

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

HAYSİYET DİVANI

MARIA FAGYAS

türkçesi : **nadire mater**

e yayınları : 190
roman dizisi : 86

birinci baskı : aralık 1983

yerebatan cami çıkmazı
no: 40/4
telefon: 527 87 20
posta kutusu: 12
İstanbul

Macar asıllı kadın romancı Maria Fagyas, **Şeytanın Teğmeni** adlı romanıyla büyük bir üne eriştiğinde, adı yalnızca Amerika'da biliniyordu.

Bu kitabı Amerika'dan sonra Almanya, İngiltere ve İtalya'da da ilgi gördü ve satışı bütün çevrildiği ülkelerde rekor düzeylere çıktı.

Eleştirmenlerin çoğu, «alışılmamış, olağanüstü, tedirgin edici, harika» sözcükleriyle nitelediler bu romanı.

Kendisi gibi Macar asıllı olan oyun yazarı Ladislas Bush Fekete ile evliyken, kocasının ölümü üzerine kendini tamamen yazarlık uğraşına adayan Maria Fagyas'ın **Beşinci Kadın, Dul Tezgahı, Cellatların Dansı** adlı romanları da, yayınlarımız arasında çıkmıştır.

Haysiyet Divanı (Court of Honour), diğer bütün kitaplarındaki ortak unsur olan Orta Avrupa yaşamını konu alıyor. Roman büyük ölçüde Kayzer Wilhelm zamanında gerçekten meydana gelmiş bir skandaldan kaynaklanıyor, yalnızca bazı kişilerin ve yerlerin adları değiştirilmiş. Alman İmparatorluğu'nun en görkemli devrindeki saraylı yaşantısını ve bu yaşantının içinde en doğal istekleri ve hakları kenara itilen bir kadının trajedisini anlatıyor Fagyas böylece.

COURT OF HONOUR/HAYSIYET DİVANI

MARIA FAGYAS'tan

türkçeye aktaran : nadire mater

1979 Collins, Londra

1983 e yayınları a.ş.

yayın hakları : (c) m. bush-fekete (maria fagyas), 1978
onk / e yayınları a.ş. 1983

1979 collins baskısından eksiksiz olarak dilimize
aktarılmıştır.

kapak grafiği : ekin nayır sağıroğlu

kapak film, baskı : ebru grafik / ibolar matbaacılık

dizgi, baskı : acar matbaacılık tesisleri tel : 526 84 42

dizgi düzeni : 9/11 sorbon

cilt : alibaba - entaş mücellithanesi

maria fagyas

HAYSIYET DİVANI

E.YAYINLARI / ROMAN

BİRİNCİ KİTAP

Getirilmesi geciken elbiseyi sırtına geçirecek zamanı ancak bulmuştu. Yerlere dek uzanan açık mavi şifonun etekleri dizlerine dek Brüksel dantelasıyla süslenirken düğmelerin çevresi de unutulmamıştı. Omuzlarını açık bırakacak biçimde oyulmuş yakası ve dirseklerine inen çift sıra volanlar giysiye ayrı bir güzellik vermekteydi. Lotte'nin kopçaları takmasına sabırsızlıkla katlandıktan sonra, birkaç dakika içinde geleceğini bildirmesi için yardımcısını kocası Hans Günther'e yolladı. Berlin'e son gidişinde aldığı eldivenleri bulmak zorundaydı ama, düşündüğü kutunun içinde değillerdi. Sinir içinde, öfkeyle mırıldanarak çekmeceleri karıştırdıktan sonra, aradığını konsolun gözünde buldu.

Aynaya bir göz atıp, şalına sarınan Aleksa, salona indiğinde, kocasını yarım saat önce bıraktığı gibi, odanın ortasında, elinde saati yakışıklı yüzünü gölgeleyen bir karartı içinde dikiliyor buldu.

«Sonunda,» diyerek, dişlerini gıcırdattı kocası, kapının açıldığını duyduğunda. Karısını görünce, tersliğinin yerini hayret almıştı. «Tanrım, harikuladesin!»

Kocasının ruhsal durumunu değiştirebilmekteki ustalığına karşın, gene de gecikmesi nedeniyle paylanmayı beklerken, övgüyle karşılaşmaya şaşmadığı söylenemezdi. Hâlâ azarlanmayı beklercesine kapının eşiğinde donup kalmıştı.

«Orada dur. Sana uzun uzun bakmak istiyorum.» Karısı kendine yaklaşmaktayken, ellerini de uzatarak onu durdurmaya çalışıyordu.

İmparator'un balosuna katılmak üzere hazırlanırken duyduğu heyecan gittikçe azalıyordu. Erkeğin hayranlık dolu bakışları, kadının yüzünde güneş gibi ışıldamıştı; açık pencereden yayılan mayıs havasının ürperten serinliğine karşın, tüm bedenine bir ılıkılık yayılıyordu. Öpülmek üzere dudaklarını uzatarak yaklaştı ama, erkek bu çağrıyı görmezden gelerek, ensesine takılmış bir tutam saç serbest bırakmak üzere uzandı.

«Şimdi daha iyi,» dedi. «Üç yıldır seninle birlikte başardığımız herşey için kutlanmayı gerçekten hakettim.» Yüzüne kendine güvenmenin verdiği kasıtlı bir gülümseyiş yayılmıştı. Yarış pistinde atının kazanmasıyla kasılan at sahiplerinde görülen mutluluktan farkı yoktu bu gülümseyişin. Kadın, övgülerin ardında saklanan gerçekle yüzyüze gelmemek için arkasını döndü.

«Beceriksizliğime ve derbederliğime karşın, benimle neden evlendiğini merak ediyorum.»

«Çünkü ben bir 'Pygmalion' idim ve sendeki pırıltıyı sezmiştim. Yani ben bir modern 'Pygmalion'um.»

Yüzünü ateş basmıştı. «Bir farkla. 'Pygmalion' bir fildişi parçasını yaşayan bir kadına döndürmüştü, sense yaşam dolu bir kadını soğuk ve ölü bir yaratığa çevirdin.»

Sesinin tonundaki öfkeli acımasızlık, erkeğin yüzündeki güvenli gülümseyişi silip süpürmüştü. Kolu kadının omzuna attı, giysisinin korsajını bozmaya özen göstererek, gönlünü almak istercesine kadını kendine çekti. «Aptallık etme. On dokuz yaşındakinden çok daha iyi görüldüğünü söylemek istedim. Bunda ne var?»

Kollarından kurtulan kadın, hâlâ yatışmamıştı. «Çıkmanız gerekmiyor mu?»

«Henüz değil. Arabaya yedi buçukta gelmesini söyledim.»

«Bana yediyi çeyrek geçe demiştin.» diye parladı. «Neden? Eğer bunu bilseydim, telaşa kapılmazdım. Geç kalıyoruz diye endişelenmiştim.»

«Küçük bir yalan söylemesem, geç kalırdık.»

«Oh, Hans korkunçsun.» Sıkıntıyla sandalyelerden birine çöktü. «Şimdi, beklemekten başka yapabileceğimiz bir şey yok.»

«Sen hep başbaşa kalamamamızdan yakınmaz mısın. İşte şimdi, yalnızız. Sen ve ben.»

Evet, hep yakındı. Ve elbette nedenleri de vardı. Evliliklerinin ilk haftalarında olduğundan daha yabancıydı kocası ona şimdi. Aleksa heyecanlarını daha da açığa vururken, kocası ise azalan bir arzuyla karşılık veriyordu. Karısına pek aldırmadığı söylenemezdi; üstelik sorunlarına daha özenle yaklaşıyordu — giysiler, sosyal ilişkiler, tatil programları — duygusal sorunlarının dışında elbette. Karısına yaşamını paylaşan birinden çok, bir mücevher gibi davranıyordu.

«Sana haberlerim var,» dedi Hans Günther. «Bu gece Macar akrabalarıyla karşılaşmak fırsatı bulacaksınız.»

Kadın, hayretle kaşlarını çattı. «Macar akrabalar mı? Yeni Saray'da mı?» Oysa tek akrabası batı Macaristan'da küçük bir çiftlikte, yoksulluk içinde yaşayan büyükbabası ile büyükannesi idi.

«Enişten, ya da daha doğrusu eski enişten İmparatorluk askeri ataşe yardımcılığına atanmış. Bir haftadan beri Berlin'de. Geçen akşam duyduğumda sana söyleyecektim ama, unutmuşum.»

«Niki Karadi, Berlin'de mi?» Bir el boğazını sıkıyormuşçasına, sesi bir an titredі. Ağlamak üzereydi. O uçuk mavi şifonu, saçlarındaki çiçeklerle müzik ve eğlence dolu geceye gitmek üzere hazırlanmışken, 1904'ün bir Ağustos gecesinde vurulmuş ikiz kardeşi Beata, dul eşi Karadi'nin Macaristan'ın en ücra köşelerinden getirttiği bir bronz tabutun içinde yatıyordu

şimdi. Kapanmamış yarasının, vahşi bir el tarafından kanatıldığını hissetti. Nikolas Karadi ile yeniden karşılaşmak istemiyordu, hele hele böyle bir gecede.

«Şu Avusturyalıları anlayamıyorum.» diyen Hans Günther'in sesi, kadın. saran sıkıntının yarattığı sesizliği bozdu. «Bir yahudiye Berlin Büyükelçiliği'ne atamak! Bir katip belki olabilir ama, askeri ataşe görevlisi olarak asla. Bizim subaylarla sosyal ilişkiler kuracak bir görev...»

Aleksa'nın karşılık vermesi için birkaç saniyenin geçmesi gerekmişti. Hükaret edercesine, «Yahudi demekle neyi anlatmak istiyorsun? Karadi, yahudi değil!»

«Tamam, tamam. Yahudi karması. Annesi yahudi değil miydi?»

«Herneyse? Beata için harika bir kocaydı ve benim için de bundan daha önemli bir şey olamaz.» Senden daha iyi bir koca diye de eklemeliydi. «İkisi birlikte büyük bir mutluluk yaratmış ve yaşamışlardı.»

«On ya da on bir ay için mi? Bu müthiş mutluluğun iki yıl içinde bitmeyeceğini nasıl bilebilirsin? Ya da dördüncü veya yirmidördüncü ayında. Neyse, sen olayı yalnızca kardeşinin açısından biliyorsun.»

«Sense mükemmel bir evliliğin varolabileceğine inanamıyorsun değil mi?»

«Hayır. Hiçbir ilişki mükemmel değildir. İşte siz kadınların yanlışı da bırada. Sen mutluluğu sürekli bir durum olarak görüyorsun.»

Böyle hoşnutsuzluk anlarında, kadın hep hedef durumuna gelirdi. Artık karşı çıkabiliyorsa da, erkek hâlâ onun üzerindeki etkinliğini koruyordu. Eğer adı Hans Günther Godenhausen değilse böyle bir durumda, kendisine çaresiz bir aşkla bağlanmış herhangi bir kocanın kendini cennette gibi duymaması için bir neden yoktu. Gene karşı çıktı. «Beata mutluydu. Bunu biliyordum.»

«Mektuplarında böyle diyordu. Ancak bir çift be-

yaz kağıt denli hoşgörölü bir başka şey de bulamazsın.»

«Aramızda başka bir ilişkinin kurulamadığını söylememin yararı dokunur mu?» dedi Aleksa. «Onu görmek istemiştin ve sen de bana izin vermemiştin. Hatta onun cenazesine gitmeme bile izin vermemiştin.»

Gözlerini kapayıp, ikiz kardeşinin ölümünü öğrendiğinde duyduğu acıyı düşündü. Hans Günther süvari eğitimi aldığı Borstedterfeld'e gitmek üzere evden erken çıkmıştı. Lotte elinde telgrafla içeri girdiğinde Aleksa kestirmek üzere yatağa uzanmış, yarı uykuluydu. Hizmetçi elindekini bırakıp çıkmamıştı. Hanımefendisinin göstereceği tepkiyi merakla bekliyordu.

Telgrafı okurken her şeyi anlamış ama, henüz gerçeği kavrayamamıştı. Birden Lotte'nin bakışlarını üzerinde hissedince, «Postacıya bahşış ver.» demişti. Fakat Lotte yerinden kıpırdamayınca, sesini daha da yükselterek, «Ne bekliyorsun? Defol!» diye eklemişti.

Soluk soluğa söylenirken, kız yokolmuştu. Bir başına kalınca, Aleksa, posta terimlerini de atlamadan teli yeniden okumuştı. Beata bir kazada ölmüştü ve cenazesi iki gün içinde kaldırılacaktı. İmzada Nikolas Karadi'nin adı okunuyordu...

«Beata öldü,» diye bağırmıştı. Daha sonra ise ağır kesici iğnelerin verdiği sersemlikten öte bir acı duymamıştı.

Şimdi sofada dururken, çocukluğunda ikizinin ölmesini istediği anlar sıkıntıyla aklından geçti. Gerçekten ölmesini değil de, yalnızca gitmesini istemişti, masal dünyasından bir yabancının onu alarak, kaçırması gibi.

Yeniden acılara ve geçmişe gömüldü. Büyümüş ve Macaristan'a yapacağı gezi için hazırlanmaya başlamıştı. Eğer Beata'nın cenazesine yetişmek istiyorsa, o gece yola çıkmak zorundaydı. Kilerden bavulların çıkarılmasını emretmiş ve Hans Günther görevden döndüğünde hazırlığını tamamlamıştı. Kocasının ilk tep-

kileri duruma uygundu : Aleksa'nın gözyaşlarını şefkatle öpmüş ve sonra da Lotte'yi çağırarak hanımefendinin bavullarını açmasını emretmişti. Yalvarmalar, yakarmalar ve iç çekmeler onun kararını değiştirmemişti. Aleksa, Macaristan'a gitmeyecekti, son karar buydu. Görevi nedeniyle Potsdam'da kalması gerektiğinden karısına eşlik edemezdi ve o anda karısına uygun bir yol arkadaşı bulması da kolay değildi...

Günther'in sesi Aleksa'yı kendine getirmişti. «Biz daha yeni evliyiz ve senden bir hafta için de olsa, ayrılmak istemiyorum. Bu çok kötü bir şey mi?» Karısının çenesini okşamıştı. Aleksa, kocasının ılık gülümseyişinin az önceki konuşması denli rahatsız edici olduğunun ayırdına varmıştı. Sık sık onun uzun boylu ve çekici olacağına çirkin biri olmasını isterdi. Aşırı yakışıklılığını gölgeleyen sol yanağındaki küçük beni de bu nedenle severdi.

Bazı erkekler fethetmek için doğmuşlarcasına güçlü ve yiğit oldukları için sevilirlerdi; fakat kocasında, onu kendine bağlayan eşsiz bir çekicilik vardı. Uğruna çarpışıldığı için meydan okuyan bir ödül gibi, onu kazanmakla ona sahip olmak aynı şey değildi. Kocasının kendisine bayıldığına inanır ve aşkının gökkuşağı gibi — Parlak, çok renkli, geçici, dokunulamaz olduğunu bilirdi.

Günther, Muhafız Alayı'nın en tanınan subaylarından ve İmparator II. Wilhelm'in en sevdiği adamlardan biriydi. Toplum içinde çok mükemmel ve dostça görünmesine karşın, evde Aleksa'ya zavallı bir terk edilmişlik duygusu verecek denli çıldırtıcı bir uzaklıkta yaşardı. Sonra da, birden ya tek bir sözcükle, ya da karısını kollarının arasına alarak ona korunma ve müthiş bir mutluluk duygusu yaşatırdı.

Thadeus, arabanın geldiğini bildirmek üzere içeri girdi. «Lütfen,» dedi Hans Günther yolda Aleksa'ya. «Sırf değişiklik olsun diye, saraydaki yaşlı hanımefendilere kibar davran. Özellikle de Kontes Keller'e. İmparatoriçelik ona verilmiş, Ekselansları için de aynı:

şey sözkonusu. Bazı tuhaf nedenlerle, imparator kim-seden duyamayacağı şeyleri imparatoriçeden dinleyebilirdi.»

«Çekici görünmeye çalışacağım. Büyüleyici biri olacağım.» diyerek Aleksa söz verdi. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun varisi Franz Ferdinand onun-
runa II. Wilhelm'in verdiği yemeğe gittiklerinde, Beata'nın bana benzememesi ne gülünç diye düşünmüştü Balolardan ve resmi kabullerden hiç sıkılmazdı. Son mektuplarından birinde, Hofburg'da bulunmaktan nasıl da heyecan duyduğunu yazmıştı. Eski imparator tarafından tanınmak, onun için unutulmaz bir olaydı. Keşke ben de onun gibi olabilseydim. Bu gece benim yerimde onun olmasını isterdim.

1905'te Beata'nın birinci ölüm yıldönümünde, Aleksa kocasından, ikizinin Sarkani'deki mezarını ziyaret iznini koparmıştı. Ve işte o zaman trajedinin korkunç ayrıntılarını öğrenmişti. Beata'nın kocası görevi nedeniyle Viyana'ya gittiğinde, masaya dikkat edilmeden konan bir mum, halının üzerine düş-
günce, Sarkani şatosunu için için yakmıştı. Hizmetkarlar yangının binanın sol kanadını sardığını gördüklerinde ise Beata çoktan havasızlıktan boğulmuştu.

Danube'nin batısına düşen Sarkani, imparatorluk haritasında çok zor bulunan bir noktaydı. Avusturya'dan Macaristan'a geçmesinden sonra, ülke demiryolları ile döşenmişti ama, bu güzel görünüş, çiftçilik için pek de ideal bir şey değildi. Kont Karadiler toprağın üç bin dönümüne ve bir de şatoya sahiptiler. Aleksa'nın büyük annesiyle büyükbabası Rethiyler'in ise, iki yüz dönüm kadar toprakları ve bir de gösterişsiz evleri vardı.

Rethiyler'in tek oğulları ikizlerin babası, ardında sahte bir not bıraktığı karanlık bir olay sonucunda kendini öldürmüştü. Bir yıl sonra da kızları Aleksa ve Beata'yı büyük babasıyla büyükannesinin bakımına

terkederek, Prusya doğumlu dul anne de, Sarkani mezarlığındaki kocasının yanına gitmişti. On iki yaşında Aleksa tüberküloza yakalandığında, Rethiyler, bir mucize için tanrıya yakarmak, ya da İsviçre'deki pahalı sanatoryumun giderlerini karşılayabilmek için Aleksa'yı teyzesi Rose von Sedlitz'e vermek zorundaydı. Acıyla geçirilen haftalardan sonra, Aleksa'nın teyzesine gönderilmesine karar verildi.

Dokuz yıllık bir aradan sonra Sarkani'ye yeniden gidiş Aleksa'yı düş kırıklığına uğratmıştı. Bu geziyi ölümün bile yokedemediği güçlü sevgisini ikizi Beata'ya gösterecek bir kefaret ya da hac yolculuğu gibi kabul etmişti. Bir yolunu bulup, uzun ayrılıkları boyunca kardeşine duyduğu özlemi ve binlerce kilometre öteden telepatik bir iletişim düşünerek onun adını nasıl sayıkladığını acı da olsa anlatabileceğini umuyordu. Yaşamlarının ilk on iki yılında birbirlerinden hiç ayrılmamışlardı ama, ayrıldıktan sonra da birbirlerini hiç göremediler.

On iki yaşında, teyzesiyle birlikte yolculuğa çıkmadan önce, yabancı bir ülkeye gideceğini bilmiyordu. Yıllar boyunca, büyükanne ve babasına gizli gizli içerlemişti. Kendisini bir yük ve baş belası diye değerlendirdiklerini, gördüklerini düşünmüştü. Bebekliğinin hastalıklı ve huzursuz geçtiğini, geceler boyu ağlayarak bütün evi uyutmadığını biliyordu. Yeni yürümeye başladığında, başına bir iş gelmesin diye gene bütün ev peşinden koşardı. Okuldaysa, parlak ama, uyumsuz ve yaramaz, haşarı bir çocuktü. Oysa Beata doğduğu ilk günden beri büyükannesiyle babası için güzel bir oyuncaktı. 'Beata' sözcüğünün anlamı, mutluluktan öte bir şey değildi. O çevresine neşe veren mutlu bir çocuktü. Onun sakinliğini hiçbir şey bozamazdı. Hatta, Aleksa ya da çiftlikteki öbür çocuklarla yaptığı küçük kavgalardaki öfkesi bile en ufak bir kırgınlık kalmadan hemen geçerdi.

Tüberkülozunun tedavi edildiği sanatoryumda, Berlin'de teyzesinin evinde ve Hans Günther'in karısı

olarak Potsdam'da Aleksa hep Rethiyler'in çiftliğindeki sade ve güvenli yaşamı özlemle düşündü. Büyükbabasının topraklarına ayak bastığında, tüm kuşkulardan kurtulup, daha önce hiç duymadığı kadar sevgiyle dolacağından emindi.

Olmadı. Kendini bir tiyatro sahnesinde, büyükanesiyle büyükbabasının oyunlarına katılan yabancı birini canlandırır buldu. Onlar makyaj ve giyimle yaşlandırılmış oyuncular gibiydi, düşündüğünden çok farklıydılar.

Beata ile bir yakınlık kurabilmek için, ayrıldıkları günden sonra çekilen fotoğrafları görmek istedi. Beata'nın yeni yetme yıllarını gösteren iki gümüşlü levha üzerine çekilmiş bir fotoğrafla, genç bir eşken çekilen birkaç resimden başka bir şey yoktu. Fotoğraflardaki kişi Aleksa'ya benziyordu ama, giysiler farklıydı. Hele gelin duvağının süslediği yüz, sanki Aleksa'nındı. Beata'yı genç bir kadın olarak düşünmenin zorunluğunun yanı sıra, Aleksa onu hâlâ kardeşini İsviçre'ye götüren trene yaşlı gözlerle el sallayan küçük bir kız olarak anımsıyordu ancak.

Sarkani'den Davos'a yapılan bu yolculuk Aleksa'nın yaşamının en acı anılarından biriydi. Rose teyze bir öfke kasırgası gibi çiftlik evine gelmiş ve Aleksa'nın onca yaygarasına karşın, küçük kızı sürükleyip götürmüştü. Rethiyler ise, bu ayrılığın yararını ve tedaviden sonra Aleksa'nın geri geleceğini düşünerek çok sabırlı davranmışlardı. Her ne kadar geri getirileceğine söz verilmişse de Aleksa buna inanmayı reddetmişti.

Aleksa, Davos'daki ilk üç ayında bir çeşit travmatik şok getirmişti. Çok kilo vermişti ve Germania Çocuk Sanatoryumu Şefi Dr. Berend'in şakaları da iyileşmesine, ateşini düşürmeye yardımcı olamamıştı. Sonunda yeni oda arkadaşı Felicitas von Hartweg sayesinde tedavisi yapılabilmişti. Prusyalı bir yurtdışı hizmet subayının kızı olan Felicitas'ın Aleksa'ya anlatacak çok ilginç yolculuk öyküleri vardı. Aleksa'nın

ahlakını bozuyor gibi görünüyordu ama, daha iyi bir arkadaşlığı beceremeyecek denli haylaz ve küçüktü. 'Felicitas' sözcüğünün anlamı eğer 'Beata'nınki mutluluksa, mutluluk saçandı. İşte bu tuhaf raslantı ile birlikte, Aleksa'nın oda arkadaşı, onun yaşamında Beata'nın bıraktığı boşluğu —geçici de olsa— dolduran güçlü bir şeydi.

Felicitas'ın gelmesinden önce, Aleksa'nın dünyasında yalnızca Sarkani ve çevresi vardı. Komarom kasabasının St. Josef kilisesi bildiği en yüksek bina, Karadiler ise, Yunan tanrılarının bir parmak altında şöhretli insanlardı. Ancak oda arkadaşının anlattıklarının yanında, bildiği dünya öyle yoksul ve gölgede kalmıştı ki...

Trende, teyzesi Rose von Sedlitz, daha sonra Aleksa'yı birlikte yaşamaları için Berlin'e alacağını ima etmişti. İlk bu küçük kıza pek korkunç gelmişse de, daha sonra Berlin'in görmeye değer bir yer olup olmadığını merak etmeye başlamıştı. Sarkani'nin kadınlarını, çiftlik sahiplerinin hanımlarını, kurtları kapılarından uzak tutanları, gençlikleri zappedilemeyen çocukları, yoldan çıkan kocaları, tembel ve hırsız hizmetçileriyle başa çıkmak uğruna gençliklerini yitiren kadınları düşündü. Hep tehlikeler içinde; ölümcül salgın hastalıklar, kolera, bulaşıcı hayvan hastalıkları ve istenmeyen gebeliklerle yaşamışlardı. Bir general yeğeni olarak Berlin'de sağlıklı bir dünyada yaşamının, Sarkani'de gün geçtikçe yoksullaşan yaşlı bir toprak sahibinin torunu olarak yaşamaktan daha ilginç olup olmayacağını merak ediyordu.

Rose'nin kocası Adalbert von Sedlitz, parlak askeri geçmişi nedeniyle, kendisine saray çevrelerine girme olanağı sağlayan bir göreve, genelkurmaya atanmıştı. Onunla evlenen Rose, ailesinin umduğundan daha parlak bir yaşamla karşılaşmıştı. Çünkü bu zengin aile, soylu Prusya ordusunun bu beş parasız, meteliksiz üyesine zengin bir çeyiz vermişti.

Başta onca karşı çıkmasına karşın, Felicitas'ın

da etkisiyle Aleksa teyzesine, görmek için Berlin'e gelmeyi kabul ettiğini yazdı. Aslında mektubu boşuna bir çabadan öte bir anlam taşımıyordu. Çünkü, yasal koruyucu durumundaki teyzesi Rose von Sedlitz, kızı büyükbabasıyla annesinin yanına göndermeye hiç de niyetli değildi.

Teyzesinin kendisini Berlin'de alakoyma kararını duyduğunda, Aleksa sinir krizleri geçirmeye başladı; fakat ne kavgaların ne de gözyaşlarının Rose'u etkilemesi beklenemezdi. Mr. Berend'e verdiği binlerce frank, kâr getirmesini beklediği için düşünülmüş bir yatırımdı : **çocuksuz evinde bir çocuk.**

İkisi arasındaki savaş ikinci günün sonunda Aleksa'nın boyun eğmesiyle sona erdi. Rose bu zaferi ne kayıplar vererek kazanmıştı. Ertesi yıllarda Aleksa'nın kırgınlıkları, dargınlıkları şiddetli bir nefret ile ılımlı bir sevgisizlik karşısında dalgalanarak kararsızlığını korudu. Ve her ikisi de, aralarındaki soğuklukla yaşamayı öğrendi — hoşnutsuzluk duyuyorlardı ama çok da acı çekmiyorlardı.

Rose von Sedlitz, kızlık adıyla Rose Lutz on altısında kartpostallardaki genç kızlar gibi güzeldi; fakat kırk birine geldiğinde yüzü dalında bırakılmış şeftali gibi, ağzının kıyısından yayılan çizgilerle dolmuştu. Vücudu ise, uygunsuz parçaların biraraya getirilmesinden oluşmuş, aslından daha şişman bir görünüm kazanmıştı. Öylesine hızlı ve saldırgan bir tarzda yürürdü ki, tüm ev halkı peşinden koşmak zorunda kalırdı.

Sedlitzler'in dairesi Berlin'in merkezindeki Kronenstrasse'deki bir apartmanın üçüncü katındaydı. Dairenin yüksek tavanlı kocaman odalarından üçü caddeye bakıyordu; mutfak ve banyo dahil öteki odalar ise avluya açılıyordu. Hizmetçilerin uyuduğu iki odacık ise, gemi lombarlarını andıran pencereleriyle havalandırmaya bakıyordu.

Eve gelmesiyle birlikte Aleksa'ya da bir oda ile bahçeye bakan dikiş odasındaki gardrobun yarısı verildi. Çalışacağı için rahatsız edilmemesini isteyen generalle tanıştırlacağı öğle saatine değin uyuyabileceği kendisine söylenmişti. Unutulmaz karşılaşma, generalin saat tam altı buçukta hafif bir yemek için odasından dışarıya çıkmasından yarım saat sonra gerçekleşmişti.

Pembe yüzü ve bakır rengi saçlarıyla oyuncak bir mankeni andıran kısa boylu general Adalbert von Sedlitz'in görünüşü karısının tanımladığı anlattığı destansı görünüşten epeyce uzaktı.

«İşte bizim küçük Macar!» diye başlayan generalin neşeli selamlayışı Aleksa'nın yanağına kondurduğu sevgi dolu, dostça bir öpücükle renklendi. Aleksa'nın ilerde değerlendirebildiği gibi, bu davranışı adamın olağanüstü iyi yürekli kişiliğinin özelliklerinden yalnızca biriydi. Yemek boyunca, karısı ve karısının hayranlık duyduğu arkadaşı, sekreteri ve terzisi Bayan Elsa'ya biraz takılarak şakalar yapmış ve çok az konuşmuştu.

İlkin ev halkının generale karşı tavrını eğlenceli bulmuştu ama, çok geçmeden her şeyi alçaltıcı ve iğrenç bulmaya başladı. Rose'den kilerdeki yamak Minna'ya değin herkes generale yaşam ve ölüm üzerinde otorite kurmuş zafer kazanmış işgal ordusu, kendilerine ise yenilgiye uğramış kuvvetler gibi davranıyordu.

Yaşlı aşçı Katya, generalin zararına olan bu hareket tarzına bir şaka gibi arasına katılan tek kişiydi. Muhtemelen de, tuhaf bir önseziyle, yaşlı aşçı kendini bu ihanetten uzak tutmayı becerebiliyordu. Generalle aynı çatı altında yaşadığı beş yıl boyunca, Aleksa'yı en çok şaşırtan gerçeklerden ya da olaylardan biri de generalin asla sesini yükseltip bağırmasına tanık olmamasıydı. Öte yandan onun gizemli ve anlaşılamaz sessizliği, çevresindekilere kutsal bir korku yaşatırdı. Günler hatta haftalar boyu

süren sessizliğin kimse nereden kaynaklandığının ayır-
dına varamazdı, varmazdı.

Gelişinden bir hafta sonra, Aleksa, ilerde 'Kronenstrasse'deki Sibirya' diye bir tanım geliştirmesine yol açacak bir deneyim yaşadı. Generalin evde geçirdiği günlerde, evin her yanını ürpertili bir hava sarardı. Generalin dışarda bulunduğu zamanlarda normale dönen evin havası, giriş kapısının kilidinde dönen anahtarın gürültüsü sesiyle şükür ki, anında yeniden kutsal bir sessizliğe bürünürdü. Yalnızca Katya, bu sessizliği kabullenmeyerek, şarkı söylemeyi, ılık çalmayı, Minna ile dalaşmayı, kapıları çarpmayı, çanak çömlekleri şıkırdatmayı sürdürürdü.

Aleksa generalin bu sessizliğini evin dışında da koruyup korumadığını merak ederdi. İlerde Berlin'in sosyal yaşamını öğrenmeye başlayınca, bu sessiz kalmanın yalnızca ev yaşamına ilişkin bir özellik olduğunu kavramıştı. Ev halkının yarattığı korku havası, Aleksa'nın normal yaşamını sürdürmesini, özellikle de generalin kıza karşı bir küskünlüğü olmadığını açıkladığı günden sonra engelleyemedi. Çalışma odasıyla banyo arasındaki dar koridorda onu yalnız yakalayınca, yeni kabarmaya başlayan memelerinin üzerine abanarak, parmaklarıyla acıtıncaya dek sıkardı. Ne denli generale yakalanmamaya özen gösterirse gösterebilir, adam kızı bir yerlerde sıkıştırmayı hep beceriyordu. Bazı kereler general, hiçbir söze dökülmeyen müthiş bir sessizlik içinde bu okşayıslara kaza süsü vermeyi de başarıyordu.

Aleksa ilkin çok şaşırmış ama, daha sonra bu saldırılara eğlence ile horlama karışımı bir tepki göstermeye başlamıştı. Teyzesine de hiçbir şey söylememeye karar vermişti. Ayrıca, Rose'un kendisine inanmayacağından emindi ve böylece de aralarındaki bu gizli iletişim nedeniyle general üzerinde kazandığı gücü yitirebilirdi. Onun arzuyla dolu saldırıları sırasında, Aleksa ilerde işine yarayacak bir şey de öğrenmişti; vücudu güçlü bir silahtı.

Macaristan'daki çiftlikten ve İsviçre'deki sanatoryumdan sonra, geniş bulvarları, sarayları, müzeleri ve katedralleriyle Berlin Aleksa'yı hem eğlendirmiş hem de büyülemişti. Pislik, yoksulluk, bakımsızlık ve hastalık kokan ucuz evlerin ayırdına varması için daha yılların geçmesi gerekcekti. Teyzesinin kabul günlerinde gelen kadınlar ve erkekler Alman imparatorluğunun geleceğini ve yaşadığı anı etkileyen ve belki de tüm uygar dünyayı temsil eden insanlardı.

Gelen gidenlerin yaptıkları söyleşilerle belli belirsiz görüşler edinmişti, aralarında devletin güvenliğini sarsmaya çalışan sosyalist denen kavgacı bir grup da vardı. Kayzer'in ahlaki dürüstlüğüne ve aklına şükürler olsun ki, bu ayak takımının tüm çabaları başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

Rose ve soylu arkadaşlarının imparatorluğa duydukları hayranlık hiçbir sınır tanımıyordu. Dünyanın her yerinde gökte tek bir güneş parlardı ama, Prusya'da iki güneş vardı — gökteki kutsal güneşle birlikte belki ondan bile daha kutsal imparator II. Wilhelm. İmparatorun tablosu Sedlitzlerin salonunu, fotoğrafı ise generalin çalışma odasındaki masasını süslüyordu. İmparator ve imparatorluk ailesinin yaptığı her şey, Rose'un partilerinin ve onun Bayan Elsa ile geçirdiği saatlerin baş konusuydu.

Zamanla teyzesindeki bu ateşli Prusya yurtseverliği, Aleksa'nın baş kaldırmasına yol açtı. Macarlığını gururla öne sürerek başlatılan kavgalar küfürler, göz yaşları ve dikiş odasına kovulmayla bitiyordu. Generalden korkan teyzesi, kocasının öcünü almak istercesine, hizmetçiler, satıcılar, çamaşırlar, sanatçılar ve yoksul akrabaları karşısında korkunç bir despot gibi davranırdı.

Sedlitzler'in evinde geçirdiği üç aydan sonra, Aleksa Sarkani'ye dönmeye karar verdi. Teyzesi bu isteğini reddedince, bu işi kendi başına yapmaması için bir neden bulunmadığını düşündü. Daha önceleri Anhalter istasyonundan on feniğe aldığı programdan

kalkış saatlerini ezberlediği için Dresden-Viyana trenini bulmakta güçlük çekmemiştir. Tren az sonra kalkacaktı ama, üzerindeki pahalı giysilerle, üçüncü dördüncü sınıf insanlar arasında ilgi çekmekten de korkuyordu. Birinci sınıf vagonun sonundaki üç koltuklu bir kompartımana oturdu. Kapıdaki yazıdan oturduğu yerin ayrılmış olduğunu okuyunca, yer ayırtanların ortalıkta görünmemelerini diledi. Pencereilerin perdelerini çekmiş, kapıyı kilitlemişti.

Tekerlekler dönmek üzereyken, kondüktör elindeki maymuncukla kapıyı bir genelkurmay albayı için açtı. Grosslichtenfeld'de tren tarife dışı durduruldu, Aleksa trenden indirilerek, istasyon şefinin odasına hapsedildi.

Başarısızlığına karşın, kaçışın yararları da görüldü. Rose, Aleksa'nın sağlığına kavuşması için gösterdiği çabalar için, ondan teşekkür beklememesi gerektiğini anlamıştı. Kaçak Aleksa eve döndüğünde, Rose pişmanlık ve korku dolu bir kız yerine kendisini horlayan ve hakaretler yağdıran biriyle karşılaştı.

«Senden nefret ediyorum! Seninle kalmak istemiyorum. Şimdi beni geri alıp getirdiniz ama, seni uyarıyorum ilk fırsatta gene kaçacağım.»

Rose uzun bir süre sessiz kaldı. Hiç konuşmadı. Bu küçümseyen, tepeden bakan tavır karşısında hiç biri konuşmaya kalkışmadı. Sessizlik teyzenin göz yaşlarıyla bozuldu. «Senin için yaptıklarım böyle mi teşekkür ediyorsun?»

«Keşke hiçbir şey yapmasaydın.»

«Annen gibi sen de ölebilirdin.»

«Annem gibi ölmeyi isterdim.» Sonra daha da kötü konuşmuştu Aleksa. «Bu kahrolası evde yaşamaktansa, ölmeyi yeğlerdim!»

Rose uygun ve sert bir yanıt vermeye hazırlanıyordu ama, şaşkınlığını da üzerinden atamamıştı. Kız saldırmaya hazır görünüyordu. Aslında Aleksa isyanının sertliğine ve önüne geçilmez nefretine hayran kalmıştı. Donmuş bir halde cezalandırmayı beklerken

Rose'un gözlerindeki yaşları görünce kazandığını anlamıştı. İlişkilerinde değişimin başladığı unutulmaz bir andı. Rose üstünlüğünü Aleksa'ya kaptırmıştı. Generalin gizli okşayışları gibi, Rose'un gerçekten önem taşıyan gözyaşları da yeğenin Sedlitzler'in evinde kalmasını sağlamıştı.

Teyzesinin oluşturduğu kalın duvarların arasında çatlaklar bulunduğunu keşfetmişti Aleksa. Rose onu seviyor ve istiyor gibi görünüyordu. Bu belki de herşeye karşın insan olmasından ya da evdeki boşluğu bir çocuğun varlığının doldurmasından —hele hele bu ev sevilmeyen bir adamla aşksız yaşayan karısının eviyse daha da önemliydi— kaynaklanıyordu.

Aleksa, dans, piyano ve fransızca derslerinin yanı sıra, pahalı bir kız okuluna gönderilerek Sedlitzler'in şanına uygun bir eğitim gördü. Bu arada Generalin elleri, Aleksa'nın erkeksi vücudunda dolaşmayı sürdürdü. Bir gün de buluzun altına girmeye kalkışınca, general yüzüne tokadı yedi. Kocasını yeğeninden kıskanamayacak denli herşeyden habersiz olan Rose'un Aleksa'ya karşı beslediği duygularda ise, aile onuru ile, yaşlanan bir kadının duyduğu kıskançlık birbirine karışıyordu. Aleksa artık teyzesinin saçma kaprisleri ile de karşılaşmıyordu. Karşılaştıklarının da dışten ve pençeden yoksun bir aslanın homurtularından farkı bulunmadığını biliyordu.

Aleksa, on altıncı doğum gününden birkaç gün önce, 1900'ün baharında, Hans Günther Godenhausen ile tanıştı. Generalin kız kardeşinin oğlu olan Günther'in babası 1871'de Fransa-Prusya savaşında vurulan bir Junker baronuydu.

Aleksa, tanışmasından çok önce, general ile genç yüzbaşı arasındaki bağların dayı-yeğen ilişkisinin ötesinde bir anlam taşıdığını biliyordu. On yedinci yüzyıldan beri, Sedlitz erkeklerinin hemen hemen hepsi Prusya ordusunda subaylık yapmış ve bir kısmı da katıldıkları savaşlarda hayatlarını kaybetmişlerdi. İkiyüz yıldır süren uzun ve kanlı savaşlar aile ağacını

epeyce kurutmuştı : ve 1900 yılında, Rose'un kocası Adalbert, artık Sedlitz soyunun son erkeğiydi. Hans Günther ise Sedlitz kadınlarının doğurduğu tek erkek çocuktur. Mükemmel fiziği, zekâsı ve görevine bağlılığıyla, generalin kendisiyle ilgilenmemesi için hiçbir neden bırakmıyordu. Aleksa, yeğenin parlak geleceğini düşlerken dayısının şiirsel bir havaya girdiğini görürdü. Gidebileceği yere kadar gitmesini generalin istediğine hiç kuşku yoktu ve teyze de kocasının yeğeni üzerine kurduğu bu düşleri paylaşmaktan hiç geri kalmıyordu.

Hans Günther'i harp okulu öğrencisi ve daha sonra teğmen iken gösteren fotoğraflar salondaki kadife kaplı aile albümünde saklanıyordu. Daha ufacık bir çocukken bile, insanı çarpacak denli yakışıklıydı. Yaşına göre uzun, geniş omuzlu, dar kalçalı, yeni yetmelerin yüzlerindeki sivilcelerin rastlanmadığı pürüzsüz cildiyle dünyaya inmiş genç bir tanrı gibiydi.

Godenhausen, Münih'ten Berlin'in 589 kilometre uzağındaki Birinci Ordu Birlikleri'ne atandı. Daha sonra 1900 yılında da Potsdam'daki Kayser'in kendi seçkin birliği Muhafız Alayı'na geldi. Berlin'deki ilk sosyal bağlantısını Sedlitzler'le kurmuştu.

Kendisi fotoğraflarından daha yakışıklıydı. Onu öbür çekici erkeklerden ayıran da, insanlar üzerindeki etkileyici görünüşünü görmezlikten gelmesiydi. Otuz birinde, hâlâ hiçbir şeye ilgi duymayan bir erkek olarak yaşıyordu.

Berlin'e her gelişinde Sedlitzler'i arayarak, onların değişmez konuğu olmaya başlamıştı. Bu arada Aleksa da güzelleşmişti ve çekiciliğinin farkındaydı. Hans Günther onunla bir ağabey sevgisiyle ilgilenirken, genç ya da orta yaşlı tüm erkeklerin onu görünce başı dönüyordu. Hâlâ bekardı Günther ve Aleksa'nın bildiği kadarıyla da yaşamında herhangi bir kadın yoktu. Dedikodulara göre, Aleksa, onun Münih'ten Königsberg'e atanmadan önce bir skandala karıştığını duymuştu. Berlin garnizonunun safahata düşkün sar-

noş bir Fransız diplomatının yaptıklarını üstü kapah bildirdiği, sonra da diplomatın Paris'e geri çağrıldığı yolunda dedikodular dolaşıyordu. Skandalın aşk Aleksa için hep bilinmeyen, öğrenilmeyen bir sır olarak kalmıştı.

Aleksa, daha ilk görüşünde ona aşık olmuştu. Kendisine ilgi gösteren her gençle flört ettiğinden Hans'ın dostluğundan büyük zevk alıyordu. Bu tür ilişkiler için öylesine gençti ki, davranışları teyzesi-ni öfkeliendirmekten öte bir anlam taşımıyordu. Bu arada, generalin sarkıntılıkları da, daha artarak ve uzayarak sürüyordu. Her sıkıştırdığında Aleksa yumruklarını sıkarak üzerine yürüyorsa da, general yediği yumruklara sessizce boyun eğdikten sonra, aynı şeyleri yapmaktan gene de geri kalmıyordu.

Aleksa'nın çevresinde dolanan erkekler içinde, Hans Günther'in genç kızın kalbindeki yerini alabilecek tek bir erkek vardı ve şimdi yaşamıyordu. Teğmen Schenker'in ölümü bir kaza ya da intihar diye açıklanmıştı. Her şey söylenebilirdi ama intihar?

Norveç kıyılarında Kayzer'in yıllık yaz gezisine katılan Hohenzollern'in yatında Schenker'in nasıl da kendisini etkilediğini Aleksa unutmamıştı. Haftalar boyunca generalin gezi arkadaşı olarak üst düzeydeki adamların yakınında dolaşmak zorunda kalması onunla eğlenmesini engellemişti. Güvertedeki erkekler arasında Kayzer kaba bir ev sahibi olarak tanınırdı. Rüzgara kapılmış sallanan güvertedeki jimnastik saatleri boyunca, kamburu çıkmış konuklarının yanına gizlice sokularak, iyi nişanladığı tekmeleriyle onları boylu boyunca yere sererdi. Daha gençlere ise gücünü, onların yanaklarında ya da popolarında gösterirdi. Kerpeten gibi güçlü parmaklarıyla indirdiği yumruklarla adamların yüzlerini pençe pençe yapmayı başarırdı.

İlk raporlara göre, teğmen aldığı ilk darbeyle dengesini yitirerek güverteden yuvarlanmıştı. Sarhoş kavgası hikâyeleri ise daha sonra duyulmuştu. Kayzer kaza-dan sonra günlerce onu kendi kral dairesinde

tutmuştu, yeniden ortaya çıkardığında ise her yanı yara bere içinde ve dudakları kesilmiş durumdaydı.

Aleksa, Schenker gibi sakın bir adamı hangi rezaletin imparatora karşı el kaldırmaktan alakoyacağını merak etmiş ve intihardan ötesinin düşünölemeyeceğine karar vermişti. Schenker için acıyla kıvranarak gözyaşı dökmüştü. Ayrıca nazık ve sadık bir dost olarak onun, öteki hayranlarından farklı bir özelliği vardı; sabırlı ve iyi bir dinleyiciydi, Prusya'nın üst sınıflarında kendilerine kız arkadaş edinememiş, yalnız kızlar için de ideal bir arkadaştı.

Daha sonra, onun yokluğunu sessizce kabullendiği zaman, kendi kendini asla Schenker'e aşık olmadığına inandırmak zorunda kalmıştı. Onun için duyduğu içine seks karışmamış derin bir sevgiydi. Eğer onunla evlenseydi, iyi ve bağımlı bir kocası olacak, huzur ve güven dolu bir dünyada yaşayacaktı. Fakat gelecekte bütün beklediği bu muydu?

Schenker'in esrarlı boğulması gibi küçük trajediler Berlin'de çok rastlanan olaylardandı. Bunlar, Almanya'nın müttefiki ve kutsal bir oğul olarak Kayser'in tanrı gibi göröldüğü altın yıllardı. Eğer gerçekte İsa değilse, en azından onun küçük kardeşiydi. Hatta amcası VII. Edward'ın Paris'e yaptığı başarılı ziyaretin İngiltere ve Fransa arasındaki ilişkileri geliştireceği ve kendi güvenliğini sarsacağı yolundaki haberlere bile aldırılmıyordu. İngiltere'ninki kadar büyük bir donanma kuruyordu sonra da sıra Fransa'yı bir haftada yenecek orduya gelecekti.

1903 yazında Sedlitzler tatillerini Kuzey denizindeki Norderney adasında geçirmişlerdi. İşte orada Beata'nın Nikolas Karadi ile yakında evleneceğini bildiren mektubu almışlardı.

«Harika! İnanılmaz bir şey!» diye haykırmıştı Aleksa. «Kont Niki ile nişanlanmış. Çocukken, ikimiz de onu çok sıkardık. Beata onunla evleneceğini söyle-

dikçe, ben de onunla alay ederdim. Evet, doğru işte! Düşler gerçekleşti! Müthiş bir şey değil mi?»

Birden kilometrelerce ötedeki efendileri için yürekleri çarpan köpekler ya da yuvalarına dönmek için çılgına dönen güvercinler gibi Aleksa'yı bir sıla özlemi sarmıştı. Her şeyin ötesinde de, Beata'yı görmek için duyduğu sonsuz özlem vardı.

«Düğün on beşinde!» diye bağırdı. «En azından bir hafta önce orada olmalıyım. Fazla zamanım kalmadı değil mi? Sen de gelir misin, yoksa yalnız gitmemi mi istersin?» diye teyzesine sordu.

Bu basit soru Rose'u sinirlendirmiş gibi görünüyordu. «Hımmm...» diye başladı, sonra bir an sustu. «Korkarım ki, ikimiz de gitmemeliyiz.»

«İkimizle ne demek istiyorsun?» diye Aleksa sesini yükseltti. «Senin yaptıkların beni hiç ilgilendirmez ama, ben gideceğim. Son sözüm budur.»

Tuhaftır ki, teyzesi sakinliğini korumuştur. Hatta gözlerinde sevgi pırıltılarını gene de görmek olasıydı. «Her şey yanlış ve uygunsuz bir anda oluyor gibi. Yaşam işte. Sana anlatacağım ama, kesinleşmesini beklemek zorundayım.» Sesini alçalttıktan sonra, güven veren bir fısıltıyla, «Hans Günther tatilini bizimle geçirmek istiyor. Ciddileşmeye başladığından kuşkulanyorum hayatım.»

Aleksa kavrayamamışcasına kaşlarını çatı. «Ne için ciddi?»

Teyzesi genç bir kız gibi kıkırdayarak, «Senin için. Başka kim olabilir.»

Mayısın sonundan beri Aleksa Hans Günther ile ilgili ne bir şey duymuş ne de onu görmüştü. Teğmen Schenker'in gizemli ölümü üzerine dolaşan söylentiler Aleksa'nın kafasında öylesine yoğunlaşmıştı ki, neredeyse Hans Günther'e duyduğu derin aşkı bile gölgeledi denebilirdi. Şimdi teyzesinin verdiği haber, sönüğünü sandığı ateşi yeniden alevlendirmişti.

Eski bir deyişe göre, bir insan sevdiğince unutulmadığı müddetçe öldü sayılamaz. Ve işte şimdi teğ-

men Schenker, Norderney'deki Schukhart otelinde ikinci kez ölüyordu.

«Hans Günther bana hiç ilgi göstermedi.» Teyzesinin ses tonunda bir parça huzursuzluk sezdiği için, Godenhausen'in ciddi ilgisinin onu Beata'nın düğününe gitmekten alıkoymak amacıyla uydurulmuş bir şey mi olduğunu merak etmişti. «Bana aldırıldığını hiç düşünmemiştim. Bir erkek için kendini kızlara göstermenin yolları her zaman vardır.»

Rose'un yüzündeki sakin ve iyiliksever görünüşün yerini huysuzluk almıştı. «Ne yapmasını bekliyorsun. O duygularından emin olmadıkça, duygularını açmayı düşünmeyen bir beyefendidir.»

«Hans Günther, beni aylardır görmedi. Nasıl birdenbire kendinden emin olabilir?»

Rose utandıran bir bakışla kapıya dönmüştü. «Pekala hayatım. Ona bir telgraf çekip, gelmemesini söyleyeceğim. Ve sen de kardeşinin şu yahudiyle evlenmesini görmek için düğüne gidersin.»

Aleksa onu durdurduğunda, odadan çıkmak üze-reydi. «Hayır tel çekmeyin. Bırakın gelsin.» Sesin keskin ve kararlı bir tonu vardı. «Ve Karadi de yahudi değil. Kendisi zengin ve yakışıklı bir erkektir. Ayrıca Beata da onun gibi biriyle evleneceği için çok şanslı. Onu çılgıncasına seviyor.» diye iç geçirdi Aleksa. «Güzel tanrım, Beata'ya Hans Günther birden ciddileştiği için, düğüne gidemeyeceğim mi diyeceğim?»

Rose gözücuyla ona bakarak, «Tekrar düşün. Kararını değiştirebilirsin. Buraya gelmek üzere yarın sabah geç saatlerde yola çıkacak. Yani tel çekmek için hâlâ zamanımız var.»

Aleksa gününü, Beata'ya yazdığı mektupta Sar-kani'ye neden gidemediğini açıklamaya çalışarak geçirdi. Yaptığı karalamaları birbiri ardına büküp atarken, birbirlerinden sınırların ayırdığı kilometrelerce ötede yaşayan ikizlerin aynı yılın aynı ayında gelecekteki kocalarını bulmalarındaki inanılmaz yazgıyı düşündü durdu. «Gelecekteki koca» düşüncesi olayı

yeniden gözden geçirmesini sağladı. Ya Rose yalan söylüyorsa?

Mektubu yazmak için, Hans Günther'in girişimiyle ilgili gerçeği öğreninceye dek bekleyecekti.

Ertesi gün öğleden sonra Hans Günther geldiğinde, hava kapalı ve rüzgar poyrazdan esiyordu. Norddeich'den sakın bir havada yapılan otuz dakikalık bir yolculuk bir saatten fazla sürmüştü.

Geldiğinin ilk günlerinde hava kötüydü. Kısa bir yürüyüş yapmak için yağmurun dinmesini beklerken, salonda oturup kitap okumak ve kâğıt oynamaktan başka yapacak bir iş yoktu. Ve dördüncü gün, sonunda güneş yeniden çıktığında, Aleksa'yı yürüyüşe davet etti. Aleksa, Rose'un genç çift dolaşırken onlara eşlik etmemeye karar verdiğini bildiğinden rahattı.

Restoranları, tiyatrosu, oyun ve okuma salonlarıyla Kültürevi'ni geçtikten sonra, Fransız ve İngiliz malları satan butiklerin bulunduğu modern bölüme gelmişler, yeşilliklerin kıyısından geçerek, fener kulesine giden yola sapmışlardı. Hans Günther, yanına yaklaşp kızın koluna girdiğinde, henüz yolun yarısındaydılar.

«Gel, tepeye dek çıkıp, orada oturalım. Ben, denizi seyretmeye bayılırım. Hele de üzerinde değilsem.» dedikten sonra gülümsemişti.

Böylece yürüyüş boyunca konuşmalarını engelleyen anlaşılmaz gerginlik yerini kahkahalara bırakmıştı. Yolu tırmanırken, destek olmak için kolunu kızın beline dolamıştı. Ve birden dönerek, onu parmakları yere ancak değebilecek kadar kollarıyla havaya kaldırıp, biraz da utanarak dudaklarından öpmüştü. Sevinçli bir sarhoşluk yayılmıştı Aleksa'nın her yanına. Mutluydu. İlerde, bu anı her anımsayışında, tüm yaşamının doruk noktası olduğunu düşünürdü. Ne daha önce, ne de ilerde, yaşadığı bu mutluluğa denk bir başka mutluluk yaşamamıştı.

Günther, kızı yere bıraktıktan sonra, tepede oturmak için çimenli bir yer buluncaya dek, gene sessizlik

içinde tırmanışlarını sürdürmüşlerdi. Oturduktan sonra, avuçlarına aldığı ellerini öperek, «Benimle evlenecek misin?» diye sormuştu.

Akksa, o anda duygularını onca açığa vurmaması gerektiğini düşünmüştü.

«Evlenecek miyim? Seni nasıl sevdiğimi bilmiyorum musun? Seni ilk gördüğüm günden beri! Yok, yok, daha da önce. Rose teyzemin albümünden resmini alıp, masamın gözüne koymuştum. Uyumadan önce, ona bakıp..»

Hans Günther'in yüzündeki tuhaf ifade sözünü kesmişti. Sanki sahnede büyük bir oyun veren bir oyuncuymuşcasına erkek onu seyrediyordu. Gözlerinin buluştuğu anda, utanarak anlamıştı, günah işliyormuş gibiydi; gülümsüyordu, yüzüne ter bastırmıştı.

«Sen tapılacak birisin.» Önce dudaklarını, sonra da gözlerini öpmüştü. «Seni seviyorum. Bir erkeğin seni sevmemesi düşünülemez. Tanrım, nasıl da güzelsin! Ve genç.» Sözlerine ara verdiği anda, gülümseyişi dudaklarından yitmişti. «Seni seviyorum. Fakat unutmaman gereken bir şey var. Ben senin gibi on dokuz yaşında değilim.»

«En fazla yirmi.»

«Hayır, yirmi de değil. Keşke olabilseydim. Yirmi yaşında sana rastlayabilseydim, belki de çok başka biri olurdum. Fakat ben yirmi yaşındayken, sen beş yaşındaydın. Her türlü günahı işlemiş bir adam. Çok düşündüm ve çok araştırdım. Şimdi her şeye yeniden başlamak istiyorum. Seninle. Benimle yaşamak pek kolay değildir. Evlilik ikimiz için de yeni bir deneyim olacak. Ayrıca da bir değişiklik. Sen bir gün evleneceğin düşüncesiyle hazırlanarak, büyütüldün, yetiştirildin. Bense değil. Uzun zaman, evliliğin bana göre olmadığını düşündüm. Evliliğe alışmak benim için daha zor. Benimle evlendiğinde, bunu da düşünmek zorundasın.»

Sözcükler başaramasa da, ses tonu, Aleksa'yı

önüne çıkacak zorluklar üzerine ve evlilikte kazanmak zorunda olduğu şeyler için uyarmayı başarmıştı. Birden huzursuzluk duymaya başlamıştı.

«Benimle evlenmek istediğinden emin misin?» diye sormuştu Aleksa.

Avuçlarını yüzünde sevgiyle ve yavaş yavaş dolaştırarak, «Eminim yalnızca bunun üzerine gitmeni istemiyorum... Böyle şeyler de insan kördür. Evlilik... hımmm... nasıl diyeyim? Bugün çok parlak bir havamız var. Bir haftadır fırtına dinmemişti. Yarın gene yağmur yağabilir. Her şeye karşın, insan sevgisini yitirmemeli. Ne denli yağarsa yağsın, sonunda güneş parlayacaktır. Tek gereken şey sabırdır.» demişti Hans Günther.

Nişanlarını, generalin Strandhalle'de bir restoranda verdiği yemekle kutlamışlardı. Denizde yüzmüş, uzun yürüyüşlere çıkmışlar ve yaşlıların, büyüklerin onları yalnız bıraktıkları anlarda da utanarak öpüşmüşlerdi. İkisi de iyi eğitim almış, birbirine aşık nişanlı çiftlerin davranması gerektiği gibi davranıyorlardı.

Aleksa uzun bir mektupla, Beata'ya nişanlandığını bildirirken, düğününe gidememesinin nedenlerini açıklayarak özür diledi. Beta'nın yanıtı da, onun da belirttiği gibi yazgılarının tuhaf inanılmaz bir kapris yaparak ikisinin de aynı anda kocalarıyla karşılaşmalarını sağladığına değiniyordu. Aleksa'ya mutluluklar diliyor ve yakın bir gelecekte karşılaşmayı umduğunu dile getiriyordu.

Aleksa Reti ile Muhafız Alayı'nın yüzbaşı Baron Hans Günther von Godenhausen'in Potsdam'daki kutsal garnizon kilisesinde yaşamlarını birleştirdiklerinde Karadiler İtalya'da balayında idi.

Aleksa ilk gecesini sabırsızlık ve korkuyla beklemekteydi. Ne beklediğini de bilmiyordu. Seks üzerine tüm bildikleri Obere Töchterschule'deki sınıf arkadaşının anlattıklarıydı. Arkadaşı bu konuda uzman olduğunu da iddia ederdi. Yarasa kulaklı, yapışkan elli

bu çirkin kız, kuşkulu ölümleri araştırma görevinde çalışan babasının kitapları arasında bulduğu tıp kitabından okuduklarını, dinleyicilerini dehşete düşürerek anlatırdı.

Kıza duyduğu korkunç nefrete karşın, çok geçmeden bu önemli seminerlere Aleksa da katılamadan edemedi. Seks üzerine duydukları onu aydınlatmaktan çok, aklını karıştırmıştı. Yatakta, erkekler her aşırılığı yapabiliirdi. Düğün gecesı, karılarının memelerini bükabilirler, asla iyileşmeyecek yaralar açarak saldıırıp, gelinliklerini parçalayabilirlerdi. Kadınların çoğu bundan nefret ederdi, ve eğer nefret etmezlerse de orospu sayılırlardı.

Düğünden bir gece önce Aleksa, evliliğinin fiziksel koşullarını teyzesine sormayı düşündüyse de, sonradan vazgeçti. Rose'un general ile çektiirdiği düğün fotoğrafı, utanç dolu grotesk bir görüntü veriyordu, Aleksa'ya göre. Belki de asla böyle bir iş yapmadıklarından, Rose'dan bilgi almanın pek yararı dokunamazdı.

Aleksa'nın düğün gecesinden korkmasına hiç gerek kalmadı. Hans Günther ona sahip olmakta hiç de acele etmiyordu. Trende kompartmanın koridorunda karısının soyunmasını bekledikten sonra, kendisi de karanlıkta soyunarak, uyumak üzere üst ranzaya çıkmıştı. Zıfaf gecesı Baden-Baden'deki Badischer Hof'da oda servisinden istedikleri akşam yemeğı ve iki şişe Veuve Clicquot'dan sonra gerçekleşti.

Şampanyanın ve kocasının okşayışlarının etkisiyle, Aleksa kendine neler olduğunu anlayamayacak denli heyecanlanmıştı. Erkek ışığı kapadıktan sonra, sessizlik içinde karısının yanına uzandı. Bir yandan onu okşarken, öte yandan da elini penisinin üzerine koydu. Elini koymasıyla birlikte penisin uyanarak canlanması, Aleksa'yı çok şaşırtmıştı. Önceleri, küçük tütün keselerine, kocaman eriklere benzer erkeklik organlarıyla çıplak erkek resimleri ve heykelcikleri görmüştü ama şimdi birden erkeklik organı canlı bir nesne ola-

rak karşısındaydı. İpek benzeri dokusuyla organ avucunda zonkluyordu. Bir şeyler söylemek, sormak istiyordu ama, erkek eliyle ağzını kapadı.

«Sessiz ve sakin ol,» diye fısıldadı. «Tanrı aşkına konuşma. Her şey yolunda gidecek, yalnızca konuşma lütfen.»

Aleksa'nın altına bir yastık tıktırdıktan sonra, bacaklarını ayırdığında, Aleksa işte böyle diye düşündü ve tüm vücudu kasıldı kaldı. Erkeğin zaptedilmez bir sinirle titrediğini duyuyordu, görüyordu.

«Yardım et,» diye parladığında, Günther acayip bir hırçınlık ve kabalıktaydı. «Yoksa vazgeçip uyuyacağım.»

Kırılmış ve şaşkınlıkla, erkeğin sözlerine boyun eğerek, kendini serbest bıraktı. Acı bir sızı duydu. Sonra da bir çılgılık attı acısı sürüyordu; ilerde ne kadar zaman sürdüğünü anımsayamayacaktı. Birdenbire Günther soluk soluğa karısını bırakıp, yuvarlandı. İçine sıcak ve kalın bir şey akarken, eski okul arkadaşının anlattıkları, film şeridi gibi gözünün önünden geçiyordu.

«Kan geliyor.» dedi sızlanarak.

Günther bir havlu aldıktan sonra, ayaklarının üzerinde oturarak, ışığı açtı. Havluyla kendini sildi. Havludaki yoğun beyaz akıntı, ince kan sızıntısıyla renklenmişti.

«İnip lazımlığı kullansan iyi edersin.» demişti Aleksa'ya.

Sersemlemiş bir halde bakıyordu, bir erkeğin yanında çişini yapmamıştı. Hatta hastalandığında, doktorun yanında bile.

«Yapmayacağım!» diye düşünmeden konuştu.

«O zaman tuvalete git. Koridorun sonunda. Daha ilk geceden gebe kalmanı istemiyorum.»

Günün ilk ışıkları, perdelerinin arasından sızınca ya değin uyuyamadı. İlk gecesinde, içini süvari kılıcı gibi delen biçimsizliklerden öte bir şey olmalıydı. Yatak odasına girmeleriyle birlikte, Hans Günther önce-

den tasarladığı bir şeyi yapmaya hazır gibi görünüyordu. Aralarında, başlangıç anlamında hiçbir şey geçmemiştir.

Evlenmezden önce, yatak odalarını ayıran iki metrelik duvarın yarattığı uzaklığın ortadan kalkacağını ummuştu ama, şimdi bu uzaklığın asla yokedilemeyeceğini düşünüyordu. Bütünyle çok zordu.

Balayının ikinci haftasında, uyum sağladıkları rahat bir ortam oluşturmışlardı. Artık havai fişeklerle donanmış bir hayal dünyası düşlemediğinden, kocasının yataktaki tavrının inceliği doyum sağlamasına yetiyordu. Hatta iki kez de karısını, doyumda doruğa bile ulaştırmıştı. Erkeğini sevmeyi ve arzulamayı sürdürmüştü ama, yavaş yavaş çocuğunu büyüten bir annenin sevgisine benzer bir ilgiyle, kocasının seksten zevk almak için gerekli temelden yoksun olduğunun ayırdına da varmıştı. Gündüzleri anlayışlı tavırları ve neşesiyle karısının günlerin ıslıl ıslıl aydınlatan, geceleriye saray kuralarından ayrılmayan kral ailesinden bir gibi davranırdı; geçerli izni almadıkça, Aleksi kendini hiç belli etmezdi.

Genelinde, birlikte güzel günler geçiriyorlardı ama, bazı önemsiz olaylarda bile kocasının beklenmedik bir sinirlilik içine girdiğini öğrenmişti Aleksi.

«Bir gece Bayan Elsa'nın Modejurnal dergisinden diktığı bir giysiyi giymiştir. Kocasını merdivenlerden inerken, durup öfkeyle bakmıştı.

«Bu gülünç şeyi hangi cehennemden aldın? Bit-pazarından mı?»

Kızarmış yüzüyle «Çeyizimdeydi. Bayan Elsa Vivienne modelden kopye etmişti. Vivienne Berlin'in en pahalı yeridir. Etiketinde, 'Majesteleri İmparatoriçe Auguste Victoria'nın emriyle' diye yazar» demiştir.

«Hiç şaşırmadım.» diye homurdandı Hans Gunt-her. Eşi dışında, yüksek sınıfa mensup, tüm insanlara bağımlılığı açıkça belliydi. «Şu andan sonra, ne gi-

yeceğine ben karar vereceğim. Bayan Elsa'nın da sana en ufak bir şey dikmesine izin vermem.»

Sophienstrasse'deki terziye karısı için pek çok giysi ısmarladı. Hepsi öylesine pahalı şeylerdi ki, Aleksa kocasının bunca parayı nasıl karşılayacağını merak ediyordu. Ailesinin parasızlığını ve yüzbaşı maaşının da ancak durumlarına uygun bir yaşam biçiminin giderlerini zar zor karşılayacağını biliyordu. Daha sonra, gizemli Gødenhausen amcadan kocasına kredi bağlandığını duymuştu. Çocukken Hans Günther amcasıyla bir yıl kadar birlikte yaşadığında Türkiye ve Mısır'a gitmişti. Sedlitzler amcadan istemeyerek ve beğenmeyerek çok seyrek söz ederlerdi.

Yeni evliler ekimin ilk haftasına dek Baden-Baden'de kalmışlardı. Hava gibi Hans Günther'in davranışları da ılık ve güneşliydi. Yalnız bir kez, kendi ısmarladığı bir takımla Aleksa'nın devekuşu tüylü bir şapka giymeye kalkışmasına sinirlenmişti.

«Laternacı maymunları gibi giyinmek zorunda mısın? Giyinmeyi öğrenemeyecek misin sen?» Şapkayı çöp kutusuna fırlatırken azarlamıştı.

Aleksa da iç geçirerek, «Beni incitmen için yeterli bir neden mi?» diye karşılık vermişti.

«Evet öyle. Ve giyinmeyi öğreninceye dek de seni kıracağım ve sana hakaret edeceğim.» Karısına bir adım daha yaklaştığında, uzun kirpiklerin altındaki mavi gözlerini karısının yüzüne dikmişti. «Güzelsin. Doğanın bir armağanı gibi. Sen doğal halinle Venus gibisin. Venus'un böyle bir şapka giydiğini düşünemiyor musun?»

Gözyaşlarının ıslattığı yanaklarına karşın, kendini gülmekten alakoyamadı. «Sen bir çılgınsın. Bense Venus değilim. Bu iş için biraz zayıf kalırım. Göğüslerimin hep büyüyeceğini düşünmüştüm ama, olmadı. Belki de gebe kalınca, ya da ilk bebekten sonra biraz büyür.»

«Senin değişmeni istemiyorum. Çocuklu ya da çocuksuz. Şimdi yüzünü yıka da gidelim. Neyse ki son haftamız Tanrıya şükür çabuk gidiyoruz. Yoksa kendimi hayvanat bahçesinde bir hayvan ya da burnuna halka takılıp oynaması için salınan bir ayı gibi görmeye başlayacağım. Ayıyla aramızda da, onun halkasının burnunda, benimkinin ise parmağında olmasından başka bir fark yok.» Karısının gözlerinden süzülen yaşları görünce, onu kendine çıktı. «Bu denli duygusallık sana yakışmıyor. Seni seviyorum. Ve bomboş dolaşmaya da bir türlü alışamadım. Bu kadınların asla anlayamayacağı bir şeydir. Benim yaşamım görevler, disiplin ve kurallarla dolu. Ve birden bire işsiz kaldım. Marş marş yok, yalnızca gezintiler var. Yaşlılar için tamam da, hatta belki onlar bile bundan sıkılabilir. Görevden çekilince, parça parça dağılan Bismark'ı unutma. Üstelik yetmiş beş yaşındaydı, otuz dört de değil.»

Yüzünü yıkadıktan sonra, her zamanki öğleden sonra yürüyüşleri için evden çıkmışlardı. İki gün sonra da, eve dönmek üzere trene binildi.

Çeyizine ek olarak, teyzesi Potsdam'daki dairenin mobilyalarının parasını da ödemişti. Mobilyaların seçimi, eşsiz zevki herkes tarafından beğenilen Hans Günther'e bırakılmıştı. Sonradan görme sanat düşünkünüleri gibi, herşeyin Paris'ten ısmarlanarak yapılmasında ısrar etmişti. Aleksa uzun zaman bir dekoratörün vitrininde yaşıyor gibi bir duyguya kapıldı. Neredeyse, geniş yatakları, sıradan sandalyeleri ve koltuklarıyla Sedlitzler'in evini sıra özlemi çekercesine aramaya başlamıştı.

Bir öğleden sonra düzenlenen ilk kabul günlerine, Berlin komutanı Kuna von Moltke, Fransız elçiliği konsolosu ve imparatorun emir subayı gibi saygın kişiler katılmıştı. Parti gerçekten başarılıydı ve herkes Godenhausenler'in, Potsdam askeri çevrelerinin en çekici genç çifti olduklarında hemfikirdi...

Ve aradan üç yıl daha geçmesine karşın, aynı değerlendirmelerin geçerliliğini koruduğunu düşündü Aleksa, sessizce arabanın içinde kocasının yanında yerini alırken.

Lindenstrasse'de trafik pek yoğun sayılmazdı ama, Yeni Saray'a yaklaşırken araba, tekerlekleri yere sanki yapışmışcasına yavaş ilerliyordu. Parkın kapısından, girişe değin emeklercesine geçen yolculuk yirmi dakikalarını almıştı. Godenhausenler geldiğinde, Hauptweg hâlâ arabaların ışıkları ile parıltıyor, atların kişnemeleri ve tekerleklerin tıkırtılarıyla çınılıyordu.

Franz Ferdinand ve karısı, kızlık adıyla Kontes Sofi Çotek ailece imparatorluk çevrelerindeki dostları tarafından çağırılmışlardı. Bu evlilik soylu bir kadının, aşağı tabakadan biriyle evlenmesi anlamında pek de hoş karşılanmıyordu. Dört yüze yakın konuk arasında, İmparatorluğun Berlin elçiliğindeki tüm görevlileri de göze çarpıyordu ki, onlar da yemeğe onurlandırılmak üzere çağırılmışlardı. Sofi, kraliyet ailesinden sayılabilir miydi? Ara sıra devlet resmi kabullerine çağırıldığında, nazik bir sorun olarak, özel tartışmalara yol açardı durumu. Sonunda kocasıyla birlikte çağırılmasına, ancak fazla pohpohlanmadan dostça ağırılanmasına karar verilmişti. Viyana'da amansız prens Montenuovo, İmparator Franz Josef'in Lord Chamberlain'i Sofi'yi daima yemek masasının en sonuna oturturlardı. Bu da arşidük ile prens arasında bitmez tükenmez tartışılmalara neden olurdu

ama, hâlâ da kadın, kocasının bir sandalye yakınına oturtulamamıştı. Yeni Saray'da Saray'ın protokol görevlisi August zu Eulenburg konuklara ayrı ayrı masalarda servis yapılmasını önerince, arşidük ailesi masalarını Wilhelm ve aile arasında Dona diye çağrılan Auguste Viktoria ile paylaşmışlardı.

Godenhausenler de, tüm öbür konuklar gibi, Grottensaal'a ilerlemeyi, yüksek tavanlı deniz kabukları ve biçim verilmiş az değerli taşlarla süslenmiş odayı geçmeyi öğrenmişlerdi. Saat tam sekizde, imparatorluk balosu özel daireden duyulurdu. Grottensaal'da kadınlar sağda, erkekler solda, iki hattın birleştiği noktada imparator durarak, askeri bir düzen sağlanmıştı sanki. Majesteleri, yemek yenecek salona Jasper galeriye alınacaklardı. İşte o anda Aleksa ikiz kardeşinin dul eşi Kont Karadi'yi görmüştü.

Sarkani'deki çocukluk günlerinde hiç görmemesine karşın, onu hemen tanımıştı. Süvari teğmeni-yken, şimdi genelkurmayda yüzbaşıydı. Siyah saçlarındaki bir kaç kıra karşın, otuz beşinden çok daha genç gösteriyordu. Kaslı uzun boyu, aristokrat görünüşü yakışıklı yüzü ve kara gözleri atalarını anımsatıyordu. Bütün kalabalıkta gözden kaçmayan, bir görüldü mü bir daha unutulmayacak hoşlukta ydı.

Avusturya-Macaristan elçiliğinin bir üyesi olarak, sıranın başına yerleştirilmişti. Yüzündeki ifade, çevresindeki gürültüde hakkında söylenenleri yumuşak bir ilgiyle karşıladığını ortaya koyuyordu, elbette ki ilk katıldığı resmi kabul olmamalıydı. Olimpos dağına sıradan ölümlülerin çağrılması büyük onurdu ama, bir zaman sonra değişmez menülerle, tanrılara benzer nutuklar atmaya başlayınca bu yenilik de özelliğini yitirirdi. Yoksa, başka yüzler arasında sıkıntısı farkedilen yüz, iki yıllık acısını tümüyle unutmuş muydu? Aleksa merak ediyordu.

Karadi'nin salonda gezinen bakışları bir anda Aleksa'yı yakaladı. Aleksa onun sararıp solduğunu gördü. Bir an soluğunu tutuyor gibi göründü. Aleksa'

ya doğru ilerleyecekmiş gibi bir adım attıktan sonra, geri dönerek gene sırada yerini aldı. İlk inanmamış bir ifadeyle Aleksa'ya baktıktan sonra, kendini toparlayarak, sanki bakmaya katlanamıyormuş gibi bir hal aldı. Onu genç kızlığında hiç görmemişti; tanıyabilmesinin tek nedeniyse, Beata ile aralarındaki benzerlikti. Şaşkınlığı öylesine belirgindi ki, Aleksa çevresindeki insanların durumunun ayırdına varıp varamadığını düşünmekten kendini alıkoyamadı. Ortak bildiklerinden, tanıdıklarından ve Berlin ile Viyana'daki askeri çevrelerden duyduklarına göre, Beata'nın ölümünden sonra Niki bir türlü kendini toparlayıp, avutamamıştı. Henüz incinebilir bir duyarlılıkta idi, yoksa Beata'nın ikizinin varlığı onu bu denli huzursuzlandırmazdı, diye bir sonuca vardı Aleksa. O da yüreğinde bir çarpıntı duydu. Bütününü yabancı biriydi ama, aralarındaki yakınlık kan bağından bile daha güçlüydü.

Saray protokol görevlisi Kont August zu Eulenburg'un salona girişiyle birden her yanı bir sessizlik sarmıştı. Protokol müdürünün fildişi asasında üç burgu bulunuyordu. Kont iki sıranın arasındaki geçide doğru ilerlerken, hemen yanibaşında Wilhelm diye çağrılmayı yeğleyen «En Önemli Kişi», kolunda eski kontes ile, Franz Ferdinand da imparatoriçenin eşliğinde yürüyordu.

Daha önce görmesine karşın, Aleksa, gene de Kayser Wilhelm, sahneye hayranlarını selamlamak için çıkan aktörler gibi kendine duyduğu sonsuz güvenle kapıda görüldüğünde, yeni görmüşçesine seyretmeye başlamıştı. Tanıdıklarını başıyla selamlarken bile, harikulade bir oyunu sahneliyor gibiydi.

Fotoğraflarını görenlerin düşündüklerinden daha kısa ve inceydi ama, kırk yedi yıla karşın gene de çok bakımlı bir görünüş sergiliyordu. Solgun yüzüne, boya verilen renk ufak bir ipucuydu belki de. Parlatılmış bıyıkları berberinin zaferini sergilercesine, her zamanki gibi hâlâ askerce yukarı çevrilmişti.

Aşırı bir bencillikle, halkı etkilemenin tüm yollarını kullanmayı bilir ve her zaman da rolüne uygun mükemmel giysiler içinde dolaşırdı. Bu gecede de, adına kurulan Avusturya süvari birliğinin gala üniformasını giymişti. Wilhelm attığı yanlış adımlar nedeniyle unutulmuş yeğenini ağırlayan yardımsever bir amca rolünü oynamayı seçmişti.

Yanlış düşen yeğen, kolundaki kadınla, yürürken, Alman imparatorunun kendisini ziyarete çağırmasının onurunu taşıyordu. Soluk soluğa hali ve eşiyle uyumu ile, çevreye mutluluk ve sağlık saçıyordu, yayıyordu. Sıraya dizilmiş tüm kadınlara ve erkeklere gülümserken, dostça bir görünüş içindeydi. Evlenmesinden önce ve sonra, özellikle de Avusturya grubunun yaptığı hakaret ve dedikoduları bilmesine karşın, tavrında ne bir parça kasıtlılık ne de alan görmek olası değildi. Arşidük Franz Ferdinand uzun boyu, hafif kamburu ve orta yaşın kalınlaştırdığı belini kabaca saran üniformasıyla, pek sık rastlanmayan iyi kalpli bir görünüş içindeydi; karısı sarayın tüm onore edici kuralları, saygınlık içeren kurallarıyla ağırlanmıştı.

Kraliyet elçilik grubunun önünden geçerken, gözlerinde dolaşan hoşnutsuzluk bulutlarından sonra, elçiyi tersce selamlayarak dikkatini imparatoriçeye çevirdi. Elçi bir Macar kontuydu ve Aleksa elçiyle elçinin hemşerileri ve Fransız Ferdinand arasında bir sevginin varolmadığını duymuştu. Zaten Franz Ferdinand, Avrupa'nın en eski tacının, Mayerling'te kuzeni Arşidük Rudolf'un beklenmedik gizemli intiharından sonra, kendisine kalmasına ve bu tacın gerektirdiği yeni role bir türlü alışamamıştı.

İmparatoriçe Auguste Viktoria, kırk sekiz yaşında, yedi çocuğuyla, kırmızı yüzü, sıkı eti, yumuşak, kolay biçim alabilen saçları ye sorunsuz, dertsiz bakışlarıyla tipik bir Alman ev kadını andırıyordu. Üzerine, sofada da döşemelik olarak kullanılacak bir kumaştan, pembe şam ipeğinden bir giysi vardı.

Ayrıca da omuzlarını açıkta bırakan kısa bir yelek geçirmişti üzerine. Göğüsleriyse, kusursuz teninin üzerinden kabarıp ve birdenbire ortaya çıkışıyla, üzerindeki mücevherlerden hoşnut olmayan kadife kutuları anımsatmıştı, Aleksa'ya. Elmas gerdanlığı ve sıra sıra incileriyse, satışa sunulmuşçasına muntazam dizilmişti. Altın onur nişanı, giysisinin sağ göğsünün üzerine düşen kısmına iğnelenmişti.

İmparatorluk grubunun galeride toplanmasından sonra, saray protokol müdürü dörtlü grupları hoş bir uyumla masalara yerleştirmeyi tamamlayarak, servis işaretini verdi. Aleksa Nikolas'ın Bavyeralı bir diplomatın imparatoriçenin onur madalyası taktığı karısıyla, daha da çekici iki kadının arasına oturtulduğunu görüyordu. Yemek boyunca, kadınlara zarif bir ilgiyle yaklaştığını, konuşmalara kısa kısa katıldığı farkediliyordu.

Aleksa ve kocası ise, Prens Philipp zu Eulenburg'un Liebenberg'deki malikaneye yerleşmesiyle Liebenberg grubu adını alan aleyhlerinde epeyce konuşulan kişilerle biraraya düşmüşlerdi. Eulenburg, müthiş çekici, şiirler ve oyunlar yazan, bestelerle ilgilenen, ve dahası İmparator II. Wilhelm'in en iyi dostu olarak nitelenen bir adamdı. Aleksa ile partiye katılan sekiz kadından biri Kontes von Hohenau'nun arasına oturmuştu.

Wilhelm'in tahta çıkışıyla birlikte, imparatorluğa ait hiçbir karar Eulenburg'suz alınmamıştı. On dokuz yıla yakın bir zamandır da Almanya'nın dış politikasını Kayzer'in başbakanı ve bakanları değil, prens biçimlendirmişti. Ve bu erişilmez konumu nedeniyle aşırı sağdan ve aşırı soldan, ve dahası ara sıra da merkezden gelen eleştirilerin hedefi olmuştu. Arkadaşlarıyla birlikte gizli bir danışmanlar grubu gibi çalışmışlardı. Grubun yaptığı belli bazı tatsız uygulamaları örtme çabaları, söylentiler biçiminde ortalıkta dolaşıyordu. Bunlar, Aleksa'nın kulağına kadar yayıldığında, Hans Günther bunların politika yapan

hiç kimsenin kaçamayacağı bir çeşit zehirli dedikodulardan öte bir anlam taşımadığını karısına söylemişti.

Berlin askeri komutanı General Kont Kuno von Moltke, hülyalı gözleri, müzisyenlere özgü uzun parmaklı elleriyle Aleksa'nın sağına oturtulmuştu. Eulenburg'un en yakın dostlarından biriydi ve parlak askeri geçmişinin ardında prensin desteğinin bulunduğu düşünülürdü. Terzisinin harcadığı çabalara karşın, üniformasının altında yaşlılık emareleri görünüyordu. Elliye geçtiği halde yüzü melek gibi, bir oğlan çocuğununki denli tatlıydı.

Aleksa'nın solundaki Fransız, ülkesinin Berlin elçiliğinde çalışan, Liebenberg yuvarlak masasını onurlandıran bir başka kişiydi. Uçuk renkli teni ve ince siyah bıyıklarıyla, bazı kötü resim sanatçılarının resimlerine benzemesine karşın, sarışın süvari subayları yanında sözde zayıflığı nedeniyle, Prusya ordusunun hayranlığını topluyordu. Kayzer'in Fransa'ya öfkelenildiği sırada, hükümetinin tepkisini tekrar yumuşatmada gösterdiği beceriyle de puan toplamıştı.

İmparatorun yaveri Kont Wilhelm von Hohenau ile Kont Albay Johannes von Lynar ile grup tamamlanıyordu.

Aleksa, yuvarlak masada kocasının kendisinden on beş yirmi yaş büyük ve daha zengin adamlarla eş tutularak oturmasının çevredekileri şaşırttığını biliyordu. Kendisi ise hiç şaşırmamıştı. Çevreyi hoşnut etmek için esprili ya da rahatsız edici davranışlara gerek görmeksizin Hans Günther gizemli bir çekicilikle herkesi etkiliyordu. Her katıldıkları toplantıda çekici görünüşü kadınlar kadar erkekleri de cezbediyordu. Fakat herkesin üzerinde incinebileceği düşüncesiyle tatlılıkla davranmalarına yol açan bir etki uyandırmıştı. O da bu dalkavukça tavırlara ölçülü bir içtenlikle karşılık vermiş, dostluğa sığmayacak görünen saldırılara da asla karşılık vermemişti.

Yemek boyunca, ev sahibi imparatorluk ailesi ve

onur konukları ilgi merkezi olmayı sürdürmüştü. Kayzer, pek susmadığından az yemişti. Bir zamanlar sesi genç ve tizken, şimdi yaşı nedeniyle değil de, 1903'de geçirdiği polip ameliyatının sonucunda cansızlaşmıştı. Konuşmaların gürültüsü arasında sesi yitiyordu; yalnızca attığı sesli kahkahaları gürültüyü kırarak, göğe yükseliyordu. Yaşamın tadını çıkarıyor-muş gibi görünmesi Aleksa'yı şaşırtıyordu. Daha bir kaç gün önce, Algeciras konferansının Almanya'nın diplomatik yenilgisiyle sonuçlanmasının Kayzer'in sinirlerini altüst ettiği söylentileri dolaşıyordu.

Başbakan Bülow ve zarif İtalyan karısı Kayzer'in grubunun sağındaki masaya oturmuştu. Aslında gel-mesi herkesi şaşırtmıştı. Daha altı hafta önce, bayılma nöbetleri geçirmişti. Reichstag'dan bu açıklama yapı-lırken, bazıları da, hafif bir felç diye adlandırılmışlar-dı. Ambulans ile evine götürülmüş ve doktorlarca din-lenmesi salık verilmişti. Hastalanmasından beri, ilk kez bu yemekle ortaya çıkıyordu.

Helmuth Moltke, yeni kurmay başkanı, Fransa - Prusya savaşının destansı kahramanı da Bülowlar ile yemek yiyordu. Erkeklerin içindeki en çekicisiydi. ve her zaman da böyle olmuştu. Örnek bir süvari subayı olarak, ayaktaiken 'atın sırtında dağ gibi yükselmiş görünüyordu. Londra'da, Kayzer'in, yeğenini savaşçı görünüşü nedeniyle, VII. Edward'ın yüreğine korku salabileceği düşüncesiyle kurmay başkanı yaptığı söyleniyordu.

Yemekten sonra, usule uygun dolaşmalar başladı. İmparator ve Arşidük çifti konukların tanıtıldığı bir dizi odayı, kimi zaman hoşlanarak kimi zaman hoş-nutsuzluklarını belli etmemeye çalışarak, kısa konuş-malarla ziyaret etmişlerdi. Godenhausenler, İmpara-torluk yaverinin uyarısı üzerine, İmparator kend-i-lerine onlarla tanışmaktan mutluluk duyduğunu söy-leyeceği için, belirgin bir yerde beklemişlerdi.

Pek çoğu yabancı, bir düzine kadar kadın ve er-kek, toplu halde küçük salonlardan birine alınmışlar-

dı. Herkes tuhaf bir sessizlik içinde, gözlerini birbirlerinden kaçırarak, birbirlerine uzak durmaya çalışarak bekleyiyordu. Erkeklerden biri bir hanımefendinin uzun eteğine basmış, bir kadın yelpazesini düşürmüştü. Ellerini ağızlarına götürerek boğazlarını temizleyenlere ve öksürenlere de rastlanıyordu. Birkaç da gizliden gizliye esnemeye. Birden bir filin gürültüsüyle, ya da katedral sessizliğinde öyle gelmişti, kırmızı kuyruklu elbisesi ve burnuna uçmuş beyaz kravatıyla yaşlı bir adam görüldü. Kendisine çevrilmiş şaşkın bakışların altında, utangaç bir yüzle, mendilini pantolon cebine tıktırmıştı ama, mendilin işlemeli ucu dışarıda kalmıştı.

Epeyce sonra, iki adamın çift kanatlı kapıları açmasıyla İmparator, Arşidük ve yaveriyle birlikte içeri girdi.

Üç kişiyle tanıştıktan sonra, İmparator Godenhausenler'in önünde durmuştu Çerçevenlenmiş duvara asılı portrelerde, küllüklere, halılara plaklara, posta pullarına, gümüş ve altın paralara kopye edilmiş resimlerinde imparator erkekçe bir yakışıklılık sergiliydi. Şimdi yakından, kümesinden kaçmış yaşlı bir tavşana benziyordu.

Godenhausenler Arşidükle tanıştırmadan önce, Kayzer, Hans Günther'e şakayla takılmıştı. Böylelikle de saptanan tanışma töreni kesintiye uğramıştı. Aleksa'ya göre, tanışma programının uygulanmasını aksatan Hans Günther'in imparatorun yüzüne diktiği mavi gözlerinin yarattığı etkiden başka bir şey olamazdı. Kendisi, dostça bir selamlaşmadan öte bir anlam taşımayan bir reverans yaparken o, deminki etkilenmeden dolayı donup kalmıştı.

Franz Ferdinand Aleksa'nın reveransını ve kocasının sert selamını, yüzüne yayılan bir gülümseyişle yanıtlamıştı. Kayzer, Aleksa'nın yarı Macar sayıldığını söyleyince, yarım gülüşü de dudaklarında kalmıştı.

«En Önemli Kişi» nin varlığı, salondakileri yaşama döndürmüştü. Söylediği her sözcük tekrar tekrar düşünülerek değerlendirilmeye çalışılıyordu.

«Majesteleri üçüncüdür benimle özel olarak tanıştırılıyor.» demişti Hans Günther Aleksa'ya Strauss valsini çalan saray orkestrasının bulunduğu salona doğru ilerlerken. «Adalbert amcanın geçen gün dediğine göre, benim saray yaverliğine atanma olasılığından söz ediliyormuş.»

Aleksa, şaşkın bir bakışla, «Hiç söylememiştin.» diye karşılık verdi.

«Özür dilerim, söylemem gerektiğini biliyorum ama, gerçekleşirse çok iyi. Biliyorsun benim batıl inançlarım vardır.»

Az sonra, Aleksa, kocasının birliğindeki aşıkları tarafından kuşatılmıştı. Herkesin dansettiği sırada, birden yanaklarının yandığını farkettiler. Sanki telepatik bir emirle, başını çevirdiğinde, Marmorsaal'ın uzak uzak bir ucunda Nikolas Karadi'yi bir başına ayakta dururken gördü. Ani bir kararla, yanında oturan genç subaylardan ve dans edenlerden özür dileyip kalabalığı yararak, bir anda ona doğru yürüdüğünü anladığında, Karadi de kendisini yarı yolda karşılamıştı.

«Seni çok merak ediyordum» dedi, erkeğin konuşmasını beklemeksizin. «Kaç zamandır Berlin'desin ve biz bilmiyoruz. Kulaktan kulağa duyuyoruz, duymak zorunda kalıyoruz. Ben senin baldızınım, unuttun mu? Yoksa bu geçmişte mi kaldı?»

Hiç konuşmadan Aleksa'yı süzdükten sonra, düşünmeden, «Tanrım! Tıpkı onun gibisin.» dedi, Karadi.

Aleksa yüzünde yılların oluşturduğu çizgilerin farkındaydı.

«Tıpkı onun gibi.» diye tekrarladı, fısıldarcasına.

«Bence çok güzel.» Utanarak kendi sözünü düzeltti. «Yani benim için çok güzel bir şey. O bende yaşıyor. Birlikte yaşlanıp, birlikte öleceğiz. » heyecandan kızarmıştı. «Özür dilerim. Çok saçma konuştum.» Bir şeyler söylemesini yeğlerdi ama, Karadi hiç konuşmuyordu. «Seni tanımama şaşırmadın mı? Bunca zamandan sonra. Ancak senin pek değişmediğini söyleyeceğim.» Bu aslında doğru değildi ama, karşı çıkıp bir

şcyler söylememişti. «Ayrıca, bu gece seni burada göreceğimi biliyordum. Kocam söylemişti. Gel, nerede bakalım. Seni onunla tanıştırmak istiyorum.»

«Tanıştım bile. Prens Eulenburg bizi tanıştırdı.»

«Eulenburg'u tanıyor musun?»

«İyi tanırım. İmparatorluğun Alman elçiliğini yaptığı zamandan beri bizim ailenin dostudur. Tanıdığım en büyüleyici erkeklerden biridir. Ona hayranlık duyuyorum.»

Aleksa'nın karşı çıkmasını bekleyen bir şiddetle konuşmuştu. «Ona herkes hayrandır.» diyerek Aleksa onu doğrulamıştı. Sonra da, «Hemen hemen herkes» diye eklemişti. Garsonlar şampanya dolu kadehlerle geçiyorlardı. «Gel, kendimize konuşacak bir yer bulalım.» dedikten sonra da birden Macarca konuşmaya başlamıştı. «Sana sormak istediğim öyle çok şey var ki.» Aleksa onu bir dizi küçük salondan geçirdikten sonra, Arşidük'ün tanıtıldığı salona getirmişti.

«Yolu biliyor görünüyorsun.» dedi Karadi.

«Pek değil. Fakat önce bu odadaydım.» Köşeye oturmuşlardı. Almanca konuşan madalyalı üç sivil dışında başbaşıydılar.

«Hoş değil mi?» diye sordu Aleksa «Sanki bizim için ayrılmış gibi. En azından bir kişi şuraya oturabilir. Biri de bir başka yerde ayakta durur. Ayakta durmak ve beklemek, sarayın yaşamı böyle Yaşlı hanımefendilerin bu işi nasıl başardığını sık sık merak ederim. Onlar atlar gibi, ayakta uyurlar. Yaşlı Kontes Keller'i ayakta uyurken gördüğüme yemin ederim. Fakat şimdi senle bunları konuşmak istemiyorum. Büyükannemle büyükbabam nasıl? En son onları ne zaman gördün? Noelden beri onlara yazmadığım için, çok üzülüyorum. Onların da üzüldüğünden eminim.» Jet gibi konuşuyordu. Kadehini dudağına götürdükten sonra, bir yudum almadan aşağı indirdi.

«Ocakta görmüştüm. İyi görünüyorlardı ve—»

Aleksa sözünü keserek, «Onlara Berlin'e geleceğini söylemiş miydin,» diye sordu.

«Hayır. O sıra ben de bilmiyordum.»

«Berlin'e gelmekten memnun musun?»

«Bir değişiklik.»

Soran bakışlarıyla, «Mutlu görünmüyorsun.» dedi. Ve hemen de böyle konuşmamış olmayı ne denli istediğini düşündü. Onun sorguya çekiliyormuş gibi bir duyguya kapılmasını istemiyordu.

Omuz silkerek, «Mutlu mu olmalıyım?» dedi.

«Özür dilerim. Açmamalıydım. Bütün yemek boyunca seni seyrettiğim için ve—»

«Bense, bana hiç dikkat etmediğini düşünmüş-tüm.»

«Kesinlikle dikkat ettim. İki güzel kadının arasında oturuyordun ve çok da sıkılmış görünüyordun. Ya da üzgün. Hangisi olduğunu da merak etmiştim. Sıkılmış mı, üzgün mü?»

«İkisi de değil. Yalnızca çevremi izliyordum. Dayanmaya çalışarak.»

«Öğrenmek istiyorsan bana gel. Yalnız Hans Günther benim önyargılı olduğumu düşünür.» Sesini alçaltarak, «Müthiş bir Prusyalıdır. Aşırı yani. Kendisini bunu yadsıyor ama, gerçek şu ki, yurtseverlik onun dini, Kayzer de peygamberidir. Eğer Kayzer emrederse, Hint fakirleri gibi kızgın kömürlerin üzerinde yürür ve hiç de acı duymaz. Ona göre Kayzer yanlış yapmaz. Bütün kötülüklerin kökeninde sosyalistler ve Reichstag vardır. Eğer ona kalsa, hepsini duvara sıralayıp, kurşuna dizer.»

«Senin politikayla ilgilendiğini bilmiyordum. Alman kadınları arasında çok az görülür de.»

«Alman kadını! Karşılaştığınızda konuşacağınız konuları düşünebiliyorum.»

«Sen hâlâ kendini Alman'dan saymıyor musun?»

«Tanrı aşkına hayır. Burada bana küçük Macar diyen insanlar hiç de yanılmıyor, yani şaka etmiyorlar. En iyi olasılık beni melez sayıyorlar. Bakışlarını Alekxa'ya dikmişti, yüzünde sanki gözlerinden başka bir şey görünmüyordu. «Sen melezsin de, yani onlara

göre. Seni uyarmama izin ver. Burası Viyana değil ve buradaki insanlar çok da kaba davranabiliyorlar.»

«Düşünebiliyorum. Fakat bana aldırmazlar. Buralarda bulundum ve önyargılı tavırlarla daha önce de yüzyüze geldim. Senden iki kez daha melez olarak, birkaç züppeye karşı kendimi hazırladım. Hoşgörüle, karşılaşıp karşılaşmalarımın üstesinden gelebilirim.»

«İki kat melez» diyerek, ne demek istediğini sormadı. Anlayabileceğini düşünerek söylemişti ki, zaten Aleksa'da anlamıştı. Karadi'nin annesi Kontes Melani, bir köy yem mağazasını, imparatorluğun yem piyasasını kontrol eden komisyon şirketine dönüştüren Polonyalı bir yahudi olan Nathan Geiger'in soyundan geliyordu. En büyük oğlu Josef, imparatorluğa sunduğu hizmetlerin karşılığı Baron ünvanını alırken, soyadının önüne de Gebhardt eklenmişti. O günden sonra kendini Gebhardt diye adlandırmış ve Geiger adı da, gemi diplerindeki midyeler gibi, aileye yapışıp kalmıştı. Kendisi ve karısı din değiştirerek katolik olmuş, üç kızı da çok iyi evlilikler yapmışlardı. Kızların en küçüğü Melani ise, en büyük balığı yakalamıştı: Kont Ferdinand Karadi.

Sarkini'de herkes, evlilik sırasında Kont Ferdinand'ın elindeki ipotekli toprakları yitirme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu biliyordu. Melani'nin getirdiği çeyizle, ipotekler kaldırılmış ve enkaz durumuna gelen şato onarılmıştı. Viyana'da Karadi Sarayı diye bilinen üç katlı malikane de alınmıştı bu arada. Aleksa Melani'nin Sarkani'ye yaptığı ziyaretlerin yarattığı heyecanı çok iyi anımsıyordu. Kısa bir zaman için şatonun hanımefendisi rolünü oynamaktan zevk alır, daha sonra başkentin birinci kadını olmak ve, Prenses Paula Metternich'in yerini almak için verdiği mücadeleye tüm zamanını ve enerjisini harcamak üzere Viyana'ya koşardı. Ve iflah edilmez bir kazanova olan kocasıyla yaptığı kavgalar. Kocasını, ünvanı, Geiger milyonları ve herşeyiyle satın almıştı ama, otuz sekiz yıldır, satın aldığı bir malı elinde tutmak için savaşıyordu.

«Pardon,» dedi Aleksa. «Hiçbir şeyi toparlayamıyorum. Bana göre her şey çok kabaydı.»

Karadi sıcak bakışlarla uzun süre onu süzdü. «Buna sevindim. Şimdi senin sen olduğunu biliyorum. Ona benziyorsun, onu anımsatıyorsun ama.. Durdu. «İçine kapanıktı, hemen hemen utangaç da diyebilirsin. Sen öyle değilsin.»

Güldü. «Pek değil. Utangaç değilim. Keşke olabilseydim. Daha güvenli. Her neyse, anlayamıyorum, seninle böyle... böyle serbest konuşabilmeme şaşıyorum. Belki de Macarca konuştuğumuz için. Almanca seninle bu denli rahat konuşamazdık. Ayrıca, akrabayız değil mi?» Karadi başı ile onaylayınca, «Senin incinmene katlanamam.» diye ekledi.

Erkeğin yanıtlamasına fırsat kalmadan, kapıdan bir ses duyuldu. «Oh, buradasınız! Aleksa her yerde seni arıyordum.» Hans Günther onlara doğru ilerliyordu. «Sonunda buluşmayı başardınız!» Aleksa'ya döndü. «Gitmemiz gerektiğini düşünmüyor musun? Belki de hizmetçilere sarayı kilitlemelerine yardım etmeyi istiyorsundur.» ses tonu alaycıydı.

Aleksa şaşırmış ve utanmıştı. Daha önce, başkalarının önünde kocası ona hiç bu denli kaba davranmamıştı. Nikolas'ın buna dikkat edip etmediğini merak etmişti. Eğer farkettiyse, acaba nasıl etkilenmişti?

Anlamamış gibi davranarak, «Acelen ne?» dedi.

«Ben yarın saat altıda işe başlayacağım. Yani sen onbire kadar uyurken, dört buçukta uyanmak zorundayım. Şalın nerede?» Genç sesi sertti. Şimdi Karadi'nin varlığının onu tedirgin ettiğini anlamıştı.

«Vestiyerde.» derken elini Nikolas'a uzatmıştı. «Seni tekrar görmekten sevinç duyacağım. Bize bekliyoruz. Gelecek cumaya ne dersin? Her ayın son cuması bizim kabul günümüzdür. Öğleden sonra saat dörtten itibaren kaçta istersen. Geleceğine söz ver.»

Karadi, eli dudaklarına götürmeden uzun bir süre avuçlarında tuttu. Hans Günther'in sabırsızlığını

sezdiği için, özellikle böyle davranmıştı. «Söz veriyorum.»

Ayrırlırlarken, Godenhausen, içtenlikli bir davranışla, «Kendini cumalarla sınırlama. Potsdam'da bulunduğun her zaman bekleriz.» diyerek dost bir Prusyalı gibi konuşmuştu. 'R' harfleri Nikolas'ın kulağında, kayalarda yuvarlanan çakıllar gibi çınlamıştı. «Ve lütfen senin için yapabileceğimiz bir şey olursa, bilelim. Seni birileriyle tanıştırır, çevreyi dolaştırır, tanıtırız. Evde telefonumuz yok ama, beni Muhafız Alayı birliğinden her zaman arayabilirsin.» Tekrar dostça sıkmak üzere elini Nikolas'a uzattı. «Burayı seveceğini umuyorum Karadi. Elbette Berlin Viyana kadar ilerlemiş bir kent değil ama, biz genç bir imparatorluğuz. Yani bize eleştirel bir gözle bakmayın.»

İki ay önce, 1906'nın mart ayının ortasında, Viyana'dan atanma isteğinin kabulünü Karadi öğrenmişti. Nisanın birinden sonra, Berlin Elçiliği'nde kraliyet askeri ataşesi olarak çalışması için gerekli ayrıntıları öğrenecekti.

Atama Nikolas'ı şaşırtmıştı. Göreviyle bir ilişkisi yoktu bunun.

«Bir şey sorabilir miyim efendim?» demişti, Avusturya-Macaristan genelkurmayındaki komutanına.

General Hartman, başıyla onaylayarak, «Sor.» demişti.

«Neden Berlin efendim? Bu geçmişimle neden ben? General Conrad benim yarı yarıya yahudi olduğumu biliyor.»

«Bundan sonra, bu sorununu nasıl çözeceğini öğrenmelisin. Bence, bu bir sorun değil.»

«Avusturya'da belki ama, efendim Berlin'de kurşun işlemez bir duvar gibi. Baron Bleichröder, albayı kendisini subaylarından ayrı tuttuğu için ordudan ayrılmak zorunda kalmıştı. Ve Goldschmied-Rothschild diplomatik birliklere kabul edilebilir bulunmuş ama,

ordu yedek birliklerindeki teğmenler komisyonuna alınmamıştı.»

«Sen geçmişten sözediyorsun. Zaman çok değişti. Kayzer'in kendi bile değişti. Bugün yahudi Albert Ballin, imparatorun en yakın dostu olarak destekleniyor.»

«Çünkü Hamburg-Amerika hattının başı. Kayzer onunla gemilerden sözedebilir. Şimdi İngiltere'ye raskip yeni bir filo inşa ediyor. Denizde giden her şeyin önceliğini kimseye kaptırmamalı. Belki de Kayzer, Berlin'le aralarında ruhsal bir akrabalık seziyor. Fakat benim gemilerim yok, tekne bile. Halen sizin yanıtınızı bekliyorum efendim, neden ben? Yoksa söylemeniz mi gerekiyor?»

General bir an düşündükten sonra, «General Conrad'ın Prusya ordusunu sevmeyen, ancak İtalyan, İngiliz ve Fransız diplomatlarıyla iyi sosyal ilişkiler kurmuş birini istediğini sanıyorum. Eğer Prusyalılar senden uzak dururlarsa, hiç üzerinde durma. Biz Alman askeri sırlarıyla ilgilenmiyoruz. Çünkü onları London Times'da okuyabiliriz. The Times doğrudan kaynaktan bilgi oluyor, yani Kayzer'in ağzından.»

«General Conrad'ın benim sosyal ilişkilerimi abartmasından korkuyorum.»

«Sen bize yardımı dokunabilecek kişilerden birisin. Halen Prens Philipp zu Eulenburg und Hertefeld ile görüşüyorsun değil mi?»

«Evet ama, prens aktif bir görevde değil artık.»

«Hâlâ Kayzer'in en iyi dostu.»

İşte şefliğe atanmamın nedeni, diye düşündü Nikolas.

«Sana Berlin'de çok eğleneceksin diye bir garanti veremiyorum.» dedi General. «Doksanların sonunda, orada bir hafta kalmıştım da, geçirdiğim her andan nefret etmiştim. Mamafih, kentin epeyce değiştiğini duydum. Gerçek bir metropol haline gelmiş. Her neyse, hep orada kalacak değilsin ya, en fazla iki ya da üç yıl.»

Olayların gelişiminden pek fazla hoşnut kalmadıysa da, Viyana'dan ayrılacağı için de üzüliyor değildi. Acı çekmektense, kurtuluş gibi gördüğü, Beata'nın ölümünden sonra yattığı kadınların içinden en başarılısı Wien tiyatrosu figüranlarından Mitzi Kahn'la beraberlikten yorulmuştu. Ayrıca kadın, tükenmediği gibi aksine, her geçen gün artan bir arzuyla, Karadi'ye bağlanıyordu.

Bir kadını yatağına götürdüğünde, nefretin ekşi tadını aldığı günlerin üzerinden çok geçmişti. Şimdi monoton bir yaşam sürdürüyordu ama, çok da kötü değildi bu. Metreslerinin en başında, kendisinden on yaş büyük bir aile dostu geliyordu. Beata'nın ölümünden bir ay sonra, bir sepet kırmızı gül getirmiş, utana sıkıla sevgisini fısıldamıştı. Olgun bedeninin yumuşaklığına karşı konulmaz bir açlık duymuş ve hiç zaman yitirmeden, müthiş bir cesaretle, hemen orada, bekleme odasının sofasında sevişmişti ama, bu zarif parça, böylesi güçlü fiziksel egzersizler için pek yeterli değildi. Arzularının doruğunda, kendini toparlayarak, başbelası bir satıcıyı defeden bir adamın kabalığıyla, kadına kapıyı göstermişti. Kadını tekrar görmeyi reddetmiş, ve uzun süreli bir perhize girmiş.

Acılarla dolu gergin bir dönem yaşamıştı. Acısı, bir mahkumun prangalarının verdiği sızı kadar fiziksel bir gerçektir. Uyanık hiçbir anında, kendini bu acıdan kurtaramıyordu; Beata'nın ölümü günlük yaşamına hükmeden karanlık bir perde gibi kalmıştı. Kimi zaman artan, kimi zaman azalan acısı, bir subaya yakışmayacak ağlama nöbetlerine dönüşüyordu bazı kez. Kendini tutamadığı zamanlarda, bir restoranın erkekler tuvaletine ya da bir parkın bankına sığınarak, saklanıyordu. Beata'dan önceki yıllarında, yalnız geçirdiği saatleri sevinçle sayardı, şimdi ise, katlanıyordu. Gene de, arkadaşlarıyla ya da annesiyle birlikte olmaktansa, yalnızlığı yeğliyordu. Annenin oğlunu, «yalnızlık hastalığı»ndan kurtarmak için, evlenebileceği kızlarla ya da sıkıntısını giderecek ka-

dınlarla tanıştırma çabaları boşa çıkıyordu. Geçmişte kendisine hiç yakınlık göstermeyen babası, şaşırtıcı bir anlayışlılık örneği vermişti. Onu yemeğe ya da yarışlara götürebilir, Macaristan'daki arkadaşlarının malikanelerindeki av partilerine katılabilmesi için çağrılmasını sağlayabilirdi.

İkinci günde, başından bir olay daha geçti. Bu kez, ev sahibinin kızı, kocasından yeni ayrılmış bir duldu. İlişkileri her ikisini de mutlu etmiş ve kadının kocasıyla barışması üzerine sona ermişti.

Bir metresle yaşasa da, acılarından kurtulamayışı, Nikolas'ı şaşırtıyor ve üzüyor. Öte yandan, kendini suçlaması acılarının daha da derinleşmesine yol açıyordu. Dulluğunun başlangıcında, yiyeceklere beslediği açlığını doğal bir gelişme gibi değerlendirmişti ama düşünüp bunun nedenini bulmaya ne denli uğraşırsa uğraşsın, sekse duyduğu açlık, kendisini kendi gözünde küçük düşürmekten başka bir işe yaramıyordu.

Olaylarla geçen bir yıldan sonra, kendine duyduğu sinirsel nefret ve derin acıları yavaş yavaş dinmeye başladı. Bunu izleyen günlerde hissettiği büyük boşluk da huzur vermiyordu. İlişki kurduğu kadınların hiçbirine sevgi duymaması, bu anlamdaki yetersizliği bunaltıyordu onu. Hristiyan tanrısına değilse de, hristiyan ahlâkına inanmış biri olarak ahlâk kurallarını çiğnemesinden ve herkesle rastgele yatmasından memnun değildi. Bundan önceki yaşamının yarısı bile hiçbir yolu bulunmayan sınırsız bir çöl gibi, şimdikine benzer bir gelecek sunacak gibi görünmüyordu; uyku çizgisi bile, tek bir şeyle sınırlanmıştı. Din ya da ihtiras böyle yanlış bir yola saptırabilirdi ama, ikisine karşı da bir eğilim yoktu. Seçtiği mesleğinde, zekice ve sıkı bir şekilde çalıştı. Çünkü çalışmayı sıkılmaya yeğliyordu ama, gene de bir doyum sağlayamıyordu. Paranın ve iyi bir sosyal konumun içinde doğması, bu tür şeyler için heyecan duymasını engelliyor-

du. Güç amacına hizmet edebilirdi ama, ona da özlem duymuyordu.

On yıl önce Berlin'de geçirdiği birkaç günden sonra, kenti yeniden görmek gibi bir arzuya kapılmıştı. Araba Wilhelmstrasse'de ilerlerken, eski, yeni ya da restore edilmiş sarayların taze boyaları, dövme demirli kapıları ve pırıl pırıl, tertemiz pencere perdeleriyle bulvarın soğuk ihtişamı karşısında ürpermişti. Karşısındaki kusursuz tablo aklına İmparator Wilhelm'in portresini getirmişti; yaşlanan Lohengrin, çelik miğferli, yüksek çizmeli, madalyalı ve tente gibi beyaz kepli. Geniş imparatorluğun hükümdarı. Kayzer, düz askeri ceketi içindeki Franz Josef kadar aptal görünüyordu. Caddeler onun eski fotoğraflarındaki kansız ve uçuk benzini anımsatıyordu. Oralı biri, gördüklerinden yola çıkarak, yılların boşa geçtiğini ve hiçbir şeyin değişmediğini düşünebilirdi. Görmezlikten gelinse de asfalttaki çatlaklara, parke taşlarındaki doldurulmamış ve onarılmamış kırıklara şükrederdi.

Berlin'in trafiği, Viyana'ya göre; daha canlı ve yoğun. Araba bolluğunun yarattığı renk cümbüşü, sokaklara ayrı bir hava veriyordu. Üç milyon nüfusu ile, büyüyen ve zenginleşen bir kentti. Viyana geçmiş, Berlin ise gelecekti.

Nikolas otele indiğinde, Napolyon'u anımsatan görünüşüyle, minyon tipli kapıcı Kayzerhof kendisini daşresine dek götürdü. XVI. Lui'nin Alman biçimi ile döşenmiş daire ağır kadife perdeleri, kristal avizeleri büyük general Fredrick'in heykeli ile süslenmiş geniş Wilhelmspalatz alanına bakan salonuyla gerçekten gözalıcıydı.

On sekizinci yüzyıl üniformalarının görkemi, bütün Prusyalıların içine işlemişti. İlikleri işlemeli düğmeleri, bileklerine değin uzanan manşetleri, kalçaları-

rından yere inen tozluklarıyla geniş etekli dar ceketler giymiş soylu askerler, bakan üzerinde destansı bir etki yaratıyordu. Özellikle de cesaretle birliklerini saldırıya geçiren ölümsüz general von Schwerin. Nikolas, askerlerin yaz güneşinin altında ya da yağmurlu günlerde, duydukları boru sesiyle hemen savaşımaya hazır bir biçimde uzun yürüyüşlere nasıl katlandıklarını hep merak etmişti. Babası, 1866'da Avusturya'nın Prusya'ya açtığı savaşta çarpışmıştı ve Königgratz'da yaralanmıştı. Ölümcül bir yara almadığından çok geçmeden geri çağırılmıştı ama, bit, tahtakurusu, günlerce üzerinden çıkmayan çoraplarının ve giysilerinin kokusu burunlarından gitmemişti.

Öğleden sonraydı ve Savaş Bakanlığı'nın memurları, kovandan çıkan arılar gibi, Wilhelmstrasse alanına doğru akıyorlardı. Aslında, Hofburg'un çevresindeki Avusturyalılar'dan pek de farkları yoktu; sıradan kişilerin uysallığı ile yolun sağ yanında yürümelerini ise Nikolas pek tuhaf karşılamıştı. Sonunda, halkın kibarlığını boyun eğiş biçiminde değerlendirmesinin, Viyana'dan beri taşıdığı önyargıların sonucu bir yanlışlık da olabileceğine karar verdi.

Sonraki gün işine başlaması söylendiğinden, otel görevlisini çağırarak yerine eşyalarını açarak, yerleştirmeye karar verdi.

Sekiz yaşından on beş yaşına kadar, sosyalist eğilimli bir Viyana dergisine Lysias adıyla yazılar yazan özel bir öğretmeni vardı. Dr. Schauffele, Nikolas'ı güçlü bir kişi, kendi kendine yeterli biri olması için yetiştirmişti. Yolculuklarda, orta halli otellerde, hatta bazan pansiyonlarda, kalmaları için ısrar ederdi. Viyana'daki Karadi sarayında ya da Sarkani'deki şatoda, hizmetkârların Nikolas'a diz çökerek saygılarını göstermekten kaçındıklarını görürdü. On dokuzuncu yüzyılda, aşırı lüks içinde boğulan bir oğlan çocuğunun, bu tür bir yaşamı kabullenmesi pek kolay bir iş değildi ama, Dr. Schauffele mantığı ve kendini idealleri-

ne adayan kafasıyla bu zorluğu eşsiz bir biçimde yenererek, görevini başarmıştı.

Öğretmenine içten bir sevgiyle bağlanan Nikolaş, Kont Ferdinand'ın adamı aniden işten kovduğunu ve dahası eski işiyle ilişkisini engellediğini görünce şaşırılmıştı. Kont'un Dr. Schauffelle'nin adını, polisin eşcinselliğinden kuşkulandığı adamlar arasında gördüğünü, Nikolaş'a babası yıllar sonra söylemişti. Dr. Schauffelle'ye yapılan bu korkunç haksızlığa çok bozulmuştu. Adamın cinsel tercihleri ne olursa olsun, onlar bu sırrı kimseye açmamışlardı. Ve o, güvenle eline bırakılan Nikolaş'a bir öğretmenin öğrencisine duyduğu ilginin dışında bir davranışta bulunmamıştı.

Üniformasını dolaba asarken Nikolaş, gençliğinde yaptıkları yolculuklarda yalnız kendinin değil, yaşlı Schauffelle'nin de bavullarını boşalttığını anımsamıştı. İyiliksever doktor şimdi Viyana'nın Merkez Mezarlığı'nda dinleniyordu ama, esintinin getirdiği bir lokomotifin dumanının kokusu, otelin resepsiyonundaki çocuğun uzattığı bir anahtar, ya da istasyondan bavullarını taksiye götüren bir hamal gibi, şişman bir adamla zayıf bir oğlanın araştırmak ve öğrenmek için tüm Avrupa'da yaptıkları mutlu yolculukların anıları unutulamazdı.

Godenhausenler'in vestiyere uğramak üzere çıkmalarından sonra, imparatorluk ailesi ve arşidük çifti, konuklar Yeni Saray'ı terkederlerken dairelerine çekilmekteydi. Nikolaş birden salonda yapayalnız kalmıştı. Almanlar da yoktu ve belki de Aleksa'yla derin bir sohbete daldıklarından gittiklerini görmemişti. Berlin'e geldiği günden beri Godenhausenler'i aramayı düşünmüş, kendine bile açıklayamadığı nedenlerle bundan kendini uzak tutmuştu. Şimdi Aleksa'nın Beata ile olan gizemli benzerliğinin büyüüne öylesine kapılmıştı ki, kendini toparlaması için zama gereksinimi vardı.

Paltosunu ve asker şapkasını alarak Apollo Saal'dan geçince, birden Prens Eulenburg ile birlikte yürü-

düğünü anladı. İki adam birbirlerini prensin Alman elçiliğinden çekilme dilekçisini Franz Josef sarayında vermesinden beri görmemişlerdi. Aralarındaki yaş farkına karşın, Eulenburg her zaman Nikolas'a sıcak bir ilgiyle davranırdı. Aralarında, prensin şiir defterlerini ve son şarkılarının notalarını içeren seyrek yazışmalar olmuştu. Şimdiyse, prensi yorgun ve elli dokuz yaşın çok daha üzerlerinde görmek, Nikolas'ı dehşete düşürmüştü. Yüzü solmuş bir eski resmi anımsatıyordu; yalnızca gözleri ve sesi genç kalmıştı. Gözler, dudaklar yokmuşcasına gülümsüyor, sesi düşsel bir yumuşaklıkta, kaba Prusya dilinin sessiz kelimelerini renklendiriyordu. Daima ince davranışlı biri olmuştu.

«Aziz dostum Niki, seni yeniden görmek ne müthiş bir şey! Ben Liebenberg'deydim, daha dün senin Berlin'de bulunduğunu duydum. Nasılsın sevgili oğlum? Mutlu, mutsuz, yoksa yalnızca idare ediyoruz mu diyorsun? Pek iyi olmadığın yolunda dedikodular duydum. Aldığım haberlere göre, değişiklik yapmayı düşünmeksizin, hâlâ bir başına yaşıyormuşsun?»

«Eğer, evlenmeyi düşünmediğimi söylemek istiyorsanız prens, haklısınız.»

«Çok erken olduğunu biliyorum. Yalnızca iki yıl. Gene de, ailesiz yaşamın pek bir değeri yok. Belki de sevgili Augusta'm ve altı, güzel çocuğumu tanrının bir armağanı diye düşündüğüm için böyle konuşuyorum. Onların sevgileri olmasaydı, nasıl yaşardım bilemiyorum.»

Prens coşkuyla konuşurken Nikolas ses tonunda gizliden gizliye bir acı sezdi.

«Yaşamanın sizin için bir sorun olabileceğini hiç düşünemiyorum.»

«İnsanlar imparatorun dostluğunun büyük bir nimet olduğunu düşünürler. Yarattığı kıskançlığın dışında öyledir de. Yirmi yıldır insanların benim yerimde gözü var. Hâlâ da öyle.»

Berlin'e gelmesinden az sonra, Nikolas, Berlin polisinin prensin özel yaşamı ile ilgili soruşturma yaptı-

ğı doğrutusunda dedikodular duymuştu. Eşcinsel diye bilinen kişilerle ilişkileri nedeni ile, onun da eşcinselliğinden kuşkulanılarak hain bir kampanyanın hedefi olmuştu prens. Nikolas dedikoduyu ilk kez, kendi elçiliklerindeki, prensle dostluğunu bilen danışmanlardan birinden duymuş ve yüksek rütbeli yabancı subaylarla ilişki kurmayı benimseyen Avusturya-Macaristan ordusunun bir kaç subayına öfkeyle parlamıştı. Zenginliği, geçmişi ve tartışılmaz yiğitliği nedeniyle, Nikolas'ın buna hakkı vardı ve hakkını kullanmıştı.

Dedikodulara kulak asmama kararına karşın Karadi, gene de Eulenburg'un davranışlarına ve görünüşüne dikkat etmekten kendini alamadı. Beyefendilik, dünyadan bezmiş bir uyuşukluk hemen göze çarpıyordu da, davranışlarında ve bariton sesinde en ufak bir aksama yoktu. Yirminci yüzyılda, on dokuzuncu yüzyılın adamı olarak renkli konuşmalara ve şiirsel gülüşlere pek düşkündü. Böyle tavırlar başkalarında abartılı gibi gelebilirdi ama onda yalnızca çekiciydi.

«Hangi insanlar?» diye sordu Nikolas, dedikodulardan haberi yokmuş gibi davranarak.

«Şu anda, Almanya'nın en kaba iki adamı. Harden adı sana bir şey diyor mu?»

«Evet onun yayınladığı **Zukunft**'u biliyorum.» Geçmişte prene derginin attığı çamurları bildiğini eklemek istememişti.

«Aşağılık ve çirkef bir şey ama, çok yaygın olarak okunuyor. Tekrar tekrar yazılıyor ve kuşku salıyor. Yabancı büronun eski danışmanlarından Holstein de onun hedeflerinden biriydi. Harden, Holstein'i gizli danışman grubunun bir üyesi olarak, sorumluluk almadan güç kullandığı için suçluyordu. İki gün önceye kadar böyle davranıyordu ama, birdenbire Holstein ile barıştığını duyunca önce şaşırdım, sonra da korktum.»

«Onların barışması seni neden ilgilendiriyor? Berlin'e gelmemden hemen sonra, Friedrich von Holstein'

in görevinden çekilme haberini anımsıyorum. Bizim elçiliklerin söylediğine göre, Algeciras konferansızlığındaki başarısızlığı nedeniyle çekilmek zorunda bırakılmış. Bazı büyük başların sallantıda olduğunu anlıyorum. Holstein de bunlardan biriydi.»

«Görevden çekildiği günden beri suçlu aranıyor. Başbakan Bülow ve Dışişleri bakanı Richtofen kuşku altında. Her ikisi de Majestelerinin Holstein'in çekilmesini onaylamasından sonra, felç geçirdi. Son dilekçe, aynı tür dilekçelerin on bir ya da on ikincisiydi. Her seferinde, Kayzer ya da başbakan tarafından yeniden düşünmesi için ikna edilmişti. Bu da kurdun ulumalarının bir başka örneği idi. Ama maalesef, sonunda hükümetin onsuz da yürüyebileceğine karar verilmişti. Artık ona gerek kalmamıştı. Dilekçenin onaylandığı kötü günde, ben de Majesteleriyle öğle yemeği yemiştim. İşte bu da, düşüşünden beni sorumlu tutması için, Holstein'e göre yeterli bir nedendi. Richtofen ustası Bülow'a katılarak yeniden düşünmek için zaman kazanıp, onun gazabından kurtulmuştu, kaçmıştı. — Herşeyden öte, Holstein leşleri besleyemezdi. Yabancı büro da bütünüyle aynen böyle davranmıştı.

«Artık gücünü yitirmiş bir adamın sana ne zarar verebileceğini anlamıyorum.»

«Bekle de gör. Holstein bağışlamayı bilmeyen bir adamdır.» Prens derin bir sarsıntı geçirdiği görülüyordu, bu belliydi. Onun konumunda bir adamın kendini bir kan davasının içinde görmesi, Nikola's'ı hem şaşırtmış, hem de rahatsız etmişti. Konuyu değiştirmek isteyerek, «Berlin'de kalacak mısın? Kalabilirsen, seni aramak istiyorum.» dedi.

«Korkarım ki, kalamayacağım. Liebenberg'den epeydir ayrı kaldım. Bu mevsim bittim, tükendim. Ayrıca da, yaza hazırlanabilmem için, dinlenmem gerekiyor. Majestelerinin dostluğuna değer veriyorum ama, aramızdaki on iki yıllık yaş farkı, artık kendini göstermeye başladı. Programı karmakarışık. Her haziranda bir hafta yelken yarışları var; temmuzda Norveç

kıyılarında; ağustosda Potsdam'da kısa bir gezinti; eylülde Romintan avı; kasımda Donaueschingen'de atışlar — bütün bunların arasında beni Liebenberg'deki ziyaretleri. Bu yıl Romintan'dan sonra, tatile çıkacağım. Daha çok da İsviçre'de olacağım. Burada kaldıkça, onun çağrılarını reddedemem. Eğer hayır dersem, heyecanlanır ve abartarak da olsa, yalnızlıktan yakınır. Saray sürekli insanlarla dolu — Ordu, A.D.C. Muhafız subayları—»

«Fazladan bir de prens.» diyerek Nikolas sözünü kesti. «Bu gece Godenhausenler'le yemek yediğini gördüm. Karımın Barones'in ikizi olduğunu biliyor musun? İkisi birbirine tıpa tip benziyor. »

Vestiyerin durduğu büyük salonun kıyısından geçiyorlardı. Prens duraksayarak, elini Nikolas'ın omzuna attı. «Benzer ikizler mi? Beni hep şaşırtmıştır. Eğer karın da Barones gibi güzel idiyse, soluk kesici. «Gözleri Nikolas'ın yüzünde gezindikten sonra, «Senin yerinde olsam, Godenhausenler'i sık görmem. Birlikte pek mutlu olmalılar. Çok çekici bir çift. Anladığım kadarıyla da, Godenhausen'i parlak bir gelecek bekliyor. Majesteleri onu çok beğeniyor ayrıca da, çok nüfuzlu dostları var. Karısı da çok değerli bir kadın. Bizim hanımefendilerin yarısı kazlara, yarısı da akbabalara benzer. Barones Godenhausen ise bana flamingoyu anımsatıyor.» Durdu ve düşündü. «Sen benden öğüt istemedin daha, ben senin dostunum, baban olacak denli de yaşlıyım. Ayrıca da benim eleştirilerimi duymuşsundur, ben gözle görünmeyen şeyleri görür, gaipten haber veririm. Laflarımın altını çiz ve onlardan uzak dur.»

Eulenburg'un imparatoru etkisinde tutan gizli gücü üzerinde fısıltılar dolaşırdı. Nikolas fısıltıları bir yana bırakarak, uyarıyı aynen yorumladı. Bir parça akıllı olan herhangi biri onun iyiliğiyle ilgilenirdi. Birkaç dakika sonra ayrıldılar. Prens, Berlin'e geldiğinde Nikolas'ı arayacağına söz verdi.

Gece açık ve yıldızlar pırıl pırıldı. Mayıs gecesinin serin esintisi Nikolas'ın yüzünü yalıyordu. Berlin trenine binmek yerine Wildpark istasyonuna kadar on beş dakikalık bir yürüyüş hiç de fena değildi. Geldiğinden beri ilk kez, buranın onu etkilediğini düşündü. Berlin sonradan görme bir yeni zenginlik, Potsdam ise soyluluk demektir. Mopke'ye değin uzanan, Sandhof denen yüksek demiryolunun arkasında, Büyük Frederick muhafızlarına talimler yaptırmıştı. Solunda ise, başarılı hükümdarların ve savaşın dokunmadığı Sans Souce sarayı gökyüzüne doğru yükseliyordu. Ayaklarının altında gürültü çıkaran çakıllara, eski kral da basmıştı. Parktaki meşe ağaçları, öğleden sonra uyuklarında Volter'e gölge yapmışlar, gövdelerini de, tahta tüfeklerini gerçek silahlarla değiştirecek denli büyü- yünceye kadar küçük Hohenzollernler'den esirgemişlerdi.

Uzun bir gün yaşamasına karşın, Nikolas kendini hiç de yorgun bulmuyordu. Uzun süren düşsüz bir uykudan uyanmış gibiydi. Yürüyüşten, temiz havadan ve kendi adımlarının sesinden hoşlanmıştı. Birkaç saat öncesi dünyasını karartan kasım sisini andıran bir sıkıntının kendini boğması gibi, şimdi de bunca neşeli olmasına hiçbir özel neden yoktu. Birden sis kalkmış, önünde kilometrelerce uzanan bir açıklık belirmişti.

Geçmişte, yaşamın her şeyden daha değerli görüldüğü mutlu anlarını yeniden düşündü : Dr. Schaufefe ile yolculukları, süvarilerle birlikte yaptığı ilk görev gezisi ve Beata ile evliliği. Schaufefe'nin kovumasından sonra, yolculukları önemini yitirmişti. Galiçya garnizonundaki iki yılın sonunda, askerlik yaşamı sık-maya başlamıştı. Yalnızca Beata, değişmez bir mutluluk kaynağı olarak kalmıştı. Birlikte geçirdikleri güzel günlerde, hep yapacakları bir şeyler vardı : geceleri onu yatağa taşımak, sabahları onunla birlikte uyanmak, ve bir çocuk. Çocukları hiç olmadı, çünkü Beata öldü.

Şimdiyse yaşam, üniforma grisinde bir takvimdi. Bir eksiklik içindeydi — önemsiz şeylerden zevk almada yetersiz kalıyordu. Pek çok kadın ona kaba, içi geçmiş, iktidarsız gibi şeyler söylüyordu. Onlarla alay ederken, gizliden gizliye, yeni bir giysi, güzel bir söz ya da gazetenin sosyete sayfasında geçmek gibi şeylerden zevk alan çocukluk dönemlerini kışkırtıyor, gıpta ediyordu. Onu en çok annesi şaşırtmıştı. Düşlerle yaşayan bir kül kedisi gibi, prensiyle tanışmak için, çağrıldığı her partiye gitmişti. Ve tekrar tekrar sayısız prensle tanışmıştı.

Babasının duygu dünyasıyla ilgili çok daha az şey bilirdi. Yirmi yaşında, bir kız için intihar girişiminde bulunmuş ve yıllar sonra, Sarkanili bir öğretmen yüzünden Melanie'den boşanmanın eşiğine dek gelmişti.

Nikolas anne ve babasının iyi ve kötü bazı yanlarını almıştı, ama yüreği hiçbir zaman bir aşk ateşi ile yanmadı. Tüm yaşamında bir kez yalnız Beata'yı sevmişti. Şimdi güzel bir Potsdam gecesinde yürürken, ikinci kez mi aşık olmaya başladığını merak ediyordu. Yoksa, yeniden parlayan aynı aşk mıydı? Kocakarı masallarına göre, erkekler aynı tip kadınlara aşık olurlardı. Sinirlerini bozan karısından boşandığında sevinçten havalara uçtuktan sonra, boşadığı karısının daha genç bir kopyasıyla evlenen bir albay tanıyordu. Sarkanili öğretmen ile, babasının kendini öldürmeye kalktığı kız arasında bir benzerlik bulunup bulunmadığını öğrenmenin ilginç olacağını düşündü.

Siyah saçları, Romen burnu ve kum saatini anımsatan zarif tavırlarıyla Aleksa da Beata'nın karbon kâğıdıyla çıkarılmış bir kopyesi olabilir miydi? Olmaması gerektiğini biliyordu. Fakat aradaki benzerlik onu cezbedecek denli güçlü değil miydi? İki yıldır Beata'nın yokluğuna alışmıştı. Gece yarılarında, yatağındaki yastıkta onun bulunmadığını görünce sıçırıyordu artık. Yüreğini yakan bir duyguyla değil, aptalca bir acıyla özlüyordu. Acısı kendisiyle birlikte ya-

şayacaktı ama, henüz öldürmüyordu. Çevresiyle barışmak da, yarasını iyileştirmemişti.

İstasyona vardığında, Elçilikten bir grubun tren beklediğini gördü. Nikolas'ı aralarına aldılar; böylece bir an da olsa, Godenhausenler aklından çıkmıştı.

Berlin'e varıncaya dek, konuşmalarının merkezi Kayzer idi. İktidardaki ilk yılının üzerinden zaman geçmesine rağmen, halkın ilgisini çekmeyi hâlâ başarıyordu. Uzun ve kavgalı tartışmalarda hep kazanıyordu. Yalnız Almanlar değil, diğer bazıları da onu çok zeki bulurken, başkaları da aptal ve tehlikeli bir psikopat diye nitelendiriyorlardı.

Elçiliğin ikinci sekreteri Hannes Schiessler, ününü anlattığı esprili hikayelerle kazanan, baş konuşmacıydı. Kompartmandaki öbür dört kişi de elçilikteni ama, ağızlarını açma gereği bile duymuyorlardı.

«İhtiyar Willy'nin başbakan Bülow'a nasıl tepeden baktığına dikkat ettiniz mi?» diye Schiessler sordu. «Korkarım ki, balayı bitti.»

«Bülow hakkında pek çok olumsuz şey duydum.» dedi Nikolas. «Nasıldır?»

«Kimisi ona Özel Fare Kapanı» der. Ne tür farenin ne çeşit peynirin peşinde koştuğunu her zaman bildiği için, elinde hep peynirler ve fareler hazırdır. İhtiyar yanıldı, Willy'nin fare değil, kedi olduğunu anlayamadı. Bir gün elindeki peynirlerin, ihtiyar Willy'e işlemediğini belki öğrenebilir.»

«Bence Kayzer çılgınının biri.» dedi Schiessler. «Yalnızca amcasını korkutmak için, dünyanın en büyük donanmasını ve en güçlü ordusunu kuruyor. Çünkü çibanın başı bu aile kavgası. Wilhelm hâlâ Edward'a duyduğu nefret ve sevgi arasında yıpranıyor. Amcasının küçümsemesi karşısında, onun yarası da bu işte.»

Trenin monoton sesi, konuşmaları bölmeye başlayınca, Nikolas başını koltuğa yaslayarak, gözlerini yumdu. Uykuya dalmak üzereyken, Godenhausen adı, birden uykusunu yoketti. Schiessler, Prens Friedrich

Heinrich'in sarayındaki, bazı Muhafız Alayı subaylarının katıldığı bir partiden sözediyordu.

«Böyle bir eşcinsel koleksiyonu hiç görmemişsinizdir. Beni neden çağırdıklarını bir türlü anlayamadım.»

Biri kıkırdayarak, «Sen de öyle değil misin?» dedi.

«Bana bak, hiç de gülünç değil. Bu gece Godenhausen'in karısıyla tanışınca hayatımın sürprizini yaşadım. Büyüleyici bir güzelliği var. Binbaşının evlendiğini bilmiyordum. Şimdi de, prensin partisinde onun ne aradığını merak etmeye başladım.»

«Sen de oradaydın.»

«İlk ve son kez. Fakat Godenhausen onlardan biri gibi görünüyor. Şaşırtıcı. Böyle bir kadınla bu grubun yanından geçsem kendi kendime küfredirdim.»

«Söylediğin ne kadar zaman önceydi?» diye ateşe sordu.

«Üç yıl kadar önce. Aklımda doğru kaldıysa, henüz yüzbaşıydı.»

«Şimdi binbaşı. Eğer Prens Friedrich Heinrich ile bir bağı bulunmasaydı yükselmezdi.»

«Skandaldan önce, terfi etmişti. St. John'un emriyle prensin çekilmesi geçen yıldır. Bundan önce belli belirsiz bazı söylentiler dolaşıyordu. Sonra istifasıyla söylentilerinin gerçekliği kanıtlandı.»

«Gene de tüm dostlarının eşcinsel olduğu anlamına gelmez bu.» Yolculuk boyunca sessiz kalan danışman söze karıştı. «Birkaç yıl önce prens bir kadınla birlikteydi. Bunu eski evinin teşrifatçısından duymuştum. Oldukça zayıf bir adam gibi görünüyor, kolayca yoldan çıktığına göre.»

Tren, Berlin istasyonuna gelince, Prens Friedrich Heinrich tartışması bitti. Aleksa'nın kocasıyla ilgili üstü kapalı sözler, iç huzursuzluğunu daha da arttırarak, Nikolas'ın kafasını karıştırmıştı.

Alman dışişleri bakanı Heinrich Çarsıçki'nin re-sepsiyonuna çağırılması nedeniyle, Nikolas Godenhausenler'in mayısın son cumasındaki kabul gününe gidemedi. İki düzine kırmızı gül göndererek Aleksa'dan özür diledi. Haziranda imparatorluğun Niel'deki yelken yarışlarında askeri ataşeye eşlik etmek zorunda kaldı. Temmuzda Sedlitzler'in her yaz kiraladığı villada yaz tatilini geçirmek üzere Aleksa, Norderney'e gitti. Eylülde ise Nikolas, Merseburg'daki Alman ordu manevralarına gözlemci sıfatıyla katılmak zorunda kaldığından gene kentte değildi.

Kasım ayının birinde Nikolas, Kaiserhof'tan dul bir kontesin Burggstrasse'deki mobilyalı dairesine taşındı. Yerinin merkeziliği ve katedral, krallık sarayı ve Spree'ye bakan manzarası, daireyi kiralamasının başlıca nedenleriydi..

Daireye yerleştikten sonra da, ev sahibinin yatak odasının penceresiyle karşı karşıya düştüğünü anlamıştı ama, bu manzara olmasa da olabilirdi. Ellilerini süren ama kendine båkmasını pek iyi bilmiş Kontes von Groen, geçici de olsa, perhize çekilmiş bir erkek için oldukça rahatsızlık vericiydi. İlkın kontes kendisiyle ilgilenilmesini sağladı. Daire bir süre boş kaldığından, sanki artık orada birilerinin yaşadığına henüz alışamamıştı. Kontes, perdelerini kendini Karadiye farkettermek için sıkıca kapıyordu ama, hava karardıktan sonra, yatak odasının ışığı yanıp da Salome'nin dansından bir bölümü oynamaya başlaması üzerine, artık kendini karşıya bakmaktan alıkoyamıyordu Karadi.

Arada sırada merdivenlerde ya da, 'yalnız iki kişiliktir.' yazılı küçük asansörde karşılaştıklarında, kontesin soğuk ve ağır başlı görünüşü Nikolas'ı hem şaşırtıyor, hem de eğlendiriyordu. Aralarındaki havanın da gittikçe gerginleşmesi nedeniyle, Nikolas'ın kadının kendisinden bir tepki gelmeden daha ne kadar zaman bekleyeceği konusunda merakı da artıyordu. Onun adına bir anlamda üzülmüyordu da. Kendine kazanova diye tanınan bir kiracı seçmişti ama, erkek yaşlı kadınlardan, özellikle de kendi ev sahibinden pek zevk almıyordu.

Kasımın sonlarına doğru Mitzi Kahn'dan bir mektup geldi. Mitzi ve genç bir Viyanalı güldürü sanatçısı şarkılı ve danslı bir oyunda başarı kazandıktan sonra, Friedrichstrasse'deki Wintergarten varyete tiyatrosunda gösteriye çıkmaları için, bir sözleşme önerisi almışlardı. Aralık ayının birinde, provalar için Berlin'e yanıtlarını bildirmek zorundaydılar..

Mektup hiç de uygun bir anda gelmemiştir. Berlin'de amatörleri tanıyıp profesyonellere övgüler yağdıracak denli kalmamıştır. Mitzi'nin kendisini anımsayıp anımsamadığını sorması ise tuhaftır. İlişkileri bite-li bir yıl olmak üzereydi. Fakat Mitzi öyle farklı bir kızdı ki, geçici de olsa, bir aşk ilişkisini asla istismar etmeye kalkmazdı.

Onun gelişini dört gözle beklemeye başlaması, şaşırtıcıydı ve bu duygu huzursuzluk veriyordu. Birden yalnızlığını ve yakın geçmişindeki ilişkilerinin güzelliğini anlamaya başlamıştı. Bir tel çekerek, aralık ayına kadar beklememesini ve elinden geldiğince çabuk gelmesini istedi.

Dört gün sonra Mitzi, koro kızları arasında sivril-diği Wien tiyatrosu'yla Viyana'daki Mödling banliyö-lerinin — orada doğmuştu — tüm havasını, neşesini getirerek ve tüm tatlılığıyla geldi. Kızın kendisini sev-diğini düşünüyordu. Oysa böyle bir şeyi kabul etmeni nin ilişkilerine yeni sorunlar ekleyeceğini anlayacak kadar akıllıydı. Onun gibi sorumlulukları ve ahlâki de-

ğerleri küçümseyen bir adam için yanındaki yerini çok iyi bilen Mitzi'nin önemi büyüktü. Gerçi Mitzi'nin de heyecanlarını bastıramadığı anlar ender de olsa görüldü. Böyle zamanlarda çıkar gelirdi. Yine böyle bir öğleden sonra kaçamağında yeniden biraraya gelişlerini içkiyle biraz da sevişerek kutlamışlardı. Nikolas tatlı bir gevşeklik ve yorgunluk duyuyordu.

«Ne düşünüyorsun?» diye sordu Mitzi.

«Boş şeyler.»

«Yani seni ilgilendirmez demek istiyorsun.» Birden başını önüne eğerek, «Niki, gerçekten gelmemi istedin mi?» dedi.

«Saçmalama. Mektubunu aldığım an, sana tel çektim.»

«Doğru. Ama hâlâ... ulaşılması bu denli güç, uzak... bir yerde yaşamasaydın diyorum. Sanki sağırmışın da, söylediklerimi sana duyurabilmem için, bağırمام gerekiyor gibi.»

Dirseklerinin üzerinde doğrularak, kızın yüzünü avuçlarının içine aldı. «Sus Mitzi. Dırdırlanma. Eskiden böyle değildin. Bilirsin ki, en çekici yanın da budur. Birlikte güzel anlar geçirdik ve geçireceğiz. Birbirimizden ne bir söz, ne de bir imza beklemiyoruz.»

«Ne sözü? Neden söz ettiğini bilmiyorum.»

«Boşver. Haydi giyin. Metropol tiyatrosundaki yeni gösteri için bilet aldım. Perdeler sekizde açılıyor. Sonra da, akşam yemeği için seni Berlin'in en iyi yeri, Royal'a götüreceğim.»

Mitzi'nin çevresinde olması büyük zevkti. Yaşamları düzene girmişti. Akşamları elçilikten döndüğünde, kızı bekler buluyordu. Dışarıya yalnız çıkması gerektiğinde, Mitzi, evde kalıp, yemeğini yedikten sonra yatağı ısıtarak hazırlıyordu. Mitzi'nin güldürü oyuncusu arkadaşının gelmesinden sonra, bu geceler daha da renklenecekti. Arkadaşı, Nikolas'ı sevdiği kadar Mitzi'yi seviyordu tam tersi olması gerekirken.

Wintergarten'deki gösteride ilk gün, Viyanalı bir topluluk olmasına karşın, müthiş bir başarı kazandı-

lar.. Mitzi tiyatronun bu başarısı nedeniyle, orada çalıştığını iddia ediyorsa da, onu daha fazla ilgilendiren tek şey vardı: Nikolas. Şimdilerde kafelerde, restoranlarda tanınıyor, adını bilmediği hayranlarından çiçekler alıyordu. Hatta çiçek gönderenler arasında —bozamayacakları evliliklerine karşın— sonradan zenginleşen saygın kişiler de vardı. Yemek çağrılarını kabul etmesi gibi bir iki olay, Nikolas'ın kıskançlık damarlarını da kabartmıştı. Daha sonra Nikolas'ın bunu, kendisini bırakma nedeni olarak kullanabileceği korkusuyla, gidemeyeceğini hemen bildirmişti.

Mitzi'nin gelmesinden sonra, Nikolas artık Godenhausenler'i ziyaret etmeye karar vermişti. Ayın son cuma günü geldiğinde, kabul gününü bildiren bir de not almıştı. Bu çağrıyı görmezden gelebilirdi ama, Mitzi ile ilişkileri kendini Aleksa'nın çekiciliğini hissetmekten alıkoyamıyordu. Bu güne kadar, soğuk otel odalarında cüzdandan çıkarılıp, yeniden yerine konan pek sevilen bir çocuk fotoğrafı gibi, Aleksa'nın hayali de sanki üstüne bir perde çekilmişcesine aklından çıkmıştı. Ama, Beata'nın ölümünden iki yıl sonra, onun bedenini, müthiş bir zevk kaynağı olarak yeniden keşfetmişti; başka bir bedene yerleşse bile, Beata onda hâlâ yaşıyordu. Eğer Aleksa'nın kocasıyla ilgili söylentilerde gerçek payı varsa, o kendisine sahip olacak mükemmel bir erkeği beklemekteydi. Günaha teşvik ve meydan okuma. Yirmi beşinde, hiç duraksamadan harekete geçebilirdi ama otuz beşinde, Aleksa'nın evlilik durumu korku vericiydi.

Bütün gününü, kararsızlıkla bocalayarak geçirdi. Öğleden sonra ise, kendini birden istasyonda Potsdam'a gidiş-dönüş bileti alırken buldu. Daha küçücük bir çocukken, Dr. Schaufele'nin emirlerine uymamaya çabaladığı zamanlardaki, suçluluk duygusuna benzer duygular içindeydi. Artık emirlerine uyacağı özel bir öğretmeni yoktu, yalnızca kendisini verdiği karar nedeniyle açıkça uyaran bir duygu vardı.

«Sonunda gelebildiğin için, çok sevindim.» diye selamladığında, Aleksa, gerçekten söylediklerinin içtenliğini vurguluyor gibiydi. Kolları ve yakası dantelli mavi bir kadife elbise giymiş, saçlarını toplayarak ensesinde topuz yapmıştı. Yaşama sevinciyle tutuşan, genç bir okulluyu andırıyordu. «Kasıtlı olarak gelmediğini düşünmeye başlıyordum.»

Karadi, Aleksa'nın yeni gelenlerle ilgilenmek üzere yanından ayrılması üzerine, çağrıldığı cvin neye benzediğini görmek fırsatı buldu..

Mobilyalar sonradan görme bir zenginliğin ürünüydü ama, arada hiçbir uyumsuzluk göze çarpmıyordu, lamba, vazo gibi ufak tefek biblo ve süs eşyaları bile bu uyumu bozamıyordu. Salon tarafı saksılarda palmyelerin, zambakların bulunduğu, sepetlerden eğreltilerin sarktığı limonluğa açılıyordu; solda ise, resmi yemek odası vardı. Dekor tümüyle görkemli bir mükemmelliği yansıtırken, soğukluğuyla da, pazar günleri ve tatiller dışında, ev sahipleri tarafından hiç kullanılmadığını hemen sezdiriyordu. Yerdeki halı ve yollukları çamurlu ayaklardan korumak için, konan ipleri ise görememişti

Karadi, Godenhausen cumalarının dostluk havasıyla tanındığını duymuştu. Gene de o öğleden sonra, yemek odasının masası üzerine gümüş tabaklar içinde konan sandviç, kek ve pastaların pek çoğu dokunulmadan kalmıştı. Rose ve General von Sedlitz'den başka eşiyile birlikte bir piyade albayı ve birkaç da küçük rütbeli subay vardı. Daha sonra gelen bir Muhafız binbaşısı hemen Hans Günther ile limonlukta sohbet dalmıştı.

Saat sekize yaklaşıyordu. Küçük rütbeli subaylardan biri gitmiş, piyade albayı da eşiyile birlikte kapıda uğurlanmak üzereydi. Albay anlattığı uzun fıkrayı bitiriyordu ki, Hans Günther, Berlin askeri komutanı General Kuno von Moltke'nin geldiğini duyurdu.

Potsdam'ın soğuğunun kızarttığı burnu ve yanaklarıyla Moltke içeri girdiğinde, yorucu bir yolculuktan

sonra, birden tatile çıkacağını öğrenen bir insan gibiydi.

«Geciktiğim için, çok üzgünüm.» derken, kollarını Aleksa ve Hans Günther'e doğru utanarak uzatıyordu. «Phili Eulenburg'laydım. O da Territet'e gitmek üzere yola çıktı.»

Hans Günther kaşlarını çatarak, «İsviçre mi?» diye sordu.

«Evet,» diye karşılık verirken, başıyla da onaylıyordu.

«Neden gitti?» diye Hans Günther sordu. «Gitmemeliydi. Şimdi gitmemeliydi.» ses tonu oldukça sinirlendiğini gösteriyordu.

Prens Philip ile ilgili olarak, kocasının ses tonundaki endişe Aleksa'yı günlerce şaşkın şaşkın düşündürdü. İlkın, Maksimilyan Harden'in **Zukunft**'unda «**Harpist**» ve «**Sweetie**» diye adlandırılan hayali iki kişi arasındaki konuşma basıldığında, kocasının prens aleyhinde yazılanlara çok sinirlendiğinin farkına varmıştı. Yazıyı okumuş ama, ne amacını ne de daha sonra askeri çevrelerde yarattığı gürültüyü anlayabilmişti. Dergiyi başka evlerde çok görmüştü ancak, konuşmanın basıldığı sayıyla evlerine ilk kez giriyordu. Kocasının masanın üzerine bıraktığı dergiyi almak istemişti. Ancak kocası üzerine atılıp, elinden dergiyi kapmış ve parçalamıştı. Daha sonra, aşırı bir öfkeye kapıldığını anlayınca, özür dilemişti ama, gene de karısının kuşkularını dağıtmayı becerememişti. Yazıda «**Harpist**» ve «**Sweetie**» adıyla geçenler şair, müzisyen Eulenburg ile tatlı ve sevimli sevgililerinin peşinden koştuğu bilinen Kuno von Moltke'den başkası değildi. Harden, bu arkadaşlığın ne zaman başladığını anlatıyordu. Harden'in de sık sık değindiği gibi, ikisi de yirmi yıla yakın bir zamandır Almanya'yı yöneten danışmanlar kurulunun üyesiydi. Biraz alaylı bir dille bu iki soylu kişiyle eğleniyordu ama, kişisel anlamda Hans Günther ile ilgili tek bir satır yazmadığına göre,

kocasının neden böyle öfkелendiğini, Aleksa merak ediyordu.

Günlerce Hans Günther bu sorunu düşünmüştü. Yazı Potsdam'daki herkesin ilgisini çekmişti ama, o bunu karısıyla tartışmaya yanaşmıyordu. O günkü partide de, konuklardan kimse konuyu açmamıştı. Gecenin en çok ilgi toplayan kişisi Aleksa'nın teyzesiydi. Tüylü şapkası ve dirseklerine dek varan uzun eldivenleriyle Rose von Sedlitz, Prusya'nın tüm tuvaletlerinde, parklarında ve müzelerinde asılan Yasak tabelalarını, çayını içerken bile canlandırmayı sürdürmüştü. Onun Harden'in Zukunft'unda yeraldığını düşünmek bile gülünç olurdu.

«Phili başka seçeneği olmadığını düşündü.» dedi. Kuno von Moltke.

«Sence de mi?» diye sordu Hans Günther.

Moltke omuz silkerek, «Bilmiyorum. Bir şey söylemek çok zor. İftira ile ima arasında fark var. İftira kampanyasına karşı çıkabilirsin ama, üstü kapalı imalar yoluyla bir şeyler yapılmaya çalışıldığında, ne yapabilirsin? Phili kamuoyunun unutmasını bekliyor. Ben de öyle. İşleri kendi haline bırak.»

«Ben halen sizin Phili ile birlikte, tavır koymanız gerektiğine inanıyorum general. Birisi Maksimilyan Harden ile konuşsun. Para teklif etsin. Satın alınabileceğinden eminim. Onlar parayı sever. Bütün yahudiler sever. Onlar saygın bir yer kazanamadıkları için, parayla hükmederler. Bir yüzük, ya da altınlarla dolu şeker kutusu gibi bir armağan gönderin. Altını severler. Kaçarken alabilecekleri herhangi bir şey. Kadınlarına bir bak. Elmaslar, inciler ve pırlantılarla yüklü. Karılarını, bizim karılarımızı sevdiğimizizden daha çok sevdiklerinden değil. Allahı kahretsin, hayır! Her yere taşınabilen değerli taşlar oldukları için.»

Aleksa, artan bir ilgiyle dinlemişti. Hans Günther'e ne oluyordu? Merak içindeydi. Nikolas'ın yahudi kökenli olduğunu bilmiyor muydu? Yoksa hakaret ederek, onu bir daha gelmemesi için uyarıyor muydu?

Yalnız kocasına değil, kendisine de öfke duyabileceği nedeniyle, Nikolas'ın yüzüne bakmaya cesaret edemiyordu. Ona nasıl üzüldüğünü söyleyebilmeyi çok istiyordu.

«Harden'e beş para vermem.» dedi Moltke kesik kesik gülerek. «Harden istediğini yapabilir, Vitkovski' de saldırılarını sürdürebilir.»

Nikolas şakayı hemen anlayamadığı için, Vitkovski? diye sorduğunda, ses tonunun doğallığı Aleksa'yı biraz rahatlatmıştı. Hans Günther'in kabalığı ya dikkatini çekmemiş ya da, duymazlıktan gelme yolunu seçmişti.

«Doğduğu Galiçya kasabasının adı.» dedi Moltke. Sonra da birdenbire, yemek masasındaki tatlıların güzelliğinin farkına varmıştı. «Ah, köfteler!» diye bağırdıktan sonra, kıtlıktan çıkmış bir adamın çılgınlığıyla masaya gömüldü. Ve ardından hemen Harden'in «Sweetie» karakterine uygun davrandığını anlayarak yavaşladıysa da, kendini kremalı pastaların cazibesinden kurtarması pek kolay değildi. Salondaki küçük masalardan birine oturduktan sonra da tatlılarla birlikte yenilmesi için sıcak çukulata servisi yapıldı.

«Sen eşsiz bir pastacısın Barones,» diye Aleksa'yı övdü.

«Bizim köşede eşsiz bir konditoreimiz var, general.» dedi Hans Günther. «Maalesef, hizmetçi alınacağına, karım hep yürek burkucu yaşamöyküsü anlatanları seçer. Böylece bizim aşçının evlilik dışı doğmuş üç çocuğu şimdi bakımevinde.»

Aleksa, yüzünün kızardığını hissetmişti. «Hans Günther, gerçekten.»

Duymazlıktan gelerek, «—sakat kocasına bakan bir oda hizmetçisi ve dükkan hırsızlığı nedeniyle üç yıl ıslah evinde kalmış bir çamaşırcı.»

Aleksa, olay yaratmak, çıkarmak ya da eğleniyor gibi görünmek arasında bir seçim yapmak zorundaydı. Sonunda gülümseyerek, «İyi bir bulaşıkçıdır.» dedi.

«Minna hâlâ burada mı?» diye, teyzesi inanmak istemezcesine sordu.

«Elbette burada. O iyi bir bulaşıkçı.» diye tekrarladı Aleksa.

«Evden her ayrıldığında gümüş takımları saydığını umarım.»

«Korkarım ki, evet diyemeyeceğim.» dedi, Aleksa terslenerek, sonra da Moltke'ye döndü. «Le Sonnam-bula oyunundaki Melba hakkında ne düşünüyorsunuz general?» diyerek konuyu değiştirmek istedi. «Korkarım ki, artık pek eskisi gibi başarılı değil. Ya da beni etkilemediği için, böyle düşünüyorum.»

«Hâlâ şarkı söylemesi kötü. Halk kendisini en iyi olduğu günlerdeki gibi hatırlamalıydı. Hımmm, sizin gibi kadınlar.» 'Kadınlar' sözcüğünü küçümseyerek söylemişti. Yaşlılık, hastalık ve erkekler yüzünden yenilgiyi kabul etmezler.» Ben her zaman güçlü cinsin biz erkekler değil, kadınların olduğunu söylerim.» Ses tonunda acıma vardı.

«Kadınları sevdiğinizi düşünürdüm general. Oysa şimdi nefret ediyor görünüyorsunuz...» Generalin yüzünden incindiğini anlayınca, konuşmasını kesti. Sessizlik sonra gitmeye karar veren albay ile eşi tarafından bozuldu.

Nikolas, Godenhausenler'den uzak durma kararıyla Berlin'e dönmüştü. Binbaşının Aleksa'nın hizmetçi seçme yöntemleri üzerine ettiği gereksiz sözler, onun gibi kolay öfkelenmeyen bir adamı bile rahatsız etmişti. Ayrıca, yahudiler üzerine söylediklerine de kızmıştı. Yine böyle başka bir olayla karşılaşırса, Godenhausen'e hakaret etmesi ya da dövmesi isten bile değildi, bu da ya bir skandal ya da bir düelloyla sona ererdi ki, sonuç ne olursa olsun, zararlı çıkan Aleksa olurdu.

Sonraki gün, nezaketen aradı. Ev sahibinin kabul

edip etmediğini sormadan, kartını selamlamak için eğilen oda hizmetçisine vererek, ayrıldı.

Huzursuzluğu günlerce sürdü. Tüm olumsuzluklarına karşın, Godenhausenler'e yaptığı ziyaret, onun için sanki bir dönüm noktasıydı. Mitzi onun ruhsuzlugu görüyor ve yalnızca kızdığı şeylerde sorular soruyordu.

Elçiliğin yarısı, askeri ataşe de dahil, tatillerini evlerinde geçirmek üzere ayrılmışlardı. Nikolas'ın bu nedenle her zamankinden daha fazla işi vardı. Bir kez boş zaman bulabilmiş, onu da Noel alışverişi için kullanmıştı. Arkadaşların çocukları, akrabalar, eski uşaklar ve hizmetçiler unutulmamak zorundaydı. Zamanın dolu geçmesinin tek yararı olmuştu : Aleksa aklından çıkmıştı.

Ocak ayında, Faşing'in başlamasıyla birlikte, Berlin'in üzerine bir canlılık gelmişti. Karadi kasımın son cumasını da unutmuştu. Bu arada Royal Opera'da kral ve kraliçenin onuruna verilen gösteriye çağrılınca, Mitzi'yi de götürmeye karar verdi.

Günlerce heyecan içinde, gece tuvaletlerinin arasında uygun bir şey aradıktan sonra, bir aylık maaşını harcayarak, Paris'te dikilmiş orijinal bir tuvalet satın almıştı ona. New Woman için çizilen, yerlere dekinen, Kleopatra ile Juliet karışımı zarif tuvaletin Mitzi'ye pek uymadığı belliydi. O baştan çıkaran bir kadının değildi; Mitzi'nin geldiği Modling'te Viyana usulü hamur tatlıları yapılır, ekmek kırıntıları düzeltilerek erimiş yağla kızartılırdı. Ortasına şekerleme konmuş patates hamurlarıyla insanlar karınlarını doyururdu.

Nikolas onu almak için Central Otel'e gittiğinde, omuzlarına kadar uzanan saray eldivenleri ve Parisli görünüşüyle, merdivenlerden inerken görünce, «Aman tanrım!» diyerek kıkırdamaktan kendini alamadı.

Onun hanımefendi bir palyaço olmaya özendiğini iyi biliyordu. O, sahnede Eleonora Duse ya da Sarah Bernhard değil, Viyana sosyetesinin kraliçesi Prenses Metternich'i oynamak istiyordu. Royal Ope-

ra'ya çağrıldıkları gecedeki kadar onu hiç sevmediği ni düşünmüştü. Ona aşıktı.

Mitzi Karadi'nin şaşkınlığını görünce, sararmış, gözleri yaşarmıştı. Nikolas onu, kendine getirmeye çalıştı. «Çok güzelsin sevgilim, kısaca göz kamaştırıyorsun!»

«Üstümdekilerle mi?» diye sordu perişan bir halde.

«Berlin Operası için mi. Mühim değil.»

Bütün saray gelmişti. Ve bu tür olaylarda hep rastlandığı gibi, beyaz kravat takmışlar, frak giymişlerdi. Son anda imparator hafif bir soğuk algınlığına yakalandığı için, operanın iyi ısıtılması emredilmişti. Ve akşamın erken saatlerinde de, buzlu Berlin'in merkezi birdenbire yağmaya başlayan karla beyaza bürünmüştü.

Müzik olarak Wagner'in Uçan Hollandalı'sı seçilmişti. Birinci perdenin sonunda dinleyiciler ayağa kalktığı anda, alkışlayan beyaz eldivenler Nikolas'a öğle saatlerinde çanların çalmasıyla kanat çırpıp Venüs'ün güvercinlerini anımsatmıştı.

Mitzi ile birlikte galeriye geçmek üzere koltuklarından kalkmışlardı.

Kalabalığın arasında ilerlerken Nikolas birden Aleksa ile yüzyüze gelmişti. Gülümseyerek eldivenli elini uzatınca, Nikolas eli çevirerek, dudaklarını eldivendeki son düğmenin yanındaki çıplak noktaya bastırmıştı.

«Oh, Niki, bu gece seni gördüğüm için çok mutluyum. Ayın yirmi dokuzuna bir akşam partisi düşünüyorum. Senin davetiyen postaya verildi bile. Lütfen günlük programını ona göre düzenle, ya da o gün için bir programın varsa, şimdiden ertele. Lütfen ertelemeyeceğini de söyleme. Gelmeni çok istiyorum. Gelmezsen gerçekten çok üzüleceğim.» Soluk almadan konuşuyor gibiydi. Nikolas da hâlâ elini avuçlarında tutuyordu.

«Tabii, severek gelirim.»

Dirseğinin dürtüldüğünü hissedince, birden Mitzi'nin yanında durduğunu anımsamıştı. O şaşırtıcı anda, bütünyle unutmuştu. Şimdi ikisini tanıştırmak zorundaydı. «Korkarım ki, siz tanışmıyorsunuz. İzinle Aleksa, sana Bayan Hahn'ı tanıştırayım. Mitzi, sevgilim, baldızım Barones von Godenhausen.»

Aleksa'nın dudaklarındaki gülüş donup kalmıştı. Başını arkaya atmış, soğuk bakışlarını kızın üzerinde dolaştırıyordu. Mitzi selamlamak için elini uzatmıştı.

«Teşekkür ederim Nikolas,» dedi Aleksa «Hanımefendiyle tanışmasam da olur.»

Mitzi bir süre, aynı pozda kaldıktan sonra, elini yavaş yavaş indirmişti. Kol yerine sanki bir külçe gibi düşmüştü. «Neden? Neden?» diye sorarken, sesi belli belirsiz sızlanıyordu.

Gecenin tadı kaçmıştı. Nikolas'ın yapabileceği bir şey de yoktu. Aleksa'nın bağışlanamaz horlayışı onu kızdırdığı kadar, şaşırtmıştı da. Onunla Beata'nın arasındaki gizemli fiziksel benzerlik, kişilikleri açısından hiç de geçerli değildi. Aynı koşullarda Beata, Mitzi gibi zararsız bir yabancıyı ya da bir başka kişiyi asla küçümsemezdi. Aleksa von Godenhausen, Beata'nın ruhunu taşımıyordu, yalnızca onun benzer ikiyidi.

Godenhausenler'in akşam partisinin davetiyesi ertesi gün geldi. Nikolas kısa bir notla, daha önceden yaptığı bir program nedeniyle katılamayacağını belirtti.

Opera'daki olayın Mitzi'nin canını çok sıktığı açıkça belliydi. Neyse ki, 1907-1908 sezonu için aldıkları sözleşme önerileriyle birlikte kendini toparlayarak, yeniden eski durumuna kavuştu. Sonraki yılın işinin garantiye alınması, Mitzi gibi değişmez gelirli insanlar için, yaşam güvencesiydi. Gününü gün ediyor, geleceği kendi haline bırakıyordu.

Olaydan sonraki çarşamba günü Nikolas yığılan

biriken mektuplarıyla ilgilenmek üzere evde yalnızdı. Macar ovalarından genç bir köylü olan kâhyası, öğleden sonra izin almış, ve muhtemelen Aleksanderplatz' deki şarapevlerinden birinde sıra özlemini gidermeye çalışıyordu.

Katedralin saati beşi vurduğunda, Nikolas, gece programından önce Mitzi'yi ayaküstü bir şeyler atıştırmak için Cafe Viktorya'ya götürmek üzere bir saat içinde alması gerektiğini anımsadı. O arada kapının zili çalınca, kapıyı açıp açmamakta duraksamıştı. Muhtemelen, kente yabancı, ne yapacağını bilemeyen elçilikteki bekar arkadaşlarından biridir diye düşünmüştü. Gelen zili çalmayı ısrarla sürdürünce, istemeyerek kalkıp kapıyı açtığı anda, yüzünde kalın tül, başında şapkası ve kalın kuzu kürkü içinde Aleksa'yı bekler buldu. Elinde bir mektup tutuyordu. Tek laf etmeden mektubu uzattı.

Nikolas gözlerini dikerek, «Girmeyecek misin?» diye sordu.

«Kapıyı açacağını ummuyordum, beklemiyordum. Ben yalnızca... yalnızca bunu bırakmak istemiştım. Lütfen al.»

Mektubu almayı düşünemeyecek denli şaşkındı Aleksa bırakınca, mektup yere düşmüştü. Birden dönerek, merdivene doğru ilerlemeye başladı. Daha beklenmeyen ziyarete alışamayan Nikolas da ardından fırlamıştı.

«Bırak gideyim, lütfen.» diye bağırdı, Nikolas onu yakaladığında. «İstemiyorum...» Sesi titriyor ve hemen ağlamaya hazır gibi görünüyordu.

Nikolas, kolunu tuttu. «Üşümüştün. Titriyorsun. Gel içeri girelim. Burada konuşamayız. Gel.»

«Konuşacak bir şey yok. Yalnız mektubu oku.»

«Okuyacağım da, önce...» Kolunu bırakmaksızın, mektubu yerden aldıktan sonra, elinden tutarak, gösterişli çini sobanın yirmi beş dereceye çıkardığı odaya götürdü. Paltosunu çıkardığında, hâlâ titrediğini gördü. «İyi değil misin?» diye sordu.

«Mektubu oku.» dedi Aleksa.

Yırtarak açtığında, Macarca bir satırla karşılaştı. «Lütfen operadaki kabalığını bağışla.»

«Yanılığ insana özgüdür. Aldırma Aleksa.»

«Neden böyle davrandığımı keşke bilebilseydim. Seni yalnız sanmıştım, onu sonra gördüm.» Almanca konuşuyordu; şimdi Macarcaya çevirmişti. «Ona aitmişsin gibi koluna girmişti. Beata öleli daha yalnızca iki yıl oldu... ve sen orada bu kızlaydın.» Birden iç çekmeye başlamıştı.

Şaşkınlıkla Karadi kollarını ona dolayınca, Aleksa daha da sokuldu. İç çekişleri durmuş, elleri ensesinde dolanırken, erkeğin yüzünü kendine çekmişti. Soluğu hızlandıkça, dudaklarının arasından hafif sesler çıkıyordu. Karadi'nin aklı başından gitmişti sanki. Vücutu şiddetli bir istekle sarsılıyordu. Acı veren bu istek, aynı zamanda dayanılmaz bir zevkin kaynağıydı.

Daha sonra yalnızca, yatak odasındaki kocaman yatakta zevk içinde eridiklerini ve ardından da Aleksa'nın kollarında uykuya daldığını anımsıyordu Karadi.

Nikolas, gözlerini açtığında, bir dakika mı yoksa saatler mi geçti bilemiyordu. Ayağa kalktı ve meraklı gözlerle yanındakinin kim olduğuna baktı. Yine yatağa dönüp sarılmak istedi. Ancak Aleksa, kollarını engelleyerek, yataktan çıktı. Çırlıçıplak, yerden patiska kombinezonunu alıp, üzerine geçirdikten sonra, oturma odasıyla yatak odası arasındaki yolda yerlere fırlatılan giysilerinin geri kalanını topladı.. Korsesini almak için, çıplak ayaklarla Karadi'nin üniformasının üzerine bastı.

«Öbür odada giyineceğim, izinle. Beni çıplak görmek zorunda değilsin.» Ses tonu biraz kabacaydı. «Yolumu bulabilirim.»

Karadi yataktan atlamıştı. «Aleksa» dedi; tuhaf bir şeyler sezerek, «Gidemezsin. Konuşmak zorundayız.»

Sesini yükselterek, kızgın bir havayla. «Üzerini lütfen örter misin? Beni utandırırıyorsun.» diye yanıtladı Aleksa.

Bluzunu kalkan gibi önünde tutuyordu. «Lütfen bırak da giyineyim. Giyinirken, seyredilmekten hoşlanmam.» Odadan çıkınca, kapıyı hızla çekmişti.

Karadi, oturma odasındaki sesleri dinlerken, birden, Aleksa'nın «Nikolas!» diye seslendiğini duydu.

Odaya girdiğinde tümüyle giyinmişti ama, arkası açıktı.

«Kopçamı takar mısın lütfen.»

Şimdi, kadında sezdiği sert tavır nedeniyle bozulan sinirlerini toparlayarak eski dengesini yeniden kazanmıştı. Beceriksizce, kopçaları geçirirken. «Bu şeyi hangi terzi diktiyse, keskin gözleri olduğu belli.» dedi kıkırdayarak.

«Çabuk, geç kalıyorum.» sabırsızca ellerini çırpıyordu Aleksa.

Giysinin kopçalarını geçirdikten sonra, omuzlarından tutup, düşündüğünden daha da şiddetli sarstı. «Senin derdin ne? Neden sana saldırmışım, tecavüz etmişim gibi davranıyorsun? Biliyorsun, saldırmadım. Allah kahretsin, saldırmadım.»

«Bırak da gideyim, çok geç kaldım.»

Kolunu bırakırken, «Seninle konuşmak istiyorum.» dedi.

«Şimdi değil. Bir başka zaman.»

«Ne zaman?»

«Daha sonra, söz veriyorum. Şimdi kalamam. Kalamam. Anlamalısın. Lütfen...»

«Seni eve götüreceğim.»

Sesini yükseltti. «Hayır.» Şapkasını giyyordu. Birden şapkasının iğnesi batınca «Allah kahretsin.» diye bağırırken, sitem dolu bir bakış fırlattı. «Beni sinirlendiriyorsun.» Tülünü yüzüne koymayı beceremeyince de sinirlenerek, paltosunun cebine tıktı. Sonra kapıya yürüdü.

Karadi önüne geçti. «Seni tekrar göreceğim miyim?»

«Evet, eğer istersen. Şimdi bırak da gideyim.»

İç geçirerek, bir adım yana çıkıp, yolu açtı. Onu koridora dek bile izlemedi ama, ayak seslerini ve dış

kapının kapanışını dinledi. Usulca, ceketini ve pantolonunu bir saat önce attığı — Yoksa iki saat mıydı?— yerden aldı.

Yaşamında ilk kez, bir kadın kendini şaşırtmıştı. Onları anladığına kaprislerine, kadın olarak yaratılmanın şanssızlığına öfkelenediklerine inanırdı. Uygar bir dünyada yaşamak karmaşık ve sonsuz bir mücadeleydi onlar için. Peçe altında yaşamak için yaratılmışlardı, kısmi bir özgürlük bile bulunmaz bir lütuftu. Erkeklerin dünyasında yaşarken, güven ya da güvensizlik, saygı ya da horlama, koruma ya da istismar arasında seçim yapmak zorundaydılar. Fakat konuları ne olursa olsun —eş, metres, ya da hizmetçi— tek bir kural geçerliydi. Onlar avlanacaklardı ve avcı da erkekti.

Geçmişte kadınlarla olan ilişkilerinde —prenselerden koketlere— ayartan hep Nikolas idi. En azından oyunun kurah da buydu. İlk kez işler tersine dönmüştü. Aleksa'nın sevişme düşüncesiyle gelip gelmesi bir yana, daireden eve geldiğinde, uyumu sağlayan oydu. İsteğini anlattıktan sonra, müşterinin orospuya gösterdiğinden bile ilgisiz davranmıştı. Konuşmak, tartışmak, rahatlamak isteyen ise — geçmişteki kadınların yaptığı gibi — Nikolas idi ve üstelik isteğini gerçekleştirememişti. Onuru incinmiş ve sonra da onu tekrar görmemenin daha iyi olup olmayacağını düşünmüştü. Ancak, acı olan bir şey vardı. O da kararı Aleksa'nın vereceğiydi. Bunu anlamıştı.

Kürfürstenbruck ve Schlossplatz çevresinde hiç taksi görünmüyordu. Saraya bağlı büroların, Mimarlık akademisinin ve Französischertstrasse'deki bankaların memurlarının, çalışanlarının dağılma saati olduğundan, araba bulmak için Wilhelmstrasse'ye dek koşmak zorunda kalmıştı Aleska. Ve birkaç saniye farkla da Potsdam trenini yakalayamamıştı. Eve geldiğinde artık saat sekize gelmek üzereydi. Hans Günther yemeğini yemiş, masadaki sandalyesinde akşam gazetesini okuyordu.

«Neredeydin?» diye sordu dönüp bakmaksızın. «Anna güveci ve patatesleri üç kez ısıtmak zorunda kaldı. Şimdi senin için gene ısıtacak.»

«Yemek istemiyorum. Aç değilim.»

Gazetesinin üzerinden bakarak, «Sana ne oluyor?» dedi.

Ağlamak üzereydi. «Hiçbir şey. Yalnızca... Başım ağrıyor. Şimdi yatacağım.» Yatak odasına yollandı.

Arkasından sert bir sesle bağırması, Aleksa'yı korkutmuştu. Geçirdiği öğleden sonra hakkında bir şeyler öğrenmiş olabileceği düşüncesi kafasında şimşek gibi çakmıştı.

«Sana nerede olduğunu sormuştum. Bir şey söylemeyecek misin?»

Kalbi hızla çarpmaya başlamıştı. «Alışveriş» dedikten sonra boğazının düğümlendiğini hissetti. «Biraz şey almam gerekiyordu. Kumaş falan gibi. Wertheim'e gittim. Karnım acıkınca da kahve içmek üzere Konditoreiye girince, altı buçuk trenini kaçırdım.»

«Onca yolu alışveriş yapmak için gitmek zorunda

mıydın? Potsdam'da dükkan yok muydu?» Aleksa omuz silkerek bir şey söylemeyince Günther devam etti: «Eğer gerçekten akşam yemeği yemeyeceksen, Anna'ya söylemen, hiç de fena olmaz. Masayı toplamak için bekliyor. Beni saymıyorsan, bir diyeceğim yok da, hizmetçileri düşünmek zorundasın. Onlarla benim aramda fark var biliyorsun. Onlar isterlerse, ayrılabilirler ama, ben ayırlamam. Anna elbette bir elmas değil ama, evin hanımefendisi olan kişi yumurta kırmasını bile bilmiyorsa, daha ne bekleyeceksin?»

Karısının anlamsız bakışları karşısında sinirlenmiş hatta huzursuzlaşmıştı ama, asla kabalaşmadı. Aleksa da o sıra zili çalarak oda hizmetçisi Lotte'yi çağırarak, yatağını hazırlamasını ve Anna'ya da yemek yemeyeceğini söylemesini istemişti.

Bitkin bir halde kendini yatağa atmış, kalın yorganı omuzlarına dek çekerek, uyumaya çalışmıştı ama, daha başını yastığa koyar koymaz tüm uyku isteği gitmiş, yerini acılı bir uykusuzluk almıştı. Sanki göğsünün içinde buharlı bir çekicin vuruşları onu çıldırtıyordu; ağır darbeler soluğunu kesiyor gibiydi.

Sevmediği ve arzulamadığı bir adama gitmesinin nedeni olan karşıkönulmaz isteği anlamaya çalışıyordu. Düşündükçe aklı daha da karışıyordu. Tekrar tekrar, sevişmesine değin uzanan olaylar zincirini düşünüyordu. Hiçbir ipucu yoktu. Operada karşılaşmadan önce yalnızca müthiş bir trajedi yaşayan bir kayınbiradere duyulan duyguları yaşıyordu. Daha sonra onu operada, kolunda tuhaf giyimli bir kadınla görünce, önceki duygularını silip süpüren bir öfkeye kapılmıştı. Bir an, sanki ölen ikizi adına sinirlenmiş gibiydi. Özellikle de Kayzer ve aynı zamanda Würtemberg kral ve kraliçesi onuruna yapılan bir gösteriye küçük bir orospuyu koluna takarak getirmesi, Nikolas'a duyduğu tüm inançları yıkmıştı.

Kocasından başka bir erkekle yatması, kendini zina yapan sürtük bir kadın gibi görmesine ve nefret duymasına yol açmıştı. Baştan çıkarılma ya da teca-

vüz edilmesi gibi nedenler öne süremezdi, çünkü ayartan da saldıran da kendisiydi. Üç yıl üç aylık evliliği boyunca yatakta aldığı zevkten daha fazlasını duyduğu gerçeği de, kendisini daha da suçlu görmesinin bir başka nedeniydi.

Hans Günther'in kocalık görevinin gerektirdiği sevgi karşısında ne zaman huzursuzluk duymaya başladığını kesinlikle bilemiyordu. Gerçi herkes onları, eşine az rastlanan mutlu bir çift olarak görürdü ve zaman zaman Aleksa da böyle düşünürdü. Hans Günther, her türlü kuşkunun ötesinde karısını seven nazik bir insandı. Yalnızca karısını üzecek küçük bir şey yaptığında ya da onu eleştirmeyi düşündüğünde, gizemli bir karamsarlığa kapılırdı ara sıra. Çokluk bunları fazla düşünmezdi Aleksa. Hans Günther onun için her şeyin ötesinde, dünyada sahip olduğu tek varlıktı — aile ve sevgili.

Sık sık başka çiftlerin evliliklerinin neye benzediğini düşünürdü. Hans Günther ile birlikte, askerlerle sınırlanmış bir çevrede yaşıyordu. Eşinin erkekler arasında pek çok dostu bulunmasına karşın, kendisinin aynı erkeklerin eşleriyle kurduğu ilişkiler resmi bir çerçevedeydi. Oturup konuşabileceği, kendisine öğüt verebilecek ya da aydınlatacak kimsesi yoktu.

Öteki erkekler nasıldı? Onların ilk evlilik ateşi ne kadar zaman sonra sönüp, yerini sıradan bir dostluğa bırakmıştı? Onlar için cinsel yaşam ne kadar zaman sonra, ilişkilerinde ikincil plana geçmişti? Hans Günther bir istisna mıydı yoksa bütün kocalar onun gibi miydi? Ve bütün eşler Aleksa gibi cinsel aşka açıklık duyuyor muydu?

Onu en çok rahatsız eden şey, kırk yılda bir seviştiklerinde Hans Günther'in bir görevi yerine getirir gibi davranmasıydı. Bu isteksizliği nedeniyle, o hareketli ve coşkulu olur, bu da o andaki durumuna göre kocasının ya gururunu okşar ya da rahatsız

ederdi. Karısının isteklerine karşılık verse bile, onu doyuma ulaştırdığı zamanlar, gene de çok azdı. Kendi tatmin olduktan sonra, öte tarafına dönüp, derin bir uykuya dalarlardı. O sırada karısı ise, fırlayacakmışçasına çarpan yüreği, doyurulmayan arzuları yüzünden ağrıyan kasıklarıyla, huzursuz bir biçimde yatağın içinde döner dururdu.

Gündüzleri de gecelerinden daha az sıkıntılı değildi. Hans Günther, Aleksa'nın örnek bir ev kadını gibi davranmasını isterdi ama, bu da onun gücünün üzerinde bir beklentiydi. İyi yemekleri severdi ama, yemek pişirmektense aklıktan ölmeyi yeğlerdi. Düzenli ve tertipli olmak da onun özelliklerinden biri değildi. Kitapları, magazinleri, yarım bırakılmış dikişleri, kumaş parçaları, meyva tabakları ve kutu kutu şekerler yatak odasının orasına burasına konmuş ya da atılmış olurdu. Kocasının eve döneceği saatlerde, soluk soluğa ortalıkta gördüğü her şeyi oraya buraya tıktırarak toplamaya çalışırdı ama, kocası sık sık bir elma çöpünü gardrobun köşesinde ya da yarım bir şekeri şifonyerinin çekmelerinin birinde, fanilasının altında bulurdu.

Hizmetçilerle ilgilenişi de ayrı bir sorundu. Anna ve Lotte'yi anlattıkları acıklı olaylar nedeniyle işe almıştı. Şimdi yerlerini sağlama almanın rahatlığıyla, tembellikleri ve belki de hırsızlıkla evin hanımına borçlarını ödüyorlardı ama, Aleksa'nın onları kovmak ve yerlerini yeni bir çiftle doldurmak gibi de bir niyeti yoktu. Hans Günther kendisini hizmetçilerin tembelliği nedeniyle suçlayınca da, dudaklarını ısırır, sessiz sessiz üzülürdü.

Zaman zaman kocasının kendisini sevip sevmediğini merak ederdi. Varlığının hiç farkında değilmiş gibi davrandığı anlara ise katlanması çok zordu. Bu rahatsızlıklarını açıkladığında kocası, sevimsiz bir yerde tanıştırılan bir insanın şaşkınlığıyla bakardı. Bir an gülümser ya da tek heceli bir sözcükle konuştuktan sonra gözle görünmez üzüntü kozasına girerdi. Fiziksel

anlamda karısının yanında, düşünceleriyle millerce uzaktaydı. Aleksa akşamları evin sessizliğinde, hissettiği yalnızlık ve terkedilmişlik duygusundan daha beter bir şey hiçbir zaman yaşayamazdı. Kocasını kendisinden uzaklaştıkça, tek bir sözcüğü, öpücüğü ya da bir okşayışı daha fazla özlerdi. Ancak yine de ulaşılmaz dağların dağcıları çektiği gibi, karısının üzerinde gizemli bir gücü vardı.

Yemek odasından çıkan kocasının, ön kapının kilitlenip kilitlenmediğine baktığını duydu. Sonra kordordaki ışıkları söndürüp, dişlerini fırçalamak üzere banyoya girdi. Lavabonun üzerindeki musluğun sesinden sonra, tuvaletin sesi duyuldu ve bir dakika sonra da yatak odasına girdi.

Aleksa kollarını göğsünün üzerine çaprazlama kavuşturup, uyuyor gibi yaptı.

Hans Günther, mekanik bir oyuncakmışçasına, her gece yaptığı gibi, ceketini çıkarıp, sandalyenin arkasına koydu, pantolonunu askıya astı ve Thadeus sabahleyin parlatsın diye, ayakkabılarını kapının önüne koydu. Yüne sinmiş bir sigara ve tütün kokusuyla karışmış erkek parfümünün bayıltıcı havası odayı sarmıştı. Hans Günther koku kullanmayı severdi ve ilk yardım çantasına da bir şişe parfüm saklamıştı.

Gözleri kapalıydı ama, kocasının uzun geceliğini giymeden önce, gümüş çerçeveli aynanın karşısında durup, çıplak bedeninin mükemmel yansımasına baktığını biliyordu.

Kendi komodinin üzerindeki ışığı yaktıktan sonra, karısına doğru uzandı ve eğilerek alnına bir öpücük kondurdu. Karısı uyusun ya da uyumasın bunu asla unutmazdı. Evliliklerinin ilk günlerinde, Aleksa bu öpücüklerle kollarını uzatıp, onu yatağa çekerek yanıttı verirdi. Her zaman değilse de çokluk kocasını kendisini kibarca kurtarır ve yatağına geçerdi. Bir zaman sonra, Aleksa da bu anlamsız seremoniye, tepki göstermeksizin boyun eğmeye alıştı. Bu öpüşün, artık diş

fırçalamak ya da ön kapıyı kilitlemekten farklı bir erotik anlamı yoktu.

Şimdi kocasının yatağa uzandığını duymuştu. Işığı kapattıktan sonra, hemen derin bir uykuya daldı. Soluğunun ritmini dinlerken, gözlerinin dolduğunu hissetti. Pişmanlığının kanıtı gibi gördüğünden, ağlayınca rahatlamıştı. Kurtarıcısının ayaklarını göz yaşlarıyla yıkayıp, saçlarıyla kurulayan Maria Magdalene idi şimdi.' Nikolas'ı bir daha asla görmemeye karar verince, öbür dünyada günahkarları bekleyen korkunç işkenceleri anlatan garnizon kilisesinin papazı Dr. Sternwarth'ın sesinin büyüsunü anımsadı. Her nasılsa, ses onu korkutmayı başaramamıştı. Kendisine yanlış davranan bir adama karşı, gerçekten pişmanlık duymak pek kolay değildi.

Gene de, Burgstrasse'ye asla gitmemesi gerektiğini, düşündü. Nikolas ile arasında geçenler zamanla, kitaplarda okuduğu bir olay, ya da kurduğu bir fantezi benzeri gerçek dışı bir olay haline gelebilirdi. Hans Günther'i memnun etmek için, mükemmel bir subay eşi ve ev kadını olarak elinden geleni yapacak ve evliliklerini etkileyebilecek ayrılıkları ortadan kaldırmaya çalışacaktı. Gebe kalacak ve anneliğin tadını çıkaracaktı. Çözüm bulamadan, uyudu kaldı.

Sosyal yaşamın pek çalkantılı geçtiği mevsim boyunca, Kraliyet Opera Sarayı'nda, Berlin şatosunda ve bir kez de Baverya bakanının II. Wilhelm onuruna verdiği bir gecede Nikolas'ı göz ucuyla görmüş ama, ondan uzak durmayı başarmıştı.

Ancak bir sabah gazetesinden Mitzi Hahn'ın Wintergarten'deki sözleşmesini bitirerek Viyana'ya gitmek üzere ayrıldığını öğrenince, Nikolas'ı görmek için karşı konulmaz bir istek duydu.

Giyinerek evden çıktı. Wildpark istasyonuna giden yolun yarısına varmadan, şiddetli bir tipiyle karşılaştı. Taksi de bulamayınca, tanrının gazabına

uğradığını düşündü. Kirpiklerine çarpan buzlu kar parçaları görmesini engelliyordu. Brandenburger Tor'da atlı tramvaya binmeye çalışırken de dizlerinin üzerine düşüp çoraplarını parçaladı. Düşükten sonra daha dikkatli dengesini sağlamaya çalışarak, eve döndü. Yeşil kocaman çini sobanın ısıttığı yatak odasında kendine gelmeye çalışırken, kendisini daha büyük tehlikelerden koruduğu için düşmesine şükre diyordu. Haftanın kalan günlerini yatakta geçirten soğuk algınlığına karşın, ödediği bu küçük faturayı önemsemiyor, kendi üzerinde bir zafer kazandığını düşünüyordu.

Şubatın son cuması tüm kuruntularını yoketmişti. Bu kez ev Potsdam'daki partilerin başarısını gösteren çılgın bir canlılık içindeydi; kahkahalar, şakalar, kırılan bardaklar, ayaklar altında ezilen pastalar, masalarda yanık bırakılan sigaralar, ter kokularıyla karışan tütün, Fransız parfümü kokuları, Akdeniz ateşiyle yanan Prusyalı mavi gözler, alıkların kızarttığı kadın yanakları ve kendi erkeklikleriyle zehirlenen erkekler.

Nikolas içeri girdiğinde eğlence artık doruğa çıkmıştı. Soğuktan gelen Nikolas'a, salonun havası sıcak bir duş etkisi yapmıştı. Üzerindeki meraklı bakışlara aldırmadan, evin hanımını aramaya başladı.

Aleksa yemek salonunda çukulatalı pasta için Rose'a yardım ediyordu. Salonun birden sessizliğe bürünmesi üzerine, meraklanarak bakınca, elindeki tabağın içindeki çatal ve pasta masaya düşmüş, yüzünü alev basmıştı. Masa örtüsünün üzerindeki kremalı pastaları hemen temizledi.

Gözünden bir şey kaçmayan Rose, bakışlarıyla, Ne oldu?» diye sertçe sordu. Bir süre Aleksa'yı izledikten sonra yalnızca, «Oh.» dedi ama, sesi bir polis düdüğü gibi ince çıktı.

Aleksa soruyu duymazlıktan gelip, «Bu keki seveceksin.» diyerek, tabağına bir parça daha koydu. «Anna yaptı. Sonunda kek yapmayı öğrendi ve olduk-

ça da iyi... yani...» Durumunun umutsuzluğunu kavrayınca, cümlesini bitirememişti. Nikolas'a bakmıyordu ama, onun kendisine doğru geldiğini sezmişti. Rose'un önünde karşılaşmamaları gerektiğini düşündü. Döndü ve yemek odasının kapısında Nikholas'ı karşılayarak, aşırı bir neşeyle, «Potsdam'a hoşgeldin! Seni görmek ne güzel!» İçindeki beklenenedik paniği gizlemeyi becerdiği için memnundu.

Aleksa'nın elini tutan Karadi, ürperen dudaklarına götürdü. Aleksa ona bir adım daha yaklaştığında, da, giysisinden yayılan taze kar havasını hissetmişti. İstasyondan yürüyerek gelmiş olmalıydı. Belki de konukların çoğunun boylarının uzunluğu nedeniyle, onu, anımsadığından daha kısa buldu. Alay'daki subayların çoğunun boyu bir seksenin üzerindeydi.

Soran, araştıran, bekleyen gözlerin yüzünde gezindiğini seziyordu. Tarla faresini seyreden bir atmaca gibiydi. Odaya girdiği andan beri, Aleksa onun avıydı. Çevredekiler nedeniyle, anlamsız bir suskunluk içindeydiler ama, Aleksa Seni ne zaman göreceğim sorusunun kaçınılmazlığını biliyordu. Ve kendi vereceği yanıtı da: **Pazar günü öğleden sonra saat beşte.**

Parti yabancıların da katılmasıyla, homojen bir yapı kazanmıştı. Yaşlı konukların gitmeye başlamasından sonra, Nikolas ancak onunla konuşma fırsatı buldu. Büfedeki tabakları yeniden düzenliyordu. Hiç yemek istemediği halde, bir parça pasta alırken, dudaklarını güçlkle kıpırdatarak, «Senden uzak durmak istiyorum ama, yapamıyorum. Aklımı kaçıracağım. Seni görmeliyim. Eğer istemezsen, sana dokunmayacağıma söz veriyorum. Fakat lütfen konuşalım. Akıl almaz bir şey ama, sana aşık olduğumdan eminim, evet sana aşık oldum.» diye fısıldadı.

Aleksa Rose'un kendilerine baktığını görünce, yeterince yüksek bir sesle «Şu küçük pastalardan al sana.» dedi.

«Aleksa, ne zaman?»

Hans Günther'in genç bir teğmenle sohbeti ko-
yulaştırdığını, ve genç teğmeni, hiç tanık olmadığı bir
ilgiyle dinlediğini görmüştü. Teğmenin anlattığı fık-
ralara, ılık, mutlu ve sevgi dolu kahkahalarla yanıt
veriyordu. Bu Aleksa'yı rahatsız etmişti. Teğmen Hans
Günther'in ilgisini neden çekmişti? Üstelik onlar dost
bile değillerdi, yalnızca iş arkadaşlarıydılar.

«Kadınları önemsiz bulur musun?» diye Niko-
las'a sordu.

Karadi şaşkınlıktan kaşlarını çatarak, «Kadınları
ne?» diyebildi.

Aleksa saçmaladığını anlayarak, sorduğu soru-
dan utanmıştı. «Demek istediğim... kadınların anne-
ler dışında ciddiye alınmaması gerektiğini düşünür
müsün? İnanıyor musun?» Sevgililer de demek üze-
reydi ki, sözcüğü zorlukla yutmuştu.

«Sana yalnızca annemi pek ciddiye almadığımı
söyleyebilirim.» dedi Nikolas gülümseyerek.

Hans Günther bir gün ona, saygı duyduğu tek
kadının annesi olduğunu söylemişti. «Ya başka ka-
dınlar?» diye sordu Nikolas'a.

«Bazıları, sözgelimi sen. Herkesten daha fazla.
Fakat oyunu bırakalım da, bana yerini ve zamanını
söyle.»

Göz ucuyla Rose'un yaklaştığını görmüştü. Ağır
bedeni, Arktik'in buzlu sularını yaran buz kırıcıları
gibi, kalabalığı yararak yaklaşıyordu.

«Pazar saat beşte.» diye fısıldadı Aleksa.

«Nerede?»

«Sende.»

Rose gelmişti. «Katılabilir miyim?» diye sorarken,
üniformalı yakışıklı erkeklerle birlikteyken takındığı
tatlı bir neşe içindeydi.

Aleksa «Evet, Nikolas da beni evindeki bir eğ-
lenceye çağırıyordu, ben de gidebileceğimi söylemiş-
tim.» dedi.

Şaşırdığı ya da kızdığı zamanlarda Rose'un göz-
leri fal taşı gibi açılırdı ama, bu kez yerlerinden fır-

lamış gibi görünüyordu. «Şaka yapıyorsun tabii.» Pek emin değil gibi görünüyordu.

«Oysa fısıldaşıyorduk değil mi? Yani kimsenin duymasını istemediğimiz şeyler konuşuyorduk. Özel şeyler.»

Rose öfkeyle başını salladı. «Mantıksız davranmıyor mu? Hep bu şaşırtıcı burjuva tavrı. Açıkça söylemem gerekirse, yeni kuşak bir muamma benim için. Büyüklerine ne saygı duyuyorlar ne de sevgi. Sen onlara her şeyin en iyisini verirsin — eğitim, bakım, sevgi, kendi kanını ve son kuruşuna dek her şeyini.— Oh, ne yararı var? İzninizle size küçük bir öğüt vereyim, sevgili kontum. Başkasının çocuğunu büyütmeyin. Kendi kardeşinizinkini bile. Koynunda yılan beslemek deyimini bilirsiniz.» Aleksa'nın bir şeyler söylemesini bekliyordu ama, bir şey gelmeyince oradan uzaklaştı. Yeğenin gözleri bir sürüngenin yarı kapalı gözleri gibi onu izliyordu.

«Ondan nefret ediyorum.» dedi uzaklardan gelen bir sesle.

Nikolas korkarak bakmıştı. Yüz Beata'nındı ama ses tonu, o unutamayacağı ocak ayının öğleden sonrasında hakaret eden aynı yabancınındı.

«Öyle sanıyorsun.»

«Gerçekten nefret ediyorum. Hep nefret ettim. Onu öldürebilirim ama, dokuz canlıdır. Zehirli bir yılan onu ısırса, yılan ölür, bu değil.»

Güldü. Kinini, bir kabadayının kuru sıkı atması gibi değerlendirmişti. «Seni seviyorum.» diye fısıldadı. Hans Günther'in kendilerine doğru ilerlediğini görünce, «Pazar.» dedi soluğunu tutarak.

Bir şey söylemeden, salondaki piyanonun çevresindeki gruba doğru yürüdü. İkinci teğmen, kenti birbirine katan bir şarkıyı piyanoda çalıyordu. Sesler kesildi. Hans Günther Thadeus'a kadehleri doldurmak üzere daha şarap çıkarmasını emretti. Popüler şarkılardan sonra, teğmen subayların içinde yalnızca savaşan katılan üçünün bildiği bir marş çalmaya başlamıştı.

Marşlardan sonra, Düppel Königgratz ve Sedan'ın kutlamasına geçildi. Nikolas artık gitmeye karar vermişti. Sokağa çıktığında, Godenhausenler'in evinden yayılan sesler kulağına hala geliyordu.

«Tanrım, bu modası geçmiş eski şeylerden hiç yorulmayacaklar mı?» diye söylendi kendi kendine, istasyona götürmesi için bir taksiye atlarken.

Aleksa zili çaldığında saat beşi çeyrek geçiyordu. Nikolas hizmetçisine ve aşçı Bayan Gerhardt'a o gün izin vermişti. En iyi şampanyasını soğutmuş ve ayaküstü atıştırmalar için sandviçler ve kuru pasta almıştı. Hava hiç beklenmediği halde, güzelleşmişti ama, Aleksa kalın kuzu tüyü paltosunu giymişti. Kırmış yüzü, şapkasını saran koyu tülü ve soluk soğuğa haliyle, sanki hapisten kaçmış gibiydi.

«Bittim.» diye soludu. «Spittelmarkt'ta arabadan indim ve buraya koşarak geldim. Arabanın arkasından oturan bir teğmen tanıdık gibi geldi. Herneyse, indim ve koştum işte. Oh, çok sıcak. Şu aptal paltoyu giymemeliydim.»

Üzerindeki paltoyu alarak, onu oturma odasına soktu.

Aleksa kapının eşiğinde durarak, «Yalnız mısın?» diye sordu.

«Elbette yalnızım, seni bekliyordum..»

İçeri girdiklerinde, Aleksa ilk kez görüyormuş gibi odaya göz gezdirdi. Nikolas onun gelişinin, ziyaretin ötesinde bir anlam taşıdığını sezmişti. Gözlerini kaçırıyor, imza bekleyen bir kurye gibi, kıpırdamadan ve bir şey söylemeden ayakta duruyordu. Tavrına şaşırmıştı. Utancından mı, yoksa düşmanlığından mı böyle davrandığını bilemiyordu.

«Oturmayacak mısın?» diye sordu.

Aleksa kendini bir sandalyeye attı. Tedirgindi. Onun sessizce müzikli sandalyeyle oynamasını Niko-

las çok özlemişti. Her nasılsa, onu sevdiren müzikli sandalyeydi.

«Tanrı aşkına, bu denli sinirlenme. Kimse seni yemeyecek.»

Aleksa tülünü kaldırdıktan sonra şapkasıyla birlikte çıkardı. «Çay mı yoksa soğuk bir şey mi istersin?»

Islak alnını dantel mendiliyle sildikten sonra, «Soğuk bir şey lütfen. Bir bardak su iyi gelecek.» der demez, buzlu gümüş kovanın içindeki şişeyi görünce, «Şarap yok Nikolas. Öğleden sonra olmaz. Kafam yerinde olmalı.» diye ekledi.

Karadi şişenin mantarını çıkarttıktan sonra, tepsideki kadehleri doldurdu. Büyük tabaktaki sandviçleri uzattı. «Biraz şunlardan al önce. Az bir şey yiyince, dokunmaz. Ayrıca da evime musluk suyu içmeye gelmedin ya.»

«Sarhoş olmaya da gelmedim.» gene de kadehi alıp, koca bir yudum içti.

«Neden geldin?»

Aleksa geldiğinden beri ilk kez, doğrudan Karadi'nin gözlerine baktı. Meydan okurcasına dudaklarını bükmüştü. «Yalnız şeyler düşünme. Sana aşık değilim.»

«Bunu anladım.»

«Ben kocama aşığım.» Nikolas tepki göstermeyince, öfkeyle sözlerini sürdürdü. «Onu çok seviyorum. Eğer anlarsa, öğrenirse kendimi öldüreceğim.» sözcüklerin üzerine basa konuşurken, gözleri nemlenmişti. «Hiç öğrenmemesi için tanrıya dua ediyorum.»

Aleksa'ya bakarken Karadi'nin gözlerinde hem sıkıntı hem de acıma ve sevecenlik okunuyordu. «Eve gitmek isityor musun?»

«Evet.» diye başını sallarken, kalkmak için herhangi bir hareket yapmamıştı.

Yaşadıkları tablo, Nikolas'ın daha önceden bu filmi görmüştüm gibi bir şey düşünmeye başlamasına yol açmıştı. Evli kadınlar yatağa girmeden önce, ge-

nellikle böyle bir oyun sahneye koyarlardı. Zina yapmaktan duydukları suçluluğu, yok etmenin doğal bir yolu gibi görünüyordu bu oyun. Pişmanlık sancısı, evlilik bağlarının bir anda sökülüp atılmasını engelliyordu.

Kadehini yeniden doldurunca, Aleksa bir dikişte bitirip, uzattı. «Biraz daha lütfen.»

«Başka yok.» dedi.

Hayretle sordu. «Neden?»

«Çünkü...» Çünkü seni seviyorum diyecekti, demedi, Onu neyin engellediğinden emin değildi. Sevgisinden mi emin değildi? Onu mu seviyordu yoksa, ondaki Beata'yı mı? Aşık olunacak biri miydi? Çocuk-suz geçen bir evlilik ilişkisinden sonra, sıkıntıdan yolunu şaşırmaya hazır, huzursuz bir kadın mıydı? Aldığı Prusya-protestan eğitimi eğlenceli şeyler bulmasını önlüyor muydu? Onun konumundaki Viyanalı bir kadın için, zina gayet doğaldı, oysa onun gibi bir Prusyalı için ise çok zordu. Eğer binbaşı von Godenhau-sen'in cinsel tercihleri üzerindeki söylentiler gerçekse Aleksa açıktan kıvranıyordu. Onu buraya getiren ne duygu, ne sevgi, ama tene duyduğu açlık, dedi düşün-düklerinden acı duyarak kendi kendine Nikolas.

Onu reddedecek, bir ahlâki cesarete sahip olmayı çok isterdi. Aleksa, yalnızca doyumsuzluk kaynağıydı ve aşağılandığı duygusunu yaratıyordu. Geçmişte, kadınlar günün birinde kendilerine aşık olacağı inan-cıyla yatmışlardı ki, bu hiç gerçekleşmemişti. Şimdi kartlar değişmişti yaşamında ilk kez oyunu rakibinin koyduğu kurallara göre oynuyordu.

«Geçen cuma verdiğiniz parti çok başarılıydı.» di-yerek sıradan bir konu açmaya çalıştı.

«Kalmalıydın. Bir daha böyle asla eğlenemeyiz. Teğmen Dietrich mutfak lavobasına kustu, Frau von Waldersheim «Kan-kan» dansı yaptı.»

«Bu da kederli bir görüntü yaratmış olmalı.»

«Avnen öyle. Özellikle de sol göğsü, giysisinin üze-rine düşünce. Belki de sağ göğsüydü. Hımın, ne far-

keder? İkisi de aynı, kocaman ve sarkık.

İkisi de güldü. Ya şarap ya da Nikolas'ın sevimli tavırları, onun soğuk görünüşünü eritiyordu. Aralarına görünmez bir duvar koymak istercesine Aleksa hep Almanca konuşmuştu. Şimdi ise Macarcaya başlamıştı.

«Oh, Niki,» diye iç geçirdi. «Neden böyleler... böyle farklı? Ya da ben neden farklıyım? Şimdiye değin alışmalıydım. Atlar, av ve manevralarla ilgili bitmez tükenmez hikayeler. Pis şakalar ve dedikodu. Onların dünyası kışlalardan ve yaptıkları gösterilerden oluşuyor. Eğer kadınlar da gerçek bir orospu değilse, adlarından, tarihsel geçmişlerinden ve özellikle de kötü şeyleri konuştuklarından. Atmacalar gibi seni izler, kiliseye gitmediğin pazarları sayar, aşçını kasapta yakalayıp, saçını boyayıp boyamadığını, hangi berbere gittiğini ve kocanla kavga edip etmediğini sorarlar. Entrikalar, çengeller, imalar, senin en çok üzüleceğin yer seçilerek söylenir. Bir araya geldiklerinde Savaş bakanından da genelkurmay başkanından da daha güçlüdürler. Eğer bir kadını subay eşliğine uygun görmezlerse, kocası binbaşılığının üstüne çıkmaz.»

Karadi, elini öptü. «Eğer her subayın karısı senin gibi olsaydı, hiç savaş çıkmazdı. Hiçbir koca karısını bırakıp da savaşa gitmek istemezdi. Çünkü erkekler çokluk karılarından kurtulmak için giderler. Öteki nedenlerin hepsi de geri plandadır aslında.»

«Gülünç. Ben de sık sık şöyle düşünürüm; erkekler arasındaki dostluk, erkekle kadın arasındaki aşktan daha güçlü.

«Bu doğru değil.»

«Doğru. Ve erkekler, savaşımlara giderken, karılarına tren kalktığında mendil sallamaktan başka bir şey yapamadıkça da sürecektir.»

İşte Godenhusen kuramı, diye düşündü ama, tartışmayı kesti.

Aleksa kadehine uzanıp, «Bir yudum alabilir miyim? Susadım.» dedi.

«Yalnızca bir yudum. Daha sonra seni sarhoş ettiğimi duymak istemem.»

«Daha sonra mı? Neyin sonrası?» diye sordu terslenerek.

«Beş dakika sonra... bir saat içinde ya da yarın. Bu kez seni ayartıp, baştan çıkarmayacağım.»

«Son kez de ayartmamıştın, sen bir yalancısın! Seni ben baştan çıkarttım.»

«Öyle sayalım. Üzgün müsün?»

«Olınam gerekiyor ama, değilim.» kalktı ve biraz dolaştıktan sonra kanapeye oturdu. «Niki, müthiş bir şey. Burada bulunmakatn hoşlanıyorum. Seninle olmaktan da hoşlanıyorum.» Ona sokuldu; Nikolas da yaklaşıp, kolları arasına aldı.» Onunla bununla yattığımı düşündüğünden eminim ama, öyle değil Niki. Senden önce asla, yemin ederim Niki. Neden sen? Belki de onlardan biri olmadığın için. Hans Günther' in iş arkadaşlarından birinin elimi bile tutmasına izin vermem. Bazıları isteklerini belli ettiler — Ne demek istediğimi anlarsın. Erkeklerin hiç konuşmadan isteklerini kadınlara dile getirmesinin yolları vardır. Fakat onlarla, asla. Birincisi ağızlarını tutacaklarına güvenemem. Eğer Hans Günther öğrenirse, çok üzülür. Onun onuru, yüreğinden daha değerlidir. Beni hiç bağışlamaz.»

Dürüst ve onurlu davranmaya başlamıştı, Nikolas keşke böyle davranmasa diyordu kendi kendine. Kolları arasında tuttuğu kadının, içinde tutuşturduğu kıvılcımın sönerek, yerini derin bir karanlığa bıraktığını hissediyordu, «Eğer seni doğru anladıysam, beni akıllı ve güvenilir buluyorsun. Günah çıkarttığın papaz olsaydım, seni umutlandırırdım. Ama değilim ve olmaya da niyetim yok.» ayağa kalkıp, şarap kovasına uzandı. «Yani senin buraya gelmenin nedeni bunlar-sa,» —Kadehleri doldurup birini Aleksa'ya uzattı— «İçebilirsin sevgilim, ikimiz de içebiliriz. Hadi neşemizi bozmadan, şişeyi bitirelim.» İçkiyi tattıktan sonra, kadehini kovaya boşalttı, Aleksa'nınkini de döküp,

odadan çıktı ve yeni bir şişeyle dönerken, yarı yolda da mantarı patlattı. «Sana 'şampanya' sözcüğünün erotik bir çağrışım yaptırdığı hiç oldu mu? Fransız komedilerini ya da Viyana operetlerini al. Yatağa girmeden önce daima şampanya. Bira içtikten sonra, oyuncuların aşk yaptığı tek oyun hatırlamıyorum.»

«Beni çıldırtıyorsun. Açıklığa kavuşturmak istediğim tek şey var; ben bir sürtük değilim. Yani ben kimseyle yatmadım. Tanrı tanığımdır ki, o öğleden sonra buraya geldiğimde — birden oldu. Ve sana güvendiğim için değil. Bir aziz ya da azizin savaşı bile olsan, seninle yatmazdım. Seninle birlikte olmak için buraya geldim. Bana kızmandan ve senin dostluğunu yitirmekten korkuyordum. Sana ihtiyacım var. Nedenini sorma. Belki de Beata ile ilgili. Seni sevmiştin, bu da sana ayrı ve özel bir yer kazandırıyor. Aile! Belki de hepsi bu. Sen ailesin. Yani buraya rahatlamak, güven duymak ya da başka bir nedenle gelmek benim için doğal. Biraz şefkat için.»

«Sanki incest* gibi.» dedi takılarak.

Nikolas'ı duymazdan gelerek, devam etti. «Sarkani'den ayrıldığımdan beri, bir ailem olmadı. Rose teyze, kendi açısından iyidir ama, ona katlanamıyorum. Ve Hans Günther. Bu kimseye anlatamadığım bir şey. Onu seviyorum ama — nasıl söyleyeyim? O benim kocam. Onun evinde yaşıyorum. Onun, bizim değil. Ben sanki bir konuk gibiyim— daha kötüsü geçici bir konuk. Ona dışardan bakan biri. Burunlarını dayayıp, noel oyuncaklarını seyreden çocuklar gibi.» Birden yerinden fırladı. «Tanrı aşkına, saat kaç? Geç kalmalıyım.» eteğinin belindeki küçük saati çekip çıkardı. «Akşam için ne hazırlayacaklarını Lotte'ye söylemedim. Lotte bizim hizmetçimiz ama, aşçı öğleden sonra izinli. Aşçı evdeyken aldırmam ama, Lotte müthiş bir aptal. Ya da beni sıkmak için öyle davranıyor. Sinirli bir kahkaha attıktan sonra, «Özür dilerim, be-

* incest, aile içinde kanbağı olan kişiler arasında cinsel ilişki.

nim evdeki sorunlarım seni pek ilgilendirmez.»

Onu seyrediyordu, büyüleyiciydi. Başka bir erkeğin karısıydı, bugün buradaydı, yarın gidecekti. Onun yörüngesine girmeden, ama ardında da bir tad bırakarak, geçen bir kuyruklu yıldız gibi. Usta bir sanatçının modelinin en mükemmel özellikleri onda vardı. Yüzü nereden bakılırsa, bakılsın, çok güzeldi. Bir geyiğin soyluluğu vardı hareketlerinde, ya da en azından ona öyle görünmüştü. Benzer koşullarda hiçbir kadının yapamayacağını yaparak, hiçbir şey söylememişti. Yalnızca mimikleri, hafif gülüşleri ve değişen tavırları —Yakın bir geçmişte sık sık gördüğü bu tavırlara hiç de yabancı değildi.

«Senin ilgilendiğin her şey benim için önemli.»

«Gerçekten mi?» diye sormuştu alçak sesle. Sinirlenerek, saati eteğin belindeki yerine koymuştu. Ona uzanıp, sarılmış, yüzünü yüzüne bastırmıştı. «Benimle sabırlı ol Niki. Sana ihtiyacım var. Dünyada hiç arkadaşım yok. Sen çok iyisin, çok kibarsın. Lütfen beni olduğum gibi kabul et ve beni sevmeye çalış. Seni istiyorum hiç üzmeyeceğime söz veriyorum.»

Onun ince bedenine sarılmak da yabancı bir duygu değildi. Mitzi — dolgun memeleri, korseyle sıkılmış etli bedeni, çocukluğunda bale dersi alırken biçimlenen kaslarıyla — giyimliyken, erotikti. Oysa, şimdiyse sarıldığı yeni yetme bir oğlan çocuğunun inceliğindedi ama, bir kadın için yeterince de yumuşaktı. Metreslerinden hiçbirine Aleksa'ya sarıldığı gibi sarılmamıştı. Bir de Beata vardı.

O anın verdiği fiziksel zevk aklını öylesine başından almıştı ki, kendini toparlayınca geri döneceklerini bilmesine karşın. Onu kısmen arzuladığından, kısmen de konuşmaması için öpüyordu. Düşsel bir yakınlık değil, gerçek ve anlaşılır bir zevk istiyordu.

Aleksa'yı Potsdam'a götürmesi için, bir garaj sahibinden şoförle araba almıştı. Sonraki gün de, bir Daimler araba ısmarlayarak, Geiger-Gebhardt amca-

larının birinin otomobilinde 1903'lerde öğrendiği araba kullanmayı ilerletmek için, çalışmalara başlamıştı.

Arabadan sonra, bir emlak komisyoncusuna danışarak, pazar öğleden sonraları Aleksa'yı götürebilmek için Potsdam'a yakın bir yerde bir dinlenme evi aramaya başladı. Bütün bunlar kendi ve Aleksa'nın geleceği için yaptığı uzun dönemli planlardı. Aklında ise, hâlâ onunla birkaç saat daha fazla kalabilmek için yeni bir şeyler, başka çareler bulma umudu vardı.

5

Haftalar süren sonuçsuz aramalarının sonucunda Nikolas, Kleien-Glienicke köyünde göl kıyısında, buluşma yeri olarak kullanılmak üzere küçük bir yer kiralar. Açık günlerin öğleden sonralarında Babelsberg parkı boyunca yürüyüş yaptıktan sonra, arabayla çevredeki kahvelerden birine gidiyorlardı. Eve zamanında gidememe korkusunu aklından çıkaramamasına karşın, Aleksa, bu gezintilerden müthiş zevk alıyordu.

İlişkileri gittikçe evli bir çiftin günlük yaşantısını anımsatmaya başlamıştı. Cinsel bir açlık duymaksızın Aleksa oyunu Nikolas'ın istediği gibi oynuyor, erkeğin saldırgan rolüne izin veriyordu.

Hans Günther ile ilişkilerinde ise hiçbir huzursuzluk duymuyordu Aleksa. Üstelik bir aşığının bulunması, evlilikleri üzerinde olumu etkiler bile yapmıştı. Nikolas'dan önce, ya bir başına ya da hanımefendilerin çay partilerine giderek geçirdiği pazar öğleden sonralarından nefret ederdi. Hans Günther kağıt oynamayı kabul etmezdi, yalvarmalar, yakarmalar ve hatta da gözyaşları onu evde tutmak için yetmezdi, işe yaramazdı. Sık sık hücrelerinden çıkarılmasına izin ve-

rilen bir tutuklu gibi pencerenin camına dayanır Hans Günther'in, Lindenstrasse'ye değin kaygısızca yürümesini, Siegesplatz'ın köşesini döndükten sonra, gözden yitmesini seyrederdi. Şimdi onun gitmesini beklemiyor, Aleksa da hemen çıkıyordu.

Nisan ayında beklemedikleri halde. Nikolas'a bir İtalyan generalini Roma'da ziyaret edecek askeri ateşeye eşlik etmesi görevi verilince, üzüldüler. Gerçi Aleksa için yalnız iki pazar anlamına geliyordu bu. Onunla yatmak hiç yeniliğini yitirmemişti ama, gün geçtikçe, sevişmekten de öte duygularla erkeğe bağlandığını hiç anlayamamıştı. Yaşamında ilk kez kusursuz bir cevherle karşılaşmıştı. Çocukluğunda, hep Beata'dan sonra gelirdi; tuhaf bir çevrede generalin yeğeni olmuştu; sonra da bir subayın eşi olarak tanınmıştı. Şimdi her anlamda mükemmeldi — yatakta dayanılmaz, ve oturma odasında müthiş bir arkadaş.

Nikolas'ın Roma'dan döneceği gün, Hans Günther'e Berlin'deki bir senfoni konserine gideceğini söylemişti. Ayrıca da Nikolas'a onu kayık iskelesinde, Klein-Glienicke'deki kayık iskelesinde bekleyeceğini bildiren teli çekmişti. İşini şansa bıraktığını biliyordu ama, pazara değin beklemeye katlanamayacaktı. Buluşabilecekleri tek gün ise çarşambaydı. Hans Günther klasik müzikten pek hoşlanmadığı için, ona eşlik etmeyi istemesi pek beklenemezdi. Aslında Aleksa'nın yaptığı programlara da pek ilgi göstermezdi.

Glienicke'ye gitmek üzere kayığa bindiği gece hava beklenmedik ölçüde sakindi. Bir gün önce yağan dondurucu karın parçaları hâlâ ağaçların altında yer yer duruyordu. Ve birdenbire sabahın geç saatlerinde, tipi batıya kaymıştı. İnsanlar Havel ırmağı kıyısında paltosuz dolaşüyor ve iki atlı arabaların atları başlarını havaya kaldırmış dinleniyorlardı. Saat on birde bulutların ardından güneş çıkınca parkta bebek arabaları da görünmüştü. Caddeler bir önceki günün aksine kahkahalarla çınlıyor ve insanlar ısının artmasıyla

yürümeyi yeğlediklerinden tramvaylar yarı boş gidip geliyorlardı.

Nikolas, uykusuzluktan kendini yatağa atmak üzereyken Aleksa'nın telini almıştı. Her gün yapılan toplantılar ve sabahın erken saatlerinde başlayan ziyaretler nedeniyle Roma'daki günler çok yorucu geçmişti. Gene de Aleksa'nın teli sanki mucize yaratmıştı: kendini dokuz başlı canavarlarla dövüşebilecek ya da marotona katılacak koşucular denli canlı hissediyordu. Daimler'inin garajdan getirilmesini hemen emretmiş ve saatinden önce, kayık iskeleğe yanaşmadan orada olmuştu.

Her ikisi de yeniden karşılaşmanın heyecanını yaşıyordu. İlk kez gerçekten onu sahiplendiğini ve hem bedenini hem de ruhunu özlediğini anlıyordu. Bu kısa ayrılış, birlikte yarattıkları mutluluğun üzerindeki tek buluttu. Bu kısacık bir saate pek çok şeyi sıkıştırmak zorunda olduklarını biliyorlardı. Sevgileri ve sırdaşlıkları bunu gerektiriyordu.

Nikolas, Hans Günther'in çevresindeki büyük olayı bu arada Aleksa'dan öğrendi. Maksimilyan Harden Zukunft'unun 27 Nisan tarihli sayısında, Liebenberg Mahkemesi'nce Devlet Ceza Yasasının 175. maddesi ni çiğnemekle suçlanıyordu.

«Herkes çok fena bozuldu!» dedi Nikolas'a Aleksa. «Hans Günther Harden'in bir duvara dikilip kurşuna dizilmesi gerektiğini söylüyor. Anlayabildiğim kadarıyla, Harden daha kötü bir zaman seçemezdi. Bizim cuma günkü partimizin pek iyi geçmeyeceğinden korkuyorum. General von Moltke ve Kont von Lynar şimdiden gelebilecekleri için özür dilediler bile.»

Nikolas, Berlin'e hareket etmeden Roma'da yazı hakkında bilgi edinmişti. Ve yazı onu şaşırttığı kadar da rahatsız etmişti. Harden'in zehirli kalemını prens Philip Eulenburg'a doğrulttuğunu anlamıştı. Ayrıntıları Aleksa'ya sormayacaktı. Onu konunun dışında tutmak istiyordu ama, Aleksa ise buna hiç de yanaşacak gibi değildi.

«Asıl 'sapmak' nedir ve 'paragraf 175' ne der, öğrenmek istiyorum.» diye sormuştu.

Sorusu Nikolas'ı utandırmıştı. «Kocan söylemedi mi?»

«Pek sayılmaz. Uygunsuz, ahlaka aykırı bir şey olduğunu düşündü. Yasalardan pek anlamaz.»

«Ben de öyle. Dahası, ben bir yabancıyım, onun için bir Alman'a sorsan, daha iyi.»

Ertesi sabah Nikolas 27 Nisan tarihli Zukunft'u buldu. Yazıda adı verilmeden Prens Eulenburg'dan başka Kayzer'in mahiyetindeki üç subaydan da söz ediliyordu. Öyle anlaşılır bir biçimde yazılmıştı ki, işin içyüzünü bilen herkes onların kim olduğunu anlayabilirdi. Bunlar Berlin askeri komutanı general Kont von Moltke; saraydan general Kont Wilhelm von Hohenau; ve Muhafız Birlikleri'nden Albay Kont Johannes von Lynar'dı.

Suçlamalar geçen yıla göre daha açıktı. Nikolas, danışman Holstein'den çok daha güçlü birinin Liebenberg Mahkemesi'ne karşı Harden'in arkasında olduğunu, onu desteklediğini anlamıştı. Birden aklına Bülow adı geldi.

Harden silahlarını büyük bir ustalıkla seçmişti kuşkusuz. Hırsızlıktan veya cinayetten suçlanan bir kişi çoğu davalarda, suçsuzluğunu kanıtlayabilir ve beraat edebilirdi ama, eşcinsellik için aynı şey söylemezdi.

Adı geçen dört kişi bunu anlamış olmalıydı ki, bu saldırıları uzaktan uzağa görmezlikten geliyorlardı. Harden ne dövülmüş, ne öldürülmüş ne de hakkında dava açılmıştı. Onu öğleden sonraları Kurfürstendamn'daki Romanyalıları ait bir kafe'de hayranlarıyla, belki de muhafız askerleriyle görmek olasıydı.

Avusturya-Macaristan Elçiliğinin tepkileri karıştı. Nikolas belki de, Kayzer'e İngiltere ve Fransa ile olan ilişkilerinde uzlaşmış bir tutum izlemelerini önererek imparatorluğun çıkarlarına karşı hareket

eden Eulenburg'un duygularına ortak olan tek insandı.

O akşam Nikolas maslahatgüzar Baron von Stoka'nın evinde verdiği bir bekarlar partisine katıldı. Şişman bir Hırvat olan Baron von Stoka, her zaman yakasına taktığı kırmızı karanfille pek şıktı. İçilen kadehler dolusu Sherry'den sonra konuşmalar Harden'in yazısı, günün konusu üzerine toplandı.

İçinizde son zamanlarda Prens Eulenburg'u gören var mı?» diye sordu baron. Konuklar görmediklerini söyleyince devam etti, «İsviçre'deydi, fakat dönmüş olmalı. Dostça söylemem gerekirse, Berlin beni sürekli şaşkınlığa uğratan bir kent. İmparatorumuzun mahiyetindeki bir kişiye açıkça eşcinsel dendiğini ve o adamın da kendini temize çıkarmak için hiç bir girişimde bulunmadığını düşünelim. Sence böyle birisi saraydaki yerini koruyabilir miydi? Franz Josef böyle biriyle yemeğe çıkmayı, avlanmayı, yelkenle gezmeyi, yolculuklar yapmayı sürdürür müydü? Fransızlar eşcinselliğe, «Le vice Allemand»* diyorlar. Doğrusu hiç şaşmazdım. Kayzer'in kendisi de...» Birdenbire sustu. «Pekala, sen ne umuyordun? Beş yıl önce Kayzer Friedrich Krupp'un intiharından Sosyalistleri sorumlu tutmuş ve sahte suçlamalarla onu intihara sürüklediklerini söylemişti. Bütün dünya onun eşcinsel olduğunu bildiği halde cenaze törenine katılmıştı. Üstelik Krupp, onun yakın arkadaşı bile değildi. Oysa Eulenburg onun arkadaşı idi. Tabii ki Eulenburg'un her güçlüğe katlanarak onun yanında olmasına şaşılmazdı. Onu Karakartal'ın şövalyesi, prens yaptı. Katolik olsaydı resmen takdis bile ettirecekti. «Stoka sinirli bir şekilde Havana purosundan bir nefes aldı. «Bütün yapabileceğimiz; gerilerde durup önemsiz şeylerle uğraşarak Philipp Eulenburg ve bir grup eşcinselin Triple Alliance'a** kızmalarını seyretmek olacak. Zavallı Avusturya!»

* Le vice Allemand, Alman kusuru.

** Triple Alliance, Üçlü Beraberlik.

Mayıs ayında parklarda açan leylak ve yasemin kokuları arasında Philipp Eulenburg'un onurunu yitirdiği söylentileri Berlin'in havasında hafif bir rüzgar gibi esmişti. Dört hafta süreyle prensin adı saray bültenlerinde yer almadı. Söylentiye göre, Kayzer, ona bir asker göndermiş ve Karakartal nişanını geri vermesini ve ordudaki görevinden istifa etmesini söylemişti.»

Bu söylentilerin ardından bomba gibi bir haber patladı. Berlin Askeri Komutanı general Kuno von Moltke görevinden alınmıştı. Ayrıca İmparatorun yavedi Kont Wilhelm von Hohenau ve Muhafız Kıtası'ndan Albay Kont Johannes von Lynar de görevden alınanlar arasındaydı.

Lynar ve Hohenau hiçbir tepki göstermeden evlerini kapatarak, adres bırakmadan Berlin-Potsdam yaşamında görünmez olmuşlardı. Öte yandan Eulenburg ve Moltke, savunmaları için döndüklerinde baş savcının Harden aleyhine dava açılmasını reddettiğini öğrenmişlerdi. İkisi de yılmadan, adlarını temize çıkarmak için başka yollar aramışlar ve Askeri Haysiyet Divanı'ndan kendilerini savunmaları için bir fırsat verilmesini istemişlerdi. Ancak, istekleri reddedildi. Eulenburg başka bir girişimde bulunmadı. Ne yaparsa yapsın, halkın görüşlerini kendi lehine döndüremeyeceğini anlayınca da sessizce Liebenberg'e çekildi. Harden'i öldürmeyi ya da mahvetmeyi unutuvermişti. Sonuçta da dünya onu suçlu olarak yargılamıştı.

Moltke, onun gibi davranmadı. Avukatının sözlerine aldırılmayarak Harden'i iftira suçundan dava etti. **Kont**, general, Berlin Garnizonu'nun eski Askeri Komutanı olarak şikayetini herhangi bir işçi veya dükkan sahibi gibi sivil mahkemeye yaptı.

Haziran ayında bir pazar günü Nikolas ile Aleksa, her zamanki yerlerinde buluşmuşlardı. **Burası**:

Potsdam'da sakin bir ara sokaktı. Nikolas, onu Klein-Glienicke'e götürdü.

Öğle yemeği için bahçede piknikteymiş gibi, soğuk tavuk, Macaristan foie gras'ı, salatalık turşusu, kutu pastalar ve soğuk Rhine şarabıyla yıkanmış yaban çileği yedikten sonra, su kıyısında dolaşmışlar, ardından da, kulübedeki odanın tümünü kaplayan kocaman yatakta sevişirlerken uyuyakalmışlardı.

Nikolas, yanında yatan Aleksa'nın sinirli sinirli dürtmesiyle, derin uykusundan zor uyanmıştı. Yakındaki köy kulübesinin saati beşi vuruyordu. Yarı açık göz kapaklarının altında Aleksa'ya bakarak, birşeyler mırıldandıktan sonra, tekrar uykuya dalıyordu ki, Aleksa'nın sarsmasıyla şaşkın şaşkın kalktı. Tırnakları etine batıyor, sesi de kulaklarını deliyordu.

«Ben Beata değilim!. Ben Aleksa'yım! Ben Aleksa Godenhausen'im! Ben benim! Beata öldü! Üç yıl oldu öleli! Yattığın benim, Beata değil! Ben, ben, ben!..»

Yataktan atladı, elbiselerini toplamaya başladı.

Nikolas hiçbir şey anlamadan ona bakıyordu, sonra yavaş yavaş çılgınlıkların ne demek istediğini kavramaya başlamıştı. «Tabii sen Beata değilsin! Neden... neden, sana ne oluyor? Ben senin Beata olmadığını biliyorum.»

«Şimdi biliyorsun, ama yatakta benimle birlikteyken Beata olduğumu düşünmek istiyorsun. Yalan söyleme. İnkara kalkışma. Seni bir çok kez izledim. Beni Beata olarak düşünmek için gözlerini kapıyorsun.»

«Doğru değil.»

«Doğru.»

«Allah aşkına senin neyin var? Ben sana ne yaptım?

«Açıkça bana Beata dedin.»

«Öyle mi?» Nikolas uykunun son izlerini yoketmek için gözlerini oğuşturdu. Uykuya dalmadan önce Aleksa'ya baktığını, onun Beata'ya ne kadar çok benzediğini farkedince de çok memnun olduğunu düşteymişçesine anımsıyordu. Her zaman benzemiyordu en-

dişe, öfke ve sabırsızlık yüzüne tümüyle kendine özgü bir anlam veriyordu. Yalnızca, Aleksa'nın çok mutlu ve rahat olduğu zamanlarda gözlerindeki o yumuşak pırıltıyı görünce, Beata ile Aleksa'nın aynı kadın olduğunu düşünüyordu. «Rüya görüyor olmayım» dedi.

«Öyleyse rüyana devam et, fakat bensiz. Bu bir seans değil, ben de medyum değilim. Benim vücudum aracılığıyla Beata ile haberleşemezsin. Oh! Hayır! Ben yaşıyorum. Yaşayan bir kadını ben. Ne bir taklit, ne bir hayal ne de bir cesedim ben.»

Karısını, öldükten sonraki ilk yıllarda Beata'yı rüyasında pek görmüyordu. Sadece bir kez, yangından kısa bir süre sonra onu görmüştü. Sonsuza dek aklından çıkmayacak olan o çok canlı rüyasında, Reti bacağının güney bayırındaydı. Kiracı çiftçiler sabanın sürülmesinden sonra asma yapraklarının içinde çapa yapıyorlardı. Birden, sınırdaki ceviz ağaçları arasında Beata'yı görmüştü. Daha sonra onun yangında öldüğünü kabul etmesi gerektiğini anımsamıştı. Daha da yakınlaştıkça hiç hayalet gibi görünmüyordu, şaşırmıştı. Kötü bir rüya olan yangın mıydı? Beata hâlâ yaşıyor muydu? O hâlâ kocası mıydı? Onu tutmak için bayıra koştu. Şimdi, iki yıl sonra onu kollarına aldığı anda, yaşadığına ne kadar sevindiğini mırıldanırken hâlâ ceviz dallarının yanaklarına dokunuşunu hissedebiliyordu. Ona baktı, şaşırdı ve kahkahalarla gülmeye başladı.

Uyandığında kulaklarında onun kahkahaları çınliyordu, vücudu sıcak ve yumuşaktı. Kendine gelmesi, onun öldüğünü duyduğu an kadar dayanılmazdı. O gecedan sonra uzun bir süre, en azından bir yıl onu rüyasında hiç görmedi. Artık onun yokluğuna alışmıştı. Beata ölmüştü. Bu bir boşluk, aynı zamanda yeni bir başlangıç demektir.

Aleksa ile Potsdam'daki Yeni Saray'da karşılaşmasından sonra Beata yeniden rüyalarına girmeye başladı. Gün geçtikçe ikisi daha çok birbirine karışı-

yordu. Bir an Beata, hemen sonra da Aleksa'ydı. Sanki, Aleksa'nın kişiliğinde yeni bir Beata bulmuştu. Onun Postdam'da oturup Hans Günther von Godenhausen ile evli olması Nikolas'ta kıskançlık ve düş kırıklığı yaratıyordu.

Yine o şaşırtıcı rüyalarından birini görmüş olmalıydı, tümüyle uyanık olduğu halde hiçbir şey anımsamıyordu. «Senin kim olduğunu biliyorum. Sen sensin. Seni nasıl bir başkası sanabilirim? Senin gibi başıma dertler açan ve ne yapacağı bilinmeyen bir başkası daha yok ki!»

Korsesinin kopçasıyla uğraşan Aleksa, bir tırnagını kırınca «Lanet olsun» diye bağırdı.

«Saat daha beş. Nereye gidiyorsun?»

«Eve. Bu sefer tamam. Beni bir daha görmeye çalışma. Çünkü artık herşey bitti.»

Buluzu önden düğmeliydi, onun için yardıma gerek duymuyordu. Hâlâ uykulu olan Nikolas, yataktan onu kendine doğru çektiğinde paltosunu giymek üzereydi. «Mantıklı ol Aleksa!» diye yalvardı. «Uykuda söylediklerimden sorumlu olamam. Beata'yı rüyalarım da görmüş olabilirim. Hâlâ zaman zaman görüyorum, elimde değil. Sen de eminim ki, Hans Günther'i rüyanda görmekten kendini alamıyorsun.»

Koridorda ön kapının kilidiyle uğraşırken Nikolas arkasından geldi ve Aleksa'nın kolundan tuttu.

«Bırak beni gideyim.» dedi Aleksa.

«Dinle beni. Beş aydır birlikteyiz...»

«Altı.» diye düzeltti Aleksa.

«Evet, altı. Kaç kez, beni değil de kocanı sevdiğini söyledin. Üstelik söylerken uyanıktın ve beni incitip incitmemek umurunda bile değildi. Gerçeği söylemek gerekirse beni çok kırdın. Bu denli tek yönlü bir sevgiyle yetinebileceğimi asla düşünemezdim. Fakat sen benim için vazgeçilemeyecek kadar değerliydin. Sen de bu ilişkiden vazgeçmek istemiyorsun.. Kendini kandırma.. Buraya gelmen rastlantı değil. Seni buraya getiren güç, senden daha baskın. Buna karşı çıkma. Sen

anlamayabilirsin ama bana olan duyguların Hans Günther'e olan duygularından çok daha kuvvetli.»

«Bu doğru değil.» dedi Aleksa sendeleyerek. «Bırak beni, gideyim. Geç kaldım.»

«Seni eve götürüyüm.»

«Hayır.»

«Geç kaldığını söyledin ama.»

«Evet öyle.» diye omuz silkti. «Pekala, beni Potsdam'a götür.» dedikten sonra ekledi; «Zaman kazanmak için götürmeni istiyorum.»

Nikolas giyindikten sonra, ikisi birlikte dışarı çıkıp, arabaya bindiler. Yol boyunca Aleksa soğuk bir sessizlik içindeydi.

«Seni tekrar ne zaman göreceğim?» diye sordu Nikolas. Bu sırada Aleksa'nın evinden iki blok ötede durmuşlardı.

«Bir düşüneyim...» Artık ona kızgın görünmüyordu, sadece kırılgan ve kederliydi. «Belki gelecek perşembe. Evet, Zoologischer Garten'de bir konser var. Hans Günther'e buna gitmek istediğimi söylemişim ama o, klasik müzikten hoşlanmaz. Bu nedenle beni Berlin'e yalnız gönderebilir.»

«Öyleyse perşembe.»

«Evet, perşembe.»

«Nerede ve ne zaman?»

«Burada ve üçte. Konser, öğleden sonra.»

Geçen mevsimdeki benzeri bunaltıcı olmayan bir hava beklenirken birden kentlere ani bir sıcak bastırmıştı. Lindenstrasse'de insanların yüzüne buhar makinasından çıkan dumanlar gibi sıcak bir rüzgar çarparken, Glienicke'de ise, kentin nehir kıyısından hafif bir rüzgar esiyordu. Kapalı perdeleriyle, evde nemli bir mağaranın kasveti vardı. Aleksa üç kez zili çaldıktan sonra hizmetçi odasından uykulu halde biri çıktı.

Aleksa'ya bir haberi vardı. Binbaşı aniden süvari bölüğünü götürme emri aldığından, evde yoktu.

«Bir not bırakmadı mı?»

«Buna zaman bulamayacak kadar büyük bir telaş içindeydi.»

«Bir not bile bırakmadı, ha.» diye düşündü, Aleksa. «Herhangi bir şey olursa nerede bulunabileceğini söyledi mi?» Hastalanırsam, bir kaza olursa veya ölürsem diye sessizce söylendi. «Ne zaman dönecek?»

Kız esneyerek omuz silkti. «Sormayı unuttum.» Tekrar esnedi. Dünden kalma biraz 'Sauerbraten' var. Akşam yemeği için ister miydiniz?»

«Kesinlikle hayır» diye tersledi. Kızgınlığı Hans Günther'e idi. Kız sadece onu yerini almış bir hedefti. Hafif bir şey istiyorum. Maydanozlu, patatesli dana pirzolasıyla, tatlı yerine de çukulatalı sufle.»

«Biri kişi için (böyle) bu kadar fantazi bir akşam yemeği ha? Fazla değil mi?»

«Evet yalnızca, bir kişilik. Benim için.»

Ses tonundaki kesinlik kızın dilinin ucunda olan yanıtı vermesini engellemişti. Dudakları kıpırdıyordu ama, sesi çıkmıyordu.

Yalnız kalan Aleksa yatağa gömülüp, ağlamaya başladı. Üç buçuk yıldan sonra, Hans Günther için ona rahatlık ve estetik zevk veren dekoratif bir süs eşyasından farkı yoktu. Kendisiyle, yeni ele geçirdiği Louis Corinth'in natürmortu arasında bir seçim yapmak zorunda kalsaydı, büyük bir olasılıkla Corinth'i alır, onu bırakırdı.

Birdenbire hızla kalkarak, tuvalet masasındaki aynanın karşısına geçti. Ona bakan yüz, gözleri yaşlı ve kırmızı, fakat hâlâ güzeldi. Endamı da kusursuzdu, cildinde hiçbir çizgi yoktu. Dört dil konuşabiliyor ve edebiyattan iyi anlıyordu, onda şu içinde yaşadığı dünya hakkında yüzeysel bir anlayıştan başka şeyler de vardı. Bütün bu nimetlerine karşın, neden binlerce basit kadının erkeklerinde yaratabildiği böylesi bir aşkı koruyamıyordu? Kederli düşünceleri Hans Gant-

her'den Nikolas'a kaydı. Son zamanlarda acı çektiği iki durumdan en gurur kırıcı olanı Nikolas'ın ona çek-tirdikleriydi. Hans Günther'in aşkı sönük ve sınırlıydı ama bütünyle onundu. Nikolas'ın aşkını Beata ile paylaşmak zorundaydı. Paylaşmak mı? Onun aşkı yalnız Beata'ydı.

Beata, Nikolas'ı mezarındayken de kendisine bağ-lamıştı. Bir erkeği bu denli duygulu ve düşünceli ya-pan Beata'nın sırrı neydi? Her neyse, artık onun ölüm-süz büyüüne karşı savaşılamayacaktı. Bundan sonra Klein-Glienicke, çimenler üzerindeki neşeli piknikler, Babelsberg Park'ındaki uzun yürüyüşler, ikili bera-berliklerini bozan hayalet yoktu. Eğer bu dul adam neşelenmek istiyorsa, her zaman Viyana'dan ücretini vererek bir koro kızı getirebilirdi.

Perşembe günü Nikolas, Aleksa'yı boşuna bekle-di. Onunla bir bağlantı kuramayınca yazacağını veya telefon edeceğini umdu. Üstüste iki pazar Potsdam'a gitti, arabasını her zaman buluştukları ara sokağa parketti. İlk pazar direksiyon başında tam iki öfkeli saat geçirmişti. Gelen geçen de ona bakmıştı. İkinci pazar yirmi dakikadan fazla dayanamadı.

Daha sonra onun güneyde deniz kıyısındaki Nor-derney'e gittiğini ve eylülde Potsdam'a döndüğünü duydu. Hâlâ, kendisini aramamıştı. Her ayın son cu-ma günleri Godenhausenler'in yaptığı kabul günleri için ortak tanıdıklarına davetiyeler geliyordu. Kendi adı ise konuk listesinden çıkarılmış olmalıydı.

O sonbaharın başlarında Nikolas Merseberg'de Kayzer'in manevralarına katıldı. Her zamanki gibi, imparatorluğun takındığı tutumun, Almanya'nın ge-lecekteki düşmanlarına umut veren birçok hikayenin ortaya çıkmasına neden olması, güvenilir dost Avus-turya-Macaristan Krallığı'nı rahatsız etti.

II. Wilhelm, bütün genelkurmayını olduğu kadar, kendi maiyetindekileri de öfkeliendiren ters bir tutum içindeydi. Baharda Prens Eulenburg ile ilgisini kes-mesinden sonra ise, Prusya ordusunu düş ya da ger-

çek, her türlü ahlâki bozukluktan arıtmaya karar vermişti.

İki erkek arasındaki arkadaşlık, sevgi ve dostluk bağları, onun gözünde her türlü kuşkuya açıktı. Acımasız bir biçimde cezalandırmak için, bu saldırıya hiç te uygun düşmeyen birini; genç Prens Friedrich'i seçmişti. Prensle arkadaşlık eden bir subayı ahlâkının bozulacağını söyleyerek onu hizmetinden aldı. Bekâr prenslerin özel daire tutmalarını yasakladı, oğullarının hiç kadın arkadaşları yoktu, niçin kuzenlerinin olsundu, diye çıkıştı. Büyük bir reform yapmak isteğiyle, yemek salonlarında kumar oynayan subayların toplatılmalarını emretti. Ve bu mücadele tamamen başarısızlıkla sonuçlandı. Bir çok alay komutanı da kumar oynuyordu. Üstelik, bu kumarbazları cezalandırmak, bölükleri subaysız bırakmakla eşanlamlıydı.

Nikolas, Merseburg'ta Kayzer'in kaprisleri için harcanan zaman ve paraya şaşıyordu. Geçici ordu karargâhındaki banyo teknesi 1906 yılında su sızdırdı diye, daha sonra imparatorluk binasında gerek duyulan bir anda onarılarak kullanılmak üzere bekletiliyordu.

Wilhelm, hiç bir uzaklığı hesaba katmadan, tatbikatlar için emir vermeyi alışkanlık haline getirmişti. Ona karşı çıkmamak için piyade veya süvari alayı bir gece önce yürüyüşe başlayıp ertesi gün dinleniyor yorlar ve yürüyüşün son safhasını öğleden sonra geç saatlerde tamamlayarak istenen saatlerde dönüyorlardı.

Resmen bir süvari bölüğüne elli iki at tahsis edilmişti. İmparatorluğun anlamsız istekleri yüzünden gidiş güçleştiği zamanlarda sayıları gizli tutulan ekstra atlardan yararlanıyorlardı. Yabancı devletlerin askeri ataşeleri, ordusunun olağanüstü gücüyle övünen Wilhelm'i içlerinden kıs kıs gülererek dinliyorlardı.

Nikolas manevraları dörtgözle bekliyordu. Bu manevraların Aleksa'yı aklından sileceğini umuyor-

du ama tam tersi olmuştı. Kayzer'in yabancı gözlemciler için verdiği bir yemekte, kendini Godenhausen'in yanında oturuyor buldu. Godenhausen imparatorluk maiyetine girmişti. Bu general rütbesi altında bulunan bir subay için büyük bir onurdu. Alayında kendinden daha yaşlı ve kıdemli olan subayları geçerek, imparatorun yaveri olmak için sıraya girmişti.

Yemek, birliğin alayına ait salonda veriliyordu. İmparatorun gelmesini bekleyen Askeri Kabine'nin üyeleri, yabancı misafirlere katıldılar. İmparatorlarını korumak için gün doğuşundan beri ayakta olan bu insanlar, şimdi esnemekten kendilerini alıkoyamıyorlardı. Kahvaltıdan kısa bir süre sonra Wilhelm, dinlenmek üzere odasına çekilmişti ama, kabinesi hazır beklemek zorundaydı. Saray hizmetindeki kıdemli askerler olarak bu zorluklara katlanmayı öğrenmişlerdi. Onları seyretmek, Nikolas'a başları eğik, yorgunluktan gözleri kapanan, ayaklarını yere vuran fakat bir kamçı şaklamasıyla hareket etmeğe hazır, yola çıkmayı bekleyen atları anımsatıyordu.

Sonunda Wilhelm, günlük bir general üniformasıyla, mızık takımının şefini anımsatırcasına, iri adımlar atarak salona girdi. Gücünü yitirmekte olan sol kolu kemerindeydi. Arkasından Eulenburg'un düşüşünden beri Kayzer'in favorisi olan Askeri Kabine Başkanı General Hülsen-Haeseler geliyordu. General Haeseler, imparatorun gözüne girmek için her türlü hileyi denerken basitlik ve çirkinlik tanımayan, utanç verici yollarla yükselmeye aldırmayan bir kişiydi. Ayrıca bir maymun kılığına girdiği, kart hileleri yaptığı, hayvan seslerini taklit ettiği, karnı üzerinde süründüğü, halk içinde pantolonunu çıkardığı, imparatoru güldürmek için de herşeyi yaptığı biliniyordu.

Kayzer, odanın ortasına doğru sendeleyerek yürüyordu. Anlamsız mavi gözleri, çalınan cüzdanını buldurmak için, polis yolu gözleyen birinin öfkesiyle subayları gözlüyordu.

«İyi günler, baylar!» diyerek konuklara gülümsemesi, belli belirsiz seslerle yanıtlandı. Fotoğraf çekilmeyi bekliyormuş gibi herkes tetikteydi.

Wilhelm, gruba yaklaştı. Üç subayla konuştuktan sonra Nikolas'ın önünde durdu ve genç adamın yüzüne büyük bir dikkatle baktı. Bendeki yahudiliğin kalımsal özelliklerini arıyor, olabilir, diye düşündü Nikolas hiç sinirlenmeden. Hazırol durumunda onun konuşmasını bekledi. «Manevralarımızı onayladığınızı umarım, yüzbaşı.» dedi Wilhelm. «Ne de olsa silah arkadaşlarıyız. Büyük kralınız dünyada en çok saygı duyduğum kişidir. Algeciras Konferansı'ndan beri Avusturya'da nasıl güvenilir bir dostum olduğunu düşünerek seviniyorum.»

Wilhelm, diplomatik hatalarından birini daha yapıyordu. Hükümeti Almanya ile dost olduğu halde, Kayzer'in politikasına karşı oy kullanan İtalyan ataşesinin önünde Algeciras'dan bahsetmesi hiç te hoş değildi.

Dikbaşı Maygar bile Nikolas'a arka çıkmadan edemedi. «Ve de Macaristan'ının da, Majesteleri,» dedi. İmparatora bir cümlede iki kez hata yaptığını anımsatmak ona şeytanca bir zevk vermişti.

Kayzer, kaşlarını çattı. Kuşkusuz, onun dostu Avusturya değil, Avusturya-Macaristan idi. Nikolas, içeriye soğuk bir havanın estiğini hissetti. Hohenzollern'in yüzündeki o hafif gülümseme de gitmişti. Wilhelm Yahudileri ve Macarları sevmezdi. Nikolas ise hem Macar, hem de Yahudi idi.

«Merseburg'de iyi günler dilerim, yüzbaşı.» Sesi öncekinden daha da kuvvetliydi. Nikolas'ın sol koluna hafifçe vurdu. Bir imparatorun nezaketinden beklenmeyen bu keskin vuruş, her yandan görülmüştü. Nikolas, onun bu davranışının hiç unutulmayacağını iyi bilivordu.

Fransız elçiliğinin danışmanı Lecomte orada bulunan birkaç sivilden biriydi. Yemek boyunca Godenhausen'in karşısında oturdu. Nikolas, insanlar hak-

kında bir karar vermeye çalışırken onların ırk, din ve cinselliklerinin etkisi altında kalmazdı ama Lecomte'u gözü tutmamıştı. İnsanları zorla etkilemek isteyen Fransız, masadaki herkesi kendine hayran bırakmak niyetindeydi.

Nikolas, yalnızca kadınların konuşurken cilve yapmasına katlanabilirdi. Şaka yaparken danışmanın gözleri arada bir Godenhausen'in yakışıklı yüzüne takılıyordu ama, binbaşı bu bakışların farkında değilmiş gibi görünüyordu ya da hayranlığa alışık çok sevilen bir oyuncunun soğukanlılığına sahipti.

Yemek boyunca Nikolas kendini bu sıkıntıdan kurtaramadı. Aleksa'nın kocasıyla konuşmak hiç istemiyordu. Baştan beri, Aleksa'nın yatağını paylaştığı bir erkekle konuştuğunu düşünüyordu. Gittikçe kırgınlığı artıyordu. Hiç kuşkusuz. Mantıklı düşündüğü söylenemezdi. Binbaşı onun kocasıydı, kendisi ise artık bir aşık bile değildi. Beni böyle düşündüren binbaşının çarpıcı bakışları olmalı, diye kendi kendine söylendi. Hans Günther, saray için bir değer az bulunur bir onur kaynağıydı kuşkusuz. Subay arkadaşları bile, çeşitli nedenlerle de olsa Günther'e Lecomte'dan ve askeri rütbesinin hakettiğinden daha çok ilgi göstermekteydi. Gittikçe yükseldiği için, onun gözüne girmekten yarar umdukları açıkça belliydi.

«Barones von Godenhausen nasıllar?» diye sorarken, Nikolas ilgisiz bir tavır takınmaya çalışmıştır.

Binbaşı boş boş baktı. Sanki etrafındaki erkekler ona bir Barones von Godenhausen'in olduğunu unutturmuşlardı.

«İyi, teşekkür ederim, iyidir. Her zamanki evlilik yakınmaları dışında, elbette. Can sıkıntısı demek istiyorum, çok boş zamanları var. Kadınlar, erkeklerin evleri dışında da bir yaşamları olduğunu ve günün yirmi dört saatini onlarla birlikte geçiremeyeceklerini anladıkları zaman çok şaşırıyorlar. Fakat ben niye, bütün bunları size anlatıyorum? Bir zamanlar siz de evliydiniz, yeni birşey söylemiyorum değil mi?»

«Ne yazık ki öyle değil.» Nikolas, onun görüşüne katılmadığı için kendi kendisine kızmıştı. Şimdi konuşmasını sürdürmek zorundaydı. «Benim karım hiç can sıkıntısından yakınmazdı. Günleri hep çok kısa bulurdu. «Sessizce ekledi, «Kısa günleri, kısa yılları ile sonuçta kısa bir yaşamdı.»

Binbaşı soru dolu gözleriyle; «Anladığıma göre, sizinki çok mutlu bir evlilikmiş.» dedi.

Nikolas bu söze içerlemiş, sesinin tonundan rahatsızlık duymuştu. Godenhausen'in merakla baktığını anladı. Beata, yalnız kendisini ilgilendirirdi. Binbaşı ile Aleksa'yı paylaşmışlardı, ama, Beata onundu, yalnız onundu.

«Evet, çok mutluydu,» dedi kısaca, sonra da konunun bittiğini göstermek için, sağında oturan Bavyera askeri ataşesine döndü. «Münih'te neler olup bitiyor?»

Ataşe, masasının karşı tarafında oturan bir İngiliz albayıyla konuştuğundan Nikolas'ı duymamıştı.

Godenhausen ise konuyu bırakmak istemiyordu. «Yanılmıyorsam sizin karınızla Aleksa arasında olağanüstü bir benzerlik vardı. Bu kadar benzerlik özdeş ikizlerde bile yoktur.»

«Ben buna olağanüstü bir benzerlik demem.»

Godenhausen, bu sıradan yanıtı kabullenmeyerek «Aleksa'yı görmek sizde bir şok yaratmıştır.» dedi.

Godenhausen'in bu konunun üstüne düşmesi basit bir merak mıydı, yoksa aldatılan kocanın iğnelemesi miydi? Nikolas bilemiyordu. «Hayır yanılıyorsunuz, ben hep hazırlıklıydım. Karımın ölümüyle Barones'le tanışmamız arasında iki yıl var. Moda değişir, onunla birlikte kadınlar da değişir.»

Godenhausen başını salladı ama hâlâ bu konuyu sürdürmekte kararlıydı. «Geçen mayısta aynı sorunla Yeni Saray'da ben karşılaşsaydım, ne yapardım, bilemiyorum. Bunu düşünmekten de kendimi alamıyorum.»

Şimdi binbaşının herşeyi bildiği apaçıktı. Bir an Kayzer'in en iyi şarabıyla dolu kadehi kapıp adamın gülümseyen suratına fırlatmak istedi ama, tekrar düşününce aklını başına topladı. «Ne sorunu?»

«Bir zamanlar çok sevdiğim birinin ruhunun başka birinde yaşaması olayı.»

İçinden bir ses Nikolas'ı bu tuzaklara dikkat etmesi için uyarıyordu. Eğer binbaşı onları yüzleştirme niyetindeyse, hele Aleksa ile ilişkisi böyle bir durumdayken asla razı olmayacaktı. «Ben bu olaya inanmıyorum. Her neyse, benim karım bir taneydi. Asla bir başka kadınla, özdeş ikiziyle bile karşılaştırılamazdı.» Binbaşı onun konuyu saptırdığını anladı ve lâfı değiştirdi. «Sizi geçen cuma göremediğimize üzüldük.»

Nikolas, Hans Günther'in kendisinin konuk listelerinden çıkarıldığını bilip bilmediğini merak ediyordu. «Görevler, anlarsınız ya. Arazide kalmam gerekmişti. Kurmayda insan, her an göreve çağırılabilir.»

«Anlıyorum. Gene de sizi bu kadar az görmek yazık. Aleksa çok üzüldü. Siz onun Berlin'de Macarca konuşabildiği tek insansınız.»

Şimdi ortak dile geldi sıra diye düşündü Nikolas. Anımsadığı kadarıyla, Hans Günther'in yanında Aleksa ile hiç Macarca konuşmamıştı. O halde Binbaşı onları Yeni Saray'da konuşurlarken duymuş olabilirdi. «Söz veriyorum, tekrar Potsdam'a geldiğimde size uğrayacağım.» Hiç de gitmeye niyeti yoktu. Kırılan gururu Aleksa'yı ondan uzak tutuyordu.

«Lütfen gelin. İsteddiğiniz zaman. Teklifsiz. Yalnız Aleksa'yı evde bulamıyabilirsiniz. Son zamanlarda onda müzik aşkı başladı. Kraliyet Senfoni Orkestrasının hiçbir konserini kaçırmıyor. Ben Klâsik Müziğe düşkün değilim. Onun için çoğunlukla halasıyla ya da bir arkadaşı ile gidiyor.»

Eğer bu sözler Nikolas'ı üzme niyetiyle söylendiyse amacına ulaşmıştı ve ona, Aleksa'nın konsere gitmesindeki amacının yeni bir sevgili bulmak olduğunu söylemek istiyordu.

On iki çeşit yemek yendikten ve pekçok içki içildikten sonra Kayzer masadan kalkınca Nikolas da rahatladı. Artık Kayzer'in odayı terkedip maiyetinin dinlenmesine izin vereceği umulurken, o başka bir eğlence düzenlemek için yandaki sigara içilen salona doğru yürüdü. Yine herkes hazırol durumuna geçti. Wilhelm de bir Wagner tenoru gibi sahnenin ortasında yerini aldı ve uluslararası politika, havacılıkta yeni buluşlar, Goethe'nin aşk hayatı, fırında pişirilerek yapılan Yunan heykelciklerinin değeri ve İngiliz donanmasının uyarılması gibi değişik konular hakkında görüşlerini belirtti.

Saatlerdir imparatoru dinleyenler hiç sıkılmamışlardı. Nikolas adamın zekasına hayran kalmıştı. Bu kadar çok alanda derin araştırmalar yapmış olması olanaksız gibi görünüyordu, ama, belleğinin gücü ve ilgi alanının genişliği dikkate değerdi.

Öğleden sonra saat dörtte İmparator gitmeye karar verince, aralarında Hülsen-Haeseler ve Godenhauzen'in de bulunduğu maiyetinden bir grup kapıya kadar ona eşlik etti. Wilhelm kapı eşiğinde durarak Alman subaylarına seslendi. «Hoşçakalın baylar. Birliklerinize dönmenize izin veriyorum. İşlerinize dönün. Manevraların çok başarılı olmasını istiyorum. Seçkin konuklarımıza, geçen yıldan bu yana ne büyük bir ilerleme kaydettiğimizi gösterelim. Birkaç yıl daha barış sürerse ne büyük başarılar elde edebileceğimizi anlatalım onlara, görsünler.»

Çoğu yabancı olan siviller bu sözleri alkışlarla karladı. «Au Revoir, baylar. «Kayzer onlara el sallıyordu.

«Au revoir, Majesteleri. «Siviller başlarını eğerken, subaylar da hazırol durumuna geçmişlerdi. Ayırılırken Wilhelm elini Godenhauzen'e uzattı. Hans Günther eğildi, elini tuttu, dudaklarına götürdü ve bir öpücük kondurdu.

Nikolas imparatorun ürkeceğini hatta sinirleneceğini umuyordu fakat bütün gördüğü şey, bıyıklarının arkasından memnun olduğunu belirten bir gülüm-

semeydi. Aynı saygı, Hüslen-Haeseler ve diğer yüksek rütbeli subaylar tarafından da tekrarlandı. Prusya ordusunda da krala saygı, Avusturya-Macaristan silahlı kuvvetlerindeki gibi dimdik verilen bir selamla yerine getiriliyordu, hiç kuşkusuz.

Parti dağıldığında Nikolas el öpme olayı üzerinde düşünmekten kendini alamadı. «Buralarda krala saygı gösterme, oldukça ciddiye alınıyor gibi gözüküyor.» dedi Godenhausen'e. Binbaşı bu iğneli söze şaşırdıysa da hiç belli etmedi. «Ne var bunda Piskoposlar ellerini öptürüyorlar. Majesteleri, cahil bir toplumu öldükten sonra daha iyi yaşayacaklarına inandırmaya çalışan bir papazdan daha mı az saygıdeğer? Yirmi yıllık imparatorluğunda Almanya'yı dünyanın en güçlü ikinci imparatorluğu durumuna getirdi. Ona yirmi yıl daha verilirse, birinci olmamız işten bile değil.»

«Yirmi yılın verildiğini düşünelim. Bedeli nedir?»

«Ne pahasına olursa olsun, buna değecek. Bana Almanlığımı onur duymamı öğretti. Ben bunun karşılığını yaşamımla ödemeye razıyım.» Nikolas'ın yorumunu beklediyse de hiçbir ses çıkmayınca konuşmasını sürdürdü. «Benim görüşlerime değer vermiyorsun diye seni suçlamıyorum. Nasıl verebilirsin ki? Senin ülken yamalı bir yorgan gibi parçaların birleşmesinden oluşmuş. Kralınıza bağlılık duyanların kimler olduğuna karar verirken zorluk çekmiyor musun? Gerçi İncil, 'Sezar'ın hakkını Sezar'a geri verin' ya da açıkçacı, kimin ekmeğini yersen, onun şarkısını söylersin, der ama, sen vicdan sahibi, bilinçli değilsen, bu basit olmalı.»

Godenhausen gözlerini Nikolas'ın yüzüne dikince, yüzbaşı da hiç gözlerini kırpmadan onun bakışına karşılık verdi. «Ben vicdan sahibi bir insan mıyım? Güç bir soru bu. Bir taraftan inatçı kölelerini kamçılarak döven, ekinlerini yakan, kız çocuklarına tecavüz eden birçok iyi dindar Hristiyanlar, diğer tarafta

da aynı çoklukta, kendilerine barınacak bir yer vermeye istekli herhangi bir ülkeye adil yollardan girmeyi amaçlayan akıllı, açığız yahudiler. Gerçekten de vicdanımı ölçmekte bir ölçü bulmakta güçlük çekiyorum. Belki de benim açımdan vicdan yanlış bir tanımlama. Ben buna içgüdü diyorum.»

Binbaşı kaşlarını çatı. «Size katılmıyorum.»

«Çünkü aynı şeylerden sözetmiyoruz. Siz yurt sevgisi demek istiyorsunuz, ben ise genelde yaşam demek istiyorum, yaşamdan sözediyorum. Sizinki bir insan dünyası; savaş oyunları, resmi yürüyüşler saldırılar, Schlieffer Planı, Pour le Mérite'in vahşi takibi, mareşallık asası. Benim dünyam ise çok daha basit; güneşli bir bahar gününde sakın bir piknik, çıtır çıtır ekmek, yayıktan yeni çıkmış tereyağı, Schwarzwald jambonu dilimleri, bir şişe Rhine şarabı ve bunu benimle paylaşacak çok güzel bir kız.»

Binbaşının mavi gözlerine bir gölge düşmüştü. Dudaklarının kenarları ise, nefretle titriyordu. Sonra sırtarak Nikolas'ın sırtını neşeyle okşadı. «Size pikniklerinizde iyi eğlenceler. Kimi zaman güzel bir kızı elde tutmanın, mareşalin asasını tutmaktan daha zor olduğunu farketmemenizi dilerim.»

General Kuno von Moltke'un gazeteci Maksimilian Harden'e karşı açtığı iftira davası 23 Ekim 1907'de Berlin'in Moabit bölgesindeki Belediye Mahkemesi'nde başlamış ve altı gün sürmüştü. Bir sulh yargıcı ve iki jüri üyesi önünde görülen davaya, davacının rütbesinin yüksekliği nedeniyle geniş yer ayrılmıştı. Her akşam, duruşmanın kopyaları özel bir ulak tarafından imparatora götürülüyordu.

Avusturya-Macaristan Elçiliği'ne duruşma süresince salonda yer ayrıldığından Nikolas celselerin çoğuna katıldı, ve Prusya Hukuk Biliminin özellikleri üzerine çok değerli bilgiler edildi. Duruşma başladığında General Moltke'in özel yaşamı hakkında ya-

zılmayan çok az şey kalmıştı. Gazeteler onu, tuttukları tarafa göre, ya cesur ve çok zeki bir asker, yetenekli bir müzisyen ve zevkli, kültürlü bir insan, ya da ahlaksız, sosyete de yükselmeye çalışan züppe, sert zampara biri olarak anlatmışlardı.

Nikolas onun, Godenhausenler'in evlerinde verdikleri partilerde olduğu gibi ürkeklik içinde gördü. Yalnızca soyluluğundan ve rütbesinden dolayı vatandaşlarının hayranlığını ve saygısını kazanmayı hak etmişti. Artık bu soyluluğuna sığınamayınca da tecavüze uğramış yaşlı bir kız havasına bürünmüştü.

Davaya başkanlık eden yargıç, deneyimsiz genç bir jüri üyesi ve biri kasap, diğeri süt satıcısı olan yardımcıları böylesine önemli bir dava için biraraya gelmişlerdi. Davacının vekili avukat Heiner von Gordon, davalının vekili ise Münihli avukat Max Bernstein'di. Bernstein çok etkileyici konuşan bir insandı. Nükteci ve zengin bir zekâya sahipti. Gordon'da ise maalesef ikisi de yoktu. Onun için kolaylıkla şaşırarak davanın yürütülmesini rakibine bırakmıştı.

Yargıcın bu işi dostça çözümleme önerisine, duruşma salonlarının gediklisi Harden kulakları yırtan bir sesle hayır dedi. Konuşmasını sürdürerek: «Ben Maksimilyan Harden, Kont Kuno von Moltke'e karşı yaptığım suçlamaları geri almaktansa, yaşamımın bundan sonra geri kalan kısmını cezaevinde geçirmeye razıyım.»

Artık Moltke'ninde uzlaşma önerisini reddetmekten başka seçeneği kalmamıştı.

Salondakiler davacının şikâyetlerini ince sesiyle kayda geçirten yargıcı hiç ses çıkarmadan dinlemişlerdi. Bunlar arasında Harden'in en ağır sözü genelle gerçek bir eşcinsel, demesiydi. Harden bunu işitince ayağa fırladı. Bağırarak, Moltke için asla böyle birşey yazmadığını, yalnızca ondan eşcinsel eğilimli biri diye sözettiğini açıkladı. Ve bunun da bir kuşku olmadığını kanıtlayacaktı.

Duruşmanın ilk gününün sabahı Avukat von Gordon'un açış konuşması ve generalin lehine tanıklık edecek kişilerin tanıtılmasıyla geçti. Öğleden sonra sıra Bernstein'a geldi. İlk çağırdığı tanık, şimdi zengin arazi sahibi von Elbe ile evli olan eski Kontes von Moltke'ydi. Avukat von Gordon eski kontesin hâlâ psikiyatri tedavisi gören bir ruh hastası olduğunu iddia ederek tanıklığının reddedilmesini istedi. Ancak Bernstein, kontu eski karısını bilerek ve isteyerek, zalimce çok tehlikeli bir sinir hastalığına sürüklemekle suçlayınca, bu istek kabul edilmedi. Ayrıca Bernstein'ın elinde, bayanın boşandıktan sonra kendine geldiğini, eski benliğini bulduğunu kanıtlayan bir tıp raporu da vardı.

Berlin'in caddelerinde serin rüzgârlar eserken, bu küçücük odada herkes bunalıyordu. Vantilatörler hışırtıyla sürekli çalışıyordu ama, hava ter ve duman kokusundan iyice ağırlaşmıştı.

Bayan Natalya von Elbe kırk-elli yaşları arasında, gösterişli bir sarışındı. Yargıç, ona davacı ile olan ilişkisi konusunda tanıklığı reddetme hakkına sahip olduğunu söyleyince, gülerek yanıtladı.

«Teşekkür ederim, efendim, fakat benim gizleyecek bir şeyim yok ki. Hatta generalden boşanma nedenlerimi bütün dünyanın öğrenmesi için çok iyi bir fırsat yakaladım, diye seviniyorum.»

Salon hafifçe gülmeye başlamıştı. Avukat von Gordon, yargıçtan hiç olmazsa bayan von Elbe'nin tanıklığı süresince halkın duruşma salonundan çıkarılmasını rica etti. Kısa bir görüşmeden sonra, yargıç bu isteği kabul etmediğini söyledi.

Avukat Bernstein tanığa soru sormaya başladığında salon sessizdi. «Davacının birçok defa evlilik kurumundan iğrenç bir şey. Evlilikteki cinsel ilişkiden ise pis ve ahlaksız bir iş diye sözettiği doğru mu?»

«Doğru.»

«General von Moltke'nin, Prens Eulenburg'a sizin yatağınızdan uzak duracağına söz verdiği için si-

zinle cinsel ilişkide bulunmaktan çekindiği de doğru mu?»

«Tümüyle doğru.»

«Prens Eulenburg'un arkadaşını kendisinden uzaklaştırmamanız için size yalvardığı doğru mu?»

«Benden birkaç kez rica etti.»

«Davacının size evli bir çiftin yatak odasının bir akıl hastalıkları hastanesindeki çift kişilik karyolaya, bir hücreye benzediğini söylediği de doğru mu?»

Tanık yaşla dolan gözlerini mendiliyle hafifçe sildikten sonra «Evet, bana aynen böyle söylemişti.» dedi.

«Annenizin yanında size şu aşağıdaki sözü de söyledi mi? Okuyorum: 'Kadın erkeğin içine ettiği bir apteshanedir.'?»

«Evet, böyle demişti.» Verdiği her yanıttan sonra salondan fısıltılar yükseliyordu. Yargıçın tokmağını sürekli masaya vurmasının ise ne Bernstein'e ne de dinleyicilere bir etkisi vardı.

General deniz tutmuş gibiydi.

«Madam, eski kocanızın erkeklerle cinsel ilişki kurduğuna dair bilginiz var mı?»

«Şey...» diye başlayan Bayan von Elbe, salondakilerin heyecanını biraz daha arttırmak için duraksadıktan sonra sözünü sürdürdü. «Bunu yanıtlayamam. Çünkü bu konu hakkında fazla bir şey bilmiyorum. Yalnızca Kont von Moltke'nin arkadaşlarına, ve özellikle de Prens Eulenburg'a gösterdiği aşırı sevgi sinirlerimi bozardı.»

«Bu aşırı sevgi izlenimine nereden kapıldınız?»

«Bazı tuhaf olaylar. Örneğin prens bir gün bize gelmişti. O gittikten sonra yerde mendilini bulmuştuk. Kocam da mendili yerden aldıktan sonra, dudaklarına götürmüştü.»

Bayan von Elbe'nin tanıklığı sırasında, general on yaşındaki bir çocuk gibi ürkek ve çekingen durmaktaydı. Çökmüş omuzları, iki yumruğu arasına aldığı çenesiyle oturduğu yerden öne doğru kaymak-

taydı. Artık sandalyenin ucuna kadar gelmişti. Şimdi, bütün vücudu titriyordu, gözleri de büyümüştü.

«Neden öyle yapmıştı?» diyerek yargıç sorgusunu sürdürdü.

«Bilmiyorum. Phili, Philim, aşkım sevgilim türünden bir şeyler mırıldanıyordu.»

Bu denli onur kırıcı sözler edilmesine öfkelenen General Moltke yerinden fırladı. «Efendim beni dinlemenizi istiyorum. Mendil olayı isteye isteye saptırılıyor. Evet mendili dudaklarıma götürmüştüm ama, yalnızca karını eğlendirmek istemiştim. Ona böyle takılırdım. Şakaydı ve o zaman bunun şaka olduğunu iyi biliyordu. Oysa şimdi aynı olayı, bambaşka anlamlarla yükleyerek anlatıyor. Bayan von Elbe gerçekleri saptırıyor ve -»

«Bana nasıl yalancı dersin? Onun bu tür konuşmalarını bilen tek ben değilim. Bütün arkadaşlarına adlar takardı. — Sevgili çocuğum, küçük köpeğim, bir tanem gibi.»

General yeniden sandalyesine oturduğunda, bir kızaran bir solan yüzü anlamını yitirmişti. Gözünü duvara dikmiş boş boş bakıyordu. Yargıç duruşmanın sonraki güne bırakıldığını söylediğinde aynı pozda hâlâ oturuyordu. İri cüsseli avukatı von Gordon onu gazetecilerden ve halkın saldırısından korumak için yanına geldi.

Ertesi günü Natalya von Elbe'ye soru sorma sırası Avukat von Gordon'undu... Avukat Bernstein'in tersine, Moltkeler'in evliliğindeki tatsızlıklara değinmek onun hiç hoşuna gitmiyordu. Gordon ve müvekkili krallık ailesinden oldukları için, bu tür olaylardan söz etmenin kendisini de alçalttığını düşünüyor-du.

Generalin arkadaşları ve eski hizmetkârları Bayan Von Elbe'nin deliliği üzerine tanıklık etmişler ve, bir keresinde generalin yüzünü nasıl kana buladığını ve generalin de iyileşinceye kadar dışarı çıkamadığını anlatmışlardı. Tanıklıklarını, kontesin deliliğini

kanıtlayan yalnızca daha alt sınıftaki insanların kul-
lanabildiği, iğrenç ve müstehcen sözlerle daha bir et-
kileyici kılmışlardı.

Moltke'in lehine söylenenlerin de artık bir yararı
olamazdı. Çünkü baştanberi yargıç ve yardımcıları,
bu mutsuz evliliğin kurbanının erkek değil kadın ol-
duğunda hemfikirdi. En azından Nikolas'a böyle ge-
liyordu.

Öğlenden sonra, Avukat Bernstein tarafından sor-
guya çekilmek üzere general tanık kürsüsüne çağrıl-
dı. Evliliğinin başarısızlığını kabul ettikten sonra,
«Onu bütün kalbimle sevmiştim, ancak davranışları
sevgimi yoketti.» diyerek sustu, mendilini çıkarıp al-
nındaki teri sildi. «Aynı cinsten arkadaşlarıma duy-
duğum sevgi ise hiçbir zaman arkadaşlık sınırlarını
aşmadı. Tanrı bana yardım etsin.»

Bernstein kibar Bavyara şivesiyle, salondakileri
olduğu kadar Moltke'yi de çok şaşırtan bir soru sor-
du. «Haftada iki kez evinize göndermek üzere Con-
fiserie Annabelle'e büyük bir kutu bon bon ısmarla-
dığınız doğru mu general?»

Moltke anlayamadan adama bakakaldı.

«Anlayamadım?»

Bernstein sorusunu tekrarlayarak ekledi. «Doğru-
yu söyleyeceğinize yemin ettiğinizi, unutmayın gene-
ral.»

Moltke omuzunu silkti. «Doğru. Ne var bunda?»

«Arkadaşlarınızın sizden Sweetie* diye sözettiği
doğru mu?»

Moltke, kızarmış yüzüyle, yumruğunu kürsüye
vurdu. «Böyle söylediklerini nereden bileyim?»

«Görünüşünüze canlılık versin diye sık sık yanak-
larınıza ve dudaklarınıza alhk ve ruj sürdüğünüzü
kabul ediyor musunuz, general?»

Moltke, bunu yapsa bile o anda söyleyemezdi.

* Sweetie, tatlım anlamında.

Yargıca döndü. «Efendim bu soruyu cevaplamak zorunda mıyım?»

Yargıç, sorunun kabul edildiğini söyledikten sonra Moltke, yorgun bir şekilde başını salladı. «Evet... bazen. Ama, sık sık değil.»

Bernstein eğilerek, «Teşekkür ederim, general. Şimdilik bu kadar.» dedi.

Ondan sonra Bernstein davacının tanıklarını sorguya çekti. Bütün gayretlerine karşın tanıklara, söylediklerinin hiçbirini geri aldırtamadı, ve kendi de söylenenlerden davalıyı suçlayan bir söz çıkartamadı. Geçen iki günün gerilimi artık can sıkılmaya başlamıştı. Seyircilerin de ilgisi azalmıştı. Kaygısız geçen bir saatten sonra yorulan yargıç, öğleden sonra duruşmasını birdenbire bitiriverdi.

Norderney'den dönüşünden beri, Aleksa huzursuz ve üzgündü. Olmadık şeylere ağılıyordu. Hans Günther tatilini bir hafta erken bitirmiş Aleksa'yı da Sedlitzler'in tedavisine bırakmıştı. Hans Günther'le tekrar Potsdam'da bir araya gelen Aleksa onun çok meşgul ve kendisinden çok uzak olduğunu gördü. Bazen onun kasten kendisiyle yalnız kalmaktan kaçındığını düşünüyordu. Şimdi partilere daha çok gidiyorlardı. Fakat Aleksa, çevresini saran insanların arasında onun sanki kesif bir ormana girmiş de oradan hiçbir zaman çıkamayacağına inanan biri gibi heyecanlı olduğunu seziyordu. Hans Günther eylülde Merseburg'daki manevralar için gidince Aleksa rahatladı.

Nikolas ile aralarının bozulduğuna pişmandı, fakat kırılan onuru, onu aramasını önlüyordu. Glienicke'de geçirdikleri bir öğleden sonrayı anımsıyordu. Bir ara Nikolas odadan dışarı çıktığında Aleksa karşı koymadığı bir merakla onun cüzdanını açıp bakmıştı. Birçok evrakların arasında gelinliğiyle Beata'nın resmi de vardı. İlk önce resmi yırtmayı düşün-

düyse de, Nikolas-Beata-Aleksa üçlüsünde kendisinin Beata'nın yerine zorla geçen kişi olduğu aklına gelince, vazgeçmişti. Asıl olan Beata'ydı. Bu düşünceyle öfkesi yatıştığından, resmi özenle tekrar cüzdana koymuştu. Nikolas bu soluk resme arasına baksa ne olurdu, yatacağı kendisi, Aleksa değil miydi? Böyle düşününce rahatlamıştı. Gerçeği keşfettiği Glienick'deki o haziran pazarına değin Aleksa onun için Beata'nın yerini tutan bir vekilden başka bir şey değildi Nikolas onun vücuduna sahipti. Ama, Nikolas'a sahip olan ise, hâlâ Beata'ydı.

Harden-Moltke duruşmasının dördüncü gününde mahkeme avukat von Gordon'un itirazlarını reddederek general ve Prens Eulenburg'un arkadaş çevresi içindeki eşcinsel ilişkileri kanıtlamak üzere davalının tanık dinletme istediğini kabul etti. Davalının amacının prensin adını da bu olaylara karıştırmak olduğu bir kez daha anlaşılıyordu.

Nikolas yarım saat gecikmişti. Mahkeme salonuna girdiğinde duruşma başlamıştı. Geniş omuzlarına çok dar gelen siyah bir takım giymiş, uzun boylu kırmızı yüzlü bir sivil tanıklık ediyordu.

İlk önceleri şaşırان Nikolas, Moltke davası ile Kolordudan eski albay Kont Johannes von Lynar'ın özel yaşamı arasındaki bağlantıyı anlayamadı. Birkaç soru ve yanıtın sonra neden Bernstein'in siyahlı adamı tanıklığa çağırıldığı anlaşıldı. Bu adam Lynar'ın alayda eski şoförü çavuş Bollhardt'dı. Bu arada, avukat Moltke ve Eulenburg'un Devlet Ceza Yasasının 175. maddesine karşı çıktıklarını belirtti.

Eski çavuş kendinden emin, ama huzursuz görünüyordu. Bernstein'in bazı soruları yavaş bir sesle, bazılarını da bağırarak yanıtladı. Açıklamalarından biri ise bomba gibi bir etki yaratmıştı. Anlattığına göre, on yıl önce o zaman binbaşı olan Kont von Lynar'ın Potsdam'daki evi, Adler Villa'sında bir çok kez hazır bulunması emredilmiş ve kont ile arkadaş-

larının düzenlediği, doğal olmayan seks toplantılarına katılması için zorlanmıştı.

«General Von Moltke'de bu toplantılarda var mıydı?» diye sordu, Bernstein.

Bollhardt ağzını açtı, sonra yine kapadı. Uzun bir sessizlikten sonra salonun arka sıralarından fısıltılar gelmeye başladı.

«Söylemesi zor» dedi sonunda. Sesi iri gövdesine göre çok ince idi. «Işıklar sönük olurdu. Gaz lambası da yoktu, yalnızca mumlar yanıyordu. Binbaşı böyle isterdi çünkü, isteyene şarap ve cin veriliyordu... Ayrıca üzerlerinde üniformaları olmadan onları tanımak da kolay değildi.»

Seyircilerden kahkahalar yükseldi. Bernstein tanığın böyle kaygısızca yanıtlamasına öfkelenmişti. «Prens Eulenburg da orada mıydı? Onu tanıyabildin, öyle değil mi?»

Çok ileri gitmişti Bollhardt dikleşerek, «Pek sanmıyorum.» dedi. Ufak tefek avukata bir yahudi ve asker nefretiyle baktı. Ses tonundaki keskinlik ya Bernstein'in anlaşma sınırlarının dışına çıktığını ya da kendisine çok az para verildiğini gösteriyordu. Belki de yüksek mevkideki herkesin arkadaşı olan Prens Eulenburg'un kızarsa kendisinden intikam alacağı hissetmişti.

Bernstein vazgeçmedi. «Lynar partilerinde Prens Eulenburg'u hiç görmediğine kesinlikle emin misin?»

«Görmediğimi söyledim size, söylemedim mi?»

«Doğruyu söyleyeceğine yemin etmiştin.»

Avukatın ısrarı Bollhardt'ı telaşlandırmıştı. «Görmüş olabilir veya olamam. Bu kadar yıldan sonra anımsamak çok zor.»

«Yalnızca on.» diye çıkıştı Bernstein.

«Bir gün sonra bile söylemesi zor. Hiç ışık yoktu, yalnızca mumlar yanıyordu ve herkes de içkiliydi.»

Bernstein yenildiğini kabul etti. «Başka sorum yok.»

Rakibinin tanıktan Moltke ve Eulenburg'e karşı suçlayıcı bir ifade alamaması üzerine Avukat Von Gordon tanığı sorguya çekmek istemedi.

Bollhardt'dan sonra kolordudan beş kişi daha tanık olarak dinlendi. Üçü hâlâ aktif hizmetteydiler ama, öteki alaylara nakledilmişlerdi. Hepsi de otuz yaşın altında ve sanki Prusya işçileri veya köylülerinin oğullarıydılar. Hiçbirinde de birçok kişinin eşcinsellere yakıştırdığı kadınımsı bir görünüm yoktu.

Hepsi de Bernstein'in arka arkaya sıraladığı soruları yanıtlayarak ve son zamanlarda imparatorun maiyetinden General Kont Wilhelm von Hohenau tarafından verilen eşcinsel partilerine katıldıklarını kabul etti. Yalnızca ayrıntıları anlatmak için sıkıştırıldıklarında sanki dilleri tutumuş gibiydi beşinin de...

Onların tanık yerinde kıvrandıklarını göre Nikolas, Harden'in koca bir alayın askerleri arasından bunları ne gibi yollarla bulmayı başardığını ve özellikle bu partilere katılan beş kişiyi nasıl belirlediğini merak ediyordu. Çok yükseklerde birinden yardım görmüş olmalıydı.

Bu beş kişiden sonuncusunun adı Nikolas'a hiç de yabancı gelmedi. Onbaşı Johann Sommer'di. Uzun bir süre taş kesilmiş gibi oturduktan sonra mayıs ayında Hohenau'nun evinde verilen bir partiyi anlatarak, Binbaşı Hans Günther ve von Godenhausen ile cinsel ilişkide bulunduğunu itiraf etti. Avukat von Gordon bir kez daha bu söylenenlerin konu ile ilgisi olmadığına itiraz etti ama, Bernstein söz aldığı anda onu haksız çıkarmak için şöyle dedi:

«Çok bilgili meslektaşım yanılıyor, efendim. General von Moltke'nin öteki yakın arkadaşlarının ahlaki davranışları kadar Binbaşı von Godenhausen'de dava için çok önemli. Şu eski atasözünü hepimiz biliriz: Aynı cinsten kuşlar hep birlikte uçarlar. Benim görevim davacının eşcinsel eğilimlerini kanıtlamaktır. Bunları kanıtlamanın bir yolu da generalin ar-

kadaş çevresi içinde eşcinsellerin var olduğunu göstermektedir.»

Yargıç, Gordon'a dönerek «İtirazınız kabul edilemedi.» dedi.

Yüzü kül rengine dönen Gordon yerine oturdu. Godenhausen'i korumaya çalışırken tam tersi olmuştu. Binbaşının adını temize çıkaracağına, şimdi ona özel bir ilgi duyulmasına yolaçmıştı.

Bütün bu asker tanıkların içinde Onbaşı Sommer bu yüksek rütbeli subaylara karşı en çok kin duyanıydı. Onu alkol, para ve rütbelerini kullanarak bu pis yola itmişlerdi. Sommer onların ellerine düşmeden önce hiçte böyle anormal istekleri olmayan saf bir köylüydü.

«Kışlada Hohenau'nun evindeki bu partiler hakkındaki söylentiler dolaşıyordu.» dedi. Bu özel görev için seçilme sırası ona geldiğinde disiplinli bir süvarinin yapması gerektiği gibi gururlu ve şüphesiz kabul etmişti. Yalnız daha sonra salondaki subaylara katılması gerektiği söylendiğinde kendini huzursuz hissetmeye başlamıştı. O gecenin gerisini hayal meyal hatırlıyordu. Ya içtiği fazla likörden ya da şarabın içine karıştırılan bir maddeden bilincini yitirmişti. Uyandığında çıplaktı ve bir adamla birlikteydi. Karşı gelemeyecek kadar hasta ve sersem gibiydi. Bu duruma boyun eğmekten başka seçeneği yoktu. Ertesi sabah ceplerini karıştırırken yirmi marklık bir altın bulmuştu.

Avukat Bernstein'in sorularını yanıtlamayı sürdüren Sommer, daha sonra komutanın evindeki önceki partilere de gittiğini ve her gidişinde de bir altın aldığını anlattı.

Bernstein'in tanığa soracağı soru kalmayınca Sommer'i sorguya çekme sırası avukat von Gordon'a gelmişti.

Genç Sommer bu davaya yardımcı olmak için elinden geleni yaptığı halde, bu partilere katıldığı

iddia edilen General von Moltke'yi teşhis etmesi istendiğinde birden şaşırdı.

Bay Harden'in ona generalin resimlerini gösterdiğini ve kendisinin de generali oradaki konuklardan biri olarak tanıdığını sandığını ancak emin olmadığını söyledi.

Duruşma ertelenince, Nikolas en yakın bara gidip kendine bir duble Brandi ısmarladı. Onbaşı Sommer'in söylediklerinin Godenhausen'in evliliği üzerinde ne gibi bir etkisi olabileceğini merak ediyordu. Bunun binbaşının askeri hayatına son vereceğine hiç kuşku yoktu. Metresinin kocası olan bu adamın talihsizliğine memnun olması gerekiyordu ama, o anda yorgunluk ve nefretten başka bir şey duymuyordu.

6

Aleksa, gazeteye inanamayarak uzun uzun baktı. kocasının adı ön sayfaya kalın siyah harflerle basılmıştı. Asker tanıklardan yalnızca birini, Onbaşı Sommer'i tanıyordu. Bir yıl önce sık sık atla gezintiye çıktığında Reitbahn'da görevliyken tanımıştı, onu. Onbaşı Sommer Aleksa ve bir grup subay hanımına, atlarıyla gezintiye çıktıkları bir gün süvari alayının talimlerini izlemeleri için Borstedterfeld'e kadar eşlik etmişti. Aleksa onu, rütbesi küçük bir askerden beklenmeyecek kadar terbiyeli bir genç olarak anımsıyordu. Ondan hoşlanmıştı ve sınıf farkına aldırmadan onunla öğleden sonra havanın güneşli olup olmayacağı ve atının huyu gibi konulardan öte kişisel konular hakkında konuşabilmeyi istemişti.

Şimdi aynı adam kocasının adını, hâlâ tamamen anlayamadığı bir takım çirkin ahlâk bozukluklarına

bulaştırıyordu. Nisanda Harden'in Zukunft'daki bir yazısı bomba etkisi yaratmıştı. Devlet Ceza Yasasının 175. maddesine karşı çıktıkları işin Lynar ve Hohenau kadar General von Moltke ve Prens Eulenburg'da onurlarından çok şey yitirmişlerdi. Aleksa kocası Hans Günther'den bütün bu olayları açıklamasını rica ettiğinde, kocası terbiyeli hanımların böyle kötü şeylerle ilgilenmemesi gerektiğini söyleyerek başından savmıştı. Aleksa sözlükten «Eşcinsel» sözcüğünü aradıysa da bulamadı. Aylardır, süregelen bu iftira davası hakkında arasıra verilen bilgilerin dışında Kont Kuno von Moltke'nin adına çok ender rastlanıyordu gazetelerde. Hans Günther, Aleksa'nın genellikle politika haberlerini atlayıp yalnızca sosyete sütununu ve duruşma hakkında yazıları okuduğu bölgesel bir gazeteye aboneydi.

Her nedense, bilinmeyen bir nedenle Moltke Harden duruşmasının başlama tarihini Aleksa pek aklında tutmamıştı. Duruşmanın ilk gününden sonraki sabah, gazete ortadan kaybolmuştu. Hans Günther'in her zaman kışlaya götürmeden önce gazeteyi koyduğu küçük masaya baktı ama, gazete orada değildi. İlk önce gazetenin yokoluşuna pek önem vermedi ama, üç gün üst üste gazeteyi bulamayınca Thadeus'u öğlen baskısını alması için en yakın gazete bayiine gönderdi. Daha sonra onun tuhaf bir isteksizlikle verilen emre aldırmadığını gördü. Ancak üç kez tekrarladıktan sonra özürler dileyerek koştu ve gazeteyi alıp getirdi.

Aleksa, Hans Günther'i bu suçlamalardan kurtaran bir sözü boşu boşuna arayarak gazeteyi tekrar tekrar okudu. Eski Kontes von Moltke'nin günlerce önceki tanıklığından söz ediliyordu. Kadının söylediklerinde Hans Günther'in bu olaya adının karışması ile ilgili bir ipucu olabilirdi, diye düşündü Aleksa. Bu kez Thadeus'u göndermeyip, günlük ev elbisesinin üzerine bir palto alarak gazete bayiine kendisi gitti ve önceki haftanın gazetelerini istedi ama, kör

satıcı, gazetelerin kalmadığını söyledi. Raporları yazan bütün gazeteleri satmıştı. «Eğer her zaman Moltke duruşması süresince olduğu kadar çok gazete satar sam zengin olurum.» dedi gülerek. Aleksa'ya Telto mer tren istasyonundaki büfeye gitmesini söyledi. Aleksa oraya gidip, aradığı gazeteleri aldı. Hans Günther'den birkaç dakika önce eve varmayı başarıp, gazeteleri okumadan çabucak yatağının altına sakladı.

Öğlen yemeğinin sofraya konmasını beklerken Hans Günther eline Fransızca bir roman aldı. Hiç alışkanlığı olmadığı halde yemek boyunca okumayı sürdürdü. Davranışları hemen hemen her zaman kumsursuzdu. Bazen tuhaf ruh halleri vardı ama generalinki, yani amcasınıninki kadar kötü değildi. Aleksa sabah gazetelerindeki başlıkları okuduğundan beri tedirginlik duyması gerektiği halde kocasının hiç bir şey belli etmediğini farkedince, herhalde aileden gelen kalıtsal bir şey, diye düşündü.

Hans Günther tabağındaki etten almak için kitabı bıraktı, hemen sonra yeniden aldı. Aleksa onun kitabı ters tuttuğuna dikkat edince kendisini da ha fazla tutamadı.

«Herhalde bu kitap çok etkileyici olmalı.» Sesi istediğinden daha sertti.

Şaşkın bir halde baktı Hans Günther. «Ne dedin»? Aleksa'nın boğazı daraldı, sanki kelimeler boğazını tıkamıştı. «Herhalde kitabının çok etkileyici olduğunu yoksa onu ters okuyamayacağını söyledim.»

Yüzü kıpkırmızı oldu ve kitabı bıraktı. «Kitabı ters okumuyordum» dedi.

«Öyleydin.» Şiddetini kontrol edemiyordu. Gözleri doldu. «Benimle konuşmak zorunda kalmayasan diye o lanet olası kitabın arkasına saklanıyordun. Benimle konuşmak zorunda değilsin. Senin ne zaman ne istediğini öğrendim artık. Kapının üzerine ne zaman 'Rahatsız etmeyiniz' levhasının asılı olduğunu ve ne zaman görünüp fakat konuşmamam gerektiğini anlıyabiliyorum.»

«Şimdi konuşuyorsun işte.» dedi Hans Günther ses tonu buz gibiydi ve nefret doluydu «Hem de gerektiğinden daha yüksek sesle.» Aniden parladı. «Bir insan kendi evinde huzur bulamaz mı? Huzur bulmak için hangi cehenneme gitmeliyim?»

Aleksa neredeyse, Hohenau'nun evi diyecekti, fakat kocasının hasta kadar solgun yüzünde gizleyemediği acı ifadeyi görünce sustu. Kapının eşiğine kadar gelmişlerdi, içgüdüğü ona bu eşiği geçmenin felâket olacağını söylüyordu. Bu, düşünceler dışında şimdiye kadar hiç kurulmamış bir ilişkinin sonu demek olacaktı. Hâlâ bu ilişkinin düşlerine bağlıydı ve henüz bu düşler olmadan yaşamaya hazır değildi. Hans Günther onun kocası, ailesi, ilk ve tek aşkıydı. Onu aldatmıştı fakat şimdi evliliğini sarsmaktan çok kuvvetlendiren bu olayla ilgisi kalmamıştı. Yatakta birlikte yattığı adamın kendisiyle değil, ölü kızkardeşiyle seviştiğini anlamıştı. Bunu anlamak aklını başına getirmiş ve Aleksa ile istediği kadın o olduğu için evlenen kocasma pişman bir halde ve utanarak dönmesini sağlamıştı. Bazen soğuk ve ondan uzak durduğu doğrudu ama, böyleydi işte. En azından yaşamında bir başka kadın olduğundan şüphelenmiyordu. Ancak şimdi, Onbaşı Sommer yerine bir kadını yeğleyebilirdi.

Sessizlik içinde yemek bittikten sonra, Hans Günther tek bir şey bile söylemeden alay karargahına ya da o gün görevi neredeyse, oraya gitmek için evden çıktı. Yatağının altından Töglicher Rundschau'nun geçmiş sayılarını aldığı anda ön kapı hızla kapanmıştı. Titreyen parmaklarıyla Moltke — Harden duruşmasıyla ilgili yazının yer aldığı 23 Ekim tarihli gazeteyi açtı.

Kontes von Moltke'nin söylediklerini okuyunca buz kesildiğini hissetti. Kontesin sözleri ona, Onbaşı Sommer'in suçlamalarını destekleyen bazı şeyleri anımsatıyordu. Hans Günther hiçbir zaman evliliği iğrenç bir şey diye tanımlamamıştı ama şimdi

düşününce onun rahatsız eden bazı tuhaf şakalar, hareketler yapmıştı. Onun diğer kadınlardan kızgın dişiler veya beyinleri bacaklarının arasında olan damızlık kısıraklar ve ayın belirli günlerinde bozulan vücutlarından güzel kokular yayan varlıklar diye söz ettiğini duymuştu. Kocasını ne bir arkadaşının men-dilini öperken görmüştü ne de subay arkadaşlarından bazılarına aşırı bir sevgi gösterdiğine tanık olmuştu. Moltke ile onun arasındaki fark, kocasının düş-künlüklerinin sık sık değişmesiydi. Hans Günther'in dostlukları kısa süreliydi. Aynı anda birden fazla er-kekle ilgilenebiliyordu. Aleksa kocasının yeni tanıştığı biriyle çok samimi olupta onu bir iki hafta sonra bı-rakmasını hep merak etmişti. Üstüste iki kez cuma partilerinde ilgi gösterilen genç küçük rütbeli su-bayları, bir üçüncü cumada görmek pek olası de-ğildi.

Evliliklerinin dört yılı boyunca hiç değişmeyen, sürekli görüştükleri kişiler de vardı. Bunlar genelkur-may üyeleri, İmparatorun yaverleri, kraliyete men-sup prensler ve alay komutanlarıydı. Hans Günther onların arkadaşlıklarını yorucu ve sıkıcı bir zorunlu-luk olarak gördüğü halde, mesleğinde ilerlemesi için onlarla görüşmesi gerektiğini düşünüyordu. Aleksa ile birlikte soğuk, resmi çay partilerine, gece eğlencele-rine katılıyor, erkeklerin bitmeyen hikâyelerini dinli-yor karıları ve kızlarıyla görev yapıyormuşçasına pistte dansedenleri seyrediyordu. Bir kaç gece de san-ki o berbat gecenin sorumlusu Aleksa'ymış gibi ona ters davranmıştı. Aleksa bu davranışlara katlanıyor-du çünkü onun bir parça haklı olduğunu düşünüyor-du. Kocasına hiçbir yardımı yoktu, bir Prusyalı su-bayın hanımının olması gerektiği gibi değildi. Düşün-cesiz, saygısız ve pasaklı bir ev hanımıydı, sık sık alay ve genelkurmaydakilerin eşleri tarafından eleş-tiriliyordu. Galalara, kabul törenlerine katılmış, sa-raya takdim edilmişti, yine de İmparatorun maiyetin-den hiç kimse ile arkadaşlık kurmamıştı. Evliliklerin-

deki soğukluk, kendisinin kusurlu oluşunun kocasında yarattığı düş kırıklığından kaynaklanıyordu. Şimdi Moltke — Harden raporunu okuyunca bunu daha iyi anlıyordu.

Aleksa, hâlâ «anormal hareketlere düşkün olmak, eğilimli olmak» ne demektir, anlayamamıştı. Erkeklerin birbirlerine aşık olmaları ve birbirleriyle sevişmeleri onun anlayamayacağı kavramlardı. Öpüşüyorlar, kucaklaşıyorlar, birbirlerinin mendillerini dudaklarına götürüyorlar, arkadaşlarına güzel aşk mektupları yazıyorlardı, daha başka neler yapıyorlardı ki? Hans Günther bu tuhaf şeylerin hiçbirini yapmamıştı. Tam tersi erkeklerin arasında kadınlarla olduğundan daha erkeksi bile görünüyordu. Bir gençlik coşkunu guyla hareket ediyor, tatile çıkmış bir okul çocuğu gibi şakacı ve konuşkan oluyordu. Fakat şakalar, takılmalar, sırtlara şaka yollu vuruşlardan daha farklı bir şey olmalıydı bu. Gazete, «İğrençlikler» derken hapisaneye gönderilenlerden sözediyordu. Korkunç bir şey olmalıydı. Her neyse, insanın vücudunda hiçbir iz bırakmıyordu, en azından Hans Günther'in vücudunda böyle bir iz hiç dikkatini çekmemisti.

Aleksa, birisiyle konuşmak, kafasındaki karışıklıkları, şaşkınlıkları çözmek zorundaydı. Gidecek hiç bir kadın yoktu, teyzesinden ise onur kırıcı laflardan başka aydınlatıcı birşey bekleyemezdi. Birdenbire, yaşamının ilk gerçek bunalımında kendisine yardım edecek hiç kimse bulunmadığını anladı. Eskiden bir sorunu olduğunda Hans Günther'e danışırdı. Bazen uygun bir zaman bulmak için beklerdi, sonunda konuşurlar, Aleksa beğensin beğenmesin sorun çözüldü. Fakat şimdi kocasına, son zamanlarda Kont Hohenau'nun evindeki partilerde, on yıl önce de Adler villasında ne gibi iğrenç şeyler yaptığını nasıl sorabilirdi? Yüzüne vahşi bir görünüm veren öfkeli ve tehdit dolu bakışlarını gözünün önüne getirdi.

Nikolas'ı düşündü ve gazeteleri okuduğundan beri, hiç aklına gelmediğini farketti. Gidebileceği tek ki-

şı oydu. Onu görme isteği dayanılmaz bir güçle bütün benliğini sardı. Giyinmeye bile gerek duymadan ev giysisinin üzerine paltosunu giydi, saçını da geniş kenarlı bir şapkayla örttü.

Öğleden sonranın ilk saatleriydi, Nikolas'ın hâlâ elçilikte olduğunu sanıyordu. Berlin treninde acele mi hareket ettiğini düşünmeye başladı. Gidiş dönüş bileti almadan önce Postdam'dan ona telefon etmeliydi. Tren ve taksi paraları onbeş mark tutacaktı. Ve eğer onu bulamazsa hepsi boşa gitmiş olacaktı. Hans Günther'den kasım ayındaki ev harcamaları için biraz arttırma yapmasını isteyecekti, sonra da bir sürü laf işitecekti. Ama bu onbeş markın boşa gitmesi onun Moabit mahkeme salonunda «İğrençliklerle» suçlanmasıyla karşılaştırılırsa, çok anlamsız kalmaz mıydı?

Berlin'de trenden indikten sonra Avusturya — Macaristan Elçiliğine gitti. Girişteki memura adını Bayan Rethi olarak verdi. Memurların canlı trafiği, vize almak isteyenler, dilekçe verenler onu şaşırtmış, rahatsız etmişti.

Aleksa tanınmaktan korktuğu için, geldiğine pişman olmuştu. Yünlü ev giysisinin siyah kürk paltosunun altından gözüktüğünü ve saçını toplamayı unuttuğunun farkına varmıştı.

Sonra Nikolas'ın merdivenden indiğini gördü ve sanki bir mucize olmuş gibi göğsündeki sıkıntı geçti ve rahat bir soluk alabildi. Yerinden kaktı, Nikolas'ı yarı yolda karşıladı.

«Aleksa ne oldu?» Nikolas onun titrediğini görünce, herkesin onlara baktığını bile bile kollarına aldı.

«Seninle konuşmalıyım.» dedi Aleksa. Dişleri çatırdıyordu.

«Pekâlâ gidelim öyleyse.» Çıkış kapısına doğru yürüyüp caddeye çıktıklarında Nikolas silahını, paltosunu ve şapkasını almadığını farketti.

Ani soğuk bir rüzgar yüzlerine çarptığında «Fe-

na üşüteceksin?» dedi Aleksa. Böyle dondurucu soğuk havada bir erkeği paltosuz gören bir kadının basit tepkisiydi bu, fakat Nikolas'a Aleksa'nın kendisi için endişelendiği, hatta aşkının bir belirtisi gibi geldi. Ne soğuğu ne de rüzgârı, yalnızca aşırı bir mutluluk hissediyordu.

Aleksa gülümseyerek «Böyle yakalanırsan ondört gün hapis yersin» dedi.

«Aldırma. Buna değer,» diye cevap verdi Nikolas. Birkaç metre ötede park etmiş bir taksiye işaret etti. Taksiye bindiklerinde, Nikolas şoföre adresini verdi. «Sen benimlesin ya, önemli olan bu. Çok oldu görüşmeyeli.»

«Elçilikte konuşmalıydık. Ben bunun için geldim. Konuşmak için, başka birşey için değil.»

Nikolas, heyecanının kalmadığını hissetti. «Konuşacağız. Başka birşey yapmayacağız. Senin istediğin gibi.»

Aleksa ona üzgün bir şekilde baktı. «Yanlış bir şey mi söyledim?»

«Her zaman yaptığın gibi, fakat zararı yok. Ben alışığım.» Arabaya binerlerken kafası kapıya çarpan Aleksa'nın şapkası gözlerinin üzerine düşmüştü. Nikolas hemen yetişip düzeltmiş, ve karışık saçlarını hafifçe okşamıştı. «Seni rahatsız eden nedir?»

Aleksa yüzünü Nikolas'ın omuzuna dayadı «Oh Niki, o kadar şaşkınım ki!»

Nikolas onun duruşmayı düşündüğünü biliyordu. «Başka ne olabilirdi ki?»

Yolun geri kalan kısmında hiç konuşmadılar. Eskiden her zaman Burgstrasse 62'nin kapısından içeri hem şiddetli bir istekle hem de kendi kendinden nefret eder bir halde girer, asansörün yaldızlı kabininde, ikinci kata varmadan önce parmakları stop düğmesine basmak üzere hazır beklerdi. Şimdi Burgstrasse 62, bir kabustan kurtulmayı umduğu bir barınak, kutsal bir yerdi onun için. Nikolas'ın ona Onbaşı Sommer'in söylediklerinin kötü bir yalan oldu.

ğunu, Hans Günther'in hiçbir zaman böyle «iğrenç» şeyler yapmadığını söylemesini isterdi. Fakat onun doğruyu söyleyeceğini biliyordu, ona sonsuz güveni vardı, farkında olmadığı halde, her zaman böyle duymuştu.

Şimdiye kadar ona duyduğu nefret onun sabrını, inceliğini, ne kadar akıllı bir insan olduğunu anlamasını önlemişti. Kendisinin Hans Günther'i aldatmasından Nikolas'ı sorumlu tutuyordu ama artık onu suçlayamazdı. Eskiden Nikolas'ın evliliklerini tehlikeye soktuğunu düşünürdü; şimdi ise kendisini korumasını istiyordu.

Üstünde paltosu olduğu halde Aleksa titriyordu. Eve girdikten ve paltosunu çıkarmasına yardım ettikten sonra Nikolas tuhaf bir şekilde gülümsedi.

«Yanılıyor olabilirim, fakat bu üstüne giydiğin şey gecelik gibi geliyor bana.»

Gülmekten gözlerinden yaşlar gelmek üzereydi, «Gecelik değil. Ev giysisi, Değişemeyecek kadar sinirliydim.»

Nikolas onu kollarına aldı, Aleksa'da başını omuzuna dayayarak ona sarıldı. Artık titremiyordu, ısınmıştı ve korunduğunu hissediyordu. Hafifçe aydınlatılmış salon, etrafa tatlı bir sıcaklık yayan büyük çini sobasıyla gemi kazazedeleri için emin bir liman gibiydi sanki. Buraya getirdiği sorun acele çözümlenmesi gereken bir sorun olmaktan çıkmıştı artık. Bu mutlu sessizliği bozmamak için keşke sorununu biraz daha erteleyebilseydi.

Nikolas onu bırakınca, Aleksa'da kanapeye uzandı. Kanapenin ipek kumaşına dokunuşu o öğleden sonrayı anımsattı. Şimdi bu olay sanki yıllarca önce ve bir başkasına olmuş gibi geliyordu ona.

«Benimle ne hakkında konuşmak istiyorsun?» diye sordu Nikolas.

«Tahmin edebilirsin, öyle değil mi?»

«Moltke davası mı?»

Aleksa başını salladı. «Onbaşı Sommer'in tanık-

lığı. Bu sabahki gazetede vardı. Ben de gazeteden öğrendim.» Macarca konuşuyorlardı, Aleksa hemen Almancaya çevirdi. «Eşcinsel ne demektir?»

Bu soru Nikolas'ı çok şaşırttı. Bu kadar zaman Aleksa ile yatmıştı ama demek ki gerçekten onun sekse olan düşkünlüğünü, daha önceki deneyimlerinin azlığından mı, yoksa çokluğundan mı kaynaklandığını anlıyamamıştı. «Bilmiyor musun?»

«Bilseydim sorar mıydım? Bilseydim buraya gelir miydim?»

İnandırıcı görünüyordu. Fakat onun durumunda olan bir kadının bu kadar masum olabileceğine inanmak zordu. Hem de 1907 yılında.

«Eşcinsel, erkeklere karşı cinsel istek duyan erkektir. Yasalara göre aynı cinsten insanlar arasındaki cinsel ilişki suç kabul edilmektedir, fakat Afrika ve Asya'da eşcinselliğin serbest bir şekilde uygulandığı birçok toplum vardır. Eski Yunan ve Roma'da da böyleydi ve..»

«Fakat nasıl? Ne... Ne yapıyorlar?»

Nikolas yüzüne birden kan hücum ettiğini hissetti. Bu kadar saf oluşu onu utandırdı. «Benim saf sevgilim,» dedi biraz sinirlenerek, «kadın olsun, erkek olsun, insan vücudunda birkaç delik vardır.» Onun hâlâ birşey anlamadığını görünce, sesini yükseltti «Allah aşkına, iyi düşün!»

Aleksa uzun bir süre düşündü. «Anladım.» Başını salladı ve yüzünü ekşitti. «Fakat niçin? Onları böyle birşey yapmaya iten nedir? Bu, bu çirkin, pis bir şey. Neden?»

Kör bir insana kırmızı rengin mavi renkten nasıl ayırdedildiğini açıklamak zorundaydı sanki. «İçgüdü, tercih.»

Bazılarında bu eğilim doğuştan geliyor, bazıları için ise sonradan edindikleri bir zevk.»

Aleksa derin bir düşünceye dalmıştı. «Hans Günter'in Hohenau partilerinde yaptığı bu mu? Başka bir erkekle eşcinsel ilişkide bulunmak mı?» diye sordu boş bir sesle.

Ne yaptığını bilmiyorum. Kadın ve erkek arasında birçok sevişme yolu vardır. Bunlara süslemeler de diyebilirsin. Aynı şeyler iki erkek içinde geçerlidir. Kimin ne yaptığını söyleyemem ben sana.»

«Tanrım,» diye mırıldandı Aleksa. Gülümsüyor gibiydi, Nikolas'ın hoşuna gitmedi bu. Tuhaf, korkulu bir gülümseme idi. Tanrım, aklını koru onun, diye dua etti. «Şimdi buraya bak.» Onu sakinleştirmeye çalışıyordu. Duruşma salonunda söylenen her sözün gerçek olduğunu düşünemezsin. Bu davanın öncesini de anlamalısın. Bu basit bir iftira davası değil, çok daha başka bir şey. Belki de Almanya'nın geleceği bu duruşmanın sonucuna bağlı. Onursuz bir generalden daha kuvvetli güçler ile kendine çok güvenen ufak tefek bir gazeteci o mahkeme salonunda bununla uğraşıyorlar. Harden bu olayın yanında çok basit kalıyor.»

«Peki Sommer niçin Hans Günther'i karıştırdı bu olaya? Kont Hohenau, Lynar, Moltke ve Eulenburg'u anlıyorum. Taglicher Rundschau'nun baş yazılarında bunun politikayla ilgili olduğundan söz ediliyor. Ama, Hans Günther politikacı değil ki. Dahası general veya İmparatorun yaveri bile değil.»

Nikolas, Aleksa keşke soru sormayı bıraksa diye düşündü. Kendisine gerçeği öğrenmek için gelmişti, fakat ona gerçeği söyleyemeyecekti. Aşığı ile kocası hakkında konuşmak uygun düşmezdi.

«Bilmiyorum, Aleksa.»

«Niki, sen her yere girip çıkıyorsun. Bana doğruyu söyle, Hans Günther'in, Onbaşı Sommer'in dediği gibi biri olduğu hakkında söylentiler duydun mu? Tekrar Macarca konuşmaya başlamıştı. Onların kendi özel dilleriydi. Saklambaç oynayan çocuklar için gizli bir mağaranın ne anlamı varsa onun için de Macarca aynı anlamı taşıyordu.

Nikolas öfkeyle yerinden kalktı, sobanın önüne geçti, alt kapağını açtı ve ızgaranın üzerinde için için yanmakta olan kömürleri bir demir ile karıştırdı.

«Beni çok zor bir duruma sokuyorsun, Aleksa bu kent söylentilerle dolu. Önceleri, falan en yakın arkadaşının karısıyla yatıyor, diye söylenirdi. Şimdi Zukunft'un saldırısından ve Prens Friedrich Heinrich'in çevresindeki skandaldan beri falan en yakın arkadaşıyla yatıyor, deniliyor. Hiç kimse esirgemiyor, İmparatorluk sekreteri Bülow bile. Namusuz bir gazeteci olan Brand, Bülow'u bürosunun şefi, meclis üyesi Scheefer ile ilişki kurmakla suçlamıştı. Bülow'da bu gazeteciye karşı dava açması için zorlanmıştı. Dava birkaç hafta önce görüldü. Brand suçlu bulundu ve hapsedilmesine karar verildi. Bütün gazeteler yazdı. Okumadın mı?»

«Ben sana Bülow'u sormuyorum, Niki.»

Nikolas içini çekti. «Aleksa, senin için neler hissettiğimi bilmelisin. Sana, evet bazı dedikodular duydum desem alçakça davranmış olurum. Eğer, hayır, dersem belki bir gün, seni yanlış bir yola sevkettim diye beni suçlarsın.»

«Öyleyse duydun.»

«Bütün kolordu hakkında. Sana söylüyorum Aleksa, bir çılgınlık bu. Siyasi bir manevra. Lynar ve Hohenau ordudan istifa etmeye zorlandılar ve onlarla bir bardak şarap içen herkesin onuru yokoldu.»

«Fakat ben bu Sommer ile tanıştım. Terbiyeli, kıbar, genç bir adama benziyordu. Davranışları bir subayinki gibiydi.»

«Onun bir subay olmaması çok kötü. Subay olsaydı düelloya davet edilebilir, yaralanır veya öldürülürse kocanın onuru kurtulabilirdi. Avukat Bernstein tanıkları niçin yalnızca erlerin arasından seçtiğini biliyordu. Kocan hala Sommer'i vurabilir, fakat bu adi bir cinayet ve aynı zamanda yasalara karşı gelmek olur».

Aleksa ona baktı, şaşırdı. «Her şeyi kötü görüyorsun, Niki.»

Üzgünüm, bazen dünyamızın adaletini sorgulamaktan kendimi alamıyorum. Eğer zavallı bir asker

bir subayı vurursa on yıl hapis yer. Eğer aynı subayı ben bir düelloda vurursam, iki ay evden çıkmama cezası alırım. En kötü durumda kışladan çıkmama cezası olur, bu. Adalet bu mu? Örneğin, Moabit'te adaletin uygulanacağına inanmak için insanlara iyilik yapmayı amaç edinen Padualı Aziz Antony'nin dini inancına sahip olmalıyız.»

«Moltke'nin beraat etmesini isterdin, değil mi?»

«Beraat etsin ya da etmesin, ne fark eder ki? Sana söyledim. Dava edilen o değil. Ne Lynar, ne Hohenau, ne de kocan. Belki yaşamları mahvolacak, fakat suçlu oldukları için değil.»

Aleksa ona öfkeyle baktı. «Keşke bu kadar nazik olmasaydın. Bana doğru bir yanıt veremeyeceksin, çünkü Hans Günther'in benim kocam olduğunu, bu yüzden de onun şey olduğunu söylemenin doğru olmayacağını düşünüyorsun.» Yerinden fırladı ve gezinmeye başladı. «Şu uğursuz kelimeyi söyleyemiyorum! Çok iğrenç.» Durdu ve ona dik dik baktı. «Bu pis dünyada beni aydınlatacak biri yok mu?»

Nikolas, Aleksa'nın öfkesinden rahatsızlık duymuyordu. Onun bu ani kızgınlıklarına alışmıştı. «Evet var.» dedi sakın bir halde. «Hans Günther. Tek sorabileceğin kişi o.»

Tam küfredecekti ki kendini tuttu ve koltuğa attı. Kızgınlığı geçmişti, yeni öksüz kalmış bir çocuk gibi şaşkın ve korkmuş görünüyordu. Nikolas gerçeği söylemeyi düşündüyse de, söyleyeceklerinin kocasına dönmesini önleyeceğini düşündüğünden vazgeçti. Aleksa'nın artık gitmesi gerekiyordu. Nikolas da tamamiyle emin değildi. Ayrıca Aleksa, onu ümitsizliğinden yararlanmakla suçlayabilirdi. Onu kırıgın ve savunmasız görünce neredeyse karakterinin değişken olduğunu unutuyordu. Onu yaşamındaki öbür kadınlardan, belki Beata'dan da daha çok istiyordu. Önceleri neyle karşılaşacağını bilememesi onu hem çekiyor, hem de nefret uyandırıyordu. Hangi duygunun daha kuvvetli olduğunu kendisi de anlıyamıyordu.

Aleksa «Gitmem gerekiyor,» dedi ama hiç kımıldamadı. Nikolas ise hiç konuşmuyordu. Bir süre sonra Aleksa kalktı. «Gelmemeliydim. Senin bana ne yapmam gerektiğini söyleyeceğini ummuştum, fakat.....»

Nikolas'a ters ters baktı. «Her zaman dostum olduğumu sanıyordum.»

Nikolas kızmıştı. «Senin dostunum, işte onun için sana ne yapman gerektiğini söyleyemem. Sen karar vermelisin. Benim sana söyleyebileceğim bu. Gençsin, önünde uzun bir yaşam uzanıyor. Eğer evliliğin mutlu değilse, bitir onu. Eğer, dedim. Eğer mutsuzsan. Her zaman bir çözüm yolu vardır. «Durdu seni seviyorum ve seninle evlenmeğe hazırım demek istedi fakat sözcükler boğazında düğümlendi. «Kendine güven kocanla konuş.» dedi onun yerine. «Eğer bunu kocanla açıkça konuşmazsan rahatlayamayacaksın.»

Şapkasını giydi ve paltosunun altından gözükmesin diye elbisesini yukarı çekerek kemerini sıktı.

«Bir şeyi hiç unutma,» dedi Nikolas ona. «Neye karar verirsen ver, bana her zaman güvenebilirsin.»

Postdam'a kadar götürmeyi önerdi ama, Aleksa yalnızca istasyona kadar götürmesini kabul etti. «Son zamanlarda tuhaf bir duygu belirdi bende. Gözetlendiğimi sanıyorum hep,» dedi Wilhelmstrasse'ye doğru yürürlerken «Postdam küçük bir yer ve herkes beni tanıyor. Öteki blokta oturan emekli bir albay var. Kapalı perdelerinin arasından dürbünüyle caddeyi gözetliyor. Ve de subay eşleri. Hepsi de oradan geçiyorlar. Onlara çarpmadan bir dükkana giremezsin. Beni kendilerinden biri olarak görmediklerini bildiğim halde onları çok sıcakkanlı buluyorum.»

«Sen farklısın.»

«Öyle olmak istemiyorum. Çok tuhaf Niki, eğer düşünecek olursam yaşamım boyunca hep bulunduğum yere yakışmayan biri oldum. Hiçbir zaman istediğim yerde olamadım. Sarkani'de böyle değildi tabii. Fakat oradayken de her zaman Beata ile karıştırılıyordum. İnsanlara Aleksa olduğumu söylediğimde

düş kırıklığına uğruyorardı.» Sustu ve bir süre sessiz durdu. «Şimdi evliyim fakat...» İstasyona gelmişlerdi ve Aleksa cümleyi tamamlayamamıştı.

«Arabadan inme.» dedi Nikolas'a. «Bu saatte tren Berlin'den alışverişten dönen subay eşleriyle doludur. Onbaşı Sommer'in tanıklığından beri her zamankinden daha yakından gözetlenmekten korkuyorum.»

«Seni bir daha ne zaman göreceğim?»

Soru Aleksa'yı şaşırttı. «Bilmiyorum. Bu, bu korkunç olaydan önce dürüst davranarak senden uzak durmaya karar vermiştim. Fakat şimdi farklı. Sen benim dostumsun, sahip olduğum tek dostsun,» Aleksa onun elini tuttu ve hafifçe sıktı. «Bugün bana karşı çok saygılı ve düşünceliydin.»

«Sana dokunmadım, sana zorla sahip olmadım. Demek istediğin bu muydu? Bana güven, istediğin zaman gelebilirsin. Senin gerçekten istediğine emin olmadıkça sana dokunmayacağım.»

«Sana telefon ederim.»

Eğildi, hafifçe Nikolas'ı yanağından öptü ve sonra arabanın kapısını açıp dışarı çıktı. Onun istasyonun merdivenlerini koşarak çıktığını gördü Nikolas. Kürk paltosunun altından görünen ince ayak bileklerinin düzgün olmadığı dikkatini çekti. Muhafazakâr Prusyalılar özellikle kadınlarda geleneklere uyumluluğa çok önem verirdi. Kızkardeşinden hiç hoşlanmayan Viyanalılar acaba Aleksa'ya nasıl bir tepki gösterirlerdi, diye merak etti. Beata'nın utançlığını, akıl noksanlığı olarak yanlış değerlendirmişlerdi ve bir yıl Beata hakkındaki fikirlerini değiştirmeleri için Viyanalılar'a az gelmişti.

Aleksa'nın Viyana'da nasıl karşılanacağını, bunun üzerinde düşündüğünü farkettiler. Yıllardan beri böyle kuruntulara kapılıyordu, fakat şimdi Aleksa'nın istasyona varışını, Ring'de gezisini, Karadi Sarayının yüksek tavanlı salonunda akşam yemeği konuklarını kabul edişini düşünürken canlandırıyorlardı.

Gerçekten onunla evlenmek istiyor muyum? diye sordu kendi kendine. Evet derse çok kolaydı, Beata'ya çok benziyordu. Hayır derse, o da aynı derecede kolaydı; Beata'ya benzemiyordu. Beata'nın vücudunda Aleksa'nın huzursuz, maymun iştahlı ruhu vardı. Sağ duyusu onu Aleksa'ya karşı uyarıyor, bir erkek olarak ise onu özlüyordu. Bu kararın yalnızca ona değil, Hans Günther von Godenhausen'e de bağlı olduğunu bilmek onu rahatlatmıştı.

Aleksa ön kapının anahtarını almayı unuttuğundan, kapısı arka merdivenlere açılan mutfaktan içeri girmek zorunda kalmıştı.

Azarlayıcı bir ses tonuyla Anna ona, «Binbaşı sizi soruyordu.» dedi. Hans Günther hizmetkârlara doğulu bir diktatörün soğukluğuyla davrandığı halde Anna ve Lotte ona çok düşküncüydü...

Aleksa'ya karşı ise saygısız ve küstahtılar fakat Hans Günther'e yaranmak için onun her istediğini yapıyorlardı.

«Binbaşı eve geleli çok oldu mu?» diye sordu, Aleksa.

«En azından iki saat oldu. Nereye gittiğinizi merak etti, biz de sizin evden ayrıldığınızı bile görmediğimizi söyledik.»

Yatak odasının ayrı bir girişi yoktu. Duvarları Hans Günther'in av anılarıyla süslenmiş sabah odası ve çalışma odası olan kütüphaneden geçiliyordu. Aleksa, onu, dışının çekilmesini bekleyen bir hasta gibi koltukta otururken buldu.

«Hangi cehennemdeydin?» diye sordu Aleksa içeri girer girmez.

Ses tonunun sertliğine şaşırان Aleksa donup kaldı. «Dışarı çıktım.»

«Nereye?»

Aleksa kocasının üstündeki ev giysisini farket-

mesini istemedi. «Söyleyeceğim. Paltomu çıkarayım ondan sonra. «Yatak odasına doğru yürümeye başladı.

Hans Günther yerinden kalktı ve gitmesine engel oldu. «Bana bir şey söylemeyecek misin?»

Aleksa içinde bir öfkenin kabardığını hissetti. Kahve tadında bir kusmuk ve safra boğazını tıkamıştı. Zorla yuttu. Onun yüzüne kusmamak için kendini zor tutmuştu. Hasta ve baygın gibiydi, yürüyüp geçmek istedi, fakat kocası yetişti ve omuzunu tuttu.

«Sana bir soru sordum.»

Onun bu öfkeli tavırları Aleksa'yı çılgına çevirdi, kontrolünü yitirdi, sonunun ne olacağını düşünmeye zaman bulamadan soru ağzından çıkıvermişti. «Sen bir eşcinsel misin?» Sesinde düşen bir giyotin keskinliği vardı.

Hans Günther bir saniye gözlerini kırpmadan ona baktı. Ne incinmiş ne de kızgın görünüyordu. Aleksa kocasından ne istediğini, inkâr mı, özür mü, düzeleceğine ilişkin bir söz mü yoksa özgürlüğü mü olduğuna karar vermeden ona karşı çıkmakta büyük bir yanlış yapmıştı.

Yanıtlamak istiyormuş gibi ağzını açtıktan sonra döndü. «Hazırlanmaya başlasam iyi olur» dedi uzun bir sessizlikten sonra. «Pazartesiye kadar göreve başlamam gerekiyor» diye de ekledi.

«Ne görevi?» diye sordu, Aleksa şaşırmıştı.

«Doğu Prusya'da Birinci Ordu da. Doğrusunu istersen o kadar yeni değil. Potsdam'dan önce atandığım yer orasıydı. Yalnız o zaman Königsberg'di, şimdi Allenstein olacak.» Aleksa bir şey söylemeyince, sesini yükseltti. «Anlamıyor musun? Yeni bir göreve atandım.»

Aleksa bu atanma ile Sommer'in tanıklığı arasında bir bağlantı olduğuna karar verdi. «Seninle gelmiyorum» dedi.

Hans Günther şaşırmış görünüyordu. «Gelmiyor musun?» Yanına yaklaştı. «Yo, evet geliyorsun.»

«Beni zorlayamazsın.»

«Seni zorlamama gerek kalmayacak, çünkü aklın başına gelecek ve istediğimi yapacaksın.» Yüzü kızardı ve birden ona döndü, avazı çıktığı kadar bağıırıyordu. «Sen benim karımsın. Ben nereye gidersem gideyim sen de geleceksin, yani gelmelisin.»

Aleksa bakakaldı. Onu böyle birdenbire sinirlendiren şeyin ne olduğunu merak ediyordu; kıskançlık mı, erkeklik onuru mu, yoksa kendisine karşı geldiği için duyduğu öfke miydi? «Beni ne için istiyor-sun? Sen beni sevmiyorsun?» Gözleri yaşlarla doluydu. Bu yeni görev haberi onu çok şaşırtmış, dengesi-ni yitirmişti. Odaya girdiğinde kendine hakimdi, şimdi o da yok olmuştu.

Sinirlenerek ellerini havaya kaldırdı. «Tanrım! Aşk! Siz kadınlar aşktan başka bir şey konuşmazsınız ki! Bilmiyorsan öğren, aşktan daha önemli şeyler de vardır.»

«Birini söyle.»

«Görev. Senin bana benim de sana karşı görevlerim.»

«Hiç beni sevdin mi, Hans?»

«Seninle evlendim, öyle değil mi?»

«Evet evlendin. Fakat niçin?»

«Çok aptalca bir soru bu. Eğer dört yılda anlayamadınsa, bundan sonra hiç anlayamazsın.»

Sesi birden canlılığını ve heyecanını yitirdi. Gözlerinin altındaki yorgunluk belirtisi derin halkalar Aleksa'nın dikkatini çekti. Bir kez daha, ne zaman kocasıyla karşılıklı konuşmaya niyetlense aralarında yükselen bu görünmeyen duvarın arkasına gizlenip, Hans Günther kendisinden uzaklaşıyordu. Fakat bu kez kaçmasını önleyecekti.

«Hans, bir süredir evliliğimizin gerektiği gibi yürümediğini hissediyorum. Yanlış bir şey var. Senden rica ediyorum, bana gerçeği söyle. Sen... Sen bir —Onbaşı Sommer'in dediği gibi misin? Sen bir— Ah, söyleyemiyorum, bir türlü.

Ona, sanki bir heykel gibi cansız görmeyen gözlerle baktı.

«Öğreneceksin.»

«Ne zaman? Nasıl?»

«Davam 'Haysiyet Divanı'nda görüldüğü zaman.»

«Niçin 'Haysiyet Divanı'?»

«Bir şantajcının suçlamalarına sivil bir mahkemede cevap verebileceğimi düşünmedin, değil mi? Eğer unutmadıysan, ben bir Prusya subayıyım.»

«Sommer şantajcı mı? Fakat yemin etmişti mahkeme salonunda. Bu bir şantaj olamaz.»

«Pek sayılmaz. İntikam alıyordu. Benden bin mark istedi ben de vermedim. Umarım bu senin sorunu yanıtlar.»

«Hayır, yanıtlamıyor. Ona senden para isteme fikrini veren neydi? Bunun özel bir nedeni olmalı.»

«Parayı seviyor. Bu yeterli bir neden değil mi?»

«Fakat neden senden istedi?»

«Çünkü bazı amaçlara yönelik bir düzenleme bu. Bir takım kişiler kolordunun, Majestelerinin kendi alayının onurunu düşürmeyi amaçlamışlar. Ben, Onbaşı Sommer'e susması için para vermeyi reddettim, fakat o da konuşması için kendisine para veren birini buldu.»

«Ne hakkında konuşması için? Senin hakkında öğrendiği bir şey mi vardı? Var mıydı, Hans? Var mıydı?»

Bir an düşündükten sonra duvara doğru yürüdü ve zili çaldı.

Aleksa şaşkın bir halde «Ne istiyorsun?» diye sordu.

«Çok zor bir gün geçirdim. Yorgunum. Yemek yiyip, hemen yatmak istiyorum.»

Lotte o kadar çabuk içeri girdi ki, Aleksa zil çaldığında acaba kapının arkasında mıydı diye merak etmekten kendini alamadı.

«Anna'ya bu akşam yemeği erken yiyeceğimizi söyle.» dedi Hans Günther.

«Ne kadar erken, efendim?»

«Şimdi.»

«Korkarım, Anna'nın biraz zamana ihtiyacı olacak. Eğer Binbaşı eve geldikleri zaman söyleselerdi...»

Öfkeyle döndü. «Şimdi dedim! Bu uğursuz evde yemek yemem için bir dilekçe mi vermem gerekiyor? Eğer beş dakika içinde yemek hazır olmazsa her iki-
niz de defolun, gidin.»

Renkli bir cam gibi parlayan mavi gözlerinin bakışlarından ürken Lotte kaba bir reverans yaptı.

«Evet, efendim, olur binbaşım, evet» diyerek çabucak odadan çıktı.

Hâlâ elbisesinin üzerine giydiği ağır paltosuyla duran Aleksa sırtından ter damladığını hissediyordu. İç gömleği vücuduna yapışmıştı. Terinin ekşi kokusundan iğreniyordu.

Bir kez daha Hans Günther'den sorularına doyurucu bir yanıt almaya çalıştı. «Bana hiçbir zaman Lynar'ın veya Kont Hohenau'nun evlerindeki partilere katıldığını söylemedin.»

Hans Günther kızgın kızgın baktı. «Benim karım santajcıların tarafını tutuyor. Bak, şunu kafana iyice sok. Seni buradan göndermeden önce öldürürüm. Seni kendi ellerimle boğarım. Onbaşı Sommer'e gelince, konu burada kapanmıştır. Bir daha açayım deme bu konuyu yoksa...»

Lotte'nin bir tepsi dolusu yemekle salona girdiğini görünce sustu.

«Bana servis koyma.» dedi Aleksa hizmetçiye. «Yemek yemeyeceğim ben.»

Lotte suratını astı. «Keşke bunu daha önce söyleseydiniz. Bu kadar çok yemek getirmezdim.» Bu küstahlığına ne gibi bir tepki gösterecek diye binbaşışa yan yan baktı. Binbaşının önemsemediğini görünce söylenmeyi sürdürdü. «Doğrusu ya, insan bu evde neyin ne olduğunu bilemez.»

Onu azarlayamayacak kadar bitkin olan Aleksa yatak odasına çekildi. Üstündeki elbiseleri çıkarıp vücudunu bir havluyla kurulayınca rahatladı. Terden

ıslanmış iç çamaşırlarını çamaşır sepetine attı ve bütün vücuduna başından ayaklarına kadar kolonya serpti. Çırılçıplak yatağa yattı, tüyden yapılmış yorganın altına girdi. Yatak soğuktu fakat bu soğukluk vücuduna iyi gelmişti. Soğuktan çok mutsuzluktan titriyordu. Sonra ne yapmalıydı? diye düşündü.

Lotte yatakları çevirmek için içeri girdi. Aleksa hizmetçinin yere düşen yatak örtüsü için söylenmesine aldırmayarak uyuyormuş gibi göründü. Karanlıkta yatağına uzanan Aleksa, Hans Günther'in içeri girdiğini duyana kadar ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu. Hans Günther komodinin üzerindeki lambayı yaktı ve soyunmaya başladı. Gözleri kapalı olan Aleksa onun yavaş ve düzenli hareketlerini izliyordu, ceplerini boşalttı ve çıkanları tuvalet masasının üstüne koydu, ceketini sandalyenin arkasına astı, pantolonunu askısına geçirdi, çoraplarını ve donunu düzgünce katlayıp sandalyenin üstüne yerleştirdi, çizmelerinin içine de kalıplarını koyarak ertesi sabah Thadeus boyasın diye kapının dışına bıraktı.

Ondan sonra yapacağı şey aynanın önünde eğilip kendine bakmasıydı. Fakat bu gece onu atladı. Yatağına yaklaştığını duyunca Aleksa'nın kalbi duracak gibi oldu. Birden aklına onu boğabileceği düşüncesi geldi. Korkmadı. Tam tersi içini tuhaf bir sevinç kapladı. Kendisine karşı soğuk ve ilgisiz oluşundan iyiydi bu. Eğer kocasını kızdırabiliyorsa, bu Aleksa için hâlâ birşeyler hissettiğini kanıtlardı.

Yüzünü yastığa gömerek hiç kımıldamadı. Hans Günther yorgani kaldırdı ve altına girdi. Onun çıplak vücudunun kendi vücuduna değdiğini hissedince Aleksa titremeye başladı. Hans ona sarıldı, sıcak ve kuru olan dudaklarını yüzünde, boynunda ve göğüslerinde gezdiriyordu, bacakları da onunkileri menene gibi kavramıştı. Aleksa kocasını yatağına çeken duygunun öfke değil de arzu olduğunu anlayınca çok şaşırdı. Uzun süredir sevişmemişlerdi. Zaten o zamanlar içiyordu ve bu işi iskambil oyunu oynayan bir in-

sanın ilgisizliğiyle yapıyordu. Fakat şimdi ateşli görünüyordu.

«Beni terketmeyeceksin, değil mi? diye fısıldadı Aleksa'ya. Söz ver bana, beni terketmeyeceğini senden duymak istiyorum.»

Sesinde şimdiye kadar hiç göstermediği bir kararlılık ve yumuşaklık vardı. Okşamaları ısrarlı ve cesurcadı. Sanki bu kez Aleksa'nın uysal değil fakat çok istekli olduğuna emin olmak ister gibiydi. Onunla hep olmasını hayal ettiği biçimde sevişiyordu. Kocasının isteğine karşılık vermesine kendisi de çok şaşırmıştı. Onun kolları arasındayken Sommer'in söyledikleri kafasını kurcalıyordu.

«Beni bırakmayacağına yemin et!» diye ısrar etti. Günther «Annenin anısı ve kendi ölümsüz ruhunun üzerine yemin et. Başka hiçbir erkekle yatmayacağına, yalnız benim olacağına yemin et. Aleksa, seni istiyorum. Sana ihtiyacım var. Sensiz yaşayamam. Sakın beni bırakma, Aleksa. Yoksa kendimi öldürürüm.»

Bu vahşi ve delice sözler Aleksa'nın duygularını örten buzu yavaş yavaş çözmeye başlamıştı. Onun bu üzgün ve çılgın haline dayanamadı. Aşkı ona korku veriyordu, gemi kazasına uğrayan bir kurbanın cankurtaran kemerine sarıldığı gibi sarılıyordu Aleksa'ya. Böyle şiddetli duygulara sahip olabilmesi şaşırtıcıydı. Birden bir kuşku uyandı. Acaba Hans Günther alaylı bir şekilde, bütün bu ateşli sözleriyle onun ne kadar kolay kandırılabilen bir kadın olduğunu gösterdikten sonra bir oyun oynadığını söyler ve onu bırakır mıydı?

Böyle düşündüğü halde kocasına karşılık veriyordu, çünkü sevgiye öylesine ihtiyacı vardı ki! Ayrıca kocasını seviyordu da. Sahip olduğu tek erkekti. Şimdi on altı yaşındayken, belki de daha önce, Hans'ın fotoğrafını aile albümünde ilk gördüğü zamanki duygularını yaşıyordu. Artık kendini tutamadı, birden bütün vücudunu saran o heyecan dalgasına kendini

bırakıverdi. Dört yıldan beri ilk kez kocası onu tam anlamıyla doyuma ulaştırmıştı.

Daha sonra kocasının yalvarışlarına nasıl yanıt verdiğini anımsamaya çalıştı. Herhalde istediği gibi yanıtlamış olmalıydı ki kocası onu memnun bir halde öperek iyi geceler dilemiş ve yatağına dönmüştü.

Haftanın geri kalan günlerini Allenstein için hazırlık yapmakla geçirmişlerdi. Hans Günther sanki Aleksa ile aralarında terketme konusu hiç geçmemiş gibi davranıyordu. Ne Sommer'den ne de öteki olaylardan sözediyordu. Aleksa'ya karşı saygılı ve sevgi doluydu. Eşyaların toplanması konusunda elinden geldiğince ona yardım ediyordu. Ara sıra bir terslik olduğunda sabırsızlığını ve öfkesini göstermekten de geri kalmıyordu ama, Aleksa'ya karşı değil tabii. Aralarında uzun uzun konuşmalar geçtiğinde, Hans Günther bir koca olarak görevlerini yapmakta pek başarılı olmadığını kabul etmişti. Allenstein'e sürgün olarak gidiyordu ama, bundan memnundu. Çünkü hem kendisine hem de Aleksa'ya bir değişiklik olacağını düşünüyordu. Bu durum onların Potsdam'daki yaşamlarına renk ve heyecan kattıysa da, aynı zamanda bazı şeylerin eksikliğini hissetmişlerdi. Artık çocuk sahibi olmalarının zamanı gelmişti. Daha fazla beklemenin hiçbir anlamı yoktu. Günther geniş ailelere karşıydı, onun görüşüne göre iki oğlan çocuğu ideal olurdu. Kuşkusuz ki, bir çocuk olmamalıydı. Bir oğlan ve bir kız, hatta iki kız bile çok iyi olurdu, hele annelerinin güzelliğini alırlarsa.

Aleksa, kocasının gelecekteki çocuklarının cinsiyeti, sayısı, atılacak veya Allenstein'e gönderilecek eşyalar hakkındaki bütün fikirlerine katılıyordu. Artık sabah gazetesini ondan gizlemediğinden Aleksa da Moltke — Harden davasını kararına kadar izleyebildi. Ne Onbaşı Sommer ne de diğer asker tanıklar bir daha çağırılmamıştı. Godenhausen adından da hiç sözedil-

medi. Aleksa Hans Günther'in Sommer'in tanıklığı hakkındaki açıklamasını kabul ederek bunun başarısız bir şantaj girişimi olduğuna karar vermişti.

Hans Günther, Aleksa'nın eşyaların toplanması işini Rose teyzesine bırakıp kendisiyle birlikte Allenstein'e gelmesinde ısrar ediyordu. Kiralık uygun bir ev veya daire bulana kadar otelde kalmaları gerekecekti. Bir bakıma kocasının bu kararı Aleksa'nın gururunu okşamıştı. Sanki Aleksa'nın varlığı bir sığınakmış ve ona güven veriyormuş gibi karısını hiç yanından ayırmak istemiyordu.

Görev gereği veda etmek için alaydaki yüksek rütbeli subayları ziyaret etmişlerdi. Çoğu Lynar — Hohenau skandalı yüzünden başka yerlere gönderilen subayların hemen yerlerini alan yeni subaylardı. Mümkün olduğu ölçüde, Hans Günther ziyaretlerini subayların evlerinde olmayacakları saatlere göre ayarlamıştı. Böylece bu on dakikalık ziyaretlerde zorlama neşeyle yapılan konuşmalara katlanmak zorunda kalmayarak hemen kartlarını veriyorlardı. Hans Günther'in Potsdam'ın en onurlu alayından Doğu Prusya'ya gönderilmesi görevine son verilmesi kadar kötüydü ve Aleksa ayrılık günü yaklaştıkça kocasının üzüntüsünün de arttığını anlıyordu.

Hans Günther, arkadaşlarına, kalabalık bir grup halinde peronda iyi dilekler dileyip, trenin arkasından mendiller sallayarak uğurlanmayı özellikle istemediğini söylemişti. Eşyaları daha önce gönderildiğinden herbirinin elinde ufak bir bavul olarak, birer kanun kaçağı gibi, taksiyle istasyona gitmişlerdi.

Son dakikaya kadar Aleksa, Nikolas'a bir veda mektubu yollayabilmek için fırsat kolladıysa da hiç zaman bulamadı ve Nikolas'a bir haber veremedi gitti. Kendini suçlu hissetmekten alıkoyamıyordu, uzun yolculuk boyunca Nikolas'ı ve daha sonra bu yeni ve yabancı çevreye alışınca kadar geçecek haftaları düşündü.

Allenstein'de günler geçtikçe Nikolas'dan özür dilemek veya bir açıklama için söz bulmakta güçlük çekiyordu, sonunda hiçbir zaman gönderemeyeceği mektupları yazmaktan vazgeçti.

Duruşmanın dördüncü gününe kadar, General von Moltke'yi suçlayan tek rapor, eski karısının tanıklığıydı. Ancak bu bir kadının haksız intikamı olarak da düşünülebilirdi. Avukatı, seksolojide bir otorite olan dünyaca ünlü Doktor Magnus Hirschfeld'i tanıklığa çağırınca Moltke tekrar gözden düştü. Eşcinselliği suç sayan yasalara şiddetle karşı olan bu mücadeleci doktorun Moltke'nin davasını destekleyeceği sanılıyordu. Fakat tam tersi doktor uzun uzun konuşarak Moltke'yi yadsınamaz eşcinsel eğilimlere sahip ve normal, sağlıklı bir kadını doyuramayan biri olarak nitelendirdi. Tabii büyük bir darbe oldu bu. Korkunç açıklamadan sonra doktorun eşcinselliğe eğilimli kişilerle gerçek eşcinseller arasındaki farkı ayırtılarıyla anlatması bu darbeyi biraz olsun hafifletti. Bildiği kadarıyla Moltke ilk gruptandı.

Sabah celsesinin sonlarına doğru duruşma binasının önünde büyük bir kalabalık toplanmıştı. Harden binadan çıktığı zaman kollar istekle onu kucaklamak için uzanmıştı, bir anda omuzlara alınıp bir zafer yürüyüşüyle, her zaman öğle yemeğini yediği köşedeki Weinstube'e kadar götürüldü. Sonra da zorlukla kendini kurtarıp serbest kalabildi.

Öğleden sonraki celsenin açılışında Gordon yüksek sosyete hanımlarının Moltke'ye gösterdikleri aşırı ilginin kanıtlanması için bir kaç hanım tanık dinlenmesini yargıçtan rica etti. Yargıç, bu isteği yersiz bularak kabul etmedi ve, her iki avukata da raporlarını özetlemelerini bildirdi.

İlk önce Gordon konuştu. Harden'in bu iftiraları toplumsal bir suça dayanarak ortaya attığını ve bunun da hiçbir yasa tarafından kanıt olarak ka-

bul edilemeyeceğini söyledi. Arkadaşlarının yatak odalarında ne yaptıkları kimseyi ilgilendirmezdi, bu konu imparator için bir sırda general için de öyleydi, kaldı ki imparator, adları bu davaya karışana dek hem Hohenau hem de Lynar'ı kendi dostluğuyla onurlandırmıştı.

İmparator'dan söz edilmesi mahkeme salonunda büyük bir heyecan yarattı. Vantilatörlerin hışırdaması, ayakların sürünmesi ve mırıldanmalar, avukat von Gordon yerine oturduktan sonra, yargıç şiddetle tokmağını masasına vurduğu halde epey bir süre daha devam etti.

İnce yüzü doğruyu söylemenin verdiği öfkeyle kıpkırmızı olan avukat Bernstein davalı lehine konuşmak üzere ayağa kalktı.

Tam bir saat konuştu, Prens Eulenburg'a imparatorun yüksek rütbeli eşcinseli denilerek devletin bir grup eşcinselin eline kaldığını iddia etti. Bu insanlar, ortaya çıkarılmalı ve yokedilmeliydi. Prens'in çevresindeki bu ahlâk bozukluğunu bütün dünya biliyor olmalıydı, yoksa yabancılar eşcinselliğe «Levice Allemand» demezlerdi.

Bu sert konuşma boyunca davacı donmuş gibi sessizce oturuyordu, yüzü de çaresiz bir şaşkınlık içindeydi. Bernstein'in her haykırışından sonra kürsüde oturan, sanki sağır ve dilsizmiş gibi görünen o üç kişiye bakıyordu. Yüzlerinde bu söylenenlere itiraz ettiklerini gösteren bir şeyler arıyordu. Bulamayınca sanki kapadığı göz kapaklarının arkasında korkunç gerçeklerden saklanmaya çalışıyormuş gibi gözlerini kapadı. Avukat von Gordon Bernstein'in bu adi konuşmalarını durdurmayı birkaç kez denedi ama, itirazları reddedildi ve sanki kemikleri lastik olmuş gibi çöküverdi birden. Görünüşe göre yenilgiyi kabul etmişti.

Hem bedenlen hem de zihnen yorulduğu açıkça görüldüğü Bernstein, mutluluktan yüzü parlayan Harden'in yanına oturdu. Tam bir sessizlik içinde olan

davacı ve avukatı evraklarını toplayıp yavaşça ve üzgün bir halde çıkmışlardı. Moltke'nin yüzünden mahvolmuş bir adam olduğu okunuyordu

Duruşma bitmişti, Ertesi sabah, Moltke davayı kaybetmiş, Harden ise suçsuz bulunmuştu. Bu sonuca kimse şaşmadı elbette. Mahkeme kararını çoğu izleyiciler çılgınca alkışlarken, geri kalanlar ise sessiz kalmıştı. Yalnız birkaç kişinin öfkeyle hayır dediği duyulmuştu.

General von Moltke ölü gibi solgun yüzü ve cam gibi parlayan gözleriyle, bir mumya müzesindeki heykeller gibi duruyordu. Caddeden ise tek başına ülkeyi bir takım kötü kişilerin idaresinden kurtaran kahraman Harden için yapılan zafer gösterilerinin gürültüsü duyuluyordu.

Birkaç uydurma yayın dışında Alman basını bu büyük kalabalığın sevincini paylaşmaya yanaşmadı. Bütün ciddi gazeteler Moltke — Harden duruşmasını adaletin haksızlığı olarak yorumladı.

Günlük gazeteleri okuyan Nikolas başyazılardan çok etkilenmişti. Hepsi de, mahkemenin dava ile hiç ilgisi olmayan tanıklara izin vererek asıl amacının Moltke'nin onurunu kırmak olduğu inancındaydı ve ortak bir öfkeyi paylaşıyorlardı. İmparatorun maiyetindeki subayların bu partilere katıldığı gerçeği iğrençti, fakat suçsuz insanların özel yaşamlarına yapılan bu saldırılara izin veren yargıcın bu hoşgörülüğü de en az onun kadar iğrençti.

Nikolas'ın elçilikteki gizli haber alma kaynaklarından öğrendiğine göre Başbakan Bülow, mahkeme kararı açıklanmadan bir gün önce imparatora şifreli bir telgraf göndermiş, kolordudaki bu skandalların açık bir duruşmada halka ilan edilmesinin büyük bir yanlış olacağını düşündüğünü bildirmişti. Halkın öfkesini yatıştırmak için askeri yetkililere, uzaktan da

olsa bu davaya adı karışan herkese ibret olsun diye ceza verilmesini öğütlemişti.

Bu mahkeme kararının yankıları barlarda, papazlar arasında, borsalarda ve Avrupa'daki bütün elçiliklerde sürüyordu. Alsen Strasse'deki Avusturya — Macaristan Elçiliği'nde de durum aynıydı. Bütün binaya, Kayzer'in adaletini gözden düşüren bu çirkin olaydan dolayı bir festival neşesi yayılmıştı. Tam çevrilmeyen «Schadenfreude»* tam buna uygun bir sözcüktü. Aralarında Anglo-Saksonlar da olmak üzere öteki uluslardan olan kişiler de aynı heyecan içindeydi, bir dostlarının gözden düşmesine sevinecek kadar iki yüzlü olan bu insanlar böyle bir duygu için uygun bir sözcük bulamıyorlardı.

İkinci sekreter Schiessler elçilikten birini şampanya almaya gönderdi. Acele bir kutlama için Nikolas'ı ve diğer birkaç kişiyi odasına çağırmasının nedeni de yalnızca bu «Schadenfreude»di. Prusyalılar artık Avusturyalılar'dan kendilerini askeri alanda üstün saydıkları inancını gizlemiyordu. Şimdi durumlar tersine dönmüştü.

«Hay Allah, eğer biri bana bir yıl önce Birlik Komutanı'nın erlerle eşcinsel bir ilişkide bulunduğunu söyleseydi gülerdim. Haydi subaylarla neyse, ama erlerle olmasaydı,» diye söylendi Schiessler.

Askeri ateşe kurmayından genç bir Çek olan Kont Victor Navakov Prusya'yı savundu. «Sınıf ayırımı yatak odasının kapısında durur arkadaşım. Şu bizim Arsidük Ludwig Victor'u anımsayın. O bu işi halk hamamlarında bir uşağı ile sürdürüyordu. Bir sivil, bu daha da kötü.»

«London Times'ı okudun mu?» diye sordu Schiessler. «Harden olayına tam bir sütun ayırmış. Gelecek ay Kayzer'in ziyareti için iyi bir başlangıç.»

«Fakat çok daha sonra olabilir. En azından bir söylenti bu.» dedi Novakov. Kızkardeşi veliahtın ma-

* Schadenfreude, başkasının zarar görmesine sevinmek.

reşallarından biriyle evlendi ve sürekli imparator ailesinin özel yaşamı hakkında bilgi edinme kaynağıydı. Hiç eksiksiz bütün raporları hemen krallığın Viyana'daki Dışişleri Bakanlığı'nın diplomatik kilit noktalarına iletliyordu.

«Eğer bu ziyaret iptal edilirse hiç şaşmam,» dedi Schiessler. «Yaşlı Willy Kral Edward'ın Bayan Keppel ile olan ilişkisini hiç dilinden düşürmüyordu. O bir kadındı. Şimdi onun bir eşcinsel ile ilişkisi olduğunun duyulması ise çok utanç verici.»

Schiessler sırtıttı. «Niki, ateş olmayan yerden duman çıkmaz. Aklıma gelmişken sorayım, arkadaşın Godenhausen'in Sibirya'ya gönderildiğini duydun mu?»

Bu isim Nikolas'ı gafil avlamıştı. «Sibirya'ya mı, ne demek istiyorsun?» Sesinin titremesini hiç kimse- nin farketmemesi için dua etti.

«Evet, Doğu Prusya. Allenstein denen bir yere. Sibirya kadar kötü bir yer orası. Zavallı Godenhausen. 29 Ekim katliamının başka bir kurbanı. Daha çok kurbanlar olacak. Birliğin Birinci Süvari Alayı'nda herkes kuşku altında. Atlar bile. Birçok subayın geçmişleri ve hizmet yılları dikkate alınmadan görev yerleri değiştirildi. Herkül'ün otuz yıl boş kalan ahırları bir günde temizlemesinden bu yana böyle bir temizlik görülmemiştir.»

Aleksa'nın duruşma hakkında birşeyler sormak için geldiği o öğleden sonradan beri Nikolas hep ondan haber bekleyerek sanki bitkisel hayata girmişti. Aleksa, öğüt istemişti, ama Nikolas bir şey söyleyememişti.

Nikolas, Schiessler'in masasında duran saate baktı. Beşe on vardı. Birden aklına Aleksa'nın bu saatte evinde olabileceği geldi. Eğer Godenhausen gerçekten Doğu Prusya'ya gönderildiyse Sommer olayından sonra Aleksa kocasıyla gitmek istemeyebilirdi.

Hemen kalktı. «Korkarım hemen kalkmak zorundayım Hannes.»

Odadan çıkınca rahat bir soluk aldı. Eulenburg adı onu sinirlendiriyordu. Ayrıca kendi vatandaşlarının Birlik'teki bu skandallara çok sevindiklerini görmek de hoşuna gitmedi. Almanlar onların tek dostlarıydı. Hiç kimse sinsi İtalyanları hesaba katmıyordu ve eğer bir savaş olursa, kendisi, Schiessler ve geri kalan herkes onlarla birlikte savaşacak ve aynı cephelerde öleceklerdi.

Aleksa evde değildi, bir not bile bırakmamıştı. Artık gittiğine göre aylarca, yıllarca belki de sonsuza değin haber alamayacağını biliyordu. Otuz altı yaşında, ona hiç önem vermeyen bir kadına, bütün benliğiyle, düşüncesizce, çocukça ve romantik duygularla aşık olmuştu. Kendi kendine acı acı güldü. Telefonu çevirip, santraldan Potsdam'a Hans Günther'in alayına bağlamasını istedi.

Hattın öteki ucundaki adama, «Binbaşı von Godenhausen ile görüşebilir miyim?» diye sordu.

Santraldaki memurun yanıtı çok kısıydı, «Korcarım, binbaşıyla görüşemeyeceksiniz.» dedi. Ne binbaşının kasabada olup olmadığını ne de Nikolas'a sabah binbaşyı tekrar araması konusunda birşeyler söylemedi.

Eğer Godenhausen nakil emrini günlerce önce alıyrsa, Aleksa ile veya Aleksa'sız yeni görev yerine gitmiş olabilirdi. Ordu ceza verirken çok acımasızdı. Böyle durumlarda bir aileye taşınmak için yirmidört saatlik bir zaman verilirdi. Yeni görev yerindeki koşullar gözönüne alınmazdı.

Eğer Aleksa kocasıyla birlikte Doğu Prusya'ya gitmişse ne yapabileceğini merak ediyordu, Nikolas. Onun arkasından Allenstein'e mi gitmeliydi? Gitse ne yapacaktı? Eğer hâlâ Potsdam'daysa onu bulmaktan başka şansı yoktu. Onunla konuşmak, en azından nerede olduğunu öğrenmek zorundaydı.

Prusya'da askeri çevrelerde ziyaret saatleri hapis-haneler ve hastanelerdeki kadar sıkı bir şekilde sınırlandırılmıştı. Eğer şimdi Potsdam'a hareket etse bile,

saat yediden önce varamazdı. Eski bir bacanağın ziyareti bile olsa bir ev ziyareti yapmak için çok geç bir saattir. Sabahı beklemeketen başka seçeneği yoktu.

Wilhelmstrasse'de Hans Günther'in birliğinden bir subayla karşılaşması onu Potsdam'a kadar gitmekten kurtardı. Bu büyük temizlik hareketi dışında kalabilen çok az kişiden biri olan yüzbaşı Godenhau-senler'in komşusuydu, bir gün önce onları istasyona giderken görmüştü. Eşyalarını toplama ve gönderilme işinin Bayan von Sedlitz'e, Aleksa'nın teyzesine bırakıldığını da biliyordu.

Nikolas, üzücü haberi Rose'den öğrendi. Ona telefon ettiğinde, Rose önce yeğeninin ve Hans Günther'in kısa bir tatil için dağa çıktıklarını söyledi, sonra Nikolas ısrar edince, Hans Günther'in gerçekten Allenstein'e gönderildiğini kabul etti. Aleksa'da onunla beraberdi, hiç kuşkusuz.

«Orada uzun süre kalmayacaklar zaten,» dedi Rose. «Er veya geç Hans Günther'in suçsuz olduğu kanıtlanacak. O Harden'i ve Yahudi Bernstein'i kendi ellerimle boğabilirim. Harden'in Prusya ordusunu gözden düşürmek için Fransa ve İngiltere tarafından kiralanan bir casus olduğu ortaya çıkarsa hiç şaşmam. Bana inanın, Kont Karadi, bu ülkeye, Harden gibi insanın başına dert açan kişilerin gönderilebileceği bir Sibiryaya gerekiyor. Çar çok akıllı, devrimciler nasıl davranılacağını biliyor. Bizim Kayzer gibi değil. Kayzer, çok iyi, çok hoşgörülü. Bir katil örgütü olan Reichstag'a çok iyi davranıyordu.

Nikolas birden onun konuşmasını keserek telefonu kapadı. Hissettiği şey acı değil yalnızca boşluktu. Bu boşluk, Beata'nın bomboş odasından yaşlı Reti ile bir bardak Törköly içmek için aşağıya indiği Sarkani şatosunun kütüphanesindeyken duyduğu aynı boşluktu.

Beata'nın ölümüyle, Aleksa'nın kayboluşuna duyduğu üzüntü aynıydı. Bunu anlamak Nikolas'ı korkuttu. Bir erkeğin yaşamında, bir hayaleti kovalama-

maktan çok daha başka şeyler olmalıydı. Aleksa'ya olan aşkı, ilaç gibi alışkanlık haline gelmişti. Onunla birlikte olmak, morfin yemek gibi birşeydi. Yalnızca birlikte olduğu kısa saatler boyunca kendini yaşıyor hissediyordu, kalan zamanlarda ise sanki bir ölüydü.

Onu yaşatan kadın değil, morfindi ve bu yüzden kendini tedavi ettirmesi gerekiyordu. Kadın alışkanlığı, ilaç alışkanlığından daha mı öldürücüydü? Bunun tedavisi yok muydu?

İlkönce bir değişiklik yapması gerekiyordu. Bulunduğu yerden bir süre uzaklaşmalıydı. Aleksa beşyüz kilometre veya trenle on saatlik bir uzaklıktaydı ama ruhen hep yanındaydı. İnsanlar hâlâ merakla Moltke duruşmasını konuşuyorlardı ve Godenhausen'in adı da bu konuşmalarda hep geçiyordu. Berlin'den uzaklaşıp, bu adın hiç konuşulmadığı bir yere gitmeliydi.

Ani bir kararla kalktı ve askeri ateşenin odasına gitti. Çok şanslıydı, generali randevuları arasında yakalayabilmişti ve hemen içeri alındı. Dört haftalık bir izin almayı başardı. Aynı gün de annesine eve geleceğini bildirdi.

iKiNCi KiTAP

Berlin ile Allenstein arasındaki yolculuk Thorn' da değişen treni beklerken geçen zamanla birlikte on saat sürmüştü. Haziranda bile çıplak görünen tarlaların içinden geçerlerken çıplak ağaçları, buzu, çamuru ve durgun pis sularıyla ayın yüzü kadar yabancı ve çirkin manzaralarla karşılaşmışlardı.

Hans Günther hemen hemen bütün yolculuk boyunca uyuklamıştı. Çok yorgundu, fakat rahat görünüyor ve başından üzücü bir olay geçen, ancak ne olursa olsun bu olayı yaşadığına memnun bir insan gibi hareket ediyordu. Aleksa'ya da sanki onun korunmasına bırakılmış bir çocukmuş gibi bambaşka bir sevgiyle davranıyordu.

Aleksa gelecek hakkında onunla konuşmaya çalıştı. Allenstein'de bir daire mi yoksa bir ev mi kiralayacaklardı; Birinci Ordu Birliği onu tatmin edecek kadar önemli bir karargah mıydı, yoksa tekrar Brandenburg'e gönderilmesi için uğraşacak mıydı? Hans Günther yarım ve kaçamak yanıtlar veriyordu. Yedi yıl önce Königsberg'e atandığında, o bölgenin çoğu kasabaları gibi, Allenstein'e de gitmişti ama şimdi pek anımsamıyordu. Bu yeni görevin ne kadar süreceği konusuna gelince, orduda herşey olabilirdi.

Alenstein Aleksa'nın korktuğu kadar kötü bir yer değildi. Alle nehri kıyısında kurulmuştu. Bir Grimm peri masalındaki gibi, eskilerde bir piskopo-

sun oturduğu ortaçağdan kalma şatosu ve dar sokakları bu kasabaya sevimli bir çekicilik veriyordu. Şatonun çevresindeki evler sanki zencefilli çörekten yapılmış gibi görünüyordu. Böyle yenilir bir görünüşü olan bir kasabayı kimse sevememezlik edemezdi.

Bir otelden çok bir han görünümünde olan Reischhof'ta kalmışlardı. Sert bir et, koyu bir çorba, lapa gibi pişmiş sebzeler ve tutkala benzeyen tatlıdan oluşan ilk yemekleri pek kötüydü. Odalarında da kasabanın aynı tuhaf çekiciliği vardı. Meşe ağacıyla kaplanmış zemin, gardrobu ve karyolasıyla yerinden kaldırılmaz ve sağlam görünüyordu. Ne yazık ki yatak öyle değildi. Ortası çöktüğünden yatağa yattıkları anda sanki derin bir vadinin dibine yuvarlanıyorlardı. Ve orada bu kuvvetin etkisiyle birbirlerine yapışmış bir durumda yatıyorlardı.

İlk günler ev aramakla ve Hans Günther'in görev yerindeki öbür subaylarla tanışmakla geçti. Potsdam'da yeni evli çiftler gibi yaptıkları bu ziyaretler, Aleksa'nın hiç gözlerinin önünden gitmiyordu ve orada yaptıkları veda ziyaretleriyle buradaki tanışma törenleri arasında kendisini mutsuz eden farklar sezmişti. Birlik komutanından düşük rütbeli subaylara kadar herkeste bir huzursuzluk, kuşku ve bekle-de-gör tavrı olduğu açıkça belli oluyordu. Hans Günther'e bir kapıcının hiç eşyası olmayan bir otel müşterisine davrandığı gibi davranıyorlardı. Kuşku ve şaşkınlıkla karışık olan tepkileri Aleksa'yı daha da sinirlendiriyordu. Tok sözlü hanımlardan biri garnizonun Aleksa'yı çirkin ve yaşlı bir kadın olarak beklediğini ağzından kaçırıverdi.

Hans Günther zor geçen ilk haftaları Aleksa'yı şaşırtan bir soğukkanlılıkla atlattı. Ziyaretlerde karşılaşılan soğuk davranışlarından o kadar az etkilenmişti ki, Aleksa bazen acaba bu soğukluk onun hiç dikkatini çekmedi mi diye merak bile ediyordu. Aleksa bu skandal bulutu kocasının üstünde dolaşmasa bile onun her zaman Allenstein'de uygunsuz bir kişi olarak kalacağını biliyor ve ona acıyordu. Rahat hareketleri,

çok bilmişliği, Potsdam'daki konumu burada yoktu.

Daha sonraları Doğu Prusya'daki bu ilk haftaları belki de evliliklerinin en güzel günleri olarak anımsayacaktı. Hans Günther görevi dışındaki her dakikayı onunla birlikte geçiriyordu. Öğleden sonraları kışlardan çıkarçıkamaz Aleksa ile Colbert Pastanesinde buluşuyorlar ve kahve içip birşeyler yiyorlardı. Pazar günleri ise eğer hava iyi olursa birlikte uzun at gezintilerine çıkıyorlardı. Gezici kumpanyaların sundukları oyunlara ve Kültür Merkezi'nin salonunda verilen konserlere gidiyorlardı. Hans Günther ona bir ortaçağ şövalyesinin kalkanına sarıldığı gibi, sımsıkı sarılmıştı. Karısına gösterdiği aşırı düşkünlük herkesin dikkatini çektiği için, haklarında sürekli yorumlar yapıyordu. Reichshof'un sahibi, bayan Notze, Godenhausenler'in şimdiye kadar otelinde kalanların içinde birbirlerini en çok seven çift olduğunu söylemişti.

Askeri çevre tarafından kabul edilmeleri biraz zaman aldı. Bir süre kendi başlarına kaldıktan sonra yavaş yavaş davetler almaya başlamışlardı. Önce çaya, bazen bir akşam yemeğine sonunda da alay komutanının evine bir öğle yemeğinden sonra oturmasına. Çevrelerini saran buz, sanki mevsimsiz bir sıcak dalgasıyla çözülüyordu. Belki de şehirde birbirlerine en yakışan ve en iyi geçinen çift olmalarının büyük bir katkısı vardı bunda. Lokantalarda ve partilerde görünmeleri her zaman heyecan yaratıyordu. Meraklı subay hanımları, elleri Hans Günther tarafından öpüldüğünde gizli bir heyecan duyarlarken, Aleksa'nın varlığı ise erkekleri cezbediyordu.

Ev, aralık ayının ilk haftasında bulunabildi. Paradeplatz'da çıplak ağaçları, her tarafta çalıları, ortasında çeşmesi ile geniş bahçeli, iki katlı oldukça göz alıcı bir evdi. Hans Günther'in bu evi seçmesinin nedeni görkemli eski görünüşü ve düşük kirasıydı. Bu iki dönümlük alanın çevresini yüksek bir taş duvar çeviriyordu. Ana binanın arkasında ise bir araba yeri ve de ahır vardı.

Aleksa daha baştan evi beğenmemişti. Çok büyük buluyor ve evi ısıtmanın bir sorun olacağından korkuyordu. Daha sonra korktuğu başına geldi, çünkü orada turdukları sürece bir kez bile. Hatta hazıranda bile o evin kale gibi duvarları içinde doğru dürüst ısınamamışlardı.

«Burası perili bir eve benziyor.» dedi Aleksa. Ev hakkında ilk kez düşüncelerini söylüyordu. «Ve de koku. Bu kokudan hiç bir zaman kurtulamayacağız.»

«Ne kokusu?»

« l m kokusu. Duvarlardan geliyor.»

«Saçmalama. Buradan daha iyi bir ev bulamayız.»

«Bir daire de olabilirdi.»

«Ben istemezdim.»

«ok gösterişli. Potsdam'da bile çok büyük gelirdi bu ev bize, kaldı ki burası Allenstein.»

«Evet burası Allenstein ve biz de burada Potsdam'dan daha çok zamanımızı evde geçirmek zorunda kalacağız. Ben hiç sıkıntıya gelemem. Küçük odalar bana kapalı yerde kalma korkusu veriyor. Hep geniş yer isterim. Reichshof'da berbat bir odada bulunmak beni çılgına döndürüyor.»

Aleksa ona baktı, kırılmıştı. «Ben o odayı çok rahat çok hoş bulmuştum.»

«Bir hapishane hücresini bile rahat bulabilen insanlar vardır. Ben onlardan biri değilim.»

Aleksa yaşlarla dolan gözlerini kocasından saklamak için hemen uzaklaştı. Eve baktıkça canı daha çok sıkılıyordu.

Bir otel lobisi olacak kadar geniş bir antresi vardı. Balo salonu sağ tarafta, konuk kabul salonu ise sol taraftaydı. Fakat balo salonunu kullanmamaya karar verildi. Biri Hans Günther'in çalışma odası olan küçük odalar ise uzun bir koridora açılıyordu. Bu koridor mutfağı, kilerleri, amaşırhaneyi ve hizmetçi odalarını kapsayan binanın hizmet kanadına açılıyordu, ayrıca arka bahçeye de çıkışı vardı. Üst katta ise yal-

nızca geniş bir oda, bir banyo, tuvalet ve ardiye bulunuyordu. Gerisi çatıydı. «Bu evde kaybolacağım» diye içini çekti Aleksa.

«Yerleştikten sonra alışırsın. Bu evi çok zarif bir hale sokacağız. Herkesi çok etkileyecek. Burada Potsdam'dan daha çok konuk çağırmayı planlıyorum. Altı ay içinde bütün Birinci Ordu Birliği subaylarının, General von Hammann'ın bile vereceğimiz partilere katılmalarını istiyorum. Herşeyin en iyisi olmalı. Bir oyun böyle oynanır. Dost seçmesini bileceksin.»

«General Von Moltke ve Prens Eulenburg gibi mi?» diye sordu Aleksa, sonra da pişman oldu.

Yüzü birden kızaran Hans Günther öfkeyle yakasını elleyerek, «Bunu söylemen gereksizdi Aleksa.» dedi.

Yabancı bir yere yerleşme işi Aleksa'yı fazlasıyla meşgul ediyor, düşünecek zaman bırakmıyordu. Ne Anna ne de Lotte Doğu Prusya'ya Polonyalılar ve Yahudiler arasında bulunmak istemediklerinden onlarla birlikte gelmemişlerdi. Yeni hizmetkârlar bulabileceklerini de Aleksa pek sanmıyordu ama büyük bir şans eseri, Reichshof'dan Bayan Notze ona ev işlerini yönetmek için emekli bir Alman Piyade yüzbaşısının kızı olan Anni Busse'yi ve daha önce subay ailelerinin yanında çalışmış Bona ve Svetlana adında iki Polonyalı hizmetçiyi bulmuştu. Seyis yamağı Jerzy ise bahçeye ve Hans Günther'in Königsburg'den aldığı iki binek atına bakıyordu. Hans Günther'in emireri Dragoon Jan Dmowski ile de ev halkı tamamlanıyordu.

Aleksa evin yönetimini yurtseverlerin yeniden yarattıkları Almanya'nın temsilcisiymiş gibi görünen hiç evlenmemiş yaşlıca bir kız olan Anni Busse'ye bırakmıştı. Köklerine doğru kahverengileşen sarı lepiska saçları vardı ve Polonyalılar'a, Ruslar'a, Yahudiler'e ve belki de Macarlar'a bile sanki bir Valkyrie*ymiş gi-

(*) Valkyrie Mabut Odin'in cariyelerinden olup harp meydanına giden, öldürülecek kahramanları seçip ruhlarını Valhalla'ya götüren mabude.

bi davranıyordu. Hizmetçileri ve çamaşırcı kadınları tükeninceye kadar çalıştırıyor, eve kömür ve odun getiren, aslında likör, sahte veya gerçek antika eşya ithal eden Yahudi tüccarlardan büyük miktarda bazı şeyler sızdırabiliyordu. Daha önce yanında çalıştığı Yahudi Lebowitz'in de Amerikaya göçetmesine o neden olmuştu. Aleksa onun tüccarlardan da rüşvet almasından kuşkulanıyordu ama kaybolan şarap şişelerini, şişirilmiş bakkal faturalarını ve bir süvari çavuşunun geceleri Anni'nin yatak odasına yaptığı ziyaretleri görmemezlikten geldiği gibi buna da aldırmamaya karar vermişti.

Eşyaları aralık ayının sonunda geldi. Noel'e doğru yerleşmeleri tamamlanmak üzereydi. Dindaşlarına yaptığı türlü hilelerle Anni Busse'nin gözüne giren kırmızı sakallı genç bir adam olan Finkelstein aracılığıyla, Hans Günther kendi mobilyalarını bütünlemek üzere tablolar, İran halıları, masalar ve kanapeler aldı. Hans Günther son derece zevkli bir insandı, seçtiği herşey çok uyumluydu. Fakat ne olursa olsun Paradeplatz 14, Aleksa'ya hâlâ korku veren bir evdi.

Potsdam'da kendisini evin hanımı gibi değilde sürekli bir konukmuş gibi hissetmişti. Burada ise her an taşınmak için hazırlıklıydı.

Bu kadar huzursuz olduğu halde Aleksa 1907 yılı noelinde, evlilikleri boyunca geçirdikleri tatillerden çok daha fazla eğlenmişti. Hans Günther çok neşeliydi. Sommer olayından beri gözlerinin mavisini donuklaştıran o sisli gri renk yoktu artık. Sedlitzler'in aile albümünde gördüğünde aşık olduğu o genç askeri okul öğrencisinin fotoğrafına daha çok benziyordu şimdi. Onun bu neşeli hali Berlin'de General Von Moltke'yi beraat ettiren mahkeme kararıyla aynı zamana rastlıyordu.

Basının verilen kararı, eleştiren yazıları ve halkın değişen tavırlarının sonucunda General von Moltke'

nin itirazı sivil mahkemeden ağır ceza mahkemesine getirilmişti. Burada dava başsavcı tarafından yürütölüyordu.

Duruşma 16 Aralık 1907 tarihinde başladı. Moltke bu kez kolayca cesareti kırılıp yenilen Gordon yerine kendisini savunması için, tanınmış avukat Sello ile anlaşmıştı. Sello Bernstein'e rakip olarak gösteriliyordu. Daha ilk başta halkı dışarı çıkarmaları için yargıcı ve jüri üyelerini ikna etmeye başardıktan sonra generalin lehine tanıklık etmesi için Prens Eulenburg'u getirdi. Prens yemin ederek, kendisine yöneltilen suçlamaları reddetti ve Moltke'ye karşı dostluktan öte hiçbir şey duymadığını söyledi. Hastalık ve üzüntü, yüzünde derin çizgiler oluşturmuştu. Maksimilyan Harden tarafından kendisine yöneltilen o iğrençlikleri hiçbir zaman yapmadığını açıklarken konuşması ciddi ve akıcıydı.

Bütün mahkeme salonunda tanığın içtenliğinden ve soyluluğundan etkilenmeyen tek kişi Avukat Bernstein'di.

«Ekselansları söylediklerinize tamamen inanıyorum.» dedi prens. «Fakat Devlet Ceza Yasası'nın 175. maddesi, eşcinsel ilişkilere çok sınırlı bir şekilde değiniyor. Hepimiz, bazı çok yakın dostlukların sapmaları diye adlandırıldığını biliyoruz.»

Çok bozulan Prens, avukat Bernstein'in sözünü kesti. «Böyle bir pisliğe hiçbir zaman karışmadım.» diye bağırды.

3 Ocak 1908 tarihinde mahkeme, Başsavcı İsenbiel'in isteğine uyarak, Maksimilyan Harden'i iftira suçundan yargılayıp, dört aylık bir hapis cezası verdi.

Allensteinliler sanki iftira davasını Moltke değil de, Hans Günther kazanmış gibi ona büyük bir ilgi göstermeye başlamışlardı. Daha önceleri, onlara çok soğuk davranan çiftler bile şimdi Hans Günther'e ne kadar sevindiklerini söylemek için yarış ediyorlardı. Aleksa, Hans Günther'den değil de, bir yerel haber deposuna benzeyen Anni Busse'den Askori Havaylıot

Divanı tarafından kocasına karşı yapılan işlemlerin İmparator'un emriyle iptal edildiğini öğrenmişti.

Aleksa, şimdi tehlike geçtikten sonra suçlamaların ne kadar ciddi olduğunu anlıyordu. Kendini rahatlatmış hissetmekle beraber, kocasına kırılmıştı da. Niçin derdini ondan saklamıştı? Eğer ona güvenip, sırrını söyleseydi, kendisinin ona destek olacağını bilmiyor muydu?

Aylar boyunca kocasının suçlu olup olmadığı Aleksa'nın aklını kurcalayıp durmuştu. Bir erkeğin bir erkekle sevişmesi düşüncesi, Aleksa'ya eskisi kadar tiksindirici ve kötü bir davranış gibi gelmiyordu. Nikolas ona, bu tür ilişkilerin dünyanın birçok bölgesinde yaygın olduğunu söylediğinden beri Aleksa, kitaplarda ve gazetelerde sürekli bilgi aradı. Okuduğu bazı kitaplar, eşcinsel ilişkileri, ahlak bozuklukları olarak değil de, bedenin zayıflıkları olarak kabul ediyordu. Eğer Hans Günther bu işlere karıştığını söyleseydi, Aleksa onun için özürler bulabilirdi. Kötü arkadaşlar, sarhoşluk, merak gibi... 19. yüzyıl Mısır'ı ile ilgili bir kitap okuduktan sonra, birden Hans Günther'in bir paşalığı yöneten müslüman bir sultanın hizmetindeyken çok zengin olan esrarlı amcasıyla ilgili dedikoduları anımsadı.

O zamanlar neden Sedlitzler'in bu adamın adından sanki bir suçlu veya ailenin bir utanç kaynağıymış gibi hiç söz etmediklerini merak ederdi. Hans Günther de amcasıyla aynı çatı altında geçirdikleri bir yıl ve birlikte çıktıkları yolculuklar hakkında hiçbir şey anlatmayarak, onların davranışlarına ortak olurdu. Amcasının ona bıraktığı büyük paradan da belli olduğu gibi, aralarında çok yakın bir ilişki olmalıydı. Aleksa bir iki kez Hans Günther'e amcasıyla birlikte gezdikleri yerleri sormak cesaretinde bulunmuştu ama o zamanları anımsayamayacak kadar genç olduğunu söyleyerek kaçamak yanıtlar vermiş, hemen konuyu değiştirmisti. Şimdi, Aleksa acaba Hans Günther'i erkeklerle ilişki kurmaya başlatan ki-

şı amcası ve onun çevresi miydi diye merak ediyordu. Eğer öyle ise, kocası kötü bir adamın çirkin isteklerinin kurbanı olmuştu. Yani aslında kendisinin böyle bir eğilimi yoktu.

Aleksa, kocasının karakterindeki eksikliklerin suçunu, bu gençlik devresinde bulmak istiyordu. Kaprisli, huzursuz, ihtiraslarına hemen kapılıveren bir insandı. Ayrıca, bir kararsızlık belirtisi olan kendi kendini yıpratma dürtüsü de onu çok sıkıyordu.

Kocasının geçmişi hakkında öğrendiği her yeni şey ona, henüz bilmediği başka şeylerin de varlığını hissettirmişti. Şimdi bir kez daha aynı duyguyu tadıyordu. Ve gelecek pek umut verici değildi. «Tanrım» diye sessizce dua etti. «Ona doğru yolu göster. Sıkıntılardan koru. Ne olursa olsun, onu bir daha 'suç' işlemeye teşvik etme.»

Moltke'nin mahkeme kararından on yedi gün sonra ocak ayının yirmisinde Bölge Komutanı General Von Hammann bir maskeli balo verdi. Artık her yere kabul edilebileceklerinin bir kanıtı olarak Godenhausenler de baloya çağırılmışlardı.

Köingsberg Potsdam değildi. Bölge komutanının verdiği balo, Yeni Saray'dakilerle karşılaştırıldığında sade ve gösterişsiz kalıyordu. Oysa Birinci Ordu Birliği'nin subayları ve eşlerine göre ise yılın en heyecanlı olayıydı. Aleksa ve Hans Günther için yalnızca daha sonra yaşamlarında önemli bir yer edinecek olan topçu üsteğmeni Otto von Ranke ile tanıştıkları bir toplantıydı.

Teğmen von Ranke yirmi yedi yaşında bekâr, hayalperest, çok cesur, entelektüel kim ne söylerse ona inanan aptal görünüşlü biriydi. Genç kesimden bir kaç yakın arkadaşı vardı. Atlara çok düşkündü, görev dışındaki saatlerini tek başına kırlarda at gezintileri yaparak geçiriyordu. Fazla içmezdi. Yalnızca ara sıra gittiği lüks barda ona hep aynı düz göğüslü sa-

rışın servis yapardı. Bunun dışında kadınlara pek az ilgi gösterirdi. Ancak bir suç işlediklerinde, bir suçun kurbanları olduklarında veya milli piyangodan bir milyon kazandıklarında insanların ilgisini çeken o «yüzsüz gölgeler» grubundandı. Teğmen von Ranke bir cinayet işlediğinde de böyle olmuştu. Askeri Hay-siyet Divanı yargıçları bunu bir yiğitlik gösterisi olarak kabul ederken, İncil'e göre de insani bir günah sayılıyordu. 1904 yılında Silesia'da küçük bir garnizon olan Bernstadt'da görevliyken düelloda bir subay arkadaşını öldürmüştü.

Aleksa o gece onunla iki kez dansetti. Ondan başka en az yirmi erkekle daha dansetmişti ve birkaç gün sonra bir buket gül aldığında karttaki ismi okumuş ama bir türlü kim olduğunu çıkartamamıştı.

Uzun saplı ve çok güzel olan bu güller kışın Berlin'de bile ender bulunan cinstendi. Aleksa gülleri kocasına, erkeklerin onu hâlâ çekici bulduklarını kanıtlıyor diye, sevinçle gösteriyordu.

«Bu Teğmen von Ranke'nin nasıl bir insan olduğu hakkında bir fikrin var mı?» diye sordu kocası. «Adını balo kartında görmüştüm, o yüzden onunla dansetmiş olmalıyım. Ama bu güllere bir anlam veremedim.» diye yanıtladı Aleksa.

Hans Günther alaylı alaylı baktı. «Alacağını istemek için çok acele ediyor. Bilirsin ya, önce gelen yer kapar.»

«Sen ne demek istiyorsun?» Doğru duyduğundan emin değildi.

«Senin yerinde olsam ona iyice bakardım. Arkadaşımız Karadi'nin yerini tutabilir. Hiç olmazsa Yahudi de değil.»

Beyninden vurulmuşa dönen Aleksa kocasına baktı. «Yani sen—Nasıl böyle düşünebilirsin?»

Boğazı düğümlendiğinden konuşmasını sürdürmedi. Bakışları karşılaştığında, Hans Günther'inkiler öfkeli, Aleksa'nın gözleri ise dolu doluydu.»

«Tanrı aşkına Aleksa, dikkatli ol. Burası küçük

bir yer, bu yüzden sakınman gerekir. Ayrıca Ranke biraz garip bir insan. En yakın arkadaşını öldürmüş. Kuşkusuz, düelloda ama...»

Bir an aklı başından gitti. Sanki karşısındaki Hans Günther değil bir yabancıydı. Belki de tümüyle bir yabancı değildi, çünkü geçmişte onun bu yönüyle bir kaç kez karşılaşmıştı. Baden-Baden'de başından o gülünç şapkayı zorla çıkarıp atması ve Potsdam'da hiç nedensiz darılmalar gibi.

Aleksa'nın sesi düzelmişti. «Dikkatli olmak! Sakınmak! Ne hakkında? Hans, ne demek istediğini anlamıyorum.»

Dudaklarını bükerek sırıtmaya başladı. «Hiçbir şey, şaka yapıyordum. Yalnızca Ranke gibi ünlü bir erkeğin bazı kadınları korkunç etkilediğini düşünmüştüm.»

«Ben o kadınlardan değilim. Seni seviyorum Hans. Senden başka kimseyi sevmedim.»

«Şaka yapıyordum.» Yavaşça Aleksa'nın omuzunu okşadı.

«Karadi'den neden sözettin?»

«Hiçbir neden yok.»

«İşte şimdi gene sustun. Her zaman yapıyorsun bunu, benimle konuşmaktan kaçırıyorsun.» Onun bakışlarını görmemek için gözlerini kapadı.

«Ben senden kaçmadım.»

«Hâlâ sana yaklaşıyorum. Bu bana korkunç bir yalnızlık duygusu veriyor. Lütfen bana bunu yapma. Sana çok ihtiyacım var. Senin benim için ne düşündüğünü, beni hâlâ sevdiğini, bana hâlâ önem verdiğini bilmek istiyorum.» Sustu, çünkü onun yürümeye başladığını duyunca, gözlerini açtı ve kapıya doğru gittiğini gördü. Arkasından «Hans!» diye seslendi ama o duymazlıktan gelerek, çıkıp gitti.

Bu olaydan sonra, aralarında Aleksa'nın anlayamadığı bir gerginlik başladı ve günlerce sürdü. Eve taşındıklarından beri, artık öğleden sonraları kahve içmek için Colbert Pastanesinde buluşmuyorlardı.

Aleksa geç yattığı ve kocası da kışlaya gitmeden önce sabahleyin altıda kahvaltı ettiği için yalnızca öğle ve akşam saatlerinde birbirlerini görüyorlardı. Hans Günther karargâhtan eve iş de getirmeye başlamıştı artık. Düşman arazisini inceleyen hafif süvari alayının bisikletli birliklerden üstün olan taraflarını anlatan bilimsel bir eser üzerinde çalışıyordu.

Aleksa'ya bu işi, belki kendisinin genelkurmayda bir görev almasını sağlayabilir diye üstlendiğini söylemişti. Saha hizmetinden ayrıldığından beri gerileyen mesleğine yeni bir boyut kazandırmak için iyi bir fırsattı.

Hans Günther eve gelince her gün çalışma odasına kapanıyor, yalnızca Anni Busse ile beraber oldukları yemek saatlerinde ortaya çıkıyordu. Hans Günther yemekten sonra da çalıştığı için akşamlar da hep evde geçiyordu. Kocası üst kata gelinceye kadar Aleksa onu beklemekten usanıp, çoğunlukla uyuya kalıyordu. Onunla yalnız kalmaktan kaçındığı için özellikle böyle davrandığını düşünmeye başlamıştı artık.

Bir hafta kadar sonra akşam yemeğinde Hans Günther birdenbire buket konusunu açtı. «Güller için Teğmen von Ranke'ye teşekkür ettin mi?»

Aleksa bu ani soru karşısında ne yapacağını bilememenin yarattığı heyecanla, çatalı elinden yere düşürdü. «Hayır, teşekkür etmeli miydim?»

Hans Günther ona azarlar gibi baktı. «Tabii etmeliydin.» Svetlana çatalı bulmak için masanın altına girmişti. «Orada, sandalyenin ayağının arkasında» dedi ona. Svetlana çatalı buldu ve Aleksa'ya verdi.

«Hayır, verme!» diye bağırdı Anni Busse. «Mutfaktan temiz çatal getir.» Öfkeyle içini çektikten sonra «Aptal Polonyalılar. Hiç bir zaman öğrenemeyecekler.» diye ekledi.

Kendini toparlaması için zaman kazandığından Aleksa bu çatal olayına çok memnun olmuştu. «Şim-

di teşekkür edebilir miyim. Sana onun kim olduğunu çıkartamadığımı söylemiştim?»

«Ona bir not yaz. Görgü kuralları bunu gerektirir sevgilim.»

Onları dikkatle dinleyen Anni Busse tabağındaki etle meşgul oluyormuş gibiydi.

«Bende onun adresi yok,» dedi Aleksa.

«Ben sana veririm.» Anni Busse'ye döndü. «Lütfen karıma o notu yazmasını anımsatır mısınız?»

Bu da yeni bir adetti. Sanki kendisini daha fazla uzaklaştırmaya çalışıyormuş gibiydi. Artık kızgınlıklar, emirler ve öneriler doğrudan değil, Anni aracılığıyla ulaştırılıyordu. General von Hammann ve karısı için bir akşam yemeği partisi vereceklerini de Anni Busse'den öğrenmişti. Eline konuk listesi verildiğinde Teğmen von Ranke'nin de adını gördü. Davetiyeler postaya verildiği için onun adını listeden çıkarma olanağı da yoktu.

Ranke partiden bir gün önce eve gelip kartını bırakmış ama Aleksa'yı görme isteğinde bulunmamıştı. Daha sonra partide karşılaşınca Hammann'lar'ın balosunda dansettiği genç erkeklerden biri olduğunu hemen anladı. Şimdi kostümü bile gözünün önüne gelmişti. Çok katı Boşnak pantolonu ile beyaz gömleğinin üzerine işlemeli bir yelek giymişti. Başında da sarık vardı. Bir yeniçeri gibiydi ama Aleksa'ya göre daha çok bir harem ağasına benziyordu. Düelloda en iyi arkadaşını öldüren birine de benzemiyordu.

Teğmen Ranke şimdi topçu üniformasıyla sıradan bir erkekti. Onu arkadaşlarından farklı kılan özelliği, Aleksa'ya her bakışında gözlerini aydınlatan o gizleyemediği, düş gibi hayranlık dolu bakışlarıydı. Aleksa'nın güzelliği, gençliği ve zarıflığı öteki subayların ve herkesin dikkatini çekmişti, ama hiçbirisi Otto von Ranke kadar büyülenmiş görünmüyordu. Ev sahibi olarak kurallara dikkat etmesi ve aşırı ilgisiyle onun dikkatini çekmeve çalısan Ranke'ye aldırması gerekiyordu. Ama generalle dans ederlerken araya girecek kadar ileri gitmişti.

«Dayanamıyorum, sana tapıyorum,» diye fısıldadı, Aleksa'ya.

Gerçi pek çok erkek aşık olmuştı Aleksa'ya ama, bu denli düşüncesizce davrananı da olmamıştı. Aca-ba sarhoş mu yoksa uyuşturucu mu aldı diye düşünerek «Daha beni tanımıyorsunuz bile,» dedi Aleksa. «Lütfen bana bu kadar sarılmayın Herkes bize bakıyor.»

«Umurumda değil.»

«Ama benim umurumda. Evli bir kadını ben. Hem de mutlu bir evliliğim var.»

«Bu konunun dışında.»

Aleksa sert bir bakışla uzun uzun baktı. Teğmenin yüz hatları düzgündü; düz bir burnu, biraz ince bir çenesi, biçimli bir bıyığın altında dolgun yumuşak dudakları vardı. Yalnızca gözleri yüzünün düzgünlüğüne uymuyordu, derindeydi, uzun parlak kir-pikleriyle tuhaf sabit bakışlara sahipti. Bir katilin gözleri diye düşündü, Aleksa.

«Size söylemek istediğim bir şey var teğmen,» dedi. «Güllerinizi beğendim. Çok güzeldiler. Sizi de beğeniyorum ama böyle çılgın bir delikanlı gibi davranırsanız sizinle bir daha konuşmam.»

«Sizi o kadar çok seviyorum ki,» diye mırıldandı von Ranke. Aleksa gözlerindeki yaşları görünce çok şaşırды. Ranke müziğin durduğunu farketmediğinden, hâlâ Aleksa'yla ancak kendisinin duyabildiği bir şarkıyla dansetmeyi sürdürüyordu. Aleksa durması için onu zorlayarak kollarından kurtuldu.

«Size söylediklerimi sakın unutmayın. Bir daha böyle bir şey yok.» Daha sonra Yüksek rütbeli subay eşlerinin grubuna kadar kendisine eşlik etmesine izin verdi, bütün gece ondan uzak durdu. Ertesi sabah Ranke nezaket ziyaretine geldiğinde, Aleksa Anni Busse'den teğmene kendisini kabul edemeyeceğini söylemesini istedi.

Ranke'nin Aleksa'nın uyarısını unutmadığı açıkça belliydi çünkü ondan sonraki toplantılarda davra-

nışları kusursuzdu. Hans Günther'le gittikleri bütün partilere o da katılmayı başarıyordu. Bu oldukça şaşırtıcıydı. Çünkü süvari alayı subayları tam bir birlik içindeydiler ve kendi takımları dışındakilerle, pek bir araya gelmezlerdi. Teğmende sanki kendini garnizonun yaşlı hanımlarına sevdiren özel bir yetenek vardı. Aleksa bazı gizli kaynaklardan masasının üzerindeki tek resmin annesine ait olduğunu ve son iki tatilini Riesengebirge'de annesiyle birlikte yürüyüşlere çıkarak geçirdiğini öğrenmişti. Böyle bir anneye düşkünlük gençler arasında pek görülmeyen bir olaydı, bu yüzden Ranke yüksek rütbeli subayların hanımları, özellikle evlenecek çağda kızları olanlar tarafından çok seviliyordu.

Doğu Prusya'nın o çok soğuk havasında küçük bir garnizonda yaşamak, bir hastanenin ruh hastalıkları koğuşunda yatmaya benziyordu. Hergün aynı gri duvarlar, aynı yüzler, aynı kaçınılmaz kurallar ve dış dünyadan kopuk değişmez bir yaşam...

Ranke'nin gülleri olayından sonra Aleksa, Allenstein'e geldikleri ilk haftalar süresince Hans Günther ile aralarında olan iyi ilişkileri tekrar başlatmak için umutsuzca uğraştı. Ne zaman kocasına yaklaştırmaya kalksa, bir buz duvarına çarpıyordu. Bir süre sonra içinin karardığını hissediyordu. Kocasının davranışları artık dayanılacak gibi değildi. Huysuzluktan değil, bile bile haince davranıyordu. Başkaları ile birlikteyken saygılı bir koca oluyordu, sonra onunla yalnız kalınca yine eski haline dönerek, sağır ve dilsiz rolü oynuyordu. Aleksa'nın anladığına göre Potsdam'dan sonra Allenstein'i bir sürgün yeri olarak görüyordu. Bu sürgünü paylaşmaya gönüllü olan Aleksa, kocasının kendisini böyle cezalandırmasına dayanamıyordu.

Potsdam'da da yalnızdı, ama orada günleri anlamlı ve canlı geçirdi. Allenstein'de ise insanlar geç-

mişte yaşıyorlardı. Sanki o doğmadan çok önce ölen bir kuşağa doğru giden bir zaman makinasındaydı. Onunla ortak olan hiçbir şeyi yoktu. Doğaya bile yabancılık duyuyordu, platoların sıkıntı veren düzgünlüğü, kör aynalara benzeyen donmuş göller, vaşakların ve kurt sürülerinin bulunduğu uçsuz bucaksız topraklar ve bataklık sanki ıssız bir adada ya da daha kötüsü bilinmeyene doğru yavaş yavaş sürüklenen bir buzdağında yaşamak gibi bir şeydi.

Evde ilgilenilebileceği bir şey yoktu, Anni onun uygun bulmadığı bir şey yaptığında bile sesini çıkarmıyordu. Onu yitirip de, evin sorunlarıyla uğraşmak zorunda kalacağını düşünmekten bile korkuyordu. Çünkü hizmetçilerle arası nazik ama soğuktu. Kimi zaman, yataktan kalkamayacak denli kendini halsiz hissettiği sabahlarda yatakta kitap okuyarak, uyuklayarak ya da yalnızca tavana uzun uzun bakarak öğleyi edip, yemek saatinde giyinerek aşağı iniyordu.

Gecelere katlanmak gündüzlere katlanmaktan daha zordu. Karanlıktan tuhaf bir şekilde etkileniyordu; sakinleşeceğine, uyuyamıyor, dahası uyanıkken bile rüya görüyordu. Aleksa buna çok şaşıırıyordu. Kapalı göz kapaklarının karartısına düşen gölgeler rüya değil de fantazileri miydi? Çoğu zaman Nikolas'la ilgili şeyler görüyordu. Ortak arkadaşlarından gelen mektuplardan öğrendiğine göre Nikolas Viyana'da tatildeyken tertemiz bir üne sahip sade ve sevimli görünüşlü genç bir kadın olan Kontes Franceska Winterfeld ile nişanlanmıştı. Dedikodulara göre Kontes Melanie seçmişti onu. Melanie, çekici bir gelin yerine Nikolas'ın bazı kusurlarını görmeyecek ona sadık bir eş ve en az yarım düzine küçük Karadi'ye sevimli bir anne olabilecek birini bulmuştu. Dindar ve doğurgan Winterfeld ailesinden olan Franceska bu isteklere tamamen uyuyordu.

Herrengasse'deki sarayda çok zarif bir nişan töreni yapılmıştı ve düğünün de 1908 yılı sonbaharından önce olması kararlaştırılmıştı. Nikolas o zamana

kadar Berlin'deki görevini tamamlamış olacaktı. Nikolas'ın evlenmek için çok acele etmemesi Aleksa'yı avutuyordu. Nişanın bozulmasını beklemiyordu tabii. Ona bir hoşçakal bile diyemeden ayrılmıştı. Bu Nikolas'ı çok kırmış olmalıydı. Ona iyi bir kadınla mutluluklar diliyor ama içinden de keşke bu kadar erişilmez olmasaydı diyordu.

Son zamanlarda sürekli bir mutsuzluk içindeydi. En ufak bir sıkıntıya bile dayanamıyordu. Hans Günther'in emireri Jan Dmowski'ye karşı nedenini bilemediği bir öfke duyuyordu. Göreve ilk başladığı günden beri onun varlığı Aleksa'yı rahatsız etmekteydi. Belki'de Potsdam'dayken çok sevdiği iri yarı Thadeus'dan çok farklı olduğu içindi bu.

Bir sirk akrobati gibi ince sağlam bir vücuda sahip ve orta boylu bir erkek olan Dmowski Murillo'nun büyümüş sokak çocuklarından birine benziyordu. Pürüzsüz fildişi cildi, kestane rengi saçları, düz dar burnu, kız gibi dudakları ve kurnaz bakışlı gözleri «Dmowski» adına hiç uymuyordu. Karşısındaki insanı memnun etmeye meraklı bu adamın yüzünü sanki ani bir güneş ışığı vurmuş gibi aydınlatan bir sırtış şekli vardı ki, bu sırtışmadaki kendini beğenmişliği Aleksa'dan başka kimse görmüyordu.

Dmowski, Aleksa'nın ondan hoşlanmadığını seziyordu ama yine de ondan uzak durmak istemiyordu. Bir hizmetçinin veya seyis yamağının işlerini yapmak için onun bulunduğu odaya girerken hep özürler diliyordu. Bazen beklenmedik bir anda Aleksa'nın alışveriş ettiği mağazanın önünde ortaya çıkıyor ve onun paketlerini alıyordu. Sabahları Hans Günther evden ayrıldıktan sonra, üst katta banyo ile yatak odası arasındaki koridorda karanlık olduğu için onu fazla görmüyor ama varlığını seziyordu. Anni'ye Dmowski'nin sabahları alt katta kalmasını istediğini söylediğinde onun itirazıyla karşılaştı. Bu büyük evi düzenli tutmakta zorluk çektiğini üst kattaki pirinç lambaların parlatılmasında ve parmaklıkların cilalanmasın-

da ne Bona'ya ne de Svetlana'ya pek güvenilemeyeceğini söyledi Anni. Dmowski çok iyi bir temizleyici idi. Aleksa oradaki çarpık döşemenin düzeldiğinin farkında değil miydi? Eğer böyle sıkıcı konularla kendisi ilgilenebilirse Dmowski aşağıda kalabilirdi. Anni'nin yapabileceği tek şey Aleksa uyurken onu alt katta tutmaktı.

Bir süre herşey iyi gitti. Ama daha sonra Dmowski bu yasağa aldırmamaya başladı. Aleksa onun halıyı yuvarlayışını, yerleri cilalayışını ve kapısının dış tarafını silişini duyarak uyanıyordu. Bazen de çalışırken, sanki Aleksa'ya koridorda gezenin kendinden başka biri olmadığını belli etmek istercesine yavaş sesle kendi kendine konuşuyordu.

Bir sabah Aleksa artık kendini tutamayarak yatağından fırladı ve üzerine sabahlığını bile almadan kapıyı açtı.

«Defol git buradan, hemen şimdi. Sana alt katta kalman söylenmedi mi?» diye bağırdı.

Tavandaki örümcek ağlarını temizlediği uzun saplı fırça Dmowski'nin elinden yere düşmüştü.

«Kızdığınız zaman çok güzel oluyorsunuz.» derken küstahça sırtıyordu. Polonya aksanlı Almancası Akdenizli görünüşüne hiç uymuyordu.

«Beni duymadın mı?» diye kolunu kaldırdı Aleksa ve merdivenleri göstererek «Aşağıya in.» dedi.

Dmowski kımıldamadı bile. «Aşağıya; bu söz ancak bir köpeğe söylenir hanımefendi. Ben köpek değilim.» Bir adım öne gelerek Aleksa'nın yüzüne dokundu, sonra eli yalnızca geceliğinin ince dantelle süslü askısıyla örtülen göğsüne kaydı. Aleksa bir an taş kesildi sanki, sonra bir çığlık attı ve büyük bir öfkeyle Dmowski'nin suratına bir tokat indirdi. Burnu kanamaya başlamıştı ama hâlâ sırtıyordu.

«Bu iyi olmadı, Barones» dedi. Kanı silmek için bir mendil çıkardı. Daha sonra Aleksa mendilin çok iyi ketenden, kenarı ajurlu ve tertemiz olduğunu anımsayacaktı. Yüzündeki o alaycı ifade sanki bir

daha hiç çıkmayacakmış gibiydi. «Ben de size vursam ne olur?»

Aleksa odasına girdi ve kapıyı hızla kapadı. Kendini yatağa attı. Dmowski gitmeliydi. Bu evde ona bir gün daha katlanamayacaktı. Onu çok önceden kovdurtmalıydı ama, yalnızca yüzünde kötü bir ifade var diye onun gitmesini isteyemezdi.

Giyindi ve aşağıya indi, Hans Günther öğle yemeği için eve geldiğinde, Aleksa çalışma odasında bir koltukta oturmaktaydı.

Hans Günther, her zamanki gibi araba girişinin önünde atından indi ve bakması için onu Jerzy'e bıraktı. Aleksa Dmowski'nin ona ön kapıyı açtığını duymuştu ama konuşup konuşmadıklarını anlayamadı. Kışın koridorlar ile odalar arasındaki kapılar hep kapalı tutuluyordu.

Hans Günther, içeri girdiğinde Aleksa'yı çalışma odasında görünce çok şaşırdı. Onun odasına haber vermeden giren Aleksa yazılmamış bir ev kuralını bozmuştu. Kocasının onun dudaklarındaki sinirli titremeyi farkettiler.

«Bir şey mi oldu?» diye sordu.

«Evet. Dmowski'nin bu evden gitmesi gerekiyor.»

Hans Günther gözlerini kısarak kollarını kavuşturdu. «Nereye gitmeli?»

Aleksa yerinden kalktı ve ona yaklaştı. «O... O şey yaptı... Dmowski bu gün çok çirkin bir şey yaptı ve ben onu bu evde istemiyorum.» Kocasında çok şaşırdığı, açıklayamadığı bir öfke görmüştü.

«Ne yaptı sana bu adam?»

«Oh... Başından anlatayım; Onun üst katta işi yoktu. Ben emir verdim Anni'ye sabahları onu üst katta çalıştırmamasını söyledim.»

«O halde üst katta idi. Bunda çirkin olan ne var?»

«Ona aşağıya inmesini söyledim, ama inmedi, ben de ona vurdum.

«Vurdun mu? Sen delirdin mi?»

«Sana söylüyorum, çok çirkin bir şey yaptı. Ona gitmesini söylediğimde bir el hareketinde bulundu, sanki..»

«Ne hareketi?»

«Bana dokundu.»

«Bunun için mi vurdun ona? Sana dokundu diye? Büyük bir olasılıkla istemeyerek olmuştur.»

Aleksa sesini yükseltti. «İstemeyerek olan bir hareket değildi. Bir çeşit... eliyle göğsüme dokundu.»

Bir an sessiz kaldılar. «Neredeydin? Yatakta mı?»

«Tabii ki hayır. Koridordaydım.»

Hans Günther biraz düşündü. «Pekâlâ, onunla konuşacağım yalnız olarak. Busse'ye onu içeri göndermesini söyle.»

Aleksa kocasının sakinliğine ve sesindeki kesin tavra kızmıştı. «Sen kendin söyle» diye tersledi. «Zaten onunla konuşacak bir şey yok. Çok basit. Onu birliğine geri gönder, başka birini bul. Thadeus'la hiç böyle sorunumuz olmazdı.»

Hans Günther bir şey söylemeye bile gerek duymadan zilin yanına giderek ipi iki kez çekti. Zilin iki kez çalınması Anni içindi ama gelen Dmowski oldu. Çağırılacağını umduğu için dışarıda hazır bekliyordu herhalde diye düşündü Aleksa.

«Bayan Anni sufle hazırlıyor, şu anda gelemez, yoksa sufle kabarmaz.» Tam hazırol'da duruyor ve gözlerini Hans Günther'den ayırmıyordu. Aleksa'nın orada olduğunu hiç farketmemiş gibiydi. «Binbaşının bir isteği mi vardı?»

Aleksa kocasının yüzünde sinirli bir titreme olduğunu sezmişti. Pencerenin önüne geçti, ikisine de arkasını dönerek orada durdu. «Konuşmak istediğim sensin Jan.» Kısa bir duraklamadan sonra, «Aleksa lütfen bizi yalnız bırakır mısınız?» dedi.

Aleksa kalktı. Giderken yolunun üzerinde kapıda duran emirlerine değerek geçmek zorundaydı. İçini büyük bir öfkenen kapladığını hissetti. «Kenara çekil de geçeyim, olur mu?» Dmowski ona dik dik bakarak

bir asker yürüyüşü ile yolundan çekildi. Aleksa onunun kırıldığını yenildiğini hissederek odadan dışarı fırladı. İkisinin arasında kendini güçsüz kılan bir bağ olduğunu anlamıştı. Konuşmalarının ne kadar sürdüğünü ve nasıl sonuçlandığını öğrenmek istemedi. Yatak odasına gitti. Ancak akşam yemeğinin hazır olduğu bildirildiğinde aşağıya indi.

Anni ile beraber oldukları yemek süresince Hans Günther gene her zamanki halindeydi. En son ulusal haberler konuşuldu. İkinci Wilhelm, bahar tatilini yeni satın aldığı Korfu adasındaki Achilleion sarayında geçiyordu. Bu saray eski Avusturya İmparatoriçesi Elisabeth tarafından yaptırılmıştı. Kayzer ile Kral Edward arasında, yeğeninin İngiltere Donanma Bakanı olan amcasına yazdığı özel bir mektup yüzünden bir sürtüşme olduğu yolunda söylentiler dolaşıyordu.

Sabırsızlıkla bekleyen Aleksa, İki Prusyalı vatanseverin hain Albion'a hakaret etmelerini büyük bir sessizlik içinde dinliyordu. Savaştan başka hiçbir şeyin İngiltere'nin aklını başına getiremeyeceğine karar verdiklerinde Aleksa da neredeyse bütün erkeklerin ölmesi koşuluyla kendisinin de savaştan yana olduğunu söyleyecekti.

Tatlıdan sonra Anni'nin odadan çıkmasını bekledi ve kocasına sordu «O adamı kovuyor musun?» Hans Günther ona dik dik baktı «Jan'ı demek istiyorsan yanıtlım hayır.»

Tuhaftı ama Aleksa buna şaşırılmamıştı. «Sana artık onu bu evde istemediğimi söylemiştim. Anladın mı? Küstah ve saygısız. Ondan korkuyorum. O etrafta dolaştıkça kendimi güven içinde hissetmiyorum. Şey.. yapabilir.»

«Ne yapabilir? Sana tecavüz mü edebilir? Söylemeye çalıştığın bu mu?» Kalktı ve onun yanına geldi.

Aleksa bir an kendine vuracağını düşündü ama hiç istifini bozmadı. «Evet.»

«Şimdi beni dinle. Onunla bu... bu sabahki olay

hakkında konuştum. Sen çok tahrik edici bir insan-sın, evet öylesin. Yarı çıplak dolaşırsan tabii öyle olur. Keşke sana tecavüz etseydi. Hak etmiştin doğ-rusu.»

Aleksa'nın soluğu kesilmişti. «Sen delisin.»

«Sen ondan korkmuyorsun. O senden korkuyor. Bundan böyle tümüyle giyinik olmadıkça odandan çıkmayacaksın. Ve göğüslerini ortaya çıkaran açık gecelikler giymeni de istemiyorum. Sen benim karım-sın ve burası da saygıdeğer bir ev, genelev değil.»

Jan Dmowski utanmadan yalan söyleyen bir adamdı, ama bunun fazla bir önemi yoktu. Hans Günther'e duyduğu öfke bütün gücünü tükettiğinden, başka bir şey düşünemez olmuştu. Aleksa yalnızca kendisine inat olsun diye emirlerinin kalacağını bi-liyordu.

Aleksa mart ayında bir gece ansızın uyandı.

Kuzeydoğudan soğuk bir rüzgâr sabahtan beri esiyordu. Rüzgârın gücü ağaçları kökünden söküyor, yoksul evlerinin çatılarından saz veya saman yığın-larını alıp götürüyordu. Bacalardan uluma sesleri ge-liyordu, birdenbire gelen soğuk hava akını, eşiklere konan yorganlara ve çift pencerelerin arasına yerleş-tirilen bir cins liflerle doldurulmuş yastıklara mey-dan okuyarak odaları soğutuyordu.

Gece yarısına yakındı. Anni Busse Taglicher Rundschau'daki bir dizinin en son bölümünü oku-mak üzere erkenden odasına çekilmişti. Mutfaktaki işlerini bitiren hizmetçiler de belki çamaşırhanenin arkasındaki odalarında derin bir uykuya dalmışlardı. Jerzy ve Dmowski evde yatmıyorlardı, biri ahırda öbü-rü ise arabalıkta kalıyordu.

Ansızın ileri geri çarpan bir kepenk sesi duyuldu. Kullanılmayan balo salonundan geliyordu. Aleksa'yı uyandıran işte bu sestir, ondan sonra da uyutmadı. Işığı yaktı ve Hans Günther'in yatağının boş olduğu-

nu gördü. Hâlâ alt kattaydı demek, belki de çalışıyor diye düşündü.

Balo salonuna köşesindeki geniş bir kapıdan giriliyordu. Aleksa merdivenleri indi, Hans Günther'i rahatsız etmek istemiyordu, onun için doğruca balo salonuna gitti. İçeri girdiğinde kış boyunca ısıtılmamış bir yerin buz gibi soğukluğu çarptı onu. Tavandan çıplak bir ampulün sarktığını hatırlayınca el yordamıyla duvardaki elektrik düğmesini bulmaya çalıştı. O sırada ani şiddetli bir fırtına bahçeyi silip süpürünce kepenk daha hızlı çarpmaya başladı. Elektrik düğmesini bulamayan Aleksa karanlık odaya girmek istemedi ve kepenği kapatmak için Hans Günther'den yardım istemeye karar verdi.

Çalışma odasının kapalı kapısının altından ışık sızdığını görünce kocasının orada olduğunu anladı. Daha sonra kapıyı vurufta mı yoksa vurmadan mı içeri girdiğini anımsayamıyordu. Büyük bir olasılıkla kapıyı vurmayı düşünmemiştir. Ne de olsa kendi evindeydi ve kapısının arkasındaki insan da kocasıydı.

Oda masanın üstünde yanan tek mumla hafifçe aydınlatılmıştı. İlk bakışta arkalarındaki beyaz duvara kocaman ve acayip bir şekilde gölgeleri vuran iki şekil sanki güreş yapıyor gibiydi. Çıplak kolları kırmızımsı bir renk almıştı ya da duvarın solukluğu nedeniyle öyle görünüyordu. Bütün hareketlerde tuhaf bir gülünçlük vardı.

Kapıda kımıldayamadan durdu. Böyle bir rezaleti yaparken yakalanan kendisiymiş gibi utançtan midesi bulanmıştı.

Aleksa'yı ilk gören Dmowski oldu. Gözlerini ona dikti. Sanki onu hipnotizma ederek uyutmak ister gibiydi. Antika kanapenin eskimiş yayının cızırtısı durmuştu artık. Odada bir an ölüm sessizliği oldu. Hans Günther bir kolunun üzerine dayanarak ona baktı. Mumun titrek ışığında gözlerinin altındaki derin gölgelerle soluk yüzü bir ölüm maskesine benziyordu.

«Ne istiyorsun?» diye sordu. Sesi sanki derinlerden geliyordu.

Aleksa ağzı açık ona bakakaldı. Sonra «Balo salonundaki kepenk çarpı..» diyebilirdi. Daha fazla konuşmadı. Tıkanmıştı. Manzaranın anlamsızlığı karşısında deli gibi kıkır kıkır gülmeye başladı. Döndü ve koşarak odadan çıktı.

Işıkları yakmadan merdivenleri çıktı. Daha sonra karanlığın niçin ona bir sığınak gibi geleceğini düşündüğünü çözmeye çalıştı. Yatak odasına el yordamıyla girdi ve yatağına yattı. Hans Günther içeri girdiğinde aradan ne kadar zaman geçtiğini bilemiyordu. Kocası komodinin üzerindeki lambayı yaktı ve her zamanki gibi yavaşça ve düzenli bir şekilde soyunmaya başladı. Ceketini bir sandalyenin arkasına astı, pantolonunu askısına tutturdı, gömleğini donunu ve çoraplarını masanın üstüne, kalıplarını da çizmelerinin içine koydu. Gecelik elbisesinin hıştırtısını ve sonra da vücudunun ağırlığı altında ezilen yatağın gıcirtısı duyuldu.

İlk kez programı tamamlanmamıştı. Ona iyi geceler deyip öpmemişti. Yıllardan beri alnına konan bu öpücük evlilik yemininin her gün tekrarlanan bir sembolü olmuştu. Hans Günther öpücük törenini sabırla yerine getirdi, odaya geldiğinde onu uykuda bile bulsa öpmeden yatağa yatmazdı. Sabah kocası ona eğildiğinde diş macunu ve konyak kokan nefesini hissedirdi. Eğer uyanıksa, öpüşüne kollarını ona dolayıp kendine doğru iyice çekerek yanıt verirdi.

Tekrarlanan düş kırıklıkları ona bu öpücüğün artık bir kilise topluluğu üyesinin yardım sandığına para atmasından — bir jest, bir görev, uzun süreden beri yapılagelen bir alışkanlığın yerine getirilmesinden başka bir şey olmadığını öğretmişti. Aynı zamanda dolaylı bir yoldan da Hans Günther'in onunla sevişmek istemediğini belirtiyordu. Korkunç bir geceydi, kendini nasıl tekrar toplayacaktı.

Bir süre bir sağa bir sola döndükten sonra soluk

alışından kocasının uyuduğunu anladı. Soğukkanlılığı Aleksa'yı şaşırtmıştı. Bu soğukkanlılıktan da öte bir şeydi, ona verdiği acı için zalimlik, insanca olmayan bir duygusuzluk, tümüyle bir aldırmaazlıktı.

Aleksa kocasını gerçekten tanıyıp tanımadığını ya da onun mükemmel yüzüne uyan bir düş mü yarattığını düşünüyordu. Hans Güther Aleksa ile onun kendisine duyduğu aşka hiçbir zaman karşılık veremeyeceğini bilerek evlenmişti. Ona göre Aleksa-Natalya'nın Moltke için olduğu gibi- bir tuvalet, çirkin, fena kokan tatsız bir şeydi.

Birden Aleksa'yı vahşi, öldürücü bir öfke kapladı. Beş yıl, yaşamının bir daha yeri doldurulamayacak beş yılı boşa gitmişti. Çocukken bir fotoğrafa aşık olmuş ve bir insanla değil bir düşle evlenerek aldatılmıştı. Bu düş ona iğrenç bir yalanla bir bütün olarak gösterilmiş ama sonra birdenbire parçalara ayrılmıştı. Aile albümündeki fotoğrafın yerini, insana tiksinti veren bir şekilde birbirine sarılmış, yarıçıplak iki insanı gösteren iğrenç bir resim almıştı.

Aleksa saflığına şaşıyordu, çünkü -Sommer'in tanıklığından sonra bile- herkesin bildiği belirtilere aldırmaamıştı. Bir mucize mi bekliyordu? Onu aldatan, karşı çıkışlar mıydı? İstenmediği halde sevebilecek kadar tuhaf bir insan mıydı?

Gece lambasını vakti, dirseğine yaslanıp iki yatağı ayıran boşluktan uyuyan kocasına baktı. Yüzünde hafif bir gülümseme vardı, saçının bir buklesi bir gözünün üzerine düşmüştü, yan tarafına yatmış ve sakin, düzenli bir şekilde nefes alıyordu. Eskiden uykudayken yanık yüzündeki çocukça ve masum görünüş onu annelik sevgisiyle doldururdu. Şimdi herşey bitmişti. Onun nazik ve ihtirash bir sevgili olması hayali artık gerçeğe yenilmişti. Bir mucize olamazdı, göğüsleri ne kadar sert, beli ne kadar ince, bacakları ne kadar güzel olursa olsun Hans Günther'in istediği, bir Çavuş Bollhardt'ın kıllı iriyarılığı, bir

Onbaşı Sommer'in köpek yavrusu çekiciliği ve bir Jan Dmowski'nin çingene hayvanılığıydı.

Öfkesi geçmişti. Nefretten öte büyük bir yorgunluk hissediyordu. Kolu acımaya başlamıştı ama durumunu değiştiremeyecek kadar yorgundu. Sonra, gözlerinde parlayan lamba ışığı onu uyandırdığında uyumuş olduğunu anlamıştı.

İkinci kez uyandığında sabah olmuştu, gökyüzü gri ve hava çok soğuktu. Hans Günther'in yatağına baktı, boştu. Gitmişti. Diğer günlerdeki gibi sessizce kalkmış, giyinmiş ve kışlaya gitmişti.

8

Gene bir çarşamba sabahıydı. Aleksa kendini kalkmaya zorlayıp koridordan banyoya geçerken alt kattan gelen gürültülerden bütün ev halkının kalktığını ve işe başladığını anlamıştı.

Her ayın ilk çarşamba günü, eğer yağmur yağmazsa salondaki İran halıları toplanarak tozlarının çıkması için dövülmek üzere dışarıya alınırdı. Bu emirlerinin işiydi. Servis avlusundan gelen pat pat sesleri Dmowski'nin her zamanki işini yaptığını gösteriyordu.

Aleksa kahvaltı için zili çalınca, kahvaltısını Svetlana getirdi. Svetlana öteki hizmetçiden daha büyük ve daha nazik, yumuşak bir insandı. Başlangıçta Aleksa onunla bir diyalog kurmaya çalışmıştı, ama çoğunlukla tek heceli yanıtlar alıyor ve bazı sözlerinden de hiç bir anlam çıkmıyordu. Sonunla Aleksa Svetlana'nın onu anlayamadığına karar vermişti. Anni Busse'nin Almancasını anlamakta hiç güçlük

çekmiyordu ama Anni bu «aptal Polonyalılar»la konuşurken hep yerel ağız kullanıyordu.

Bu sabah odadaki sessizlik dayanılmazdı. Kendi sesi bile olsa bir insan sesi duymak istiyordu.

«Şehirde yeni bir şey var mı, Svetlana?»

Soru kızda ani bir silah sesi etkisi yarattı. Döndü ve kaşlarını çatarak Aleksa'ya baktı.

«Şehirde... şehirde yeni bir şey...» Sözcükleri, sanki daha önce hiç duymamış ve ezberliyormuş gibi tekrarladı.

«İlginç bir şey var mı?» Gene derin bir sessizlik. Aleksa bir an bağırarak gibi oldu ama kendini tuttu, «Allahaşkına, bir şeyler oluyordur, Allenstein'de bile. Yoksa burada yalnızca Zombiler mi yaşıyor? Yaşıyorlarmış gibi konuşan ve yürüyen fakat aslında ölmüş ruhlar mı yaşıyor burada?»

Kız korkmuşa benziyordu. «Hayır... Zombiler değil. Yalnızca Polonyalılar, Yahudiler ve Almanlar.»

«Boş ver.» Kıza bıkkın bir el hareketiyle gitmesini söyleyince, rahatlayan Svetlana çabucak odadan dışarı çıktı. Aleksa ona seslendiğinde tam odanın kapısını kapatmak üzereydi. «Bayan Busse'ye kendimi iyi hissetmediğimi ve öğlen yemeği için aşağı inmeceğimi söyle.

Hans Günther ile aynı masada yemek yemeğe katlanamayacağını biliyordu. Düşünmek ve bir şeyler planlamak zorundaydı. Bu kez kuvvetli olmalı ve onun hilelerine karşı koymalıydı. Potsdam'da kocasını Onbaşı Sommer'le yüzleştirdiğinde aldatılmasına izin vermişti, çünkü aslında içinden böyle yapmak geliyordu, ve de ne olursa olsun kocasını elinde tutmak istiyordu. Birden, ilişkileri boyunca erkek-kadın rollerinin yer değiştirmiş olduğunu anladı. Aleksa ayartan erkek, Hans Günther de ayartılan daha doğrusu ayartılması mümkün olmayan kadın rollerini oynamışlardı. Aleksa, Hans Günther'i onu yatağına almadan çok önce sevmişti.

Tekrar yatağına yattı. Çok uzun bir süre sonra

-herhalde uyumuş olmalıydı- kocasının atıyla bahçe kapısından girip ön kapıya geldiğini duydu. Bir kaç dakika sonra birisi merdivenleri çıkıyordu. Hans Günther olmadığını biliyordu, çünkü onu adımlarından tanırdı. Gelen Anni Busse'ydı.

«Svetlana kendinizi iyi hissetmediğinizi söyledi. Yemeğinizin yukarıya getirilmesini ister miydiniz?»

«Yalnızca biraz çorba.»

«Evet küçük bir tabak. Çok aç değilim.»

Anni Aleksa'ya rahatsızlığının ne olduğunu sormadan odadan çıktı. Sesindeki kaygısızlık, patronuna, bu görev için tutulduğunda yapacağı hizmetler içinde ilgi göstermenin bulunmadığını anlatmak ister gibiydi. Hastalandıklarında hanımlar yatabiliyor, kâhya kadınlar ise dinlenemiyorlardı. Ve bu kaderleriydi.

Aleksa korku ve endişe içinde, Hans Günther'in mahmuz şingirtılarıyla merdivenleri çıkmasını boşuna bekledi. Svetlana çorbasını getirdiğinde, yemek odasından öğle yemeğinin servis yapıldığını belirten tabak sesleri geliyordu. Bir sessizlikten sonra ön kapı açılıp kapandı, bir at hızla araba yolundan çıktı, atın ayak sesleri Paradeplatz'ın yumuşak kumlu yolunda uzaklaşıyordu.

Bütün öğleden sonrayı yatakta tavana bakarak geçirdi. Evliliğine bir son vermesi gerektiğini biliyordu, yoksa aklını yitirecekti. Önünde iki çözüm yolu vardı: İntihar ve boşanma. Birinci yol daha uygun ve mümkündü, öteki ise başa çıkılmaz engeller demekti.

Aleksa tümüyle silahsız 'sayılmazdı. Hans Günther'in yaptıklarını bir yargıca anlatsa yıkıcı bir silah olurdu. Ancak o kadar ileri gidebilir miydi? Yirmi dört yaşındaydı ve kendi başına bir hafta yaşayacak kadar bile parası yoktu. Gördüğü eğitim akıllıca konuşmasına, gerçek ve sahte sanatla, değerli ve değersiz kitaplar arasındaki farkı anlamasına ve zevkli giyinmesine yetiyordu. Ama ticaretten hiç anlamaz, bir iş mektubu yazamaz, stenografi ile not alamaz,

bir dikiş makinası çalıştıramaz ya da yemek pişirmesini beceremezdi. Özgürlüğü tümüyle Hans Günther'in isteklerine dayanıyordu; Aleksa onun yalnız karısı değil aynı zamanda ortağı ve malıydı.

Eğer Berlin'de olsaydı, hiç olmazsa orada bir arkadaşı, Nikolas vardı. Onu hiç bir açıklama yapmadan terketmekle çok aptalca davranmıştı. Aleksa şimdi düzeltilmesi olanaksız davranışı nedeniyle kendine çok kızıyordu. Ona saygısızca davranarak başka bir kadının kollarına itmişti. Şimdi artık yardımını istemek için dönemezdi.

Yine uyuyakalmıştı. Anni'nin akşam yemeği için aşağıya inip inmeyeceğini sormasıyla uyandı. Kendini toparlaması epey zaman aldı. Hiç düşünmeden yorganı itti, kalkmak üzereydi. Birden yemek masasında Hans Günther'le karşı karşıya geleceğini düşünerek kendini tekrar yatağa attı.

«Hayır.» dedi. «Biraz soğuk jambonla bir fincan çay istiyorum. Buraya getirin.

«Öğleden kalma sütlaç da var. İster miydiniz?»

«Hayır, teşekkür ederim, yalnız çay ve jambon.»

Anni başını eğdi ve gitmek üzere döndü. Daha sonra Aleksa nasıl birdenbire böyle bir karara vardığını kendi kendine sormuştu. Tekrar düşünmeye zamanı olmadan konuştu. «Bir şey daha var. Svetlana'ya Binbaşının yatağını toplayıp aşağıya çalışma odasına taşımasını söyle.»

Anni geri döndü, yüzündeki can sıkıntısının yerini şaşkınlık almıştı. Ağzı açık dona kalmış bir vaziyette: «Çalışma odasına mı, neden?» diye sordu.

«Yatağını kanapede hazırlamak için.»

«Binbaşının çalışma odasında mı uyumasını istiyorsunuz?» dedi Anni. Çok şaşkıncı.

«Evet kesinlikle öyle.»

«Yalnızca bu gece için mi?»

«Bu gece ve her gece için.»

Uzun bir duraklama oldu. «Binbaşı bana böyle bir şey söylemedi.»

Aleksa kadının şaşkınlığından büyük bir zevk almıştı. Düşmanına savaş haberi gönderiyordu. Uluslararasıda da savaş ilanı bir aracıyla gönderilirdi. «Sana ben söylüyorum.»

«Ona sorsam iyi olur.»

«Sen bilirsin.»

Anni hâlâ kapı eşiğinde duruyordu. Aleksa'nın yüzüne diktği büyük mavi gözleri ölü bir balığın gözleri kadar donuktu. Bu mesajı binbaşuya götürmekle onu reddetmek arasında kalmıştı. Her başarılı hükümdar gibi Hans Günther de samimi olduğu kadar korkutucuydu da. Maiyetini böyle yönetiyordu, karısını bile, diye düşündü Aleksa üzüntüyle.

«Eğer istediğiniz bu ise ona söyleyeceğim.» Sonunda konuşabildi ve ayaklarını sürüyerek odadan çıktı. Anni henüz gitmişti ki Aleksa merdivenlerden çıkan mahmuzların şingirtisini duydu. Birden keşke Anni'ye bir şey söylemeseydim diye düşündü. Pişmanlık için çok geçti artık, çünkü Hans Günther odaya girmişti bile.

«Busse'ye söylediğin de ne oluyor? Benim yatağımı alt kata taşımak ta nereden çıktı?»

«Aleksa titremesini önlemek için ellerini birleştirdi. Dudakları kurumuş, dili damağına yapışmıştı.

«Evet seninle aynı odada yatmak istemiyorum. Seninle aynı havayı solumak istemiyorum. Sesini yükseltti «Boşanmak istiyorum.»

Hans Günther daha yakınlaştı. «Sen aklını mı kaçırdın? İnsanların hakkımızda konuşmalarını mı istiyorsun? Senin duygularının benim için hiç önemi yok ama hizmetçilerin çevreye bizim hakkımızda kötü haber yaymalarına da izin vermeyeceğim.»

Aleksa öfkeyle yatağından kalkarak sabahlığını üstüne geçirdi. Eğer bir kavga olacaksa ayakta olmalıydı.

«Beni duydun. Boşanmak istiyorum. Ve sana nedenini söylemek zorunda değilim.

«Ve ben de seni boşamayacağım. Kesinlikle şim-

di boşamam. İleride belki, ama şimdi hayır.»

«Fakat neden? Beni sevmiyorsun, bana önem vermiyorsun. Birbirimize yabancı olduk. Artık konuşmuyoruz bile. Ve dün akşam gördüklerimden sonra...»

Hans Günther elindeki yanık sigarayla karşısına geçti. «Dün akşam gördüklerini unutsan çok iyi olur.»

Aleksa geri çekildi, çünkü bir an kocasının onu sigarayla yakacağı gibi tuhaf bir duyguya kapılmıştı. «Ben hayvan değilim, insanım. Benim isteklerime karşı gelemezsin. Eğer sen beni bırakmazsan ben kendim gideceğim. Bir yolunu bulurum. Bu dünyada yalnız değilim ya. Hâlâ...»

«Hâlâ Karadi'n var değil mi? Bunu mu söylemek istiyordun?»

Bu soruya hazırlıksızdı, sanki yer ayaklarının altından kaymıştı.

«Bir Yahudi ile yatmana şaşıyorum. Daha iyi birini bulamaz mıydın?»

Ses tonundan bu ilişkiyi düşündüğü değil bildiği belli oluyordu. Yine de Aleksa karşı çıktı. «Sen delisin. Ben ne onunla ne de bir başkasıyla yattım. Ben...»

Hans Günther bakışlarını ondan ayırmadan «Geçen bahar ve yaz boyunca onunla ilişkini sürdürdün.»

«Doğru değil. Kim sana söylediye...»

Hans Günther sözünü kesti. «Burgstrasse'deki dairesine onu görmeye gidiyordun. Daha sonra Potsdam'da buluşmaya başladınız, arabasıyla bir yerlere gidiyordunuz.»

«Beni gezdiriyordu.»

«Seni nereye götürdüğü benim için hiç önemli değil. Eminim sana çok iyi davranıyordu, yoksa bütün öğleden sonralarını onunla birlikte geçirmezdin. Biz Potsdam'dan ayrılmadan kısa bir süre önce onu bir kez daha gördün.»

Hans Günther kesin olarak biliyordu. Belki de Burgstrasse 62'ye ilk gittiğinden beri biliyordu. An-

cak bu gerçeği sanki öldürücü bir silahmış gibi en son çare olarak kullanmayı düşünüp susmayı yeğlemişti. Zina suçunu yüzüne vurmasının nedeni onu boyun eğmeye zorlayarak korkutmaktı. Ancak bu Aleksa'da tam tersi bir etkiyle karşı koyma duygularını alevlendirmişti.

«Pekâlâ, Karadi ile ilişkim oldu. Madem bunu baştan biliyordun da niçin benim Allenstein'e gelmemi istedin? Niye beni başından atmadın? Beni veya onu öldürmedin?

«Hans Günther isteksizce gülümsedi. «Doğrusunu istersen, onu öldürmeyi düşünmedim diyemem. Kıskaç kocanın intikamı diye gazetelere iyi haber olurdu. Haysiyet Divanı'na da tabii.»

Birden Aleksa herşeyi daha iyi anlamaya başladı. Haysiyet Divanı.. Ekim ayında o gece Hans Günther davasının Haysiyet Divanı tarafından görüleceğini söylemişti.

«Oh, şimdi anlıyorum.»

«Neyi anlıyorsun?»

«Niçin benim ısrarla Allenstein'e seninle birlikte gelmemi istediğini. Dünyaya Bollhardt ve Sommer' in yalan söylediğini, senin örnek bir koca ve normal bir insan olduğunu kanıtlamak içindi. Zavallı bayan Notze de herkese hiç senden daha mükemmel bir koca görmediğini söylemişti. Eğer bilseydi..»

«Herşeyi tersinden anlama. Sen şükret ki ben seni bağışladım ve her şeyi unuttum.»

Sana hiçbir şey için minnettar olmam gerekmiyor. Evet bir sevgilim vardı ve komple bir insandı. O beni sevmişti, ama ben aptalca davrandım. Onu bıraktım ve bu Allahın belası yere seninle geldim. Senin o uğursuz mesleğini kurtarmak için kullanıldığımı anlayamadım. Ama şimdi herşey bitti. Artık sana ve mesleğine ne olacağı umurumda bile değil. Seni terkediyorum.»

Hans Günther onu büyük bir sessizlik içinde din-

ledikten sonra, Aleksa'nın soluğu tükendiğinde, «Hayır, gidemezsin.» dedi.

«Beni kalmaya zorlayamazsın. Eğer ağzımı açarsam bu senin sonun olur, herkesin gözünden düşer, mahvolur, ordudan atılır ve hapisaneye gidersin.»

«Şantaj, öyle mi?»

«Evet. Onun için gitmeme engel olmasan çok iyi edersin. Yarın Berlin'e gideceğim. Buradaki insanlara söyleyecek özürler buluruz. Hastalık, akrabaları ziyaret ya da herhangi bir şey.»

«Berlin'de nerede kalacaksın, sorabilir miyim?»

«Bir otelde.»

«Peki para yerine ne kullanacaksın?» Aleksa kaşlarını çattı. «Bana her yıl belli bir miktar para vereceksin ve yasal masrafları da sen ödeyeceksin. Adet böyle, öyle değil mi?»

«Ya vermezsem?»

«Gene giderim.»

Bu Hans Günther'e gülünç gelmişti. Gülerek başını salladı. «Senin yerinde olsaydım gitmezdim. Büyük bir sürprizle karşılaşabilirsin. Senin şu ünlü sevgilin evleniyor, biliyor musun? «Oyun oynar gibi Aleksa'nın çenesini okşadı. Viyana'da Kontes Winterfeld'le nişanlandı. Düğünün de sonbaharda olması bekleniyor.»

Aleksa, birden büyük bir acı duydu. İnşallah yüzünden belli olmamıştır, diye düşündü. Ses tonunu değiştirmemeye çalışarak, «Ben zaten ona güvenmiyordum. Ayrıca nişanlandığını da biliyorum. Ben yalnız boşanmak istiyorum. Hepsi bu.»

«Boşanmayacağız.» Hans Günther kapıya doğru yürüdü, sonra birden eşikte durdu. «Seni son kez uyarmak istiyorum. Kurallarımızda hiçbir değişiklik olmayacak. Hizmetçiler etrafa Godenhausenler'in evliliğinin çıkmazda olduğuna ait söylentileri yayamayacaklar. Bu görevime hemen son verip, daha önemli bir göreve atanmak için çok iyi bir fırsatım var. Mes-

leğime zarar vermeyeceksin. Sen beni tanımıyorsun, Aleksa. İstersem eğer, çok sert olabilirim.»

Hans Günther odadan çıktı. Aleksa bitkin bir halde sandalyeye çöktü. Nikolas'ın nişanlanması ona hâlâ beklediğinden daha büyük bir acı veriyordu. Onun desteğine güvenmişti. Ancak şimdi bu desteği yitirince, geç te olsa Nikolas'ın gösterdiği bağlılığının, sevgisinin, kendisi için ne denli önem taşıdığını anlamıştı. Kuvvetli, akıllı, sevgi dolu, Aleksa'yı istediği zaman kabul etmeye hazır bir erkek tarafından sevilmişti. Şimdi yaşamayan ikiz kızkardeşine duyduğu sevgiyi vermişti ona. Aleksa bu sevgiyi sevinçle kabul etmeliydi. Onu ısıtan ateşe, yalnızca başka bir kadının yaktığı, kendisi de tekrar alevlendirdiği için kızmakla ne büyük bir aptallık etmişti. Şimdi bu ateşin sıcaklığını ne kadar istiyordu. Ne yazık ki bu ateşi döndüren Kontes Winterfeld değil, kendi kaygısızlığıydı.

Hans Günther'in yatağı çalışma odasına götürülmedi. Her zamanki gibi yakındaki Katolik kilisesinin çanı saat onu vurduktan sonra kocası üst kata çıktı. O soyunurken Aleksa yatakta gözleri açık yatıyor ve sıcak yorganın altında titriyordu. Hans Günther yatağa girince bir süre kitap okudu, sonra da komodinin üstündeki lambayı söndürdü ve bir kaç dakika içinde derin bir uykuya daldı. Her gece bir düşmanın orada bir horlamayla karışık soluğunu dinlemek zorunda kaldığı duygusu birden Aleksa'yı öfkeliyordu. Eğer Hans Günther ölürse serbest kalırım, diye düşündükten sonra büyük bir pişmanlık duydu...

Aleksa o gece doğru dürüst uyuyamadı, sabahleyin kocası kalktığında uyanıktı. Onun evden çıkmasını bekledi, sonra hemen yatağından kalktı. Anni Busse, hizmetçiler ve Dmowski, yerleri, mobilyaları, gümüş ve pirinç eşyaları temizlemekle meşguldu. Giyindi ve kendini onlara göstermeden evin arka kapısından çıktı. Bir saat sonra aynı yoldan geri döndü.

Halasına expres, taahhütlü mektup atmak için postaneye gitmişti. Mektuba Hans Günther'den kesinlikle boşanmak istediğini yazmış, Rose'dan kendisine yardım etmesini ve Allenstein'den Berlin'e bir tren bileti ile biraz da para istemişti. Ayrıca Rose'dan bu isteklerini yerine getirmesini rica ederken aksi halde yalnız Hans Günther'in değil, bütün ailenin onuruna leke düşürecek bazı gerçekleri açıklamak zorunda kalacağını yazarak onu uyarmıştı. Mektubunu da post-restant göndermesinin iyi olacağını eklemişti.

Aleksa, hâlâ Potsdam'da görevli bir subayın eşine de yazmıştı. Bütün tanıdıkları içinde en çok bu genç kadına yakınlık duyuyordu ve onunla aylardır mektuplaşmayı sürdürüyordu. Ona da Nikolas Karadi'nin nişanlanması hakkında yeni bir şey duyup duymadığını sormuştu.

Bütün bir hafta, boşuna Rose'un mektubunu bekledi. Potsdam'dan ilk posta ile bir yanıt geldi. O genç kadın mektubunda Kont Karadi'nin nişanlısına çok düşkün görüldüğünü ancak herkesin Nikolas kadar kendini beğenmiş bir erkek için Francesca'nın şaşırtıcı bir seçim olduğunu düşündüğünü yazıyordu. Sevimliydi ama güzellikten uzaktı, iyi bir ailedendi ama bir kilise faresi kadar yoksuldu. Bu söz ona çok uygundu, çünkü annesinin hemen hemen kiliselerde yaşayanlar kadar dindar ve tutucu olduğu söyleniyordu.

Sedlitzler hiç habersiz çıkıp gelmişlerdi. Geleceklerini belki Aleksa bilmiyordu ama Hans Günther biliyor olmalıydı. Anni Busse'ye geç haber vermişti, bir gün önce telaşla yapılan ev temizliğinden bu anlaşıyordu.

O sabah Aleksa'yı uyandıran Rose'un alt kattan gelen sesi oldu. Yatağında dimdik oturdu sonra tekrar yatarak yorgani başının üzerine çekti, sanki uvkuya sığınarak gerçeklerden kaçmaya çalışıyordu.

Sonra Anni içeri girdi, yanında durdu ve teyzesiyle eşinin geldiklerini, kendisini görmek istediklerini söyledi.

Aleksa, üstüne sabahlığını geçirerek onları karşılamak üzere aşağı indi. Bir suçlunun evine gelen soruşturma komitesi gibi soğuk ve sert davrandılar ona. Aleksa Rose'a yazdığım mektuptan herhalde generalin de haberi var diye düşündü; ama gene de merakla Allenstein'e neden geldiklerini sordu.

«Hans Günther eve geldikten sonra konuşuruz.» verdi Rose. «Bayan Busse bize yıkanabileceğimiz ve biraz dinlenebileceğimiz bir yer gösterirse çok iyi olur. Uzun bir yolculuk yaptık, her ikimizde gözümüzü bile kırpmadık.

«Rose teyze, sizinle konuşmalıyım.» dedi Aleksa. «Yalnız sizinle. Ben?»

«Hans Günther eve geldikten sonra konuşuruz.»

Anni olmasaydı, Aleksa ısrar edecekti. Ama, halasının sert bakışından onun ne sevgisine ne de anlayışına güvenebileceğini anlamıştı. Rose'den veya generalden yardım beklemekle ne büyük bir aptallık etmişti. On iki yıl boyunca daima Hans Günther'in tarafını tuttuklarını bilmesi gerekirdi. Bu üç kişi yeğen, amca ve yenge hangi sorunla karşılaşırса karşılaşsınlar, ört bas etmeyi başarmışlardı. Dış dünyaya karşı sıkı bir birlik, mermer bir anıt ve bir ejderhanın koparılamayan iki kolu gibi Sedlitz kanıyla Lutz parasını birleştiren tuhaf bir Laocoön grubu görünümü içindeydi üçü de. Onbaşı Sommer'in tanıklığından sonra, Hans Günther'in orduda onurunu koruyan ve onun Doğu Prusya'ya gönderilmesini sağlayan generaldi. Suçuna göre bu oldukça hafif bir cezaydı. O zamandan beri de yeğenin daha avantajlı bir göreve getirilmesi için uğraşan yine generaldi.

Hans Günther eve her zamankinden bir saat erken geldi. Amacıyla yengesinin geleceğini daha önceden bildiği belliydi. Akşam yemeğinin hemen ser-

vis yapılabilecek durumda olması çok şaşırtıcıydı. Yemek boyunca, sanki evde bir ölü varmış gibi fısıltılı ve gergin bir hava vardı. Masada dört kişiydiler. Anni, konuşulacak aile sorunları olduğunu düşünerek kendi odasında yemeğe karar vermişti. Bu ince davranışa hiç gerek yoktu, çünkü onlar daha emin ve özel bir yer olan çalışma odasında konuşmayı yeğlemişlerdi.

Yemek boyunca general, yeğenine Harden'in Prens Eulenburg'a karşı olan kan davasındaki gelişmelerle birlikte, Berlin'den en son haberleri aktardı. «Sanki Harden avına iyice yaklaştı gibi görünüyor» dedi Sedlitz. Gözlerinde tuhaf, iğneleyici bir parlaklık vardı. «Münih'te Staedele denen bir yayıncının küçük sarı dergisinde Harden'in susması için Eulenburg'dan bir milyon mark almakla suçlandığını duydu mu?»

«Hayır, duymadım. Bir milyon mark mı? Bu, Harden'in Prens hakkında zarar verici bazı gerçekleri bildiğini gösterir.» dedi Hans Günther.

«Oh! Ama bu dava o kadar basit değil, oğlum,» dedi general. «Sana Staedele'nin yazısının Harden'in isteğiyle yazıldığını söylesem inanır mısınız?»

«Anlayamıyorum.»

«Tabii ki anlayamazsın. Sen aptal bir Prusyalı-sın, Harden veya avukatı Bernstein gibi dolandırıcı ve çok akıllı bir Yahudi değilsin. Harden gerçekten Eulenburg hakkında onu gözden düşürecek bazı gerçekleri biliyor ve bunları da halka açıklamaya hazır.»

Aleksa onları büyük bir dikkatle dinledi. Amcasının Eulenburg olayını tartışırken takındığı tavır onda nefret uyandırdı. Bu olay sonradan kendi yaşamlarını da etkilemişti.

«Harden neden bunu Zukunft'da yayınlamadı?» diye sordu Hans Günther.

«Çünkü bazı insanlar düşündüğü gibi onun suçlamalarına ortak olmadı. Bu yüzden Staedele'ye karşı olan iftira davasında, bütün bildiklerini söylemekten

başka seçenekleri olmayan bu kişileri yeminli tanıklar olarak mahkemeye bildirdi.»

«Bütün bu karışık manevraların nedenini bir türlü anlayamıyorum.»

«Geçen Aralık'ta Berlin Temyiz Mahkemesi'nde görülen ikinci Moltke—Harden duruşması sırasında — bu duruşma bildiğimiz gibi Harden'in yenilgisiyle sonuçlanmıştı— prensin gönüllü olarak Moltke lehine tanıklık ettiğini anımsamıyor musun? Avukat Bernstein tarafından sorguya çekildiğinde anormal seks partilerine katılmadığına yemin etmişti.»

«Anırmal seks partileri» sözünü duyunca Aleksa'nın rengi atmıştı ama ona dikkat eden yoktu.

«Geçen hafta,» diye sürdürdü sözünü Sedlitz, «Münih'teki Belediye Mahkemesi'nde iki kişi yirmi yıl önce prensle normal dışı ilişkilerde bulunduklarını açıkladılar. Bu olaylara karışan başkalarının da adlarını verdiler.»

Sonunda Hans Günther sıkıldı. «Tanrı aşkına, karabasanlar gene başlıyor.»

Sedlitz onun elini okşadı. «Hayır, hayır. Bütün bunların Eulenburg'la ilişkisi var, başka kimseyle değil. Davayı konuşuyoruz. Kraliyet Prusya Adalet Bakanlığı'nın Prens Philipp zu Eulenburg ve Hartefeld'e karşı yalan yere yemin etmekten dava açması ve prensin majestelerinin yanında, yüksek mevkiideki görevine de son verilmesi gün ve saat meselesi.»

Yemekte de Sedlitzler Aleksa ile hiç ilgilenmemişlerdi. Ona ne bir söz söylendi, ne de ondan yana bakıldı. Kocasını bile onların bu ilgisizliğine katılmıştı. Aleksa kendisini bir kurşunun bile kıramayacağı camlı bir dolaptaymış gibi hissediyordu. Ansızın büyük bir nefret duyarak patladı.

«Prens bu kötü durumuna neden bu kadar seviniyorsunuz?» diye bağırdı amcasına. «Bir süre önce Prense şükran ve minnet duyduğunuzu anımsıyorum. Şimdi birdenbire Harden'in tarafına geçtiniz. Neden? Hans'ın Harden'in kurbanlarından biri oldu-

ğunu unuttunuz mu? Eğer bu adam olmasaydı biz bu berbat yerde değil Potsdam'da olacaktık!»

Üçü de hayretle Aleksa'ya bakakalmışlardı. Kendini ilk toplayan Hans Günther oldu. «Bağırmayı bırakır mısın, lütfen? Sanırım hizmetçilerin seni duymasını istemezsin.»

Uyarı geç kalmıştı, çünkü Svetlana elindeki tatlıyla içeri girmişti bile. Ondan sonra Bona et tabaklarını alıp yerlerine temiz tabak koydu. Her ikisi de çıktıktan sonra, odada çatal ve kaşık seslerinden başka bir şey duyulmadı.

Hans Günther sessizliği bozdu. «Bütün bu planın arkasında çok güçlü biri olmalı. Eulenburg'un hâlâ arkadaşları var, Harden veya Holstein ne yaparsa yapsın.»

General sesini alçaltarak, «Harden veya Holstein değil.» dedi. «Prens çok kötü bir hata yaptı. Başbakan von Bülow'a karşı geldi. Bülow'un uyarısına karşın, o majestelerinin İngiltere'nin donanmasıyla yarışabilecek bir donanma kurmasının savaş doğurabilecek bir delilik olduğunu iddia etti. Sonunda Bülow onun politikaya karışmasından bıktı. Eulenburg kendisine barış adamı derdi. Şimdi Moabit hapishanesinin bir hücresinde harika bir barış yaşayacak.»

Rose iki porsiyon, general üç porsiyon tatlı yemiş, Aleksa ise tek bir lokmayı bile zorlukla yutabilmişti. Bir kez daha konuşmaların dışında bırakılmış, Prens Eulenburg'a olan öfkesine kimse katılmamıştı. Yüksek sesle konuştuğu için de azarlanmıştı. Bir şey söylemekte ısrarlı davranması büyük bir küstahlık olurdu.

Şimdi hepsi bir aradaydı. General masanın arkasında, Rose ve Hans Günther kanapede, Aleksa ise onların karşısında düz arkalıklı bir sandalyedeydi, bir davalı gibi acı bir şekilde kendi kendine içinden konuşuyordu.

Aleksa'nın konuşmasını beklemeden Rose toplantıyı açtı. Hiç soluk almadan, kimsenin araya girmesine fırsat bırakmadan bir cinayet davasında savcının olayı aktarmasına benzer bir şekilde, sert bir konuşma yaptı. Eğer niyeti Aleksa'nın gözünü korkutmaksa bunu başaramamıştı, suçlamaları onu etkilememişti. Bunlar Rose'un onun için yaptığı fedakârlıklar, domuz kulağından cüzdan yapmasındaki başarısızlığıyla ilgili yakınmalar ya da uygarlıktan uzak bir Macar'ın Prusyalı bir hanımefendi olması gibi geçmişte yaptıklarına benzer tartışmalardı.

«Sana yılarımı, paramı ve sevgimi verdim.» dedi. «Sana temiz, saygıdeğer bir yuva kazandırdım, iyi bir eğitim yaptırdım, drahoma ve çeyiz verdim, muhteşem bir düğün yaptım ve sosyal bir mevki kazanmanı sağladım. Senden teşekkür bile beklemedim, bizi düş kırıklığına uğratmayacağını umuyordum. Fakat hayır, senden bunu beklemek bile çok büyük bir şeymiş. Sen utanmaz, sorumsuz birisin, için çürükmüş senin.» Soluğu tükendi, kalbi duracak gibi oldu. Gözlerini kapadı ve yüzü üzüntülü bir hal aldı.

Hans Günther yerinde kalkmadan, «Rose yenge, sana bir bardak su getireyim mi?» diye sordu. Yüzünde masum bir ifadeyle inatçı ve dimdik bir şekilde oturuyordu.

Aleksa sanki iki kişilikliymiş gibi — hem başrolde hem de bu durumdan uzakta olan bir gözleyici gibi — tuhaf bir yalnızlık duydu. Dört kişiden oluşan bir duruşmaydı, Aleksa davalı, general yargıç, halası davacı ve Hans Günther'de tanıktı.

«Korkarım, sen gerçeği bilmiyorsun, Rose teyze. Bu evliliği yıkan ben değilim, kocam. Size nasılnı söylemek istemiyorum. Yalnız bana inanın. Ve bana yardım edin. Boşanmak istiyorum. Kararımı kabul etmeniz iyi olur çünkü düşüncemi değiştirmeyeceğim.»

Rose eteğinin cebinden bir mendil çıkardı ve gözlerini sildi. «Duydun mu Adalbert?» diye sordu koca-

sına.» Beni dinlemiyor, belki seni dinler. Ailenin reisi olarak bu senin görevin.»

General Rose'un sözünü kesti. «Bana görevimi, hatırlatma.»

Onu susturmak amacıyla elini kaldırdı ve konuşacağını anlatmak için hafifçe öksürdü. «Kızım.» diye başladı. Sanki Aleksa duymakta zorluk çekiyormuş gibi her kelimeyi vurgulayarak açık açık söyledi. «Senin yaptığın çok alçakça bir hareket. Ama kocan geçmişi unutmaya hazır. Yani, evliliğini bir daha yıkmayacağına söz verirsen demek istiyorum.»

Sonunda Aleksa anlayabilmişti. Hans Günther onlara Nikolas'tan söz etmişti. Dmowski'den değil. Yoksa söylemiş miydi?»

Sedlitzler'le birlikte kaldığı altı yıl boyunca Aleksa yalnızca, Rose onun yaramazlıklarıyla başa çıkmadığı zamanlar generalin yanına çağırılır ve general bir konferans verirdi. Öyle durumlarda general yüksek bir yargıç havasıyla, kapısının dışındaki karanlık koridorda karşılaşmalarını, beceriksizce okşamalarını, ona duyduğu özlemi ve Aleksa'nın bazen ona tekmeler atmasını unutmuş görünerek adaleti yerine getirirdi. Şimdi bir kez daha general yasayı, kendisi de suçluyu temsil ediyordu.

«Boşanmak için çok geçerli bir nedenim var.» Öfkesini kontrol etmeye ve sesini yükseltmemeye çalışıyordu. «Lütfen bana yardım edin. Bu işleri olay çıkarmadan sessizce çözümlemenin bir yolu olmalı. Hans Günther'e veya mesleğine zarar vermek istemiyorum. Beni gerçeği söylemek zorunda bırakmayın.»

«Gerçek nedir açıkla.» diye Rose parladı. «Adalbert duydun mu? Hans Günther'e şantaj yapıyor, bize ultimaton veriyor.»

General karısına bakarak, «Konuyu benim ele almama izin verecek misin?» dedikten sonra Aleksa'ya döndü. «Sana en çok gereksinimi olduğu bir zamanda kocanı terketmek istiyorsun. Bize karşı yürütülen bir kampanya var, hepimize karşı, bizim sınıfımıza,

bizim seçkin subaylarımıza karşı. Eğer boşanma işlemlerine şimdi başlarsan, ona karşı kullanmak üzere yorumlanabilir senin bu davranışın. Belirsiz suçlamalar elbette ama, hâlâ hepsi de halkın belleğinde canlı, Onu terketmek, onun düşmanlarına katılmak gibi bir şey. Savaş zamanı savunmaya katılmamak, ya da Prusyalı davranmamak gibi.»

«Ben hiçbir zaman Prusyalı olduğumu söylemedim.»

«Sen bir Prusyalı subayın karısısın.»

Rose ayağa fırlayarak, «Sen utanmaz bir sokak kadınısın.» diye bağırdı. «Hans Günther bir azizdir, üstelik de senin orospuluğunu bile bağışlamaya hazır bir aziz.»

«Çenenı kapa, Rose.» diye kocası bağırdı. «Ve otur, Allah kahretsin. Bu sorunu, eğer o bayramlık ağzını kaparsan, çözeceğime sözveriyorum. Şimdi dinleyin.» Aleksa'ya döndü. «Kuzenimi terketmeyeceksin. Ve boşanmak istemeyeceksin.»

«Özür dilerim, aklım karıştı enişte.»

«Hayır, kızım. Benim aklım yerinde.» derin bir soluk aldıktan sonra sözlerini sürdürdü. «Senin için nedenler bulmaya çalıştım. Şimdi sana anlatıyorum.» Masadan bir kağıt alarak, açtı. «Burada elimde, senin mani-depresiv bir kişiliğin olduğuna dair Profesör Dr. Popper'in verdiği rapor var. Bir başka deyişle, aklından kuşku duyuluyor.»

«Ne?» diye bağırdı Aleksa. Generali anladığından pek emin değildi.

«Açıkçası,» diye sözünü sürdürdü general. «İki seçenekle karşı karşıyasın. Ya bizim isteklerimize boyun eğeceksin ya da psikiyatrik tedavi görmek üzere Kortau'ya teslim edileceksin.»

Aleksa ağzını kapatarak, kusmamak için zorla yutkundu. Konuşmaya başlamadan birkaç kez derin soluk almak zorunda kalmıştı. «Teslim edemiyecsiniz. Bu profesör Popper, ya da adı her neyse, beni

yatıramayacak. Benim deli olduğumu nasıl söyleyebilir?»

«Yanılıyorsun, hayatım.» derken, general bir yandan da kağıda gözetiyordu. «Seni en son eylül ayının on dördünde muayene etmişti Berlin'de Charit'e-de altı ay kadar önce.»

«Benim ciğerlerime bakılmıştı, kafama değil. Ateşim çıkıyordu. Rontgenim çekildi, kan tahlilleri yapıldı ve solunum yollarım kontrol edildi. Çocukken geçirdiğim tüberküloz nedeniyle bir takım önlemler.»

«Doktorlardan biri de Dr. Popper idi.»

«Size tüberküloz için muayene olduğumu söylüyorum.»

«Ayrıca da, seni 1897 ile 1903 yıllarında tedavi eden Dr. Brandt'ın uzman olarak görüşleri de var elimizde. O da sende heyecansal çarpıntılar, bayılma krizleri gibi belirtilerle psiko-nevrotik bir kişilik yapısı bulmuştu.»

«Hayır, hayır, hayır!» diye bağırdı. «O sizin aile doktorunuzdu. Midemden ya da boğazımdan rahatsızlandığım zamanlar onu çağırırdınız. Psikiyatrist değildi. Ayrıca sizin safra kesesi krizleriniz tuttuğunda ya da Rose teyzeyi sıkıntı bastığında da gelirdi. Eğer o evde bir deli var idiyse, herhalde deli ben değil, oydu.»

Generalin yumruğu masada gümbürdemişti. Yeter. Tek bir söz bile duymak istemiyorum artık. Seçimini kendin yap.»

Aleksa öyle hızlı ayağa kalkmıştı ki, sandalyesi yere yuvarlandı. «Hayır! Hans ile aramızdaki her şey bitti. Tümüyle. Ve beni ne bir doktor, ne bir mahkeme ne de bir yargıç burada oturmak zorunda bırakabilir. Hasta olan ben değilim. Hasta o!» teyzesinin önüne geçti. «Onu şurada yakaladım. Emrinde çalışan adamla sevişiyordu.»

Rose Hayır! diye bağırdı. Şaşkın şaşkın baktıktan sonra, sallana sallana yürüyerek, Aleksa'nın söylediklerinin kanıtlarını ararcasına baktı. Hans Günt-

her de ayağa kalkmıştı. O ana değin, kollarını kavuş-
turmuş, gözlerini odanın öteki ucundaki kitaplığın
camına dikmiş, sessiz ve hareketsiz oturuyordu. Şin-
di sinirli sinirli ceketinin yakasıyla oynamaya başla-
mıştı. Generale doğru dönerken, dudakları titriyor-
du. «Yalan söylüyor. Beni iyi bir nafaka için sıkıştır-
mak istiyor. Başka şeye de aldırdığı yok.»

«Üzülme,» diye Sedlitzler birlikte konuştu. «Bir
başka Moltke davası olmayacak.»

«Zavallı Kont Moltke,» dedi Rose. «O kadın onu
mahvetti. Ona hiçbir şey yardım edemezdi. Harden'in
mahkumiyeti bile. Bitti artık saygınlığını yitirdi»

«Buna benzer bir şey burada olmayacak. Ben bu-
radayken olmayacak.» dedi general. «Bu ailede skan-
dal yaratılmayacak.»

Aleksa son bir kez daha çabaladı.. «Skandal ol-
mayacak. Hans Günther'i üzecek ne bir şey söyle-
rim ne de bir şey yaparım. Gerekirse suçu üzerime
alacağım. Lütfen Albert enişte anlayın lütfen, bu ev-
lilik yürümüyor. Eğer bu evde yaşamak zorunda ka-
lırsam aklımı yitireceğim. Hapiste prangaya vurul-
muş gibi-»

«Benim sevgili kızım, sen dört yıl önce tanrının
önünde bu sözleşmeyi yaptın. Öyle çıkıp gidemezsin.»

Aleksa sakın olmaya çalışıyordu. «Bunu Hans
Günther'e söyleyin. Bu sözleşme onu da bağlıyor. Her
ne kadar bu sözleşmeyi kötü bir yazgıyla izmaladıy-
sa da, gene de bağlar. Bir kadının kocasından bekle-
meyi hakettiği aşkı bana asla veremeyeceğini biliyor-
du. Anlamıyor musunuz? O farklı biri. Normal değil
hasta o hasta.»

General birden kalkarak ellerini masanın üzeri-
ne dayadıktan sonra Aleksa'nın yüzüne doğru eğile-
rek bağırmaya başladı. «Sen hastasın, o değil. Has-
tasın, hastasın, hasta. Utanmaz sürtük seni.»

Bir anda adama nefretle baktıktan sonra, Aleksa
birden geçmişinin kötü günlerinin nefretini kusmaya
başladığını duydu. «Bana hasta mı diyorsunuz? Ahlâk-

sız mı? Ahlâksız ve hasta olan sizsiniz. Koridorlarda üzerime saldırıp, beni sıkıştırdığınız, eteğimin altına el attığınız o kötü günleri hiç unutmadım. Ben sizin vesayetiniz altına verilmiş bir çocuktum. Bana bakmanız için size güvenilmişti. Ve benim kendimi savunmam için tırnaklarımdan ve dişlerimden başka bir şeyim yoktu. Aman tanrım! Teslim olmamı mı istiyorsunuz? Siz teslim olmalısınız. Teslim olacak biri varsa, o da sizsiniz. Hiç değilse, böylece korunmasız bir çocuğa saldıramazsınız.»

Rose hayretten dona kalmış, inanmamışçasına bakmaktaydı. Sonra bozulmuş bir arabanın makinasının çıkardığı boğuk sesleri andırır biçimde soluyarak gözlerini kocasına döndürdü. Ve birden Aleksa'nın üzerine saldırarak yüzünü tokatlamaya başladı. «Seni çirkef orospu seni.» diye bağırdı. «Şıllık! Defol yoksa seni öldüreceğim.»

Saldırıları karşısında dengesini yitiren Aleksa dolabın köşesine başını vurarak yere düştü. Bacakları tuhaf bir şekilde kıvrılmıştı, Rose'un tokatlarından korunmak için ellerini yüzüne kapamıştı. Burnunun kanamasından, kocası sayesinde kurtulmuştu. Hans Günther Rose'un üzerine atlayıp, belinden tutarak, orospu karısının üzerinden çekip almıştı. Rose'u çekmeyi başardıktan sonra, hayretle bakan Aleksa'yı kollarına alıp ayağa kaldırmıştı. Elini karısının dolaba çarptığı yere dokundurduğunda, başının kanadığını ve kanın kendi eline de bulaştığını gördü.

«Ne yaptığına bir bak!» dedi Rose'a.

«Onu öldürmeliydim. Onu evime almazdan önce boğmalıyım. Onu aldığımdan beri üzüntüden başka bir şey yaşamadım.»

Hans Günther kanayan yeri görmek için karısının saçlarını ayırdığında derinin sıyrılarak küçük bir yara açıldığını görmüştü. «Gel de yıkayalım.»

Aleksa kendini geri çekerek, «Boş ver. Ben kendim yaparım.» dedi.

«Üzerine bir bant koyalım.»

Kocasına karşı koyamayacak denli şaşkınlık içinde olduğundan, kendisini banyoya götürüp, başını yıkamasına ve tentürdiyot sürmesine ses çıkarmamıştı. Daha sonra kanama durduğundan, üzerine bant konmasına izin vermedi.

«Eğer hizmetçiler başımda bant görürse, birinin bana vurduğunu düşünür. Biz de böyle bir şey düşünmelerini istemeyiz değil mi? Bütün kasabanın bizi konuşmasını?»

«Yara iltihaplanabilir.»

Aleksa alaycı bir bakışla. «Güzel olmaz mı? Kan zehirlenmesinden ölebilirim ve sen de Dmowski ile evlenebilirsin.»

«Böyle bir fırsata hayır.» diye homurdandıktan sonra, Hans Günther odadan çıkarken kapıyı gürültüyle çarptı.

Ziyaretleri ailenin yeniden bir araya gelmesi olarak duyurulan Sedlitzler Allenstein'de bir hafta kaldı. Aleksa o sırada eniştesinin genelturmay ile Kayzer'in askeri hükümeti arasında kuryeliğe atandığını öğrenmişti. Konumunun üst düzeydeki güçlere bu denli yakınlığı, Doğu Prusya'daki ordu birlikleri arasında yarattığı heyecanın nedenini açıklıyordu.

Karşılıklı ziyaretler ve Königsberg'deki Birinci Ordu Komutanlığı'nın verdiği kabul resmi unutulmaz bir hafta yaşatmıştı. Godenhausenler'in birlik komutanı ve subaylarına verdiği akşam yemeğinden sonra, komutan da karşılık olarak sonraki sabahın erken saatlerine değin süren bir akşam partisi vermişti.

Hava mevsime uygun olarak yumuşamış, ağaçların taze yeşili gökyüzünün bulutsuz maviliklerine uzanarak insanlara kışın donduran soğuşunu unutturmuş, Baltık Denizi'nin üzerindeki kalın sis tabakası kalkmıştı. Nehri örten buz tabakasıyla, fırtınadan sonra kırlarda donmuş bulunan postacılarıyla

insanların üzerine bir devin ayakları gibi çöken kışın bahara dönüşmesine General von Sedlitz'in gelişi ayrı bir neşe katmıştı.

Grip olduğunu söyleyerek, Aleksa, Birlik Komutanlığına verilen akşam yemeğinde ev sahipliği yapmayı kabul etmemişti. Sonraki gün ise iyileşerek, Hans Günther'in alayının Sedlitzler onuruna verdiği partiye katılmıştı. Her zamanki gibi, subay hanımlarının gözleri Aleksa'nın bakışlarından, hareketlerinden ve giysilerinden ayrılmadı. Kocaları da daha çok gözlerinin ucuyla onu izliyordu: onları ilgilendiren giysisi değildi elbette. Hepsi de Aleksa ile aptalca ilgilenebildikleri için bekar erkekleri, özellikle de yeni adı Gölge olan -yani Aleksa von Godenhausen'in gölgesiteğmen, Otto von Ranke'yi kıskanıyorlardı.

Ranke, kusursuz geçmişlerini korumak isteyen evli kadınlar için ideal bir eşti. Kadınlara tapıyor, bayılıyordu. Üstelik hem bağılydı hem de acizdi. Onun Aleksa'ya duyduğu çılgınca aşk ciddiye alınmamış, herkes gülmüşü. Onun gibi güzel bir kadının kendisine aşık olarak zavallı küçük Ranke'yi, dahası dokunaklı küçük Ranke'yi seçebileceği inanılacak gibi değildi. Allensteinliler Godenhausenler'in mükemmel evliliklerinin yarattığı mit hakkında kuşkular duymaya başlamalarına karşın, karı kocanın arasında herhangi olumsuz bir şey olduğu yolunda bir belirti de yoktu. Birbirlerine çok uyan çiftin birlikteliği gerçekten çok güzeldi ve ikisi biraraya geldiklerinde ilgi merkezi oluyorlardı. Ve böyle bir mükemmellik Allenstein için pek rastlanan bir şey değildi.

Elbette Hans Günther'in üzerine düşen eşcinsellik bulutları tümüyle dağılmış değildi ama, Aleksa ile beş yıldır sürdürdükleri evlilik her türlü tartışmanın ötesinde soylu bir izlenim yaratıyordu. İnsanlar onun bir ya da iki kez yoldan sapmış olabileceğini, daha sonra ise karısının iyiliği için yola girdiğini düşünüyorlardı.

Sedlitzler'in gelişi Aleksa'nın da işine yaramıştı.

Hans Günther karısının boşanmalarıyla ilgili kesin isteğine boyun eğmişti. Boksör burunlu, kocaman elli, samansarısı saçlı ağır süvari Johann Blaskowitz'i Dmowski'nin yerine almıştı. Aynı zamanda, ortak yatak odalarından çıkmayı da kabullenince, yatağı, şifonyeri ve gardrobu üst kattaki çalışma odasına açılan, daha önce de depo gibi kullanılan cumbaya taşınmıştı. Artık odasının camlarına Berlin'den getirilen perdeler, zemine de antika Tebriz halısı konmuştu. İnsanların bu olaydan bir sonuca varmalarını önlemek için de, Aleksa Anni'ye, yaptıkları değişikliğin, kocasının yaptığı bilimsel çalışmanın bitmesine değin düşündükleri geçici bir çözüm olduğunu söylemişti.

Sedlitzler'in gidişinden birkaç gün sonra, Aleksa Teğmen von Ranke ile bir at gezintisi yaptı. Hans Günther'e duyduğu müthiş öfke nedeniyle düştüğü bunalımdan kendini kurtaramıyordu. Dmowski'yi onu memnun etmek için değil de, amcasının isteklerine boyun eğerek evden kovduğundan kuşkulanıyordu. General ilişkinin tehlikelerinin bilincine vararak, yeğenini bu işi bitirmesi için ikna etmiş olmalıydı.

Her zamanki gibi Ranke ona yüreğini açıyordu, kendisini yıktığını söylüyordu. Artık ne bir şey yiyebiliyor, ne içebiliyor ne de düşünebiliyordu; geceleri evinde uyuşmak için içkiyle birlikte geçiriyordu. Sonuç olarak görevlerini yapmıyor ve kendi kendini yitirerek rahatlamaktan korkuyordu.

Bu yakınmalar Aleksa'nın canını sıkıyordu. Teğmenin yakışıklı ince ve atletik bir görünüşü vardı ama, hâlâ ona bir sümüklüböceği anımsatıyordu. Soluk derili, dokununca üşütecek, yapışkan ve kabuksuz korkunç bir sümüklüböcek.

«Sızlanmaktan vazgeç artık,» diye parladı. «Sen benden ne isteyebilirsin? Kocam benden asla boşanmayacak. Bunu bir çok kez söylediği için, evlilik dü-

şünülemez. Gizliden gizliye bir ilişki mi? O senin arkadaşın. Arkadaşını arkadan vurabilir misin? Ayrıca, Allenstein küçük bir yer. Birine duyurmadan burnunu bile silemiyorsun. O halde kendine güzel bir kız bulsana ve-»

«Güzel kızlardan nefret ederim.»

«Bir zamanlar ben de güzel bir kızdım.»

«Senin için ölebilirim.» derken, Aleksa onun gri gözlerinin tuhaf bir uyumsuzlukla baktıklarının ayır-dına varmıştı. Hem korkmuş hem de heyecanlanmış-tı. «Onu benim için öldürebilir misin?» Sözcükler ağ-zından, nasıl bir etki yaratacağını düşünmesine fırsat bırakmadan çıkmıştı.

Hemen yanıt vermedi teğmen. Birkaç saniye suskunluğa gömüldükten sonra, atını dizginleyerek birden, «Öldürmek, demekle ne demek istiyorsun?» diye sordu boğuk bir sesle.

Aleksa, gülerek, «Hiçbir şey, yalnızca şaka yaptım.» dedi.

O da atını yavaşlatmıştı. Alle'ye sapan yola doğru dönüyorlardı. Bahar su kıyısındaki korkunç çıplaklığı muhteşem bir parka dönüştürmüştü. Otların ve bodur ağaçların yeşillikleri arasındaki huş ağaçlarının beyaz gövdeleri, güneşin pırlıltısı altında yılan derisi gibi ışıldıyordu. İçinde mutsuz olunacak denli güzel bir dünya diye düşündü Aleksa.

«Evet,» dediğini duydu Ranke'nin. «Senin için öldürebileceğimi düşünüyorum.»

Sesinin tonu Aleksa'yı ürkütmüştü. Dönüp yüzüne baktığında, yüzünün kızardığını ve çenesinin titrediğini gördü. Sahip olunacak bir adam diye düşündükten sonra, merak ve tiksinti karmaşası duygular içinde onu izlemeye, seyretmeye başladı.

«Bir keresinde en iyi arkadaşını öldürdüğün doğru mu?» diye solugunu tutarak sordu.

Teğmenin çenesinin titremesi durmuş, yüzü birden taş kesmişti. «O bir düelloydur. Ve en iyi arkadaşım da değildi.»

«Herneyse, bir arkadaş.»

«Oldukça belirsiz bir sözcük. Arkadaş var, arkadaş var.»

Alle'den ayrılarak, Paradeplatz'a giden yola sapmışlardı. «Bana senin için birini öldürüp öldüremeyeceğimi sordun. Ben de sana öldürebileceğimi söyledim. İkinci sorunuz lütfen.»

«Boşver. Kötü bir şakaydı. Senin hakkında bazı dedikodular duymuştum da, merak ettim. Duyduklarım senin için düşündüklerime uymuyordu. Seni kibar, duyarlı bir Prusyalı olarak düşünmüştüm. Yanılabilirim ama, seni böyle değerlendirmiştim.»

«Beni böyle mi değerlendirmiştin?» diye sorarken, sesinde biraz kin duyar gibiydi. «Şaşırdım doğrusu. Ve beni hiç tanımadığını düşünüp, daha güzel gördüğünü, aslımdan daha mükemmel gördüğünü düşünüyorum şimdi. Benim varlığımdan bile haberdar olmadığını düşünmeye alışmıştım, düşünüyordum. Hâlâ da zaman zaman öyle düşünüyorum.»

«Gülünç olma.» diye karşı çıktı Aleksa ama, sesi de pek de inandırıcı değildi.

Kapıya vardıklarında, Aleksa bir fincan çay içmesi için onu eve çağırdı. Ancak Ranke Jerzy'nin Hans Günther'in atını ağılların orada dolaştırdığını farkedince, onun evde olduğunu düşündü.

«Belki bir başka zaman.» dedi.

Aleksa atla dolaşırlarken içini saran heyecana yeniden kapıldığını hissediyordu. «Aptallık etme. Hans Günther seni gördüğüne sevinecektir. Arkadaşlıklardan çok hoşlanır.» Neredeyse, kocasının bir öğleden sonrayı kendisiyle geçirmektense, onunla geçirmeyi yeğleyeceğini ekliyordu ki, böyle bir şeyden söz etmemenin daha iyi olacağını düşündü.

Atlarını Jerzy'nin bakımına terkettikten sonra içeri girdiklerinde Hans Günther'i kabartma desenli bir ceket ve ayağında terliklerle bir kitaba yumulmuş durumda bulmuşlardı. Hans Günther bu beklenmedik konuklardan hoşlanmadıysa bile, duygularını

belli etmemeyi başarmıştı. Subay arkadaşları ve hat-
ta topçu sınıfından astlarıyla ilişkilerinde çok içten
davranırdı. Şimdi, aşkın gözünü alması nedeniyle
görüşü donuklaşan Aleksa, kocasının çekici olmaya
çalışan tavırlarına isteyerek alaylı ve soğukca karşı-
lık veriyordu. Bürosunu yönetirken, belki oy getirir
ondişesiyle uzatılan her eli sıkın bir politikacıya
benziyordu şimdi Hans Günther. Kocasının terslikle-
rini iyi bildiği için, onun Ranke'yi nasılda küçük gör-
düğünü düşünebiliyordu Aleksa; fakat Ranke bunu
bilmediğinden, sevdiği kadının kocasının gösterdiği
ilgi karşısında ezilmişti.

Ellerinde çay fincanlarıyla erkekler, Kral Ed-
ward'ın yeterince kendini iyi hissederek Reval'de Çar
Nikola'nın gayri resmi bir çağrısıyla ilgilendiği hal-
de, keyifsizlik iddiasıyla Berlin ziyaretini iptal etme-
si üzerine ortalıkta dolaşan dedikoduları tartışıyor-
lardı.

«Edward Rusya'ya kur yapıyor. Yani bu demektir
ki, Almanya'yı saran çember sürekli daralıyor. Sev-
gili Otto.» dedi binbaşı.

«Hemen olması daha iyi.» dedi Ranke. «Savaşın
ben cephede çarpışamayacak denli yaşlandıktan son-
ra çıkmasını düşündükçe üzülüyorum gerçekten.»

«Kahramanlık budur Otto. Temiz havada kan
akıtmaya hiçbir şey benzemez. İki cephede de savaşa
girebiliriz, hiç aldırmıyorum. İngilizler'in ordusu yok.
Sedan yüzünden Fransızlar'da moral kalmadı. Rus-
lar'ın da sürüden farkı yoktur. Biz ilkin kendi içimiz-
deki düşmanları temizlemeliyiz. Pasifistler, sosyalist-
ler ve ayaklanan ayak takımı. Sorun polisin gösterici-
lerle yalnızca kılıcının kör ucuyla çarpışmasından
kaynaklanıyor; kılıcın keskin ucunu kullanmanın za-
manı geldi de geçti bile. Ya da polis istemiyorsa, bı-
rakın ordu ilgilensin.»

«Ne kadar doğru.» diye onayladı Ranke.

Aleksa ziyaretin içini dürten rahatsızlığını gider-
mek için ani bir istek duymuştu. «Kan dökmek. Teğ-

men Ranke'nin böyle bir pratiği var. Bir adamı öldürdüğünü biliyor musun? Vurarak öldürmüş.»

Ranke utanmıştı. «Bir düellodaydı.»

«Fark eder mi?» diye sordu Aleksa. «Sen ne dersin Hans?»

Kocasını kaşlarını çatarak, «Elbette fark eder. Sorun neydi?» dedikten sonra Ranke'ye döndü, «Karımı bağışlayın, Otto. Gene huyu depreşti. Beni ilgilendirmeyen bir konuyu neden şimdi açıyor?»

«Yolda gelirken konuşmuştuk.» diye Aleksa karşılık verdi.

«Öyle mi?»

«Teğmene söylentilerin doğru olup olmadığını sormuştum o da doğruladı.»

«Patavatsızlık etmişsin.»

Ranke'nin yüzü kızarmıştı. «Onu demek istemedim. Gerçekten—»

«Biraz daha çay alır mısınız teğmen?» diye sorduktan sonra Aleksa yanıt beklemeden fincanı doldurdu. «Özür dilerim. Bir daha hiç sözünü etmeyeceğim. Söz veriyorum.»

«Bundan utanç duymuyorum.» diyerek Ranke onun rahatlamasını çabuklaştırmaya çalıştı. Yoksa kocasını mı rahatlatmaya çalışıyordu. «Şanssız bir olaydı ama oldu ve—»

«Fakat sen keşke olmasaydı diyorsun.» dedi Aleksa, kocası yakasıyla oynarken, bu durumun onun öfkelendiği anlamına geldiğini biliyordu.

«Bunu söylemeyecektim.» diye kekeleyerek konuştu Ranke. «Demek istediğim şu ki, insan kendini böyle bir durumda bulunca—»

«Haydi konuyu değiştirelim, ne dersiniz?» diyerek sözünü kesti Hans Günther.

«Neden değiştirecekmişiz?» Aleksa kocasının kendini kaybederek, Ranke'nin de köpekleşerek sürdürdükleri tartışmadan zevk almıştı. «Ben düelloyu çok entrikalı bir şey olarak düşünüyorum. Bir adamı vuruyorsun. Sizi seyreden dört tanık bulunduğu için, bir

suçlu değil de bir kahraman kabul ediliyorsun. Neden Hans?» diye sordu.

Hans Günther duvarda asılı duran sonbahar tablosunu düzeltmek için ilerledi. «Hizmetçiler tozunu aldıktan sonra, tabloları neden düzeltmiyorlar?» diye mırıldandı. «Bu da bir başka sır mı?»

«Hans, düelloda bir adamı vurmanın suç olmadığını mı düşünüyorsun?»

«Duruma bağlı.»

«Hangi duruma?»

«Ona nasıl baktığına. İncil'e göre suçtur, ama bizim soyluluk ölçülerimize göreyse değil. Sen savunmasız bir adamı vurmuyorsun. O da seninle aynı derecede silahlı. Sen yaralar ya da öldürebilirsin ama, o da seni yaralayabilir ya da öldürebilir.—» Birden durup sesini yükselterek konuşmasını sürdürdü. «Lütfen keselim Aleksa. Konuşumuzu utandırıyoruz.»

O sırada Ranke ayağa kalkmıştı. Sinirli sinirli gülererek, «Gerçekten, alınmıyorum—»

«Bu benim hep ilgimi çekmiş bir konudur. İlk kez düello yapan biriyle böyle bir konuyu konuşma fırsatı yakaladım.» dedikten sonra Ranke'ye döndü Aleksa. «Gerekli formaliteleri —düelloya çağrı, tanıklar ve silahların seçimi mi, düelloyu yapanları suçsuz çıkarıyor?»

«Bir kısmı bunlar denebilir. Senden bir subay ya da beyefendi olarak onurunu koruman beklenir. Eğer dövüşmeyi reddedersen, ordudan ayrılman gerekir.» diye düzgün bir yanıt verdi Ranke. Davranışları değişiyor gibi görünüyordu. Artık hiç de rahatsız bir görünüşü yoktu. Hatta uyarıyı bile hoşgörülle karşılıyor gibiydi.

«Tanıksız düello olabilir mi?» diye sordu Aleksa.

Hans Günther masaya döndükten sonra, soluyarak sandalyesine çöktü. «Tanrı aşkına Aleksa, birdenbire kan dökmeye ilgilenmek nereden aklına geldi?»

Kocasını duymazdan gelerek, «Arkadaşının öldüğünü söylediklerinde ne hissettin?» diye Ranke'ye sordu.

«Kimse söylemedi. Üstelik söylemesine de gerek yoktu, ben anlayabilirdim.»

«Ne yaptın?»

«Her şey bittiği için rahatladım.»

«Suçluluk duymadın mı?»

«Sorunu Haysiyet Divanı'nda çözümlemek için daha önce girişimde bulunulmuştu ama, başarısız oluncaya da, emredildi ki—»

«Hatta cezaevine bile girmedin?»

«Hayır. Yalnızca birlikteki görevimden alıktım.»

«Ne kadar?»

«Dört ay.»

«Bir adamın yaşamına karşılık, sizce dört ay uygun bir ceza mı?»

Çok ileri gitmişti. Ranke konsolun üzerindeki Empire saatine sinirli bir şekilde baktıktan sonra, derin bir soluk alarak konuşmaya hazırlanıyordu ki, Aleksa araya girdi. «Kurulun onayı olmaksızın ve tanıklar, doktor ve ötekiler bulunmaksızın bir düelloya ne dersin?»

«Ne oluyor, sorguya mı çekiyorsun?» diye Hans Günther sordu.

«Felsefi bir tartışma işte. Bir kez de, gelecek gösteriye kimin hangi ata bineceğinden daha ilginç bir şey tartışamaz mıyız?»

«Hayır.» dedi Hans Günther. «Derin bir düşünür olmayabilirim ama, gene de suç ve ceza üzerinde konuşmaktansa atlardan konuşmayı yeğlerim. Bunu Dostoyevski'ye bırakıyorum. O halde, tartışmanın bittiğini söyleyelim.»

Ranke telaşla ayağa kalktı. «Ne yazık ki gitmek zorundayım. Barones.. Binbaşım, beni mutlu ettiniz.»

«Geldiğinize biz de sevindik.» dedi Hans Günther yapmacık bir gülüşle. «Dahası sizi mutlu ettiğimizden kuşku duyuyorum. Lütfen bizi bağışlayın. Sizi karı-

mın sorularıyla karşı karşıya bıraktığım için suçluyum.»

«Yooo, fakat neden?»

«Konuyu uzatmasaydım, o da sürdüremezdi. Hedef sen değildin, bendim. Evli olmadığın için, kadınların aklına yabancısın. Kadınlar çelişkiler yaratırlar. Herhangi bir saçmasapan konudan yola çıkarak, gerçek kişiliklerini bulurlar. İşte böyle bir konu yakaladıklarında tanrıdan başka kimse zavallı kocayı koruyamaz.»

Ranke huzursuzlanmışcasına sırtıtmıştı. Hans Günther onun gidişini gördükten sonra, yeniden salona döndü. «Çok zorlu bir insansın Aleksa. Bir parça aklını oynattığını yazan raporu kabul etmek üzereyim. Hangi cehenneme varmak için uğraşıyorsun? Benim hakkımda ne düşünürsen, düşün, yalnız seni ilgilendirir bu. Hiç aldırdığım yok. Yalnızca görünüşü korumak ya da sonuca katlanmak gerektiğinde ısrar ediyorum.»

«Sonuca katlanmak mı?» Birden başgösteren baş ağrısını defetmeye çalışarak şakaklarını ovuşturdu Aleksa son cümlesini tekrarladi. «Sonuca katlanmak.»

Teğmen Ranke'nin zemin katındaki dört odalı dairesi, Şovalyeler Şatosu'nun arkasına düşen dar bir cadde olan Nikolaistrasse'deydi. Böylesine bir lüksü karşılayabilen teğmen sayısı pek fazla değildi. Çoğu bölgedeki ailelerinin evinde genellikle, bir, bazen de iki oda kiralayabilen pansiyonerlerdi. Elindeki nimenin farkında olmayan biri, dahası birliğin standartlarına göre zengin bile savılabilirdi. Allenstein'de geçirdiği iki yıl içinde, herkese içten davranmasına ve sürüyle ilişki kurmasına karşın, tek bir yakın dostunun bulunmamasının nedenini kimse kesinlikle bilemiyordu.

Ön kapıdan içeri Aleksa ilk kez girdiğinde bir mayıs öğleden sonrasıydı. Sabahleyin onunla birlik-

te ata binerlerken, dairesini görmeye geleceğine söz vermesi Ranke kadar Aleksa'nın kendisini de şaşırtmıştı. Tümüyle hazırlıksız yakalamıştı ama, Aleksa ondaki coşkulu sevincin de farkına varmıştı.

Son ana değin tedirgindi. Aşka susamış bir kadındı ama, Ranke onu doyuracak bir erkek değildi. O ne aşık olduğu Hans Günther idi, ne de kendisini cinsel anlamda çeken Nikolas Karadi. Ranke onu sıkıyordu. Onu kendine aşık olarak seçmesinin nedeni, çevresindeki arzu dolu erkeklerin arasında, yalnızca onda çılgınlık belirtileri sezmesiydi. Gözlerinin camısı bakışlarında ve ona duyduğu arzulara bir çılgınlık görüyordu. Aleksa, çevresi granit duvarlarla sarılmışçasına bir evlilik tutsağıydı. Nitrogliserinden daha az etkin hiçbir şey işe yaramazdı. İşte Ranke'de kendisini saran duvarları havaya uçuracak şeyi görüyordu.

Yarım saat gecikerek geldiğinde, Ranke'yi ölümcül bir çaresizlik içinde bulmuştu. En sevdiği çiçek olan menekşeleri demet demet dört bir yandaki küçük vazolara yerleştirmiş, şampanyayı bir saat önce telaş içinde aldığı zarif gümüş kovaya soğuması için koymuş ve şamdanlardaki mumları yakmıştı. Günişliğini kesmek için bütün perdeleri indirmişti.

«Unutmandan korkuyordum.» dedi Aleksa'nın ceketini alırken. Gözlerinden yaş damlıyordu. «Seni çok seviyorum.»

Kendisini okşamasına ve giysisinin arkasındaki çengelleri çıkarmak için yaptığı biçimsiz hareketlere ses çıkarmamıştı Aleksa. Giysiyi omuzlarından aldıktan sona, onu öpücük yağmuruna tutmuştu. Sonra birden fırladı. «Ne kadar aptalım. Bir kadeh şarap içermisin diye sormayı bile unuttum. Ya da—»

«Şarap hiç de fena olmaz.» Cesaret kazanması için bir desteğe gereksinimi vardı, yoksa her şeyi başlamadan bitirmesinden korkuyordu.

Ranke titreyen elleriyle mantarı patlattıktan sonra, her ikisi için de birer kadeh doldurmuştu. Aleksa kadehini boşaltır boşaltmaz hemen uzatmış, yeniden

doldurmasını istemişti. «Beni neyin böyle susattığını bilmiyorum. Belki de öğlen yediğimiz—»

«Evet öyledir sanıyorum.» sonra soluk almadan konuşmasını sürdürdü. «Seni çok seviyorum.»

Aleksa ikinci kadehini de yuvarlamıştı. «Kendi kendine tekrarlayıp duruyorsun. Daha ilginç bir şey söyleyemez misin?»

«Benimle alay ediyorsun, eğleniyorsun. Seni sıkmaktan korkuyorum ama, seninle birlikteyken aklım karışıyor. Ben ben değilim sanki. Uyuşturucu almış gibi oluyorum. Senden uzaktayken, sana söyleyebileceğim milyonlarca şey düşünüyorum, fakat seninle—»

İki iri damla yanaklarına doğru süzülüyordu. Aleksa gülerek mendilini çıkarıp, onun yüzünü sildi. O sırada Ranke de mendili alıp dudaklarına götürmüş ve parfüm kokusunu içine çekmek istercesine bastırmıştı. Sahnenin pek moda olan hastalıklı aşık tiplerini canlandıran romantik kartpostallardan farklı olmadığını düşündü Aleksa.

«Beni şaşırtıyorsun Otto. İşte burada başbaşayız. Yalnızca ikimiz. Eğer gelirsem yeryüzünün en mutlu erkeği olacağını söylemiştin. Şimdi buradayım ve sen göz yaşlarına boğuluyorsun.»

Birden kalkıp öylesine bir kuvvetle Aleksa'ya sarıldı ki, genç kadın bağırmaktan kendini alamadı. «Beni incitiyorsun!»

«Seni istiyorum!» ağır bir solukla kulağına fısıldamıştı. «Seni öylesine çok istiyorum ki, aklım başımdan gidiyor.»

Aleksa o an kendini deli birisinin ellerine bırakıp bırakmadığını merak etti. Onu kollarıyla yerden kaldırıp kucaklayarak yatak odasına götüren teğmen, yatağa atıp aç bir kurt gibi üzerine saldırdı. Parmakları giysinin düğmeleri ve kopçalarıyla beceriksizce uğrasırken, ağzından hırıltıyla karışık yarın yarım sözcükler dökülüyordu. Giysisini lime lime edip parçalamasından korkarak, kendisi soyundu.

Birden aklına Nikolas gelince, onun tatlı okşayışlarını ve sevişmeyi bir oyuna ve kutlamaya dönüştüren davranışlarını anımsadı. Kendisini yatakta böylesine buz gibi yapan bir erkekle birlikte olduğu için tiksinti duyduğunu hissediyordu. Aleksa bütün gücünü toplayıp Ranke'yi itince birden, o da geri çekildi ve ardından düştü. «Özür dilerim.» diye mırıldandıktan sonra, gene ağlamaya başladı.

İlk anda rahatladığını hissetmişti. Güldüğünü göstermemek için yüzünü elleriyle kapamak zorunda kalmıştı. Özgürlüğe kavuşma aracı olarak onu seçmesi nasıl da aptalca bir fikirdi. Onu kendisi için birini öldürebilecek bir erkek olarak değerlendirmişti; şimdi ise onun bir erkek bile olmadığını anlıyordu. Düş kırıklığına uğrayacağı yerde sevindiğini hissediyordu. Bu tuhaf serüven bittiğine göre normal yaşamına dönebilirdi.

Teğmen dizlerinin üzerinden ayağa kalktıktan sonra, Aleksa'nın bacaklarını tutup, dudaklarını bastırdı. «Çok utandım. Seninle daha farklı olacağından emindim.» dedi.

Aleksa artık üzölmeye bile başlamıştı. «Utanılacak bir şey yok. Herkesin başına gelebilir.»

«Seni çok seviyorum.»

«Evet, bunu biliyorum.»

«Beni terketme, bırakma. Eğer şimdi gidersen, kendimi öldüreceğim.»

Cılgına dönmüş bir köpekmiş gibi sakinleştirmek istercesine teğmenin başını okşadı. «Hayır, gitmeyeceğim. Herneyse, hizmetçiye çay partisine gittiğimi ve saat altıdan önce eve dönmeyeceğimi söylemiştim.» Bakışları odada dolandığında, her yanı gerçekten ilk kez görüyor gibiydi. «Çok güzel şeylerin var. Şu kösedeki sandık enfes, antika olmalı.»

«Anneciğimindi. Burayı eve benzetmek için de o dösemişti. Allenstein'e gelmenin benim için pek de mutlu bir olay olmadığını biliyordu.»

«Öyle mi?»

«Hayır, şimdi böyle.» Başını çaresizce sallamıştı.

Onu yatıştırmak için, elini okşadı. Yeniden ağlamaya başlayacağından korkuyordu. «Annen o mu?» Çerçevenin içindeki siyah saçlı bir tutam bıyıklı —yoksa yalnızca gölge miydi?— kalın kaşlı ve aynı Ranke gibi camsı gözlerle bakan kadını gösteriyordu.

Resme sevgiyle bakarak, «Evet, anneciğim.» dedi.

«Ne kadar ilginç bir yüz. Bana onu anlatsana.» Aleksa teğmenin konuşmasını, çevrelerini saran ürkütücü sessizliği bozan bir ses, herhangi bir ses istiyordu.

«Gerçekten harika bir insandır. En iyisi, mükemmel. Her zaman birbirimize çok yakın olduk. Özellikle babamın ölümünden sonra. Bir kazada ölmüştü.» Bir an sustuktan sonra, dudakları sinirden titriyordu, heyecanla konuşmasını sürdürdü. «O günlerde bir kasaba olan Grunewald'da büyük bir evde yaşırdık. Bahçemizde bir salıncakla, bir kroket kortu vardı. Tanıdığımız çocuklu aile olmadığından benim de tek arkadaşım annemdi. Hiç arkadaş özlemi çekmedim. Çünkü annem vardı. Kağıt ve başka oyunlar oyna—» zorla güldükten sonra konuşmasını sürdürdü. «Atım-mış gibi beni sırtına alır bahçenin ve evin çevresini gezdirirdi. Ata binmeyi bu yüzden çok sevdiğimi sanıyorum.» Yüzünde tuhaf bir parıltıyla şımarık sımırık güldü. «Ata bindiğim kimi zamanlar, kendimi hâlâ çocuk gibi düşünürüm.» Utanarak sustu. Alnı damla damla terlemisti ve ağır ağır soluk alıyordu.

Aleksa onu tiksintivle merak arasında karmasık duygularla izliyordu. «Yani sen anneciğinin sırtında dolastırılmayı sevivorsun?»

Teğmen hastalıklı bir tavırla başını sallayarak onayladı. «Öoo evet, bence bütün çocuklar böyledir.»

Bir saat daha kaldı. Biraz daha şarap içerek konustular, öpüstüler ve birbirlerini oksadılar. Avrılırken, nek istekli olmamasına karsın, onu ventiden göreceğine söz verdi. Yeni bir histeri nöbetiyle karşılaşmamak için, hemen fırlayıp gitmek istiyordu o anda.

Birkaç gün sonra, birlikte ata binmeleri için yalvarmalarına boyun eğmek zorunda kaldı Aleksa. Uzun bir kış boyunca ahıra kapatılıp da, sonra dışarı salınan coşkulu ve oynak hayvanlar gibi, görülmemiş gamsızlıkta biriydi Ranke. Ekilmiş toprakları arkalarında bıraktıktan sonra, kumlu tepelerin, küçük su birikintilerinin ve ağaçlıkların bulunduğu kırlara doğru gidiyorlardı. Bir süre sonra tuhaf bir sessizliğe gömülmüş, yüzünü acılı bir hava bürümüş ve sırtı dikleşmişti. Ormanın içinden geçerlerken birden attan inerek, Aleksa'yı da durdurdu. Ve tek bir söz söylemeden onu da attan indirdi. Şaşkınlıktan karşı koymayı bile düşünemeyen Aleksa onunla birlikte çimenlerin üzerine yuvarlandı.

Dökülen güz yapraklarının üzerinde, kötü kokular arasında onunla sevişti. Daha sonra ormanda duyduğu yağmur kokusu Aleksa'ya daima hareket halindeki bir trene soluk soluğa atlayan bir yolcunun telaşına benzer bir havayla ilk yattıkları günü anımsattı.

Artık Ranke'yi çoğunlukla kendi dairesinde haftada bir iki kez görmeye başlamıştı. Hans Günther öğleden sonralarını nerede geçirdiğini hiç sormadığından, gerekçe aramak zorunda da kalmıyordu. Görünüşü kurtarmak için, ara sıra Ranke ile birlikte ata da biniyorlardı; daha az birlikte görünmelerinin iyi olacağını düşünüyordu Aleksa. Ona giderken, mutlaka kalın tüllü bir şapka ile moda olan bol giysiler giyiyordu. Bir süre sonra tebdili kıyafetle Teğmen Ranke'yi ziyaret eden hanımefendinin merak uyandıracığını farkedemiyordu.

Ranke'den bıkması fazla zaman almadı. Başta onu etkileyen melunca dokunuşlar, yirmi yedi yaşındaki bir ana kuzusunun heyecanlarından öte bir anlam taşımıyordu. İyi bir dost olamayacak denli duygusal ve melankolik bir tipti ve aşık olarak da tuhaf, dengesiz

biriydi. Ranke'nin tuhaf hareketleri Aleksa'nın hoşuna gidiyordu. Çünkü kendisi de aynı şekilde onunla oynuyordu.

Yatakta bile öne geçen bu oyunlar, çocukluğunda annesiyle oynadığı oyunlardı. En azından Aleksa bundan kuşkulanıyordu. Oyunlar eksikliklerini giderek ona yardım ediyordu. Öte yandan mükemmel bir erkekti. Ancak kendisine gösterdiği bağımlılık, patolojik bir sıkıntı yaratmaktaydı. Aleksa onda en çok sıkıldığı şeyi bilemiyordu — erkekliğini yeniden keşfedişini kutlaması ya da geç kaldığı veya buluşmalarını iptal ettiği zamanlardaki umutsuzluğu.

Ortak bir noktaları yoktu. Onları birbirlerine bağlayan erkeğin kendisine duyduğu aşk ile, kendi yönünden onu bir kurtarıcı ve de özgürlüğe giden bir araç gibi görmesiydi.

Mart ayının sonlarında bir gece Hans Günther ile Dmowski'yi birlikte gördüğünden beri, Hans Günther'in ölümü düşüncesini geliştirmeye başlamıştı. Önceleri yalnızca boş saatlerinde düşündüğü bir plan iken, şimdi sabit fikir haline gelmişti. Birbirlerinin aşığı olduktan sonra, bunu Ranke'ye de çıtlatmış, onu şaşırtmaktan korktuğu için de önce bir kaç sözle ima etmeye çalışmıştı.

Ranke'nin biliyormuş gibi davranması ise Aleksa'yı şaşırtmıştı. «Ne kadar zaman önce, senin için birini öldürmeye istekli olduğumu söylediğimi unuttun mu?» demişti teğmen.

Bir an donup kalmıştı. İçinden bir ses susmasını söylüyordu; daha sonra, keşke o sese uysaydım diyecekti. «O sıra onu düşünmüyordum.»

«Ama şimdi düşünüyorsun.»

Aleksa içine dek işleyen bakışlardan kaçmak için yüzünü elleriyle kapamıştı. «Bilmiyorum. Kimi zaman kendimi öylesine kötü hissediyorum ki, çılgınca şeyler düşünmeye başlıyorum. Eğer benden bir boşansa, ama boşanmıyor.»

«Boşansaydı, benimle evlenir miydin?»

Ellerini hâlâ yüzüne bastırıyordu. Çocukluğundan beri yalan söylediği zamanlarda böyle yüzünü kapama alışkanlığı vardı. «Evleneceğimi biliyorsun.»

Ufak tefek aşk oyunlarından sonra, Ranke'yi canlandıran Aleksa'yı ise bitkin düşürüp bunalıma sokan yatağa geçmişlerdi. Hans Günther ile ayrılmak istemesinin gerçek nedeninden hiç söz etmemiş, yalnızca aralarında bir soğukluk bulunduğunu anlatmıştı.

Uzanıp, Aleksa'nın ellerini yüzünden zorla çeken Ranke kendisine bakmasını sağladı. «Beni seviyor musun?»

«Tanrı aşkına, kaç kez söyleyeceğim? Eğer sevmesem buraya gelir miyim?»

«Merak ediyorum.» dedi hırıltılı bir sesle. Dalgın dalgın onu seyrediyordu. «Onun önünde neden düello konusunu açtın? Onu uyarmak için mi? Ona gözdağı vermek için mi? Yanlış davrandın. Aptal değil ve şimdi ikimizi karşı karşıya getireceğinden kuşkulaniyordur. Benden vebadan kaçır gibi kaçıyor. Geçen gün ona Subaylar Klübünde rastladığımda, bana her zamankinden daha dostça davrandı. Üzerine yürüyüp suratına vuramam.»

«Öldürdüğün adamla arandaki düello nasıl olmuştu? Arkadaş olduğunuzu duymuştum.» Bunu daha önce de sormuştu ama, baskı yapmak için yinelemişti. «O mu sana meydan okudu yoksa—»

Sözünü keserek, «Ben okudum.» dedikten sonra, sırtını dönüp yataktan kalktı ve giyinmeye başladı.

«Ama neden?»

«İçki içiyordu ve şaka yapıp takılıyordu. Hoşlanmamıştım.»

«Nasıl şaka?» Ranke soruyu duymazlıktan gelince sormayı sürdürdü. «Onun için üzülmedin mi? Yani, daha sonra?»

«Hayır, o istemişti.»

«Eğer onur kurulu, tanıklar ve barış girişimleri olmasıydı, ne yapardın? Yani bir başka deyişle, yal-

nızca ikiniz olsaydı? Onu öldürmek için vurur muydun?»

Uzun bir suskunluktan sonra, «Sanıyorum. Kaçılmaz bir şeydi artık.» dedi.

Tanıksız bir düello. Sonraki haftalarda ana konuları buydu. Aleksa onun gerçekten ciddi mi, yoksa kendi fantazilerine uyarak dalga mı geçtiğinin ayır-dına varamıyordu. Kendi sözlerinden de pek emin değildi. Kimi zaman düello konusu uzun süren ve insanı rahatsız eden suskunluk anlarını doldurmaktan öte bir anlam taşımıyordu.

Aleksa bir iki kez gerçek bir düello önerdiyse de, Ranke'ye kabul ettiremedi. Teğmen sonbahara değin, koşulların oluşması için beklemlerini öneriyordu. Böylece olay bir av kazası olarak bile değerlendirilebilirdi. Hans Günther çok ateşli bir sporcu olmasa da, o da sezonun açılışını dört gözle bekliyordu. Allenstein'de oyun çoktu ve av sporu da küçük garnizonun tekdüze yaşamına hareket getiren birkaç eğlenceden biriydi.

Ranke, onu ağaçlıklarda yalnız yakalayıp, yanına yaklaşarak düelloya çağırmaı planlıyordu. Aleksa'nın karşı çıkışlarına karşın, o iki eşit düzeyde silahlı adamın yüzleşmesinden yanaydı. Bir adamı pusuya yatarak arkadan vurmanın, bir subay ve beyefendi olarak onuruyla bağdaşmayacağını söyledi. Hatta bir şey söylenmeden pozisyon alarak nişan almaya da karşıydı. Aleksa onu artık çok iyi anlıyordu. Ranke aptal biri değildi. Ayağına gelen şans ikinci kez tepemezdi. Hans Günther gibi iyi bir hedefle karşı karşıya gelince, vurulmayı beklemeyecekti, zaten ilk silahı çekip, işini bitirebilirdi. Şovalye düellosu onun yararına uydurulmuştu.

Plan yavaş yavaş çekiciliğini yitiriyordu Aleksa için. Henüz haziranın biriydi ve av sezonuna aylar vardı daha. Ranke ile birlikte tanıksız düelloyu tartışmışlardı ama, artık Aleksa'nın kafasında herşey yerine oturmuştu. Olayın çirkinliğini görmüştü. Hans

Günther'in vahşi ölümünü düşündüğü zamanlarda, her şey tüm canlılığı ile gözünün önüne geliyordu. Ona acımıyorsa eğer, en azından hoşgörüsünün varlığından emindi. Zehir salgılayan bezleri kurumuş bir engerek yılanı gibiydi; harekete geçmesi için kıvranıp duruyordu ama, kimseye zarar vermeye niyetinin olmadığını da biliyordu.

Plandan vazgeçince, Ranke ile de ilişkisini kesmeye karar verdi.

«Seni bir süre göremiyeceğim.» dedi sönük geçen bir öğleden sonranın ardından. «Hans Günther'in bizimle ilgili bir şeyler duyduğundan kuşkulaniyorum. Geçen gün kavga ettiğimizde, daha fazla katlanamayacağını söyledi. Kişilik sorunu biliyorsun.»

«Bir süre seni göremeyecek miyim?» derken, anlamamış gibi Ranke kaşlarını çatmıştı. «Hayır, olmaz-»

«Şansımız bize yardım etmedi Otto. Biri beni bu-
raya gelirken görmüş olmalı. Er geç böyle bir şeyin başıma geleceğini biliyordum.»

«Yani, seni hiç görmeyeceğimi söylemek istiyorsun?»

«Elbette göreceksin. Biz eskisi gibi buluşacağız, herkesin içinde. Fakat burada değil. Çok tehlikeli olabilir.»

Kanmamıştı. «Benimle ilişkini kesiyorsun. Beni hiç sevmedin.»

«Tanrı aşkına saçmalama. Ben evli bir kadını ve istediğim her şeyi yapacak denli özgür değilim.»

«Özgürlüğüne kavuşabilirsin. Yarın, bugün, ya da şimdi.»

«Çok saçma Otto. Her neyse, şu av kazasıyla ilgili her şey Otto, gerçekdi. Çok düşündüm. Çılgınca bir şey. Açıkça söylemem gerekirse, gerçekten de hiç istemedim. Sen de.»

«Fakat ikimiz de konuştuk, planladık ve şimdi sen vazgeçiyorsun.»

«Sana çılgınca bir şey olduğunu söylüyorum. Sen bir katil değilsin bu... yalnızca delice bir anda düşünülen şeylerdi. Hans Günther'e çılgınca bir öfke duyuyordum ve-»

«Ve onun ölmesini istedin.»

«Hayır, gerçekte istemedim. Aklımı yitirmiştim. Lütfen olaya daha mantıklı bakmaya çalış. Burada duyarlı iki yetişkin biraraya gelip, fantaziler yaratıyoruz. Yapılamayacağını anlamalısın. Kimse kaza olduğuna inanmayacak. Kuşkuyla bakacaklar ve odak da sen olacaksın. Senin korulukta onun peşinden gittiğini, görebilir-»

«Korulukta olmak zorunda değil ki.»

«Başka neresi var?»

«Herhangi bir yer.»

«Allenstein'da mı? Herkesin seni tanıdığı yerde mi?»

«İki yıl önce burada bir olay oldu. Yorkstrasse'de bir eve girildi ve hem evsahibi -galiba semerci bir adamdı- hem de karısı öldürüldü. Açıkça ikisi de öldürülmüştü ve sanık bulunamadı.»

«Duymuştum. Elbette şanslıysan, kurtulabilirsin. Her cinayet çözümlenmiyor. Herneyse, unutalım artık. En azından bir süre için. Olaya nasıl baktığım bir yana, gene de av kazasının en uygun yol olduğunu düşünüyorum. Şimdilik, sonbahara değin bekleyelim ve bu arada neler olacak. Bakarsın, Hans Günther benden boşanmayı kabul eder.»

Onun başını salladığını gördü. Bunun bir kabul mu, yoksa başka bir anlama mı geldiğini anlayamamıştı. Herneyse, sonunda kendini daireden dışarı atmak için zor beklemişti. İnik perdeleri, yanan mumlarıyla ev, Aleksa'ya ölümü anımsatıyordu. Ranke onu antreye kadar uğurladı. Kapıyı her zaman cebinde taşıdığı anahtarıyla açtı. Bir süre onun evinde tutuklu tutulduğunun ayırdına varmıştı.

«Seni ne zaman göreceğim?» diye sordu kolundan tutarak.

«Gelecek pazartesi Seiffertler'le Wartenberg İon'e atla gideceğiz. Sen de bize katıl.»

«Ben burada demek istiyordum.»

«Buraya gelmeyeceğimi söylemiştim. Lütfen tekrar tekrar aynı şey için tartışmayalım.»

Başka bir şey söylemeden arkasını dönen Ranke, onun çıkmasına izin verdi. Açık kapıdan durmuş kendine baktığını bilmesine karşın, arkasına bakmadan telaşla yürüdü. İki aydan beri ilk kez, eve gitmekten mutluluk duyuyordu. Ciddi bir kazadan en ufak bir sıyrık almadan kurtulan biri gibi hissediyordu kendini. Bir daha Otto von Ranke'nin eşliğinden içeri adımını atmamaya yemin etti.

9

Temmuzun ikisi Allenstein'da herhangi bir yaz günü gibi başlamıştı ama belki de denizden gelen beklenmedik bir soğuk hava dalgası nedeniyle ortalama hava sıcaklıklarından biraz daha serin olabilmirdi. Bulutların ardından doğan güneş, puslu havaya karşın bir Claude Monet tablosunun hafif renklerini çatıların kırmızısı ve çimenlerin yeşilliği ile yumuşatıyordu. Saatin altıya varmasıyla birlikte, bulutlar çekilip gidince, güneş, ilkbaharın tüllü gökyüzü parlaklığından kurtulup yaza boyun eğmeye alıştırarak denli parlamıştı.

Saat tam beş buçukta, Dragoon Blaskowitz Hans Günther'in atını hazırlayıp evin yolunu tutmuştu. Mutfakta ise Bayan Busse, gümüş kahve fincanlarını ve süt kabını doldurmuş, birkaç dakika önce Krumm fırınından gelen ekmeklerin üzerine yağ sürmüş, çilek reçelini cam kenarlı gümüş kâseye kaşık-

la koymuş, binbaşının zili çalar çalmaz hazırladığı tepsiyi yemek salonuna götürmek için beklemekteydi. Bildik ayak seslerinin çalışma odasından duyulmasını bekliyordu ama, henüz her taraf sessizdi.

Zili saat beşi çeyrek geçe duymaya alışkındı ve mutfaktaki duvar saati beş buçuğu gösterdiğinde, sütü yeniden ısıtıp ısıtmaması gerektiğini düşünmeye başlamıştı. Binbaşı neskafesini sıcak içmeyi severdi. Evde geçirdikleri altı ay boyunca, iş günlerinde binbaşının geç kalkıp kalkmadığını çıkarmaya çalışıyordu. Bildiği kadarıyla, akam yemekten hemen sonra, kendisi kızlarla birlikte bulaşıkları yıkarken, çalışma odasına çekilmişti. İyi görünüyordu, normal bir yemek yemiş, ancak bir kadeh Rhine şarabı içmişti. Dakikalar ilerledikçe bir şeyler olduğuna ilişkin kuşkuları artıyordu. İşten izinli olduğu için geç kalması olasılığı yoktu, çünkü böyle durumlarda bile saat altıdan önce uyanırdı.

Efendisinin tepkisinin ne olacağını kestiremediğinden, kapısına vurmaya çekindi. Bir kaç dakika daha geçtikten sonra, onu uyandırmak için Blaskowitz'i göndermeye karar verdi. Emirlerini, ön tarafta atı gezdirirken buldu. Johann Blaskowitz, uzun süredir binbaşının emrinde olmadığı için, efendisinin düzensizliğinde kaygılanacak bir şey olduğunu düşünmezdi.

Anni Busse ona atı bir ağaca bağlayıp bırakmasını söylediğinde, emirleri önce hayvanı ahırına kapatıp sonra efendisine bakmakta ısrar etti. Süvariler için, atlar insanlardan önce gelirdi, subay üniforması içindeki insanlardan bile önce. Ayrıca Johann, Bayan Busse'yi başının belası olarak görürdü. Ona sessiz sessiz tahammül etmesi, bir subayın emirliğini yapmanın sağladığı rahatlığı kaçırmak istemeyişindendi.

«Peki ne diyeceğim Binbaşı'ya ben şimdi?» diye sordu kadına. «Onu uyandırırsam öfkelenebilir. Benim yeğenlerimden biri kapıya vurmadan içeri girip

yüzbaşısını hizmetçiyle yatakta yakalayınca, yüzbaşının suratına fırlattığı nesne yüzünden bir gözünü kaybetmişti.»

«O halde sen de önce kapıya vurup öyle gir. Hem Binbaşı Godenhausen'i yatakta hizmetçiyle yakalayamayacağına bahse girerim.» Kadın ağzından çıkanların çok geç farkına vardı ve eliyle ağzını örttü. Neyse ki Blaskowitz imayı anlayamayacak kadar basit kafalı biriydi.

Emireri çalışma odasına doğru yöneldi. Soluğunu tutan Anni de arkasından gitti, sonra kapıdan bir kaç metre ötede durdu.

O andan sonra olup bitenler, bir rüyadaki gibi geçti neredeyse. Sonradan, olayların sırasını anımsamaya çalıştığında, su altında yer almış gibi sisli dağınık bir şekilde canlandırabilecekti bunları Anni. Önce Blaskowitz'in avazı çıktığı kadar haykırışı, sonra sonsuza dek sürecekmış gibi gelen bir süre boyunca sessizlik. Sonunda, yüzü kül rengine dönüşmüş, ağzı ardına kadar açık halde sendeleyerek odadan çıkan Blaskowitz'in havada titreyen kanlara bulaşmış, sağ eli.

Kanın görüntüsü, Anni'nin hançeresini paralayan bir çığlık atmasına neden olmuştu. Daha sonraları çığlık attığını inkâr edecekti ama, aşağıdaki çamaşırhanede büyük kazanın altını yakmakla meşgul bulunan Bona ile Svetlana yukarıya koşmalarına neden olan şeyin onun çılgılığı olduğuna ısrar edeceklerdi. Destek bulmak için kapıya yaslanan Johann'ın hâlâ çarmıha gerili gibi havada kalmış olan kanlı sağ eli ve yüzündeki ıstırap ya da dehşet ifadesi, onun bir kazaya uğramış olduğunu düşündürmüştü uşağa. Artık çığlık atmayan Bayan Busse ise, alçak bir sesle inildemekteydi.

«Aziz Meryem aşkına, ne oldu sana?» diye sordu Svetlana Johann'a.

«Binbaşı... binbaşı... Ölmüş... Ölmüş.»

Anni'nin boğazından çıkan hırıltılar kesildi. «Öl-

müş mü? Nereden biliyorsun ölmüş olduğunu?»

Bilmiyorum. Belki değildir. Ama ona dokundum... Sıcak gibiydi... ama ölmüş o.»

Anni kapıya doğru yürürken, arkasında bıraktığı dehşetin ürpertisi ile yolda durdu.» Ben bunu kahvaltı için zili çalmadığında anlamıştım.»

Bona'nın gözleri emirleriyle kadınlar arasında dolaşırken, bakışlarında bir küçümseme okunuyordu. Doktor çağır.»

Anni gözlerini kıza dikerek, «Bir doktor?»

«Orada hastalıklı bir katır gibi durma!» diye bağırdı Bona.» Johann'ın ne dediğini duymadın mı? Yaşıyor olabilir.»

Anni birden kim olduğunu anımsamıştı. Bir subayın kızı hanımefendiydi. «Evet bir doktor çağırmalıyız.» Bir kez daha omuzlarını silkip, kendini toparlamıştı. «Dr. Brück var. Onun tabelasını Schillerstrasse'nin köşesinde görmüştüm. Fakat çabuk olmak gerekir. Değil mi?» Gidecek misin?

Bona evdeki kurallara göre hizmetçilerin ön kapıdan çıkmaması gereğini bile düşünmeyerek ön kapıdan fırlamıştı.

Svetlana ise Johann'la çalışma odasına girmişti. Perdeler hâlâ inikti. Gözleri daha karanlığa nüfuz edemedi, yatak giysilerinin kapının önüne fırlatıldığını görünce, kâhyanın sesiyle geri döndü.

«Buraya gel Svetlana. Kimse burada herhangi bir şeye dokunmamalı.» Sert bir sesle Johann'a «Sen de hemen dışarı çık! hiçbir şeye dokunmamanız gerektiğini düşünmüş olduğunuzu umuyorum.» Artık titremesi durmuş, kendine gelmişti.

«Hayır, hiçbir şeye dokunmadım. Yani onu yerinden kaldırmaya çalışmış fakat-»

«Yapmamalıydın. Şimdi bir soruşturma yapılacak ve-» Birden durmuştu. «Tanrım! Barones, onu uyandırmalıyız. Svetlana git ve-»

Kız geriye dönmüştü. «Hayır ben gidemem! Hayır! Hayır! Gitmeyeceğim! Onu sen uyandır.»

«Svetlana bu bir emirdir!»

Kız sinirli sinirli güldü. «Emir! Yüzbaşı Kleinmeister gibisin. Buraya gelmeden önce, onun yanında çalışmışım. O da delinin biriydi.»

«Gülme, aptal! Ölüye saygı göstereceğine. Aptal, sersem şey.» Anni sıkıntıyla derin derin iç geçirdi. «Zavallı kadını ben uyandıracağım. Bu işi biri yapmak zorunda.» İstemeye istemeye yavaşça merdivene yöneldi.

Johann yolunu keserek, «Binbaşının ölümünü Albay Seiffert'e bildirmelisin. Kurallar bunu gerektirir biliyorsun.» dedi.

Anni kaşlarını çatmıştı. Görevinin anımsatılmasına alınmıştı. Birilerine öğütler vermeye her zaman hazırды ama, almaya hiç değil. Özellikle de bir er verince. «Git ve bildir öyleyse. Ne bekliyorsun?»

«Ellerimi yıkamak zorundayım.» diye homurdanırken, gözlerini kanlı ellerine dikmişti.

«O halde git yıka ama, çabuk ol.»

Anni merdivenleri çıkarken, Johann da mutfığa yönelmişti. Johann'ın binbaşının cesedini bulmasının üzerinden henüz beş dakika geçmişti ama, Anni'ye yüzyıllar gibi gelmişti. Eğer binbaşı öldürüldüyse, katil daha evin içinde olmalıydı. Bu durumda da Johann'ı dışarı göndermek çılgınlıktan öte bir şey değildi. Şimdi katil saklandığı yerden gelip, onların tümünü öldürebilirdi.

Aleksa'nın kapısına vardığında, intihar da olabilir diye kendi kendine açıklamalar getirmeye çalışıyordu. Daha çok da öyle gibiydi. Kadını uyandırmak zorundaydı ama, odadan hiç ses gelmediğini anlayınca ev sahibesinin hâlâ uyuduğunu düşündü. Aşağıdaki gürültülere karşın uyuyor olabilirdi. Duvarlar kalındı ve çalışma odası da binanın öteki kanadındaydı.

Anni Busse kalpsiz biri değildi ama, doyumsuz ve merhametsiz olduğu zamanlar da vardı. İyi bir yerde doğmuş, Obere Töcherschule'yi bitirmişti ama,

kırk beş yaşında bir bekâr olarak yaşamak için çalışmak ve kendisinin yarısı kadar akli olmayan kadınların emirlerini dinlemek zorundaydı. O zamana değin bütün patronlarından nefret etmişti. Aleksa da bunlardan biriydi. Gene de şimdi onunla yüzyüze gelip kocasının ani ölümünü bildirmek zorunda kaldığından yüreği hanımından yanaydı. Kibarca kapıyı çalıp, içerden ses gelmesini bekledi. Ses duyamayınca, içeri girip, ayak parmaklarının ucuna basarak yatağa doğru yürümeye başladı.

Aleksa bir yana doğru yatmış, saçları darmadagınık yastığın üzerine yayılmıştı. Yavaş yavaş soluk aldığına bakılırsa, derin bir uykundaydı. Anni omuzuna dokununca, heyecanla kıpırdanarak, dönüp, gözlerini açtı. Anni'nin bakışlarını yakalamaya çalışarak gözlerini kırptırdıktan sonra, kaşlarını çatarak oturdu. «Saat kaç?» diye sordu uykulu uykulu.

«Barones,» diye fısıldadı Anni. «Sizi uyandırdığım için özür dilerim ama-» Gözleri yaşla dolmuştu. «Müthiş korkunç bir şey, size nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum.» Dizlerinin üzerine çöktükten sonra, kızkardeşiymişcesine Aleksa'yı kollarına almıştı. «Binbaşı - Binbaşıya korkunç bir şey oldu.»

Aleksa omuzuna düşen sarışın başa bakarak, onu kabalaşmadan nasıl itebileceğini düşünüyordu. Anni'ni başında daha önce hiç dikkat etmediği saçlarının çok azaldığı bir bölge vardı. «Binbaşıya mı?» diyerek onun sözlerini papağan gibi tekrarlardı. Uyanması her zaman uzun sürerdi. Şimdi de her zaman ki gibi yarı uykulu yarı uykusuz halinden sıyrılma-ya pek niyetli görünmüyordu. Anni'nin yağlı saçlarından kurtulmak için geri çekildi.

«Onu - onu Dr. Brück'e yolladım ama, korkarım ki, çok geç» diye Anni ağlamaya başlamıştı. Koca bedeni derin derin hıçkırırken sarsılıp duruyordu.

Anni'nin hali yavaş yavaş Aleksa'yı düşündürmeye başlamıştı. Hans Günther ile ilgiliydi. Pek yar-

dımı dokunamayacağı halde doktor çağrılmıştı. Gözleri komodinin üzerindeki saate kaydığında, saatin altıya yirmi var olduğunu ve kocasının göreve başlama saatinin geçtiği halde evde başına ne geldiyse kaldığını anlamıştı. Ya da yolda. Anni'nin sözcükleri onu ürpertmiş, Ranke'nin adı dudaklarından dökülmesin diye kendini zor tutmuştu. Anni'nin sevgi gösterisini bir yana bırakarak kendini yataktan atıp ayağa kalktı.

«Öldü mü?» diye sorduktan sonra, yanıtını beklemeden, «Nerede?» diye ekledi.

«Çalışma odasında. Yatak odasından çıkıp düşmüş olmalı. Fakat lütfen aşağı inmeyin. Doktor gelmeden inmeyin.»

Tümüyle giyinmeden odasını terketmemesi gerektiği yolundaki sözleri anımsayarak, üzerine sabahlığını geçirip çıktı. Antreyi geçerken, çıplak ayaklarına yerdeki taşlar buz gibi gelmişti. Kendisini izleyen Anni'nin ağır ağır soluk alıp verdiğini duyuyordu. Svetlena ise hâlâ koridordaydı. Ev sahibini, hanımefendisini görünce, yüzünü önlüğüyle kapatıp, yavaş yavaş hıçkırmaya başlamıştı.

Aleksa çalışma odasına girdikten sonra, Hans Günther'i yatak odasının kapısı önünde görünce birden duraksadı.

Üzerinde İrlanda keteninden geceliği, sol ayağı çoraplı sağ ayağı çıplak bir halde karnının üzerine uzanmış, başı omuzlarının üzerinden bir şeye bakıyormuş gibi yan çevrilmişti. O hafta kestirmeyi düşündüğü saçları alnının üzerine karmakarışık dağılmıştı. Ağzı ve koyu renkli halının üzerine solgun bir gölge gibi düşen gözleri de açıktı. Bel kemiğinin birkaç santimetre sağında avuçiçi büyüklüğünde bir koyu nokta görünüyordu.

Aleksa sessizce önündekine bakarken, taş kesilmişti. Arkadaki kanın, görmeyen gözlerin ve artık değiştirilemez sonucun gerçekliği Aleksa'va demir bir yumruk gibi inmişti. Sıkıcı saatleri geçirmek için

rol kesmişti: neye malolursa olsun bir özgürlük, av kazası, ya da tanıksız bir düello. — boş sözler sıralanıyordu durmadan.

Karmaşık şeyler düşünmüyordu ama, yeniden acı duymaya başlamıştı. Oynadığı oyunda, Hans Günther'in ölümü masalın sonuydu. Oysa şimdi bunun yalnızca bir başlangıç olduğunu biliyordu. Her şey çok korkunçtu ama, en korkuncu da kendi entrikalarının sonucuna gösterdiği tepkiydi. Ya da öyle miydi? Otto von Ranke'nin onu soğukkanlılıkla öldürdüğüne inanıyor muydu? Dahası şimdi bile, kurbanı bakarken bile, her şey inanılmaz görünüyordu.

Ön kapının açıldığını ve ayak sesleriyle konuşmaların yaklaştığını duyuyordu. Uzun boylu, kısa koyu sakallı, kravatsız beyaz gömleğinin üzerine düğmelerini iliklemeden geçirdiği siyah takımının içinde bir adam eşikte görünmüştü. Onunla tanışmamıştı ama, yan sokakta oturan Dr. Max Brück olduğunu biliyordu. Onu tek kişilik arabasıyla gelip giderken sık sık görürdü. Yahudi olmasına karşın, subay ailelerinden de hastaları vardı ve çok iyi tanınan bir hekimdi.

«Korkarım ki, geç kaldınız doktor,» dedi. Artık ta-nıştırılmaya hiç gerek yoktu.

Dr. Brück cesede doğru yürüdü. «Biraz ışık lütfen.»

Doktorla birlikte giren Bona'ya işaret ederek, «Perdeleri açar mısınız?»

Kız korkuyla bakarak, «Hayır.» dedi. Anni ve Svetlana ile birlikte eşikte dürüyordu. Hiçbiri kıpırdamamıştı. Perdeyi açmak için cesedin yanından geçmeleri gerekiyordu. Aleksa dişleri birbirine çarparak önce birinci sonra da ikinci pencereye geçti. Perdeler kalkınca, odaya temmuz sabahının parlak güneşi dolmuştu. Ve ışık üstelik de Hans Günther'in yüzüne vuruyordu. Açık ağzıyla, yüzüne sert bir maske geçirilmiş gibi, sararan güneş yanığı teniyle başı katılaşmıştı.

Loş ışıktaki insanı ürküten görüntü, ortalığın ay-

dınlanmasıyla birlikte daha da ürpertici bir hal almıştı. Dr. Brück yaşam belirtileri bulmak için, Hans Günther'in yanına diz çökmüştü. Yavaşça ayağa kalktıktan sonra, Aleksa'ya doğru ilerledi.

«Çok üzgünüm Barones, binbaşı için yapabileceğim bir şey yok. Askeri yetkililer gelmeden yerinden bile kıpırdatmayacağımı.»

«Vurulmuş değil mi?» diye sordu ama, hemen ardından keşke sormasaydım diye düşündü. İnsanlar nasıl bildiğini merak edebilirlerdi.

«Evet madam, vurulmuş.»

«Fakat neden? Nasıl?»

«Bunu öğrenmek için soruşturma yapılacak.» Aleksa'ya saygıyla uzun uzun baktıktan sonra, Anni'ye döndü. «Barones için bir bardak su getirebilir misiniz?»

«Bona, hemen bir bardak su getir.» diyerek Anni emri tekrarladı. Ailede bir ölü olması bile, bayan Anni Busse'nin bir hizmetçiye hata yapmasına izin vermesi için bir neden olamazdı.

Doktor Aleksa'ya bir hap uzatarak, «Bunu alın Barones, biraz suyla. Sizin için gerektiğine inanıyorum.»

«Ne için?»

«Sakinleşmek için.»

Aleksa aptal aptal gülümsemişti. «Teşekkür ederim doktor. Fakat ben sakinim.»

Birkaç hap daha uzatarak, «Dört saatte bir. Ve bu ikisi de yatmadan önce.» dedi. «Öğle saatlerinde geleceğim. Ya da ne zaman bana gerek duyarsanız, lütfen haber gönderin.»

Bona suyla görününce, Aleksa boyun eğerek hapları aldı. Az sonra, giriş kapısından araba seslerini duyunca, hapları almış olduğuna çok sevinmişti. Haplar her neyse, önündeki birkaç saati daha kolay geçirmesine yardım edeceğini düşünüyordu.

«Birlik'ten geldiklerini sanıyorum.» dedikten sonra Anni'ye «Onları içeri alır mısınız?» diye ekledi. Son-

ra da hizmetçilere, «Hepiniz odalarınıza gidin, evden de ayrılmayın, gerekebilirsiniz.» diye emretti.

İkisi de ürkütölmüş tavşanlar gibi kaçışmıştı. Anni kapıya bakmak için çıkmış, yüzbaşıyla albayı te-luşla içeri alıyordu. Aleksa Hans Günther'in komuta-nı Albay Seiffert ve Yüzbaşı Braeseke ile tanışmıştı ama, üçüncü adam savcı Yüzbaşı Yves'i tanı-mıyordu. Üçünün içinde yalnızca albay trajediden kişisel ola-rak çok etkilenmiş görünüyordu.

Yüzbaşı Yves, doktor ölüm nedenini öğrenmek için cesedi muayene ederken ondan dışarı çıkmasını istemişti. «Fakat burada kalmanızı yani evden ayrıl-mamanızı istiyorum Barones, bu evdeki öteki kişiler için de geçerli. Korkarım ki, onlara ve de size birkaç sorumuz olacak.»

«Hemen şu anda zorunlu değil Barones,» dedi al-bay. Yüzbaşının hırçınlığından tedirgin olmuş bir hali var gibiydi. «Bu korkunç olayın sizi nasıl etkileyece-ğini biliyoruz. Ben bile şaşkına döndüm, perişan ol-dum, yıkıldım.»

Tam o anda Aleksa ayaklarının çıplaklığını, üze-rindeki ince sabahlığı ve taranmadan omuzlarına dö-külen saçlarını anımsamıştı. «İzninizle üzerimi de-ğiş-tirebilir miyim,» dedi. «Sonra emrinizdeyim. Bu — bir türlü inanamıyorum. Dün gece ona iyi geceler dile-dim ve şimdi—» sesi kısılmıştı ama, hemen kendini tutarak sözünü sürdürdü. «Özür dilerim. Kendimi toplanm.»

«İyisiniz. Soğukkanlılığınıza hayran kaldım Ba-rones» dedi savcı. Aleksa adamın sesindeki ironiye dikkat etmişti yoksa ona mı öyle gelmişti? «Örnek bir subay eşi.» diye ekledi.

Zorlama bir gülüşle Aleksa ona teşekkür etti. Dr. Brück Yüzbaşı Draeseke'nin yardımıyla Hans Güt-her'i yerden yatağa taşımaktaydı. Dışarı çıktıktan son-ra kapıyı kapatırken, içerden duyduğu «revolver» söz-cüğü, adamlardan birinden büyük olasılıkla Yüzbaşı Yves'den geliyordu. Dinlemeye yeltendi ama merdi-

ven başında bekleyen Anni onu dinlemekten alıkoydu.

«Kapının önü çok kalabalık.» diye heyecanla fı-sıldadı Anni. «Fakat albay kalabalığı önlemek için dışarı nöbetçiler koydu ve kimsenin evden ayrılma-ması için de emir verdi. Askerlerden biri Jerzy'i kaç-mak üzereyken yakaladı. Şimdi hırdavat barakasında kilitli. Eğer o yaptıysa ne denli kötü olur değil mi?»

«Neyi yaptıysa?» diye tiz bir sesle sordu.

«Binbaşı'yı öldürdüyse.»

«Aptal, sen sersemin birisin.» diye bağırdı Aleksa. Birden kontrolünü yitirmişti. «Böyle bir şeyi nasıl söy-lersin? Bu adama ne kadar zarar verebileceğinin far-kında değil misin?»

«Kaçmaya çalışıyordu, değil mi?»

«Korkmuştur. Hepimiz korkmadık mı?»

Onun üzerinde bir baskı yaratmayı başaramama-sına karşın, patlaması işe yaramıştı — Anni günün kalan saatlerinde bir şeye karışmadı. Aleksa yukarı çıkınca, yüzüne soğuk su çarparak serinlemiş, saçla-rını toplayıp, üstünü değiştirmişti. Kışlık giysileri gü-ve yemesin diye kaldırıldığından, olaya uygun giye-cek bir şeyi yoktu. Beyaz dantelli gri bir yün seçmişti. Yas yılı için siyah bir şeyler ısmarlayabileceğini dü-şündü. Bir tanesi törende giymesi için hemen hazır olmalıydı.

«Hans Günther'in cenaze töreni.» diye heceleye heceleye söyledi. Hans Günther tabuta konacak, top-rağa gömülecek ve üzerine bir buçuk iki metre kalın-lığında toprak örtülecekti. Bütün bunlar tanıksız dü-ello üzerine yaptıkları basit konuşmalar nedeniyle ol-muştu. O anda çalışma odasındaki dört adam onun olay üzerine davranışlarının tuhaflığı hakkında ko-nuşuyorlardı. Gerçeği bulmaları için olağanüstü bir şeylere gerek yoktu. Yapacakları sondajı durdurmak için karşikonulmaz bir duygu içindeydi; Dr. Bruck'ün verdiği hapı içmesinin üzerinden yalnızca on beş da-kika geçmesine karşın, ikincisini de yuttuktan son-ra, başına gelecekleri beklemek için salona indi. Çä-

lışma odasının kapısı hâlâ kapalıydı: adamlardan birinin konuştuğunu duyuyordu ama, tek bir sözcük bile anlayamıyordu.

Birkaç dakika sonra, kapının zili çaldı. Durdu gene çaldı. Aleksa kapıyı açıp açmaması gerektiğini düşünürken, mutfaktan çıkıp, ön kapıyı açan Johann'un ayak seslerini duydu, Konuk onu görmek istiyordu. İnanması pek kolay değildi ama, Otto von Ranke'nin sesini tanımış ve şok olmuştu. Emireri salonun kapısını vurarak, «Teğmen von Ranke geldi.» dedi. Her zaman boş boş bakan yüzdeki şaşkınlığı farketmişti Aleksa. «Ona baronesin kendisini görmek isteyip istemediğinden emin olmadığımı söyledim ama gitmeyeceğini bildirdi.» Aleksa önce hayır demeyi düşündüyse de, sonra durumu yeniden değerlendirdi. Ranke'nin eve gelmesi büyük cüretti. Aklını mı yitirdi diye merak etti. Onun bir başka aptallık yapmasını gerektirecek nedenlerin bulunup bulunmadığını öğrenmek için konuşmak zorundaydı. Daha sonra fırsat bulamayacağına göre, şimdi onu yalnız görmeliydi.

«Korkunç haberi henüz duydum.» diye ağlamaklı bir sesle konuştu Ranke, emireri onu içeri alırken. Emireri eşikte durmuş, gözleri ev sahibi ile konuk arasında gidip geliyordu. «Perişan oldum,» diye sözünü sürdürdü Ranke. «Yapabileceğim bir şey olup olmadığını öğrenmeye geldim. İnanılmaz bir şey. Süvari Birliği'nden biri telefon etti. Önce şaka diye düşündüm. Aslında böylesi korkunç bir trajedi için kim şaka yapabilirdi ki?» Aleksa çok abartarak rol yaptığını düşündü. Kızarmış gözleri solgun yüzü ve sabah serinliğine karşın terden parlayan alnıyla Ranke kesinlikle aklını kaybetmiş gibi görünüyordu. «En derin sevgilerimle» diye mırıldanarak, Aleksa'nın elini dudaklarına götürdü. Nemli bıyıkları Aleksa'ya, bir gün önce bahçede bulduğu ölü sincabı anımsatmıştı.

Emireri hâlâ kapıda duruyordu.

«Johann,» dedi Aleksa. «Bir şişe Steinhager ile»

«saydı- bir, iki, üç-altı bardak getir.» Sonra Ranke'ye dönerek, «Albay Şeiffert birlikten iki beyefendi ile Dr. Brück de burada.» dedikten sonra, emirlerinin duyamayacak denli uzaklaşmasını bekledi. «Sen aklını mı yitirdin?» diye fısıldadı Ranke'ye. «Buraya gelmek, hem de şu anda gelmek? Albay savcıyla geldi. En azından yirmi dakikadır çalışma odasındalar. Onları bu kadar zamandır neyin alıkoyduğunu ancak tanrı bilir.»

«Seni görmek zorundaydım.»

«Sen çılgınsın. Gelmemeliydin. Her neyse nasıl girebildin? Evin çevresine nöbetçiler konduğunu biliyorum. İçeri kimseyi almamaları emredilmişti.»

«Onlara emrin benim için geçerli olmayacağını, binbaşının arkadaşlarından biri olduğumu söyledim.»

«Arkadaş!» Birden öfkeyle elini Ranke'den çekti. «Sen bahara dek bekleyip, av kazası süsü vereceğini söylemiştin. Fakat burada ve evde yapmak! Evi hiç konuşmamıştık!»

Söylediklerini anlamadan ona bakıyordu. Beklenmedik öfkesi karşısında bir an taş kesilmişti. «Çıldıracaktım» diye mırıldandı. «Seni en son görmemin üzerinden bir hafta geçtiğinin farkında mısın? — ve seninle konuşmamıştım bile? Çünkü çevremiz kalabalıktı — ve bana geleli de bir ayı geçti. Birden yenildim — şimdi ya da asla — bir gün daha bekleyemeyecektim. Buraya geldim ve koridorun camını açık görünce...» Kendini biraz toparlayarak, «Evi konuşmuştuk Aleksa.» diye ekledi.

«Bunu anımsamıyorum.»

«Hayır anımsıyorsun. Hırsız süsü vererek yapacağımı söylemiştim. Ve sen de karşı çıkmamış ve eğer insan şanslıysa demiştin, kaçabilir»

«Gerçekten yapabileceğine inanmamıştım.» diye karşı çıktı, geçerli bir şey söylediğine kendi de inanmayarak. Aleksa Ranke'nin tuhaf bakışlarından rahatsızlık duyardı. Şimdi cam gibi bir çift göz ona bakıyordu. «Senin için her şeyi yapabileceğimi söyle-

niştim. Hırsızlık, soygun ve cinayet. Sen öldürmemi istedin ve öldürdüm.»

Kendi kendisine bile açıklayamadığı, değişiklikleri ona nasıl açıklayacağını bilemiyordu. Belki de onun başına gelenler, bütün günahkârların başına gelenlerle aynıydı. Cürümden sonra, pişmanlık. Yoksa yalnızca korku muydu? Cezalandırma ve intikam korkusu.

«Şimdi gitsen iyi olur.»

«Seninle olmak istiyorum.»

«Tanrı aşkına, anlamıyor musun?» dedi öfkeyle. «Benden bir süre uzak durmalısın. Belki geç bile kaldın. Seninle birlikte çok görüldüğüm için, kuşkulanicı olacak kişilerin en başındasın. Buraya gelmemeliydin, ancak geldiğine göre — çalışma odasının kapısının açıldığını duyduğu için sözünü kesti. Adamlar odaya çıkmış, koridoru geçiyorlardı. O sırada salonun kapısı vuruldu. İçeri girmelerini söylediğinde, kapıda bir nezaket gösterisi oldu. Albay, önce girmesi için doktora ısrar ediyordu. Herşey albayın istediği gibi gelişti ve dördü birden içeri girince, Ranke ayağa fırlayıp hazırola geçti.

«Teğmen von Ranke! Buraya ne zaman geldiniz?» diye sordu albay. Aleksa iki yüzbaşının bakıştıklarına dikkat edince, kalbinin atışlarının hızlandığını hissetti.

«Birkaç dakika önce efendim» dedi Ranke. «Taziyetlerimi bildirmeye gelmiştim — Yani Barones von Godenhausen'e yapabileceğim bir şey olup olmadığını sormak için gelmiştim.»

«Taziyetlerin kabul edildiğini nerden biliyorsun, teğmen—?» diye savcı sordu. «Henüz tanışmadık.» dedikten sonra elini uzattı. «Yüzbaşı Yves.»

«Otto von Ranke.» Sertçe selâmlarken, topuklarını çarpıştırdı ve elini uzattı. «Trajediye telefon eden birinden öğrendim.»

«Biri mi? Daha açık konuşmanız olası mı?»

«Binbaşı von Godenhausen'in birliğinden bir süvarinin telefon ettiğini sanıyorum.»

«Telefona kim çıktı?»

«Ben. Telefon çaldığında Binbaşı Brausch'un odasına uğramıştım. Benim komutanımdır.»

«Tanıyorum, tanıyorum. Telefon geldiğinde o da orada mıydı?»

«Hayır efendim, odadan henüz çıkmıştı.»

Gözlerini teğmenin yüzüne diken albay dikkatle dinliyordu. Sonra savcıya dönerek, «Asıl konudan ayrılmayalım, yüzbaşı. Barones ile konuşmak istiyordunuz değil mi? Gerektiğinde sorgu için teğmenin emrinizde olacağından eminim. Fakat şimdi, sizinle yalnız kalabilir miyiz Barones?»

Albayın tavrı Aleksa'yı sevindirmişti. Böylece Ranke'den, çıkmasını istemek zorunda kalmamıştı.

«Bu düşünceli davranışınız için teşekkür ederim, teğmen.» dedi. Ranke saygıyla yerinde duruyordu «Çok sevindim.» Elini uzattıktan sonra, dudaklarına götürmesine izin vererek, geri çekti. «İyi günler, güle güle teğmen.» Sesi soğuktu, Ranke mutsuz bir halde duruma boyun eğerek başıyla selâmladıktan sonra, odadan çıktı. Koridorda tepsi içinde bardakları ve Steinhager şişesini getiren Anni ile az kalsın çarpışıyorlardı. Aleksa üzerini değişmiş, tepeden tırnağa siyahlar giymiş ve yüzü giysilerine uygun bir ifade almıştı, gözlerinin kenarları kızarmıştı.

Aleksa kendini toparladıktan sonra, dört kadehi şarap ile doldurmuştu. Subaylar teşekkür ederek, içkilerini almışlar, sadece doktor nezaketle reddetmişti.

«Korkarım ki, şimdi çıkmak zorundayım.» diye albaya açıkladı doktor. «Ancak siz ya da Barones için yapabileceğim bir şey yoksa.»

«Şu anda yok.» dedi Seiffert.

Doktorun çıkmasından sonra uzun bir sessizlik oldu. Aleksa oturunca ötekiler de oturdu. Aleksa kanapedeydi, ötekiler de karşısında. Kalbi hâlâ çılgınca atıyordu ama, beynine doğru bir uyuşukluğun yayıldığını seziyordu. Ve eğer hıçkırmaya başlarsa, zorluk-

la soluk alan ciğerleri de rahat edebilirdi ama, sanki göz pınarları kurumuştu. Tek bir damla yaş bile gelmiyordu.

«Gerçekten vuruldu mu? Neden ve nasılı hakkındaki bir fikriniz var mı?»

Albay savcıya dönerek, «Bunu senin yanıtlamamı yeğlerim. Sen tarafsızlığın avantajını taşıyorsun. Ben Binbaşı von Godenhausen'i çok severdim. Birinci sınıf bir subaydı, birliğin en iyisi değilse, en iyilerinden biriydi. Böyle anlamsız bir biçimde onu yitirince perişan oldum.»

Aleksa, ironik bir gülüşle, Allenstein'e geldiklerinde albayın Hans Günther'e nasıl soğuk bir hoşgelden dediğini anımsadı. Kuşkuları ortadan kaldıran büyük temizleyici ölüm, Hans Günther'i de kurtarmıştı.

Yüzbaşı Yves ayağa kalkarak kollarını birbirine doladıktan sonra, bacaklarını ayırıp Aleksa'nın karşısına geçti. Askeri kararları açıklarken, almaya alıştığı tavır, diye düşündü Aleksa.

«Anlayabildiğimiz kadarıyla ölüm sabahın erken saatlerinde olmuş. Binbaşıya iki kez ateş edilmiş, sol göğüs ucunun altından giren ilk kurşun, sol omuzdan girip, sırtından çıkmış. Dr. Brück ölümcül darbeyi ilk kurşunun yaptığını açıkladı, ben de sıradan bir kişi olarak onunla aynı fikirdeyim. Ancak karara varmak için, otopsiyi bekleyeceğiz tabii.»

Aleksa yüzbaşının daha alçak bir sesle konuşmasını istiyordu. Öyle yüksek ve otoriter bir sesle konuşuyordu ki, her sözcüğü Aleksa'nın kulak zarına ok gibi saplanıyordu.

«İki kez mi?» diye sordu. «Ben hiç silah sesi duymadım.»

«Duymadığınızdan eminim. Ancak öldürme kasıtlı ateş edilmiş. Binbaşayı kaldırınca, altında bunu bulduk.» Cebinden küçük bir otomatik Browning marka tabanca çıkararak, Aleksa'ya gösterdi. «Bu silahı daha önce görmüş müydünüz?»

Aleksa gördüğünden emindi, ama o anda kabul etmesi gerekip gerekmediğini düşünüyordu.

Sonunda gerçeği söylemeye karar verdi. «Gördüğümü sanıyorum. Kocamın yatak odasındaki dolabında sakladıklarına benziyor. Bu silahla mı...?» kocam öldürüldü diyemedi.

«Hayır, önce öyle düşünmüştük. Bu da bizim intihar üzerinde durmamıza neden olmuştu. Barones siz de mi öyle düşündünüz?»

Aleksa başını sallayarak, «Bir an an için.» dedi.

«Olaya daha yakından bakmak, yanıldığımızı ortaya çıkardı.» diye sözünü sürdürdü yüzbaşı, «Cesedin pozisyonu bu olasılığı ortadan kaldırdı. Daha sonra da sırtından çıkan kurşunu bulduk. Sandalyenin oturacak yerine saplanmıştı. Binbaşının silahından daha büyük kalibreli bir silaha aitti ve ayrıca da binbaşının silahı hiç ateşlenmemişti. Bize göre, binbaşı yatak odasına birinin girdiğini farkedince, silaha sarılıp çalışma odasına geçti ama, daha ateş edemeden iki metreden vuruldu.»

Adamların bakışlarından kurtulmak için Aleksa yüzünü iki eliyle kapadı. «Fakat kim? Onun hiç düşmanı yoktu.»

«Şu aşamada hiçbir ipucu yok. Görüldüğü kadarıyla, katil koridorun açık penceresinden girdi. Pencereye baktığımızda hâlâ açıktı. Altındaki çiçeklere de basılmıştı. Ne yatak odasında ne de çalışma odasında hiçbir şeye dokunulmamıştı ki, bu da amacın soygun olmadığını gösteriyor. Ancak katilin ateş ettikten sonra, paniğe kapılıp, herşeyden vazgeçip, kaçtığı da düşünülebilir. Aslında eğer yatak odası ve çalışma odasındaki dolap, çekme ve raflara bir göz atabilirseniz, bize büyük bir yardımınız dokunabilir. — Böylece hiçbir şeyin alınmadığından emin olabiliriz.»

«Eğer sizin için zor olmazsa» dedi albay.

«Elbette zor değil. Eğer isterseniz hemen şimdi bakarım.»

«Onu da yapacağız.» diye sözünü sürdürdü Yves,

«Önce cinayet sırasında evde olanlarla görüşmek istiyorum.»

Aleksa'nın zili çekmesi üzerine içeri giren Anni'yi ahırlarda görevli Jerzy'de dahil herkesin salona gelmesinin istendiğini söyledi. Az sonra hepsi sıkıntılı bir havayla toplanmışlardı. Efendileri öldürülmüştü. Cinayet sırasında evde bulunmaları hepsini kuşku duruma düşürmüştü. Savcı onlara tek tek geceyi nerede ve nasıl geçirdiğini sorduğunda, hepsi de onun gözlerinde sanki kocaman bir soru işareti görmüşlerdi.

Soruşturmaya katkıda bulunacak pek bir şey anlatacakları yoktu! Her zamanki gibi yatmışlar, bir şeylerin yolunda gitmediğini de, binbaşının zamanında zili çalması üzerine düşünmüşlerdi Beş kişiden yalnızca Anni gece on ile sabah beş arasında yaptıklarıyla ilgili ayrıntılı açıklama yapmıştı. Ötekiler mırıldanarak bir şeyler söylemişlerdi. Yüzbaşı Yves kendisine gerekenleri ayıklamak için zorlu saatler geçirmek zorunda kalmıştı.

«İzninizle Barones,» diyerek Aleksa'ya döndü. «Evin çevresini dolaşmak istiyoruz. Açıkça söylemek gerekirse, iki kez ateş edilmesini beş kişiden yalnızca birinin duyması inanılmaz bir şey gibi görünüyor.»

«Beş değil altı» diye düzeltti Aleksa, «Ben 'de odamdaydım.»

Yüzbaşı açıklamayı duymazdan gelmişti ama hizmetçilerle konuşmaya başladığında ses tonu da keskinleşmişti. «Hepiniz burada bekleyin. Kimse ayrılmayacak. Başka sorularım olabilir.»

Aleksa içinde Yves'e karşı duyduğu nefretin arttığını hissediyordu. Yoksa korku muydu — Bir subay arkadaşının henüz dul kalmış eşine en ufak bir saygı gösterisinde bile bulunmamıştı. Gerçekten bağırıp çağırmadığı, katıla katıla ağlayıp saçlarını gözyaşlarıyla ıslatmadığı doğrudur; ama, eğer zalim biri değilse, Aleksa'nın büyük bir acının içinde olduğunu düşünmek zorundaydı. Ondaki kuşkulansa bile ki,

muhtemelen kuşkulanıyordu, ona hizmetçilere olduğu gibi saygısızlık yapmaya hakkı yoktu. Dahası, hizmetçilere de böyle davranmaya hakkı yoktu. İçinde kabaran öfke, onu Yves ile mücadele etmekten alıko-yuyordu.

«Eğer sizin için uygunsa, önce zemin kattan baş-layacağım.» dedi özellikle albaya doğru konuşarak.

Kapıya varmadan önce, Anni yollarını kesti. «Be-yefendiler dolaşmadan önce, evi şöyle bir temizleye-bilir miyim, efendim? Korkarım ki her yer alt üst.—yataklar düzeltilmedi, mutfakta bulaşıklar kirli.—»

Yves onu yerin dibine geçiren bir bakışla, «Size burada beklemeniz söylendi. Yeterince anlaşılmadı mı?» diye bağırdı.

Kahyanın gözleri dolmuştu. Aleksa onun yere yı-kılmasından korkuyordu. «Evet yüzbaşı,» diye fısıldadı Anni. «anlaşıldı.»

Aleksa kahyanın omuzunu sıvazlayarak, «Evin durumuna aldırmayın bayan Anni. Beyefendiler bu-günün olağanüstü durumunu biliyorlar. En azından bildiklerini umuyorum.»

«Hizmetçilerden birinin bize evi dolaştırmasını isteyemez miydiniz?» dedi albay, birdenbire düşün-celi bir havayla. «Yeterince cesur davrandınız. Ayır-ca karımın sizle kalmasına izin vermenizi de önere-cektim. Daha da iyisi, bizim eve gelin. Karım mut-lu olur—»

Aleksa albayın sözünü kesti, «Teşekkür ederim albay, çok nazıksınız, fakat evde kalmayı yeğlerim. Sonra ev ziyaretleri—» temkinli davranarak böyle demişti. «—Biliyorum, gerekliliğini biliyorum. Yani olması gerektiği gibi yürümeli her şey.»

Üç adamı yanına alarak, mutfaktan başlayıp, ça-maşırlık, hizmetçilerin dairesi ve en son da yukarı-daki kendi odası ve kilere götürdü. Gerçek bir ko-misyoncunun ev satarken gösterdiği sabırla, adam-ların duvarların kalınlığını, kapıları kapatıp birbir-lerine seslenerek ses akustliğini kontrol etmelerini iz-

ledi. Dahası, İran halısını kaldırıp, döşemelerin inceltip, inceltilmediğine bile bakmışlardı. Salona döndüklerinde Yüzbaşı Yves, hizmetçileri yeniden sorguya çekti. Daha önce sorduğu soruları tekrar sorarak aynı yanıtları aldığından yeni bir bilgi edinemedi. Sonra da evden ayrılmama ve nöbetçilerle bile konuşmama uyarısıyla birlikte hepsini gönderdi. Albayla birlikte, otopsi için Binbaşı Godenhausen'in cesdinin garnizon hastanesine taşınmasını sağlamak amacıyla evden ayrıldılar. Yüzbaşı Draeseke ise, her ikisi de Birinci Ordu Birlikleri yargıcı olan Teğmen Stoklaska ve Heinrich'e katılmak için arkada kalmıştı. Hepsi birlikte, kaçan katilin tabancasını bulmak ve ölünün kağıtlarına, evraklarına bakmak üzere evde ve bahçede bir aramaya giriştiler. Arama öğleden sonranın ilk saatlerinde bitince, Aleksa subaylar için acele bir yemek hazırlanmasını emretti. Subayların tavırlarından kendisinden hâlâ kuşkulandığı sonucuna varmıştı. Gene de, onlarla birlikte yememeye karar vererek, soğuk et ve çay konan bir tepsiyi yukarı getirtti.

Öğleden sonra saat beşte, arama tamamlanıp ceset götürüldükten sonra, rahatsız bir uykuya daldı. Karabasanlar arasında, rüyasında Nikolas'ı gördü, ölmüştü.

Bir saat sonra, omuzlarından sarsılarak Anni tarafından uyandırıldı.

«Özür dilerim Barones. Yüzbaşı Yves geldi, sizinle görüşmek istiyor.» Aleksa birden yerinden fırlayarak, «Beni kim görmek istiyor?» diye sordu.

«Bu sabah gelen savcı. Sizi uyandırdığım için çok üzgünüm. Geldiğimde, uykunuzda konuşuyordunuz.»

Aleksa'nın rengi birden atmıştı. «Ne söylüyordum?»

Anni'nin gözleri doldu. Kocaman bir gözyaşı damlası Aleksa'nın eline düştü. «Çok mutlu görünüyordunuz. 'Tanrım sana şükürler, yaşıyor' dediniz. Böyle

dediniz. Rüyanızda binbaşığı görüyordunuz ve yaşıyordu. Zavallı, zavallı madam. Sizi uyandırdığım için nasıl nefret duyuyorum, anlatamam.» Boşanmış hıçkırık hıçkırık ağlıyordu.

Artık Anni'nin sevgisini kazandığından hiç kuşku yoktu. Sabahtan beri, gözünün ucuyla Aleksa'yı süzerek gerçek bir acının izlerini yakalamaya çalışıyordu. Fakat şimdi artık Aleksa'nın acı duyduğundan emindi. Kuşmaları acıya dönüşmüştü.

«Yüzbaşı Yves ne istiyor?»

«Bilmiyorum. Ona sizin dinlendiğinizi söyledim —ne kadar ihtiyacınız olduğunu tanrı bilir— fakat sizi çağırmam için ısrar etti.» Uzun bir sessizlikten sonra, utançla ekledi. «Geleli çok olmuştü»

«Ne için?»

«Soru sormak için Kızlar, Johann» —sustu— «bana»

Aleksa kendini, savcının gelişinden korkmaması gerektiğine inandırmaya çalışıyordu ama, için için korkması gerektiğini de biliyordu. Elleri kontrolü dışında öyle bir titremeye başlamıştı ki, ayakkabılarını bağlamasını Anni'ye söylemek zorunda kaldı. O sırada saçlarını düzelterip tokaladı ve üzerine bir şey geçirdikten sonra, kendini toparlayarak, güvenli adımlarla merdivenleri inmeye başladı.

Yüzbaşı onu selâmlayarak, rahatsız ettiği için özür diledi. Genizden gelen yüksek bir sesle, General von Hammer'in, basın olayı orduya karşı bir kampanyaya dönüştürmeden önce, soruşturmanın tamamlanmasını istediğini bildirdi.

«Nasıl olabilir anlayamıyorum.» dedi Aleksa hayretle. «Kocam eve giren bir hırsızla karşılaştı ve—»

«Öyle, eve biri girdi ama hırsız değildi. Hırsızlarda pahalı, yabancı model silahlara pek rastlanmaz. Aslında onlarda pek silah da bulunmaz. Katil kocanızla arasındaki belli kişisel ayrılıklar nedeniyle geldi. Yani kocanızın arkadaş çevresinden birisini bulmak zorundayız. Ev düzenini bilen tanıdık bir kadın

ya da erkek.» Aleksa'nın tepkisini bekledi ama, bir şey göremeyince sözünü sürdürdü. «Anladığım kadarıyla kocanız son zamanlarda uyku alışkanlığını değiştirmişti.»

«Ne demek istiyorsunuz?»

«Sizinle aynı odada uyurken, yukarda. Sonra çalışma odasının yanındaki odaya inmiş. Neden?»

Bu Aleksa'nın soruşturmanın başından beri beklediği soruydu «Geçici bir düzenlemeydi. Son zamanlarda uykusuzluk çekiyordum. Şafakta ancak uyuyabiliyordum. Uykusuzluk beni yorgun düşürmüş ve sinirlerimi bozmuştu. Bunun üzerine o da bir süre odalarımızı ayırmayı önermişti.»

«O mu? Geçici bir düzenleme için, aşırı bir özen gösterilmemiş mi? Yani perdeler, halılar ve boyalı duvarlar.»

«Daha sonra orayı konuk odası olarak kullanabileceğimizi düşünmüştük.»

«Kocanızın çalışma odasının girişinde mi? Herneyse, odayı ayırmanızdan kısa bir süre önce kavga etmemiş miydiniz?»

«Kavga sayılmaz.»

Yves okuduğu kitaplardaki baş dedektiflere benziyordu. Daha dikkatli davranmalıyım, diye düşündü. Çünkü kitaplarda hep baş dedektifler kazanırdı.

«Size iyi olmadığımı söylemiştim. Zaman zaman içim sıkılıyordu. Onun başının etini yiyor ya da—»

O halde, odaları ayırmayı öneren sizdiniz?»

Korkusunu acısının altında saklamaktan yorulmuştu. «Nereye varmak istiyorsunuz, yüzbaşı. Onu hedef durumuna benim getirdiğimi mi ima ediyorsunuz. Ki ben—»

«Bir dakika.» diye sözünü kesti. «Ayrıldıktan sonra kocanızla karı-koca ilişkileriniz sürdü mü?»

Soluğu tutulmuştu. «Ne cesaretle?» Aldırmadan sözünü sürdürdü. İkinci General von Sedlitz ve eşi geldiğinde, onların önünde kavga etmişsiniz. Oldukça gürültülü bir kavga. Kavganızın nedeni neydi?»

«Hizmetçilere neden sormuyorsunuz? Onlara sorun, bütün istediklerinizi anlatırlar. Şu ana dek size yardım ettikleri kararına varmışsınızdır, bana neden soruyorsunuz?»

Yüzbaşı Yves, rontgen ışınları gibi delici bakışlarla gözlerini dikerek, «Barones ben Binbaşı Godenhausen'in katilini bulmaya çalışıyorum. Süvari taburunun adamları, hizmetçiler, arkadaşları, siz, Teğmen von Ranke.»

Soluğu kesilmişti. Soluk almayı unutan ciğerleri patlamak üzereydi. Sonunda soluğunu verince, sanki göğsünden bir şeyler yuvarlanmıştı.

«Neden Teğmen von Ranke?»

«Son zamanlarda sürekli sizinleydi. Size çok yakınlık gösteriyor olmalı. Duygulu ve heyecanlı, karsarsız genç bir adam ki—» Oda ılıktı ama, Aleksa'nın tüm bedeni titremeye başlamıştı. «Belki biraz karsarsız» diye bağırdı. «Ama katil değil» Tanrım, onunla ata binerdim, çünkü kocam yalnız binmemi istemezdi. Ben pek iyi bir binici değilim, Potsdam'da birkaç kez çok kötü düşmüştüm ve—»

«Onun katil olduğunu söylemedim, yalnızca kuşkulardan sözettim. Sözgelimi, o saatlerde buraya gelemezdi. Evde uyuyordu. Herkes bunu söyleyebilir.»

Yani Ranke sorguya çekilmişti bile. Ne zaman yapabildi diye merak etti. «Bilmeniz için söylüyorum yüzbaşı, ben başkalarıyla da ata bindim. Dans ettim, dahası flört bile ettim. Neden hepsini bulup sorguya çekmiyorsunuz? Bizim evin eşğine adım atan her erkek. Neden General von Hammann'dan başlamıyorsunuz?»

Meydan okuması hiç etki yaratmamış gibiydi. Birbirine geçmiş kolları ve kırpışan gözleriyle, savcı onu şimdiden sanık sandalyesine oturtmuştu. Birden acıyla, yaşamında ilk kez bir başına kaldığını tüm açıklığıyla kavradı. Yanında ne akrabası, ne teyzesi, eniştesi ne de kocası vardı. Düşman bir dünyada savunmasız küçük bir yaratıktı. Onu destekleyecek,

ona öğütler verecek kimse yoktu. Ne olursa olsun, Hans Günther hiç sahip olamadığı bir koruyucuydu. Yanlış ya da doğru, şimdiki kadar savunmasız kaldığı bir başka an yaşamamıştı. Onun siperiydi. Eğer hâlâ yaşasaydı, Yüzbaşı Yves ile karşılaşmak zorunda kalmayacaktı. Acıyla durumun ayırdına varmıştı.

«Barones,» genizden gelen ses, onu düşüncelelerinden ayırdı. «Anlamış gibi görünmüyorsunuz. Herşey, katilin kişisel davrandığını gösteriyor. Ne zaman bir subayla ilgili skandal söz konusu olsa, tüm orduya zarar verir, yani—»

Aleksa sözünü kesti. «Skandal? Öldürülmeyle skandalın ne ilgisi var?»

Yüzbaşı sözünün kesilmesine aldırmadan, «Basın dışlerini geçirmeden, olayı çözmek zorundayız.»

«Aile içinde mi?»

«Evet, kesinlikle.»

«Unutmuş gibi görünüyorsunuz yüzbaşı ama, ben de ailedenim ve siz bana polisin kovaladığı bir sokak kızıymış gibi davranıyorsunuz. Böyle bir günde, bunun—» ve birden, bütün gün akmayı başaramayan gözyaşları boşandı. «Bekleyemez misiniz?» diye hıçkırdı. «Ne yapacağımı bilmediğimi görmüyor musunuz? Bir günde yeterince çekmedim mi?»

Ani çıkışın etkisiyle, öfkeden gözlerini kırptırmaya başlamıştı yüzbaşı. Monocle'u göğsüne düştü. Orduda pek çok adamla uğraşmaya alışmıştı. Meydan okurcasına, kendinden emin ve heyecansız davrandığı müddetçe, onunla da başa çıkabilirdi. Şimdi ise gözyaşları herşeyi altüst etmişti. Belki de çok ileri gitmişti. Gene de özür dilemeye niyetli değildi.

«Görevimi yapıyorum Barones,» ses tonu resmiliğini koruyordu. «Bildığınız kadarıyla, kocanızın düşmanı, ona kin duyan biri var mıydı?»

«Kimseyi düşünemiyorum.» diyerek ayağa kalktı. «Yüzbaşı, devam etmek zorunda mıyız? Müthiş yorgunum» tekrar yaşlar boşandı.

Yüzbaşı, sonunda onuruyla geri çekilmek zorunda olduğunu hissetti. «Sizi üzdüysem, beni bağışlayın. Herşey görev gereği. Eğer soruşturmaya yardım edebilecek herhangi bir olay ya da ayrıntı anımsarsanız, lütfen bizi arayın.»

Aleksa arayacağına söz verince çıktı. Az sonra da Bayan Draeseke ile birlikte Albay Seiffert'in eşi, bir yardımları dokunup dokunamayacağını sormak için aradı. Bayan Seiffert'in gönderdiği terzi iki takım siyah giysi dikmek üzere Aleksa'nın ölçüsünü almıştı bile. Bu arada Bona'da Moishe Lebowitz'e gönderilmişti. Allenstein'in en büyük mağazasının sahibi olan adam, o sıra kapalı olan dükkanını, terzi gerekli kumaşları seçsin diye açmıştı. Cenaze töreninden önce, trajedinin telgrafla bildirildiği Sedlitzler'den haber bekliyordu. Allenstein'de yapılması gereken törenlerden sonra, Hans Günther'in Pomerania, Schievelbein'deki aile mezarlığına götürüleceği düşünülmüştü.

Bayan Seiffert kocasının konukseverliğini tekrarladı ama Aleksa evde kalmakta ısrarlıydı. Geceyi evde geçirmekten korkan hizmetçilere örnek olmak dışında başka bir neden olmadığına göre kalabilirdi. Nöbetçiler görev başında bulunduklarından, Aleksa katilin geri dönmesinden korkmuyordu.

İçin için nöbetçilere Ranke'nin kendisinden uzak durmasını sağladıkları için müteşekkirdi. Görmek istediği son kişi oydu. Kendisine vereceği zararı düşünmeden, onun olmasını istediği anları çok yaşamıştı ama, artık ondan tümüyle kurtulacaktı.

Hans Günther'in ölümünün üzerinden henüz yirmi dört saat bile geçmemişti ama, dulluğun nasıl da bir ateşten gömlek olduğunu biliyordu. Yüzbaşı Yves yeniden sorguya çekecekti — eğer ağlamadan sürdürebilirse, ve sonra da Sedlitzler'in gelişi. Teyzesinden kuşku, gereksiz karışmalar ve utandırma dışında, iyilik falan beklemiyordu. Sonra da gömü. İnsanların ısrarlı bakışları ve övgüler. Uzun ve cansıkıcı cenaze

söylevleri. Öğüt veren sözler. Bitmez tükenmez baş sağlığı dilekleri. Sonra, sonra ne olacak?

Hans Günther hiç bir zaman mali durumunu ona söylemeyi gerekli görmemişti. Zengin mi, ya da öteki subay arkadaşlarından yalnızca biraz daha mı zengin olduğunu Aleksa bilmiyordu. Bir vasiyetname var mı, diye merak ediyordu, eğer varsa onun için hangi koşullar getirilmişti. Evin kirası, hizmetçiler ve atlar için ne yapmalıydı? Allenstein'de oturmalı mıydı, yoksa Berlin'e mi dönmeliydi? Hans Günther'in ölümünün, kitabın son bölümü değil, bir dizi bulmacının başlangıcı olduğunu yeni yeni akıl etmeye başlamıştı.

Huzursuz bir gece geçirdi. Döşemedeki her tahtanın gıcırdaması ya da duvarlara çarpan her ağaç dalının çatırtısı onu uyandırmaya yetmişti. İki kez merdivenlerde ayak sesleri duyuyor gibi olunca, soğuk terler döktü. Onun korktuğu ölen kocası Hans Günther değil yaşayan Ranke'ydi. Artık Ranke'nin denge-sizliğinden ve koşullara bakmaksızın herşeyi yapabileceğinden emindi. Nöbetçileri atlatıp, bir gece önceki gibi eve girebilirdi. Ancak yine de Yüzbaşı Yves'in yaptığı soruşturmanın onu uyardığını ve şansını denemekten alıkoyduğunu umuyordu. Sabah rahatsız edici bir şey yaşanmadan geçti. Modist elbiseleri prova yapmak için getirmişti. Aralarında General von Hammann'ın da bulunduğu Birlik'ten bir çok subay, taziyelerini bildirmek için aramışlardı. Öğle saatin-den önce, Teğmen Stoklaska, savcı adına gelerek ev-de kaybolan bir şey olup olmadığını sormuştu. Aleksa'da her ne kadar evin her yanını dip bucak aramadıysa da, herşeyin yerli yerinde olduğundan emindi.

Öğle yemeğinden az sonra kapıdan bir araba geçerek evin önünde durdu. Yalnız elindeki birinci giysiyi bitiren, ikinciye de sonraki sabah teslim etmek için söz veren terziyi görmüştü.

Gün boyunca çalan herhangi bir zil gibi, kapının çalınması, Aleksa'nın soluğunu kesmişti. Heyecanına hakim olamadığı için, hizmetçileri beklemeden kapıya kendi baktı.

Korktuğu gibi konukları Yüzbaşı Yves ile Teğmen Svetlana idi.

«Böyle bir geliş için 8.30 sizce geç bir saat değil mi, yüzbaşı?» Sert bir havayla sormuştu. Onun bu tavrı adamları uyarıyordu, «Gerçekten öyle, fakat bu kez bağışlanacağımı umuyorum.» Havayı yumuşatmaya çalışmak için gülümseyerek, «girebilir miyiz?» diye sordu.

Bu kibarlık, önceki küstahlığından çok daha fazla Aleksa'yı rahatsız etmişti. Buluttan nem kaparcasına, bir hileden, tuzaktan kuşkulanıyordu. Ranke itiraf etmişti ve yüzbaşının yüzündeki sırtıkan ifade zaferi ilan ediyordu. Bu ve benzeri korkular onu gün boyu rahatsız etmişti. Şimdi Ranke'nin ne dediğini bilmeden nasıl hareket edeceğini düşünüyordu.

«Tabii, buyrun.» derken sakın görünmeye çalışmıştı. «Yoksa hayır demeye hakkım var mı?»

Yüzbaşı hâlâ gülüyordu. «İyi haberlerimiz var. Dünkü trajik olaydan sonra, insan eğer 'iyi' sözcüğünü kullanabilirse elbette.»

Bona kapıyı açmakta geç kalmıştı. Aleksa ona, bir şişe şnaps ve kadeh getirmesini söyleyerek, salonun yolunu gösterdi.

«İyi haberleriniz nedir, yüzbaşı?» diye sordu, oturduklarında.

«Bir adam bulduk.»

«Ne adamı?»

«Kocanızın katili?»

Aleksa birisi soluk borusunu sıkıyor gibi hissetti. Derin bir soluk aldı ama heyecanı geçmek bilmiyordu. Yüzbaşının sesi sanki dipsiz bir kuyudan gelmişcesine derindi.

«Tanıdığınız biri. Bu yüzden sizi bu saatte ra-

hırsız etme hakkını kendimizde gördük. Yalnız sizin aydınlatabileceğiniz bazı durumlar var.»

Sadede gel, piç kurusu dedi içinden bir ses. Yüksek sesle de «Kim?» diye sordu.

Yüzbaşı monocle'ünü sol gözüne yerleştirdikten sonra, «Süvari Jan Dmowski» dedi her harfi tek tek vurgulayarak.

Aleksa afallamışçasına bakarak «Hayır!» diye bıldı, yalnızca.

«Evet katil o.»

Rahatlamak yerine bir tuzaktan kuşulanmıştı. Göze çarpan bunca şeye karşın, bir savcı nasıl yanılabilirdi, diye merak etti Aleksa. «Ciddi olamazsınız.»

«Ciddiyim. En ufak bir kuşku yok, Barones. Salı günü, önceki gece, Teutonic şatosunun oralarda görülmüş. Paradeplatz yönüne gidiyormuş. Sonra geceyarısı bir buçukta, saat tam ikide görev değiştiren şato nöbetçileri onu, sizin bahçede vadiye açılan küçük bir kapıdan çıkarken görmüşler.»

«Dmowski olduğundan eminler mi? Nasıl tanıyabilirler? Gecenin karanlığında.»

«Şatodaki nöbetçilerden biri onu tanıyor; iki asker onu önceden tanınamalarına karşın, vadide gördükten sonra teşhis ettiler.»

Evet, gördükleri Dmowski idi, diye düşündü Aleksa. Hans Günther'i gizlice ziyaret ettikten sonra, kışlasına dönüyordu. Buluşmak için eve kaçak girişi muhtemelen ilk kez olmuyordu. Hans Günther odalarını ayırmayı birdenbire kabul ettiğinde, fikrini neden değiştirdiğini merak etmişti. İşte şimdi nedenini anlamıştı.

«Bu adam bir katilden daha bilinçli» diye söze başladı yüzbaşı. «Gecelerini kışladan dışarıda geçirme alışkanlığı olmalı. Geceleri av peşinde koşmak için caddelerde dolaşıyor. Yatağının içinde saklanmış bir demet para, saat, yüzük ve altın zincir gibi mücevher bulduk. Bana kalırsa, soygun için sizin eve geldi

ve kocanıza yakalandı. Binbaşı onu tanıyınca, silahını çekip, ateşledi. İşte hepsi bu.» Dmowski'ye küskünlüğü içinde yeniden alevlenmişti. Yüzüne tokat vurduğunda, gözlerindeki ifadeyi anımsadı. Ve birden, Dmowski'nin işlemediği bir suç için cezalandırılacağı gerçeğini kavradı.

«Ben yanlış birini yakalamış olduğunuzdan korkuyorum.» Onu savunmaya çalışıyordu. «Küstah saygısız biridir ama katil değil.»

Yves ters ters bakarak, «Dmowski, binbaşının emirerliğinden alınması için sizin ısrar ettiğinizi söyledi bize. Onu evde istemiyor muşsunuz.»

Aleksa şaşkın bir ifadeyle «Öyle mi söyledi?»

Stoklaska hemen yüzbaşının yardımına yetişti. «Sizi ne denli memnun etmeye çalıştıysa da, sizin daima bir kusur bulduğunuzu söyledi. Söylediklerini harf be harf aktarıyorum.»

«Çalışmasından memnun değildim. Ayrıca benim emirlerimi dinlemezdi. Hepsi bu.»

Yves, Aleksa'nın kendisini Dmowski'ye karşı desteklemeyi reddetmesinden sıkılmış gibi görünüyordu. Kafesteki bir arslan gibi, yerleri arşınlamaya başlamıştı. «Barones ayrıca kovulduğunu, çünkü, —nasıl söyleyeyim?— sizin çekiciliğinize ilgisiz kaldığını söyledi. Sizin ondan hoşlandığınızı ve o size yaklaşmayı reddedince—»

Sinirlenen Aleksa sözünü keserek, «Bu yalan!»

«Aynı zamanda, kocanıza söylemesinden korkuyordunuz.»

«Neyi?»

Aleksa zafer kazanmış bir havayla sırıtan yüzbaşının Dmowski'nin kovulması olayını genç adama karşı kullanmak istediğini hissediyordu.

«Onun suçsuzluğundan hâlâ emin misiniz?»

«Yalan söylediği için mi? Hayır, yalan söylüyor ama, katil değil?»

Yves başını sallayarak, «Beni şaşırtıyorsunuz, Barones.» dedi.

Köşeye sıkıştığını hissediyordu. Eğer Dmowski'nin suçluluğuna karşı çıkmayı sürdürürse, sonunda yüzbaşını teorisini yeniden gözden geçirmek zorunda bırakabilirdi, ki bu durumda yeni birinin peşine düşebilir ve Ranke gündeme gelebilirdi. Söylediğini duymazdan geldi.

«Adamı suçlamak için yeterli kanıtımız var.» dedi yüzbaşı. «İki tanık onu cinayet yerinde gördü. Sonra mücevherler ve para. Siz Stoklaska'ya evde kayıp bir şeyin bulunmadığını söylediniz ama, eğer kendinizi yeterince iyi hissediyorsanız, bir bakar mısınız? Kocanıza ait şeyleri tanıyabilirsiniz.»

Kocasına ait olduğunu ama, çalınmak yerine, kocasının verdiğini söylemek istiyordu. Dmowski'nin neden gerçeği söylemediğini merak ediyordu. Ve savcı Yves neden binbaşı ile emireiri arasındaki ilişkinin niteliğini araştırmayı düşünmemiştir. Sommer ile Çavuş Bollkardt'ın ilk Moltke duruşmasındaki tanıklıklarını hiç kuşkusuz duymuştu. Görmezden mi geliyor-du, yoksa gerçekten mi görmemiştir? Bütün askeri sorgular, Yves kadar katı ve taraflı mıydı? Eğer öyleyse, adaletin gözleri kapalıydı.

«Gerekli görüyorsanız, mücevherlere bakacağım.» dedikten sonra, ziyaretin bittiğini varsayarak, ayağa kalktı ve elini Yves'e uzattı. Yüzbaşı da kibarca eğilip, elini dudaklarına götürdü.

«Bir şey daha. Aynı zamanda, sizinle Dmoswski'yi yüzleştirmek istiyoruz.»

Aleksa, «Ne için?» diyerek sertleştikten sonra, tepkisini kontrol altında tutabilseydi diye düşündü.

«Dmowski'nin kovulması ile ilgili duygularını biraz deşmek istiyoruz. Saha hizmeti ile karşılaştırıldığında, bir subayın emireri olarak çalıştırılmak çok daha kolay bir iştir. Belki de, soygun için değil, intikam için böyle bir şey yaptı.»

«Yoo, yüzbaşı, bu çok zorlama bir şey.»

«Madam, bir olayı tüm ayrıntılarıyla ortaya koymadan, askeri mahkeme önüne çıkartamayız.»

Aleksa, ince bir buzun üzerinde kaymaktaydı. İşbirliği içinde bulunmayı reddederek, şansını geri çevirmemesi gerektiğini bildiği için, sonraki sabah savcının bürosuna gitmeyi kabul etti.

Onlar çıktıktan sonra bahçede bir yürüyüş yaptı. Böylece ön ve yan kapılarda nöbetçilerin bulunduğundan emin oldu. Bir önceki günden sonra, Ranke hiçbir görüşme girişiminde bulunmadığına göre, artık daha dikkatli davranmaya karar vermiş olmalıydı. Dmowski'nin en çok kuşku toplayan kişi olduğunu duyup duymadığını merak ediyordu. Aslında duymadığını ve bir kaç gün daha da en azından yakın geleceğini planlayıncaya değin duymamasını diledi için için.

Sabah sekiz için, meraklı bakışlardan koruyacak bir kapalı araba istetti. Birlik Komutanlığı, Alle boyunca Bishop şatosunu, Botanik bahçesini kışlaları ve içtima yerini geçtikten sonra, yirmi dakika kadar sürüyordu. Doğudan tatlı bir rüzgâr eserek masmavi gökyüzünün parlaklığında kırılmış bir yumurta gibi duran beyaz bulutları kovalıyordu. Alle'nin karşı kıyısını izleyen atlılara özgü yolda, kadın ve erkekler Osterode yönüne doğru gidiyorlardı. Hans Günther'i düşününce içini birden bir acı sardı. Norderney'deki ilk öpüştükleri an ve şimdiki umutsuzluğu. Aşklarının masalsı bir güzelliği vardı. Hans Günther Eros, o da Eros'un sevgilisi Psyche idi ama, onun uyarılarına meydan okuyarak, fenerini yatağının üzerine tutmuştu. Eğer Norderney'e geri dönebilse ve yeniden başlayabilseydi... Aldatılmıştı. Yaşamında ne Ranke ne de Yüzbaşı Yves'i görecek ve Alle'nin karşı kıyısında hiçbir şeye aldırmayan binicilerden olacaktı.

Teğmen Stoklaska karargâhın önünde onu bekliyordu. Teğmen kendisine savcının odasına kadar eşlik etti. Yolda aralarında tanıdıklarının da bulunduğu bir grup subayın önünden geçmişlerdi. Aleksa'nın

karargâha geleceğini mutlaka duymuşlardı. Hepsinin bakışları altında genç kadın kendini kızgın demirlerle yanmış gibi hissetmişti.

Yves geldiği için teşekkür ettikten sonra, çekmesinden büyük bir kutu çıkardı. Kutuda kalın zincirli bir altın saat, mühürlü bir yüzük, bir kravat iğnesi ve bir demet para bulunuyordu. Aleksa onların Dmowski'nin yatağının altında bulunan şeyler olduğunu anlamıştı.

«Bunların içinde tanıdığınız bir şey var mı?» diye sordu yüzbaşı. Yüzüğü ve iğneyi tanımıştı ama saati hayır. Kalın altın yüzük, Godenhausen ailesine geçen yüzyıldan kalma bir servetti. Yüzüğün üzerindeki mühürün kökeni bilinmiyordu. Hans Günther'e göre, yüzüğü büyük-büyükbabası Napolyon savaşlarında karısına yazdığı mektupları mühürlemek için kullanmıştı.

Yanıtlamadan önce, biraz düşündükten sonra, «Hayır, bilmiyorum.» dedi. Para da dahil, kutudaki her şeyi Hans Günther vermişti kuşkusuz. «Evet» derse, genç adamı yargılamak için kanıt arayan Yves'in işini kolaylaştıracak ve askerin sonunu hazırlayacaktı. «Onları gördüğümü de sanmıyorum.» diye herhangi bir yanlış anlaşılmayı önlemek için ekledi.

Yüzbaşı şaşırmış görünüyordu. «Çok tuhaf, madam. Çünkü saat ve zincirin Königsberg'deki Herbert kuyumcusundan alındığını öğrendik. Kuyumcu Herbert'in bu yıl mart ayının onunda bunları kocanıza sattığını anımsamasının yanı sıra kanıtlayacak bir de fatura kopyesi var. Görmediğinizden emin misiniz?» Bu kez yalan söylemek zorunda değildi. «Eminim.»

Savcı ve savcı yardımcısı hayretle birbirlerine bakıyordu. Yüzbaşının yüz ifadesine, Stoklaska'nın yanıtı yine bir mimikti.

«Aldığını da bilmiyor musunuz?» Aleksa başıyla hayır deyince, sözünü sürdürdü. «Kocanızın size söylemeden pahalı alışverişler yapma alışkanlığı var mıydı?»

«Bunu almış olabilir ama buna alışkanlık diyemezsiniz.» Ölse de, Hans Günther'in Dmowski'ye gösterdiği bu cömertlik Aleksa'ya dokunmuştu. Kocasından yalnızca yılbaşı ve doğum günlerinde armağanlar alırdı. Son doğum gününü de unutmuştu.

«Dmowski'yi getirin» dedi yüzbaşı, emri girişteki çavuşa ileten Stoklaska'ya.

Birlik cezaevinde değil, burada bir yerlerde tutuluyor olmalıydı Dmowski. Birkaç dakika sonra çavuşun eşliğinde içeri alındı. Üzerinde yıpranmış bir üniforma vardı, ve başı açıktı. Aleksa'yı farkedince, yüzü kızardı, koyu gözleriyle öldürmek istercesine ters ters baktı.

«Pekâlâ Dmowski, iyi uyudun mu?» diye sordu Yves, içtenmişcesine. Yanıt yoktu.

Dmowski karanlık bakışlarını yüzbaşıya doğru kaydırdı ama, bir şey söylemedi.

«Bize anlatacak bir şeyin var mı?»

«Ne hakkında?»

«Efendin,» diye Stoklaska azarladı.

Dudaklarını müstehzi bir ifadeyle büken Dmowski, «Efendim» diye tekrarladı.

«Sen uyurken, bazı ilginç şeyleri araştırdık. Örneğin saat. Binbaşı Godenhausen'in.»

Süvari Aleksa'ya bir bakış fırlatarak, «Eğer o söylediyse, yalan söylüyor.»

«Hayır, Barones söylemedi, Binbaşıya saati satan kuyumcu söyledi.»

«Onun gibi bir tanesini de binbaşıya satmış olabilir.»

Yves sabrı taşmışcasına başına sallıyordu. «Dmowski, Dmowski, böyle şey olmaz, yapma. Saat burada. Pahalı saatlerin üzerinde işaretler ve seri numaraları vardır. Bütün bunlar kuyumcunun faturasında yazılı. Bunun başka yolu yok, ahabap. Sen bu saati, binbaşıyı öldürdükten sonra çarşamba sabahı aldın.»

Dişlerini öfkeyle gıcırdan Dmowski başını salladı.

dı. Bu haliyle, Aleksa'ya göre şampiyonluğa yaklaşmış çılgın bir atı anımsatıyordu.

«Pekâlâ,» söz, ağzından bir şarapnel gibi patlamıştı sanki. «Onu aldım ama, çarşamba sabahı değil. Çok önceleri, binbaşının evinde yatarken. Onu beğenmişim. Çekmecelerini açık bıraktığını farkedince, saati aldım. Saatin yok olduğunu farkedebileceğini düşünmedim.» Birden canlandı. «Bunu çarşambadan çok önce aldığımı kanıtlayabilirim. Tanığım var. Rahaus Weinstube'nin sahibi Herr Rahaus. Bir gece ona göstermişim. Paskalyadan az önceydi.»

Aleksa şaşkına dönmüştü. Oğlan saat, yüzük, zincir ve paranın kendisine armağan olarak verildiğini niçin reddediyordu. Kendisini cinayet konusunda temize çıkarsa bile, bu kez de hırsızlıkla suçlanacaktı. Hiçbir şeyi çalmamıştı, yani hırsızlığını korumaya çalışmıyordu. Kimi koruyordu? Artık korunmasına gerek kalmayan ölü bir adamı mı?

«Şimdi yüzük nereden geldi?» Yves sorgulamayı sürdürüyordu.

«Aynı çekmeceden.»

«Olamaz. Barones onun binbaşuya ait olmadığına tanıklık etti.»

Dmowski hayretle Aleksa'ya baktı. «Böyle mi dedi?» Bir an gözleri buluştu. Gözünü kırparak verdiği sinyali, Aleksa yorumlamıştı. «Tamam, başka bir yerden almış olmalıyım. Anımsamıyorum.»

«Yani başka evleri de soyduğunu kabul ediyorsun.»

«Hayır.»

20 Ocak akşamı, Hohenzollernstrasse'deki yirmi üç numaralı eve girip oradan on iki kişilik gümüş yemek takımını çaldın mı?»

«Tabii ki soymadım. Ben on iki kişilik yemek takımını ne yapacağım? Ordudaki birini beslemek için tek kasık yeterli.»

Yüzbaşı Yves Allenstein'deki öbür soygunları sıraladı ama, Dmowski hepsini sıkıntıyla «Hayır» diye-

rek yanıtladı. En sonunda da patladı. «Ne yapmaya çalışıyorsunuz, efendim? Beni suçlu biri mi ilan etmek istiyorsunuz? Bütün bu allahın belası işlerden ben mi sorumluyum? Önce katildim, şimdi de allahın belası bir hırsız.»

«Katil sözü açılmışken-» diye başladı Yves, masadaki kâğıtlara bakmak için tek gözlüğünü sıkıştırdırırken, «Binbaşı Godenhausen'in seni kovmasını ayrıntılarıyla öğrenmek istiyoruz. Birliğine dönmenin nedeni olarak Barones'in ısrarlı davrandığını söylemiştin -sözlerine tepki göstermeyince- Madam bunu kabul etmiyor.»

«Siz olsaydınız kabul eder miydiniz?» diye sordu Dmowski sırtarak ve ekledi. «Efendim.»

Yüzbaşı fırlayarak tehdit edercesine ilerledi. «Seni bunun için kodese tıkacağım, serseri,» dedikten sonra hızla Aleksa'ya döndü. «Konuşmam için özür dilerim, Barones. Bu tür adamlarla başa çıkmak için insanın azizler gibi sabır taşıması gerekiyor.» Dmowski'ye baktı. «Şimdi Barones ile yüzyüzeyken, kovma olayını tekrar anlatır mısın? Madam lütfen ayağa kalkar mısınız?»

Ne içtenlik diye düşündü Aleksa. Yves adamını yakaladığına inanıyordu; kovma olayına yeniden dönüşü, bir cinsellik kokuyordu.

Aleksa ayağa kalkıp Dmowski'ye döndü. Gözleri buluştuğunda Aleksa, yüzüne kan bastığını hissetti. Yüzbaşının koyduğu kurallara göre oynamak istiyordu. «Beni atmak istedi» dedi sırtarak Dmowski. «Böylece atıldım.»

«Neden öyle istemişti?»

«Neden bana soruyorsunuz, efendim? Ona sorun.»

Aleksa gözlerini ona dikti. «Sen bir yabancısın Dmowski. Yüzbaşıya ne söylediyse hepsi yalan.»

Aleksa'dan daha yorgun görünüyordu genç adam, omuz silkerek. «Etrafta yarı çıplak dolaşıyordun.» diye söylendi.

«Hayır.»

«Evet öyleydi, ve bana vurdun.»

«Küstahlık ettiğin için, vurdum.» dedi çıldırmışcasına Aleksa. Öfkesi Dmowski'ye değil, bu akılsız trevestiyle yüzleştirme sahnesini yarattığı için Yüzbaşı Yves'eydi.

«Binbaşı sana etrafta başkaları varken giyinmeni söylemişti. Bu yüzden beni işten attırdın.»

«Senin işten çıkarılmanı istiyordum ama, başka bir nedenle. Ve sen de nedenini biliyorsun.»

Dmowski ilerleyince, Aleksa tuhaf bir biçimde geriledi.

«Hangi neden?» Gözlerini Aleksa'ya dikmişti; sormuyor, uyarıyordu. Aleksa başını çevirerek, gözlerinden kaçmak istedi ama, kötü yakalanmıştı. Emir, afişlere kocaman siyah harflerle yazılmışcasına belirgindi. Gerçeğin ortaya çıkması onun birlikten kaçınmasını açıklayabilirdi ama, Aleksa kocasıyla Dmowski arasındaki ilişkiyi söylememek durumundaydı. Neden böyle bir riske girmek istiyordu? Aleksa merak ediyordu. Ölen sevgilisinin onurunu korumak zorunda mıydı?

«Çok küstahdın.» dedi kibarca.

Daha sonra, bu sahneyi anımsadığında Dmowski'nin kendisini büyülediğini düşünmüştü. Üstelik zorlama bir düşünce de değildi bu. Annesinin çingene olduğunu duymamış mıydı? Onu başka çingenelerden ayıran yalnızca bakışı değildi, korkusuz küstahlığı da unutulmamalıydı. Eğitim görmemişti ama, sıradan bir asker olarak, subaylarından bile akıllıydı. Karşılaştığı herkesi etkileyen tuhaf bir çekiciliği vardı. Aleksa, Bona ve Svetlana'nın ona karşı gizli bir arzu duyduklarından kuşkulandı. Ehlileştirilmesi olanaksız, Anni Buse gibi birini adam etmiş, Hans Günther gibi...

«Nasıl küstahtı?» diye sordu Yves.

Aleksa bir dakika daha katlanamayacağını hissetti. «Tanrı aşkına yüzbaşı,» -sesini yükseltti,- «eğer

küstahlığın anlamını bilmiyorsanız, sözlüğe bakın. Bana küstahça davrandığı, onu sigara içerken yakaladığım, emirlerimi dinlemediği her anı anımsamamı bekliyorsunuz.» Dmowski ile aynı çizgide bulunmaktan nefret ediyordu Aleksa. Öte yandan Yüzbaşı Yves'in sorgulama yöntemi canını sıkıyordu. Bir sistemden yoksundu. Üstelik bu yersiz yüzleştirmeden de o sorumluydu. «Şimdi gitmek istiyorum Yüzbaşı.» dedi. «Geçmişte böyle çok günler yaşadığımı anlamalısınız. Gelmemi istediniz. Geldim, ancak çoktan ortaya çıkardığınız şeylerin üzerinde duracak herhangi bir şey göremiyorum.»

«Korkarım ki buna karar vermek benim hakkım.»

«Tamam, başka ne öğrenmek istiyorsunuz?»

Yanıtlaması zaman aldı. «Şu anda kalmanız için bir sebep yok. Bu soruşturmanın sizi sıktığını, üzdüğünü anlıyorum. Fakat elden bir şey gelmez. Sizin yardımlarınızın değerini biliyoruz. Ve sizi bir daha rahatsız etmeyeceğiz, çok gerekmedikçe, sizi teğmenle arabanıza kadar gönderirsem, beni bağışlırsınız. Dmowski ile işimi henüz bitirmedim. Belki bizimle yalnız kalırsa çenesi açılır.»

Kibarca selamlayıp, elini uzun bir süre dudaklarında tutarak öptü. Odadan çıkarken Dmowski'nin önünden geçmek zorundaydı. Artık onun için nefret değil, vicdan azabı ile saygı karışımı bir hayranlık duyuyordu. Tam kapıya gelmek üzereydi, teğmen kapıyı açarken ona baktı.

«Hoşçakal Dmowski, iyi şanslar.» dedi.

Bildik bir bakışla. «Teşekkür ederim, size de.» diye yanıtladı Dmowski.

İlk günler boyunca Aleksa, teyzesi ve eniştesinin konukseverliğinden memnundu. İçtenlik Hans Günther'in ölümüyle başlamış, cenaze töreniyle bitmişti. Her anlamda bitkindi. Kendi başına evini Allenstein'

den Berlin'deki eve taşıyamazdı. Beş yıllık evlilikten sonra yirmi dört yaşında dul kalmıştı. Hiç yolculuk yapmamış, para kazanmamış ve yalnız başına ev yönetmemişti. Kronenstrasse'deki daireye sığınmasının geçici bir düzenleme olduğunu biliyordu. Er ya da geç başka bir daire bulup, geleceğini planlamak zorundaydı. Fakat yaşamının param parça olmasından hemen sonra ve henüz yaraları kanarken...

Genç kızken kaldığı aynı kasvetli oda verilmişti. Allenstein'in yaşamında hiç varolmadığına kendini inandırmak için uğraşıyordu. İnsanlar aynıydı, yer aynıydı, aynı çirkin gotik tarzda dekore edilmişti. Kalın kadife perdeler, doğu halıları, kalın çerçeveli tablolar içinde yaşayan insanlar gibiydi. Eski aşçı Katya her zamanki gibi kavgacı ve saygısızdı, yalnızca, şimdi romatizmaları nedeniyle, daha yavaştı. General de gene aynı duvar sessizliğindeydi ama, şimdi daha da içine kapanmıştı. Rose Bayan Elsa ile imparatorluk ailesinin olaylarıyla ilgili aynı aptalca tartışmaları sürdürüyordu ama, yalnızca Elsa'nın sağrılığı nedeniyle, birbirlerine daha çok yaklaşıyorlardı.

Dmowski'nin tutuklanması Sedlitzler'i derinden etkilemişti. Dmowski Hans Günther ilişkisini Aleksa'nın aydınatabileceğini ve yeğenlerinin geçmişini lekeleyebileceğini anlamışlardı. Dikkat edilmesi gereken bir saatli bombaymışcasına ona özenle davranıyorlar, General Rose'u onunla çatışmaması için uyarılmış, hizmetçilere de ne yaparsa yapsın, hoşgörü göstermelerini emretmişti.

Aleksa ilk haftayı tümüyle yatakta geçirmiş, yalnızca yemek için kalkmıştı. Gelen insan selini Rose, yeğeninin taziyeleri kişisel olarak kabul ettiğini vurgulamaksızın, görevbilir bir subay eşi olarak ağırılıyordu. Sedlitzler herkesin Hans Günther ve vahşi ölümünü unutmasını ister gibi, ellerinden geleni yapıyorlardı.

Aleksa'nın yemeğini yaşlı Katya tepsiyle odasına

getiriyordu. Genç kadın yemeğini yerken, günün olaylarını anlatarak, yatağın ucunda oturuyordu. Rose'un, Aleksa'nın dulluğunun konuşulmaması üzerine yaptığı uyarılara karşın, Katya Aleksa'nın başına gelen trajediden Sedlitzler'i sorumlu tutuyordu. Rose ve generalin, hazırlıklı olmadığı halde Hans Günther'i oyuna getirip evlendirdiklerine inanıyordu. Onlar, Aleksa'nın tertemiz ama çılgın sevgisini kullanarak, Hans Günther'i kariyerini zedeleyecek Münih'teki ve benzeri bir skandaldan uzak tutmayı amaçlıyorlardı. Genç kıza verecekleri zararı hiç düşünmemişlerdi. Asıl önemlisi görünüşte, seven güzel bir kadın, kocasını her türlü kuşkudan kurtaracaktı.

Aleksa'nın Katya'den aldığı haberlere göre, ordunun spekülasyonları önlemek için gösterdiği onca çabaya karşın, basın Hans Günther'in ölümünü sıradan bir soyguna bağlamayı reddediyordu. Sarı basın birinci Moltke duruşması sırasında Onbaşı Sommer'in tanıklığını ısrarla tekrarlıyor ve Allenstein'e dava ile ilgili yeni ipuçları yakalamaları için gazeteciler gönderiyordu. Hiçbir skandal yaratamadılarsa da Doğu Prusya ordusunun yaşamı üzerine renkli öyküler ortaya çıkarmayı başarmışlardı. Gazeteci olduğunu iddia eden adamların Sedlitzler'in kapısını çalmadıkları gün yok gibiydi. Kimisi generalin emirleri tarafından zorla dışarı atılıyordu.

Berlin'e gelmesinin üzerinden bir hafta kadar geçtikten sonra, Aleksa Ranke'den sağlığını soran bir mektup aldı. Böylece Allenstein'de bıraktığını düşündüğünü kötü anılar yeniden canlandı. Onu tümüyle unuttuğunu ve aklından çıkardığını anlaması, Aleksa için oldukça zor olmuştu. Ama şimdi, yarı erkek, yarı at, iğrenç sevgilisi, hak iddia ederek geri dönmüştü.

O gece gözüne bir damla uyku girmedi. Sabahleyin, hareketlenmenin kendisini sakinleştireceğini umuduyla, kalktı ve giyindi. Yanılmıştı: Rose ve generalle biraz konuşmak sinirlerini biraz daha ger-

mekten başka işe yaramamıştı. İkisi de genç kadının huzursuzluğunun farkına varmışlar ama tartışmaya kalkmamışlardı. Aleksa, Ranke'ye karşı kendisini korumaları için onlardan yardım isteyemeyeceğini biliyordu. Dahası onun adını anmanın bile tehlikeye atılmak anlamına geleceğini de biliyordu. Allenstein'deki dedikoduları duyduklarından hiç kuşkulandığı için, Ranke'den söz etmek yalnızca görüşlerini pekiştirirdi.

Ona yardım edebilecek tek adam Nikolas'dı ama, ona bile herşeyi tümüyle anlatamazdı. Onu dokuz aydır görmemiş, o da bu süre içinde Viyanalı bir genç kızla nişanlanmıştı. Kendisiyle ilgilenmesi için ya aziz ya da aptal olması gerektiğini, söyledi Aleksa kendi kendine acı acı gülerek.

Onu özlediğini farketmesi ise yarasını biraz daha derinleştirmekten başka bir işe yaramamıştı. Önceleri yalnızca onu yitirdiği için üzülmüş, sonra yavaş yavaş sevgisini özlemiş ve daha sonra da onun okşayışlarını acıyla aramaya başlamıştı. Kendisini arzulayan sağlıklı ve normal bir erkeğin aşkı dururken, varla yok arası bir kocayla oturması için deli olmalıydı. Hans Günther'in onurunu kıran yavan anılarından ve Ranke'nin bozguna uğramış aşkından kaçmak için, Nikolas ile geçirdiği öğleden sonraların fantazileriyle saatlerini dolduruyordu.

Sessizliğin, en azından onu bir süre için kendisinden uzak tutacağını umarak, Ranke'nin mektubunu yanıtlamamaya karar verdi. Huzursuzluğu katlanılmaz boyutlarda büyüyordu. Uzun yürüyüşlere çıkıyordu ama, kendisini ne denli yorarsa yorsun geceleri uyuması yine de sorundu. Kısa uykuları karabasanlarla sona eriyor, soğuk terler dökerek titreye titreye uyanıyordu. Gördüğü erotik düşler de daha az rahatsız edici değildi. Kendini caddede tuhaf adamları gözleriyle soyarken yakalıyordu. Nikolas'ı çok özlemişti ama, er ya da geç, kendisine yaklaşacak ilk erkeğe kapılabilirdi.

Ranke gene yazdı. Açılması ve biçimsiz yapıştırılmasından da anlaşıldığı gibi kurcalanmış mektup Rose ile tartışmasına yol açtı. Korkuyla karışmış öfkesi alevlenmişti. Ranke'nin aldırmaazlığı artıyordu. Birliğinden izin alır almaz Berlin'e geleceğini söyleyerek de korkutuyordu. Rose mektubu açtığını kabul etmemişti ama, eski aşığının kocasının ölümünden hemen sonra, böylesine cüret göstermesine serzenişte bulunmuştu. Eski günlerdeki gibi kötü bir kavgaydı ama bu kez Rose kazanmıştı. Koz ondaydı; Aleksa'nın onların yanında ne kadar kalabileceğine o karar verecekti.

Hans Günther, ağır borçlardan başka ona hiç para bırakmamıştı. Gelirinin ötesinde yaşamış, dahası Sedlitzler'den küçük bir servet te borç almıştı. Elbette Aleksa'ya maaş bağlanmıştı ama, ordunun ödemeye başlaması zaman alacaktı. O zamana dek Aleksa para yerine ne harcayacaktı?

Yanıtlaması olanaksız sorularla Aleksa akrabalarının güvenliğinde, yatağa çekiliyordu.

Rose ondan uzak durmayı düşünebilecek denli akıllıydı. Barış sağlanmış değildi, yalnızca bir ateşkes söz konusuydu aralarında ama, bu bile Aleksa'nın rahat soluk almasını sağlamıştı.

«Hep saklanamazsın, çocuğum,» demişti yaşlı Katya. «Bu işi çözmez. Sen hasta değil, tembelsin. Ayaklarının üstünde doğrulup yaşamaya başlasan iyi edersin.»

«Yapamam, Katya, henüz değil. Yardıma gereksinimim var ve bana yardım edecek biri yok.»

Katya sert sert baktı. «Yoo, hayır, yardım edecek biri var: Kendin. Kendinin de biri olduğunu unutmamalısın, sayman gereken tek insan.»

Odadan çıkmasından sonra Katya'nın sözleri Aleksa'yı uzun süre düşündürdü. Yaşlı kadın, başka insanların durumları için haklı olabilirdi ama onun durumunda değil, diye düşündü. Artık kendinde değildi. Hans Günther'i ölü bulduğu o sabahdan beri

kendinde değildi. O andan sonra, içinde barındırdığı canlılığı arkasında bırakmış boş bir kozalakdan farksızdı. Bu değersiz can, ayaklar altında ezilmiş ya da rüzgâra kapılmıştı.

«Yardım!» diye mırıldandı. «Yardım! Lütfen bana yardım edin! Biri bana yardım etsin lütfen.»

Yanıt yoktu. Olamazdı da. Bir başınaydı.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

Nikolas 1908 Haziran'ını Berlin'den uzak geçirdi. Küçük savaş tatbikatlarını eğitim bölgelerini denetleme gezisine çıkan askeri ateşeye eşlik etti. Kayzer Almanyası'nın düşman komşuları tarafından çevrildiğini ilk kez açıkladığında Döberitz'deydi. Kayzer'in kalabalıklarda yaptığı konuşmalarda sesinde asla korku yoktu. Açıklama tüm dünyada geniş ilgi uyandırdı. Uluslararası basın tarafından en önemli haber olarak duyuruldu.

Genelde Nikolas sosyalist gazeteleri çok az alırdı. Fakat bu temmuz sabahında Vorwärts'ın son sayısını, imparatorluğun açıklamalarına ne tür tepki gösterildiğini öğrenmek için aldı. Sayfaları hızla çevirirken, «Allenstein'deki Ordu Birliklerinde Vahşi Ölüm» başlıklı bir haber gördü. Bir binbaşının kendi birliğindeki bir asker tarafından vurulduğunu yazıyordu. I. Ordu Birlikleri daha fazla açıklama yapmamıştı ama, muhabir kurbanın ilk Moltke-Harden olmasına karışan biri olduğunu öğrenmeyi başarmıştı.

Nikolas bir süre şaşkın şaşkın sayfaya baktı. Raporla verilen bütün ipuçları ölenin Godenhausen olduğunu gösteriyordu.

Frencesca ile nişanlandığından beri Nikolas Aleksa'yı çok önceleri okunmuş ve fırlatıp atılmış bir kitap bölümü gibi görüyordu, okuduğu yazının yarattığı hava ile, sanki uyuşmuştu. Yarattığı gerekçelerle, olayın bir spekülasyon olduğuna ve Allenstein'de öl-

dürülen kişinin Aleksa'nın kocası olmadığına kendini inandırdı.

Elçiliğe varınca, İmparatorluk askeri kabinesinin başkanı General Hülsen-Haeseler'in emrine atanan bir yüzbaşıya telefon etti. Yüzbaşı, Prusya ordusundaki bir kaç dostundan biriydi. Duyduklarını kimseye söylemeyeceğine söz aldıktan sonra, yüzbaşı yazıda Godenhausen'den söz edildiğini doğruladı.

«Korkunç bir şey,» diye ekledi yüzbaşı, «Olay hırsızlığa bağlanıyorsa da, ben kişisel olarak başka şeyler olduğundan kuşkulaniyorum. Evet zavallı adam kendi birliğinden Dmowski adında biri tarafından vuruldu.»

«Gerçekten öldü mü?» Anlamsız bir soruydu.

«Öyle, geçen hafta gömüldü. Asker tutuklandı, şimdi Königsberg'deki askeri cezaevinde tutuluyor. Dmowski, karşı güçlü kanıtlara karşın, kabul etmiyor. Duruşma askeri mahkemede görülecek.»

«Ya Barones von Godenhasen? Hâlâ Allenstein'de mi?» diye sorarken, Nikolas sesinden bir şey sezilmesine dikkat etmişti.

«Kocasının Pomerania'daki cenazesine katıldığından başka bir şey bilmiyorum. Belki de Berlin'de Sedlitzler'de kalıyor. Yalnızca öyle sanıyorum. Almanya'daki tek akrabası onlar olduğuna göre.»

Telefonu kapadıktan sonra, bir süre sessiz sessiz telefona baktı Nikolas. Allenstein'de ne olduysa yaşamını etkilememesi gerektiğini söyledi kendi kendine. Gene de bir kaç gün sonra Kronenstrasse'deki Sedlitzler'in evini, taziyelerini bildirmek için aradı. Binbaşı von Godenhausen'in ölümünün kalp durmasına bağlandığı gazetelerde açıklandıktan sonra ,eski bakanak olarak, ziyaret etmesinin düşünceli bir davranış olacağına karar vermişti.

Bayan von Sedlitz'in oda hizmetçisi kartını aldıktan sonra, güve ve lahana turşusu kokan karanlık koridorda bir süre bekledi. Hizmetçi geri döndüğünde, ne Bayan von Sedlitz'in ne de Barones von Go-

denhausen'in kendisini kabul edemeyeceğini ve gelecekte de ne zaman görüşebileceklerini bilemediğini söyledi.

Her şey açıktı. Bir anlamda da rahatlamıştı. Aleksa'yı yeniden görmek uygun kaçmayabilirdi. Onu Beata'nın ikizi olduğu için sevmişti ama ikiz, insanın aynadaki yansıması denli sahip olunamazdı. Aleksa'nın durumunda ise, kırık bir ayna söz konusuydu.

İnsanoğlunun yaşadığı tüm heyecanlar içinde, aşk en akla sığmaz olanıydı. İlişkilerindeki küçük küçük olayları birleştirmeye çalıştı; geliş güzel ortaya çıkışlar, nedensiz yokoluşlar, heyecan, buz gibi bir soğukluk. O bir hayaldi. Beata'nın hayaliydi. Ziyaretine hiç gelmemişti, evet bir hayaletti.

Onu cinsel arzuları nedeniyle özlediğine kendini inandırmaya çalışmıştı ama, ayrılıklarının üzerinden aylar geçtikten sonra, zaman zaman onu düşünmekten de kendini alıkoyamamıştı. Aleksa'ya hem hayrandı, hem de nefret ediyordu. Kelebeğin kanatlarını eğlenerek koparan vahşi bir çocuk gibi düşlüyordu onu; hemen sonra vahşi çocuk kelebeği param parça ediyordu.

Aleksa daima yalnızca Hans Günther'i sevdiğini söylemişti. Ama bu aşk olamazdı aşktan öte bir şey olmak zorundaydı, yoksa ihanetini, kayıtsızlığını sürdüremezdi. Fakat şimdi Hans Günther ölmüştü ve Nikolas onun çılgınca aşkının, kendisinin Beata'ya duyduğu aşkın sürmesi gibi, kocasının ölümünün ardından sürüp sürmeyeceğini merak ediyordu. Gerçi arada önemli bir fark vardı ve Hans Günther ölürken arkasında ikizini bırakmamıştı.

Nikolas, Baron von Stoka'nın evinde yemekteydi. Yemek, baronun her zamanki partileri gibi gerçekten mükemmeldi. Şampanyalar su gibi akmıştı. Alman yabancı bürosundan danışman von Thoren'ün varlığı

ğına karşın Philipp Eulenburg'un adı şarabın gevşettiği dillerden birinin ağzından kaçmıştı.

«Duruşma yapılmayacağını anladım.» dedi Thören'e Stoka.

Danışman sertçe başını salladı, «Yapılmayacak mı? Elbette duruşma yapılacak. Prens mayısın sekizinden beri tutuklu.»

Eğer basında Eulenburg hakkında herhangi bir yazı çıktıysa bile, Nikolas'ın gözünden kaçmıştı. Son bilgileri Viyana'da duyduklarıydı. Prenses Metternich ve Baron Albert Rothschild'in da aralarında bulunduğu tanınmış Avusturyalılar Eulenburg'un Viyana'da görevli bulunduğu sıradaki cinsel yaşamıyla ilgili etki altında bırakılmıştı. Bu acemi Prusya tavrı Monarşi'nin Dışişleri Bakanlığı tarafından protesto edilmişti. Bu olay son zamanlarda görülen herhangi bir uluslararası olaydan çok daha fazla yaygara koparmıştı. Viyanalılar prensin sağlığının pek yerinde olmadığını, kan zehirlenmesinden, ve sol bacağına tehlikeli bir filibitten yana acı çektiğini biliyordu. Prensi Almanya'nın Franz Josef'e gönderdiği en kültürlü ve becerikli diplomat olarak tanıdıkları için, onun ülkesinde katlanmak zorunda kaldığı durumlara şaşıyorlardı.

«Hasta bir adamı nasıl tutuklayabilirler?» diye sordu Thören'e Nikolas «Kayzer onu koruyamaz mı? Yirmi yıldır ikisi de çok iyi arkadaşı.»

Danışman soğuk bir gülüşle «Duruşmanın bir sonuca bağlanması Majesteleri'nin isteğiydi.»

«Anlayamıyorum, prens böylesi onursuzca değerlendirilebilecek ne yaptı?»

Thören hayretle ellerini havaya kaldırdı.

«Ah, siz Viyanalılar. Çok hoşgörölüsünüz. Bir adam ünvanı var, bir kaç şarkı yazdı ve majestelerinin özel çevresine girdi diye, yasaların dışında tutulamaz ki.. Avusturya farklı, bunu biliyorsunuz, burası ise Prusya.»

Nikolas hemen yanıtlamaya hazırды ama Thören'

in azarlayan bakışları onu konuşmaktan alıkoymuştu.

«Yalancı tanıklık nedeniyle, prensin soruşturmayla uğramasından sonra,» diye sözünü sürdürdü Thören. «Sorgu yargıcı iki tanıkla birlikte soruşturma için Liebenberg'e gönderildi. Prensın odasında gerçekleştirilen yüzleştirmede, prensin eskiden hizmetinde çalışan ve ona bağlılıkları ile tanınan her iki tanık, efendileriyle cinsel ilişkide bulunduklarını kabul etti. Artık bu olaydan sonra da, yargıcın Eulenburg için tutuklama kararı çıkarmaktan başka seçeneği yoktu.

Stoka dalgın dalgın purosunun dumanını üfle-dikten sonra, yanındaki küllüğe, sertçe bastırıp ezdi. Nikolas bu tavrını yorumlayacak denli iyi tanıyordu onu. Öfkelenmişti. «Tıbbi bir görüş yok mu?» diye Thören'e sordu Stoka. «Prensın hiçbir durumda yolculuk yapamayacağına dair? Kendi evinde gözaltında tutulmaz mı? Hele hele ailesi beşyüz bin mark kefalet parasını önerdikten sonra.»

«Maalesef kefalet kabul edilemez. Prensın Liebenberg'de bırakılmasıyla, adaletin gerçekleşmesi tehlikeye girebilirdi.»

«Yani adamın ülkeden kaçmasından mı korkuluyor? Tanrım, o kendi başına tuvalete bile gidemez.»

Nikolas elçilikte Eulenburg'u sevenlerin duygularındaki değişime şaşıyordu. Elbetteki hasta bir adam, barış öğütleri ve imparatorluğa gösterdiği hoşgörüy-le artık monarşinin dışışleri politikasına zarar veremezdi. Thören Stoka'nın ev sahibi olarak olaya karşı çıktığını sezmişti. «Prensın Liebenberg'den Berlin'e getirilişi sırasında, rahatının sağlanması için elden gelen yapıldı. Ambulans, trende özel kompartıman, hekim ve hemşireler. Ve Moabit'te bir hücre yerine ülkenin en ünlü üniversite hastanesi Royal Charite'de bir odaya kondu.»

«Odasının önüne konan silahlı bir nöbetçiyle,» diye Stoka mırıldandı.

«Fakat pencereler bahçeye bakıyor,» diye sert bir

biçimde yanıtladı Thören. «Bir kaç gün önce, Charité'ye bir arkadaşı ziyaret etmek için uğradığımda, hastanenin prensin kaldığı bölümünden geçtim. Yatağı çiçeklerle donatılmıştı. Uşağı Emanuel Bartsch onunla birlikteydi. Karısı Augusta ise onu ziyaret etme ayrıcalığını taşıyordu. Şimdilik haftada bir kez ama, bu da değişecek. Sakin olun baylar, bu koşullarda hasta bir adama barbarca davranıldığını söyleyemezsiniz.»

Nikolas artık dilini tutamayarak, «Tanrı aşkına Bay von Thören, bu aptalca tutuklama niye? Krallık tıp yetkililerinin de adamın duruşmaya çıkarılamayacak denli hasta olduğunu açıklamasından sonra, neden?» dedi.

«Şimdi sağlığı yoluna girebilir. Ayrıca Majesteleri sağlık raporunu duyunca, Başbakan von Bülow'a bir tel çekerek, duruşmaya çıkabilecek denli iyileşinceye dek, tutuklu kalmasını bildirdi. Majesteleri karar verilmesinde ısrar ediyor. Böylece herşey unutulur sonunda.»

«Bay von Thören,» diye patladı Nikolas, «yirmi yıl kadar önce, Prens iki delikanlıyla dans etmişti. Yatılı okuyan öğrencilere, yatakhanelerde neler olduğunu sorun.»

«İngiltere'de»

«Prusya'da. Sizin Askeri Akademiler de bile.»

Danışmanın tüyleri diken diken olmuştu. «Nereden biliyorsunuz. Hiç bizim akademilerde bulundunuz mu?»

Nikolas sırtıttı. «Elbette bulunmadım. Kabul edilmezdim de. Biliyorsunuz ben yarı yarıya Yahudiyim.»

Thören şaşırmış gibi göründü. «Çok ilginç. Hımm.» Nikolas'a babacan bir tavırla gülümsedi «Slavlara, katoliklere ve Yahudilere önyargılı davrandığımızı kabul ediyorum, ama hepsi bu kadar. Şimdi bir Albert Ballin majestelerinin güvenini kazanıp Rominten avlarına katılabiliyor ve dahası ateş açarken ayrıcalığı var! Geçen yıl güzel bir erkek geyik vurmuştu.»

Prusya'nın dinsel ve ırksal hoşgörüsüne ilişkin bu tür tartışılmaz kanıtların ortaya sürülmesi üzerine Nikolas yenilgiyi kabul etti. Birkaç dakika sonra da, Prusyalı hoşçakalın demek için ayağa kalktı. Harika yemekleri ve şampanyasına karşın, Baron von Stoka'nın başarılı akşamlarından biri sayılamazdı.

Gece yarısını geçmesine karşın Nikolas kâhya kadını aydınlık girişte tümüyle giyinik sandalyede oturmuş bulunca şaşırıldı.

«Ne var Bayan Gerhardt?» diye sordu. Kadın ayağa kalkmış, utanarak gözlerini Nikolas'a dikmişti. «Hâlâ neden uyanıksınız?»

«Şeyy, hanımefendi onun salonda oturmasına izin vermemin yeteceğini söylemişti. Fakat onu daha önce hiç görmedim. Çevredeki gümüş ve pahalı çin şeyleri...»

Belki de Baron Stoka'nın şampanyası aklını biraz bulandırmıştı ama kadını anlamakta zorluk çekiyordu. «Ne hanımefendisi?»

«Onu yalnız bırakamadım. Gümüşleri alıp gitse beni sorumlu tutarsınız, bu yüzden?»

Birden sis kalkmıştı. «Yani beni bekleyen bir hanımefendiden mi söz ediyorsun?»

«Ben de bunu anlatmaya çalışıyorum.»

Gelenin kim olduğunu anlamak güç değildi. Şapkasını ve kılıcını şaşkın görünen Bayan Gerhardt'a verdikten sonra, hızla salona geçti.

Aleksa'nın yüzünü görünce sanki şok geçirdi. Yüksek arkalı sandalyeye yaslanmış orada oturuyordu. Bitkin denilemezdi ama, çok yorgun olduğu belliydi: uzun ve yorucu bir yolculuğu sürdürebilmek için bir gezgin onu bekliyordu.

«Beni bağışla Nikolas. Sana telefon etmeliydim, fakat» -gülümsemek için kendini zorluyordu- «Her zamanki gibi düşüncesizce davrandım.»

Odanın içine kadar kendisini izlemeye çalışan Ba-

yan Gerhardt'ın yüzüne kapıyı kapatan Nikolas Aleksa'yı kucakladı. Bir an dünyayla hiç bir bağlantısının kalmadığını ve tüm gerçeklerin dışına çıktığını sandı. Müthiş mutluydu ve yaşamı boyunca böyle bir anı ancak birkaç kez yaşamıştı.

«Oh, sevgilim.» söyleyebildiği tek şeydi.

Aleksa geri çekilip ayrıldı. «Niki sana geldim. Çünkü gidebileceğim ne başka biri ne de başka bir yer var.»

«Burdasın ya, ötesine boşver.»

«Rose teyzede kalıyordum. Yani... cenaze töreninden sonra. Fakat oraya geri dönmeyeceğim artık, asla. Ölmeyi yeğlerim. Geri dönmeyeceğimi bildiren bir mektup bıraktım-»

«Elbette dönmeyeceksin, burada kalacaksın.»

Düşünceli bir bakışla, «Fakat sen Viyanalı bir kızla nişanlısın. Yalnızca işlerimin yoluna girmesine ve dul maaşımın bağlanmasına değin bana yardım etmeni istiyorum ve..»

Evet, nişanlıydı. Francesca'nın hayali, okyanusun sakin sularında, soluk alıp yeniden gözden yiten yunuslar gibi bir görünüp bir yokolmuştu.

«Doğru, ben.. ben nişanlıyım. Fakat bunu daha sonra çözümleriz. Şimdi bunu unut.»

«Unutamam. Çünkü daha önce yaptığım şeyi, gene yapmaktan korkuyorum. Senin yaşamını alt üst etmek. Sana karşı çok iğrenç davrandım. Seni aşağıladım, incittim.»

Yüzü artık Beata'yı anımsatmıyordu. Yüz çizgileri aynıydı ama, işkence, yorgunluk, çaresizlik ve korku onu değiştirmişti. Gene de onu Beata'yı sevdiğinden çok daha fazla seviyordu.

«Öyle davrandın ama, şimdi hiçbir şey farketmez.»

Şifreli bir yazıymışcasına Aleksa onu çözmeye çalışıyordu. «Seni rüyamda görmüştüm.» dedi. «Çok tuhaftı. Adamlar seni vurarak öldürüyorlardı. Adamları tanımıyordum. Birden yeniden yaşamaya başlıyorsun

ve ben müthiş rahatlıyordum. Yaşıyorsun diye büyük bir mutluluk duyuyorum.» Elini tutmak için uzandı. «İşin en tuhaf yanı da, bu rüyayı Hans Günther'in öldürüldüğü gece görmemdi.» Bir an sustu. «Onun vurulduğunu biliyorsun, değil mi?»

«Evet, biliyorum.»

«Üç hafta önceki çarşambaydı. Emireri onu sabah ölü buldu. Vurularak öldürülmüş. Korkunç bir sabahtı. Nasıl yaşadığımı bilemiyorum ama yaşadım işte. Sonra odama gidip uyudum. Ve işte bu rüyayı gördüm. Bunu açıklayabilir misin?»

«Neyi?»

«Onun değil de, senin yaşamayı istiyordum.»

Neredeyse, «Çünkü uzun zamandır onun ölmesini istiyordun,» diyecekti ama dememesinin daha doğru olacağını düşündü. «Şok geçiriyordun, hepsi bu.»

«Niki onu sevmiştim.»

«Bunu biliyorum.» Birden acı duydu. «Bana çok söylemiştin.»

«O geçen yazdı. Fakat sonra da. Kafamda bunu çözmeye çalışıyorum. Gerçek. Onu bir adamla yakaladıktan sonra da onu sevdim. Kendi kendime ondan nefret ettiğimi söylüyordum ama, bu doğru değildi. Şimdi de doğru olmadığını biliyorum.»

«Bu yüzden mi onu terketmedin?»

«Yoo, çaresizlikten kıvranarak ondan kaçmaya çalıştım. Onu onuru kırılmış durumda bırakmak istedim.»

Gerçeğin yalnızca yarısını anlattığından kuşkulanıyordu. Kalanı saklıyordu, belki kendinden bile.

«Geçen ekimde, onunla birlikte Doğu Prusya'ya gittiğinde, çok üzüldüğümü kabul etmeliyim. Şimdi anlıyorum.»

«Hans Günther Onbaşı Sommer'in yalan söylediğine dair yemin etmişti. Adam ona şantaj yapmış, Hans Günther de para vermeyi kabul etmeyince, kin duymuş. Buna inanmıştım, çünkü-»

Cümleyi onun yerine tamamladı: «-çünkü inanmak istiyordun.-»

«Allenstein'e gittiğim için bir süre pişmanlık duymamıştım. Hans Günther farklı biri gibi görünüyordu, değişmiş gibiydi. En azından başlangıçta böyleydi. Nedenini ise daha sonra anladım. Bana ihtiyacı vardı. Bu skandalın bedelini sırtında taşıyordu. «Kasım ve temmuz ayları arasındaki yaşamının heyecansal iniş çıkışlarını yeniden yaşıyor, anlatmıyor sanki kendi kendine konuşuyordu.» Harden-Moltke duruşmasının ikincisi celsesinde Harden'e karşı karar alınması onu çok etkilemişti. Aramızdaki ilişkiler değişmişti. Belki de Dmowski yüzünden, artık kariyerinin tehlikeye düştüğüne bile aldırmıyordu. Eve geldiği günden sonra-»

«Onu vuran adamdan mı söz ediyorsun?»

Konuşmadan rahatsız olmuş gibi görünüyordu. «Evet. Öyle düşünüyorlar ama-»

«— Ama sen aynı görüşte değilsin.»

Gözlerini kaçırarak, «Kabul etmiyor.» dedikten sonra, sinirlenmişcesine omuzlarını silktili. «Yani bilemiyorum.»

«Gazetelerden okuduğum kadarıyla, onu suçlamaya yetecek kadar kanıt var.»

Dudakları sinirden titriyordu. «Hepsi de açıklananları içeriyor. Koşullandırılmış kanıtlar! Yasa kitaplarına çok güveniyorlar ve sonra da maddelerle değil de insanlarla ilgilendiklerini bile unutuyorlar.» Başını sertçe salladı. «Hayır, o adam öldürmedi.»

«Nasıl bu denli emin olabilirsin?»

İşaret parmağının tırnağını yiyordu. Daha önce onu tırnaklarını yerken hiç görmemişti. «Yalnızca bir duygu, sezgi. Ev halkından biriydi, dur bakayım hemen hemen altı ay olmuştu geleli. Birini tanımak için, bu zamanın yeteceğini sanıyorum.»

«Anlıyorum. Ondan hoşlanmışsın.»

Odanın havası pek soğuk değildi ama, titriyordu. «Hayır ondan nefret ediyorum. Hans Günther'e onu

kovması için çok ısrar etmişim. Onları birlikte gör-
dükten sonra elbet.»

Suskunlaşmıştı. Başını elleri arasına gömmüş,
zorlukla soluk alıyordu. Gece yarısını çoktan geçmiş-
ti. Karadi onun uyuyup uyumadığını merak ediyor-
du. Birden başını kaldırıp baktığında, gözleri panik
içinde sanki yalvarıyor gibiydi. «Lütfen Niki, bana
yardım et. Senin yaşamını da altüst etmek istemiyo-
rum ama, bana yardım edecek başka kimse de yok.
Beni götür. Sana söylemişim, bana maaş bağlanacak
ama, bekleyecek halim kalmadı.»

«Nereye götüreyim? Nereye?»

«Almanya dışında neresi olursa olsun, farket-
mez. Afrika, Asya ya da güney. Tahiti'ye giden Fran-
sız ressamını okumuştum. Evet, evet adı Gogen idi.
Fantastik renklerle vahşi tablolar yapmış, ilkel bir
yerli gibi yaşamıştı. Adını hiç duydun mu?»

«Elbette duydum da, ne var?»

«İşte onun gibi yapmak istiyorum. Asla Almanca
konuşmamayı, Prusya'ya ait hiçbir şeye sahip olma-
mayı asker ya da sivil.»

Gözyaşları yanaklarına doğru yuvarlanırken, so-
ğuktan ya da korkudan her yanı titriyordu. Onu bi-
razcık sakinleştirmek için, kollarına çaktı. «Sakin ol!
Bir cehennemde yaşadın ama her şey bitti artık. Şim-
di lütfen herşeyi bana bırak.»

«Gitmek istiyorum.»

«Seni götüreceğim.»

«Yapamazsın. Gitmemiz için izin almak zorunda-
sın ve ordu sana gereken izni vermeyebilir. Sonra Vi-
yana'daki kız. O ne olacak?»

«Bilmiyorum.» Perişan durumdaydı. Çenesini tu-
tarak kendisine bakması için Aleksa'nın başını kal-
dırdı. Dudakları hemen hemen birbirine değiyordu.
«Bilmiyorum.» diye yineledi. «Ondan çok hoşlanıyo-
rum. Onunla her şeyi yeniden düzenlemişim, bir aile-
ye sahip olmuştum, sonra...» bu odaya girdim, seni

bu sandelyede oturur bulduktan sonra her şey değışti. Demek istemiş, ancak susmayı yeğlemişti.

«Allenstein'de mutluluk içinde yaşadığımı sanıyordun.» dedikten sonra, gülmeye çalışarak ekledi. «Bu senin için tam bir sürpriz. Evet, Hans Günther ilişkimizi biliyordu. Ta baştan beri bildiği halde bana, Dmowski ile yakalandıktan sonra söyledi. Boşanmak istedim ama kabul etmedi. Hatta Sedlitzler'i de buraya çağırarak, bana karşı üç kişi cephe kurdular. Sen Viyana'daki kızla nişanlanmıştın ve artık sana da dönemezdim.» Sinirli sinirli gözlerini ovuşturarak, «O sırada, şu andaki kadar çaresiz değildim. Böylece boşanma fikrinden vazgeçip, onunla kaldım.»

Bir kez daha, onun tüm gerçeği anlatmadığını düşündü. «Ondan korkmadın mı?»

Beklediği soru sorulmuşcasına, birden «Evet, korktum. Cana yakın ve çekici olabiliyordu. Ancak zorbalastığı zamanlarda, oh, hayır hayır!» dedikten sonra kendini yere attı ve birdenbire gene başını kaldırdı. «Şimdi ne yapacağız? Beni bir otele götürebilir misin? Yanımda bir şey getirmemem belki sorun çıkarabilir. Dış fırçamı bile almadan ayrıldım. Kronenstrasse'den buraya kadar yürüdüm. Çantamda elli markım var. Hepsi bu iştel»

«Hayır seni hiçbir yere götürmüyorum. Şimdi burada uyuyacaksın. Dinlendikten sonra, yarına görüşürüz.»

Başını sallayarak, «Hayır, burada kalamam. İnsanlar ne düşünür?» diye sordu.

«Hangi insanlar?»

Sinirle güldü. «Senin kâhyan, postacı, kısacası herkes.»

Aleksa'yı daha iyi görebilmek için gözlerini kısmıştı. Beklenmedik gelişi, uyuşturucular gibi onu gerçeklerden uzaklaştırarak sanki düş dünyasına götürmüştü. Şimdi merak etmeye başlamıştı.

«Sen bu dünyayla işini bitirdiğini, bütün insanları bir yana bıraktığını söylemedin mi? Şimdi de kalk-

mış, postacının ne düşünebileceğinden sözediyorsun. Her şeyi şöyle bir sıraya dizelim. Gidecek kimsen olmadı için bana geldiğini söyledin. Yardıma gereksinimin var. Ben de sana gereken tüm yardımı yapmaya hazırım.»

«Ben dışarısını istiyorum! Bu kasabanın, bu memleketin dışını başka yerleri istiyorum.»

«Bir başına mı? Benimle ya da bir başkasıyla mı?»

Beklemediği bir yumruğu yemişcesine yerinden sıçradı. «Bir başkasını nereden çıkardın? Başka biri olsaydı, sana gelir miydin?»

Onun çılgınca isteği Aleksa'yı rahatsız etmişti. Tüm yaşamını değiştirmeye henüz hazır değildi. En azından şu anda. Elini usulca omuzuna koyduktan sonra, «Beni dinle. Eğer Berlin'i düşlediğin o ıssız ada ya da kafanda ne varsa, onun için terketmek istiyorsan, sana yardım edeceğim. Bana borçlu da kalmayacaksın.»

Parmak uçlarının üzerinde yükselip, çenesini erkeğin çenesine değdirerek onu okşadı. «Seni seviyorum Niki.»

Duyduklarından pek emin değildi. «Ne dedin?»

Şaşkınlığına gülmekten kendini alamamıştı. «Seni seviyorum. Galiba farkına varmadan seni hep sevdim. Genç, yaşlı, yoksul, zengin, her türden erkek vardı. Benimle yatmak istediklerini sezdiriyorlardı. Ben seni seçtim. Geçen yazı düşünsene. Glienicke'deki öğleden sonralarımızı unuttun mu? Aşk değilse, neydi?»

O anda, kendisini iki kez bir şey söylemeden ve hiçbir açıklama yapmadan terkettiğini de anımsamıştı. «Sen kocanı sevdin.»

Gülümseyişi dudaklarında dondu kaldı. «Belki de bir kadın aynı zamanda iki erkeği birden sevebilir. Pek uygun değil. Yani kabul etmeyecektir. Kendi kendine bile.» Barok sehpanın üzerindeki saate göz atınca, «Aman tanrım, saat bir buçuk.» diye haykırdı.

«Bitkin düştün. Seni yatırmanın tam zamanı.»

Kaşlarını çattı. «Bir otele gitsem daha iyi olmaz mı? Senin hizmetkârların beni sokak kadını gibi görecektir. Yarın da bütün kasabaya geceyi bir orospuyla geçirdiğin yayılır.»

«Şimdi hizmetçiyi çağırıp yatağımı sofaya hazırlamasını söyleyeceğim. Sen benim odamda uyuyacaksın. Bir başına.» İçinden, onun ani tepkisini merak etti. O bir duldu ve kimseye karşı da sorumlu değildi.

«Onu gecenin bu saatinde uyandıramazsın.»

«Uyandırmak zorunda kalmayacağım. Şu anda, kapıyı açık bırakıp oturduğu mutfakta, burada konuşulan her sözcüğü duymaya çalışıyor.»

Zili çalmasından bir dakika sonra, tepeden tırnağa giyimli Bayan Gerhardt kapıda göründü. Gözleri bir şeyler öğrenmeye çalışırcasına Nikolas ile Aleksa arasında dolaşıyordu: suçluyu arayan bir dedektif gibi.

«Zili mi çaldınız yüzbaşım?» Ses tonuyla, Nikolas'a sabahın bir buçuğunun hizmetkâr için uygun bir saat olmadığını belirtmek istiyordu.

«Henüz uyumadığınızı biliyorum Bayan Gerhardt.»

«Soyunuyordum.»

«Sizi tam zamanında çağırdığıma sevindim. Sofada bana bir yatak hazırlar mısınız, lütfen. Baldızım yatak odasında uyuyacak. Aniden Berlin'den geldi. Daha doğrusu, bana durumu mektupla bildirmiş ama belki de postada başına bir işler geldiğinden elime ulaşmadı.»

Bayan Gerhardt iç çekerek, dudak büktü. «Çok şaşırdım. Son zamanlarda posta hizmetleri çok iyi yürütülüyor.»

Nikolas, Aleksa'nın adından söz etmemeyi daha uygun bulmuştu. Vorwarts'ın yazısından sonra, Godenhausen olayı basında pek çok kez yer almıştı. İşin cinselliği bir yana, hizmetkârı cinayet haberlerine çok düşkündü.

Birbirlerini kardeşce, iyi geceler anlamında öptükten sonra, ayrı ayrı odalarda uyumuşlardı.

Sabahleyin Nikolas evde kalmış ve kahvaltısını Aleksa ile yapmıştı. Aleksa Bayan Gerhardt'dan alınan geceliğin üzerine, Nikolas'ın işlemeli Türk kumasından yapılmış robdoşambırını giymiş, etekleri yerlerde sürünmesi diye de beline bir kuşak bağlamıştı. Dinlenmiş ve rahatlamış bir hali vardı. Hans Günther ve ölümünden söz etmek istemiyor gibiydi. Nikolas bunu sezmışti. Cinayete ilişkin pek fazla bir şey bilmiyordu ama, genç ve sağlıklı kocasının yatağında kanlar içinde vurulduğunu duyduğunda şaşkına dönmüştü. Konuşmalarının ortasında, o korkunç anı yeniden yaşıyormuşcasına gözlerini bir yerlere diktiğine dikkat etmişti.

Birbirlerine anlayış gösterircesine, gelecekte sözletmekten kaçınmışlardı. Franceska'dan vazgeçmeye karar verebilmek için zamana gereksinimi vardı. Aleksa'nın tuhaf ketumiyeti, onu nişanını bozmaktan alıkoyuyordu. Otuz yedi yaşında, bir aile, bir yuva ve huzur istiyordu.

«Aleksa, her şey çok ani gelişti. Senin ıssız adan biraz bekleyebilir. Gel de, birbirimiz için gerçekte neler hissettiğimizi anlamaya çalışalım. Daha sonra kabul edemeyeceğimiz, karşılaşacağımız çözümsüz durumlar yaratmayalım. Şu anda, Berlin'den ayrılamayabilirim. Sen zorlu günlerin içinden geliyorsun. Burada kal ve her şeyi unutup yeniden eski benliğine kavuşman için kendine bir şans tanı.»

Her ikisi de birlikte gitmenin, çirkin karşılanacağına hemfikirdi. Aleksa için, mobilyalı uygun bir daire tutulmalı ve ev bulununcaya kadar, bir otel odasına yerleşmeliydi. Bu noktada, Aleksa'nın öne sürdüğü koşul pek anlaşılır değildi. Sahte bir adla, otele kaydolmakta ısrar ediyordu.

«Fakat neden?» diye sordu Karadi.

«Sedlitzler'in beni bulmasını istemiyorum.»

«Bulurlarsa ne olur? Senin gibi yirmi dört yaşın-

da bir kadına, bir dul kadına, bir vatandaşa ne yapabilirler? Senin üzerinde hiçbir hakları yok. Akriba olarak da, kocanın isteklerine karşı çıkabilirler ama, bu da seni ilgilendirmez. Onlardan saklanman, kaçman için bir neden var mı?»

Yeniden suskunlaşmıştı. «Neden yok.» dedi sonunda. «Basının benimle uğraşmasını istemiyorum.»

«Ordunun bu işle ilgilendiğini sanıyorum. Basında bu olaydan sözedilmesi onları daha çok etkiliyor gibi görünüyor. Kendilerinden birinin şöyle ya da böyle basında yer alması, Prusya ordusunun pek hoşuna gidecek bir olay değildir. Yani, gazetelere, ropörtajcılara boşver. Ya da-»

«Hayır!» diye karşı çıktı. «Anlamıyorsun. Hiçbir durumda insanlarla yüzyüze gelmeye hazır değilim. Dost, düşman, basın, asker ya da yabancı biri. Eğer beni kimsenin tanımadığı bir yere gidersem -

Onu hiç bu denli tedirgin görmemişti. «Pekâlâ, ne yapabileceğimi düşüneceğim. Saraydan bir tanıdığım var, güzel bir armağanla susmasını, ya da soru sormaması gerektiğini de bilir. Eğer bir şey söylemek zorunda kalırsam, Çar'ın gizli polisinden kaçan bir Rus öğrencisi olduğunu söyleyeceğim.»

Zorla gülümsedi. Hâlâ sıkıntılı bir hali vardı. «Sedlitzler polise gidip, kaçtığımı bile ihbar edebilirler. Onları nasıl engelleriz?»

«Çok kolay. Onlara buradan ayrıldığını belirten bir mektup yazar, ve herhangi bir adres bırakmazsın.»

«Her şeyim onlarda.»

«Onları getirmesi için birini yollayacağız.»

«Eğer eşyalarımı vermeyi reddederlerse?»

«O zaman yeni bir şeyler almak zorunda kalacaksın. Kadın psikolojisini biliyorsam, bu işten pek zevk almayacağımı söyleyebilirim!»

Aleksa ilk kez mutlu görünüyordu. «Niki, her şeyi nasıl da kolaylaştırdın. Üç dilek - abrakadabra...»

Gerçekten Rus gizli polisinden kaçıyor olsaydı, böyle tam bir kaçak gibi davranmayacaktı. Ayrıca da, aşık olmak mantıksızlıkla eşanlamlıydı. Gelecek astigmat bir gözle bakılıyormuşçasına, bazı açılardan çok belirgin, bazı açılardan ise puslu ve belirsiz görünüyordu.

Kaiserhof'un yöneticisine bir bayan için oda istediği söyledi. Kaiserhof bir otel değildi ama, bu tür işlerde şöhreti epeyce yaygındı. Bir keresinde, bir Alman prensesi, takma adla dairesini bir adamla paylaştığı için, sonradan sahtekârlıktan hüküm giymişti. Bir keresinde de Avusturya tahtının varisi dul bir Macar kontuyla gizli ilişki kurmuştu. Aleksa da otel defterini Bayan Elisabeth Meinhardt adıyla imzalamıştı. Adama iyi bir bahşış verilmiş ve hiçbir soruyla da karşılaşılmamıştı.

Aleksa, Riesengebirge'deki Warmbrunn kasabasında dinlenmek üzere Berlin'den ayrıldığını belirten bir mektup hazırlamıştı. Sessizlik arıyordu ve Berlin'e dönmeye kendini hazır hissettiği anda, Rose'a yazacaktı. Bu arada Nikolas da Aleksa'nın rahatsız edilmeden kalabileceği möbleli bir daire aramayı sürdürüyordu.

Sonunda uygun bir yer bulundu. Zelte an der Spree denen bahçeli bir restoranda öğle yemeğini yiyen, Nikolas nehir kıyısında bir yürüyüş yapmış, Schleswiger'de iki katlı güzel bir yapının önünden geçtikten sonra, ön kapısında KİRALIK DAİRE yazısı asılı evin önünde durmuştu.

Evin sahibi dul kadın, giriş katında oturuyor ve odalarını tercihan devlet görevlisi erkeklere kiraya veriyordu. Nikolas yeni kiracının bayan olacağını söyleyince, kuralını bozmak istemediğini belirtmişti ama, toplam iki bin mark ile iki aylık da avans alacağını duyunca, Nikolas'dan başka hiçbir erkek arkadaşını getirmemesi, çılgın partiler verilmemesi, sabah dokuzdan önce ve akşam ondan sonra piyano ve müzik sesi duyulmaması koşuluyla kuralını bozdu.

Teltow kanalının ve eski rıhtımın gürültüsü hoş bir etki yaratıyordu. Nehrin karşısında, son zamanlarda gecekonduların yıkılarak yerini yeni yapıların aldığı ağaçlıklı yol uzanıyordu. Nehre bakan balkondan Aleksa, Borsig villasının bahçesini ve Schloss bulvarının sol yanını görebilecekti. Çimenlerle ayrılmış geniş yolları, eğlence yerleri ve koruluklarıyla Tiergarten bölgesi de yalnızca bir blok ötedeydi. Aleksa, uzun yürüyüşler yapmayı nasıl özlediğini anlatmıştı. Artık burada tanıdıklara ve gazetecilere yakalanma korkusunu yaşamadan, güven içinde gezinebilirdi.

Dairesine taşındığı gün, yüzündeki tuhaf görünüş yokolmuş gibi görünüyordu. Yasalara göre, adresini değiştiren kişi durumu polise bildirmek zorundaydı. Aleksa evsahibinin verdiği kâğıtları gençkızlık adıyla doldurmuş ve son adresi için de uyduruk bir yer yazmıştı. Nikolas neden hâlâ kendini gizleme gereksinimi duyduğunu sorduğunda ise, yalnızca omuz silmişti.

Tiergarten'de uzun yürüyüşler yapacağını söylemesine karşın, daireden çok az dışarı çıkıyordu. Çıktığında da, Moabit kıyısını geçerek işçi evlerinin ve küçük fabrikaların bulunduğu nehir kıyısında dolaşıyordu. Sabahları evsahibini kızı Marie evi temizleyip yemekleri pişiriyordu. Aleksa, o gün, Nikolas gelmeden evden çıkmıştı. Evde ya da burjuva müşterilerin bakışları altında iyi lokantalarda yiyebilirlerdi. Ancak gerçek şuydu ki Aleksa yastaydı ve sık yerlerde, gösterilerde ya da konserlerde görülmesinin iyi olacağını düşünüyordu.

Evden çıkarken, kalın siyah tülün arkasına saklanıyormuşçasına dul giysilerini giyiyordu. Nikolas'ın onu bu tavrından vazgeçirme çabaları pek işe yaramamıştı.

Daha sonra, Nikolas 1908 yazını anımsadığı zamanlarda, bütün ayrıntılar kristal bir aynadan seyretiliyormuşçasına açıklığa kavuşmuş görünüyordu: yalnızca yeniden duygularının tutsağı olmuştu. Alek-

na için duyduğu tüm arzular onun gözlerini kör etmeyo yetmişti. Gerçekten Aleksa değişmişti ama, Nikolas onun yeni kişiliğinden memnun kalmak yerine, birlikte değıllermiş hissine kapılıyordu. Bazı gizem dolu sorunlarla boğuşmak zorunda kalınca, kendisinden yarıdım istemişti ve sevişmelerini de bir tür borç ödeme biçiminde yorumluyordu. Aleksa ne yapsa, onun sovgisini kazanamayacaktı: Nikolas Glienicke'deki dairesinde tanıdığı kadınla Aleksa'nın yeni kişiliğini özdeşleştiremiyordu; o düşlerinde yaşattığı kadındı ve onu sürekli arıyordu.

Nikolas'ı üzen şey ilişkilerindeki belirsizlik idi. Kökleri geçmişte kalması bir yana, gelecek de vadetmiyordu. Nikolas'ın işi sürdükçe, Berlin'de kalacaklardı, sonra? Plan yapmayı Aleksa reddediyordu. «Almanya'dan gitmek ve asla geri dönmek istemiyorum.» tüm sorulara verdiği tek yanıtı. Bir keresinde evlilikten söz edince, Aleksa'nın karşı çıkışları karşısında susup kalmıştı. «Şimdi değil... Henüz değil... bakalım. Acelen neden?» Belli belirsiz kaçışlar... Açıklama yok. Daha sonra, karar vermekte ısrar etmekten vazgeçmiş, kendini buna alıştırmıştı. Berlin'den sonrası için artık onun da bir planı yoktu. Arasıra, ordudan ayrılıp Sarkani'ye yerleşmeye ya da dışişlerine girip dünyayı dolaşmaya hazır olduğunu da düşünüyordu. Mısır, Hindistan ve Çin'de hiç bulunmamıştı. Görülecek, öğrenilecek öyle çok şey vardı ki... Ağustosun tuzlu sıcaklığında, Aleksa ile sürdürdüğü hiçbir takvime bağlı olmayan sorumsuz aşkı onu sakinleştiriyordu. Bu ilişki gerçeklerden daha önce geliyor gibiydi.

Aleksa'nın yaşamına yeniden girişini, Francesca'ya pek çok kez yazmak istedi ama, her yazdığını yırtıp attı. Aleksa'nın gizemli tavırları, bekleyişinin asıl nedeniydi. Daha çok havalardan ve sosyal olaylardan sözeden kısa notlarını Francesca'ya yollamayı sürdürdü. Kendi kendinden nefret ediyordu ama, gene de işi bozmayı, ilişkileri kopartmayı erteliyordu. Onu

zaman zaman düşündüğünde çöldeki yeşil bir vaha gibi anımsıyordu.

Hemen hemen her gecesini Aleksa ile geçiriyordu. Elçilikten hiç kimsenin bu ilişkiden haberi olmasına karşın, insanlar ondaki değişikliklerin farkına vardıklarından, meraka düşmüşlerdi. Yalnız reddetmesi kaba kaçacak davetlere gidiyor, Neues Opern tiyatrosunun yaz programlarına hiç ilgi göstermiyor ve konserlere aldır mıyordu. Eğer aylardan ağustos olmasaydı, sosyal yaşamdan böylesine yokolması çok daha fazla dedikodu yaratabilirdi. Yaz nedeniyle, arkadaşları deniz kıyısına gittiğini ya da dağlara çıktığını düşünüyorlardı.

Berlin'deki iki yılı pek çok yönden gözlerini açmıştı. Prusya askeri oyunlarını görme şansı bulduğundan, gittiğinde gördükleri onu uyarmıştı. Philipp Eulenburg'un dostuydu ve adamın rütbesinin indirilmesi, Nikolas'ın ülkesinin geleceği açısından önem kazanan müttefik ülkenin konumu üzerinde ürperti ci bir görüş edinmesine yol açmıştı.

Zengin ve soylu prensin ilişkilerinin açamayacağı kapı yoktu. Daha önce prensin canlılığını, kapasitesini mevkii için yeterli sebepler olarak görürdü, ama onun kuşağının, sorumluluklarını artık gelecek kuşaklara bırakması gerektiğini düşünmeye başlamıştı.

Kendi geleceği konusunda kararsızlığı nedeniyle, Aleksa'nın geleceğindeki bilinmeyenlere de pek aldır mıyordu. O da evini seviyor ve yeni yaşamına alışmış gibi görünüyordu. Marie'nin izinli olduğu bir günde, Nikolas için yemek bile hazırlamıştı. Yemek pişirme sanatını gösterdiği bu ilk girişiminde, sonuç felaketti ama, yemekten başka çaresi de yoktu. Kendisini sevindirmek için yaptığı her şey ufak ufak anılarla aklına Beata'yı getiriyordu.

Beata'yı daha sık düşünmeye başladığının farkına varması için biraz zaman geçmesi gerekti. Kitap okurken, bir an başını kaldırıp da Aleksa'ya baktığında, Beata'yı görüyor gibi oluyordu. Yaşamlarındaki

hayalet artık kendisi için sorun yaratmaya başladığında, bir öğleden sonra birden düş görmediğini Aleksa'nın özellikle böyle davrandığını anladı.

Çok çirkin görünmedikçe, kadınların giyimlerine pek dikkat etmediğinden, Aleksa'nın yeni giysilerinin Beata'nın kısa evlilikleri süresince giydiklerinin kopyeleri olduğunu anlamamıştı. Bir gün öğleden sonra, işinden erken ayrılıp da Aleksa'ya gittiğinde onu üzerine bir takımı uydurmaya çalışırken bulmuştu. Model öyle bildik görünüyordu ki, terziye modeli nereden aldığını sordu. Aleksa araya girmeden, terzi madamın verdiği bir fotoğraftan aldığını söylemişti. Çantasından bir fotoğraf çıkarmıştı; Beata ile balayındayken çektirdikleri fotoğrafı hemen tanımıştı.

«Bu takımı neden seçtin?» diye sormuştu, Aleksa ile yalnız kaldıklarında.

O da omuz silkerek, «Beğendim» demişti.

Birden anımsamıştı. «Ya geçen gün giydiğin mavi ipek? O da noelde çektiirdiğimiz fotoğrafta Beta'nın üzerindeki benziyor. Ya saçların? Eskiden hiç böyle taramazdın.»

Aleksa'nın tavrı karşısında şaşkına dönmüştü. Yüzünün tüm kanı çekilmiş, gözleri yerinden fırlamıştı. «Beni anlamıyor musun? Başka şeyler de olmalı.»

«Bir keresinde uykumda Beata'nın adını sayıkladığım için beni üzmüştün.»

«Evet, onunla karıştırılmak istemediğim zamanlar oluyor. Hatta çocukken bile çok iyi bir kızdı. Benim kötü biri olduğumu söylemeyeceğim ama, bir başkaydı işte.» sustu. «Sonra ben bir şey yaptım mı— cam kırmak gibi— Beata gibi görünürdüm. Böylece de cezalandırılmazdım. Bazı zaman işe yarardı. Birbirimize öyle çok benziyorduk ki, böylece kimse cezalandırılmazdı. Kimse ona kızmazdı, büyükannem bile.»

Kendinden geçmişti. Nikolas onu koluyla sararak kendine çekti.

Yüzünün sıcaklığını duyabilmek ona büyük bir mutluluk veriyordu. İncecik bedeni, Nikolas'ın kolla-

rına yumurtanın kabuğuna sığması gibi sığmıştı sanki. «Fakat seni seviyorum. Duygularımda geçmişin hiçbir etkisi yok. Sen benim hayatımsın, aşkımsın.»

Başını sallayarak, «Hayır, beni sevme. Sevilebilecek biri değilim. Aynaya bakınca, ben bile kendimi sevmiyorum. Kendimden kaçmak istiyorum. Yapabilsem onu ateşe atacağım.» dedi.

«Ateş» sözcüğü yumruk gibi inmişti. «Senin derdin ne?» diye sordu. Aleksa kendini kurtarmaya çalıştı ama, Nikolas onu hızla alıkoydu. «Bir şeye canın sıkılıyor. Bana anlatsan daha iyi olmaz mı?»

«Sana mutluluğumdan başka anlatacağım bir şey yok. Yaşamım boyunca ilk kez mutluluğu yaşıyorum. Hans Günther'i sevmiştim ama, onunla asla mutlu olmadım. Tek bir an bile. Başından beri, hiç bitmeyeceğini sanıyordum. Damoklesin kılıcı gibi bir şey. Yalnızca böyle bitmesini beklemiyordum bu... bu denli korkunç.»

Yeniden ortaya çıktığı geceden beri Hans Günther'in adını ilk kez anıyordu. Şimdi Nikolas'ın bir şey söylemesine fırsat bırakmadan Aleksa konuyu değiştirdi. «Bu takımı giymemi istemiyor musun? Hepsi bu mu?»

Nikolas hayretle bakmıştı. «Ne takımı?»

«Bayan Louisen'in diktiği takım.»

«Sen bilirsin.» diye karşılık verdi. «Ancak ben giymeni istemiyorum. Ve bütün bu oyunlardan vazgeçmeni istiyorum. Bu tür fantezilerden hoşlanmayacak denli normal biriyim.»

Şaşkınlıkla erkeğe baktı. «Evet sen çok normalsin.» Sesi bu değerlendirmeye sevinmişcesine çıkmıştı. «Bundan sonra, ben de senin gibi normal ve iyi biri olmaya çalışacağım.»

«Yalnız kendin ol.»

«İşte bu yüzden kendimi bulmak zorundayım. Sevebileceğim bir Aleksa.» Yüzü bir an gölgelendi. «Berlin'de ne kadar kalmamı istiyorsun?»

Er ya da geç bu soruyu soracağını bildiği halde, gene de şaşırmıştı. «Ben burada kaldıkça.»

«Ne kadar sürecek bu?»

«Berlin'deki görevim bitinceye dek. Kasımda falan.»

«Daha aylar var.» Bu kadar zaman burada kalmamı mı istiyorsun?

«Burayı sevdiğini sanıyorum.»

Aleksa nehre bakıyordu. Çocuk bakım yurdunun çocukları hep bir örnek giysileriyle kayığı doldurmuşlardı. Çocukların uyumsuz sesleriyle söyledikleri halk şarkıları kayığın hareketiyle birlikte havaya yayılıyordu. En güzel yaz günlerinden biriydi ve karşıdaki manzara da sanki bir kartpostalından kopye edilmişti: pırıl pırıl bir güneş, masmavi gökyüzü, orada burada gölün mavi sularının derinliklerinde yüzen küçük kürklü hayvanları anımsatan bulutlar.

«Seviyorum ama, eninde sonunda gene Berlin işte.» dedi Aleksa.

Marie yatak odasının kapısını çalıp da, bir teğmenin onu görmek istediğini söylediğinde, kimin aradığını anlamıştı. Kıza onu göndermesini söyleyip söylememeyi düşündü ama, sonradan ondan kaçmanın olanaksızlığını anımsadı. İşte kendisini bulmuştu, şimdi belki de gidecek, sonra çok daha uygunsuz bir zamanda gelecekti.

«Teğmeni oturt. Az sonra geliyorum.»

Saçlarını fırçaladı sonra da gerektiği için değil, zaman geçsin diye topuzuna firketeler taktı. Bir on korkuya kapıldı. Sanki Marie salonda bir ölünün beklediğini söylemişti. Belki de ölüydü, Herneyse, yüzyüze gelmek zorundaydı. Şimdi kaçması olanaksızdı.

Ranke'yi pencereden nehri seyreder buldu. Onun içeri girişini duyunca, görevdeymişcesine sertçe döndü. Sabit bakışları Aleksa'yı tedirgin etmişti.

«Allenstein'i bana tek bir şey söylemeden terket-

tin. Altı haftadır ne bir mektup, ne bir kart.» Kelimeler ağzından öfkeyle çıkıyordu. «Benim delireceğimi bilmiyor musun?»

«Birbirimizle, bir süre ilişki kurmayacağımızı kararlaştırmıştık» diyerek idare etmeye çalıştı. «Sen gene de bana yazmayı sürdürdün.»

«Kararlaştırmamıştık. Kararlaştırsak bile bir süre, 'altı hafta' değildir. Ayrıca Dmowski'nin tutuklanmasından önceydi.»

«Fakat suçlu değil o.»

Başını arkaya atıp gülmeye başladı. «Nedir bu? Bir oyun mu? Elbette suçlu değil, o yapmadı ama, ne farkedersin? Hüküm giydi, asıl önemlisi bu.» Onu omuzlarından yakaladı. «Sen benden kaçıyorsun. Hem de özellikle kaçıyorsun. Senin izin bulabilmek hemen hemen bir haftamı aldı.»

Aleksa stratejisini değiştirmesi gerektiğini anlamıştı. Saldırıya geçmeye karar verdi.

«Allah kahretsin, haklısın senden kaçıyorum. Senin için, çünkü sen bir aptalsın. Her şey yoluna ginceye değin, birbirimizi görmemeye, haberleşmemeye karar vermiştik, kesinlikle karar vermiştik hem de. Sen daha o sabah,... olay sabahı eve gelip, bağır-maya başladın. Evet senden kaçıyorum, senin ve benim yaşamımı mahvetmemek için.»

Gözlerinde galibiyet pırıltıları vardı. «Bu doğru değil.»

«Korkmuştum! Kellemin senin yüzünden uçmasını istemedim.»

«Benim yüzümden mi? Bir dakika! İşin içinde değilmişsin gibi davranma. Senin kocan olmasından başka, o adama karşı düşmanlık duymak için bir neden yok. Onun ölmesini istemedim. Sen yaptın. Seni boşamayı kabul etmediğini ve başka çarenin de kalmadığını söyledin.» Birden hıçkırmaya başlamıştı. «Seni seviyorum! Her şeyi senin için yaptım ve gerekirse gene yaparım.» Sesini yükselterek, «Senin için kendi annemi bile öldürebilirim!» diye ekledi.

«Tanrı aşkına, bağırma!» korkmuştu, kapıya doğru yürüdü, dışarı bakıp kapıyı açtı. Marie'nin antrede bulunmadığından emin olmak istemişti. «Berlin'e ne zaman geldin?»

«Geçen perşembe. Hasta annemi ziyaret etmek için izin aldım.»

«Hasta mı?»

«Hayır. Burada olduğumu bile bilmiyor. Bir hafta izin aldım ve beş günü de seni ararken geçti bile.»

İki gün daha, diye düşündü. Bir yolunu bulup, onun yatıştırmalıydı ki, Nikolas'ın varlığını öğrenmesin. «Beni nasıl buldun?»

«Bayan von Sedlitz'i görmeye gittim. Bir şey söylemek istemedi ama, ben ısrar edince de, Riessengenberg'deki Warmbrunn'da kaldığını söyledi. Otelin adını söylememiştii. İlk trene atlayıp, gecenin geç saatlerinde Warmbrunn'a vardım. Adın yabancıların listesinde yoktu. Sonra otel otel dolaşmaya başladım. Ertesi sabah polise gidip, Warmbrunn'da kayıtlı bulunmadığını öğrendim. Berlin'e dönünce, gene teyzeni görmeye gittim. O zaman Kaiserhof'da görüldüğünü söyledi. Resepsiyondan seni araştırdım ama, tanımıyorlardı. Yanımdaki fotoğrafını gösterince, garsonlardan biri tanıdı. Bir dedektif bürosuna giderek Berlin'deki tanıdıklarının adlarını verdim. İçlerinde eski enişten Kont Karadi de vardı. Bugün öğleden sonra buraya gelirken dedektif onu izledi. İki saat burada kaldı. O çıktıktan sonra sen de nehir kıyısında yürüyüşe çıktın. Dedektife verdiğim resim pek iyi değildi ve yüzünde de kalın bir tül vardı ama, dedektif aradığım kadını tanımıştı.

Ranke yalnız onu bulmakla kalmamış, Nikolas'ı da öğrenmişti. «Kutlarım,» biraz içerlemişcesine konuştu. «Büyüleyici bir öykü. Sherlock Holmes'den daha iyisin. Sen benim peşimdevken, polis de senin peşindeyse ne güzel olur değil mi? Eğer bir daha zil çalarsa, bil ki, polis ikimizi birden almaya geldi.»

İpin ucundaki bir kukla gibi, tuhaf hareketlerle yürüyordu. Ranke'nin ne denli süzöldüğünü kilo verdiğini ve yüzünün de Yeni Müze'deki etnoğrafya bölümünde gördüklerine benzediğini şimdi farketmişti. Çukurlarına kaçmış uçuk gri renkli gözleri mermer büstler gibi bakıyordu.

«Senin korkun anlamsız.» dedi. «Kimse bizden kuşkulanmıyor. Onlar adamlarını yakaladılar.»

«Yanlış adam.»

«Yanlış yaptıklarını bilmiyorlar, hem bilseler de aldırılmazlar. Psikiyatrik kontrol için Kortau'ya gönderildi. Her şeyi normal bulundu. Yargılanıp, hüküm giyecek.»

«Ve kellesini uçuracaklar.»

«Ya da bağışlanıp, eğitilecek.»

«Afl!»

«İtiraf etmezse, Küreğe bile mahkûm edilebilir.» Nefretle yanıyordu. «Neyi itiraf edecek? Masum.»

«O işi Savcı Yves'e bırak. İşini nasıl yapacağını bilir.»

Eğer elinde bir bıçak olsaydı, saplayabilirdi. Konsolun üzerindeki saat ilerliyordu. Elçilikteki çalışma altıda bitiyordu.

«Burada kalamazsın Otto, bir dakika bile kalamazsın. Hizmetçinin seni görmesi yetti zaten.»

«Birini mi bekliyorsun?»

«Hayır, belli birini beklemiyorum ama, belli olmaz. Arkadaşlar uğrayabilir.»

«Kont Karadi mi?»

Sıradan bir şeyden söz ediyormuş gibi görünmeye çalışarak, «Neden Karadi?» diye sordu.

«Öğleyin buradaydı değil mi?»

«Ona öğle yemeğinde rastlamıştım. Ayrıca da, ikiz kardeşimin dul eşi. Bir iki haftadır onu görmemişim.» Sinirlenmeye başlıyordu. «Lütfen, lütfen Otto, anlayış göster ve git.»

«Sensiz gitmem.» Ani bir öfkeyle Aleksa'yı yakaladı ve sertçe kucakladı. Kolları ciğerlerindeki hava-

yı boşaltmak istercesine sıkıyordu. Soğuk ve ıslak ağzı yüzünün her yanını dolaşıyordu. Aleksa dudaklarını birbirine yapıştırmıştı ama, o ağzını açarak dişlerini onun dişlerine çarptırıyordu.

«Soluk alamıyorum.» diye bağırdı.

Kollarını gevşetti. «Seni seviyorum. Sensiz yaşamam. Allenstein'den ayrıldığından beri, her yer cehenneme döndü. Şimdi seni yeniden buldum, artık gözümün önünden ayrılmama izin vermeyeceğim. Benimle gelersen, buradan giderim.»

«Nereye? Benim Allenstein'e dönmemi isteyemezsin.»

«Ben Stettiner istasyonunun yanındaki küçük bir otelde kalıyorum. Baltischer Hof adında, bir erkek kadınla gelince, insanların başlarını çevirdikleri bir yer.»

Düşünüyordu. Nasılsa iki gün sonra, Allenstein'e dönmek zorundaydı. İki gün için onunla birlikte olabilirdi. Otto'nun dengesini yitirdiğinden hiç kuşkusu yoktu. Bir kez öldüren çılgın biri, yeniden öldürebilirdi. 22 Temmuz'da Schleswiger'den ayrıldığından beri, üç hayalet sürekli rüyalarında. Hayaletlerin ikisi hâlâ yaşıyordu: katil ve sahte suçlu. Başa çıkılması en kolayı ise, Hans Günther'in hayaletiydi. Onunla barış imzalamıştı ama, öteki ikisinden korkuyordu. Ranke'nin gelmesiyle, kaçma umutları suya düşmüştü.

«Pekâlâ Otto. Senin oteline geleceğim. Seni izleyeceğim. Yalnızca hizmetçinin ya da bir başkasının ikimizi evden birlikte çıkarken görmelerini istemiyorum. «Hizmetçisinin gittiğini biliyordu. Anlaşmalarına göre öğle yemeğnin bulaşıklarını yıkayıp, mutfakçı temizledikten sonra Marie'nin işi biterdi. «Bellevue istasyonunun oradan kapalı bir araba seç ve içinde beni bekle. On dakikaya kadar geliyorum.»

Saatine bakarak, «Neden on dakika? diye sordu.

«Tanrı aşkına, üstümdekileri çıkarıp, sokak için bir şeyler giymeyeyim mi? on beş dakika olsun.»

«Tamam, on beş. Yalnız bir dakika bile daha geç değil.»

Üzerini hızla değiştirdikten sonra, Nikolas'a bir okul arkadaşıyla pastahaneye gittiğini ve akşam yemeğine gelebileceğini belirten bir not çiziktirdi. Notun Nikolas'ı şaşırtacağından hiç kuşku yoktu. İnsanlardan kaçarak geçirdiği haftalardan sonra, birden bir okul arkaşı ortaya çıkıyordu.

Kendini kafese konmuş bir hayvan gibi hissediyordu. Yaşamında ilk kez, düzenli ve huzurlu yaşamının mutluluğunu duyarken, şimdi herşey bir delinin yüzünden tehlikeye düşüyordu.

Kentin üzerindeki yaz fırtınasının gözdağı vermesine karşın, hava sıcaktı. Kalın bir bulut kitlesi batıya doğru kayıyordu; çakan şimşekleri gök gürültüsü izliyordu. Evden arabaya kadar, o kısa yolu yürürken bitkin düşmüştü. Ranke'nin kiraladığı iki atlı araba Brücken Allee'nin köşesine parketmişti.

Otto arabaya binmesine yardım etmek için indi. «Beş dakika geciktin» dedi. «Yüze kadar sayıyordum, eğer gelmeseydin -»

Alnına yayılan keskin bir acı duydu.» beni vuracak mıydın?» diye patladı.

«Bunu nasıl söyleyebiliyorsun? Artık beni sevdiğini sanmıyorum.»

Sesindeki çaresizlik rahatsız ediciydi. Aleksa ona baktığında, kapalı arabanın yarı karanlığında yüzü, derisiz ve etsiz hali ve kemikleriyle ölü bir kafatasını, gözleri de çukurlarına gömülmüş birer parçasını andırıyor diye düşündü.

«Senin için deli oluyorum.» dedi. «Senden ne istediğimi unuttun mu? Biraz sabret ve bekle. Fakat hayır. Sen beni Berlin'e dek izledin, bir dedektif tutun ve beni buldun. Sana neden beni aradığını sorduklarında, ne dedin?»

«Sormadılar.»

«Soracaklar. Henüz öğrenmedilerse.»

«Bir subayın, arkadaşının dul karısını aramasından ne çıkar?»

Badana yapılması gereken otel, modernleşme ruhunun dokunmadığı dar caddede uzanıyordu. Otelin salonlarına yüz yılın kokusu sinmiş gibiydi. Merdivenlere serilen kırmızı halının hiç havı kalmamış, gri bir kumaşa dönüşmüştü. Ranke kısa kollu gömlek giymiş otel görevlisinin Aleksa'yı görmemiş gibi davranması için eline beş mark sıkıştırmıştı. Asansöre benzer bir şey bulunmadığından, Ranke'nin dördüncü kattaki odasına dek, merdivenleri tırmanmak zorundaydılar.

«Dünyada kalacak başka yer kalmadı mı?»

«Burası ucuz.» dedi.

«Belli oluyor.»

Hava sıcak ve yapışkandı. Otelin karşısındaki apartmanın balkonunda, otelde olup bitenleri izlemek için şişman bir kızla anne ve babası oturduklarından, pencereleri açmak olanaksızdı. Karşıdaki aile muhtemelen, pencerelere aldırmadan soyunan, kavga eden, ve hatta sevişen otel müşterilerini seyrederek yaz tatillerini geçiriyorlardı.

Soyunduktan sonra bile Aleksa'nın sırtından ter damlıyordu. Ranke'nin yapışkan ellerinin okşayışları ve ateşli tavırları, Aleksa'nın sinirini bozuyordu. Kendisine şantaj yapmasından nefret ediyordu, ama onu yumuşatarak, bir şey yapamaz hale getirmeyi düşündüğünden buna katlanıyordu. Erkeğin çıplak bedenine gözetinca, geniş kalçalarına göre, dar omuzları, kemikli kolları ve işçilerinkini andıran kalın parmaklı elleriyle, nasıl da çirkin görüldüğünü düşündü. Tıp fakültesinin, anatomi laboratuvarının deposundan çıkarılmış gibiydi.

Sevişmesi de, ilişkilerinin başlangıcından beri aynı çekingenliğini koruyordu. Beceriksizliklerine sinirlenmemek elinde değildi. Ancak karanlık basmadan, bu boğucu havalı otel odasından kurtulmak istiyorsa, bedelini ödemek zorundaydı.

Sonraki sabah gelerek, tüm günü kendisiyle geçireceğine söz vermişti. Görevine dönmesi için otuz altı saati kalmıştı. Erkeğin tüm kuşkularını giderdikten sonra, Almanya'dan ayrılabilirdi. Onunla aynı ülkede kaldıkça, kendini hiç de güven içinde hissetmeyecekti.

Sonraki gün Nikolas'ın Prens Joachim Albrecht'e öğle yemeğine çağırılması da büyük şanstı. Kadınların çağırılmadığı bu yemek, akşam saatlerine kadar sürerdi. Yemekten sonra da Nikolas bir iki saat elçilikte bulunmak zorunda olduğundan, Schleswiger Ufer'e akşam yemeğinden önce gelemezdi.

Ranke'ye armağan gibi sunduğu gün, hiçbir hoşnutsuzluk yaşanmadan geçmişti. Sabah saatlerini oteldeki odasında geçirdikten sonra, öğle yemeklerini August-strasse'deki yeni bir restoranda yemişler, ve öğle uykusu için otele dönmüşlerdi.

Bir gece önceki, gecikmiş fırtına, kentin üzerinde dağılmış, çatıları, sokakları ve duvarları yıkayan yağmur, uzaktaki ormanların taze kokusunu her yana taşımıştı. Oda bir önceki günkü gibi sıcak değildi ve Aleksa da fazla bir rahatsızlık duymamıştı. Otto akşam yemeğini birlikte yiyip, geceyi de otelde geçirmelerini önerince aralarında tartışma çıktı. O ana değin, Otto, Merry Widow'dan fırlamış Danilo'yu neşeyle oynamış; reddedilince de Hamlet olmuştu. Başta kadını öğleden sonra göndermeyi kabullenmişti ama, şimdi fikrini değiştirmişti.

Manavdan aldıkları şeftalinin yanında, kocaman keskin pırıltısıyla Ranke'nin çakısını görünce, çılgınca bir istekle, Ranke'nin sırtına saplamayı düşündü. Elini uzatırken, yarıyolda dondu kaldı. Bir önceki gün yakasını bırakmayan işkence benzeri başağrısı yeniden başlamıştı; yere düşmemek için masanın kenarına tutunmak zorunda kaldı. Ranke onun sendelediğini görünce, yardım için yanına koştu ama, Aleksa geri çekilerek, kendini kurtardı.

«Şimdi dinle!» diye bağırdı. «Hemen eve gidiyo-

rum. Ve benim peşimden de gelmeni istemiyorum.» Sesini daha da yükselterek, «Bana şantaj yapmana izin vermektense, hem seni hem de kendimi polise bildirmeyi yeğlerim. Sana kocamı öldürmeni söyledime inanmamı istiyorsun. Bu doğru değil. Onu öldürmeni asla istemedim. Asla, asla, asla!» diye haykırdı.

Otto gözlerini Aleksa'dan ayırmadan bir adım geriledi. «Sen allahın belası bir yalancısın.» dedi soluk almadan.

«Seninle çok şey konuşuyorduk ama, pek çoğu fantaziydi.»

«Yalancı!»

«Sen bana hiçbir zaman onu öldüreceğini söylememiştin. Ya da ne zaman söyledin? Eğer eve gelip, onu vuracağını söyleseydin, sana yapma derdim.»

İnanmamışcasına başını sallayarak, «Bana tanık-sız bir düello yapmamızı önermiştin. Bunu unutmuş olamazsın.» dedi.

«Suçsuz bir adamın üzerine sinsice gitmek ve onu arkasından vurmak düello değildir.»

«Ona sinsice yaklaşp, arkasından vurmadım. Silahlıydı. Onu uyandırıp, silahını almasını, çünkü senin için düello yapacağımızı söyledim. Bunu duyunca, gülmeye başladı. Kocaman bir şakayla karşı karşıya geldiğini düşünmüştü. Bildiği kadarıyla da, sana hiçbir zaman sahip olamayacağımı söylemişti. İşte o zaman ateş ettim. Eğer gülmeseydi, bugün yaşıyor olacaktı.»

«Sen Sir Galahad'sın.» dedi yüzünü ekşiterek. Dağılmış saçlarını parmaklarıyla toplayarak, topuzunun içine yerleştirmeye çalıştı. Sonra da şapkasına uzandı; beklenmeyen esrarlı bir ölüm üzerine, bir dedektifin katilin cinayet aletini bulmasıyla ilgili bir hikâye gelmişti aklına: katilin şapkasının iğresi, kurbanın kurumuş kanının üzerinde duruyordu. İğneyi alıp, baktı. Bir adamı öldürmek için fazla kısa gibi görünüyorlardı.

«Çıldıırıyor olmalıyım.» diye mırıldandı.

«Ne dedin?» diye Ranke sordu.

Utançla omuz silkti. «Hiçbir şey, hiçbir şey.» Şapkasını hemen giyip, tokalarıyla tutturdu. «Şimdi çıkıyorum.» dedi, niyeti açıkça belli olduğu halde. «Bana yazabilirsin. Bir kart. Fakat sakın mektup yazma. Sıradan bir tanıdığa yazılan türden şeyler yazabilirsin, fazlasını değil.. Dmowski'nin yargılanması bittikten sonra, huzura kavuşunca yeniden buluşabiliriz.»

«Nerede?»

«Şimdi kararlaştırmayalım. Geleceğin bize neler getireceğini bilmiyoruz. Her şey yolunda gitmeyebilir.» Birden kaşlarını çatı. «Onun hüküm giyeceğine inanıyor musun?»

Gergin dudaklarını bükerek, «Öyle umalım. Böylece beni engellemen için bir nedenin kalmayacak.» dedi.

«Hâlâ yas tutuyor olmamdan başka. Kişinin uyması gereken gelenekler vardır, biliyorsun.» dedikten sonra, kapıya ilerledi. «Hoşça kal, Otto.»

Kadını yarı yolda durdurarak, otoriter ve soğuk bir sesle, «Beni sevmiyorsun değil mi? Hiç sevmedin.» dedi.

«Gene başlama Otto. Bunu daha önce konuşmuştuk. Şimdi çıkmalıyım. Yeterince geç kaldım sayılır.»

«Yalnızca beni sevip sevmediğini sormuştum. Kısaca 'evet' ya da 'hayır' diyebilirdin.»

Kapıya doğru bir adım atarak, «Evet. Şimdi rahat ettin mi?» dedikten sonra, kapının tokmağını yakaladığında, kapının kilitli olduğunu anlayınca, birden paniğe kapıldı. Kendisini hapsedeceğini düşünemezdi. «Ne oluyor? Bir oyun mu?» Otto'ya dönerek, «Beni bırak yoksa bağırırım.» diye haykırdı.

«Bağır,» dedi Otto.

Birdenbire içini bir korku sarmıştı. Erkek öyle sakın görünüyordu ki, Aleksa onun sesindeki tehdidi sezmişti. Bir an yanında silah bulunup bulunmadı-

ğını düşündü. Taşıyorsa, üzerinde olmalıydı; soyunurken dikkat etmeliydi. Sandalyenin üzerindeki küçük çantaya hemen uzanabilirdi. Aklından bir manşet seçti: BİR SUBAYLA MEÇHUL BİR KADININ CESETLERİ STETTİNER İSTASYONUN YANINDAKİ GARNİ OTELDE BULUNDU.

Geçenlerde, iki sevgilinin ölümlerinin vahşetini gazetelerde okumuştı. Polis intihardan kuşkulananmıştı. Kafasındaki fotoğraf şimdi bulunduğu odanın tablosuna uyuyordu: beyaz boyalı demir karyola tavan-
dan sarkıtılmış tek bir ışık, lavobolu bir musluk, sürahi ve su sıçramasın diye bir kova.

«Bırak gideyim.» diye tekrarlarlarken, bu kez sesi titriyordu.

«Senden vazgeçmeyeceğimi anlamadan hayır. Hakkımdaki düşüncelerini değiştirdiğine inanmam için pek çok nedenim var.»

«Hayır, yanılıyorsun.» Oh, tanrım, diye düşündü, buradan çıkmama yardım et.

«Güzel. Fakat değiştirsen bile, hiç farketmez. Çünkü seni hâlâ seviyorum, sensiz yaşamaktansa ölmeyi yeğlerim.»

Komodini gösterdi. Üzerinde, cüzdanının yanında, sigaralığı, ve cebinden çıkardığı ufak tefek şeylerin içinde kapının anahtarı da vardı. Kafasını sallayarak, anahtarı kaptıktan sonra, anahtarı deliğe sokmaya çalışırken, anahtar parmaklarının arasından kayarak yere düştü. Eğilip almaya kalmadan, Ranke aldı, kilidi açtı ve çıkmadan kapı eşiğinde uzun uzun sarıldı.

Merdivene açılan koridor sanki bitmek bilmiyordu. Tüneli andıran karanlıkta, arkasından bir tabancanın patlamasını umuyordu ama, hiçbir şey olmadı. Gene de merdivenleri yaşama koşuyorcasına uçarak indi. İlk boş arabaya atlayıp, adresi verdikten sonra, kendini kaybetti Royal Charité'yi geçtikten sonra, kendine gelmişti. Eve geldiğinde Nikolas'ı salonda gazete okurken buldu.

«Erken gelmişsin.» dedi. Erken gelmediğini biliyordu ama, kendisinin geç kalmasının nedenini söylememek için öylesine konuşmuştu.

Nikolas meraklı bir bakışla, «Kötü bir şey mi oldu?» diye sordu. Ona doğru ilerleyerek, ellerinin tersiyle yanaklarına dokundu. «Ateşin mi var?»

Ranke ile geçirdiği günün, izlerini taşıdığının farkına vardı. «Neden?» diye sordu, ilgisiz görünmeye çalışarak. «Hasta mı görünüyorum?»

Nikolas'ın elleri göğsüne doğru kayarak, kalbinin üzerinde durdu. «Kalbin çıldırmışcasına atıyor.» dedikten sonra, gazeteyi göstererek, «Bunu okudun mu? Seni altüst eden bu mu?»

«Neyi okudum mu?» neden sözettiğini anlamamıştı. Sorusunu yanıtlamak yerine Nikolas, gazetesinin üçüncü sayfasını göstermişti. «Kısa Haberler» sütununda, Allenstein'den bir haber vardı.

Onuncu Dragoon birliğinin komutanı Albay Paul Seiffert başkanlığındaki askeri mahkeme, Jan Dmowski'yi, komutanı durumundaki binbaşı Baron Hans Günther Godenhausen'i öldürmek suçundan, yirmi yıl ağır hapse mahkûm etmişti. Davada, katilin itirafı sözkonusu olmadığından, gelişen olaylar çerçevesinde, Dmowski ölüm cezasından kurtulmuştu.

Aleksa gazeteyi bile tutamayan titreyen elleriyle haberi tekrar tekrar okudu. İlk okuyuşunda, baygın bir çığlık atmıştı ama, şimdi titreyen dudakları ve irileşen gözleriyle Nikolas'a bakıyordu.

«Özür dilerim Sana göstermemeliydim.» dedi. «En azından seni hazırlamadan konuşmamalıydim.» Yavaşça elini omuzuna atarak, «Gördüğünü düşünmüş ve -»

Sonunda konuşmaya başladığında, çaresizlik içindeydi. «Berlin'den gidelim Nikolas. Burada yaşamaya katlanamayacağım. Boğuluyorum.»

«Tanrı aşkına, sakın ol. Yargıyı destekleyecek, güçlü kanıtlar bulunmadan kimse hüküm giymez.» Aleksa'nın huzursuzluğunu, masum saydığı ya da

masum olduğunu düşündüğü bir adamın hüküm giymesine bağlayarak yanlış anlamıştı. «Eğer bir yanlışlık varsa, gerçek nasılsa aydınlığa çıkar. Sen de biliyorsun ki, böyle şeylere sık sık rastlanıyor. Senin haklı olduğunu varsayalım ve Dmowki'nin bu işi yapmadığını düşünelim. Gerçek katil şu anda serbest, dünyayı umursamıyor, ve artık hata yapmaması için hiçbir neden yok, kendini ele verir -»

Aleksa titreyerek, «Ah tanrım!» dedi.

Nikolas onu sakinleştirmeye çalışıyordu ama, her söylediği yangına körükle gitmek gibi, onu daha da fenalaştırıyordu. Hans Günther von Godenhausen'in ölümünde basının yazdıklarından ve kendi bildiklerinden başka şeyler de olmalı diye düşündü Nikolas. Onun gözlerindeki korkuyu görmemek için kör olmak gerekirdi. Daha fazla huzurunu kaçırmak istemediği için, dolaylı yaklaştırmaya karar verdi.

«Eğer suçlanan adamın masumiyetine inanıyorsan, ona yardım etmenin yollarını arayabiliriz. Sen davayı yürüten savcının söyledikleriyle ilgili pek bir şey anlatmadın ama, bizim ordudan bildiğim kadarıyla, her şeye inanılmayacağı gerektiğini düşünürüm. Özel bir soruşturma başlatması için, iyi bir ceza avukatı bulabiliriz ve -»

«Hayır! Yapma! Hiçbir şey yapma.»

Gösterdiği hiddetten, kuşklarının doğruluğuna karar vermişti. «Sana yardım etmek istiyorum. Fakat üzüldüğün şeyi söylemedikçe sana yardım edemem. Gerçek nedir?»

Yüzünü ateş basmıştı. Nikolas'ın söylediklerine karşı çıkarak, «Beni üzen şeyi söyledim sana. Berlin! Bütün her yer. Burada mutsuzum.» hızla dönüp, kapıya yollandı.

«Nereye gidiyorsun?»

«Odama. Üzerimdekileri çıkaracağım. İğrenç şeyler yakılmalı. Ben de iğrenç biriyim. Bir banyo yapmalıyım. İnşallah Marie banyoyu hazırlamayı ve odunları koymayı unutmamıştır.»

Arkasından gidip, koridorun girişinde onu yakaladı. «Koymadıysa ben sana getiririm. Senin için ateşi de yakar ve-»

«Gerekmeyebilir. Sabahtan kalma yeterince sıcak su olabilir.»

«Sonra da sırtını ovarım.»

Birden durarak, iki eliyle onu itti. «Beni yalnız bırak! Kendimi iyi hissetmiyorum.» Ürküttüğünü görünce, «lanetlendim galiba.» diye konuşurken, ağlamak üzereydi. «Müthiş yorgunum. Yatağa uzanıp, bir daha kalkmak istemiyorum. En azından yarın akşam kadar.» Yarım ağızla gülümseyerek toparlanmaya çalıştı. «Sen dışarda yesen daha iyi. Bir lokma bile yiyeceğimi sanmıyorum.»

Bir gün önce öğleden sonra, sokak lambasının direğinin karşısında duran soluk gri takımlı leyleğe benzer adamın gene aynı noktada durduğunu farketmişti. İlk dikkatini çeken üzerindeki takımlardı. Yeni alındığından hiç kuşku duyulmayacak takımlar içindeki kişiyi sokağın alışılmış tablosundan farklı, mumyalar müzesindeki bir heykele benzetmişti. Schleswiger yolunda, Nikolas adamı hemen günde bir kez dolaşırken ve çevredeki vitrinlere bakarken görmüştü. En yakın şarapevi epeyce uzakta bulunduğundan, insanın buralarda aylak birine rastlaması pek olağan bir şey değildi. Hizmetçiler ve ev kadınları ellerinde alışveriş çantalarıyla durup dedikodu yapar, garsonlar postacılarla politika tartışır, yaşlı kadınlar köpekleriye dolaşır, dadılar çocukların peşinden koşturur ve yaya trafiği normal akar giderdi ama, bu adamın durumu tuhaf ve ilgi çekiciydi. Bölgenin hemen nehirin kıyısında olması, Nikolas'ın aklına, adamın intihar etmeyi düşündüğünden başka bir şey getirmedi.

Üç gün sonra, hâlâ oralarda dolaşması olayın esrarını daha da arttırmıştı. Varlığı açıkça belli olduğundan, özel bir dediktif ya da sivil giyimli bir polis

diye düşünülmesi pek olası değildi. Kendi kendine bile açıklayamadığı nedenlerle, adamın varlığı Nikolas'ı rahatsız etmişti. Hiç tanışmadıklarından emindi ama, adamın kendisini tanıdığı doğrultusunda içinde tuhaf bir duygu vardı. Adam da ne bir düşmanlık ne bir merak seziliyordu, üstelik hiç peşinden de gelmemişti. Nikolas kendini adamın daha önce görmediği yeni asılan bir afiş gibi ilgisini çektiğine inandırmak istiyordu.

Aleksa günlerdir evden çıkmamıştı. Soğuk algınlığından yakınıyor ve zamanının çoğunu yatakta geçiriyordu. Nikolas elçilikten dönünce yataktan kalkıyordu yalnızca. Nikolas düzgün yemek yiyebilsin diye, Marie'den akşam yemeklerini de hazırlamasını istemişti. Aleksa'nın davranışlarıyla, dışarıdaki yabancı arasında bir ilişki bulunduğuna dair tuhaf bir önsezgisi vardı.

Salonun köşedeki penceresinden, iyice sarkılırsa, Schleswiger Ufer'in kaldırımları görülebiliyordu. Kılıcını çıkarıp, Nikolas pencereden sarkınca, yabancı'nın aynı pozisyonda, sokak lambasının karşısında gene kök saldığını gördü.

«Gelsene, sana bir şey göstermek istiyorum Aleksa.» diye seslendi Nikolas.

Dantel perdenin arkasından pencereden baktı. «Ne var?»

«Genç biri. Günlerdir buralarda aylak aylak dolaşüyor. Ne aradığını merak ediyorum. Eğer biraz daha sarkarsan, sokak lambasının oralarda durduğunu göreceksin.»

Uzun bir sessizlikten, sonra, Aleksa'ya baktığında Nikolas onun pencereden çekildiğini gördü. «Göremiyorum.» dedi. «Yükseklik başımı döndürüyor. Hastalık işte. Bunun bir adı vardı. Klostrofobi değil de, bu kapalı yerlerde kalmaktan korkmak oluyor, fakat-»

Nikolas onun genci tanıdığını anlamıştı. Dahası onun evin çevresinde dolandığını görmüş ve belki de

onunla konuşmuştu. Heyecanla, omuzlarından tutup döndürerek, yüzüne bakmaya zorladı.

«Kim?»

Rengi uçmuştu. «Kim kim?» diye sendeledi Aleksa. «Caddedeki adamı mı soruyorsun? Nasıl bilebilirim? Hiç gözüm ısırmadı.»

«Şimdi gene bak, öyleyse. Hâlâ orada.» yarı iterek yarı sürükleyerek pencereden bakmasını sağladı.

Pencereden başını uzatıp baktığı anda, adam da oraya bakmıştı. Aleksa'yı hâlâ tutan Nikolas, adamın bakışlarından Aleksa'yı gördüğünü anlamıştı. Aleksa ise, adamın bakışlarından çarpılmışcasına, kurtulmak istercesine silkindi ve odanın en uzak köşesine kaçtı.

«Onu tanıyor musun?» diye sordu Nikolas.

Derin bir soluk alarak, «Galiba, Allenstein'den tanıdığım bir teğmen. Teğmen von Ranke.»

«Galibayla ne demek istiyorsun? O mu, değil mi?»

«Onu sivil hiç görmedim. Erkekler üniformalarının içinde daha farklı görünüyor.»

«Ranke diyelim. Senin peşinde dolaşmasının bir nedeni var mı?»

Omuz silkerek, «Bilmiyorum. Allenstein'de biraz tuhaf biri diye tanınırdı. Dengesiz değil ama, biraz tuhaf işte.» dedikten sonra, birden öfkelenerek, «Yalnız bırakır mısın? Beni rahatsız etmekten vazgeç. Allenstein'den tanıdığım insanlardan biri işte. Sosyal anlamda demek istiyorum. Beni güzel buluyordu belki de, pek çok genç ve hatta yaşlılar gibi. Şimdi ben söyleyecek kelime bulamıyor gibiydi - özgürüm, durum ya, bazı şeyler düşünüyordur belki de. Lütfen boşver. Onun için bir şey yapmayacağımı anlayınca, çeker gider.»

Nikolas yarı yarıya doğru, ya da daha da kötüsü tümüyle yalan söylediğini biliyordu. Artık onunla yaşamamanın insanın kendini ateşe atmaktan farksız olduğunu bir kez daha anlamıştı. İnsan nereden ne ge-

leceğini asla bilemiyordu. Onun kaprisleriyle gene üstelik çıkacağının farkındaydı. «Senin peşinde dolaştığını bile bile, nasıl boşvermemi isteyebilirsin? Bir şey yapmadan oturayım ve kapıyı pencereyi kırıp buraya girmesini ya da sokakta sana saldırmasını bekleyeyim, öyle mi?»

«Böyle şey yapmaz, sana söyledim. Tuhaftır ama, zararlı biri değildir.»

Koridora doğru yürüdü. «Ne denli zararsız olduğunu göreceğim, öğreneceğim.»

Arkasından koşup, kolundan yakalayarak içeri girmesi için zorladı. Lütfen, lütfen bir şey yapma. Silahlıysa, seni vurabilir.»

Nikolas koridorda kılıcını kuşanmıştı bile. «Zarar vermeyeceğini sen söyledin. Öyleyse, onunla senden daha iyi başa çıkabilirim.»

Kapıya geldiğinde, Aleksa'nın kolu hâlâ onunkine asılı kalmıştı. «Anlattığı hiçbir şeye inanma.» diye yalvardı. «Hasta ve yalancı biridir.»

«Konuşma fırsatı bulamayacak. Ben konuşacağım.»

Aleksa'dan kurtularak, dışarı çıktı. Uzaklaşırken, kadının kapattığı kapının ardından kendisini uyararak için bağırdığını duyabiliyordu. Aleksa'nın penceresinden Ranke'yi görmesinin üzerinden beş dakika bile geçmemişti ama, caddeye geldiğinde teğmeni bulamadı. Onu ne Schleswiger'de ne de karşı cadde de göremedi.

Hızlı adımlarla Nikolas Brücken Allee'nin köşesini de döndükten sonra, kapıya bir göz atıp, soluk soluğa istasyon binasına girdi ve bekleme odaları da dahil her yana baktı. Oradan Schleswiger'e dönerken gene her yana gözgezdirmeye çalıştı. Dairenin kapısını açtığında, Aleksa'yı beti benzi atmış buldu.

«Ne oldu?» diye sordu soluğu kesilmişcesine.

«Hiçbir şey. Bizim ahbap yokoldu. Ki bu da tekrar görünmeyeceği anlamına gelmez. Onun hakkını da tüm bildiklerini anlatmalısın. Gerçeği söylemeli-

şin. Bu küçük oyunu nasıl son bulursa bulsun, onu bulacağım. Ve senin oyunun da elbette.»

Aleksa tek bir kelime söylemeden dönerek yürüdü. Nikolas da onun peşinden salona girerek, oturup yüzyüze konuşması için zorladı. «Son kez sana gerçeği soruyorum Aleksa. Bana ilk geldiğinde bir şeylerden ya da birinden kaçıyordun. O zamandan beri de kaçırıyorsun. Ondan mı kaçırıyorsun, Teğmen Ranke'den mi?» Sessizliğini sürdürünce, zorlayarak «Seninle arasında ne var? Onunla yattın mı? Ona söz mü verdin? Serbest kalınca onunla evlenmeye mi söz verdin? Dmowski denen adamla bunun arasında bir ilişki var mı?» diye sordu zorlarcasına.

Son sözler Aleksa'nın inatçı suskunluğunu bozmuştu. «Hayır,» diye bağırdı. «Birbirlerini tanımıyorlar bile.»

Protestosu içten gibi görünüyordu ama, gene de Dmowski ile teğmen arasındaki ilişkiden duyduğu kuşkuları yokedememişti. «Allah kahretsin, beni sürekli sorular sormak zorunda bırakma Aleksa. Bana gerçeği söyle.»

Verdiği yanıt, sıkıştığı köşeden kurtulmak için blöf yaparak, uydurduğu koca bir yalandan öte bir anlam taşımadığından Nikolas'ın yalnızca canını sıkırmış onu ikna edememişti. Daha sonra anımsadığında, bunun gizemli karanlığına gömülmesinin başlangıcı olduğunu anlayacaktı.

«Bana işkence etmekten vazgeç Niki.» idi yanıtı. «Anlatacak ne var? Düşündüğümde, yanılabiliyim. Daha önce bu adamın gözlerine bakmadığımdan, onunla hiç ilgilenmediğimden başka bir gerçek yok sana anlatacağım.»

Nikolas akli karışmışçasına bakıyordu. «Fakat, sen bana dedin-»

Sözünü keserek. «Sana ne söylediğime boşver, al-dırma. Ve benim de aklımı karıştırmaya çalışma. O adamla daha önce tanışmadığımdan ve onu hiç görmediğimden kesinlikle eminim.» dedi.

Batarya komutanı Binbaşı Brausch, görevini en iyi biçimde yerine getiren güvenilir bir subaydı. Yaptıkları gösteriştten uzak, gereğinden fazlaydı. Komutanlığı iyi bir büro gibi çalışırdı; çocukları ve karısından olduğu kadar, her rütbeden askerden de saygı görürdü. Huzurlu bir tekdüzelik içinde, yaşamını sürdürüyordu.

Yardımcısından, Teğmen Ranke'nin izin bitiminde görevi başına dönmediğini duyduğunda, soruna her zamanki tavrıyla yaklaşmıştı: soğukkanlı ve düşmanlık beslemeden.

«Ona üç gün daha verelim.» demişti. «Hastalanmış ya da treni kaçırmış olabilir. Şimdiye kadar hiçbir sorun çıkarmamıştı. Bekleyelim ve görelim. Şimdilik olayı Birliğe de yansıtmayalım.»

Üç günün sonunda Teğmen von Ranke gene gelmeyince, kaçak teğmenin aranmasının emredilmesi için, Berlin'deki Askeri Komutanlığa ve Savaş Bakanlığı'na bildirilmek üzere, Birlik Komutanlığı'na teğmenin yokluğunu duyurmak zorunda kalmıştı.

Durumun Berlin'deki ilgili komutanlıklara ulaştığı sıralarda, Otto von Ranke sivil giysiler içinde, Thorn'a varma küzereydi. Üniforması, ve şapkasını küçük çantasına koymuş, kılıcını ise kahverengi kâğıtlarla tekrar tekrar sararak, balık takımlarına bağlamıştı. Berlin-Thorn treninin ikinci mevkiinde yolculuk ediyordu; Thorn'a vardığında ise, Allenstein için birinci mevki bileti almıştı.

Birinci mevkiide birkaç yolcu bulunduğundan kompartımanında yalnızdı. Kondüktör gelince eline

biraz bahşış sıkıştırıp, kompartmana DOLU yazısını astırıp içerden kitlemişti. Üniformalarının paketini açıp, üzerindeki sivil giysileri çıkarmıştı. Omuzlarına ve pantolonun paçalarına kılıcını sardığı kâğıtları tıktırarak, kırışmalarını önlemeye çalışmıştı. Takımlarını çantaya yerleştirirken, Aleksa için aldığı parfümün kırılarak, üniformasının üzerine aktığının farkına varmıştı. Allenstein'e dönüşünün yaratacağı sorunlara, bir tutam leylak kokusunun kederli bir utanç ekleyeceğini biliyordu.

Alenstein'e indiğinde sokaklardaki gaz lambaları halen yanıyordu. Tepede parlayan ayışığı ise, lambalara gümüşü bir aydınlık veriyor gibiydi. Allenstein Batı Prusya'da değil de, Ticino bölgesindeymişcesine, yumuşak ve nemli havanın solunduğu ender sabahlardan biriydi.

Trenden inip istasyonda yürürken yanından geçen parfüm kokusunu duyan insanların yüzündeki tuhaf ifade dikkatini çekmişti. Her zamanki gibi istasyonun çevresi askeri devriyelerle çevrilmişti, neyse ki kimseye tanınmadan oradan uzaklaşmıştı. Tutuklama tezkeresinin çıkarıldığını bilmiyordu ama, tahmin ediyordu. Bir şekilde teslim olmak istiyordu. Yakalanmadığı takdirde, ikinci yolu deneyecekti ki, bu da ona daha fazla acı veriyordu. Allenstein'e dönme kararını uzun iç tartışmalardan sonra vermişti. Bu kararı verdikten sonra da, küçük bir kayığın içinde denizde fırtınaya karşı zorlu bir mücadele verdikten sonra kıyıya ulaşmış insanlar gibi, kendini rahatlamış hissetmişti. Bütün seçenekleri tek tek tartmıştı; intihar, Aleksa ve Karadi'nin ikisini birden öldürmek; Aleksa'yı yitirşini sessizce kabullenmek; ve son olarak da, gerçeği açıklamak. Bütün bu seçeneklerin içinden, sonuncu da karar kılmıştı. Berlin'den neşeyle ve Hans Günther von Godenhausen'ın ölümünden sonra tekrar silahını kullanmamasının verdiği huzur içinde ayrılmıştı.

Şimdi tek atlı bir arabanın içinde, çocuk eli gibi

yanaklarını okşayan rüzgârın serinliğinde kasabada ilerlerken, yeniden kuşkuyla dolmuştu. İşe başlaması gereken zamandan sonra dört gündür ortalıkta görünmeyişi, muhtemelen tutuklama kararı çıkarılmasıyla sonuçlanmıştı. Yapacağı itiraf ya yaşam boyu hapse ya da ölüme mahkûm edilmesiyle sonuçlanacaktı. Gökyüzündeki bir tarafı eksilmiş ay, yüzleri tülle örtülmüş müslüman kadınlarını andırıyor, yıldızlar ise sanki mors işaretleri veriyordu. Şimdi yeniden içindeki işkencenin yatıştığını hissetti. Geçen günlerdeki hem fiziksel hem de heyecansal çabaların ücretini ödüyordu şimdi. Tek istediği çıplak vücudunu saran kefenin serinliği ile, kendisini yeniden huzura kavuşturacak sonsuz bir uykuydu.

Sürücünün omuzuna vurmasıyla uyandı. Başını kaldırdı ve hayretle kapının önüne geldiklerini gördü. İki nöbetçinin hemen dikkatini çekmişti. O sırada, gelirlerken sürücüye yönünü değiştirip Nikolaist-rasse'deki dairesine gitmesini söylemeye niyetlendiğini belli belirsiz anımsadı. Artık çok geçti. Parayı ödedikten sonra, çantasını aldırarak üzere bir asker gönderilmesini isteyerek, kapıdan içeri girdi.

Görevli subayı bürosunda, her yana yaydığı kâğıtların başında buldu. Kapının gıcirtısı teğmeni uyandırmıştı. Gözlerini elleriyle ovuştururken, parmaklarının arasından gözlerini kırıştırtarak Ranke'ye baktı. «Hangi cehennemdeydin sen?» diye sordu öfkeyle.

«Berlin'de.»

«Peki, neden gecenin yarısında geliyorsun? Sabah kadar bekleyemez misin?»

«Sabah.»

«Saate göre değil.» diye salladı başını. «Seni tutuklamak zorundayım. Allahın belası, otur ve kendini tutuklu say.»

Nöbetçi çavuş başını uzatarak, «Çantanızı ne yapamı istiyorsunuz teğmen?» diye sordu.

«Tanrım, çanta da, ha!» diye bağırdı nöbetçi teğmen.

«Bir süre orada kalsın.» dedi Ranke çavuşa. Sonra da nöbetçi subaya döndü. «Binbaşı Brausch'a bir haber gönderip, teslim olmak üzere burada bulunduğu duyurur musunuz?»

«Bana teslim oldun bile.»

«Şimdi ve yalnız ona teslim olacağım.»

Teğmen gözlerini kırıştıtararak, «Sen sarhoş musun?» diye sordu.

Rahatsızlığın verdiği bir havayla, titreyerek sesini yükseltti. «Söylediğimi yapacak mısın yoksa çavuşa mı emredeyim?»

Nöbetçi şaşkınlıkla başını sallıyordu. «Acelen niye? Bu saatte uyandırırsam, binbaşı aklımı yitirdiğimi sanacak. Giyinecek zaman bulabileceğin kadar erken geleceğinden emin ol. Söylesene sen nereden geliyorsun? Çok kötü parfüm kokuyorsun.»

Ranke bir sandalyeye çökerek, başını elleri arasına gömdü. «Binbaşı Hans Günther von Godenhausen'ın ölümü üzerine bazı şeyler itiraf edeceğim.»

Teğmenin ağzı açık kalmıştı. «Sen sarhoşsun.» dedi. «İçki ve sümbül kokuyorsun.»

«Leylak,» diye düzeltti.

Sırtına kamçı yemişcesine, teğmen acılı bir sırıtişla yerinden fırladı. «Sen ne dedin, Neyi itiraf edeceksin? Kimin ölümünü?»

«Godenhausen'in» dedi, hiçbir kuşkuya yer vermeksizin.

Teğmen gözlerini dikmiş, acı ve çaresizlikle bakıyordu. «Sen delisin. Bu yüzden biri yargılandı ve hüküm giydi. Sen ne diyorsun? Tanrım, ihtiyar Brausch bu durumdan hiç hoşlanmayacak, ordu komutanı da.»

«Getir onu.» dedi Ranke gizli bir nefretle ve ağır bir sesle. Teğmenin kapıdan çıktığını sezmişti.

Binbaşı Brausch bürosuna giderek, Ranke'nin getirilmesini emretmişti. «Nedir bu saçmalık Ranke? Saat sabahın beşi. Anlatacağın herneyse, sabaha ka-

dar bekleyemez miydi? Bugün talim yok. Saat sekizden önce gelmeyecektim.

Dikkatini yitirmeden Ranke, gözlerini amirine dikmişti. «Ben 2 Temmuz 1908'de izinliydim efendim. O gün Binbaşı Hans Günther von Godenhausen'i vurarak öldürdüm.»

Brausch'a gönderilen notta, teğmenin onu görmekte neden ısrar ettiği konusunda bir açıklama yazılmamıştı. Şimdi içinden bir ses, genç adamın itirafının ne kadar olanaksız görünürse görünsün, gerçeği açıkladığını söylüyordu. Godenhausen davasında bazı belirsizlikler vardı. Savcı Yves'e göre, adamın cinayet yerinden çıkarken görülmesi onun suçlu bulunması için yetmiş ve adam hüküm giyerek suçlu bulunmuştu.

Brausch, yalnız birliğiyle ilgilenen, sosyal ilişkileri gelişmemiş bir kişi olmasına karşın, Godenhausen'in de adının geçtiği Motke, Lynar ve Hohenau skandallarını duymuştu. Hizmetkârların asma altındaki konuşmalarından, Godenhausenler'in evliliklerinin de yolunda gitmediğini biliyordu. Karara kimse aldırmadan, dedikodular havayı bulundırmayı sürdürüyordu.

Brausch, kısa boyunlu başını, oyuncak bebekler gibi geniş omuzları arasında bir ileri bir geri oynatarak, bir süre sessiz kaldı. «Yani onu vuran sensin.» dedi sonunda.

«Evet efendim.»

Brausch başını sallamaktan vazgeçti. «Neden?» Merak etmekten çok rahatsızlık duymuşa benziyordu.

Ranke derin bir soluk alarak, «Karısının sevgilisiydim ve-» üçü acıyla gölgelenmişti. Hazrola durabilmek için gösterdiği açık çabaya karşın, bacaklarının titrediği belliydi.

«Rahat ol,» diye emretti Brausch; bir an düşündükten sonra, «Otur,» diye ekledi.

«Teşekkür ederim efendim.» gene de ayakta kalmıştı.

«Evet, karısının sevgilisiydin. Binbaşı bunu duymuş muydu?»

«Sanmıyorum efendim.»

Brausch, bu duruma şaşırmişti. Gizli ilişkilerle ilgili pek bir şey bilmemesine karşın, ilkin Ranke'nin sevgilisi kocası tarafından tehdit edilince, böyle davranmak zorunda kaldığını düşünmüştü. «O zaman hangi şeytana uydun da, adamı öldürdün?»

«Boşanmak istemiyordu.»

«Sormuş mu?»

«Bana böyle söylemişti.»

«Karısı öldürenin sen olduğunu biliyor mu? Cı-nayetten önce mi yoksa sonra mı öğrendi?» Ranke'nin cam gibi bakışları üzerine sesini yükseltti. «Allah kahretsin, Ranke, kadın da bu kanlı işin içinde mi?»

Dibe dalacak bir yüzücü gibi, Ranke de konuşmaya başlamadan derin bir soluk aldı. «Ölmesini o istemişti. Bu yüzden öldürdüm.» Sarkaç gibi bir ileri bir geri sallanıyordu.

«Otur Ranke. Yere düşmeden otur.» Teğmenin oturmasını bekledikten sonra, konuşmasını sürdürdü. «Bak oğlum, bana anlattıklarının tümüyle bilincinde misin? Temmuzun ikisinde, bir subay arkadaşını vurarak öldürdün.»

«Evet, efendim. Öldürdüm efendim.»

«O zaman, benim için seni tutuklamak ve birliğe göndermekten başka çare kalmıyor. Ancak komutanın olarak, şu olayın tüm ayrıntılarını ilk ben duymak isterim.»

«Binbaşı von Godenhausen'i Webley-Fosbery marka yarı otomatik silahımla iki el ateş ederek öldürdüm.»

Ranke'nin sesindeki çaresizlik, Brausch'u harekete geçirmişti. Sempatisi ve görüşleri kurbandan çok katilden yanaydı. «Ayrıntı dedim, Ranke.»

«Bir düello olacaktı, efendim. Planladığımız buydu. Av mevsiminde yerlerimizi alacaktık ve-»

«Bir dakika,» diye binbaşı araya girerek, sözünü kesti. «Kimle planladınız? Sen ve kim?»

«Barones von Godenhausen.»

«Niçin öyle olmadı? neden?»

«Beklemekten korkuyordum efendim. Bana karşı duyduğu ilgiyi yitiriyordu. Başından beri beni neden seçtiğini merak ediyordum. Allenstein'deki her bekâr erkek onu istiyordu. Dahası hemen hemen tüm erkekler. Böylece ona dikkat edince, tedirginlik duymaya başladım. Kocasını öldürmemi ummuştı ama, ben onu düş kırıklığına uğratmışım. Başka birini beklediğini anlıyordum, anlamışım. Onu yitirme korkusu» sesi tükenmiş ve ağlamaya başlamıştı. «İçmeye başladım, fakat pek bir işe yaramadı. Geceleri, kendimi kendimden çalarak, aklımı kaçırmadığım anlardan çok farklı şeyler yaşıyordum. Tanrıya bana yardım elini uzatması için yakardım ama, beni duymadı.» Kendini toparlamak için sustu. «Temmuzun birinci gününün öğleden sonrasında, yüzbaşı Schimmertler'e uğradım. Karısının kabul günüydü. O -yani Barones von Godenhausen de oradaydı tabii. Fakat benim gelmemden hemen sonra kalktı. Benimle konuşmak istemediği için, ayrıldığını hissetmişim. O gece subay gazinosunda yemek yedikten sonra, eve erkenden gittim. Uyuyamayacağımı bildiğim için, brandi içtim-»

Brausch'un gözleri parlamıştı. Teğmenin üzerine atılırcasına konuştu. «Sarhoştun!» Soruşturmada bunu söylemeyi unutma. Gözönüne alınabilir.»

«Hayır efendim, sarhoş değildim. Son derece soğukkanlı durumdaydım. Brandi yalnızca başımı ağrıtmıştı, hepsi bu. Uyuyamadım. Geceyarısı kilisenin çanının biri, sonra ikiyi vurduğunu duymuştum. İşte o zaman bu işe bir son vermeye karar verdim. Hava çok karanlıktı -Kapalı bir gök, ay yoktu- ama bir dolunay bile beni durduramazdı. Annemle uzun yürüyüşlere çıkarken kullandığım ceketini giydim, fazladan dört mermi koydum cebime. Botlarımın üzerine kalın çoraplar geçirdim. Yüzümü bantlamayı düşündüm ama, çok tiyatro olacaktı, onun üzerine geniş siperli gemici şapkasını başıma geçirdim. Ve... evet...

silahı da cebime koydum.» Daha fazla ayrıntı varmışcasına susmuştu.

«Devam et.»

«Bazı dedektif romanlarında, ayak seslerini botların üzerine giyilen çorapların yokettiğini okumuştum.»

«Kilisenin çanının saat ikiyi çaldığını duyduğunu söylemiştin. Evden ayrıldığında saat kaçtı?»

«On beş ya da yirmi dakika sonra. Godenhausenler'in evine, birinin görmesini önlemek için, doğrudan değil de, dolaşarak gittim.»

«Kimse seni gördü mü?»

«Evet efendim. Reischhof'un arkalarında sallanarak dolaşan biri vardı. Onu geçince, bana küfretti. Galiba sarhoştı.»

Brausch, hayretle başını salladı. «Seni anlayabiliysem, allah canımı alsın. Kadının senden kaçtığını söylüyorsun. Bu noktada adamı öldürmekten ne bekliyordun?»

«Benden istediği buydu.»

Binbaşı öfkeyle homurdandı. «Şimdi bakalım. Sen evinden, binbaşığı öldürme kararıyla çıktın.»

«Onu düelloya çağırmak için.»

«Bunu nasıl yapmayı planlıyordun? Kapısını çalıp, ona vuruşmanızı söyleyerek mi?»

Ranke utanmıştı. «Hayır kesinlikle değil, efendim. Evdeki öbür insanları uyandırmak istemedim. Açık bir kapı ya da pencere bulacağımı düşünmüştüm ve-»

«Bulamasaydın? Ne yapacaktın?»

Ranke omuz silkti. «Eve dönecektim muhtemelen.» Bir an durduktan sonra, «Ancak fazla aramak zorunda kalmadım. Biliyorsunuz efendim, oldukça büyük bir evdir. Girişteki koridorun solu salondur, arkasındaki balo salonu ise, kapalı ve mobilyasızdır. Sağ taraf, pencereleri bahçeye bakan bir koridora açılır. Onun yatak odasına, çalışma odası dışında, başka giriş yoktur. Ağılların arkasındaki kapıdan bahçeye

girdim. Oralari iyi biliyordum. Atlari da birkaç kez örküttüğümü anımsıyorum. Evin çevresini dolaşınca, açık bir koridor penceresi bulmuştum. Yerden ulaşamayacak kadar yüksekti ama, ayağımın altına koyacak bir şey bulup, fazla gürültü yapmadan pencereye çıkmayı başarmıştım. Çalışma odasına doğru yöneldim, fakat yolu geçerken bir sandalyeye çarpınca, ya Godenhausen'i gürültüyle uyandırdım ya da kendiliğinden uyandı bilemiyorum. Yalnız mum yaktığı için, uyandığından emindim. Çalışma odalarında elektrik var ama, yatak odasında yok. Ve kapıya geldim. Ona karısını sevdiğimi söyleyerek meydan okudum. Bana baktı, aptal olduğumu söyleyip, gülmeye başladı. O zaman ona ateş ettim.»

«Senin düello dediğin bu mu?» diye bağırdı Brausch. «Silahsız bir adamı vurmak mı?»

«Hayır, hayır efendim,» diyerek Ranke karşı çıktı, coşmuştu artık. «Silahlıydı. Silahı vardı. Elindeydi.»

«Yanan bir mum. Sen aynen böyle demiştin.»

«Hayır efendim. O anda elinde silahı vardı. İçimizden biri çalışma odasının ışığını yakmıştı. Yani ya o, ya da ben. Anımsayamıyorum. Ranke, o anı yaşamak için, gözleri kapalı uğraşıyordu. «Evet, beni karışladığında, hem mumu hem de silahını tutuyordu.»

«Her ikisini de mi?»

Ranke öfkeyle başını salladı. «Bilemiyorum efendim. Çaresizlikten kıvranarak, olayı anımsamaya çalıştıkça, herşeyi daha çok birbirine karıştırıyorum. Evden nasıl ayrıldığımı bile bilemiyorum. Muhtemelen ön kapıdan çıktım. Evet, evet öyleydi. Girmek için pencereye tırmandım ama, çıkarken pencereyi kullanmadım. Kimseye görünmeden evime gelmişim. Eve geldiğimde, kendi kendime, tanrıya şükür Allenstein' de gecenin üçünde, devriyeler, nöbetçi kulübeleri ve polislerin dışında kimsenin uyanık bulunmadığını söylemiştim. Kimsenin beni gördüğünü sanmıyorum. Daha sonra, botlarıma geçirdiğim çorapların, ça-

lılıklarda parçalandığını farkettilim. Onları da çini sobada yaktım.»

Ayaklarını sallayan Binbaşı Brausch, çok sarsılmış görünüyordu. «Suçlusun, Ranke. Sana yardım edecek hiçbir şey yok. Tasarlanmış cinayet-» birden parladı. «Açıklamak için neden altı hafta bekledin? Adamın yargılanmasına ve hüküm giymesine izin verdin? Vicdanın rahatsız olmadı mı?»

Ranke'nin dudaklarında, bencil bir gülümseyiş belirdi. «Hayır, efendim.»

«O halde, şimdi neden? Ranke'nin gözleri odada uçan sineği izliyordu. Kalenin gri kulesi, doğudan şafak sökerken kızışlamaya başlamıştı. Yeni bir gün başlıyordu. «Kadınla ilgili bir durum mu? Dört gün geç gelmen onunla mı ilgili? Berlin'e onu görmeye mi gittin? Ve onu gördün mü? Tanrı aşkına, konuş teğmen, sana yardım etmek istiyorum.»

«Benim durumum yardımla çözümlenecek bir şey değil, efendim.»

Allenstein'deki görevi sırasında, Brausch emrindeki subaylarla işi dışında, çok az bir sosyal ilişki kurmuştu. Birliğin eğlencelerine, resmi bir görevmişçesine katılan Brausch, Godenhausenler'i görmüştü ama, onlarla yakın bir ilişki kurmamıştı. Bayan Brausch kısa boylu ve şişmandı, seksen doksan kilo gelirdi. Bayan Godenhausen ise, muhtemelen elli kilonun bile altında ince bir kadındı, Godenhausenler burunları ve saçlarıyla hemen kendilerini belli ederlerdi. Onlar başka bir gezegende doğmuş gibi görünürlerdi. Binbaşı Brausch Aleksa'yı çekici bulmayan birkaç erkekten biriydi. Vitrinlerdeki mankenler kadar seksten uzak görünürdü Aleksa, onun gözüne. Gümüş tepside sunulsa bile, reddedebilirdi.

«Sen allahın belası, bir aptalsın Ranke. Başın da fena halde, dertte. Onu Berlin'de gördün değil mi? O da sana cehenneme kadar yolun var dedi, değil mi? Söylesene Ranke. Bu bir emirdir!» Bağırırmıştı. Erkeklik onuru, Ranke'nin tümüyle suçlu görülmesine izin

vermiyordu. O kurbanlarından daha fazla saygıya değerdı. Bir yargıç olsaydı, kadınlara - Ranke'den çok daha ağır cezalar verirdi.

«Evet efendim aslına bakarsanız, bana Allenstein'e dönmeme ve güvenliğimiz için ondan uzak durmamı söyledi. Fakat bu yalnızca beni başından atabilmek içindi. Gerçekte, bir adamla birlikte yaşıyordu. - bir Macar. İkiz kardeşinin dul eşi. Onu bulmak için, dedektif bürolarına başvurmak zorunda kaldım.»

«Orospu!» dediği anda, Ranke'nin bu sözden hursuzluk duyduğunu farkettil. Zavallı aptal, diye düşündü, hâlâ o orospuyu seviyor.

Yüzbaşı Yves, Ranke'nin itiraf haberini sessiz, fakat kindar bir öfkeyle karşıladı. Küfür konusunda Binbaşı Brausch'a hiç benzemez, ince dudaklarından hiçbir kötü söz duyulmazdı. İçinde ise, fırtınalar kopardı. Savcının gözünde, Ranke'nin bağışlanmaz savunması kendini aptal yerine koymuştu. Yanlış bir adamı yirmi yıla mahkûm etmişti. Sicilinden bu lekeyi temizlemenin tek bir yolu vardı: Eğer Ranke deli bulunursa, itirafları gözönüne alınmazdı. Yapmadığı şeyi yaptım diyen ilk adam o değildi ki.

Teğmen Stoklaska ve Teğmen Heinrich soruşturmayı birlikte yürütmüşler, Teğmen Heinrich aynı zamanda kayıtları da tutmuştu. Soruşturma gelişirken, Yves'in niyetini anlamaya başlayan her iki teğmen de tavırlarını değiştirip sessiz kalmışlardı.

Ranke'yi Yves'e göndermeden önce, Binbaşı Brausch zengin bir kahvaltı hazırlatmıştı. Kocaman bir fincan sütlü kahve, ekmek, yağ ve reçelden oluşan kahvaltının hepsini bitirmişti Teğmen Ranke. Böyle kuvvetlenince, Brausch'un ofisindeki halinden daha mantıklı davranmış, Yves'in sorularını açıkça ve sırasıyla gayet güzel yanıtlamıştı. Her yeni ayrıntı, Ranke'nin suçluluğunu güçlendiriyor, yanlışlıkla yargılanan Dmowski'nin durumunu hafifletiyordu. Yüzbaşı

Yves iki yardımcısının sevincini gördükçe, daha da huzursuzlanıyordu. Savcı Birinci Ordu Birlikleri'nin Adalet Divanı'nın en sevilmeyen üyesi haline gelmişti.

Öğle yemeği için iki saat ara verilmesinden sonra, soruşturma akşamın yedisinde bitti. Ranke'nin birlik hapisanesindeki, subaylar için ayrılmış hücreye götürülme anı geldiğinde, Yüzbaşı Yves, Stoklaska ve Heinrich'e dışarı çıkmalarını emretti. Tutukluyla başbaşa kalınca, yüzbaşı onun varlığını görmezden geliyormuş gibi davranarak, gün boyunca defterine aldığı notlar üzerinde çalışmaya koyuldu. Dakikalar ilerledikçe, ölüm sessizliği, Ranke'nin zaten bozulan sinirlerini daha da etkilemeye başlamıştı. Bitkin düşmesine karşın, gene de kendisini sırtını sandalyenin arkasına dayamadan, başı dimdik, ve yüzbaşının kendisinden kaçan gözlerine bakmaya çalışarak oturmaya zorluyordu. İçinden bir ses, sessizliğin kararın yumuşamasına yardım ettiğini söylüyordu. Bir oyun oynuyorlardı ve düşmanın hareketini sezme avantajı, Ranke'nin fiziksel ve zihinsel zayıflığını yenip kendini toparlamasına yardım etmişti.

Sonunda Yves'in gözleri defterden ayrılıp, boş boş odada dolaştıktan sonra, Ranke'nin beklemeyen gözleriyle karşılaştı.

«Rezil oldum teğmen,» dedi. «Basında çıkacak başlıkları görüyor gibiyim. Yurtdışından gelecek tepkilerin yanı sıra, liberal basın da iğrenç saldırılarla veryansın edecek. Prusyalı bir subay, arkadaşını vurmak için evine giriyor ve soğukkanlılık içinde işini görüyor.»

Hiç sakınmadan, Ranke savcının gözlerine gözlerini dikti. «Size söyledim efendim. O bir düelloydur.»

«Kim kime meydan okuyor? Haysiyet Divanı ile bir bağlantı var mı? Tanık kimdi?»

«Tanık yoktu ama, gene de bir düelloydur.»

Yves birden ayağa kalkan Ranke'ye doğru yürüdü. «Bu bir cinayet. Tasarlanmış bir cinayet. Sen iğ-

renç bir herifsin. Askeri birliklere sızmış rezil biri.» Masanın arkasına geçip, üst çekmeyi çekti. «Seni yalnız bırakıyorum. Ben dönünceye kadar, on dakika falan, suçunu değerlendirip, giydiğin üniformanın üzerine düşen lekeyi temizleyebilirsin.»

Ranke masaya doğru ilerleyip, açık çekmeye bir göz attı. «Bana şu silahla kendi kendimi vurmamı mı öneriyorsunuz efendim?»

Yves kapıya varmıştı ama, geri dönerek, «Bir Prusya subayının anlayabileceği kadar açık konuşmogumu sanıyorum.» dedi.

«Size göre öyle olabilir efendim. Size açık önerinizin bir işe yaramadığını söylesem daha iyi olacak efendim. Kendimi vurmayacağım.»

Yüzbaşı zorla, duyduklarını sineye çekmişti. Uçuk rengi, çene kemiklerinin üzerinde kızıla dönmüştü. «Sana onursuz bir durumdan kurtulabîmen için, onurlu bir yol göstermiştim.» Sesini yükseltti. «Allahın belası! Beni anlamıyor musun Ranke? Senin için hiçbir umut yok. Askeri mahkemeye çıkmakla ölmenin ne farkı var? Senin durumunda lehte hiçbir koşul yok. Sonuç aynı olduktan sonra, o kanlı yollardan geçmeye ne gerek var?

«Kendimi vurmayacağım, efendim. En azından o kadının karşısına çıkmadan önce vurmayacağım. Ondan sonra belki.»

«Sen bir piçsin Ranke.» Yüzbaşının yanaklarındaki kızarıklıklar yayılıyordu. Alnı ter içinde kalmıştı. «Artık arkadaşların arasında hiç saygınlığın kalmadı. Ne kadar aşağılık bir adamsın sen?»

«İntihar eden türden değilim efendim.»

Yves sinirli sinirli odayı adımlıyordu. «Sana bunu ödeteceğim Ranke. Çünkü, General von Hammann'dan boynunu kurtaracağım.»

«Dragoon Dmowski'nin suçlu olduğunu mu demek istiyorsunuz?»

«Beni kışkırtma Ranke.»

«Sözünüzü dinlemediğim için, özür dilerim efendim.»

dim. Doğru şeyleri yapmanın gene de bir yolu vardır. Neden beni vurup, sonra da buna intihar süsü vermiyorsunuz? Yapılabilir, biliyorsunuz, daha önce yapıldı da. Hiçbir soru sorulmaz. Belki onore bile edilebilirsiniz.»

Yves'in bakışları silahın üzerindeydi. Ani bir kararla, Yves kapıya fırlayıp, açtı.

«Stoklaska,» diye bağırdı. «Tutukluyu hapishaneye götür. Bugün yorulдум. Yarın sabah tam sekizde devam edeceğiz.»

Sonraki iki gün de, Ranke'nin itiraflarının ayrıntılarını incelemekle geçti. Dairesine bir ziyaret yapıldı, aynı zamanda katilin silahı arandı, yarı otomatik 38 kalibreli Webley-Fasbery marka tabanca.

Stoklaska dışında iki subayın daha eşliğinde, Yves dairenin her köşesini aradı. 'A' diye imzalanmış birkaç kısa not buldu. Bunların daha sonra, Aleksa von Godenhausen'in elyazısı olduğu öğrenilecekti. Randevu saatlerini ve yerini belirten kısa mesajlardı. Hiçbir mesajda ölümle ilgili bir şey bulunmaması Yves'i düş kırıklığına uğratmıştı. Fakat Ranke'nin ona yazdığı bir mektup taslağı yeterince tehlikeliydi. Ranke'nin Berlin'e gitmeden önce yazdığı tarihinden anlaşılan mektupta, teğmen düelloyu tartıştıkları zaman verdiği sözleri tutması gerektiğini söylüyordu. Ranke mektubu yazdıktan sonra fikrini değiştirmiş ve onunla karşı karşıya gelmeyi yeğleyerek Paris'e gitmeye karar vermişti anlaşıldığına göre. Ranke'nin nehre fırlattığı katil silah, iki dalgıcın aramalarına karşın bulunamamıştı. Yatak odasındaki kocaman halının altında ise, banka notlarıyla birlikte 2300 mark bulunmuştu, silahın bulunması dava için pek gerekli değildi, nasılsa cinayeti işleyen silahı kendisi anlatmıştı. Ayrıca kurbanın vücudundan çıkan kurşunlarla, teğmenin sözünü ettiği silahın kurşunları birbirine uyuyordu.

Soruşturmanın üçüncü gününde, Ranke, askeri ceza yasasının 97. maddesine göre yargılanmaya başladı; üstü durumundaki bir subaya saldırı. Königsberg'e gönderilmesinden sonra Askeri Mahkeme iddialarını, Birinci Ordu Birliği'nin sunduğu kanıtlara göre hazırlamıştı. Aynı zamanda, Savcı General Nitzki, dul Barones Aleksa von Godenhausen'in tutuklama varakasını hazırlaması için de Allenstein yerel yönetimi yargıcı Johannes Koller'e yetki verdi. Ranke'nin itirafları çerçevesinde, Barones de kocasının öldürülmesi olayında suç ortağı olarak görülüyordu.

12

Tutuklanmasından önceki gece, Nikolas Aleksa'yı Spree'deki bir açık hava restoranında yemek yemeleri için ikna etmişti. Üç gündür Ranke hiç ortalıklarda görünmediğinden, Aleksa onun Allenstein'e döndüğünü düşünmüştü. Ranke'nin sokak lambası altında görülüp, önemli bir konu haline gelmesinden beri, Nikolas ile Aleksa'nın ilişkileri gerginleşmişti. Yalan daha çok gerçeğin saklanması, insanların bir banktan ötekini görmelerini engelleyen, nehrin üzerine çöken sis örneği aralarında ağır bir perde oluşturmuştu. Çekingenliğinin Nikolas'ı rahatsız ettiğini biliyordu ama, her şeyi itiraf ederse kendisini terkedeceğini düşünerek korkuyordu.

Cinayetten önce, Hans Günther'in ölümünün karşılıksız aşkından kurtulmasına ve ruhunun temizlenip, kafasını dinlemesine yardım edeceğini düşünmüştü. Kendini bulabilir, yaşamdan ne beklediğini bilebilirdi. Ranke ile başa çıkabileceği konusunda hiçbir kuşkusu yoktu. O kendisini sevdiği, Aleksa da onu sevmediği, için üzerinde her türlü kontrole sahipti.

Sorun da kontrolden doğuyordu: yalnız kalınca, krizler geçirebilirdi. Geceleri daha da kötü oluyordu. Işığı kapayıp, başını yastığa koyduğu anda, sanki göğsünde bir çalar saat çalışmaya başlıyordu. Saatin tik taklarını boynunun damarlarında, bileklerinde her yerinde duyuyordu. Eğer başarabilirse birkaç saat uyuyor, tuhaf tuhaf yerlerde yolunu yitirmesi gibi düşler görüyordu. Kimi zaman, tavana bakmaktan yorulunca, kitap okumayı deniyor. Sonra tek bir cümleyi bile anlamadığının farkına varınca, vazgeçiyordu. Yazarken de, aynı sorunlarla karşılaşlıyordu. Hans Günther'in ölümünden sonra, Büyükkannesi ve büyükbabası Rethiyler'e mektup yazmaya başlamıştı. Şimdi, haftalar sonra mektup —belki de on beşten fazla taslak yazmıştı— bitirilmemiş durumda duruyordu. okuldayken, yazım kurallarına özen göstermekte hep ustaydı. Fakat şimdi bir çok sözcüğü yazarken, nasıl yazması gerektiğine karar veremiyordu. Sözlüğe bakınca da, ilk yazdığının doğru olduğunu görüyordu. Önsezilerine güvendiğı zamanlar, rahattı. Düşündükçe kendini kaybediyordu.

Bu tür rahatsızlıkları, Hans Günther'in öldüğü gün başlamıştı. O sırada rahatsızlıklar bunalıma dönüşmüş, daha sonra da savcı Yves'in araştırmalarına yönelmişti. Savcı yaptığı acayipliklerle gerçeğı ortaya çıkarmaya yaklaşmıştı. Dmowski'nin tutuklanması ve daha sonra da itirafı işini kolaylaştırmıştı. Sonra da başarısızlık. Geçmişte onun yüzünden yaşadığı üzüntüler ve onurunun kırılması, gene de onu hapishane giysileri içinde, prangaya vurulmuş durumda düşünmesini engellemiyordu. Sonra, bir de Ranke vardı kuşkusuz. Yeni Ranke, eskiden tanıdığı her yöne çekilebilecek toy asker değildi.

Schleswiger Ufer'de yaşadığı ilk günlerin cennetten farkı yoktu. Göğsünün içindeki düşsel çalar saatin tiktaklarının yerini penceresinin altından geçen kayıkların şırıptıları ve dalgaların taş sete çarparken çıkarttıkları sesler almıştı. Bu bestecilerin birlikte ya-

rattıkları enfes müzik, Aleksa'ya ninni gibi geliyordu.

Bir süre için, Nikolas'ın varlığı tek başına korkusunun yokolmasına yetmişti. Ona aşktan ve cinsel istekten öte bir gereksinim duyuyordu; hasta birinin acılarını dindiren afyon gibiydi. Onun kollarında kendini bir sığınakta gibi hissediyordu. Ortak dilleri Macarca, karanlığın gücünden sakladığı gizli bir ada gibiydi. İlişkilerinin başladığı 1907 ilkbahar ve yazında, Beata'yla özdeşleştirilmesin diye Almancaya sarılmıştı ama, şimdi çevrelerindeki insanlara yabancı bir dille konuşarak rahatlıyordu.

Rahatlığı fazla sürmemiş, pencereden bakıp, sokak lambasının altında Ranke'yi gördüğünde sona ermişti. Ne kendisi ne de Nikolas yemekte Ranke'den hiç söz etmemişlerdi; ama bakışları karşılaştıkça, Aleksa onun gözlerindeki soruları okumuştı. Cinayete ortak olması konuşulmadıkça, hiçbir şey olmamış gibi davranabileceğini gittikçe daha fazla hissediyordu. Bu arada, Hans Günther'in ölümünün canlı ürküntüsü, zamanla azalmaya başlamıştı.

Bu ağustos sabahında, kapının çalındığını duyduğunda henüz yataktaydı. Geceyi, Nikolas o yaz katıldığı Bavyera ordusu manevralarıyla ilgili bir rapor hazırlamak için, gittiğinden, yalnız geçirmişti. Yalnız geçirdiği diğer gecelerdeki gibi huzursuzdu: sayıklamalar, korkunç düşler ve uykusuz geçen bitmez tükenmez saatler.

Marie korkudan rengi atmış bir halde odaya girmiş ve soluk soluğa Komiser Wannowski'nin bürosundan gelen iki dedektifin ellerinde tutuklama müzekkeresiyle, Barones von Godenhausen'i görmek için ısrar ederek salonda beklediklerini anlatmıştı. Onlara yanlış adrese geldiklerini söylemişti ama, Barones von Godenhausen ile Bayan Reti'nin aynı kişi olduğunda ısrar etmişlerdi.

Aleksa dili tutulmuşcasına gözlerini dikmiş bakıyordu. Sözcükleri duymuş ama, anlamlarını düşümemişti, özellikle de, «Müzekkere» sözcüğünü kavrayamamıştı. «Ne istiyorlar?» diye sordu.

Sorusu Marie'yi şaşırtmıştı. «Nasıl bilebilirim. Bana söylemezler. Cinayet masasından.»

Aleksa yastıkların üzerine yığılıp kalmıştı. «Onlara gitmelerini söyle.»

Marie yatağa doğru ilerleyerek «Anlamıyor musunuz? Ellerinizi müzekkere var. Dışarı çıkıp, onlarla konuşmalısınız. Belki de beraber gitmek zorunda kalacaksınız.»

Marie aceleyle dolaba koşup, bir sokak giysisi, iç çamaşırları çorap ayakkabı ve hatta bir de şapka çıkarıp hazırlamıştı. Sonra da Aleksa'yı hızla yatağından kaldırıp, onu bir terzinin mankeni gibi, bir yere dikerek üzerindekiyi çıkarıp giysilerini verdi. Dedektiflerin amacından hiçbir kuşkusu yoktu. Hans Günther'in ölümünden beri bu anı bekliyordu. Gene de korkmak yerine, rahatladığını hissediyordu. Çünkü, o zamana kadar yakasını bırakmayan, o tanımlanamaz korku, gerçeğe dönüşmüştü. Bir kez daha Hans Günther'in ölümü hakkında sorguya çekilecekti. Bu kez soruşturmayı Savcı Yves değil polis komiserliği yapacaktı ve eğer akıllı davranabilirse yüzbaşıyı alt ettiği gibi, polis komiserini de altedeabilirdi. Birden dedektiflerin karşısına çıkmak için acele etmeye başladığından, Marie'nin saçlarını fırçalayıp tokalarını takmasına sabırsızlık gösteriyordu. Bayan Bertha saat yediden önce gelmediğinden, onun işlerini telaş içinde, Marie yapmak zorunda kalmıştı.

Adamlardan kısa tıknaz ve esmer olanı, Aleksa'ya Bellevue alanındaki İtalyan manavında gördüğü patlıcanları anımsatmıştı. Öteki, uzun boylusu, zamanından önce ağaran saçlarıyla, Anayasa Mahkemesi üyelerinin soyluluğunu anımsatıyordu. Kibarlığı elden bırakmadan, Aleksa'yı Alexanderplatz'daki Kraliyet Polis Müdürlüğü'nün Komseri Wannowski'ye götüreceklerini söylemişlerdi kısaca. Neyle suçlandığını sorduğunda, kısa boylusu omuz silkerek yanıtlama görevini uzun boyluya bırakmıştı.

«Barones,» dedi uzun boylusu. «Bu soruyu yanıtlama yetkisi yalnızca komişere aittir.»

«Eğer gelmeyi reddedersem, ne olur?» diye sordu Aleksa.

Adamların bakışları buğulanmıştı. «Böyle bir şey yapmayın.» diye uyardı şişman dedektif. Görünüşüne pek uymayan temiz ve tenor bir sesi vardı. «Zor kullanmak durumunda kalmayalım, biliyorsunuz.»

«Üzülerek,» diye ekledi uzun boylusu.

Aleksa onları ilna etmişti. «Sizinle geleceğim. Yalnız şapkamı almama izin verin lütfen.»

Marie koridorun karanlık ucunu süpürüyordu: şimdi yatak odasına giden Aleksa'nın peşine düşmüştü. «Yüzbaşıya duyurmamı istemez misiniz?» diye fısıldadı Aleksa şapkasını giyerken. «Bu gece geç geleceğini size söylerken duymuştum.»

Aleksa boş boş baktı. Kızın heyecanını anlamıyordu; dahası, birdenbire, kim oluyordu Marie. Kafasını saran bulanıklıktan kurtulmak istercesine, sinirli sinirli başını salladı. Dairesinden ayrılmak zorundaydı. Neden? merak ediyordu.

«Ranke.» adını mırıldanırken, yüzünü çıkarmaya çalıştı ama, her şey çok bulanıktı.

«Ne dediniz?» diye sordu kız. Hiçbir yanıt alamayınca, Aleksa'nın koluna dokunarak kendisini dinlemesi için zorladı. «Yüzbaşı, Elçiliğe gidip ona söyleyeyim mi?»

Gerçeği yavaş yavaş görmeye başlamıştı. «Yüzbaşı. Tabii haklısın git, onu bul.» Sis dağılmış ve tutuklama müzekkeresi ile polis komiserliğindeki sorgulamanın bilincine varmıştı. «Evet, evet Elçiliğe git ve onu ara.» Kalbi yerinden fırlayacakmışcasına, korkuyla atmaya başlamıştı. «Tanrım, bana ne yapacaklar?»

Kendini uzun süre su altında kaldıktan sonra, su üstüne çıkan bir yüzücü gibi hissediyordu. Az önce her şey karmaşıktı ama, şimdi insanı korkutacak denli açıktı. Bir takım yeni gelişmeler nedeniyle, onun

Hans Günther'in ölümünde oynadığı rolle ilgilenme gereği duymuş olmalıydı yetkililer. Ani bir kararla. şapkasına ve topuzuna tutturduğu tokaları çıkarmaya başladı.

«Onlarla gitmiyorum. dedi şapkasını çıkarırken.

Marie korkuyla kolunu Aleksa'nın omuzuna koydu. «Oh hayır yapmamalısınız. Onları duydunuz. Sizi almadan gitmeyecekler. Hatta ellerinizi kelepçeleyp, merdivenlerden sürükleyerek indirebilirler. Komşuların ve bütün sokağın duymasını istemezsiniz değil mi? Yalnızca kendinizi daha zor bir durumda bırakmış olacaksınız.»

Aleksa bir an düşündükten sonra, «Haklısın,» deyip, omuz silkerek şapkasını yeniden giydi. Çantasından on mark çıkarıp Marie'ye uzattı. «Al, bir taksiye atla ve elçiliğe git. Neredeyse yüzbaşıyı bul, mutlaka bul.» dedi.

«Üzülmeysin ,bulurum.» Marie son birkaç gündür hanımın kontrolünü yitirdiğinin, neşesinin birden kedere dönüştüğünün farkındaydı.

Aleksa sıcak bir gülüşle, «Üzülmiyorum,» demiş ve kapıya yönelmişti. «Birbirimizi bir daha görmezsek, seni her geçen gün daha fazla sevdiğimi bilmeni istiyorum Marie. Sen çok iyisin.»

Marie bir şey söyleyemeden arkasından bakıp kalmıştı. Kendisini toparlayıp da bir şeyler söylemeye hazırlanırken, Aleksa çıkmıştı.

«Sizi beklettiğim için özür dilerim.» dedi dedektiflere Aleksa «Modacılar keşke daha uygun şapkalar yapsa. İnsan şapkayı başına toka ve iğne kullanmadan takabilmeli.» Kendisini neşeli göstermeye çalışıyordu. «Eğer uygunsa, çıkabiliriz.»

Yol boyunca uzun boylu dedektif yanında oturmuş, kisası ön koltuğa geçmişti. İkisiyle de kısa konuşmalar yapmayı denediyse de, yalnızca sembolik yanıtlarla karşılaşmıştı. Gene de, katılıklarının arkasında bir iyilik, hatta bir sempati seziyordu Aleksa.

Bu da komiserin önüne çıkmadan ona iyi bir moral vermişti.

Gazetecilerin çevrelerini sarmasından kurtulmak için, dedektiflere polis arabası yerine sıradan bir arabaya binmeleri söylenmişti. Sürücüye, halka kapalı kapı tarafına sapmasını söylemişlerdi. Dar bir merdivenle komiserin bürosunun bulunduğu üçüncü kata çıkmışlardı.

Kızarmış ucuyla daha da grotesk bir görünüm kazanan görkemli burnu, ciddiye bile kırıştırdığı mavi yeşil gözleri, törpülenmiş sesi, güçlü Swabian aksanıyla Paul Wannowski üst düzeyde bir yetkiliden çok, komiklik yapan birine benziyordu. İçeri girdiklerinde Wannowski kibarca ayağa kalkarak, kendini tanıttikten sonra, masanın önündeki sandalyeyi oturması için Aleksa'ya göstermişti. Ancak elini uzatmamıştı.

«Buraya neden geldiğinizi bildiğinizden eminim Barones,» demişti her ikisi de oturduktan sonra. Aleksa'nın yüzü pencere tarafına baktığından ışık gözünü alıyordu, komiserinse sırtı pencereye dönüktü. Odada ikinci bir adam daha vardı. Sekreter herhalde, diye düşündü Aleksa.

«Hayır Bay Wannowski. Bilmiyorum. Keşke siz anlatsanız.» Sabah kahvaltısında içtiği kahvenin midesinden boğazına doğru yayılmasını engelleyerek, sinirlerini zor da olsa kontrolde tutmaya çalışıyordu.

«Teğmen Otto von Ranke kocanızı öldürdüğünü itiraf etti. Ve olaya sizin de karıştığınızı anlattı.» Komiser katlanamayacağı haberleri veriyormuşçasına sıkıcı bir tonda konuşuyordu.

Neden korkmadığını, ya da en azından şaşırmadığını merak ediyordu Ranke'nin bunu ya da benzeri bir şeyi yapacağını beklemeliydi. «Suç ortağı mı? Bu ne demek?» diye üzücü bir tonda hemen sordu. Ranke'nin itirafına çok şaşırdığını göstererek, katil olarak teğmenden kuşulanmadığına Wannowski'yi ikna etmeliydi. O andan sonra, söyleyeceği her sözcü-

ğü iyice tartması gerektiğini ya da sessiz kalması gerektiğini düşündü kendi kendine.

«Teğmen von Ranke, kocanız Binbaşı von Godenhausen'i vurarak öldüreceğini bilen bir kişi olarak sizin adınızı verdi.»

Gene heyecansız düz bir cümle. Tavrını anlayabilmek için adamın yüz ifadesini değerlendirmeye çalışıyordu ama, öğretmen gibi bir hali vardı komiserin.

«Delice bir şey,» diye karşılık verdi. duyma zorluğu çeken biriyle konuşuyormuşcasına her sözcüğün üstüne basa basa konuşmuştu. «Kocam, emireri —eski emireri—, Jan Dmowski adında bir adam tarafından öldürüldü.»

Wannowski öne doğru uzanmıştı. Keskin bakışları Aleksa'nın yüzüne iğne gibi batıyordu. «Bunun doğru olmadığını biliyorsunuz, değil mi?»

Komiser ayağa kalkıp, Aleksa'nın tarafına geçmişti. Elini havaya kaldırınca, Aleksa sakınıp geri çekildi; paniğe kapılarak, bir an komiserin kendine vuracağını düşünmüştü, fakat adam elini yalnızca omuzuna koydu.

«Barones, şimdi Bay Staub size teğmenin itirafını okuyacak. Lütfen yüzünüzü Bay Staub'a dönüp, dikatle dinler misiniz?»

Daha sonraki yarım saat adamın gırtlaktan gelen monoton sesinin odada yarattığı gümbürtülerle geçti. Ranke ilk tanışmalarından başlayarak, Schleswiger Ufer çevresinde dolaşarak geçirdiği günlere ve şu andaki aşkı Kont Nikolas Karadi'ye kadar herşeyi tüm ayrıntılarıyla anlatmıştı.

Savcı Yves'in odasında, tutulan itiraf tutanağı, Ranke'nin dairesinde nişanlandıkları varsayımına, Aleksa'nın daha önce hiç duymadığı Latince ve Yunanca sözcükleri de içeren açıklamalarla, aralarında ki tüm cinsel oyunlarını da kapsıyordu. Aleksa cınayeti ilk kez adım adım duyuyordu. İtirafın bu kısmını yeni duyduğundan, gözlerini açmış hayretle dinliyor-

du. Bay Staub'u, başını ve sonunu bildiği, ancak ortasını hiç duymadığı bir öyküyü dinliyor gibi dinliyordu. Bay Staub'un «kurban» diye tanımladığı kişinin, kocası olduğunu zorlukla anlamıştı. Tutanağın son paragrafı okunurken, Alekxa'nın uykusu gelmişti. Son haftalarda düşüncelerinin üzerinden kalkan sis bulutu, tekrar inmişti. Uyanık kalabilmek için mücadele etmek zorundaydı.

Bay Staub son sayfayı da bitirip, kağıtları kucağına koyduktan sonra, gözlüklerini çıkardı burnunun kemeriine yerleştirmeden önce, camlarını mendiliyle sildi.

«Dikkatle dinlediniz mi Barones?» diyerek komiser sessizliği bozdu. Okuma sırasında, gözlerini Alekxa'nın yüzüne dikip, her mimiğini ve soluk alışını izlemesine karşın, hiçbir değerlendirecek tepki bulamadığından düş kırıklığına uğramış gibiydi. «Nasıl yorumluyorsunuz?» diye sordu.

Daha az konuşursa, daha iyi edeceğini hissediyordu. «Yorum yok.»

«Yani teğmenin itiraflarına siz de katılıyorsunuz, öyle mi?»

«Elbette değil.»

«Hangi noktayı kabul etmiyorsunuz?»

«Hiçbir noktayı kabul etmiyorum.»

Komiser hayretle başını salladı. Alekxa'ya göre, adamın burnu yüzünün iki katı hızıyla hareket ediyor gibi görünüyordu. «Fakat Barones, Allenstein'de sizi teğmenin evine girerken gören tanıklar var. Baltischer Hof'un garsonuna sizin resminizi gösterdiğimizde, teğmen von Ranke'nin odasına aldığı kadın olarak sizi tanıdı ve—»

«Yalan söylüyorlar.»

«Duyduğunuz gibi, teğmen sizinle arasında cinsel ilişki bulunduğunu söylüyor. Bunu da mı kabul etmiyorsunuz?»

«Evet, kabul etmiyorum. Benim teğmenle aramda hiçbir şey geçmedi.»

Wannowski kaşlarını kaldırarak, başını salladı. «Ben sizinle ne yapacağım? Oyun oynamadığımızın farkında değil gibi görünüyorsunuz. Böyle yaramaz bir çocuk gibi davranmak size yarar getirmez. Kocanızın olayına ortak olmakla suçlanıyorsunuz. Konunun şakaya gelir bir yanı yok.»

Aleksa soğuk bir bakış fırlatarak, «Ben şaka yapmıyorum.» diye yanıtladı.

Komiser burnunu kaşıyarak, «Hiçbir zor görmeden, tehdit edilmeden Teğmen von Ranke kocanızı öldürdüğünü kabul etti. İtirafı Birinci Ordu Birlikleri Yargı Organları tarafından incelendikten sonra doğrulandı. Şimdi hiçbirinin doğru olmadığını söylüyorsunuz. Peki kocanızı kim öldürdü?»

«Jan Dmowski öldürmedi mi?»

«Barones soru sormanızı istemedim, sorduğum soruyu yanıtlamanızı istedim.»

«Hüküm giymedi mi?»

Komiser sıkılarak başını salladı. «Bu ayrı bir nokta. Evet, öyleydi, ama şimdi serbest bırakılacak. Böyle şeyler olur. Askeri yargıçlar bile yanılabilir, onlar da insan.» Masanın arkasındaki daha önce yardımcısının oturduğu sandalyeye oturarak kağıtları karıştırmaya başladı.

«Bakın, madam.» diye başladı. «Siz kocanızdan boşanmak istiyordunuz, o ise kabul etmiyordu. Sonuç olarak, serbest kalabilmek için, Teğmen von Ranke'yi kocanızı öldürmeye ikna ettiniz.»

«Hayır.»

«Siz Ranke'ye onunla evleneceğinize sözverdiniz, eğer—»

«Hayır.»

Komiser cümlesini tamamladı. «—Eğer her şey planladığınız gibi giderse.» İşaret parmağıyla masanın üzerine vurmasından sabrının taşmak üzere olduğu belli oluyordu. «Son kez soruyorum, Aleksa von Godenhausen, Bayan Rethiy iki temmuz 1908 sabahı sevgiliniz teğmen Otto von Ranke'nin sizin bilginiz dahi-

linde kocanızı iki kez ateş ederek öldürdüğünü kabul ediyor musunuz?

«Hayır etmiyorum.»

«Çok iyi öyleyse,» diyerek komiser ayağa kalktı. «Bana hiçbir seçenek bırakmadınız. Yargının kararıyla şimdi sizi burada tutukluyorum. Allenstein'e gidineye kadar, şimdilik Charlottenburg hapisanesine götürüleceksiniz.»

«Alenstein» sözcüğü Aleksa'ya bir tokat gibi inmişti. «Neden Allenstein?» diye sordu titreyerek, sinirli bir sesle.

«Çünkü sizin durumunuz için Allenstein makamları yetkili. Yargılanmanız orada olacak.»

Aleksa kollarını göğsüne kapatarak, başını geri atıp «Hayır.» dedi.

«Hayır'la ne demek istiyorsunuz?»

«Alenstein'e gitmeyeceğim.»

«Tatlı kızım, başka seçeneğiniz yok.» İlk kez Wadowski üzülmüş görünüyordu. Duvardaki Schwarzwaldler saat biri on geçeyi gösteriyordu, yani hiçbir şey yapmadan hemen çıksa, gene de öğle yemeğine gecikecekti. Karısı evi katı programlarla yöneten bir ev kadınıydı ve gecikmesini bir kusur olarak değerlendirebilirdi. «Barones, bu memlekette yasalar var.» dedi komiser sertçe. «Hiçbir zenginlik ya da sosyal konum, suçlunun yargılanmasını önleyemez.»

Aleksa ayağa kalkarak komiserin önüne geçti. Karşısında yüksek bir kule gibi duran komiser sıkıntıdan burnundan soluyordu. Saçları da diken dikendi. Ciddi görünmek için zorlanıyor gibi bir hali vardı.

«Alenstein'e gitmeyeceğim.» derken sesi kararlı ve yüksekti.

Zelte taraçasında Aleksa ile akşam yemeği yediği gecedен önce, Nikolas açıklayamadığı sıkıntılar içindeydi. Saat birde, Berlin'i ziyaret eden İtalyan Dışişleri Bakanı onuruna verilen resmi kabule gitmek için

Büyükelçi Szögyny-Marich'in konutunda bulunmak zorundaydı. Bütün gününü Aleksa ile geçirmek üzere, davete katılmamak için özürler aradı ama, mantıklı bir şeyler bulamadı. Davete giderken, evinin önünde inip, bakıp bakmamayı düşündü ama, bu da bağışlanmaz bir davranış olabilirdi.

Resmi kabul öğleden sonra sona ermişti. Doğrudan doğruya Aleksa'ya gitmek yerine birkaç dakika için de olsa, elçilikte görünmek zorundaydı. Daha içeri girer girmez Marie ile karşılaşmıştı. Ve gözgöze geldiklerinden, Marie'nin gözlerinde günlerdir beklediği korkunç anın geldiğini hemen anladı.

«Öldü.» Marie bir şey söylemeden sözler ağzından dökülmüştü.

Başını sallayarak hayır demek istedi. «Hayır, ölmedi.» Haberinin beklenenden daha kötü olmayacağını düşünerek rahatladı. «Cinayet masasından iki polis eve gelip, onu götürdüler. Ellerinde tutuklama müzekkeresi vardı. Gitmek istemedi ama, sonunda gitmek zorunda kaldı.»

Nikolas'ın kafasından kötü olasılıklar film şeridi gibi geçiyordu. Aleksa'nın Hans Günther'in öldürülmesi olayıyla bağlantılı olarak götürüldüğünden hiç kuşku yoktu. Onu öldürmek için Dmowski'yi kiralamıştı. Onu bulan Ranke idi. Ve belki de daha kötüsü, kocasını kendi öldürmüştü.

«Adamlar onu neden istediklerini söylediler mi?»

«Fazla konuşmadılar. Yalnızca cinayet masasından olduklarını belirttiler.»

«Onlarla gitmek istemediğini söyledin.»

«Önce istemedi. Ancak eğer gitmek istemezse, zor kullanacaklarını söyleyince kabul etti.»

«Onu nereye götürdüklerini biliyor musun?»

«Polis müdürlüğüne götürdüklerini sanıyorum.» Yüzündeki şaşkınlık ve acıyı aynada vurmuşçasına okuyordu. «Yüzbaşı, lütfen üzülmeyin. Hiçbir şey olmayabilir. Polisi bilirsiniz; sık sık yanlış yaparlar. Belki de yalnızca birkaç soru sormak için götürdüler.

Öyle hoş bir hanımefendi ki, o kötü bir şey yapamaz.

Nikolas zorla gülümseyerek, «Bundan eminim.» dedikten sonra, «Şimdi eve git, onu bırakırlarsa sen de evde bulunursan iyi olur.»

İkisi birlikte çıkıyorlardı. Caddeye vardıklarında, Marie birden durarak, «Yüzbaşı, efendim, lütfen beni bağışlayın.» dedi.

«Ne için?»

«Sizin Kont olduğunuzu yeni öğrendim. Sizin yüzbaşı olduğunuzu yani sıradan bir yüzbaşı olduğunuzu sanıyordum.»

Tüm sıkıntılarına karşın gülmek zorunda kalmıştı. «Fakat ben öyleyim Marie. Sıradan bir yüzbaşı.» dedikten sonra sessizce ekledi. «Ne kadar kalacağı sorun aslında.»

«Ve bayan Rethiy, Barones. Ve onun adı da Rethiy değil, Godenhausen, von Godenhausen. Annemin polisin aradığı birine ev kiralamaktan başının derde girmemesini dilerim.»

«Elbette girmez Marie. Bundan eminim. Her neyse, Rethiy, Baronesin kızlık adı. Basından kaçmak istediği zaman onu kullanır.»

Polis Müdürlüğünde kimse Aleksa'yı tanımış gibi görünmüyordu. Sonunda Nikolas Adalet Bakanlığı'ndan tanıdığı bir danışmanı alarak, cinayet masasından baldızının nerede bulunduğunu soruşturmasını istedi. Aramalar sonucunda, Godenhausen soruşturmasının sivil yönüyle ilgilenen komiser Wannowski'yi görmesi gerektiğini öğrendi.

Üçüncü katta kendini dedektif Staub olarak tanıtan bir genç tarafından karşılandı. «Yüzbaşım, korkarım ki biraz beklemek zorundasınız. Komiser şu anda meşgul. Bürosunda bulunanlarla işini bitirdikten sonra, sizi görecektir.»

«Baldızımın buraya getirildiğini duydum. Hâlâ burada mı?»

«Bunu komiserin söylemesinin daha iyi olacağını düşünüyorum efendim.

Bekleme salonuna geçti. Beş kişi bir bankta oturmuşlardı. Nikolas etrafına bir göz atınca, hepsi de saygıyla ayağa kalktılar. Nikolas uzun boylu nöbetçiyi Potsdam'da Godenhausen'lerin partisinde içki dağıttığını anımsayarak tanıdı. Eğilerek selamlayan kadının da tanıdık görünüyordu. Sonunda onun da Aleksa'nın hizmetçilerinden biri olduğunu anımsadı.

Dedektif Staub Nikolas'a bir sandalya uzattıysa da, o ayakta durmayı yeğledi. Beklemek dayanılır gibi değildi. Sonunda kapı açıldığında, uzun boylu bir adamın, yani komiserin General Sedlitz ile karısını antreye değin geçirdiğini gördü. Nikolas'ı ilk Rose tanımıştı. Solgun görünüşüyle, suratına tükürmemek için dudaklarını bastırıyor gibi bir hali vardı. Dudaklarını araladığında, söyledikleri öfkesini belli etmişti.

«Sen de buradasın. Şaşırmadım.» Başını çevirdikten sonra, ısıklık çalar gibi bir sesle bağırdı. «Bu olay size başka erkeklerin karılarından uzak durmanızı öğretmeli.»

Nikolas ona hayretle bakıyordu. Generali selâmlamayı da neredeyse unutmuştu. Hemen selâm duruşu alarak, tokalaşmak üzere elini uzattı.

Rose tehditvari bir adımla Nikolas'a doğru ilerlemişti ama, general onu kollarıyla kavrayarak, arkasını döndürmüştü. Kızgın kızgın karısına bakıyordu sonra soğuk fakat düzgün bir tavırla Nikolas'ın selâmını aldı. «İyi öğleden sonralar Karadi.» Komiserin önünde karısının, Aleksa'nın sevgilisine bir şey yapmasını önlemesi gerekiyordu. Ailenin bir cinayet olayına karışması yeterince onur kırıcıydı. Bu tür olaylar daha da kötü olurdu.

Elini Nikolas'a uzattı. «Görüşmeyeli çok oldu. Aklımda yanlıştır kalmadıysa, en son güz manevralarında karşılaşmıştık.» Sonra Rose'a sert bir bakış fırlattınca o da yüzbaşıya öpmesi için elini uzatmak zorunda kaldı. Sosyal ilişkiler çerçevesinde gerekenleri yaptıktan sonra, Sedlitzler ayrılmışlardı. Konumlarına uy-

gun olarak, bekleyen arabalarına kadar komiserin eşlik ettiği görüldü.

«Beklettiğim için bağışlayın lütfen, efendim.» diyerek soluk soluğa üçüncü kata varmıştı Komiser Wannowski. «General ve eşinin beni görmeye gelmeleri çok hoş bir şey. Bu rütbede bir beyefendinin sivil yetkililere gelmesi her zaman görülen şeylerden değildir. Ancak, olağanüstü bir davayla ilgileniyoruz elbette.» Nikolas'ı odasına soktuktan sonra, «Sizin için ne yapabiirim, efendim?» diye sordu, bir şeyden haberi yokmuşcasına.

Nikolas hemen konuya girdi. «Baldızım Barones von Godenhausen'i bu sabah neden tutukladınız?»

Wannowski'nin kaşları 'v' olmuştu. «Ooo, barones sizin baldızınız öyle mi? Onunla ilişkinizin niteliğini merak ediyordum ben de. Onu takma bir adla kiraladığınız bir daireye yerleştirdiğinizi öğrendiğimde—»

«Takma ad değil. Kızlık adı.» diye düzeltti Nikolas.

Wannowski düzeltmeyi başıyla kabullenerek, «— onu her gün ziyaret ettiğinizi sık sık bütün gece orada kaldığınızı ve gerekli her türlü yardımı yaptığınızı duymuştum. Yani sizin baldızınız mı? Tamam, bu her şeyi açıklıyor. Yani sizin yardımınız akrabalık ilişkisi gibi değerlendirilebilir.»

Nikolas sıkıntısını dışa vurmuştu. «Komiser buraya bilgi almaya geldim. Başka şey değil.»

Wannowski yatıştırmak istercesine gülümsemişti. «Kont hazretleri, efendim, sizin diplomatik konumunuzu görmezlikten geldiğimi sanmayın. Yalnızca akrabalık ilişkinizi saptamaya çalışıyordum. Polis sanığın nerede bulunduğunu söylemek zorunda değildir. Ancak ailenin üyeleri sözkonusu olunca farklı davranabiliriz.»

Nikolas, komiserin bütün konuştuklarının arasından yalnızca bir sözcüğü duymuştu: «Sanık.» «Sanık mı?» diye sordu.

Komiser derin derin iç geçirerek, «Maalesef. Kişisel olarak yanlışın kanıtlanmasını isterim ama, kocasının öldürülmesinde suç ortağı olduğu doğrudur.» da kanıtlar var.»

Nikolas söyleyeceklerini hazırlamıştı ama, genç de kolay değildi. «Korkunç bir şey bu.» diye karşı çıktı. «Ne kanıtlarınız var?»

«Yalnızca katilin tanıklığı.»

«Bildğim kadarıyla katil yargılandı ve hüküm giydi. Ondan da hiç söz etmemişti. Şimdi birden ortaya çıkan ne?»

Kocaman burnu sinirden titriyordu. Wannowski kafasını kaşıyarak, «Ordu işi biraz aceleyle getirmiş gibi görünüyor. Böyle şeyler de telaşa düşmek hiç de iyi değildir. Sizin düşündüğünüz adam suçsuz. Maalesef yanlış bir yargılanma, nasıl bakarsak bakalım önemli değil. Ya salınmıştır ya da salınmak üzere. Bundan eminim. Binbaşı subay arkadaşlarından biri tarafından öldürüldü.»

Sokak lambasının altında duran genç adamın görüntüsü Nikolas'ın gözünün önüne gelmişti. Tam Ranke'nin adını söyleyecekti ama, kendini tuttu. Aleksa'ya zarar vermemek için, dikkat etmek zorundaydı.

«Subay arkadaşı mı? Adı ne?»

«Söylemesem daha iyi. Soruşturma tamamlanmadan»

«Barones'i neden suçladı?»

Wannowski gözlerini Nikolas'ın yüzüne dikmişti. «İntikam. Bir psikopatla uğraşıyoruz. Anormal cinsel yönü bulunan bir adam. Sapıklıklarından yararlanarak, Ranke üzerinde kontrol kuran Barones onun kocasını öldürmesini sağlamaya çalıştı. Olaydan sonra da, artık işi bittiğinden, adamı bir başına bıraktı. Bunlar geciken itirafı açıklamıyor mu?»

Nikolas, Wannowski, Ranke ve hepsinden de öte Aleksa'ya karşı amansız bir öfke duymaya başladığını hissediyordu. Almancanın en galiz küfürlerinden

biri dilinin ucuna kadar gelmiş, kendini zorla tutmuştu ama, kan yüzüne hücum etmişti.

İçinde hâlâ fırtınalar kopmasına karşın, bir yolunu bulup kontrolünü yeniden kazanmıştı. Şıllık, yalancı, orospu. Cinsel gereksinimlerini karşılamak için kendisini kullanmış, kaçacağını duyan kocasını öldürtmek için ise başka bir aptal bulmuştu. Ranke'nin vahşi görevi bittikten sonra, artık işe yaramayacağından tatillerde eve dönerken yaz maceralarına yapıldığı gibi onu yarı yolda bırakmıştı.

Nikolas'ın öfkesinin bir kısmı kendine yönelikti. Onun kendisiyle oyun oynadığını ta baştan beri biliyordu ama, yitirmekten korktuğu için, asla yanıtlanmasını istemediği soruları sormaktan vazgeçmişti.

«Baronesi görmem mümkün mü?» diye sordu. Onu tümüyle suçlamadan, olayı ağzından dinlemesi gerektiğini düşünüyordu. Gizliden gizliye reddedilmeyi beklemekteydi, rahatlamak için. «General von Sedlitz savunacak bir avukat buldu mu?»

«Korkarım ki, general ve karısı davayla ilgilenmemeye karar verdi. Kendi yüksek konumlarını gözönüne alarak, general davanın bu aşamasında bir girişimde bulunmayı, kendileri açısından ahlâk dışı bir olay olarak değerlendiriyorlar.»

Yani onlar baronesle ilgilenmeyecek mi? Nikolas hiç de şaşırmamıştı. Katilin kurbanı Generalin yegeniydi ve Aleksa ile bir hristiyan sevecenliği ile ilgilenmeyi ise generalin erdemleri arasında aramak boşunaydı.

Nikolas polis müdürlüğünü, Adalbert von Sedlitz gibi davranma kararıyla terketmişti. Alexanderplatz'ı geçtiğinde ise, fikrini değiştirmisti bile. Prusya yargı sistemi hakkında, Prens Eulenburg'un yargılanmasını, Moltke—Harden davasını başlamasından, prensin tutuklanmasına ve Royal Charite'deki hücrelerine konmasına kadar izlediği için, belli bir bilgisi vardı. Prusyalı subay kocasının ölümüne katılan bir Macar kadın Allenstein yerel mahkemesinden merhamet

dileyebilir miydi? Diye kendi kendine sordu. Aleksa'ya karşı duyduğu sevgi bitebilirdi ama, cinayetten önce de sonra da kendisi Aleksa'nın sevgilisiydi. Ki bu da onu belli sorumluluklar zinciriyle kuşatıyordu.

Avukat adlarını inceledikten sonra, Berlin'in en başarılı ve pahalı avukatlarından Adalet danışmanı Dr. Robert Wengraf üzerinde karar kıldı. Onunla elçilik partilerinde tanışmış ve hoşlanmıştı. Şimdi onun Aleksa'yı temsil etmede en uygun kişi olduğunu düşünüyordu.

Başlangıçta Wengraf savunmayı üstlenmeye niyetli değildi. Ordunun kendi gücü çevresinde her yolu deneyerek onu suçlayacağını bekliyordu. Ranke'nin durumunu hafifletici nedenler bulunmak zorundaydı. Sonunda Nikolas'ın kadının yazgısına ilişkin dokunaklı konuşmasından etkilenen avukat savunmayı almayı kabul etti. Artık fiyatın yüksekliği de kaçınılmazdı.

Wengraf Aleksa'nın Charlottenburg yerel cezaevine götürüldüğünü düşündüğünden Komiser Warningski ile ilişkiye geçti ama, ondan da avukat dahil kimsenin Allenstein'e götürülmeden Aleksa ile görüştürülmeyeceğini öğrendi. İsteklerinin kabul edilmemesine aldırmayan Wengraf şoförüne Charlottenburg'a doğru gitmesini söylemişti ama, Aleksa'yı daha havadar ve bir başına kalabileceği bir hücreye koydurmaktan öte bir şey yapamadı. Bir kutu çukulatanın içine koyduğu yirmi marklık bir rüşvetle gardiyan Kudelka ile görüştüğünde, ertesi sabah, Aleksa'nın hızlı bir trenle Allenstein'e gönderildiğini öğrendi.

Polis müdürlüğünden yerel cezaevine götürülürken Aleksa'nın duyduğu açlıktan başka anımsadığı bir şey yoktu. Polis müdürlüğünde hiçkimse bir öğle yemeği ya da bir parça ekmek vermeyi düşünmemişti ve elbette kendisi de böyle şey istemezdi.

Bu kez Staub ie öteki dedektif de Aleksa ile bir-

likte gitmişti. Cezaevine vardıktan sonra, bitmez tükenmez koridorları üçü birlikte yürümüş, sanki içerdense büyük kilitlenmişçesine kapalı bir kapıda durmuşlardı. Kapının arkasında, kolalı keten üniformasının içinde şişman bir kadın duruyordu, belinden aese bir demet anahtar sarkıyordu. Aklaşmış saçlarını da tepesinde toplamıştı kabaca. Aleksa'ya saç tokalarını, çantasında taşıdığı küçük makasla mücevherlerini ve parasını bir belge karşılığı bırakmasını söylemişti. Kadınla birlikte sağda ve solda dizilmiş hücrelerin arasında uzanmış koridordan yürürlerken Aleksa bir zamanlar Tiergarten'de seyrettiği iki doberman köpeğiyle çalışan bir köpek eğitimcisini anımsamıştı. Geçtikleri yerler ise bütünyle aklına bir köpek kulübesini getirmişti: Badanası gitmiş beyaz duvarlar, yerlerdeki çirkin taşlar ve idrar kokan pis kafesler. Şımanlığına karşın kadın öyle hızlı yürüyordu ki, Aleksa ona yetişmekte zorluk çekiyordu.

Gardiyan duvarlarının kıyısında banklar bulunan kocaman bir odanın kapısını açmıştı. Bir köşede dört kadın büzüşmüş oturuyordu. Kapının açılması onları, bir kuş sürüsünün birden havalanması gibi ürktülmüştü. Kadınların korkmalarından Aleksa bastonlu kadının orada müthiş bir terör estirdiğini anlamıştı. Sessizlik içinde odayı inceledikten sonra, Aleksa'yı arkada bırakarak çıkmıştı. Kadının ortopedik ayakbakalarının taşlarda çıkardığı seslerin yavaş yavaş uzaklaşmasını dinleyen kızlar, işgal altındaki bir kentin insanların düşmandan kurtulmasının yarattığı rahatlığa benzer bir tepki vermişlerdi.

Kadınlar şişman kadının bağırmasından farksız bir düşmanlık içinde Aleksa'yı soru bombardımına tutmuşlardı. O bir hanımefendiydi, kendileri ise sokak kadını ya da hırsız türünden süprüntülerdi. Onların içine fırlatıldığı için ,artık sosyal konumunun yarattığı ayrıcalığa aldırmiyordu bile. Ve ötekiler de onun kişiliğinde, sınıfına saldırmakta kendilerini özgür görüyorlardı.

Kendisine bunca saldırmaları üzerine Aleksa ne yaparak onları öfkелendirdiğini merak etmeye başlamıştı. Kafası gene o tuhaf sis bulutlarıyla giderek bulanıyordu. Tutuklanmış ve bir çeşit hapishaneye tıkılmıştı, bunu anlayabiliyordu ama, neyle suçlandığını sorduklarında akli gene karışmıştı. Nedenini bilmediğini söylediğinde ise, hepsi de kahkahalarla gülmüşlerdi. Sonra içlerinden titrek seslisi üzerindeki giysilerin fiyatını sormuş, ve şapkasını bir de kendi başında denemeyc karar vermişti. Başından kapılan şapka, elden ele dolaşmış, günlerdir yıkanmış yağlı saçların üzerinde denenmiş ve çiçekleri koparılıp atılmıştı. Sonunda önüne geçemediği bitkinliğini yenemeyerek bankın üzerine yığılıp kalmıştı.

Uyuya kalmış olmalıydı, çünkü sakat gardiyanın sarsmasıyla kendine gelmişti. Şimdi bir düzüne kadar kadın vardı ama, önceki beş kadından ikisi ortalıkta görünmüyordu. Kabalığını yitirmiş gibi bir ses tonuyla, gardiyan Aleksa'ya kalkmasını söyledi. Oradan bir masa sandalya ve portatif bir karyola ile döşenmiş daha havadar bir hücreye götürülmüştü. Tepeden sarkıtılan gaz lambasından da baygın bir sarı ışık yayılıyordu. Aleksa hücrede yalnız başına kalacağını anlayınca rahatlamıştı.

Açlıktan karnında zillerin çalmasından dakikalar ya da belki saatler sonra, çizgili mahkum giysileri içinde bir genç kız içinde soğuk et bulunan bir tabakla bir parça ekmeği masanın üzerine bırakmıştı ama, mide bulantısından getirilenlere dokunamadı bile.

Saatlerce uyuyamamıştı, ya da en azından öyle sanıyordu. Her nasılsa uykuyla uyanıklık arasındaki farkı artık anlayamıyordu. Gaz lambası söndürülmüştü ya da kendiliğinden sönmüş müydü? Aleksa merak ediyordu.

Karanlık, yüzüne kara bir örtü geçirilmişçesine derinleşiyor gibi geliyordu. Aleksa korkuyordu. İçini bayıltan sesler duyuyordu: derin derin iç geçirmeler, fısıltılar, ve karyolanın gıcirtısı. Korkusu paniğe dö-

nüşmüştü. Geceyi örten karanlığın içinden gelen anlatılmaz bir hava sanki Aleksa'yı tehdit ediyordu. Çıldırılmışcasına ayağa kalkmayı denedi ama, bacaklarının bu isteğine uymaya hiç niyeti yoktu. Eliyle dokunduğunda bacaklarının soğuduğunu ve dümdüz kassıldığını hissetmişti. Sanki odunlaşmıştı bacakları. Yoksa kemikleri mi kırılmıştı? Üzerine saldırılmış, dövülmüş müydü? Onlardan, her kimlerse, nasıl kurtulmuştu? Yatağının arkasında dayanmak için birşeyler aradı ama, boşunaydı, bulamadı. Kendi dairesinde bulunmadığı gerçeğini yeniden farkettiğinde akli başından gitmişti. Tekrar vücudunu karyoladan kurtarmak için çabalamaya başladıktan az sonra yatağın kıyısına değin yuvarlana yuvarlana gitmeyi başarmıştı. Fakat sonunda yumuşak bir halı yerine başı sert taş çarpmıştı. Durması için her yandan küfürler ve bağırışlar duyuyordu. Sersemlediği için bir an şaşkın şaşkın bakındıktan sonra, korkunç bir çığlık atmıştı. Ancak susması için her yandan bağırışlar geldikçe kendini engellemesi de güçleşiyordu. Sanki göğsünü bastıran korkudan kurtulmanın yolu çığlık çığlığa bağır-mak gibi görünüyordu.

O arada iki kadın hücrenin kapısını hızla açarak içeri dalmışlar ve Aleksa'yı ayağa kaldırmaya çalışmışlardı ama genç kadının ayakları oyuncak bebekler gibi altında kalmıştı.

«Aklını mı yitirdin yoksa başka bir şey mi var?» diye bağırdı kıvrıkcık kızıl saçlı kadın. «Ayağa kalk!»

Aleksa'yı karyolanın demirine doğru yeniden sürüklemeyi denediler ama, o gene yere çöktü. Zamanla çığlıkları gücünü yitirdiğinden artık sesi boğuk boğuk çıkıyordu.

«Maria tanrı aşkına buna bir şeyler olmuş.» dedi ikinci kadın. «Gidip Dr. Niedermayer'e haber versen iyi olacak.»

«Rol yapıyor, anlamıyor musun?» dedi kızıl saçlı.

«Bir şey yutmuş olmalı. Haydi işi şansa bırakmayalım. Kendini asan orospunun üzerine nasıl titren-

diğini düşünsene. Bu kez bir barones üstelik. Acele et-sen hiç fena olmaz.»

Kadın homurdanarak çıktı. Bir süre sonra dağınık saçları, uykulu gözleriyle ceketsiz ve kravatsız orta yaşlı bir adam gardiyanla birlikte içeri girdi. Gelen bu geceki nöbetçi Dr. Niedermayer idi.

«Beni dinleyin doktor.» dedi yumru ayaklı sakat kadın. «Hastalık numarası yapıyor. Yarın ilk trenle onu Allenstein'e göndermek zorundayız ama, kendisi gitmek istemiyor.»

Dr. Niedermayer yirmi yıldır cezaevi koşullarında çalıştığı için, gardiyanlardan mesleki öneri kabul etmemeyi kendine kural edinmişti.

Hemşirenin yardımıyla kolundan sakınleştirici bir iğne yaptı. İğne gerçekten etkisini göstermeye başladığından, doktor dıştan yüzeysel bir muayene edeceğini söylediğinde Aleksa hiç tepki göstermedi.

«Bir şeyi yok değil mi doktor?» diye gardiyan sorduktan sonra onları dispansere kadar izleyerek, tutuklunun kaçma girişimini önlüyormuşçasına kollarını kapıya uzattı.

Doktor soruyu duymazdan geldi. Masasına oturup raporunu yazdı. «Adın nedir?» diye Aleksa'ya sordu.

İrileşmiş gözleriyle bakışlarını tavana dikmişti. Herhangi bir yanıt gelmeyince doktor yeniden sordu. «Adın?»

Uykulu uykulu gözlerini kırıştırdıktan sonra, zorlukla dudaklarını kıpırdatarak mırıldandı. «Be-a-ta Ret-hiy.»

Gardiyan üzerine abanarak, «Adı bu değil.» dedi. «Adım Be-a-ta Ret-hiy.»

Yumru ayaklı, doktora dönerek, «Size demedim mi? Numara yapıyor.» dedi.

Doktor ayağa kalkarak Aleksa'ya doğru bir adım atarken şaşırmış bir hali vardı. «Adınız bu mu? Beata Rethiy mi?»

Gözlerini açarak yanıtladı. «Evet.»

«Emin misiniz?»

Ağzının kenarı titriyordu. «Eminim.» derken sesi iki kez daha yüksek çıkmıştı.

«Bu durumda, Aleksa von Godenhausen, kızlık adıyla Rethiy kim?»

Kaşlarını çatarak, «Benim...» dedikten sonra bir an durarak sözünü sürdürdü. «Kızkardeşim.» Biraz daha gayret ederek başını kaldırdı. «İkiz kardeşim.»

Dr. Niedermayer sesini kontrol etmeye çalışarak sakin bir hava da sordu. «Peki bu Aleksa von Godenhausen nerede şimdi?»

Başı arkaya düşmüştü. Gözlerinin altındaki koyu gölgeler sanki derinleşiyordu. «Bilmiyorum.» diye mırıldandı. «Alıp götürüldü.»

«Nereye?» diye doktor sordu. «Hatırlamaya çalış.» diye ekledi ikna etmeye çalışırcasına.

İsteksiz bir sesle, «İsviç-re'ye.» dedi 's' ve 'ç' harflerini zor söylüyor gibiydi. «Şimdi orada.» dedi kendiliğinden. «İsviçre'de.»

«Neden İsviçre'ye götürüldü?»

Bu kez hemen yanıt verdi. «Çünkü durumu iyi değildi. Daima bir sorun çıkarır —daima.»

«Numara yapıyor.» diye gardiyan mırıldandı.

Doktor sıkılmış bir tarzda gardiyana baktıktan sonra, Aleksa'ya döndü. «Gidince onu özledin mi?»

Şaşkın şaşkın bakarak, «Bilmiyorum... anımsamıyorum.» diye ağlar gibi bir sesle yanıtladı. Hıçkırıkları artınca, doktorun yaptığı ikinci iğneyle yeniden sakinleşmeye başladıktan birkaç dakika sonra da uykuya daldı. Doktor Royal Charite Hastanesine telefon ederek, resepsiyondaki görevliye Charlottenburg cezaevinden gönderilecek bir kadın tutuklu için psikiyatri bölümünden bir oda ayrılmasını istedi.

Savcı Yves, Godenhausen cinayetinin soruşturulmasında tekrar tekrar yalnızca düşüyordu ama, bir anlamda da haklılığını kanıtlıyordu. Davanın basında yarattığı kargaşa ordunun prestiji açısından son derece sakıncalıydı. Suçsuz birine yirmi yıl ceza verilerek haksızlık edilmesi olayı, liberal basının askeri yargıçlara saldırmaları için iyi fırsat yaratmıştı. Kıskaç kocayı öldüren aşık çerçevesinde değerlendirilebilecek basit bir cinayet olayı, son on yılın en önemli cinayeti haline getirilerek, gazetelerin ön sayfalarına fırlamıştı. Aleksa'nın tutuklanması ise, olayı ordunun belli ölçülerde gizli tutabileceği Allenstein'den basının kolaylıkla uzanabileceği Berlin'deki krallık polis müdürlüğüne yansımıştı.

Önce yalan yanlış spekülatif hikâyeler her yanı sardı. Tutuklamanın ertesi günü Nikolas'ı rahatsız edebilecek bir takım olayları konu eden yazılar basında yer aldı. Daha sonra Nikolas'ın Aleksa ile yakınlığının cinayette rolü olabileceği doğrultusunda ifşaatlar yapıldı, belki de bunlar özellikle Komiser Wanhoski tarafından yapılmıştı. Karı, koca ve sevgili üşgeni genişleyerek bir kare oluşturuyor ve ikinci bir aşığın varlığı olayı daha da çarpıcı hale getiriyordu. Olayın ayrıntılarını deşelemek gazetecileri öylesine ilgilendirmeye başlamıştı ki, hepsinde alışılmamış bir görev aşkı gözlemleniyordu.

Nikolas adını gazetelerin ilk sayfalarında görür görmez, elçilikte karşılaşacağı her şeye kendini hazırlamıştı. Fazla beklemek zorunda kalmadı. Yemekten sonra masasının üzerinde Baron von Stoka'yı görmesini rica eden —daha çok emreden— bir not buldu.

«Tam cehennem kargaşalığının işine düştün ah-bap.» diye karşılandı. «Diplomatik dokunulmazlığın bulunmasaydı, tutuklanabileceğinden haberin var mı?»

Nikolas bütün geceyi uykusuz geçirmişti. Rahatsızlık' duyamayacak denli uyuşukluk içindeydi. «Tutuklanmak mı? Ne için?»

«Cinayete ortak olmaktan. Metresin kocasını öldürme işine ortak olmakla suçlanıyor ve—»

«Bir adamın tanıklığına dayanarak. Eğer yalan söylüyorsa?» Bu mantıkla kendini de, daha iyi bir değerlendirme yapmaktan alıkoyuyordu.

Stoka sözünün kesilmesine aldırmadan, «Her şeyi sen düzenledin. Önce Kaiserhof, sonra da takma bir adla daire kiralayarak her şeyi yoluna koymaya çalıştın, neden?»

«O böyle istemişti. Herneyse, zaten takına bir ad da değil. Kızlık adı.»

«Ona kendini neden saklama gereği duyduğunu sormuş muydun?»

«Zaten başından birçok şey geçmişti. Daha çok üzecek sorular soramazdım.»

«Açıklamaların beni ikna edebilecek gibi görünüyor ama, Allenstein yerel mahkemesi için yeterli olamaz.»

«Alenstein'e götürüleceğini sanmıyorum. En azından şimdilik. Bu sabah Royal Charité Hastanesinde psikiyatrik muayeneye alındığına göre.»

Söyledikleri Stoka için yeniydi. «Onun Charité de olduğunu nereden biliyorsun? Kim söyledi?»

«Avukatı Adalet Danışmanı Dr. Wengraf.»

Stoka kaşlarını çatarak konuşmaya başladı yeniden. «Yani avukat tutuldu bile. Berlin'in en pahalı adamı. Bunu nasıl karşılayacak Bildiğim kadarıyla parası yok.» Birden ayağa kalkınca Nikolas da onu izledi. «Yoksa Wengraf'ın kaporasını sen mi verdin?»

«Korkarım ki, size evet demek zorundayım Baron.»

Stoka bir süre sessiz sessiz odayı adımladıktan sonra, bir sandalyeye çöktü. «Allah kahretsin seni Nikolas. Senin beynin nerede? Pantolonunun içinde mi? Adama kaporayı sen verdin. Nasıl böyle aptalca davrandın? Pekala, kadının gerçeği senden sakladığını kabul ediyorum ama, Wengraf ile ilişkiye geçtiğinde her şeyi öğrenmiştin. Bu işe bulaşmanın mesleğini etkileyebileceğini düşünmedin mi? Tanrım, sen toy bir askeri okul öğrencisi değil, bir subaysın. Yalnız kendi onurunu değil, elçiliği de düşünmeden böyle davranmanın nedeni nedir?»

Stoka altmış yaşındaydı, belki de birkaç yıl fazlası ya da eksigi vardır, ama gene de kendisine bir okullu gibi davranıp nutuk atacak kadar yaşlı sayılmaz, diye düşündü Nikolas. Baronun erkekçe bir dayanışma içinde görünmesi küskünlüğünü giderdi. Tek gerçeğin ne olabileceğini biliyordu. «Onu sevmiştim.» derken elbette geçmiş zaman kullanmıştı.

Stoka başını sallayarak, «Vay seni zavallı piç kurusu seni» dedikten sonra aralarında uzun bir suskunluk oldu. «Şimdi söyleyeceklerimden hoşlanmayacağından korkuyorum. Bize senin Prusya'da kalmanın istenmediği doğrultusunda bilgi verildi. Eşyalarını toplamaya başlasan fena olmaz.»

Nikolas birden sırtından boşanan terle gömleğinin ıslandığını hissetmişti. «Bir başına. Sedlitzler ellerini yıkayıp ondan sıyrıldılar ve-»

«Şanssızlık ama, başka seçeneğin yok. Geri çağrılacaksın. Eğer şanslıysan genelkurmaydan başka sorun çıkmaz.»

«Dünyada başka kimsesi yok. Macaristan'da yaşlı bir çiftten başka. Büyükannesi ile büyükbabası.»

«Senin için yapabileceğim bir şey yok. Alman yabancı bürosuyla bağlantın olmadı. Prens Eulenburg ile dostluğun seni sevmelerine yetmedi. Seni başlarından atmak için bir neden beklediklerinden eminim. Şimdi sen işte onlara beklediklerini verdin. Dr. Wengraf'ı, nüfuzlu ve güçlü bir adamı tuttun. Eğer o yar-

dım edemezse, ona kimse yardım edemez.» dedikten sonra birden, «Söylesene, sen Winterfeld'in kızlarından biriyle nişanlı değil miydin?» diye sordu.

Nikolas'ın yüzüne kan hücum etmişti. «Ben, evet,» dedi beklediği üzere.

Stoka başını sallayarak, «Öyle sanıyordum ben de. Pekâlâ, yaşamını alt üst ettiğin belli.» dalgın dalgın alnını ovuşturdu. «Daha tümüyle fosilim çıktı dene-
mez. Yani kadına elimden geldiğince yardım ederim. Yalnız bir şey var. Ondan ayrılmalısın. Hatta şanslı güler de, masumlüğünü kanıtlarsa bile.» Nikolas'ın sözünü kesmeye niyetlendiğini farketti ama, görmezlik-
ten gelerek sürdürdü. «Yargıyı görmezden gelmiyo-
rum ama, yalnızca senin unutmaman gereken bir nok-
taya dikkatini çekmeye çalışıyorum.» Toplumu düşü-
nürsen, artık o cüzzamlı gibi dokunulmaması gereken biri durumuna geldi. Bir subay olarak artık onunla ne evlenebilirsin ne de ilişki kurabilirsin. Bu senin or-
dudaki durumunu, arkadaşlarını ve tüm geleceğini yitirmene neden olabilir. Elbette bağımsız bir erkek olarak farklı karar verebilirsin ama, toplum dışı bir yaşam seni tatmin eder mi? Bana şimdi bir şey söyleme, yalnızca düşün.»

Nikolas baronun düşüncelerinden hoşlanmıştı. Aleksa'dan ayrılmaya karar verdiğini söylemek zor olacaktı. Onun yüreğinde açtığı yara, paslanmış bir acıya bırakmıştı yerini şimdi. Kendini bir depremden sonra evini ve tüm anılarını yitirmiş bir kurban gibi hissediyordu.

Baronun sesi, hayallerinden uyandırdı. «Bir şey daha var.» dedi Stoka. «Allenstein Yerel Mahkemesi sorgu yargıçlarından biri Berlin'e geliyor. Büyükelçi Szögyeny-Marich seninle yargıç arasında bir konuş-
ma yapılmasına izin vermiş durumda. Resmi bir sor-
gu olmayacak yalnızca sorular. Soruları yanıtlamayı reddetmekte serbestsin. Senin bu gönüllü işbirliği içine giren tavrın, senin polisten kaçtığın doğrultusun-
da taşıdıkları görüşlerin yersizliğine yardım edecek.

Kadının takma bir adla kaydedilmesine izin verdin ki, bu onların yasalarına göre suç. Eğer kararlarını değiştirir de aleyhine dava açılmasına karar verirlerse, doğal olarak diplomatik yolları aşmak zorunda kalacaklardır. Böyle bir şeyin olmayacağını umuyorum. Savaş Bakanlığı senin olaydaki rolünü azaltmak istiyor, asıl olarak da elbette skandalın büyümesini istemiyorlar.»

Bir gün sonra, Nikolas Viyana'ya geri çağırıldığını öğrendi. O arada danışman Wengraf ile de görüşmelerini sürdürüyordu. Şimdilik Aleksa, Royal Charité'de kalıp hastanenin doktorları ve cezaevi psikiyatristi tarafından baştan aşağı bir muayeneden geçecekti. Wengraf, başsavcıdan sinir hastalıkları dalında uzman olan Dr. Karl Julius Berg'in konsültasyona katılma iznini aldı.

Daha ilk aşamada, doktorlar, ağlama nöbetleri, kısmi felç ve geçici şuur kaybı gibi belirtilerle hastada ruhsal bozukluk olduğu kararına varmışlardı. Daha sonra da, kriz anındaki hareketlerin rol olmadığı gerçeği kabul edilerek, hastalığın kesin tedavisinin ancak bir kriz anında yapılacak bir müdahale ile olabileceğine oy birliğiyle karar verildi. Doktorların vermiş olduğu bu kararı, bir yıl önce Profesör Dr. Popper'in verdiği rapor da destekliyordu. Aynı zamanda Royal Charité'nin psikiyatri servisinin başkanı olan Dr. Popper de Aleksa'yı, mani-depresiv bir kişi olarak tanımlamıştı. Daha önce Dr. Brant tarafından verilmiş bir rapor daha vardı; Dr. Brant, Aleksa'yı 1897 ve 1903 yılları arasında bayılma nöbetleri için tedavi etmişti. Avukat Nikolas'a «Saatlerdir sakın ve içine kapanık bir şekilde duruyor.» dedi. «Hemşireler, intihara kalkışabilecek kadar umutsuz anlar yaşadığını sonra, Beata Rethiy olduğunun ısrarı dışında, yeniden mantıklı ve neşeli haline döndüğünü söylüyorlar. Dün General von Sedlitz ve eşi tarafından ziyaret edil-

miş. Bayan von Sedlitz ona Aleksa diye sesleninceye dek onlara nazik davranmış, bunun üzerine bağırma ve gülme karışımı bir krize tutulmuş, öyleki yatıştı-rabilmek için morfin vermişler.»

«Ertesi gün Berlin'den ayrılacağım. Gitmeden önce onu görmemi sağlayabilir misin?» dedi Nikolas. Daha sonra ise, onu artık sevmediği halde niçin görmek istediğini düşündü.

Wengraf ziyaret taraftarı değildi, ancak elinden geleni yapacağına söz verdi. Kendi müvekkili olduğu halde Aleksa'ya karşı sempati duymuyordu. Onu korunmaya muhtaç ve egoist bir kadın olarak görüyordu. Yalnızca, Nikolas için üzülüyordu.

Wengraf ziyareti ayarladı; Nikolas'ın gitmesinden bir gün önce psikiyatri servisinden bir hemşire ve bir doktor Karadi'yi karşılayarak, Aleksa'nın odasına kadar ona eşlik etti.

Burası avluya bakan, pencereleri demirli küçük bir odacıktı. Aleksa, uzun sabahlık ve geceliği ile yatağa uzanmıştı. Kapının açıldığını duyunca, telaşla doğruldu. Gaz lambasının donuk ışığı altında, bakışları doktordan hemşireye ve oradan Nikolas'a kaydı. Yüzündeki derin düşünceli ifade, yerini coşkulu bir sevince bıraktı.

«Oh, Niki.» diye bağırdı. «Neredeydin?»

Nikolas, kollarını uzatmasına dayanamadı ve hızla yatağın kenarına gelerek onu kaldırdı. Aleksa, ona tutunurken hissettiği sıska vücudu Karadi'yi şaşkına çevirmişti. Kucağına alarak kadının sevincine o da katıldı. O anda geçmiş, ihanetleri, yalanları, dahası ona çektiirdiği acıları unutmuştu. Dünyada en çok sevdiği, aşk duyduğu tek kadın oydu. Aleksa adı dilinin ucundaydı ama doktor tarafından, söylememesi için uyarıldı. Ona Beata diye hitabetmek ölmüş eşinin anısına hakaretin yanısıra oyun oynamaktan farksızdı. Daha önce ikizlerin arasında olan ayrılık, şimdiki kadar hiç belirginleşmemişti.

Aleksa, aniden onu bıraktı ve yatağın kenarına oturdu. «Eşyalarım nerede?» Şaşırmış görünüyordu. «Elbiselerim? Seninle böyle gelemem değil mi?»

Nikolas, doktora baktı. Ona göre Aleksa normal gözüküyordu, yalnız psikolojik anlamda yıpranmıştı. Akli dengesinin bozuk olduğunu gösteren tanıdan kuşkulananmaya başladı. Doktor bir el hareketiyle zamanın dolduğunu işaret etti.

Nikolas kadına «Senin yanımda götüremem» deyince Aleksa paniğe kapılarak «Oh Niki ne olur beni burada bırakma. Bu sabah bir ofise götürülerek sorguya çekildim, soru soranlar doktor taklidi yapan fakat daha çok polis gibi davranan adamlardı. Bana burada sanki deliymişim gibi davranıyorlar. Ağladığım ve çılgınlıklar attığım doğru fakat bütün bunlar korktuğum içindi. Artık sakinleştim, deli değilim, sadece yorgunum ve ürkmüş durumdayım.» diye karşılık vermişti.

Nikolas, yardım edememenin perişanlığını yaşıyordu. İçi gücenme ve aşkın bağışlayan duygularıyla dalgalandı bir an. «Hastasın.» dedi. «Doktorlar senin bir süre daha burada kalmanı istiyorlar.»

«Niçin burada? Ben burayı sevmedim. Hasta değilim. Onlara değil, bana inan. Sana asla yalan söylemedim, öyle değil mi?»

«Evet öyle.» Ona başka ne söyleyebilirdi ki?

İçerideki görevli yaklaşarak «Özür dilerim, artık gitmelisiniz yüzbaşı. Aslında çok şanslıyız çünkü savcılıktan, içeriye ziyaretçi alınmaması için kesin emir geldi. Genellikle kapıda bir bekçi olur, şu anda bir şeyler yemeye gitmiş fakat her an geri gelebilir.» dedi.

Yatağın ucunda dizleri üzerinde oturan Aleksa, Nikolas'a kollarını uzattı «Onları dinleme Niki, lütfen burada kal. Senden başka kimsem yok. Sana en fazla ihtiyacım olduğu anda benden kaçma.» Adaleli fakat zayıf incecik kolları adamı şaşırttı. Gözleri tuhaf tuhaf parlıyordu. Delilik bu mu diye düşündü. Sarılmak için uzattığı kollarından kaçmak, ondan ay-

ılmak için mücadele veriyordu. «Söz veriyorum, en kısa zamanda tekrar geleceğim.» derken çok iyi biliyordu ki bu aslında yerine getiremeyeceği bir sözdü. Yıkılmıştı, Aleksa'nın başını kendine doğru kaldırarak dudaklarından, yanaklarından ve gözlerinden öptü. Ayrılmalarındaki kaçınılmazlığı umutsuzca hisseden kadın, son bir kez daha elini uzattı.

«Seni bir daha göremeyeceğim. Gerçek bu değil mi Niki?»

Doktor elini kapının koluna koyarak «Çabuk olalım, yüzbaşı» dedi.

Odadan çıkarak doktorun peşinden yürümeye başladı. Yürürlerken kendisine hakim olmaya çalışıyordu. «Tamamen aklı başında görünüyordu, beni tanıdı.» dedi doktora. Doktor omuz silkti. «Bunlar böyledir bir an aklı başında, bir an sonra işe bambaşka. Bu tipler hakkında çok az şey biliyoruz. Bazen gerçekte hiçbir şey bilmediğimizi düşünüyoruz.»

«İyileşecek mi?»

«Olabilir, şimdiki halde daha iyi durumda değil mi? eğer değilse»

Nikolas doktorun ne demek istediğini anladı. Buradan götürüleceği Royal Charité veya herhangi bir akıl hastanesinde sanki bir hapishanedeymişcesine yıllarını, belki de tüm yaşamını geçirecekti. Nikolas'ın aklındaki dehşet verici olasılık yalnızca Wengraf tarafından ima edilmişti, o da Aleksa'nın suçu için ölüm kararı verilmesiydi.

Sıkı bir soruşturma başlamış, ancak onun cina yetle ilgisi konusunda henüz bir şey kanıtlanmamıştı. Binadan çıkarken, doktora dönerek teşekkür etti. Doktor, «Bahçe kapısına kadar geçireyim.» dedi. Ne kadar sakın bir gece, belki de bu yıl görebileceğimiz en sakın gece. Saat sekizde iş başında olacağım, daha birkaç boş dakikam var.» diyerek güldü. «Beyazlar giyinsek bile biz de burada kalıyoruz.»

Birkaç binayı geçtikten sonra, doktor bunlardan birini işaret ederek «Şu ikinci katta ışık yanan oda-

ya bakın. Orada Prens Eulenburg kalıyor. Temmuz ayının ortasından beri burada. O zavallı adamı neden bırakmadıklarını anlamıyorum. Bazen onun bu oda-da yaşamının geri kalan kısmını geçirmek üzere hapsedildiğinden kuşkulıyorum. İlaç verilemeyecek kadar hasta.» dedi.

Bu dünyada kaybeden tek kişi o değildi. Duyduğu acı, sıradan bir soğuk algınlığı gibi kaçınılmaz bir şeydi. Nikolas birdenbire durdu. Camın gerisindeki yaşlı adam için derin bir acıma duygusuyla sızladı içi.

«Prensi uzun süredir tanırım.» dedi. Benim için, her zaman nazik bir insandır o. Berlin'den ayrılmam gereken şu günlerde, onu görmemi sağlayabilir misiniz? Ona hoşçakal demek için yalnızca birkaç dakika.»

«Eğer benden birkaç hafta önce böyle bir şey isteseydiniz, size kesinlikle olamaz, derdim. Birkaç zamandır ona sanki burada değilmiş gibi davranıyorlar. Appellate mahkemesine raporları göndermeyi sürdürüyoruz ama, incelediklerini sanmıyorum. Bazen kapısının önündeki görevli bile raporu yazmayı unutuyor. Burada hiç kimse ona ziyaretçi geldiğine dikkat etmez. Varlığı, sadece ailesi kefaletle serbest bırakılmasını istediği zaman anılır, tabii ki bu istek hemen reddedilir.»

Eulenburg'un bulunduğu kardiyoloji bölümüne geldiklerinde Doktor, Nikolas'dan biraz beklemesini rica etti. Prense gidip, ziyaretçisi olduğunu söyleyecekti.

Bir kaç dakika sonra döndü. «Korkarım, prens bu gece kimseyi kabul edebilecek halde değil, bacağı çok acı veriyor. Sizinle beraber gitmeyi arzuladığını fakat gelemeyeceğini söyledi, üzüntülerini bildirdi. Askerlerin Strauss'un ezgilerine ayak uydurarak yürüdüğü, imparatorun manşetleri yıpranmış gömlekler giydiği Viyena'ya hayran olduğunu da söyledi. Garip bir laf değil mi?»

Nikolas iç çekerek, «Garip ama... doğru» dedi.

Viyana'ya gece geç saatte geldi ve yakınlarının şehir dışında olduğunu öğrenmekle rahatladı. Ferdinand Marienbad'da, Melanie de Gmunden'de bir arkadaşını ziyarete gitmişti. Üstlerinden, içtenlikten uzak bir kabul bekliyordu, böylece öğüt veren konferanslardan da kurtulabilirdi. Conrad von Hötzen'dorf'un yeni bir düzen getirdiği Genelkurmay'da, yanlışlara çok seyrek göz yumulurdu. Uygulama, saha hizmetine atanma, dahası ordudan atılmayla bile sonuçlanabilirdi. Uzun yolculuğu boyunca, ordudan istifa etmesinin, ortaya çıkacak pek çok sorunu önleyip önleyemeyeceğini düşündü, durdu. Bütün Viyana gazeteleri Godenhausen cinayetini yazmışlardı, bir kısmı gerçeklerden sözederken, bir kısmı da haberi abartmıştı. Her iki tür lüsünde de bu olaya adının karıştığından sözedilmekteydi. Yasalar karşısında sabık enişte olarak kadının düştüğü kötü durumla ilişkisi olduğu söyleniyordu. Veya başka bir deyimle, Aleksa'nın Teğmen von Ranke'yi terketmesine neden olan aşık olarak anılıyordu.

Eve geldiği zaman, Rosner'in yüzündeki gülüş öfkeyle karıştı. Viyanalılar kendisi hakkında şu karara varmışlardı: Kadının hazırladığı komploda rol alan bir aptal.

Yazı masasının üstünde bir mektup buldu. Zarfın üzerindeki Francesca von Winterfeld'in el yazısını tanıdı ve hemen mektupta neler yazdığını da tahmin etti:

Sevgili Nikolas,

Son günlerde senin Berlin'de bir leydi ile olan iğrenç dedikodularını duyuyorum. Evlenme teklifini kabul ettiğimde, yapmış olduğumuz konuşmayı unutmadığından eminim. Sana aşıkım ve halen de aşığım. Fakat, Barones Aleksa von Godenhausen ile aranızda geçtiği iddia edilen olaylar gerçekse, nişanı bozmak istiyorum. Seni bir daha görmeyeceğimi umarım. Bu mektubu-

ma, dürüstlüğüne güvenerek, yalnızca söylen-tiler asılsızca yanıt vermeni rica ediyorum. Eğer doğruysa da lütfen benden özür dileme ve hiç bir açıklama yapma, çünkü acım bir kat daha artacaktır. Zaten yeterince acı çekiyorum. Yalnızca, bu mektubu hiç almamış gibi kabul et, ben senin sessizliğini yanıt olarak kabul edeceğim. Kalbimde sana karşı hiç bir öfke yok. Yalnız sana ve Aleksa von Godenhausen'e acıyorum. Çünkü senin yazgın benimkinden çok daha acı şeyler gösterecek. Saygılarımla. Francesca Winterfeld.

Güzel elyazısına yazık etmiş gibi bir duyguyla uzun uzun mektuba baktı. Harflerin hepsi standartlara uygun, aynı boyda ve düzgün bir şekilde yazılmıştı. Onunla olsaydı, nasıl bir yaşamı olacağını düşündü: Saygı, güvenlik, huzur ve dahası mutluluk. İçinde Aleksa'ya karşı kırgınlık büyüyordu. Teğmen Ranke'nin yaptıklarını asla yapmazdı.

Ertesi sabah görevine başladığında, General Hartmann'ı bürosunda görmesi emrini aldı. Ciddi bir şekilde kızılıp azarlanacağını düşünürken, generali karşısında, kendisini anlayan bir ifadeyle oturur bulunca şaşırdı.

General samimi bir şekilde elini sıktıktan sonra, «Kendi kendinize başınıza kötü işler açtınız. Size sormak istediğim bir şey var. Bu kadının, kocasının cinayetiyle bir ilgisi var mı, bir şeyler bulabildiniz mi?»

«Hayır,» dedikten sonra «Onunla bu konuda konuşma şansım olmadı. Suç ortağı olarak suçlandığını o tutuklandıktan sonra öğrendim.»

«Onunla hiç konuşmadınız mı?»

Nikolas bir an düşündü. «Gerçeği söylemek gerekirse onunla konuştum. Berlin'den ayrılacağım günün akşamı avukatı hastanedeki odasında onunla görüşmemi sağladı. Kurallara kesinlikle aykırı birşey bu.»

«Evet.»

«Artık akli başında değil. Bu nedenle hapiste değil de hastanede yatıyor. Muayenelerde dengesiz bulunarak bir dizi psikolojik işleme tabi tutuluyor.»

«Sana bir soru daha soracağım, yanıt vermek istemeyebilirsin. Aranızda hukuksal ilişkinin dışında bir ilişki var mıydı?»

«Evet efendim, vardı.» dedi Nikolas, yavaş ve üzgün bir sesle.

Hartmann uzun bir süre gözlerini kapadı. Üçgen bir çene ve kalın dudaklı ağzı, geniş gözkapaklarıyla yaşlı, akıllı bir kaplumbağayı andırıyordu. «Ortalık duruluncaya kadar kızakta kalacaksınız. Ortalık yatışınca yeni bir görev verilecek. Bu arada Almanların sizin geri çekilmenize dair isteğine misilleme olarak Ballhausplatz'da onların elçilik personelinin birini 'istenmeyen kişi' ilan ettik göze göz diş diş. Anlarsın ya.»

Nikolas, ekim ayını Viyana'da geçirdi. Güney Slavlar'ın oturduğu Bosna ve Hersek'i Krallığın ilhak etmesi Avrupa tarafından şaşkınlıkla karşılanmıştı. Bunun dostluk antlaşması içinde yarattığı büyük tepkiye karşın fırtına ciddi sonuçlar ortaya çıkarmadan yatıştı. Tam heyecan yatışırken uluslararası dengeyi bozan yeni bir olay meydana çıktı. Bu kez tartışmalar Kayzer'i ilgilendiriyordu. Bir süre önce Londra Daily Telegraph gazetesine verdiği bir demeç, İngiliz, Fransız, Ruslar ve hatta Japonlar tarafından Kayzer'in dünya barışını tehdit ettiği şekilde yorumlanmıştı. İşin garibi en büyük tepki Alman basınından geldi. Yayınlanan karikatürler Wilhelm'i çenesi düşük biri olarak gösteriyordu.

Nikolas Viyana'ya varmasından hemen sonra Dr. Wengraf'tan bir mektup aldı. Mektubun ilk paragrafı Teğmen von Ranke ile ilgiliydi. Binbaşı Brausch, Savcı Yves onun akli bir kontrolden geçmesine karar

vermişlerdi. Bu muayenelerde psikopatik saplantıları olan bir kişi olduğu saptanmış, kriz geldiğinde böyle davranması normal karşılanmıştı. Yüzbaşı Yves davayı Askeri mahkemeye hazırlarken, vekilin Aleksa ile yüzleştirme isteğini de iletmmişti.

Teğmen, çok sıkı güvenlik önlemleri altında Berlin'e getirildi. Yüzleştirme Royal Charité'de uzman bir doktor, hemşire, jüri, tıp gözcüsü ve ayrıca Dr. Karl Julius Berg'in bulunduğu bir ortamda yapıldı.

Yanke ve Yves'e karşı Aleksa'nın ilk tepkisi oldukça nazikti ama merak içinde olduğu da belliydi. Bu iki üniformalı adamın kendisinden ne istediğini merak etmişti. Yves ona Barones deyince, kriz ilk belirtilerini verdi.

«Yüzbaşı korkarım ki beni başkasıyla karıştırıyorsunuz. Yetişkin insanların oyun oynamalarından hoşlanmam.» dedi, sık sık görülen çocuksu tavrıyla.

«Niçin?» diye Yves sertçe sordu.

Sorusunu tamamlamadan, Dr. Berg ona engel olmak üzere elini kaldırdı. «Yüzbaşı, konu dışı şeylerle zaman öldürmeyelim. Lütfen, size neler anlattığını anımsayın. Hastayı yormamalıyız.»

Ranke, bakışlarını yakalayabilmek için sürekli ona bakmasına karşın, Aleksa aldırmadı. Yüzbaşı Yves ise kadınla ilgili kötü anılarını canlandırıyordu gözünde. Bir koltukta oturan Aleksa, kucağına koyduğu ellerini dakikalar geçtikçe parmak uçları beyazlaşıncaya kadar sıkıyordu.

Lütfen biraz öne doğru gelin Teğmen. Bize bayanı anlatır mısınız?» dedi Yves. Soruşturma sırasında yaptığınız suçlamayı tekrarlar mısınız? Madam, Teğmenin yüzüne bakar mısınız?»

Aleksa bu soruyu kaşlarını çatarak yanıtladıktan sonra, bakışlarını Ranke'ye çevirdi. Ranke her cümleinin sonunda biraz durarak, onunla ilk karşılaşmalarını ve ondan sonra en küçük ayrıntısına kadar yap-

mış oldukları bir at gezintisi sırasında kendisine kocasının ölmesini istediğini söylediğini anlattı. Buraya kadar herşeyi sakın sakın dinleyen Aleksa'nın o an beti benzi attı; ellerini dudakları üzerinde sanki bir çılgılığı boğmak isterçesine sıkı sıkı bastırdı.

Ranke, Yves'in devam etmesini isteyene kadar, konuşmasına uzun bir ara verdi. Onun gönüllü bir tutsağı ve oyuncağı haline geldiğini gittikçe acıyan bir ses tonuyla anlattı. Kadın şaşırtıcı bir sakinlikle bakıyordu. Yüzündeki şaşkınlık, cinayete neden olan olayı anlatırken öfkeye dönüştü. Yüzü kızardı ve ona ateş püsküren gözlerle nefretle baktı.

«Devam edin, lütfen. «Yves, uzun bir suskunluktan sonra tekrar uyardı. «Bize, kocasını öldürmek için verdiğiniz sözü tutmayınca, artık sizi görmek istemediğini anlatacaktınız.»

Kulakları yırtan bir haykırıyla Aleksa, Yves'in üzerine atlayarak aynı kudurmuş bir kedi gibi tırmalamaya başladı. Doktor ve hemşireler onu adamdan ayırmak için epeyce uğraşmışlardı, ayırdıklarında ise, Yves'in yüzünde bir kaç tane tırnak izi vardı. Aleksa orada bulunanlardan kimsenin anlamadığı bir dille bağırmasını sürdürdü. Daha sonra bunun ulusal dili, Macarca olduğunu herkes anladı.

Ranke ayakta durarak bu sahneyi sessizce izledi. Bu saldırganlığına son vermek için, doktor bir iğne yapınca, Aleksa inleyerek boş bir çuval gibi çöktü. Doktorlar bu durumda celsenin bitirilmesini ve ancak kadının kendisine gelmesinden sonra sürdürülebileceğini önermişlerdi.

Günler geçtikçe, ikinci bir denemenin anlamsız olacağı Yves tarafından bile anlaşılmıştı. İstemeyerek de olsa, suçluyu yanına alarak yola çıkmaya karar verdi.

«Teğmen Ranke üzerinde yüzleştirme çok yıkıcı bir etki yarattı.» diye yazdı Dr. Wengraf. «Durumdaki umutsuzluğu ve tüm işlemlerin Barones'in kriz

geçirmesinden başka bir işe yaramadığını anlamış olmalı. Askeri hapishaneye dönmesinden iki gün sonra, her nasılsa, yemek sırasında alıp gizleyebildiği keskin bir ekmek bıçağı ile boğazını keserek intihar etmiş. Bekçi geldiğinde yapılacak bir şey yoktu.»

Dr. Wengraf ifadesindeki resmi havaya karşın, teğmenin ölümünü anlattıktan sonra, mektubun sonuna kişisel bir not eklemekten de kendini alamamıştı: «Hiç şüphe yok ki böylelikle ordunun sırtından ağır bir yük kalktı.»

Yüzleştirme sırasında Aleksa yoğun bir psikiyatrik inceleme altına alınmıştı. Sonunda ülke sağlık müfettişi, Royal Charité'nin doktorları ve özel psikiyatrist Dr. Karl Julius'ten meydana gelen bir komite, Aleksa'nın şu anda gerçek yaşamdan koptuğunu, yapılacak yargılamalarda kendisini savunamayacağına karar verdi. Komite, ceza yasasının 203. maddesine dayanarak, savcılığın geçici olarak dava işlemlerini iptal etmesini ve kadının devam edecek olan psikiyatrik tedavileri için Royal Charité'den özel bir kliniğe yatırılmasının iznini istedi. Savcılık makamı, komitenin bu önerisini kabul etti ve Aleksa'yı 100.000 mark ve Dr. Wengraf'ın nezareti altında olmak koşuluyla serbest bıraktı.

Nikolas, mektubu hemen yanıtladı. Dava vekilinin, parayı sağlamasını ve onun için mümkünse ülke içinde temiz havalı, iyi doktorların bulunduğu, güzel manzaralı bir senatoryum bulmasını istedi. Aleksa, yargı makamının itirazı kalkıncaya kadar orada kalacaktı, gerekirse bir yaşam boyu.

Borçlarını ödemişti ama — Gerçi Aleksa'ya hiçbir borç duymuyordu. Ancak vicdanı rahatsız ediyordu— Artık geçmişi gerisinde bırakarak bugün için yaşamaya karar verdi.

Senatoryum Babelsberg'de iyi korunan bir bahçe içinde modern bir binaydı. Aleksa'nın camından Ha-

vel'e kadar sevimli bir manzara görünüyordu. Başlangıçta günlerini, alnını pencereye yaslayıp aşağılarda akan suya bakarak geçirdi. Charité'de hapis tutulduktan sonra böyle bir yere gelmek onu şaşırtmıştı. İsteddiği zaman odasından çıkıp, bahçede yürüyüş yapabileceğini anlaması uzun sürdü. Her öğleden sonra bahçede birbirini kesen çapraz yollarda en az üç kez yürümeyi alışkanlık haline getirmişti. Burada, önceki tarafta olduğu gibi sıkı bir gözetim altında olmadığını biliyordu, fakat gene de onu izleyen bir denetçi vardı; çünkü ne zaman bahçe kapısının yanına gitse nereden çıktığı belli olmayan bir hemşire yanıbaşında bitiveriyordu.

Aleksa senatoryumda hastalar arasında en iyi huylusu ve uysalıydı. Yalnız Almanca konuşmayı istemediği için sorun oluyordu. Oradaki başhekim, Dr. Berg tarafından uyarılmıştı. Çünkü Ranke ve Yves ile olan umutsuz yüzleşmesinde geçen istenmeyen olaydan beri kendi gerçek benliği olan Aleksa von Godenhausen'dan bir parça daha uzaklaşmıştı. Doktorlar, hemşireler ona Barones veya Aleksa diye seslenmedikçe Almanca konuşmalarını anlıyordu, yoksa bir kaç gün hiç konuşmamak gibi bir yöntemle onları cezalandırıyordu.

İyi uyuyamadığı gecelerin ertesinde ya da nedensiz yere öfkелendiği, yan odalardan gelen öksürük sesleri ya da getirilen çorbanın soğuk oluşu gibi şeylerle halen eskisi gibi krize girdiği oluyordu. Bu durumlarda, sıkıntılı bir sesle Macarca ya da doktoru hayretler içinde bırakan bir Almanca ile konuşuyordu. Neyseki Palatina'da doğmuş bir hemşire bu garip Almancanın aslında Macar halkının kullandığı bir yerel ağız olduğunu söyledi de ortalık aydınandı. Böyle bir olayın meydana gelmesi Dr. Berg'in merakını uyandırmıştı. Güttigen Üniversitesi'nden bir dil bilimi profesörü ile ilişkiye geçti. Ondan aynı lehçenin, Hapsburglar tarafından Macaristan'ın nüfusu az olan yerlerine, Türklerin oradan çıkarılmasından sonra ge-

tirilen Alman göçmenlerce konuşulduğunu öğrendi. İki yüzyıldan fazla bir zamandır, bu kişiler çoğunluğu Macar olan nüfusun içine karışmayarak kendi ırksal özelliklerini korumasını başarmışlardı. Aleksa bu yabancı Almancayı çocukluğunda o soydan gelen oyun arkadaşlarından öğrenmişti.

Doktorlar ve hemşireler Aleksa'nın güzelliği ve çekiciliği karşısında adeta büyülenmişlerdi. Kasabaya yaptıkları gezintilerden dönerken sık sık şekerlemeler ve demet demet çiçekler getiriyorlardı armağan olarak. Aleksa bunları alırken hep almasını bilen ama karşılığında bir şey vermesini bilmeyen küçük bir çocuğun bilinçsiz sevinciyle teşekkür ediyordu.

Bir pazar gün Palatina'daki hemşirelerden birisi ona bir demet menekşe getirdi. Aleksa çiçekleri odasına götürdü, fakat vazoya yerleştirirken aniden kontrolünü kaybederek hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladı. Ancak menekşeler atıldıktan ve yatıştırıcı verildikten sonra biraz kendine geldi. Çiçeklere karşı gösterdiği bu sert tepkiye hiç bir açıklama getiremedi. Ona, tatsız bir şeyler olduğu belliydi ama ne olduğunu anlatamadı. Aklından çıkaramadığı bir sürü anısı vardı kafasında. Zihninden birtakım düşler geçiyor, fakat tam açıklayabileceği sırada silinip gidiyordu.

Ekim ayının sonuna doğru, tekdüze yaşantısı, hakkında yasal işlemlerin geçici olarak durdurulmasını öneren komitenin gelişiyi canlandı. Aleksa'ya kendisinden yaşça büyük Macarca konuşan bir tercüman kadın getirilmişti. Gelenler bütün bir gün orada kalmışlardı. Aleksa, sordukları soruları yanıtlarken çok zorluk çekti, bir kısmına bir şey söylemedi, anımsaması gereken bu insanları bile çıkartamadı, bunun için ne kadar büyük bir çaba harcadığı da belliydi. Görüşme sırasındaki yetersizliği canını sıktı ve utandı. Gene de gelenler gösterdiği çabadan memnun kalmışlar, böylece baştaki sertliklerin yerini anlayışlı bir şefkate bırakmıştı.

Bu olaydan bir hafta sonra Dr. Wengraf, bayan tercüman aracılığıyla, artık savcılığın kendisi hakkın-da yürütölen cezai işlemlere son verdiğini, ve istediğı an Almanya'dan ayrılabilceğini haber verdi.

Aleksa bunun üzerine hayretle doktora bakarak «Ne Cezası?» diye sorduktan sonra, yanıtı beklemeden atıldı. «Yani, evime gidebilir miyim demek istiyorsunuz?»

Wengraf onun bu sorusunu ters anladı. «Teyzenizin evine değil. Size söylediğim şey, iyiliğiniz için bu ülkeyi terketmeniz gerektiğidir.»

Sıkıntılı bir şekilde kaşlarını çatan Aleksa, «Ben de evime demek istiyorum. Sarkani'ye! Başka nereye olabilir ki?» dedi.

Wengraf, Prusya mahkemesinin kararını Nikolas'a yazarak ona bu konu hakkındaki görüşünü sordu. Bunun üzerine Nikolas Rethiyler ile ilişkiye geçerek, Aleksa'yı yanlarına alıp alamayacaklarını sordu. Yaşlı Rethiy'in olumlu karşılması üzerine, Nikolas avukata, yasal ve mali açıdan Aleksa'nın Macaristan'a dönmesi için gereken bütün işlemlerin yapılmasına ilişkin yetki verdi. Berlin'den Sarkani'ye kadar olacak yolculukta Wengraf'ın sekreterlerinden birisinin Aleksa'ya eşlik etmesine karar verildi.

Aleksa'nın Viyana'ya geçtiğı gün, Nikolas şehri terkederek Roseneg'de şatosu olan halasını ziyarete gitti. Havada mevsim dışı bir soğukluk vardı ve üstelik yolları bataklık şekline dönüştüren bir yağmur yağmaktaydı. Bir keresinde, çamura saplanan arabasını, oradaki bir çiftçinin öküz arabasının yardımıyla çıkarabildi, bir keresinde ise arabanın lastiğini değiştirirken feci şekilde ıslandı ama bu yolculuk onun için, Aleksa ile arasındaki bağı kopardığını kanıtlayan bir başarıydı.

Nikolas, kasım ayının ilk günlerinde, Donaueschingen'deki şatosunda oturan Prens Maksimilyan Egon von Fürstenberg'den bir parti çağrısı aldı. Prens'in mektubu onun için gerçekten sürpriz oldu. Çünkü duyduğuna göre Kayzer de çağrılıydı bu partiye.

Açıkça görüyordu ki von Fürstenberg, ucu dostlarına dokunduğunda imparatorluğun hoşnutsuzluklarını görmezlikten geliyordu. Hızla değişen bir dünyada, tarihe adı geçmiş büyük kişilerin parıltısı sönerken, Fürstenbergler hâlâ bağımsız gücünü koruyabiliyordu bu yüzden.

Partide, davetliler arasında Nikolas için hoş bir sürpriz olan Baron von Stoka da vardı. «Berlin'den ne haber?» diye sordu Nikolas.

«Üç halkalı sirk aynen devam ediyor. Merkezde Victor Emmanuel'e hakaretler kusan ateş yutan Wilhelm, kuzeni Nikolas, sosyalistler ve bütün bunların üstünde amcası Yedinci Edward var. Sol halkada Kurmay Başkanı Helmuth von Moltke canlı teneke askerleri, sağda ise Şansölye von Bülow; İngiliz aslanıyla Fransız pumasına ve Rus ayısına hayvan terbiyecisi gibi kırbaç sallayarak dikkatlerini öteki iki halkadan çeliyor. Bir de, Helmuth von Moltke işinden olma durumunda. Bir tören sırasında at üstünden düşünce, Kayzer 'böyle kötü bir binici kurmay başkanı olarak koltukta oturaz,' dedi. Kellesini kurtarmak için arkadaşları büyük güç harcadılar.»

«Prens Eulenburg ile ilgili haber yok mu?» diye sordu Nikolas.

«Evet, iyi haberler var fakat kimseye söyleme. Eylülün yirmibeşinde temyiz mahkemesinin emri üze-

rine 100.000 mark kefaletle serbest bırakıldı ve Liebenberg'e geri dönmesine izin verildi. Mahkeme kararı Wilhelm'den saklı tutuluyor çünkü karara karşı çıkarsa yeniden mahkûm edilebilir.»

«Ne kadar haince bir tavır.»

«Evet öyle, Eulenberg'in sağlığının iyiye gittiği görüldüğünde yargılama tekrar başlayacak. Bu şartla bırakıldı. Bana sorarsan, bu asla gerçekleşmez.»

«Bugün majesteleriyle birlikte sofraya oturma onuruna erişeceğiz.»

«Evet. Konopischt'den geliyor, orada Franz Ferdinand'la görüşmüş. Buradan Rominten ve Scharfheide'ya avlanmaya, oradan da İngiltere'ye resmi bir ziyaret için gidecek. Ne huzursuz, yerinde duramayan bir adam.»

«Evet öyle» diyerek onayladı Nikolas. «Düşünürsek, anayasa manayasa bir yana, imparatorluğun, belki de Avrupa'nın yazgısı onun kaprislerine bağlı.»

Wilhelm o gün akşama doğru bekleniyordu. O günkü toplantıda Daily Telegraph'da yayınlanan bir makalenin ve yankılarının tartışması yapıldı. Berlin'den ayrıldığından beri, Nikolas, Kayzer'in seçkin çevresiyle ilk kez beraber oluyordu. Ötekiler Fransa ve İngiltere hariç Avrupa'nın her ulusundan yüksek soylulardı. Fürstenberg'in düzenlediği partilerde böyle bir eksikliğe ilk kez rastlanıyordu.

Yapılan espriler neredeyse majestelerine hakaret anlamına geliyordu. Wilhelm'in saygınlığı son zamanlarda bu denli azalmasaydı, buna cüret edemiyeceklerini düşündü Nikolas. Bu şakalara kızdığı belli olan tek kişi, imparatorluğun Askeri Kabine Başkanı General Hülsen Hoeseler'di. Nikolas'a herkesin farketdiği buz gibi bir tavırla yukarıdan bakıyordu.

Bosna-Hersek ilham ve tepkileri düşünülünce dikkati çeken kaygısız bir havayla geldi Kayzer. Daily Telegraph'daki makale gibi bu olayın yankıları da Avrupa'nın her yanında halen duyuluyordu. Daha Franz Ferdinand'a olan ziyaret borcunu yeni ödemiş

ve ondan monarşiye doğru bir hareketin işaretini almıştı.

Katıldığı öteki özel partilerinde olduğu gibi Fürstenberg'in çağrılı listesi Kayzer'in onayına sunulmuştu. Bununla beraber, Nikolas'ın orada bulunuşuna pek de memnun olmamışcasına, sıkıntılı bir tepki gösterdi. Bundan sonra ise onu bilinçli olarak görmezlikten geldi.

Günlük gazetelerin ve yeni gelenlerin Berlin'den huzur kaçıracı haberler vermesine karşılık, Fürstenberg'in av partisi çok iyi geçti. Haberler, Wilhelm'e etki yapmamış, neşeli havası parti boyunca sürmüştü. Gitmesinden önceki son gece verilen büyük ziyafeti izleyen bir olaya kadar...

Nikolas yaşadığı sürece o geceki ziyafeti unutamayacaktı. Zevk, tasasız neşe ve güzellikle dolu bir çağın doruğunu simgeleyen bir olaydı bu. Bayanlar gözalıcı tuvaletlerine bürünmüşler, baylar da siyah ve yeşil kuyruklu gala giysilerini giymişlerdi. O gün yapılan engelli at yarışına katılanlar ise kızıl renkli giysileriyle göze çarpıyordu. Beyinleri, mirasçısı oldukları zenginlikleri ve güçleriyle tüm kıtayı yöneten kişilerin sahneledikleri bir kibarlık komedyasının dekorunu oluşturuyordu Fürstenberg şatosu.

Kandillerden yayılan ışık, bu muhteşem ve harika görüntüyü daha da güzelleştiriyordu. Manzaranın güzelliğini bozabilecek uyumsuz tek bir şey, tek bir ses yoktu.

Yemekten sonra çağrılılar Kayzer'in öncülüğünde büyük salona geçtiklerinde Fürstenberg orkestrası günün en popüler parçalarını çalıyordu.

Birden müzik durdu ve içeriye başında sarı bir peruka ve üzerinde pembe kumaştan bir balerin eteğiyle General Hülsen-Haeseler girdi. Ve orkestranın Çaykovski'nin Kuğu Gölü bale süitini çalmaya başlamasıyla birlikte, Alman İmparatorluğunun Askeri Kabine Başkanı profesyonel bir balerin gibi dönmeye, pirüetler yapmaya, dansetmeye başladı. O sırada ya-

rı şaşırır, yarı eğlenen izleyiciler hayretle bağırışıyorlardı.

Nikolas gördüğüne inanmadığı bu manzara karşısında gözlerini kırıştırtıp duruyordu. Daha önce de Kayzer'in yatında düzenlenen partilerde bu tip olayların dedikodusunu duymuştu ama kolay kolay inanmamıştı. Bakışlarını etrafındakiler üzerinde gezdirdiye de, kimsede en ufak bir utanma ya da sıkılma belirtisi göremedi. Kayzer bu manzaradan etkilenmiş benziyordu, gözlerinde, sanki uzman bir baletin yetiştirdiği öğrenciyi jürinin beğenisine sunduğu zamanki pırıltı vardı.

Ellialtı yaşındaki bu adamın kadınsı zerafeti ve çevikliği tuhaf kaçmakla beraber, Nikolas'ı şaşırtmıştı. General'in artık yavaşlayacağını umuyordu ama, o uzun bir süre daha canlılığını koruyarak oyununu sürdürdü. Kurulmuş yapma bir bebeğin hareketlerini andıran ayak hareketleriyle dansederken alnındaki ter damlaları ve koltuk altındaki ter lekeleri gittikçe fazlalaşıyordu. Salondan çıkarken havaya son bir kez daha sıçrayarak gösterisini tam bir mükemmellikle bitirirken, orkestra da sesini daha fazla artırmıştı, bu harekete eşlik edercesine. Bir an için havada ayaklarını birbirine vurduğunda, boşlukta asılı gibi kaldıktan sonra, gülümseyen yüzü acıyla kasılarak boş bir çuval gibi devrildi, üzerinde kımıldayan tek şey galeri tarafından gelen esintinin oynattığı pembe fırırlı eteği idi.

İlk anda izleyiciler, onun yere kösteklenmesini oyun sandılar, sonra ortalığa hakim olan şaşkın sessizlik yerde hareketsiz bir şekilde yatan gövdenin gerisinde oturan bir kadının çığlığıyla bozuldu. Boşluğa dikilmiş gözleri ve açık kalmış ağzı işinin bitmiş olduğunu gösteriyordu. Hemen galeriye taşındı ve Kayzer'in özel doktoru olan Dr. Niedner onu bir an önce canlandırmak için uğraşmaya başladı. Bu çaba, gerekli olan herşeyin yapıldığını korku ve dehşetten donakalmış Kayzer'e göstermek içindi.

Büyük salonda kargaşa sürüyordu. Orkestra daha çalmasına devam ediyordu ki, ev sahibi bir melodinin ortasında onları susturmayı akıl etti. Prenses Fürstenberg ise isterik bir şekilde hıçkırıyordu.

Saat onbirde Dr. Niedner, General'in öldüğünü bildirdi. Büyük bir olasılıkla yere düştüğü anda öldüğünü söyledi, çünkü artık vücudu katılaşmaktaydı. Doktor ve yardımcıları, üzerindeki pembe giysisini çıkartıp, üniformasını giydirmek için uğraşmışlar ama başaramayınca da kesmek zorunda kalmışlardı. Çünkü bir general, son nefesini onuruyla üniforması içinde vermeliydi. İmparatorluğun Askeri Kabine Başkanı generalin böyle bale giysisiyle öldüğü gerçeği bir sır olarak tutulacaktı ama, yirmi dört saat içinde Avrupa'nın her yerinde bu olay konuşulmaya başlandı.

General, şatonun ikinci katındaki muhteşem salonda geçici olarak katafalka kondu. Bu heyecan içinde, orada bulunmayan Kontes Hülsen - Haeseler unutulmuştu. Ancak geceyarısı birileri aranması gerektiğini düşünerek ev sahibine durumu bildirmişlerdi.

General'i kurtarmak için girişilen boşuna çabaları izlerken donakalmış olan Wilhelm daha sonra Dr. Niedner'in tavsiyesine karşın yatmayı reddetti. Generalin cenaze töreni için hazırlık yapılması gerekliydi, işin başında bulunmayı istedi. O canlı görünüşünün altında tam dehşet içinde kalmış birisi saklanmış gibiydi. Davetlilerden birisi Hülsen - Haeseler'in yaptığı dansa «Ölüm Dansı» adını verince, rengi sarardı ve istemeden sağ elini kalbinin üzerine doğru götürerek generalin son hareketini tekrarladı.

Hep bulaşıcı hastalık ve mikrop kapma korkusuyla yaşayan Kayzer şimdi ölümün kendi içinden gelebileceği, kalbinin kendisine ihanet edebileceği fikriyle birdenbire ölümlülüğünün farkına varmıştı.

Bu trajedi bir dizi uğursuz olayların en sonuncusu olarak meydana gelmişti. Amcası Yedinci Edward'la arası Daily Telegraph gazetesinde yayınlanan makale üzerine bozulmuş, Bosna'da bunalım başgöstermiş

şimdi de bu olay olmuştu. Şansı ters gidiyordu artık.

Hülsen - Hacseler'in ölümü bildirildikten hemen sonra konukların şatodan ayrılmaları bütün bir gece boyunca sürdü. Wilhelm ilk gidenler arasındaydı. Özel treniyle Donauesohingen'den avlanacağı yer olan Rominten'e kadar beklenmedik yolculuğu, o hatlardaki tren seferlerinin zaman çizelgelerini alt üst etmişti. Oradan bir an önce ayrılma telaşıyla eşyalarını toplamak için bile zaman harcamayarak o işi maiyetine bıraktı. Dahası, elbiselerini bile değiştirmeden, olaylı evden yangından kaçarcasına uzaklaşmıştı.

Aralarında Nikolas'ın da bulunduğu Viyanalılar aynı sabah treni için yer ayırtmışlardı. Trene bindiklerinde üzerlerindeki şoku atmış bulunuyorlardı. Bazılarındaysa bu şok isterik bir canlılığa, neşeye dönüşmüştü. İçlerinde biraz daha genç ve alaycı olanlar bu garip olaya kara mizah olarak bakıyorlardı. Üstelik anlatacakları, gelecek haftalarda Viyana'da yapılacak partilerde tüm ilgiyi üzerlerinde toplayacaktı.

Neşeleri Nikolas'ı öfkелendirmeye başlayınca kompartımanından çekildi. Daha geceki olayların etkisi altındaydı. Ufak tefek generalin ayaklarını birbirine vurarak havada sıçrarken, ölümün çehresine yerleşmiş olan ifadesi en eski ve en iyi arkadaşını böyle garip davranışları nedeniyle hapse gönderen İmparatorun neşeli bir yüzle bu generalin hareketini onaylaması, gözlerinin önündeydi. Bu incelik ve kabalık; utanmazlık ve bağınazlık karışımı, ileride tarihçilerin «II. Wilhelm Çağı» diye adlandıracakları devrin niteliklerindendi. Bu devrin şaşırtıcı çelişkileri izlerini Prusya toplumunun tüm tabakaları üzerinde bırakmıştı; bir derece işçi ve köylü sınıfı üzerinde, büyük ölçüde de yönetici sınıfı üzerinde. Prens Eulenburg, Kuno von Moltke, Godenhausen hatta Ranke gibi kişiler, yaşamın dokunulmazlığından önce gelen şovenizmin, aşktan önce gelen dostluğun, adaletten önce gelen imparator kaprislerinin kurbanı olmuşlardı. Dü-

elloda öldürmek cinayet sayılmıyordu, kadınların özgür iradesine engel olmak köle etmek anlamına gelmiyordu. İnsanlığı, duyguları ve mantığı yok eden bir sistemdi bu. Adamları sapık veya katil, kadınları fahişe ya da şirret yapmamasına şaşmamalıydı.

Aleksa von Godenhausen'ın vasileri onu vicdansızca ruhsal bunalımları olduğu bilinen birisiyle evlendirmek için zorlamışlardı. Kadının mutluluğunu umursamaksızın istedikleri tek şey bir erkek yeğenlerinin askerlik hayatında terfi etmesiydi. Schleswig kıyısında geçen günlerinde Aleksa Allenstein'de geçen günlerinden çok az söz etmiş; ettiğinde de Doğu Prusya havasından başka şey konuşmamıştı. Nikolas'a göre Aleksa, yalnızlığın, perişanlığın ve umutsuzluğun resmiydi, uyum sağlayamadığı bir sistemin tutsağıydı ve tek kurtuluş yolunun Ranke'den geçmesi de en büyük şanssızlığıydı. Aleksa, evliliğinin tutsaklığından kurtulsaydı, Ranke'ye hiç yönelmiyecekti.

Nikolas, Beata'nın Allenstein'e karşı nasıl bir tepki göstereceğini merak ediyordu. Bu anlamsız bir düşünceydi aslında, çünkü fiziksel benzerliklerinin dışında bu iki kadından daha zıt olamazdı kimse. Çocukluğunda geçirdiği hastalıklar, sıkıntıyla geçen gençliği ve mutsuz evliliği Aleksa'yı kaprisli ve kuşkucu birisi yapmış ve sonunda da ruhsal bozuklukların ve akıl hastalığının eşiğine getirmişti. Beata ise kısa geçen yaşamı boyunca büyükleri tarafından sürekli korunmuş, daha sonra da Nikolas'ın himayesine geçmişti.

Aralık ayının ilk günü, Nikolas Genelkurmay'da yeni bir göreve atandı, dahası, ona Berlin'e gitmeden önce oturduğu odayı bile vermişlerdi. Ona kalsa dışarıda bir görevi yeğlerdi ama Godenhausen olayı ile ilişkisi siciline kötü bir not olarak geçmişti.

Daha sonra 1908 - 1909 kışını anımsamıştı. Alacakaranlığın karanlığa kaydığı sonra tekrar alacaka-

ranlığın karanlığın yerine geldiği, güneşin kendini hiç göstermediği günler. Siyasi hava bile, patlayan fırtınalar etkisiyle karanlıktı.

Donaueschingen'den dönüşünde, Wilhelm nevrasteni nöbetine tutulması üzerine uluslararası basın-da yakında tacını tahtını bırakacağına ilişkin görüşler tartışılmaya başlandı. Bununla birlikte, şubat ayında gelen Kral Yedinci Edward ve Kraliçe'ye evsahipliği yapacak kadar iyileşmişti.

Bu, kralın Almanya'ya yaptığı son ziyaretiydi, Alman - İngiliz uzlaşmasında kendisinden öncekilere göre ve bütün iyi niyet girişimlerine karşın, fazla olumlu birşey başaramamıştı. Davette, Kayzer amcası için resmi bir ziyafet operada bir gala düzenledi. Hatta güneş ışığında parıldayan süngüleriyle binlerce Prusyalının katıldığı askeri bir tören bile yapıldı.

Raporları okuyan Nikolas Almanya'dan uzakta bulunmasına sevindi. Günleri de siyasi olaylar gibi kasvetli ve neşesiz geçiyordu. Annesi ona daha önce babasına da yaptığı gibi huysuzca davranıyordu, dır-dırları Nikolas'ın evlenmesi içindi. Ona göre, evlenip bir yere yerleşmesi sinirleri için iyi gelecekti. Nikolas'ın, Burgtheater'da başrol oynayan aktrislerinden birisiyle kısa bir ilişkisi olmuştu ama, bir gün makyajını sildikten sonraki halini görünce bu ilişkiye son vermişti. Kadın aşırı tutkulu bir aşıktı. En son yaptığı iş ise dikkat çekici bir intihar girişimiydi. Nikolas'ı, doktorunu, menajerini hatta polisi arayıp zamanında kurtulacağından emin olduktan sonra aşırı dozda uyku hapı almıştı. Aynı hareketi tekrar yaparım diye gözdağı verdiği halde, Nikolas onun evinden ayrıldı. Tabii, hiçbir zaman söylediğini yapmadı. Bir ay sonra gizlice karanlık görünüşlü Ermeni bir silah tüccarıyla evlendi.

Avlanma mevsimi yılın sadece şato sahibi Kontes Melanie'nin eğlenmekten hoşlandığı döneme rastlayan zamandı. Yaz ona çok sıcak, kış çok soğuk, ilkbahar ise yağmurlu geliyordu. Macaristan'da çok

renkli şekilde geçen Aziz Augustine günlerini çok sevdi ve o yöredeki deyiimiyle, «Yaşlı kadınların yazı» olarak isimlendirdi.

1909'da, daha önceki sonbaharda olduğu gibi, içlerinde Rosner'in de bulunduğu Karadiler'in Viyana'daki ev sahipleri o yıl da kontesin kalması için Sarkani'deki şatoyu hazırlatmışlardı. Evde eğlenceler düzenlenmesi ve av partilerinin yapılması gibi plan vardı. Gene de kontes, kendi deyiimiyle «Başbelası ihtiyar kocasıyla» bu ülkede parasız kaldığını düşünüyor ve Nikolas'ın da aralarına katılması için ısrar ediyordu.

1907 güzünden beri Nikolas oradaki şatoya hiç gitmemişti. Onu oradan uzak tutan acı anıları ve Aleksa'nın Rethiy'in çiftliğinde kalışıydı.

Sarkani'ye geldiği gün Kalman Rethiy'e, geri döndüğünü fakat Aleksa'nın iyiliğini düşünerek onları ziyaret edemeyeceğini anlatan bir mektup yazdı. Bunun yerine, Rethiy'nin şatoya gelerek kendisini görebileceğini de ekledi.

Aslında Rethiy'nin gelmesini istemiyordu. Artık onlarla bir bağlantısı kalmamıştı. Beata yangında ölmüştü ve Aleksa'yı ise en son Royal Charite'deki hastane odasında kucaklamıştı. Ona Beata için yaptıklarının aynısını yapmıştı.

Rethiy'i çağırdığında, yaşlı adama Aleksa hakkında ve onun dönüşünde toplumda ve ailesi içinde doğan sorunları açmaktan kaçındığından sözetti. Rethiy ise içinde kalanları, düşündüklerini dinleyecek birisini bulma sevinciyle Nikolas'ı sınırlendirdiğinin farkına varmadan anlatmaya başladı.

«İlkönceleri çok zor oldu. İnsanların nasıl olduğunu bilirsin. Patavatsız ve çoğunlukla zalim. Evden ayrılamazdı çünkü sokaklarda takip ediyorlar ve yüzüne karşı katil diye dağııyorlardı. Fakat daha sonra ortalık yatıştı. Ayrıca, bu çevrede akıl hastalığı az görülen bir şey değildir, hemen hemen her köyden bir kaç tane çıkar. Sakin ve duyarlı kişiler de aniden çı-

gınca hareket etmeye başlayabilir. Aynı şekilde, bir yıldırımın ormanı ateşe vermesi, bir çiftliğin sel sularıyla sürüklenmesi, sığırların hastalıktan ölmesi gibi. Benim korktuğum yaşlı karımın tepkilerinin ne olacağıydı. O hiç bir zaman Beata'yı koruduğu gibi Aleksa'yı korumadı. Eve hasta ve iğrenç bir skandalın lekesiyle gelen evladın söylentilere neden olacağını düşünmüştüm. Bütün bu çirkin söylentileri yaşlı karımdan saklamaya çalışmışım ama hiç şansım yoktu. Sarkani bu dedikodularla kaynıyordu; onlardan kurtulmak için sağır ya da kayıtsız olacaktım. Karımın, kızı reddedeceğini ve acaiplikleri ile beraber buradan göndereceğini umuyordum. Gerçekte ise Aleksa'yı yerden yere vurmadı, rahatsız etmedi ama başkalarına karşı bir utanç duyuyordu.»

«Bana mektupta niçin bunları anlatmadın?» dedi Nikolas üzüntüyle.

«Sana üzüntü vermek istemedim. Ayrıca, Dr. Satory'e göre Aleksa'nın durumu iyiydi. Kafasından geçmişin bütün yaralarını sildi ve hem kendisi hem tanrısı ile barıştı. Bunu yapabileceğini umuyordum. Zamanında kendini toparlayabildi. Halen daha, Beata olmadığını unuttuğu anlar oluyor. Tabii, ona öyle hitap etmiyorum. O adla çağıramam onu. Ona sadece «melek» diyorum. Uyuyor da zaten. Artık hiç bir sorunu kalmadı. Bize, evimize geldiği için sevinçliyim. Belki de her zaman istediği buydu. Halkıyla beraber olup, evinde yaşamak.»

«Önceki durumlarından haberi var mı?»

«Kuşkulanıyorum. Geçen gün hiç alışmadığımız denli akıllı karışmıştı. Ona, canını sıkan şeyin ne olduğunu sordum. Gördüğü rüyalar üzerinde çok etki bırakıyor. Bu kez, üzerinde sürüyle kapı olan bir koridor görmüştü. Hepsinin de üstünde çok süslü şekilde yapılmış anahtarlar varmış. Kapıları açmaya çalıştığında onları bulamamış; hepsi kaybolmuş, ortada yalnız anahtarlar kalmıştı. Bu rüyanın ne anlama geldiğini sordu bana. Kaybolan kapıların geride kalan

anahtarları.» Ayağa kalktı. «Artık gitsem iyi olacak. Senin de zamanını aldım.»

Nikolas onun için yapabileceği bir şey olup olmadığını sordu.

«Bir şey yok Niki. Yapman gerekenden fazlasını yaptın zaten. Bu yıl ürün iyiydi, üçyüz hektolitre şarap alacağımı umuyorum. Bu beni bir süre idare eder.»

Nikolas onu bahçe kapısına kadar götürdü. Şato-ya patika yoldan geri dönerken ikinci katın balkonunda, opera gözlükleriyle kırık bölgeyi inceleyen Melanie'yi görerek yanına çıktı.

«Nereye bakıyorsun?» diye sordu.

Melanie, soruyu duymamış gibi yapıp «senden para istediğine bahse girerim.» dedi acı bir sesle.

«Eğer Kalman Rethy'i kastediyorsan hayır, Öyle birşey yapmadı. Ben de senin gibi düşünüyordum.»

Sarkani'ye geldiklerinden beri Nikolas ve Melanie sözleşmişcesine Rethiyler'den veya Aleksa'dan konuşmaktan kaçınıyorlardı. Nikolas, Aleksa'nın akrabalarının yanına döndüğünü, annesinin bildiğinden emindi. Melanie'nin dikkatinden ilişki kurduğu kadınlarla ilgili hangi haberler kaçmıştı ki?

«Bunlar artık sana yeteri kadar pahalıya mal olmadı mı?»

«Sen karışma, anne,» diyerek döndü fakat odadan çıkarken annesi yoluna dikilerek:

«Seninle onlar hakkında konuşmayacağım. Rethiy sinirlerimi bozuyor.»

«Ne demek istiyorsun? Her zaman buraya hoşgeldin demeye gelir. Bir zamanlar onun torunuyla evli olduğumu unutma.»

«Şimdi değilsin ki. Herneyse, onlar hakkında neler hissettiğimi sana anlatmayacağım. Bana sorarsan, onlarda deli damarı var. Kızın babasını düşün bir. Zimmetine para geçiren, serserinin, dolandırıcının birisiydi, sonunda da intihar etti. Şimdi de Aleksa.»

«Susacak mısın anne?»

«Tamamiyle delirdiğini söylüyorlar. Beata olduğunu zannediyor.»

«Ben de bir çok kez öyleydim. Deli mi oldum?»

Balkondan, tepelerden aşağıya Rethiy'in çiftliğine doğru her yan görünüyordu. Onun ötesinde dar bir şerit şeklinde Kamoram'a giden yol, tepelerin altında ise Bankoni dağları görölüyordu. Güneş batmak üzereydi, son ışınları parlak bir leke gibi bu kır manzarasının üzerine yayılmıştı. Bir an, renklerin, sanki üstlerinden bir kat boya geçilmişçesine, derinleştiğini sandı.

Parmaklığın kenarına gelerek aşağılara baktı. Rethiy, yonca tarlasıyla yeni sürülmüş bir tarla arasındaki dar patika yoldan, şatodan evine doğru iniyordu. Nikolas bakışlarını, patikadan akasya ağaçları ile kaplı Karadi arazisinin sınırına ve onun aşağısında Rethiy'nin sebze bahçesine kaydırды. Böğürtlenlerin arasında hareket eden çehreyi birden tanıdı.

Altı yıl önce haziranın son günlerine doğru başka bir kızla çok benzer bir şekilde karşılaşmıştı. Bu Rethiyler'in çiftliğine ikinci ziyaretiydi. Yolunun üstündeki evde kıza yakalanınca yolunu değiştirmişti. Kızın uzunca saçları tepesinde toplanmıştı, yanaklarına boncuk boncuk terler dökölüyordu. Bir kaç gün önce büyükannesiyile babasının sıkıca kapalı odasında gördüğü kadar güzeldi. Bir kelebek toprağın üstündeki fasulye saplarına konuyor ve kız yavaşça onu yakalamaya çalışıyor, kelebek kaçıyordu. Kelebeğin kanatları güneş ışığı altında pırıl pırıl parlıyordu. Nikolas onun balerin gibi olan hareketlerini hayranlıkla izliyordu. Kız geri dönünce Nikolas'ı gördü ve yüzü parlak bir gülüşle aydınlandı.

Bu karşılaşma tüm ayrıntılarıyla aklında kalmıştı. Bir bütün, mutluluğu izleyen kibar ve ateşli adamın yaşamını hiç umulmadık bir şekilde değişmişti. Bu şans aniden bozulduğu an aynı hızla yapısı da değişmişti. Senu gelmeyen yazdan bir şey birden parlamıştı. Şimdi ise günleri yeniden sıkıcı olmaya başlamıştı.

Annesi opera gözlüklerini takmıştı, «Şu kız o değil mi? Kim inanır onun sonunda böyle olacağına?» dedi. Kadın gözlüklerini indirip «Gel düşünelim, o kız için kariyerini sarstın. İnan ki sevdiğin kızla eğer evlenirsen işte o zaman herşey değişecek ve kariyerini kaybedeceksin. Viyana'da senin işten atıldığına ilişkin dedikodular var. Ne kadar aptal olduğunu anlayacağını umuyorum.» dedi. Uzanıp annesinin gözlüklerini aldı ve kendi gözlerine taktı. Mavi giysili görüntü parlayarak peri masallarındaki güzelleri anımsattı. Başı döndü ve Nikolas tekrar parmaklıklara yaslandı.

Melanie uyarmak isteyen bir bakışla «Neyin var?» dedi.

Opera gözlüklerini alıp baktı. Masallara inanıyor musun?»

Kadın kaşlarını çattı. «Ne gibi masal?» Daha önce davranarak yine Nikolas yanıtladı. «Hayır kesinlikle.»

Önemsemeden sözünü sürdürdü. «Orpheus'un masalı Eurydice'yi dünyaya geri getirmek üzere Hades'e doğru iniyor galiba?»

Melanie kuşkuyla bakarak «Bilmece gibi konuşma. Benimle ne ilgisi var?» Sıkıntıyla tekrar baktı. «Herneyse, Orpheus Eurydice'yi arkasında bıraktı.» dedi.

«Çünkü geri bakmama uyarısını önemsemedi.»

«Evet, bu uyarıyı dinlemeyerek, kadını yitirdi.»

«Geri baktı, çünkü kadın Hades ile beraberken üzerinde herhangi bir işaretin kalıp kalmadığını merak etmişti. Acaba önceden olduğu gibi miydi, bunu anlamak istedi. Hades'le beraberliğinden sonra nasıl olabilirdi ki? Kadının, o beraberlikten sonra aynı kalabileceğini düşünecek kadar aptaldı. Ve bu nedenden ötürü de kaybetti zaten.»

«Evet öyle. Hikâyeyi yeniden kaleme almadan önce konuyu değiştirelim.» Parmaklarıyla sinirli bir şekilde parmaklığın üzerinde tempo tutuyordu. «Gerçeğe dönersek, gelecek Perşembe için akşam yemekli bir

parti vermeyi planlıyorum. O zamana kadar burada-sın değil mi?»

«Korkarım, burada olamayacağım.»

«Fakat Niki, canım, burada olacağını söylemiş-tin. Sana güvenmiştim.»

«Seni düş kırıklığına uğrattığım için bağışla. Fa-kat, yapabileceğim bir şey yok, anne» diyerek merdi-venlere doğru yürüdü.

Melanie arkasından uzun uzun baktı, şaşırmıştı. Onu burada tutacak bir fikri vardı ama içindeki ses, ona bunun işe yaramayacağını söylüyordu. Birkaç da-kika sonra, onu parkın kapısından çıkarken gördü ve acaip bir duyguyla onun gerçekten gittiğine inana-rak, balkonun parmaklıklarına yapışıp kaldı. Gözlük-ler elinde ağır bir yük haline geldi, bir an için onları yere bıraktı ve sonra tekrar alarak gözlerine götürdü.

Aşağıda oğlu, Rethiy'nin çiftliğine giden patika yoldan iniyordu. Mavi elbiseli kız onun geldiğini gör-müş olmalıydı, çünkü elindeki sepeti yere atarak te-peye doğru koşmaya başlamıştı. Sonbaharın sarılığı-na bürünmüş akasya ağaçları bir kaç dakika, Niko-las'ı Melanie'nin görüş alanından saklamıştı. Tekrar görüldüğünde, Rethiyler'in meyva bahçelerinin ya-nındaydı. Şu anda daha hızlı yürüyordu, kız da öyle. Nikolas seslenince kollarını ona doğru açtı.

Melanie acı bir duyguyla opera gözlüklerini yere bıraktı. Güneş tepelerin ardında kaybolmak üzereydi, şu anda masmavi gökyüzünün derinliklerinde keskin bir ışın halindeydi. O sırada aniden esen rüzgarla üşüyerek titredi. Aşkın ne olduğunu, şu uzun ömrün-de acaba hiç öğrenebilmiş miydi?

